Richard Lazarus

Dincolo de imposibil

Grafică copertă: Adriana

BEYOND THE IMPOSSIBLE

Richard Lazarus

ISBN-973 – 9199 – 35 – 6

Richard Lazarus

DINCOLO DE IMPOSIBIL

Enciclopedia fenomenelor paranormale 1900 – 1994

Traducere de Mariana Millio

Editura ELIS Bucureşti 1997

Cuprins:

1900 Întâmplarea de la Eilean Mor 1
1901 Distorsiune a timpului la Versailles 5
1902 Enigma din Atlantic 12
1903 Tunurile bubuitoare de deasupra Gangelui 17
1904 Jack-cu-călcâie-pe-arcuri: om sau monstru? 22
1905 Focuri din cer 25
1906 Sindromul Iona 30
1907 Un duh care căuta dreptate 34
1908 Cataclism în regiunea tungusă a Siberiei 38
1909 Val de nave aeriene deasupra Massachusetts-ului 42
1910 Many happy returns! 45
1911 Prevestitorii morţii 48
1912 Un dezastru previzibil 52
1913 Fantome aruncătoare de pietre 55
1914 Mercedesul blestemat 59
1915 Batalionul care a dispărut 62
1916 Ca nu cumva să uităm 66
1917 Vedenii miraculoase la Fatima 69
1918 Fără urmă 72

1919 Oseminte ucigaşe în locuri îndepărtate 77
1920 Ciudatul caz al elefanţilor amfibii 81
1921 Urme de paşi în zăpadă 86
1922 Atacatori invizibili în zona West-End a Londrei 91
1923 Blestemul regelui-copil 95
1924 Fantome pe peliculă 100
1925 Cruda tortură a Eleonorei Zugun 103
1926 Semne stranii şi minuni 106
1927 Vederea viitorului 109
1928 Umbre diavoleşti 113
1929 Şoselele morţii 118
1930 Satul care a dispărut 121
1931 Enigma lui Teleka Ventul 124
1932 Dinozaurul. din Cherboury 127
1933 în căutarea lui Nessie 132
O casă englezească a groazei
Mersul prin foc în comitatele din inima Angliei
Piaza rea nazistă
O întâlnire a minţilor
Trei degete de foc
Câini negri
Min-Min şi alte lumini fantomatice
Incendiatori fantomatici în Vestul Mijlociu
Marele raid de OZN-uri de la Los Angeles
Neputrezirea şi alte fenomene mistice
Dovadă certă?
Teroare în Triunghi
Vizitatori nepoftiţi
Cazul Roswell
Ultima misiune a locotenentului Mantell
La jumătatea drumului spre rai
Legendarul Ogopogo
Bătălii fantomatice în Marea Britanie şi Franţa
În căutarea lui Bridey Murphy

Întâlniri ucigătoare
Viaţa de după viaţă
Vizitele de la Kelly şi Hopkinsville
Ziua în care a plouat cu peşti
Sex pe o farfurie zburătoare
Feline-fantomă în New South Wales
Voci din viaţa de după moarte
Apariţii de monştri pe Emerald Isle
Zborul în uitare
Pumele din Surrey şi fiarele de la Exmoor
Istoria se repetă
Apă, apă pretutindeni
Omul care făcea instantanee cu mintea sa
OZN-urile şi defecţiunile electrice
O recoltă înspăimântătoare
Submarine care n-au mai ieşit la suprafaţă
Apeluri telefonice de la decedaţi
Yeti în Washington
Chipurile de la Belmez
Aviatorii care au refuzat să moară
Satul terorizat
O profetă a televiziunii şi alţi prevestitori
Nefast pentru unii?
Pterodactili deasupra Texasului
Misteriosul Morgawr
Coşmar în Caucaz
Autostopişti-fantomă
O relaţie cu extratereştrii?
Grindină gigantică
Aruncătorul de flăcări uman
Experimente privind reîncarnarea
Povestea gropilor
Portrete care au adus nefericire
Animale apărute în locuri nefireşti
Ploi cu broaşte în Marea Britanie

Afacerea de pe câmpia Nullarbor
Hangarul bântuit de stafii
Dovezi circulare?
Hoţul-fantomă
Zumzetul de la Hueytown
Salvaţi de către morţi
POST-SCRIPTUM
Dicţionar geografic

Cuvânt înainte

Se spune adesea că adevărul e mai straniu decât ficţiunea şi chiar aşa este. Ca să se convingă, oricine pune la îndoială această afirmaţie nu trebuie decât să citească prezenta carte.

Scriitorii de romane ştiinţifico-fantastice pot să aibă în vedere misterele legăturii dintre spaţiu şi timp, să descrie domeniile de dincolo de graniţa universului cunoscut şi să-şi poarte cititorii într-o croazieră prin centrul unei găuri negre, însă nicio poveste scrisă vreodată nu s-ar putea compara cu ciudăţeniile lumii în care locuim deja.

O planetă pe care bărbaţi şi femei izbucnesc în flăcări în timp ce-şi văd de treburile zilnice, dispar în neant sub ochii unor martori uluiţi şi, fără niciun motiv aparent, explodează în mii de bucăţi. O. lume în care peşti, broaşte şi tot soiul de alte lucruri cad din cer ca ploaia; în care tablouri şi icoane încep brusc, pe neaşteptate, să plângă sau să sângereze. Niciunul dintre noi nu crede că aceste lucruri sunt posibile dar totuşi ele se întâmplă. Nu în mintea unui povestitor iscusit, ci pe solul planetei pe care o numim Pământ.

S-ar părea că pentru lumea în care trăim nu există niciun scenariu prea ridicol, nicio posibilitate cu şanse prea mici de a fi reală.

Ce scriitor care se respectă ar fi avut îndrăzneala să

creeze personaje care să fie în stare să vadă în viitor şi să păşească în trecut, să facă instantanee cu aparate Polaroid folosindu-şi doar mintea, să plonjeze fizic în flăcări şi să iasă nevătămate, sau să prezinte aceleaşi răni pe care le-a avut acum două mii de ani, răstignitul Iisus?

Cu siguranţă niciun scriitor nu şi-ar fi dat o asemenea osteneală, deoarece nu s-ar fi putut aştepta ca vreun cititor să meargă atât de departe cu credulitatea. Totuşi, acestea sunt doar câteva dintre uluitoarele puteri paranormale dovedite de bărbaţi şi femei din zilele noastre.

Aici sunt istorisite experienţele fiecăruia: întâmplări inimaginabile şi întâlniri faţă-n faţă cu extratereştri, stafii, făpturi aparţinând unor specii dispărute şi o largă varietate de fiinţe fantasmagorice de naturi diverse.

Secolul douăzeci a fost o perioadă deosebită în ceea ce priveşte dezvoltarea cunoştinţelor umane. În cursul ultimelor nouăzeci şi cinci de ani, omul nu numai că a strecurat o privire în cele mai îndepărtate unghere ale universului dar s-a uitat şi în lumea microscopică a moleculei. A stăpânit energia atomului şi, prin cercetările efectuate în legătură cu ADN-ul, descuie în fine lacătele ce păstrau tainele vieţii înseşi. Departe de laborator, setea de cunoaştere a omului l-a împins să călătorească prin cele mai îndepărtate regiuni arctice, să străbată cele mai nepătrunse jungle şi să se scufunde în adâncurile oceanelor. Un secol care a început înainte de apapriţia zborului motorizat a văzut către sfârşitul celui de-al şaptelea deceniu al său un om păşind pe Lună. Celor mai mulţi oameni, progresulştiinţific făcut de omenire în secolul douăzeci li s-a părut ca un grafic urcător, cu o pantă tot mai abruptă. Conform convingerii răspândite în lume, există puţine locuri în care omul nu s-a dus, şi mai puţine pe care nu le-a văzut şi puţine care să merite să fie cunoscute şi pe care el să nu le fi descifrat.

Dar acest sentiment de automulţumire intelectuală este oare o reflectare corectă a situaţiei reale? Oare cunoaşterea de către omenire a lumii în care trăim este într-adevăr atât de atotcuprinzătoare?

Mesajul acestei cărţi sugerează că răspunsul la această întrebare este un *nu* răspicat şi fără echivoc. Deoarece în vreme ce omul a inventat şi a perfecţionat un sistem de reguli ştiinţifice şi certitudini care par să cuprindă toate variantele posibile ale celor mai bine cunoscute fenomene, realitatea este că nu toate evenimentele se încadrează perfect în acest tipar previzibil şi consecvent.

Aşa cum îşi va da în curând seama cititorul acestei cărţi, fiecare an al secolului douăzeci a avut parte de porţia lui de întâmplări independente care se situează în afara cadrului de legi naturale, aşa cum am ajuns să le înţelegem. Bărbaţi şi femei – oameni altminteri obişnuiţi – au dat dovadă de puteri pe care ştiinţa nu reuşeşte să le recunoască; inteligenţe nevăzute şi-au făcut cunoscută prezenţa prin tot felul de mistere şi manifestări oarecum înspăimântătoare; făpturi despre care se credea că erau de mult dispărute ca specie au apărut cu regularitate.

Unele dintre aceste întâmplări par miraculoase; altele par să se fi petrecut ca urmare a intervenţiei unor forţe invizibile care ar putea fi descrise cel mai bine prin termenul de diabolice. Multe nu sunt nici deosebit de înspăimântătoare, nici exaltante pentru inteligenţa omenească; sunt pur şi simplu atât de stranii încât însăşi realitatea lor pare să răstoarne dintr-odată certitudinile intelectuale pe care se sprijină întregul nostru mod de a privi viaţa.

Considerate laolaltă, aceste ciudăţenii lasă să se presupună că este posibil ca lumea materială în care trăim să se interfereze uneori şi foarte brusc cu o altă dimensiune, mai puţin substanţială; un loc din care tot

felul de entităţi ar putea să apară pe neaşteptate, dispărând apoi din nou, fără niciun avertisment. Ba chiar, un alt univers.

Aceste întâmplări neobişnuite sunt cele care alcătuiesc baza unei istorii paranormale a secolului douăzeci. Unele dintre cazurile prezentate aici au mai fost publicate şi înainte în cărţi şi reviste dedicate misterelor şi inexplicabilului. Altele au rămas neobservate până acum, prin ultimele pagini ale unor ziare prăfuite de pe rafturile bibliotecilor din întreaga lume. Multe altele au fost ascunse cu grijă de ochii publicului în dosarele guvernelor, până când recenta legislaţie cu privire la libertatea de informare le-a conferit o mai largă circulaţie.

Concentrându-mi atenţia asupra câte unei singure enigme în fiecare an cred că am reuşit să cuprind o mare parte din cele mai mari mistere ale secolului douăzeci. Însă niciun scriitor n-ar putea realiza ceva care să se apropie de o trecere în revistă completă a tuturor întâmplărilor incredibile care s-au petrecut în cursul ultimilor nouăzeci şi cinci de ani, şi cu siguranţă nu într-un singur volum. Aşadar, nu pretind că aş fi scris un studiu exhaustiv al tuturor întâmplărilor anormale. Poate că, într-o zi, un alt scriitor va publica o astfel de carte. Eu unul mă îndoiesc. Se pare că tărâmurile paranormalului, ca şi universul vizibil, se extind încontinuu.

Motto:

„După ce imposibilul a fost eliminat, ceea ce-ţi rămâne, oricât ar fi de improbabil, trebuie să fie adevărat

Sherlock Holmes întâmplarea de la Ellean Mor

1900

Există multe poveşti marinăreşti care vorbesc despre nave găsite în derivă şi părăsite, deşi se aflau în stare bună şi cu toate bărcile de salvare intacte. Unele dintre aceste poveşti se dovedesc a fi nimic mai mult decât nişte poveşti,

născocite de marinari care sorb împreună un rom fierbinte într-o noapte rece de iarnă petrecută pe uscat. Şi totuşi, multe altele s-au dovedit a fi în întregime adevărate, şi însuşi secolul nostru, ca şi cel precedent, a văzut nenumărate nave abandonate fără niciun motiv aparent. Ce s-a întâmplat de fapt cu echipajele lor constituie unul dintre marile mistere, deoarece pare ceva de neconceput ca un grup de persoane dotate cu raţiune să sară peste bord în mijlocul oceanului, renunţând la singura lor speranţă de supravieţuire. Cu toate acestea, fenomenul continuă să se repete şi până în ziua de astăzi.

De fapt, dispariţiile care ne oferă cel mai straniu dintre toate misterele legate de mare nu se referă la marinari, ci la paznicii de faruri. Spre sfârşitul secolului al nouăsprezecelea, farul de la Eilean Mor a fost construit pe suprafaţa stâncoasă a insulei Flannan pentru a-i ghida pe marinari, în condiţii de siguranţă, în zona Hebridelor şi a coastei vestice a Scoţiei. Farul era dotat cu un personal constând dintr-o echipă de serviciu, alcătuită din doi paznici, iar un al treilea om era întotdeauna disponibil, gata să intervină ca rezervă în eventualitatea unei îmbolnăviri sau a unui accident. Prin această precauţie de siguranţă, se presupunea că baliza de avertizare, cu o intensitate luminoasă de 140.000 de lumânări, nu se va stinge niciodată. Însă în primul an al secolului, la 15 decembrie 1900, nişte marinari ce navigau pe apele îngheţate ale mării Nordului au privit uluiţi cum farul de pe insula Flannan şi-a încetat funcţionarea.

Cel dintâi care a raportat acest mister forurilor pazei de coastă scoţiene a fost căpitanul unui vas cu aburi, nava maritimă *Archer*, care în acea noapte naviga în apropierea Hebridelor. Cu toate acestea, datorită unor condiţii meteorologice defavorabile, au trecut câteva zile până când o navă de ajutorare, *Herperus*, a fost trimisă să efectueze cercetări. Printre cei aflaţi la bordul acesteia se

afla un anume Joseph Moore, şef al paznicilor de far din zonă şi care anterior fusese de serviciu pe insula Flannan. Dezbătând împreună cu colegii săi problema misterului, Moore nu-şi putuse imagina niciun soi de împrejurări care să fi cauzat proasta funcţionare a echipamentului tehnic; în plus, era prieten apropiat al celor trei oameni care fuseseră de serviciu în decembrie – Thomas Marschal, Donald McArthur şi James Ducat – şi îi ştia pe toţi ca fiind paznici capabili şi cu experienţă, care ar fi fost improbabil să intre în panică în momente de criză.

Ultima dată când îi văzuse Moore, cu trei săptămâni înainte, toţi fuseseră sănătoşi şi părea de necrezut ca toţi trei să se fi îmbolnăvit atât de rău încât să nu-şi mai poată îndeplini sarcinile. De fapt – aşa cum avea să descopere Moore – cei trei fuseseră loviţi de ceva mult mai straniu decât o boală.

Când *Hesperus* s-a apropiat de insula cea mohorâtă, echipajul său a constatat că la debarcader nu se făcuse nicio pregătire în vederea sosirii lor, şi nici repetatele semnale lansate de sirena de ceaţă a navei n-au provocat vreun răspuns. Primul care s-a îndreptat cu paşi hotărâţi spre pereţii văruiţi ai clădirii farului, a fost chiar Joseph Moore care a găsit încăperile reci şi pustii, însă altminteri normale. Toate erau în ordine şi la locul lor; chiar şi fitilurile lanternelor fuseseră curăţate şi retezate, vasele lor fiind umplute cu ulei, gata să fie aprinse la apusul soarelui. Cercetând jurnalul de zi în căutarea unui indiciu care să lămurească misterul, Joseph Moore a remarcat cu surprindere că în noaptea de 14 decembrie se raportase o furtună dezlănţuită pe marea din jurul insulei. O asemenea consemnare era inexplicabilă, deoarece în noaptea respectivă vremea fusese comparativxalmă, furtuna izbucnind abia în noaptea următoare, când se observase pentru prima oară absenta luminii farului. Ducat înregistrase ultimul raport în ziua de 15 decembrie. Textul

era scurt: „Furtuna s-a sfârşit, marea este calmă, Dumnezeu stăpâneşte totul”.

Raportându-i comandantului navei *Hesperus* această ciudată situaţie, Moore a sugerat să se întreprindă imediat o cercetare amănunţită a micii insule. Sfatul i-a fost urmat, însă, la sfârşitul căutărilor, echipajul vasului de intervenţie nu-i găsise nici pe paznicii farului şi nici vreun indiciu privitor la dispariţia lor. În ziua următoare *Hesperus* s-a înapoiat la baza sa fără supravieţuitori, cadavre sau explicaţii, lăsându-l pe Joseph Moore singur. În cursul următoarelor câtorva săptămâni, în timp ce străbătea în lung şi-n lat solul dur şi stâncos al micuţei insule Flannan, paznicul-şef a avut răgaz din plin pentru a se gândi la soarta tovarăşilor lui. Oare se hazardaseră să se apropie prea mult de apă şi fuseseră măturaţi de un val uriaş? Era improbabil, deoarece oamenii cunoşteau prea bine – primejdiile unei mări agitate. Să fi înnebunit unul din ei, ucigându-i pe ceilalţi pentru ca, după ce le aruncase de pe stânci, cadavrele, să-i urmeze şi el într-un mormânt de ape? Moore a cântărit cu grijă în minte această posibilitate, dar apoi a respins-o. îi cunoştea personal pe cei trei ca fiind sănătoşi la trup şi la «ninte şi, împreună cu familia lui, îşi luase „la revedere” de la ei abia cu câteva săptămâni în urmă. Şi ce era cu furtuna menţionată în jurnalul de zi, ca având loc în noaptea de 14 decembrie? O asemenea eroare părea imposibilă. Nimic din toate acestea nu aveau vreun înţeles, şi totuşi rămânea realitatea dispariţiei celor trei oameni. Era ca şi cum ar fi fost brusc copleşiţi de o forţă extraordinară care-i luase de acolo împotriva voinţei lor. „Da”, reflecta Moore, „acesta trebuia să fie răspunsul. Dar luaţi unde, cum, şi de către ce?”

Şi astfel, mintea lui Joseph Moore a continuat să se frământe cu aceste conjuncturi macabre, în cursul zilelor petrecute în singurătate, de la sfârşitul lui decembrie 1900 şi începutul lui ianuarie 1901. Mult mai târziu, la câteva

luni după ce fusese eliberat de sub vraja solitară a sarcinilor impuse de serviciu, Moore le-a povestit prietenilor săi cum, în timpul acelor sumbre săptămâni devenise conştient de o atmosferă nefiresc de apăsătoare, care părea să impregneze întreaga insulă. Ba chiar uneori credea că, în vreme ce căuta în zadar indicii pentru rezolvarea enigmei, auzise desluşit glasurile lui Marshall, McArthur şi Ducat care-l chemau, purtate de vânt. Niciodată n-a putut fi sigur dacă acest fenomen era sau nu un rod al propriei sale imaginaţii sau dacă se explica prin ţipetele pescăruşilor ce se roteau deasupra capului său. Dar orice ar fi fost, Joseph Moore n-a mai putut fi convins niciodată să se întoarcă în mohorâta insulă Flannan.

Distorsiune a timpului la Versailles

1901

Multor persoane le-ar plăcea să păşească înapoi, în istorie, pentru a vedea cu propriii lor ochi cum trăiau oamenii în secolele precedente. Ştim, bineînţeles, că aşa ceva este imposibil, şi gândirea ştiinţifică modernă exclude posibilitatea ca omenirea să construiască vreodată o maşină a timpului. Şi totuşi, experienţele trăite de anumite persoane „alese” par să contrazică tot ce am ajuns să credem despre timpul şi universul fizic.

În perioada vacanţei de Paşti din 1901, două profesoare britanice între două vârste, Annie Moberley şi Eleanor Jourdain, întreprindeau un tur al Parisului şi al împrejurimilor acestuia. Cum nu mai fuseseră niciodată în Franţa, cele două femei erau încântate de frumuseţea clădirilor din cea mai renumită capitală europeană. Şi totuşi, în timpul unei excursii la Palatul Versailles urmau să treacă printr-o experienţă ce avea să le rămână întipărită în minte pentru tot restul vieţii lor.

După ce au explorat palatul principal şi terenurile din jurul acestuia, domnişoara Moberley şi domnişoara

Jourdain au străbătut grădinile celebre în întreaga lume îndreptându-se spre Micul Trianon, refugiul preferat al Mariei Antoaneta, care se afla în altă parte a vastelor domenii. Cu toate acestea, nedispunând de un plan amănunţit al amplasamentului, femeile s-au rătăcit şi, întâlnind doi bărbaţi îmbrăcaţi în veşminte din secolul al optsprezecelea, despre care şi-au închipuit că erau îngrijitori ai terenurilor, le-au cerut îndrumări, exprimându-se în franceză. În loc de a le da ajutor, cei doi le-au privit mai degrabă ciudat şi s-au mulţumit să le facă semn să se îndepărteze. La câţiva metri mai încolo, cele două englezoaice au fost depăşite de o femeie tânără şi o fetiţă, care purtau şi ele costume de epocă, deşi de astă dată îmbrăcămintea era de o calitate surprinzător de proastă. Totuşi, nici uneia din profesoare nu i-a trecut prin minte că s-ar fi întâmplat ceva ciudat. Abia când au ajuns la un pavilion numit Temple d'Amour, celor două femei le devenea tot mai limpede că ceva din înfăţişarea lor părea să-i uimească pe ceilalţi.

Cu toate acestea un bărbat s-a dovedit a fi prietenos şi, cu ajutorul gesturilor, le-a îndrumat către Micul Trianon. L-au găsit după ce au trecut un pod de lemn întins peste o mică viroagă. Şi totuşi, când în cele din urmă au ajuns la destinaţia lor, cele două femei au fost impresionate mai puţin de clădirea în sine decât de înfăţişarea unei persoane care, stând acolo, picta o schiţă a lizierei pădurii împrejmuitoare. Izbitor de atrăgătoare şi purtând peruca înaltă caracteristică şi rochia lungă tipică a unei aristocrate din secolul al optsprezecelea, femeia părea mai potrivită pentru a constitui modelul unui portret decât să fie ea însăşi artista.

Annie Moberley şi Eleanor Jourdain s-au putut apropia foarte mult de ea înainte ca aceasta să se întoarcă spre ele, cu o bruscă tresărire. Englezoaicele i-au zâmbit în chip de salut, dar cealaltă s-a uitat pur şi simplu la ele

cu ochi măriţi de teamă şi uimire. Abia în momentul acela au realizat cele dou vizitatoare că, nu se ştie cum, păşiseră în trecut.

Reamintindu-şi propria-i senzaţie, domnişoara Moberley a descris mediul înconjurător ca fiind cumva nefiresc. „Chiar şi arborii păreau să fi devenit plaţi şi lipsiţi de viaţă. Nu existau efecte de lumină şi umbre… niciun vânt nu agita copacii”, a scris ea mai târziu. Dar întocmai aşa cum s-ar fi trezit dintr-un vis, acea neclintire bizară a părut să înceteze şi totul în jurul lor precum şi culorile au revenit la *normal*. Într-o *clipire*, *artista* dispăruse, fiind înlocuită de o scenă în care un ghid modern conducea un grup de câteva doamne într-un tur al Micului Trianon.

Deşi pe tot restul şederii lor în Franţa n-au discutat decât foarte puţin despre altceva, Annie Moberley şi Eleanor Jourdain s-au hotărât să nu pomenească nimănui despre experienţa trăită de ele, de teamă să nu fie ridiculizate.

Cu toate acestea, zece ani mai târziu, în 1911, când ambele deveniseră conferenţiere universitare la Oxford, şi-au unit forţele pentru a scrie o relatare completă a extraordinarei lor călătorii în timp. Când a fost publicată, în anul următor, lucrarea s-a dovedit a avea un oarecare succes, iar autoarele ei au devenit celebrităţi în cadrul specialiştilor în fenomene psihice din epoca eduardiană. Deoarece la vremea respectivă cercetaseră în profunzime istoria Versailles-ului, cele două profesoare ajunseseră de mult la concluzia că, în realitate, pătrunseseră în trecut prin cine ştie ce distorsiune a timpului sau printr-o uşă invizibilă dintre dimensiuni. După părerea lor, anul probabil în care reveniseră era 1789. Pentru autoare, „grădinarii” incapabili să le înţeleagă întrebările trebuie să fi fost gărzile elveţiene care, aşa cum se ştie, se aflau la curtea lui Ludovic al XVI-lea, iar femeia şi fata pe care le văzuseră îmbrăcate în zdrenţe puteau să fi fost ţărănci

franceze ce trăiau în împrejurimile domeniilor palatului. Doamna aristocrată era considerată de ele ca fiind, cel mai probabil, nimeni alta decât însăşi Marie Antoinette.

Scepticii – şi au fost mulţi dintr-aceştia – au ridiculizat povestea, insistând că profesoarele o ticluiseră numai în interesul obţinerii unui profit. Asemenea critici s-au găsit să sublinieze faptul că nu exista nici măcar un singur amănunt care să nu fi putut fi studiat de mai înainte. Ba mai mult, deoarece în niciunul din documentele disponibile ce descriau palatul din secolul al optsprezecelea nu exista nicăieri o menţionare a unui pod de lemn întins peste vreun şanţ, acest detaliu vital al povestirii lor părea în contradicţie cu – faptele cunoscute. Totuşi, în cazul acestei obiecţii din urmă, în curând avea să apară un indiciu de o importanţă capitală, în stare să confere credibilitate amintirilor relatate de cele două femei.

În cel de-al treilea deceniu al secolului douăzeci, un exemplar al planurilor originale ale arhitectului regal a fost găsit închis în zidăria unui coş de sobă al unei clădiri vechi dintr-un oraş învecinat. Ascuns cu mult timp în urmă, eventual pentru o păstrare mai sigură, planurile nu fuseseră văzute de niciun ochi omenesc vreme de mai bine de un secol. În mod ciudat, schiţele arhitectului cuprindeau un pod de lemn peste viroaga pe care femeile spuneau că au trecut. Nu-i de mirare că autoarele britanice au susţinut că au fost răzbunate şi, deşi descoperirea nu constituie o dovadă concludentă că englezoaicele ar fi păşit în trecut, incidentul a devenit mult mai greu de trecut cu vederea.

Deşi întâmplarea de la Versailles rămâne probabil cel mai binecunoscut exemplu în care o persoană din secolul douăzeci vede trecutul reproducându-se sub ochii săi, fenomenul nu este câtuşi de puţin unic. În octombrie 1926, într-o localitate în apropiere de Bradfield St. George, în

Suffolk, Anglia, alte două femei ce se plimbau împreună s-au aventurat pe domeniile unei vaste case în stil georgian, situată în afara unui drum mărginit de conifere. Când li s-a spus a doua zi că respectiva clădire fusese demolată în ultimele decenii ale secolului al nouăsprezecelea, s-au înapoiat la faţa locului. Bienânţeles, au constat acum că drumul pe care merseseră doar cu o zi mai înainte nu era mărginit decât de un şanţ, dincolo de care se întindea un teren sălbăticit, de pământ răscolit, buruieni, movile şi arbori crescuţi la întâmplare. Nu exista nicio urmă a vreunui conac şi nici a brazilor plantaţi regulat.

Marea Britanie ne oferă multe exemple asemănătoare, în cursul verii anului 1930, doctorul Edward Gibson Moon, un me. clic de ţară, se înapoia dintr-o vizită făcută lordului Edward Carson, care locuia pe insula Thanet, în Kent. Carson era foarte bolnav şi Moon îl vizita aproape zilnic, astfel că era familiarizat cu regiunea locală şi îndeosebi cu drumul ce ducea până la Cleve Court – reşedinţa provincială a aristocratului. Cu acel prilej, tocmai când a păşit în afara vastei alei semicirculare ce permitea accesul la Cleve Court, doctorul Moon a fost oarecum surprins să constate că peisajul împrejmuitor părea foarte schimbat. În planul din faţă, atât terenul cât şi binecunoscutul gard viu ce-l înconjura aveau un aspect ciudat de neobişnuit, iar clădirile din depărtare, care în mod normai constituiau repere de hotar, păreau să fi dispărut. Suprafaţa de asfalt a aleii fusese înlocuită cu o potecă noroiasă, mult mai îngustă, ce se întindea peste câmpurile pe care, spre deosebire de alte dăţi, nu se vedeau turme de oi. În timp ce medicul încă mai încerca să se împace cu aceste schimbări aparent inexplicabile, atenţia i-a fost atrasă spre un bărbat care înainta pe potecă, venind spre el. Purtând o muschetă de modă veche şi pantaloni scurţi bufanţi, încălţat cu cizme de călărie, pe umeri cu o pelerină şi pe cap cu o pălărie de mult

demodată, individul era în mod evident un locuitor dintr-un secol anterior. În clipa aceea, lui Moon i s-a părut că şi străinul l-a văzut, deoarece s-a oprit la mijlocul pasului şi a căscat gura de uimire. Cuprins brusc de spaimă, Moon a întors capul spre casa pe care tocmai o părăsise. Spre marea lui uşurare, nu arăta altfel decât de obicei, şi când s-a răsucit iar spre vedenia din faţa lui, regiunea împrejmuitoare revenise la normal iar vizitatorul înarmat cu muschetă dispăruse.

Aşadar, ce să înţelegem din astfel de experienţe? Sunt oare fapte, sau închipuiri? Unele cazuri individuale de recunoaştere pot fi explicate eventual ca fiind halucinaţii, deşi asta nu explică, desigur, motivul pentru care martorul ar deveni dintr-odată victima unei halucinaţii. Cazurile în care acelaşi lucru este văzut simultan de mai mulţi martori – de exemplu fenomenul de la Versailles – sunt mai enigmatice, deoarece este mai greu de imaginat că două persoane ar putea avea aceeaşi vedenie în aceeaşi clipă. Cu toate acestea, cazurile mult mai convingătoare sunt acelea în care un anume loc devine focarul mai multor experienţe trăite de un întreg şir de martori uluiţi.

Într-o localitate în apropiere de Haytor Vale, un orăşel situat pe marginea estică a regiunii Dartmoor, în Devon, o casă-fantomă a fost văzută de localnici şi de turişti în repetate rânduri în cursul actulalului secol. Într-una din împrejurări, un topometrist care lucra pentru serviciul topografic naţional a văzut el însuşi clădirea, în timp ce cuprindea cu privirea regiunea Devon-ului, dintr-un punct de recunoaştere situat la înălţime. Cu toate acestea, când mai târziu, în aceeaşi zi, a cercetat în amănunţime împrejurimile, n-a putut găsi nicio urmă a vreunei clădiri în locul pe care îl însemnase pe harta lui, deşi scriptele locale lăsau să se înţeleagă că o mică locuinţă existase într-adevăr acolo în prima parte a secolului trecut.

Dat fiind că oamenii dispar uneori în mod misterios, topindu-se literalmente în văzduh, unii savanţi specializaţi în fenomene paranormale au acceptat ideea că este posibil ca nişte distorsiuni invizibile ale timpului să fi înghiţit acele persoane, trimiţându-le înapoi, în ere anterioare. Acolo, neştiuţi de cei pe care i-au lăsat în urmă, rămân fără a putea da vreo dovadă ce ar sugera adevărata lor soartă. Aceasta e desigur o teorie neliniştitoare, dar deoarece se pare că nu există nicio consemnare istorică despre subita apariţie a unor oameni înveşmântaţi potrivit unor mode pe care acum le-am recunoaşte ca fiind contemporane cu propria noastră epocă, ipoteza rămâne improbabilă. Totuşi, este posibil să existe una sau două împrejurări în care o bruscă retrăire a unei scene din trecut ar fi putut duce la un dezastru pentru persoana în cauză.

Într-o noapte întunecoasă din luna martie 1979, o conducătoare auto de origine engleză, doamna Barbara Davison, a scăpat ca prin urechile acului când a evitat un grav accident rutier pe drumul de ocolire Sevenoaks din Kent. Conducând singură pe un teren pe care-l cunoştea foarte bine, doamna Davison s-a mirat când a văzut partea carosabilă din faţa ei dispărând brusc, apărând în locul ei un alt drum, mai îngust, ce părea că duce undeva, în dreapta ei. Ignorând plină de curaj ceea ce vedea cu ochii, a continuat să conducă spre stânga, prin întunericul în care ştia că trebuie să se afle drumul adevărat. Peste câteva secunde, trecuse de poteca întunecoasă şi totul revenise la normal. Dacă ar fi urmat drumul-fantomă, ar fi nimerit drept în traficul ce venea din sens opus. S-a constatat că experienţa trăită de femeia din Kent – pe care aceasta a relatat-o unui ziar local – s-a potrivit cu povestirile a cel puţin trei şoferi care au parcurs acelaşi drum în acea noapte. Cu toate acestea, ciudat este că în locul respectiv nu existase niciun cot la dreapta de mai bine de douăzeci de ani. Ca şi Barbara Davison, niciunul

dintre acei conducători auto nu încercaseră să cotească la dreapta, dar ziariştii locali care au cercetat fenomenul, au descoperit că pe respectivul tronson de drum, în ultimele optsprezece luni, avuseseră loc nu mâi puţin de patru accidente mortale. În fiecare din acele tragedii, şoferii cotiseră în mod inexplicabil spre spaţiul central acoperit cu iarbă al drumului de ocolire cu dublu sens. Experţii în trafic rutier au încercat la vremea aceea să stabilească dacă lumina lunii sau farurile vehiculelor ce veneau din sens opus ar fi putut crea o iluzie care să-i fi îndemnat pe şoferi să cotească în direcţie greşită. Nu au găsit nicio explicaţie firească a accidentelor.

Enigma din Atlantic

1902

Posibila existenţă a unor civilizaţii suboceanice constituie un subiect care a excitat îndelung imaginaţia autorilor de scrieri ştiinţifico-fantastice. Deoarece fundul oceanelor pământului rămâne în mare măsură neexplorat, îţi poţi lesne închipui că acolo, nedescoperite de oameni, ar putea exista cetăţi subacvatice construite de fiinţe aparţinând unor civilizaţii subpământene avansate. Cu toate acestea, deşi poveştile bazate pe o astfel de posibilitate continuă să aibă o largă popularitate în literatura ştiinţifico-fantastică, o serie de întâmplări din viaţa reală care au avut loc în cursul actualului secol par să sugereze că adâncurile mărilor ar putea într-adevăr să ascundă taine ce n-ar fi deplasate într-un roman de Jules Verne.

În primele ore ale dimineţii zilei de 28 octombrie 1902, nava comercială maritimă *Fort Salisbury* se îndrepta spre nord prin golful Guineei, la o oarecare distanţă de Africa de Vest, în Atlanticul de Sud. Marea era calmă şi cerul de deasupra senin, astfel că marinarului însărcinat cu veghea nu i-a fost greu să distingă două lumini roşii

care au apărut din apă la câteva sute de metri în faţă şi spre tribordul navei... Concentrându-şi privirea asupra luminilor cu ajutorul, binoclului, marinarul a observat că acestea echipau un obiect uriaş şi întunecat care, deşi în mod evident era o navă maritimă, nu aparţinea nici unui tip văzut de el până atunci. Începând să se îngrijoreze în legătură cu o posibilă coliziune, l-a alertat pe timonier şi l-a chemat pe secundul vasului, un anume A.H. Raymer, care s-a grăbit să urce pe punte ca să vadă el însuşi misterioasa navă. Cert este că secundul n-a dispus decât de câteva clipe scurte în care să privească obiectul, înainte ca acesta să se scufunde. Totuşi, i-au fost de ajuns pentru a-i confirma datele de bază ale celor observate de marinarul de veghe.

Scriind mai târziu în jurnalul de bord al vasului, Raymer a descris evenimentul ca fiind puţin înspăimântător: „... în întuneric nu puteam vedea prea multe detalii, dar avea o lungime între 500 şi 600 de picioare[1] şi două lumini, câte una la fiecare capăt. Un gen de mecanism – sau, poate, nişte aripioare – produceau o agitare a apei. În timp ce se scufunda lent sub valuri, dispărând din vedere, am putut observa că laturile îi erau ruginite.

Vorbind ulterior despre experienţa trăită, Raymer a luat în considerare posibilitatea ca ceea ce văzuseră să fi fost carena unei nave răsturnate, dar a respins categoric această ipoteză. Era un marinar cu experienţă şi nu putea face o asemenea confuzie şi, oricum, nicio navă nu se pierduse în vremea aceea în apele din largul Africii de Vest.

Posibila identificare eronată a unui animal marin era o perspectivă şi mai puţin probabilă. Deşi toţi martorii de la bordul navei *Fort Salisbury* remarcaseră, fiecare în mod

---

1 Picior, veche unitate de măsură, având lungimea de aproximativ o treime dintr-un metru, folosită şi astăzi în unele ţări

independent, că suprafaţa obiectului părea mai degrabă ruginită decât netedă, şansele ca ei să fi văzut o specie uriaşă de peşte erau mai mici decât zero, deoarece apariţia trebuie să fi depăşit de multe ori dimensiunile celei mai mari făpturi subacvatice cunoscute – balena albastră. Ba mai mult, aşa cum a comentat o sursă de la Amiralitate, „peştii nu obişnuiesc să fie echipaţi cu lumini”.

Aşadar trebuie să fi fost un mecanism şi, ţinând seama de comportarea sa, era evident o navă submersibilă de un tip oarecare. Singura problemă cu care nu se împăca această teorie era faptul că în anul 1902 nicio naţiune de pe pământ nu poseda tehnologia necesară creării unui submarin de asemenea dimensiuni. În 1888, primul submarin naval complet operaţional fusese lansat de francezi, fiind dotat cu o singură elice şi un motor electric, şi cântărea numai 30 de tone. Doi ani mai târziu, germanii, care erau adevăraţi maeştri ai începuturilor tehnologiei submersibilelor, au lansat o navă de 200 de tone, care totuşi nu a fost introdusă în fabricaţie completă decât în 1905. Marina – militară engleză care a lansat prima sa navă subacvatică în acelaşi an cu incidentul din largul Noii Guinee, era cu mult în urma germanilor din punct de vedere al realizărilor tehnice. Aşa încât cele văzute şi neexplicate la acea vreme, rămân şi astăzi o enigmă.

La mai bine de nouăzeci de ani după acea întâmplare, nimeni nu a oferit un răspuns care să pară cât de cât raţional. Ceea ce poate fi afirmat totuşi cu certitudine este că anul

1902 ne pune la dispoziţie doar prima dintre numeroasele semnalări referitoare la prezenţa unor submarine neidentificate în locuri în care, în mod logic, pare imposibil ca ele să se fi aflat sau să se fi comportat într-un mod incompatibil cu vreun model creat de om.

În ziua de 12 ianuarie 1965, Bruce Cathie, pilotul unei companii de linii aeriene, survola portul Kaipara, la

nord de Helensville, în Noua Zeelandă, când a remarcat ceva ce a crezut că era o balenă eşuată pe malul. apei. La o cercetare mai amănunţită, pilotul şi-a dat seama că era vorba de o construcţie metalică lungă de o sută de picioare, părând că zace în apă la o adâncime pe care el a apreciat-o ca fiind în jur de cinci stânjeni[2] Deşi era în mod clar un submarin, lui Cathie i s-a părut că forma vasului era oarecum ciudată, aşa că a raportat ia Forţele Navale ale Noii Zeelande. I s-a spus că obiectul pe care susţinea că l-ar fi văzut nu putea fi un submarin convenţional, deoarece la momentul respectiv portul se afla sub reflux şi, în orice caz, apa din estuare şi întinderile de mâl erau prea puţin adânci pentru ca un vehicul submersibil să pătrundă atât de departe în portul Kaipara. Misterul lui

Cathie avea să sporească în curând ca urmare a altor viziuni stranii, survenite la Antipod. În ziua de 11 aprilie a aceluiaşi an, doi oameni care cercetau o barcă percărească eşuată pe plaja Wonthaggi, la o depărtare de optzeci de mile de Melbourne, în Australia, au văzut două submarine ciudate ridicându-se la suprafaţă la o jumătate de milă[3] în larg şi având între ele o distanţă de aproximativ o sută de yarzi[4] După ce le-au privit cu atenţie vreme cam de cincisprezece minute, cei doi au văzut cum submarinele se scufundă din nou. Cu toate acestea, ofiţeri de la Departamentul Serviciului Secret al Forţelor Navale Australiene le-au spus ulterior că „ţinând seama de amplasament şi de configuraţia liniei de coastă, era improbabil ca obiectele să fi fost submarine”. Tot atât de

---

2 Stânjerr. unitate de măsură pentru lungime, folosită înaintea introducerii sistemului metric, care a variat, după epocă şi regiune, de la 1,96 m. la 2,23 m.

3 Milă: unitate de măsură pentru lungimi, folosită în trecut, care a variat 7n timp de la o (ară la alta; azi, unitate de măsură pentru lungimi, egală cu 1609,3 m., folosită în Anglia şi în SUA

4 Yard: unitate de măsură engleză pentru lungime, egală cu 0,91.4398 m.

improbabil era şi să fi fost iluzii optice, căci într-un interval de cinci zile au mai sosit încă trei rapoarte referitoare la „submarine” ciudate văzute în largul mării, la nord de Brisbane. Forţele Navale Australiene au cercetat din nou cele trei incidente şi au ajuns la aceeaşi concluzie: că obiectele respective nu aparţineau nici unui tip de navă convenţional, deoarece niciun comandant de navă responsabil nu şi-ar fi riscat vasul într-o zonă plină de stânci acoperite cu apă şi de alte primejdii subacvatice.

Unele rapoarte s-au dovedit a fi şi mai greu de explicat, în 1963, Forţele Navale ale Statelor Unite, efectuând un exerciţiu ce urmărea detectarea şi depistarea navelor subacvatice, a recepţionat un semnal sonor neobişnuit, în largul localităţii Puerto Rico, în Atlanticul de Sud, la aproximativ cinci sute de mile spre sud-est de partea continentală a Statelor Unite. Se pare că operatorii sonarelor de pe distrugătoarele ce însoţeau portavionul *Wasp* au detectat un obiect submersibil acţionat de o singură elice şi care era capabil să atingă viteze mai mari de o sută şaptezeci de noduri, deşi recordul mondial pentru navele submarine nucleare construite de oameni era de numai patruzeci şi cinci de noduri.

Este greu de imaginat cum un vehicul acţionat cu ajutorul unei elice ar putea atinge viteze care să depăşească de aproape patru ori performanţele celor mai rapide submarine realizate de oameni, şi totuşi enigma s-a complicat şi mai mult când misterioasa ţintă a sonarului a coborât la adâncimi mai mari de douăzeci şi şapte de mii de picioare, cifră care la vremea respectivă bătea cu câteva mile recordul de scufundare al unui submarin convenţional. Când au apărut la lumină amănuntele privitoare la acel incident, Forţele Navale ale Statelor Unite au refuzat orice comentariu. De atunci încoace, niciodată nu au considerat indicat să facă speculaţii cu privire la originea navei misterioase şi dacă eventual s-au

apropiat de descoperirea adevărului, au preferat să nu declare nimic. Personal, mă cam îndoiesc că această situaţie s-ar putea schimba. Gândul că este posibil ca forme de viaţă extraterestre să ne observe de pe planete aflate la mare distanţă, este de ajuns pentru a-i îngrozi pe mulţi oameni. Perspectiva ca nişte civilizaţii avansate ale unor făpturi necunoscute să locuiască în taină chiar pe planeta noastră în momentul acesta, trăind nebănuite la o depărtare de numai câteva mile de liniile noastre de coastă, este mult prea tulburătoare.

Tunurile bubuitoare de deasupra Gangelui

1903

În tot decursul actualului secol, au existat multe relatări despre detonaţii misterioase ce au putut fi auzite dinspre straturile superioare ale atmosferei. În cazurile în care era clar că aceste zgomote bubuitoare nu aveau nicio legătură cu tunetul, oamenii de ştiinţă au înclinat să caute explicaţii naturale, ca de exemplu cutremure de pământ sau avalanşe şi, mai recent, cauze datorate omului, cum ar fi experienţe cu bombe nucleare sau zgomotul sonic al navelor aeriene. Fără îndoială, multe dintre aceste zgomote din cer îşi au originea în asemenea împrejurări de natură terestră. Însă unele rămân neexplicate.

În vara anului 1903, nişte funcţionari guvernamentali care lucrau pentru „British Raj" în India, au fost intrigaţi de zgomotul unor ciudate bubuituri care răsunau în aerul calm de deasupra deltei Gangelui. Ţinând seama de numărul redus de sate, situate la distanţe mari între elee, şi de cantitatea redusă de arme de foc aflate în posesia băştinaşilor, se părea că nu există nicio explicaţie logică a acelor zgomote, ce se auzeau mai ales dimineaţa, când cerul era în mod obişnuit senin şi calm. Englezul G.B. Scott, care a cercetat fenomenul ca reporter pentru *Nsture Magazine*, a constatat că localnicii erau tot atât de

intrigaţi de zgomote ca şi funcţionarii guvernamentali. Scott, care le-a auzit el însuşi în repetate rânduri, a avut prima sa întâlnire cu „tunurile bubuitoare” în timpul unei pii-bări făcute în mai, împreună cu câţiva prieteni, de-a lungul malului fluviului, la Chilmcari. „La început, zgomotele au fost asemănătoare întocmai cu cele produse de un tun de mare calibru, care s-ar fi aflat la aproximativ zece mile în josul fluviului. Dar zgomotele s-au apropiat, până când oamenii au fost uluiţi de trei reprize succesive, rapide şi puternice, răsunând evident din imediata apropiere şi părând că provin din cer, de ia o înălţime de circa o sută cincizeci de yarzi deasupra apei. În mod ciudat, martorii nu au văzut nimic şi, când i-au întrebat pe membrii unui grup de luntraşi localnici care munceau în apropiere dacă auziseră şi ei bubuiturile, englezii au aflat cu oarecare mirare că, deşi oamenii le auziseră, sunetele li se păruseră că vin dintr-o cu totul altă direcţie”, scria el pentru *Nature Magazin*.

Publicarea relatării lui G.B. Scott în *Nature Magazine* a iscat mare vâlvă în jurul fenomenului, şi, în parte ca răspuns la articolul englezului, un belgian pe nume Ernest Van den Broeck a întreprins o cercetare pe scară mai largă, reuşind să stabilească faptul că bubuituri asemănătaone, rămase neexplicate, fuseseră raportate de-a lungul întregului secol precedent, în jurul zonelor de coastă ale Islandei până la golful Biscaia. Van den Broeck însuşi credea că energia aflată în spatele acelor zgomote era un tip deosebit de descărcare a electricităţii atmosferice – o formă de tunet din cer senin. În vreme ce meteorologii se declarau în favoarea teoriei atmosferice, geologii au devenit tot mai convinşi că sunetele erau legate de cutremurele de pământ, emanând eventual din zonele interioare ale miezului topit al pământului, în care se presupunea că imense cantităţi de rocă lichidă sau magmă se aflau în continuă agitaţie. Un alt tip de teorie,

preferat de primii oceanografi ai secolului douăzeci, considera că regiunile de coastă şi deltele fluviilor constituiau zonele în care era cel mai probabil să se audă asemenea zgomote, acestea fiind cauzate de tasarea pământului sub greutatea în continuă acumulare a sedimentelor purtate spre mare. Ultima şi cea mai puţin favorizată dintre ipotezele iniţiale a fost concepţia că răspunderea i-ar fi revenit unei ruperi a straturilor subterane, datorată unor mişcări pe scară largă a scoarţei terestre şi explodării rocilor ca urmare a solicitărilor create de temperatură.

De fapt, timpul şi progresul cunoaşterii ştiinţifice au dus la reducerea tuturor acestor explicaţii. Tunetul din cer senin pus în discuţie de Ernest Van den Broeck nici n-a putut fi dovedit că există, nici n-a putut fi repetat în condiţii experimentale, în ciuda numeroaselor încercări. Deşi se ştie că miezul topit al interiorului pământului transmite vibraţii seismice, se admite actualmente că astfel de cutremure nu coincid întotdeauna – sau măcar în mod obişnuit – cu izbucnirea zgomotelor de tip bubuit de artilerie denumite pentru prima dată „tunurile bubuitoare” Putem spune acum cu certitudine că deltele fluviilor nu sunt locuri nici unice şi nici deosebit de caracteristice pentru apariţia unor asemenea zgomote, eliminând astfel teoria „acumulării greutăţii sedimentelor” şi, în sfârşit, deoarece terenurile joase ale deltei Gangelui nu sunt supuse fluctuaţiilor foarte mari de temperatură necesare pentru ruperea straturilor de rocă, cu greu ar putea fi aplicată ultima dintre teoriile iniţiale.

Deşi secolul al nouăsprezecelea a fost martorul multor relatări ale unor coliziuni în cer senin, aceste trosnete şi bubuituri stranii par să fi devenit mai frecvente şi să fi căpătat o mai largă răspândire în ultimii nouăzeci şi ceva de ani. În anii 1920 şi 1930, câţiva locuitori din partea nordică a statului New York s-au obişnuit să audă

un zgomot pe care l-au denumit „Tunurile de la Lacul Seneca” Potrivit spuselor unui cercetător, direcţia din care veneau sunetele era întotdeauna vagă şi, ori de câte ori unii observatori se îndreptau către localitatea din care presupuneau că proveniseră zgomotele, detonaţiile reîncepeau pur şi simplu în altă parte. Un alt exemplu din America provine din valea râului Connecticut, între oraşele Moodus şi East Haddam. În cazul acesta, şocurile produse de exploziile aeriene zguduiau realmente casele, ba chiar cu atâta putere încât mulţi localnici s-au referit la ele ca la nişte cutremure. Cu toate acestea niciunul dintre celelalte semne asociate în mod obişnuit cu seismele nu păreau să însoţească zgomotele de la Moodus, fapt ce i-a făcut pe câţiva experţi să se întrebe dacă în realitate cutremurele de pământ convenţionale erau cauza sau dacă ele nu erau decât un efect al zgomotelor.

În iarna anului 1977, oamenii care locuiau pe coasta atlantică a Statelor Unite au auzit multe exemple de detonaţii din cer senin, dintre care câteva au putut fi dovedite ca datorându-se bubuiturilor sonice ale noului avion britanic Concorde, care îşi începea zborurile controversate, în ciuda dezaprobării publicului american. Deşi se dovedise că straturile de aer cu temperaturi şi densităţi diferite conduc sunetul mult mai departe decât ar ajunge acesta în mod normal, mulţi funcţionari din cadrul aviaţiei se îndoiau că explicaţia cu avionul Concorde constituia cauza probabilă a unui procentaj mai mult decât mic din exploziile auzite în cerul de deasupra oraşelor de pe coasta estică.

În cursul aceleiaşi perioade de zece ani, vina unor bubuituri ciudate auzite în cer deasupra zonei vestice a Angliei şi în Wales, a fost pusă pe seama unor teste la care era supus primul avion cu reacţie supersonic din lume. Totuşi este imposibil ca zborurile avionului Concorde să fie făcute răspunzătoare pentru ciudata explozie ce a avut loc

în munţii Berwyn, în apropiere de Llandrillo, în Clwyd, imediat după ora opt şi jumătate după-amiaza, în ziua de 23 ianuarie 1974. Martorii aflaţi în apropierea epicentrului exploziei au relatat că au văzut o fâşie de lumină verde străbătând cerul chiar înainte de trosnetul imens ce s-a auzit. Crezând că un avion se izbise de o coastă a muntelui, poliţia a plecat în cercetare, dar nu s-a găsit nici epava vreunei nave aeriene terestre, nici urme care să arate că un meteorit ar fi căzut pe pământ. Cu toate acestea, în mod incredibil, s-a aflat ulterior că o staţie de seismologie terestră instalată la Institutul de Ştiinţe Geologice din Edinburgh, înregistrase un cutremur de pământ cu magnitudinea de 3, 54 grade pe scara Richter, cu centrul chiar în locul din apropiere de Llandrillo, unde fusese semnalat fenomenul aerian. Această întâmplare remarcabilă, care niciodată n-a fost explicată, s-a repetat peste doi ani şi jumătate, când, în noaptea de 6 august 1976, persoanele ce locuiau în aceeaşi zonă a regiunii Wales, au fost din nou înspăimântate de o explozie uriaşă răsunând pe bolta cerească şi de apariţia unor ciudate lumini aeriene. S-a stabilit ulterior că bubuitul s-a auzit pe o rază de aproximativ zece mile şi că în apropierea centrului său fusese atât de puternic, încât – aşa cum s-a exprimat un martor, domnul V.C. Worthington – „pământul s-a zguduit ca sub efectul unui impact violent” Numeroşi localnici vorbeau după aceea despre intensitatea cu care se luminase cerul, deasupra munţilor Berwyn, rămânând aşa câteva minute; cu toate acesta, o nouă cercetare n-a scos la iveală nimic ce ar fi putut explica întâmplarea.

Rămâne încă fără răspuns întrebarea dacă straniul fenomen al puternicelor detonaţii din cer senin are o origine naturală, deocamdată nedescoperită, sau una supranaturală. Dacă oamenii de ştiinţă ar vrea să cheltuiască timp şi energie pentru studierea acestui subiect am putea avea un posibil răspuns. Totuşi, ca şi în

cazul multor alte lucruri neexplicate, o asemenea voinţă nu s-a manifestat. La nouăzeci de ani după ce au fost auzite pentru prima oară, tunurile bubuitoare din delta Gangelui rămân tot atât de misterioase ca la început.

1904 Jack cu că, câie-pe arcur: om 8311 monstru?

Unii spuneau că era un supra-om, alţii – un diavol, în culmea carierei sale de groază a fost la fel de ticălos şi de temut ca şi tizul său, Jack Spintecătorul, deşi aici trebuie să se sfârşească orice comparaţii între cei doi indivizi. Astăzi e greu de crezut că el a existat cu adevărat, dar dacă povestirile au o oarecare bază, cu siguranţă trebuie să fi fost altceva decât un om.

Deşi cele de mai sus seamănă cu începutul unui roman ieftin de senzaţie sau cu o poveste hazlie pentru copii, cuvintele descriu foarte bine întâmplările din viaţa reală a unui personaj a cărui înfăţişare remarcabilă, deşi nemaiîntâlnită, a terorizat Anglia victoriană şi eduardiană de la Londra până la Liverpool. Cunoscut sub porecla de „Jack-cel-cu-călcâie-pe-arcuri” (Spring-Heeled Jack), neobişnuitul personaj părea să zboare prin aer făcând salturi uriaşe, sărind peste ziduri şi porţi înalte cu o aparentă uşurinţă, împotrivindu-se fără efort tuturor încercărilor făcute de poliţie şi de forţele militare pentru a-l prinde.

Jack a apărut pentru prima dată în piaţa Barnes din sud-vestul Londrei, în trei nopţi consecutive din februarie 1837 în acele prime apariţii a sărit în mod invariabil peste bărbaţii şi femeile care mergeau pe străzi lăturalnice. Deşi nu s-au raportat încercări de jaf sau de atacuri violente, cei care-l întâlniseră păreau sincer înspăimântaţi. Simpla vedere a chipului de vampir al lui Jack-cel-cu-călcâie-pe-arcuri, cu ochii lui roşii şi strălucitori, părea să fie de ajuns pentru a le face pe femei să leşine şi pe însoţitorii lor masculini să tremure de frică. Când le-a fost adus la cunoştinţă fenomenul, cei de la poliţie au pus povestirile

pe seama unui glumeţ… până când unul dintre proprii lor jandarmi a văzut el însuşi făptura şi a confirmat că relatările despre înfăţişarea ei nepământeană erau întru totul adevărate. Ba mai mult, ofiţerul remarcase cu ochii lui îndemânarea cu care personajul diavolesc sărea peste un zid înalt de doisprezece picioare printr-un singur salt ce sfida gravitatea.

Un an mai târziu s-a semnalat că ar fi bântuit străzile dosnice din Bow, atacând cu un prilej o femeie numită Jane Allsop. Relatând ulterior în faţa magistraţilor din Lambeth încercarea prin care trecuse, domnişoara Allsop l-a descris pe atacatorul ei ca fiind desfigurat în mod oribil şi având ochi ca nişte mingi de foc. Aceleaşi trăsături incredibile aveau să fie menţionate iar şi iar, pe măsură ce neobişnuitul personaj săltăreţ era văzut pe întreg cuprinsul Angliei de Sud şi în regiunea centrală a ţării, în decursul anilor 1850 şi 1860. Ziarele l-au etichetat pe Jack „inamicul public numărul unu”, şi lordul primar al Londrei a recunoscut oficial existenţa monstrului, oferind o răsplată substanţială celui care l-ar prinde. La întrunirile ce au avut loc de la Londra până în comitatele din inima Angliei au fost organizate grupuri de pază care să captureze fiara. Totul a fost în zadar.

În anii 1870, forurile militare din Aldershot au instalat capcane, după ce câteva santinele raportaseră că fuseseră atacate de un bărbat cu ochi strălucitori şi cu mâini ca de gheaţă, care sărise peste un zid înalt de paisprezece picioare. Când au reuşit să-l încolţească, a fost împuşcat de mai multe ori de la mică distanţă, dar individul s-a îndepărtat în salturi, fără a lăsa urme de sânge. Toţi cei prezenţi au fost de acord cu concluzia ziarului *London Morning Post*, potrivit căreia acel intrus nu era muritor obişnuit. Patru luni mai târziu, făptura a fost din nou încolţită, de astă dată fiind împuşcată de locuitorii din Newport în, dar din nou a scăpat nerănită, şi doar la

şapte zile după aceea a apărut iar, cu acest prilej scăpând din încercuirea unei mulţimi din oraşul Lincoln.

Anul 1877 a marcat ultima apariţie din epoca victoriană a lui Jack-cel-cu-călcâie-pe-arcuri şi oamenii au început să aibă îndoieli că ar fi existat vreodată cu adevărat. Şi totuşi, cea mai spectaculoasă apariţie abia avea să urmeze… în după-amiaza zilei de 10 septembrie 1904, poliţia districtului Everton din Liverpool a fost chemată să ancheteze asupra ciudatelor relatări referitoare la un personaj cu veşminte stranii ce fusese văzut alergând pe acoperişurile unor case construite în terase. Până să ajungă cei de la poliţie la locul faptei, se adunase deja o mare mulţime, numărând câteva sute de oameni care urmăreau neobişnuitul spectacol de atletism supraomenesc. Mult deasupra lor, bărbatul, părând că sfidează legile gravitaţiei, sărea de pe o clădire pe alta, în salturi de până la treizeci de picioare. Neluând în seamă solicitările de a coborî, s-a ghemuit în cele din urmă ca o pisică, în patru labe, şi printr-un efort formidabil a sărit peste drum, dispărând în spatele caselor de pe partea cealaltă. Toate încercările făcute în acea zi de a-l găsi s-au dovedit zadarnice şi, de afund, remarcabilul personaj n-a mai fost văzut.

La nouăzeci de ani după această ultimă apariţie, ce se poate spune despre asemenea poveşti fantastice? Ar fi liniştitor să negi existenţa lui Jack-cel-cu-călcâie-pe-arcuri, declarându-l un produs al isteriei în masă sau al unei imaginaţii foarte înfierbântate, şi totuşi neobişnuitul număr de martori – mai ales în septembrie 1904 – reduce argumentaţia raţionaliştilor. Prodigioasă lui capacitate de a se propulsa în sus şi pe distanţe mari – doar dacă relatările n-au fost extrem de exagerate – pare imposibilă chiar şi pentru cel mai dotat atlet, iar perioada de timp de-a lungul căreia au avut loc apariţiile, depăşind şaizeci şi opt de ani, trebuie în orice caz să excludă posibilitatea

acţiunilor unei singure persoane.

Posibilitatea ca Jack să fi fost de fapt un străin de origine extraterestră a fost exprimată de către bbby-ul Obiectelor Zburătoare Neidentificate. Dar împotriva acestei ipoteze trebuie să se spună că niciuna dintre descrierile raportate nu pare să concorde cu cele referitoare la extratereştri, oferite atât de des în ultima vreme de martorii unor întâlniri de gradul trei.

La prima vedere, s-ar părea că ipoteza ca Jack să fi fost o fantomă sau o entitate dintr-o altă dimensiune, este cea mai plauzibilă explicaţie, deşi dacă este luată în considerare această presupunere, trebuie să fie reţinut faptul că în timpul perioadelor de activitate îşi utiliza forţa şi rapiditatea mai degrabă pentru a nu se lăsa prins decât ca pe nişte caracteristici tipice unor vedenii.

Realitatea este că nu există nicio explicaţie care să pară măcar pe departe satisfăcătoare, şi e probabil ca aceasta să constituie o enigmă ce nu va fi niciodată soluţionată. Desigur, doar dacă el nu se decide să reapară...

Focuri din cer

1905

În dimineaţa zile de 26 februarie 1905, jandarmeria comitatului Hampshire a fost solicitată să întreprindă o anchetă cu privire la un incendiu ciudat care costase vieţile unui cuplu de oameni în vârstă, ce locuiau în micul sat englez Butlocks Heath, din apropiere de Southampton. Cadavrele carbonizate ale domnului şi doamnei Edward Kiley fuseseră găsite de către pompieri după ce vecinii observaseră vălătucii de fum ce se înălţau din căsuţa celor doi soţi. Intervenţia venise prea târziu pentru a salva măcar pe unul dintre locatari, dar ceea ce-i zguduise foarte profund pe pompieri a fost nu atât decesul lor cât mai ales modul neobişnuit în care muriseră. Căci deşi trupurile

domnului şi doamnei Kiley fuseseră distruse de flăcări în asemenea măsură încât nu mai puteau fi recunoscute ca aparţinând unor oameni, covoarele, perdelele şi alte materiale combustibile din încăperea în care cei doi îşi pierduseră viaţa rămăseseră în mare parte nedeteriorate. Ba mai mult, absenta oricărui foc deschis sau a altei cauze probabile a incendiului sfida orice explicaţie logică. În cadrul anchetei ulterioare, fotografiile siluetelor înnegrite ale soţilor Kiley, mai stând încă drepţi în fotoliile lor preferate, au îngheţat sângele din venele juraţilor, iar magistratul local însărcinat cu conducerea cercetărilor n-a putut oferi decât comentariul că „bătrânilâşi pierduseră viaţa probabil în urma unui soi de accident, deşi nu suntem în stare să spunem cum anume".

Întâmplarea de la Butlocks Heath este departe de a fi unică. În fiecare an, din toate colţurile lumii continuă să se semnaleze un număr mic dar semnificativ de tragedii legate de incendii, care nu se încadrează în nicio categorie cunoscută. Deseori, fiindcă împrejurările acestor decese sunt foarte stranii, ele rămân necatalogate, în timp ce în alte cazuri însuşi faptul că au avut loc este muşamalizat în mod oficial. Arderea spontană a. unor oameni, combustia din interior a unor trupuri omeneşti vii este etichetată ca mit de către toate departamentele oficiale care vin în contact cu ele. Hotărârea de a le ascunde este atât de mare şi conspiraţia ce urmăreşte camuflarea dovezilor realităţii acestor incidente este atât de cuprinzătoare încât de-a lungul anilor doctori, savanţi, medici patologi, poliţişti, infirmiere şi membri ai brigăzilor de pompieri şi ai serviciilor de ambulanţă au fost constrânşi, într-un moment sau altul, să facă parte dintr-o extraordinară reţea de înşelăciune. În mod ostentativ, muşamalizarea are scopul de a feri publicul larg de cunoaşterea unei forme cumplite şi imprevizibile de pericol natural. Raţiunile reale sunt ceva mai complicate.

Combustia umană spontană (SHC1), pe lângă că este una dintre cele mai oribile forme de moarte, este de fapt imposibilă; imposibilă în sensul că multiplele sale paradoxuri sfidează practic toate legile fizice cunoscute. „Un fapt împotriva naturii”, l-a descris foarte adecvat un medic, şi atât de mari sunt contradicţiile pe care le opune logicii încât cei mai mulţi oameni de ştiinţă se blochează la perspectiva efectuării unor studii experimentale. Pur şi simplu nu există nicio modalitate prin care un ţesut omenesc ce arde să poată genera imensele niveluri de temperatură necesare pentru calcinarear structurii osoase, şi totuşi faptul este remarcat cu regularitate în cazurile de SHC, chiar dacă victimele au ars în interiorul unor veşminte nedeteriorate. Astăzi, la mai bine de două secole după ce fenomenul a fost identificat pentru prima oară de către medici, puţine personalităţi din lumea medicală sunt dispuse să-l discute, iar marea majoritate a populaţiei rămâne într-o binecuvântată ignoranţă. Numai prietenii şi rudele victimelor şi acei martori care au trăit îndeaproape înspăimântătoarele efecte ştiu câte ceva.

Exemple ale muşamalizării sunt foarte uşor de găsit, în 1972, un om de ştiinţă englez specializat în medicină legală, doctorul Keith Simpson, a fost intervievat de ziarişti după ce cercetase o îngrozitoare combustie a unei femei

SHC: prescurtare de la denumirea respectivă în limba engleză: *Spontaneous human combustion* (n.t.)

numite Edith Thompson; aceasta se transformase într-o minge de foc sub ochii uluiţi ai mai multor martori, în locuinţa unor oameni vârstnici. Neţinând seama de aspectele ciudate ale decesului femeii, Simpson a negat pur şi simplu orice dovadă a existenţei fenomenului SHC, declarând că în patruzeci de ani de practică medicală el nu văzuse şi nu auzise niciodată despre decese prin ardere care să nu poată fi explicate în mod raţional. În loc de a obstrucţiona întrebări incomode, unele persoane oficiale

au preferat să ofere explicaţii fireşti ridicole. Când în ianuarie 1979 a fost găsit trupul unei văduve din Yorkshire, ars în întregime de la genunchi în sus, un purtător de cuvânt al poliţiei a susţinut că fără îndoială ceva arzând căzuse peste ea, în ciuda faptului că vatra era goală. Tot astfel, infernul subit care a înghiţit o altă femeie din Yorkshire în mai 1981 a fost pus pe seama unei ţigări aprinse, deşi femeia nu fuma.

Acest refuz oficial de a accepta dovezile deseori de netăgăduit este întristător, deoarece cei rămaşi în urma unor pierderi atât de nefireşti se scudundă adesea într-un marasm de superstiţii şi de şoapte despre o pedeapsă cerească, deşi în acelaşi timp li se refuză orice speranţă de a se împăca vredată cu ceea ce ei ştiu. Martorii pot fi constrânşi să-şi modifice relatările în aşa fel încât să concorde cu explicaţia naturală, şi există chiar şi dovezi că astfel de constrângeri au avut uneori ca urmare nebunia sau sinuciderea.

Indiferent de ceea ce ar putea susţine experţii, combustia umană spontană există în mod categoric şi cei ce se ocupă cu studiul fenomenelor paranormale au adunat până în prezent din întreaga lume câteva sute de exemple ale unor astfel de cazuri ce au avut loc, cu martori, de-a lungul secolului douăzeci.

Dintre acestea, poate că cele mai convingătoare sunt mărturiile celor care au suferit un atac al flăcărilor nenaturale şi au supravieţuit. Deşi extrem de rare, actualmente este cert că astfel de combustii parţiale există. În decembrie 1916.

Thomas Morphey, un american, proprietarul unui hotel din Dover, New Jersey, a găsit-o pe administratoarea sa, Lillian Green, arzând mocnit pe pardoseala camerei lui de zi. Femeia încă mai era conştientă, şi totuşi incapabilă să explice în vreun fel flăcările care o cuprinseseră pe neaşteptate. În 1942, Aura Troyer, o funcţionară de bancă

din lllionois, a fost găsită arzând în trezoreria în care lucrase. Vorbind ulterior despre încercarea prin care trecuse, Troyer n-a fost în stare să spună decât că „totul se întâmplase dintr-odată” Ambele victime descrise mai sus au suferit răni grave pe tot corpul. Cu puţin mai norocos a fost un alt american, Jack Angel, care în noiembrie 1974 a ars în mod inexplicabil în timp ce dormea în rulota sa, în care locuia, la Savannah, în Georgia. Angel s-a dus la culcare în ziua de 12 noiembrie şi s-a trezit peste patru zile, cu braţul drept carbonizat şi cu zone de arsuri mai puţin grave pe piept, picioare şi spinare. În rulotă nu exista nici urmă de foc, şi Jack Angel nu-şi putea aminti nimic în legătură cu incidentul. Şi totuşi a mai existat o altă persoană care a fost victima atacului unui foc nefiresc: o anume doamnă Jeanna Winchester, care a fost cuprinsă der flăcări în timp ce conducea o maşină în Jacksonville, Florida, în ziua de 9 octombrie 1980. Deşi doamna Winchester a suferit răni grave, scaunul îmbrăcat în piele albă pe care stătuse ea a rămas fără nicio stricăciune, iar ofiţerul echipei de pompieri însărcinat cu investigarea cazului, T.G. Hendrix, a declarat că în cei doisprezece ani de serviciu nu văzuse niciodată ceva asemănător. Câteva săptămâni mai târziu, referindu-se la întâmplarea a cărei victimă fusese, doamna Winchester a recunoscut cu oarecare reţinere că vina trebuia pusă pe seama combustiei spontane. „La început am crezut că era imposibil să nu existe o explicaţie logică, dar n-am reuşit să găsesc una. Aşa că bănuiesc că într-adevăr eu ardeam. Dar de ce trebuia să fiu eu aceea?”

Americanca nu este singura persoană care îşi pune această întrebare, deoarece, deşi acum existenţa fenomenului SHC este bine stabilită, a fost destul de greu să se imagineze cauza lui posibilă. Unii cred că este legată de anomaliile câmpului geomagnetic, alţii – că ar avea legătură cu fenomene atmosferice, cum ar fi trăsnetul

globular. Cu toate acestea există un al treilea grup de opinii care sugerează o şi mai înspăimântătoare posibilitate: aceea că forţa din spatele mingii de foc interioare este condusă de o inteligenţă răuvoitoare.

Încă o dată, anul 1905 oferă un exemplu care a fost utilizat de mulţi scriitori pentru a susţine această teorie, în luna decembrie a acelui an, o serie de întâmplări ciudate, culminând cu uciderea inexplicabilă a mai mult de două sute cincizeci de pui şi gâşte într-o fermă din Linoolnshire, în apropiere de Binbrook, au început în aceeaşi săptămână în care o tânără servitoare a izbucnit în flăcări în bucătăria reverendului A.C. Custance, care locuia într-un district învecinat. Nici moartea fetei, nici atacul îndreptat împotriva păsărilor n-au fost explicate în mod satisfăcător. Păsările fuseseră ucise toate în aceeaşi manieră îngrozitoare: pielea din jurul gâturilor fusese jupuită de la cap până la piept, şi beregăţile le fuseseră retezate. Să fi fost posibil – se întrebau unii teoreticieni – ca vreo făptură invizibilă, răuvoitoare, înzestrată cu o minte sadică să fi distrus în mod sistematic atât viaţa fetei cât şi a fiinţelor lipsite de apărare, omorându-le în cele mai oribile clipuri imaginabile – prin foc şi, respectiv, printr-o lentă strangulare? în cartea sa intitulată *Lor* veteranul colecţionar de anomalii Charles Fort şi-a exprimat clar bănuiala că o fiinţă cu un apetit incendiar s-ar fi manifestat temporar în Anglia rurală din epoca eduardiană. „Dacă admitem că la ferma Binbrook ceva a ucis cu sălbăticie nişte pui, trebuie să admitem şi că acolo a existat ceva ce noi numim o fiinţă”. Despre fată, Forţa scris: „… fără ştirea ei, ceva din spatele ei o ardea, iar ea nu-şi dădea seama de carbonizarea propriei sale că în i.

Nu-i greu de înţeles pentru ce multor oameni nu le era uşor să accepte ipotezele lui Charles Fort. Dar indiferent ce am crede despre analiza lui, existenţa combustiei umane spontane nu mai poate fi pusă sub

semnul întrebării.

Lo/ (lb. engleza): Luaţi seama! (n.t.)

Sindromul Iona

1906

Potrivit definiţiei din dicţionar, o coincidenţă are loc atunci când două sau mai multe întâmplări între care nu există nicio legătură, survin în condiţii neobişnuite de corelare de timp, loc sau împrejurări. Matematicienii tradiţionalişti vor sustiune întotdeauna că, dimpotrivă, coincidenţele sunt atât de fireşti cât şi previzibile, fiindcă, de vreme ce în lume există milioane de oameni care fac zilnic miliarde de lucruri, trebuie să fie foarte evident că, uneori, evenimente totalmente lipsite de legătură între ele au loc într-un mod în care s-ar putea prea bine să li se pară uimitor celor direct implicaţi. Văzute din această perspectivă, coincidenţele devin mai mult decât întâmplări fireşti şi inevitabile. Totuşi, în ciuda asigurărilor categorice ale matematicienilor, cei prinşi în mijlocul unor coincidenţe realmente sinistre se încăpăţânează să nu se lase convinşi, precum unii scriitori care s-au decis, ca şi mine, să se ocupe cu studiul ciudatului fenomen al simultaneităţii.

Poate că dovada cea mai puternică a existenţei unei forţe ascunse în spatele coincidenţelor, apare când ne îndreptăm atenţia asupra manifestărilor de piază-rea. Această formă specializată a coincidenţelor repetate, se petrece când un factor – o persoană sau un obiect, sau chiar şi un nume sau un număr – este înconjurat, ca de o pânză de păianjen, de incidente aparent întreţesute, care ajung să alcătuiască grupări mai mult decât întâmplătoare, în general vorbind, aceste coincidenţe tind să facă mai mult rău decât bine.

Dintre toate piezele rele, cea mai stranie este „sindromul lui Iona”, prin care indivizi ghinionişti devin focarul unor evenimente tragice, deşi ei înşişi rămân

imuni. Nefiind afectaţi personal, ei declanşează în mod inexplicabil accidente, boli şi decese printre cei alături de care trăiesc şi muncesc, iar oamenii înzestraţi cu acest dar nedorit al atragerii nefericirii se pomenesc adesea urâţi de societate şi acuzaţi în modigreşit de cele mai hidoase crime.

Cel mai ticălos exemplu de sindrom Iona şi probabil cel mai formidabil ca nivel de nefericire pe care l-a răspândit a fost cel al lui Mary „Tifoida" o tânără servitoare de origine americană care, din câte se pare, s-ar putea să fi fost singura răspunzătoare pentru o epidemie care, în prima parte a acestui secol, a costat vieţile a circa patruzeci de mii de oameni. Istoria contaminării a început în 1906, când membrii câtorva familii de bogătaşi newyorkezi s-au îmbolnăvit de febră tifoidă. S-a descoperit că în bucătăriile tuturor locuinţelor afectate lucrase o bucătăreasă numită Mary, şi, deşi nu şi-au putut explica imunitatea ei faţă de acea boală, inspectorii sanitari au considerat că ea era cauza izbucnirii epidemiei. A fost închisă vreme de trei ani într-o celulă de izolare. Cu toate acestea, toate testele efectuate în timpul încarcerării sale pentru a justifica opiniile inspectorilor s-au dovedit a fi negative, şi în cele din urmă Mary a fost eliberată, cu condiţia ca pe viitor să evite să-şi ia serviciu în casele oamenilor. Din păcate, ea n-a urmat acest sfat. Cinci ani mai târziu o serie de persoane s-au îmbolnăvit subit în spitalul-maternitate „Sloanne" din New York. S-a diagnosticat febră tifoidă şi s-a descoperit că Mary cea purtătoare de ghinon lucrase în bucătăriile spitalului sub o identitate falsă. A fost din nou reţinută, de astă dată fără a mai fi vreodată eliberată. Mary „Tifoida" şi-a sfârşit zilele într-o recluziune solitară, acuzată ca fiind unul dintre cei mai prolifici ucigaşi ai tuturor timpurilor. Recent, personalităţi din lumea medicală au început totuşi să-şi exprime îndoiala că fata ar fi fost cauza izbucnirii

epidemiilor. De pildă, pentru ce n-a fost nimeni afectat în intervalul de câţiva ani în cursul cărora, după cum ştim acum, ea lucrase în munci ce implicau manipularea alimentelor? De ce niciunul din testele efectuate de-a lungul unei perioade de mai mulţi ani n-a depistat niciodată tifoida în corpul ei? Misterul n-a fost nicicând elucidat, dar rămâne faptul de necontestat că Mary „Tifoida” s-a aflat în epicentrul tuturor epidemiilor. Este oare posibil ca ea să fi fost foarte ghinionistă, victima neştiutoare a unei forţe tot atât de ucigătoare ca tifoida, deşi cu mult mai subtile? Niciodată nu vom şti dacă tânăra americancă era într-adevăr un exemplu de Iona. Dimpotrivă, puţini sunt cei care se îndoiesc că o contemporană a ei, Jeanne Weber, merita pe deplin acest titlu. Weber, o franţuzoaică din clasa socială de jos, a fost supranumită „Căpcăuna* datorită însuşirii sale aparent inconştiente de a atrage moartea copiilor aflaţi în îngrijirea ei. În 1906 a fost acuzată de a fi ucis un număr total de patru copilaşi, dintre care doi erau propriii ei fii. Toţi copiii muriseră în timp ce erau îngrijiţi de ea, şi totuşi dovezile medicale îi susţineau pledoaria de nevinovăţie, deoarece anchetele conduse în mod individual înregistrau decesele ca fiind urmarea unor cauze naturale distincte şi neavând nicio legătură între ele. Cu toate acestea, achitarea ei în 1906 nu a însemnat sfârşitul poveştii. La câteva luni după eliberarea sa din închisoare, Jeanne Weber locuia în casa unei prietene care avea un băieţel. Chiar în a doua zi a vizitei Jennei, copilul s-a înecat tuşind până ce a murit, în timp ce stătea în poala ei. Din nou bănuiala a căzut asupra Jeannei, care a fost acuzată de infanticid. Dar după ce două procese n-au reuşit să producă nicio urmă de dovadă care să facă legătura între ea şi cauza morţii, a fost eliberată.

Deşi cele două cazuri din 1906 rămân cele mai celebre exemple de Iona de care dispunem, cititorii care se

îndoiesc de existenţa fenomenului ar trebui să nu facă greşeala de a crede că enigme medicale asemănătoare nu apar şi astăzi. În februarie 1980, un caz similar de provocare a îmbolnăvirii subite şi a decesului copiilor a fost provocat de domnişoara Christine Fallings, o tânără epileptică în vârstă de optsprezece ani din Blounstown, Florida. În ziua a doua a acelei luni, Fallings, care îşi câştiga bani de buzunar ca baby-sitter, a telefonat la poliţia statală pentru a raporta moartea copilului aflat în grija ei. S-a constatat că decesul copilului se datora encefalitei, o inflamare a creierului. Un an şi o zi mai târziu, după ce se mutase ia Lakehand, Christine Fallings privea uluită cum doi frăţiori au fost cuprinşi de convulsii în clipa în care i-au fost prezentaţi pentru prima oară. Copiii şi-au revenit la spital, însă peste câteva zile un alt copil care îi fusese încredinţat murea de miocardită, o afecţiune a inimii. În săptămâna următoare, un alt copil lăsat în îngrijirea ei şi-a sfârşit viaţa în acelaşi fel. În fine, la 12 iulie 1981, o fetiţă a murit în braţele Christinei Fallings la câteva clipe după ce i se făcuse un vaccin împotriva tusei convulsive, în urma acestei ultime tragedii, adolescenta, disperată, a renunţat la ideea de a mai lucra cu copii. Ulterior, Fallings a fost supusă unor teste medicale intensive, toate dovedind în mod incontestabil că nu era purtătoarea nici unei maladii cunoscute transmisibile.

mă Un duh care căuta dreptate întocmai aşa cum duhul tatălui lui Hamlet umbla pe meterezele castelului Elsinor îndemnându-şi fiul să se răzbune pe ucigaşul său, tot astfel multe fantome au revenit cu scopul anume de a căuta dreptatea.

În ziua de 11 octombrie 1907, doamna Rosa Sutton din Portland, Oregon, a primit o scrisoare de la fiul ei James, locotenent în Marina Statelor Unite, care se afla la Academia Navală din Anapolis, Maryland. Deşi conţinutul scrisorii lui James nu oferea niciun indiciu al unor

necazuri, mama lui s-a simţit brusc copleşită de un intens sentiment de disperare şi teamă pentru fiul ei. Fără vreun motiv pe care să-l fi putut explica, era convinsă că el se afla în mare primejdie. Medicul ei şi membrii familiei au liniştit-o pe doamna Sutton; totuşi, a doua zi a fost primită o scrisoare care îi confirma cumplita presimţire. În epistolă se spunea că locotenentul James Sutton se implicase într-o încăierare de beţivi cu nişte prieteni, după o petrecere care le scăpase de sub control. Înfuriat din cauza unei insulte, el se înapoiase la locuinţa sa să ia un pistol şi, în timpul unei încercări de arestare, se împuşcase. Cu toate acestea, în loc de a fi înregistrat ca accident, decesul lui avea să fie consemnat în mod oficial drept sinucidere. De fapt, această veste tristă nu a fost singurul şoc căruia avea să fie supusă în ziua aceea Rosa Sutton. Înainte de a se obişnui cu ideea morţii fiului său, ea a devenit conştientă de apariţia siluetei lui ca fantomă, stând în picioare în colţul camerei. «În clipa aceea», avea să scrie mai târziu doamna Sutton «tânărul Jimmy stătea în picioare în faţa mea şi îmi spunea foarte clar: „Mămico, nu m-am sinucis… mâinile mele sunt la fel de curate ca pe vremea când aveam cinci ani”». Vedenia a dispărut, fără a mai adăuga ceva. Doamna Sutton s-a prăbuşit într-un leşin ca de moarte. Dar când şi-a revenit căpătase o imagine mentală limpede a adevăratelor evenimente care îl costaseră viaţa pe fiul ei. Printr-un fel de al şaselea simţ, ştia acum că acesta fusese atacat pe la spate de un grup de bărbaţi care îl loviseră în cap cu ţeava unei puşti, izbindu-i faţa şi coastele cu picioarele, în repetate rânduri. Unul dintre bătăuşi îi luase apoi propriul lui pistol şi îl împuşcase.

Acum, în mintea mamei ce suferise o pierdere atât de grea nu mai exista decât o singură prioritate: să şteargă orice urmă de dezonoare de pe numele băiatului ei mort. Deoarece domnul Sutton nu avusese aceeaşi vedenie ca şi soţia lui, el a presupus că, pur şi simplu, şocul îi provocase

o halucinaţie. Dar când în săptămânile următoare Rosa Sutton a susţinut iar că avea viziuni în cursul cărora decedatul James îi descria în amănunt pe cei care-l atacaseră, soţul ei a început să-şi schimbe părerea. În cele din urmă s-a convins de prezenţa psihică a fiului mort când fiica sa mai mică, Daisy, le-a povestit un vis în care fratele ei îi arăta fotografia unui bărbat numit Utteley, despre care spunea că fusese conducătorul bandei de ucigaşi.

La scurt timp după aceea, când familia a primit o fotografie care-l reprezenta pe James Sutton stând într-un grup de colegi ofiţeri, Daisy a recunoscut imediat chipul aceluiaşi bărbat. Bineînţeles, cercetările au dovedit că figura era cea a locotenentului Utteley, ofiţerul al cărui nume îi fusese spus în vis. Şi astfel, membrii familiei Sutton au solicitat instituţiei militare să redeschidă cazul fiului lor. Procesul s-a dovedit a fi o încercare dureroasă, însă în cele din urmă, în 1909, când cadavrul lui James Sutton a fost exhumat din cimitirul naţional Arlington şi reexaminat de medicii patologi ai Marinei Statelor Unite, s-a confirmat că tânărul ofiţer fusese lovit de mai multe ori peste faţă şi coaste, într-un mod care corobora relatarea vedeniei. Această nouă şi uluitoare dovadă venea în contradicţie cu precedenta mărturie a medicilor de la marină şi a pus sub semnul întrebării verdictul de sinucidere dat de tribunal. Totuşi nu era suficientă pentru a aduce condamnarea oamenilor indicaţi de duhul ofiţerului ca fiind atacatorii săi. Nedispunând decât de mărturia „la mâna a doua” a unui spirit fără trup, considerată neconcludentă în faţa unui tribunal, membrii familiei Sutton au fost nevoiţi să se mulţumească doar cu restabilirea parţială a onoarei rudei lor. Cât despre James Sutton însuşi, se pare că şi el s-a considerat satisfăcut, deoarece nu a mai apăru niciodată sub formă de duh.

Fantomele care revin în căutarea răzbunării pentru propria lor moarte par a fi mai degrabă material pentru

ficţiuni istorice decât fapte reale. Cu toate acestea, oricât de curios li s-ar părea celor mai mulţi oameni, lumea spiritelor a ajutat poliţia în soluţionarea multor crime violente şi uneori a contribuit la găsirea ucigaşului celui devenit duh. Caracteristic pentru acest sindrom a fost cazul celebru care a ajuns în faţa tribunalului din Evanston, Illinois, în 1979.

Procesul se concentra în jurul uciderii brutale a unei anume Teresita Basa, o infirmieră filipineză care, cu doi ani în urmă, fusese ucisă în apartamentul ei prin lovituri de cuţit. La început părea că existau puţine şanse ca vreodată crima să fie soluţionată. Dovezile juridice erau neconcludente şi anchetele convenţionale ale poliţiei nu oferiseră decât prea puţine indicii privitoare la identitatea făptaşului. Singurul lucru limpede era motivul: jaful, deoarece fuseseră furate bijuteriile valoroase ale Teresitei Basa. Abia la câteva luni după comiterea crimei, cercetările poliţiei au luat o întorsătură neaşteptată şi spectaculoasă. Remy Chura, un terapeut specializat în recuperarea vorbirii, spiritistă şi prietenă apropiată a femeii ucise, a început să aibă un vis ce-i revenea mereu cu încăpăţânare. În acele vedenii nocturne, silueta spectrală a Teresitei apărea deasupra patului lui Chura, cerându-i vechii sale prietene să-i răzbune moartea. Infirmiera l-a numit ca ucigaş al său pe un anume Allan Showery, un hoţ neînsemnat care, în ziua fatală, îi făcuse o vizită dându-se drept reparator de televizoare. Potrivit celor relatate în vis de duhul Teresitei, Showery îi dăduse acum bijuteriile furate prietenei lui, o femeie pe care de asemenea a numit-o. Înainte de a dispărea, Teresita o implora întotdeauna pe vechea ei prietenă să se ducă la poliţie cu aceste informaţii. Câtăva vreme Remy Chura n-a făcut nimic, convinsă că povestea ei va fi luată în râs. Apoi s-a hotărât. A fost o decizie corectă. Deşi celor care se ocupau cu anchetarea crimei povestea lui Chura li s-a

părut fantastică, Allan Showery le era de fapt cunoscut ca răufăcător înrăit, şi l-au convocat pentru a-l supune unui interogatoriu. La început el a negat că ar şti ceva în legătură cu omorul, însă comportamentul lui le-a trezit anchetatorilor săi suficiente suspiciuni pentru a efectua o percheziţie în apartamentul prietenei sale. Raidul a scos la iveală o mare cantitate de bunuri furate, inclusiv un inel care s-a dovedit a fi o moştenire din colecţia Teresitei Basa. Sub presiune, Showery a cedat şi a recunoscut că făptuise crima, deşi la proces şi-a schimbat iarăşi atitudinea, pledând nevinovăţiaa, conform sfatului unui avocat convins că tribunalul va respinge mărturia unui duh.

În realitate, procesul a intrat în istoria juridică. Avocatul care-l apăra pe Showery a insistat că mărturia unui spirit lipsit de trup nu era admisibilă. Preşedintele tribunalului, judecătorul Frank Barbero, a hotărât altfel. Confruntat cu mărturia acuzatoare a victimei sale nevăzute, Allan Showery şi-a schimbat pledoaria în „vinovat” şi a fost condamnat la paisprezece ani de închisoare.

ţ.000 Cataclism în regiunea tungusă a Siberiei

Dimineaţa zilei de 30 iunie 1908 a văzut unul dintre cele mai neobişnuite şi misterioase evenimente ce au avut loc vreodată, încă de la începuturile omenirii. Ceva ce se deplasa cu o viteză înspăimântătoare şi conţinea o enormă forţă distructivă a coborât asupra îndepărtatei regiuni tunguse din Asia Centrală siberiană, distrugând o suprafaţă totală de aproximativ şapte sute de mile pătrate, printr-o explozie care se pare că nu are egal în întreaga istorie a omenirii. Relatări din acea vreme arată că zgomotul exploziei a fost auzit până la cinci sute de mile spre vest, iar vibraţiile ei au fost simţite până în zona vestică a Statelor Unite. Înregistrările seismice efectuate în Marea Britanie au indicat unde de şoc succesive de

proporţiile unui cutremur de pământ, iar deasupra Europei, cerul nocturn a fost luminat ca ziua. Totuşi, în mod ciudat, abia în martie 1927 a fost organizată o expediţie care să cerceteze explozia siberiană.

Condusă de eminentul savant Leonid Kulik de la Academia de Ştiinţe din Leningrad, echipa rusă fusese fascinată de unele relatări în care se vorbea fie despre un obiect cilindric care explodase în aer, fie despre o explozie atât de mare încât culcase la pământ păduri întregi pe ambele maluri ale râului, fie despre un vânt fierbinte care măturase clădiri şi corturi şi care carbonizase cirezi întregi de reni. Deşi oamenii de ştiinţă ruşi credeau că aceste istorisiri erau, desigur, mult exagerate, era limpede că în iunie 1908 ceva realmente remarcabil căzuse pe pământ. De fapt, ceea ce s-a găsit a întrecut toate aşteptările lui Kulik şi ale oamenilor săi. Când au ajuns în punctul de bună vizibilitate de la Creasta Khlandi, situată la aproximativ treizeci şi cinci de mile depărtare de zona în care apreciaseră ei că avusese loc explozia, savanţii s-au pomenit în faţa unei privelişti de totală distrugere, înaintea lor, până la limita orizontului, pe o distanţă poate de şaisprezece sau douăzeci de mile, arbori imenşi fuseseră trântiţi la pământ şi toţi zăceau îndreptaţi într-o singură direcţie: către ei. Kulik şi-a dat imediat seama că dacă acesta era izbirii unui meteorit de suprafaţa pământului, craterul produs ar fi avut dimensiuni formidabile. Totuşi, spre surprinderea sa, când expediţia a ajuns în fine în epicentrul exploziei – la incredibila distanţă de treizeci şi şapte de mile de la primele semne ale dezastrului – au constatat nu numai absenţa unui crater, ci şi o întreagă zonă de arbori practic neafectaţi pe o suprafaţă cu raza de aproape o milă.

Deoarece nu exista nicio urmă de distrugere prin impact, era evident că explozia se produsese la câteva mile deasupra solului, întocmai aşa cum indicaseră relatările

mai multor martori oculari. O asemenea comportare era totuşi necaracteristică pentru meteoriţi, şi dacă obiectul nu fusese un meteorit, atunci ce putuse să fie?

Deşi a mai vizitat de trei ori zona, Leonid Kulik n-a găsit niciodată soluţia enigmei. De fapt, aceasta constituie o problemă care şi astăzi continuă să-i intrige pe savanţi, deşi nu lipsesc teoriile. Printre acestea, cea mai controversată este, fără îndoială, ipoteza vehiculului spaţial. Aceasta afirmă că explozia siberiană a fost cauzată de cea a reactorului nuclear al unei nave extraterestre, care, în timpul zborului, a suferit o defecţiune funcţională critică. Deşi la prima vedere poate părea fantezistă, ipoteza vehiculului extraterestru a fost luată în serios de numeroşi oameni de ştiinţă, datorită următoarelor raţiuni: mai întâi, dintre cele câteva sute de relatări bine documentate ale unor martori oculari ai catastrofei, multe menţionau faptul că, în timp ce se deplasa deasupra lacului Baical, obiectul coborâtor efectuase manevre şi îşi schimbase direcţia. Dacă acele relatări erau corecte, trebuia să se tragă concluzia că obiectul se afla sub un control inteligent.

În al doilea rând, cercetări aeriene postbelice efectuate asupra regiunii tunguse au relevat puternice asemănări între modelul de explozie de acolo şi cele evidente în oraşele Hiroshima şi Nagasaki, după căderea bombelor atomice. Zona centrală de peisaj relativ nedistrus era foarte evidentă. De asemenea, „efectul de umbră” prin care cohtururi naturale au contribuit la apărarea atât a vietăţilor cât şi a clădirilor, părea să fie caracteristică tuturor acestor explozii. În al treilea rând – şi fiind cel mai ciudat fapt – se situa modul în care părea să fi apărut şi dezvoltat specii noi de plante şi animale, întocmai aşa cum se întâmplase în urma atacurilor aeriene de la Hiroshima şi Nagasaki. În toate cele trei cazuri, părea probabil ca straniile anomalii genetice să fi fost

cauzate de radiaţii. În fine, şi poate cel mai izbitor element din toate, era modul în care relatările martorilor oculari descriau coloana de fum ce se înălţa deasupra Siberiei, întru totul asemănătoare cu ucigătorul nor în formă de ciupercă, atât de binecunoscut întregii omeniri.

Câţiva oameni de ştiinţă sovietici s-au aflat în linia întâi în susţinerea ipotezei vehiculului extraterestru. Remarcând că testele bombei cu hidrogen efectuate de SUA şi URSS în anii 1950 produceau tulburări în atmosfera superioară ce aveau ca urmare spectacole impresionante de auroră boreală pe cealaltă parte a planetei, doctorul Vasiliev de la Universitatea din Tomsk a relevat faptul că fenomene de auroră boreală tot atât de spectaculoase fuseseră urmărite, printre alţii, de către exploratorul britanic Ernest Shacketon, care în ziua de 31 iunie

1908 străbătea Antarctica într-un punct ce părea să fie la acea dată opusul magnetic al zonei tunguse. Un alt rus, profesorul Zolotov, a confirmat de atunci că globulele de silicat descoperite încastrate în scoarţa copacilor din Tunguska aveau un conţinut de elemente neobişnuite, ca de exemplu yterbiul, despre care nu s-ar putea spune că ar fi de origine terestră, dar care e de conceput să se găsească în carcasa unui vehicul interplanetar. Ca şi Vasiliev, Zolotov a ajuns acum să creadă în teoria navei spaţiale.

O altă posibilitate – şi care, în opinia multor savanţi de prim rang este mult mai plauzibilă – este aceea că explozia din Tunguska a fost rezultatul unei comete, unul din bulgării cosmici de gaze şi praf care, arareori, pătrund în sistemul nostru solar, apărând ca nişte stele cu lungi cozi incandescente care rămân vizibile vreme de câteva săptămâni sau luni, înainte de a porni mai departe, în nesfârşita lor călătorie celestă.

Posibilitatea la o astfel de călătoare interstelară enormă să fi nimerit în câmpul gravitaţional al pământului

nu poate fi exclusă cu totul, şi nici nu putem respinge presupunerea, de altminteri originală, avansată de mulţi oameni de ştiinţă, potrivit căreia explozia ar fi fost cauzată de un meteorit imens. Totuşi, ţinând seama de dovezile de care dispunem, aceste două soluţii naturale par să prezinte defecte serioase. Mai întâi, niciuna din ele nu ar putea explica relatările martorilor care descriau cum obiectul îşi schimba traiectoria deasupra lacului Baical, cu câteva tipe înainte de a exploda şi chiar dacă respingem aceste observaţii, există o mulţime de alte obiecţii. De exemplu, cum ar putea o oometă să producă aspectul unei explozii nucleare şi să lase urme de distrugere atât de remarcabil de asemănătoare cu cele ale unei arme create de om? Poate şi mai semnificativ e faptul că pare imposibil ca apropierea acelui monstru galactic să fi putut trece neobservată de mai bine de o sută de observatoare astronomice, răspândite în întreaga lume, aflate în funcţiune în iunie 1908. Pe de altă parte, dacă sursa dezastrului era un meteorit ce se apropia de pământ, te întrebi pentru ce un bulgăre masiv de rocă s-ar fi vaporizat la cinci mile deasi prea pădurii siberiene în loc să se ciocnească de pământ şi să lase un crater imens, aşa cum au făcut în trecut alţi meteoriţi uriaşi. Chiar şi admiţând că asta e ceea ce trebuie să se fi întâmplat, nu există nicio explicaţie a evidentei lipse de sfărâmături care ar fi trebuit să rezulte din zdrobirea unui obiect cântărind multe mii de tone. Şi astfel povestea completă a Tunguskăi rămâne nescrisă. Singurul lucru de care putem fi siguri, şi pertu care putem fi veşnic recunoscători, este că explozia a avut loc în cea mai puţin primejdioasă zonă, din punct de vedere al riscului pentru viaţa umană. În afară de câteva sute de păstori de reni, de câţiva fermieri şi de unul sau doi nomazi, pierderea înregistrată de rasa noastră a fost minimă. Dacă dezastrul s-ar fi petrecut deasupra unui oraş de dimensiunile New York-ului sau ale Tokyo-ului, tributul

morţii s-ar fi numărat în milioane de vieţi, şi chiar dacă obiectul ar fi explodat deasupra mării, efectul ar fi fost mult mai rău, căci ar fi creat valuri uriaşe de dimensiunile unui zgârie-nori, cum au fost acelea provocate de izbucnirea vulcanului Krakatoa, cu treizeci de ani în urmă.

La 30 iunie 1908 omenirea a avut noroc. Data viitoare s-ar putea să fie altfel.

Val de nave aeriene deasupra Massachusetts-ului

1909

Primul val de OZN-uri observate în cursul actualului secol nu a avut loc în 1947, aşa cum presupun în mod greşit cei mai mulţi oameni, ci cu aproximativ treizeci şi opt de ani mai înainte. Pe toată durata anului 1909, au sosit semnalări din Europa, America de Nord, Africa de Sud, Japonia, Noua Zeelandă şi din diverse alte părţi ale globului. Martorii acestor evenimente afirmau că văzuseră obiecte de formă alungită, echipate cu reflectoare puternice, deplasându-se în timpul nopţii pe cer, la mare înălţime deasupra lor. Deşi la vremea respectivă astfel de poveşti au fost mult ridiculizate atât de ziarişti cât şi de sceptici, la o reconsiderare mai aprofundată ele par să marcheze începutul unui fenomen care, într-o bună zi, avea să aprindă imaginaţia oamenilor de pe întreaga planetă. Deoarece acele prime obiecte zburătoare neidentificate au fost observate de nenumăraţi martori, se poate deduce aproape cu certitudine că nu erau halucinaţii; şi fiindcă descrieri practic identice au fost făcute de cetăţeni cu diferite grade de cultură, trăind la distanţe de multe mii de mile unii de alţii, respectivele poveşti ar fi greu de pus în seama unei isterii în masă sau a unui banal sindrom mitic.

Una dintre relatările cele mai bine documentate, provenind din America, a apărut în decembrie 1909, când

nişte poliţişti care îşi efectuau rondul matinal în Worcester, Massachusetts, au fost alarmaţi de o lumină intensă ce cobora deasupra capetelor lor. Ulterior, mai mulţi locuitori din Noua Anglie au susţinut că acea unică sursă luminoasă făcea parte dintr-un obiect mult mai mare, de formă alungită, în timp ce relatările altor martori, care se presupune că văzuseră nava din alt unghi, vorbeau despre un obiect mai rotunjit, dotat cu hublouri. Indiferent de cum ar fi arătat, zburătoare a reapărut în ziua următoare şi încă o dată în noaptea de Crăciun, când s-a deplasat în linişte deasupra unor mici aşezări omeneşti situate la sud de Newhaven, Connecticut.

În urma apariţiilor din Noua Anglie, mulţi au avansat ipoteza că misteriosul vizitator ceresc era o navă aeriană construită de vreun inventator excentric. O vreme, bănuielile s-au îndreptat asupra unui fabricant de echipamente tehnice din Worcester, pe nume Wallace F. Tillinghast, care se lăudase mai înainte, în acel an, că ar fi construit o maşină zburătoare foarte reuşită. Zvonurile au încetat când s-a dovedit că prototipul lui Tillinghast nu ar fi putut să se desprindă niciodată de sol şi, în orice caz, oricine şi-ar fi dat osteneala să compare relatările din Statele Unite cu cele provenite din alte zone ale planetei şi-ar fi dat imediat seama că ar fi fost imposibil ca un singur vinovat să fie răspunzător pentru o supraabundentă de astfel de apariţii.

În mod deosebit, în tot cursul anului 1909, atât Noua Zeelandă cât şi Anglia au părut a fi asediate de obiecte în formă de trabuc de diverse dimensiuni. În timpul celor şase săptămâni de la sfârşitul lui iulie şi până la începutul lui septembrie, sute de oameni au declarat că au văzut nave zburând la mică înălţime deasupra ambelor insule, de Nord şi de Sud, ale Noii Zeelande, în timp ce martori din mai bine de patruzeci de oraşe de pe întinsul Angliei au afirmat că au văzut siluete şi lumini ciudate zburând pe

cerul nopţii, de-a lungul unei perioade cuprinse între cea de-a treia săptămână a lui martie şi a doua săptămână din mai.

O apariţie britanică tipică şi una dintre cele mai popularizate la vremea respectivă a fost aceea semnalată de un ofiţer de poliţie, sergentul Robert Kettle, a cărui atenţie a fost atrasă de zumzetul continuu al unui motor de mare putere ce emana de undeva de sus, în timpul rondului de noapte pe care-l efectua pe străzile oraşului Peterborough în primele ceasuri ale zilei de 23 martie. Ridicându-şi privirile, sergentul de poliţie a desluşit limpede forma unei nave prelungi, cu o lumină strălucitoare la unul din capete, care a alunecat silenţios pe deasupra acoperişurilor până când a pierdut-o din vedere. Ulterior, Kettle a descris cum, în timp ce privea în sus, a văzut oameni care-i făceau semne cu mâna dintr-o porţiune mai mică a navei, suspendată de corpul principal printr-o frânghie sau un cablu. Două lumini de pe navă s-au aprins şi s-au îndreptat în jos, iluminând solul în vreme ce nava-şi sporea altitudinea şi se îndepărta, navigând în direcţia localităţii Derby.

Dintre întâlnirile survenite în Anglia, cea cu mult mai convingătoare a fost cea a unui anume Lethbridge, care a susţinut că, în timp ce făcea o excursie de seară pe colinele din apropiere de Caierphilly, în regiunea Mid-Glamorgan, ar fi întâlnit două personaje ciudate ce stăteau în picioare lângă un Jtrabuc coborât la sol. îmbrăcaţi cu haine şi căciuli de blană, bărbaţii, care aveau o înfăţişare omenească, „îşi adresau cu furie invective într-un dialect necunoscut”, pentru ca apoi, speriindu-se de oprirea motorului, să reintre grabnic în maşinăria lor. După aceea nava s-a înălţat rapid spre cer, zvârlind în jos un jet de aer fierbinte care aproape că l-a făcut pe Lethbridge să cadă în genunchi.

În zecile de ani care au urmat apariţiilor aeriene

anormale din 1909 au existat multe speculaţii ce încercau să dea fenomenului o explicaţie firească. O ipoteză se concentrează asupra unor posibile zboruri de probă secrete ale navelor de tip zepelin, marile dirijabile, pe care istoria a demonstrat că le puneau la punct germanii pe vremea aceea. Deşi nu s-a găsit nicio documentaţie militară germană care să sprijine această teorie, forma caracteristică de trabuc a maşinilor zburătoare – şi aspectul evident omenesc al ocupanţilor văzuţi de Lethbridge – pare desigur să o susţină. Cu toate acestea, marea problemă în cazul ipotezei zepelinului apare când luăm în considerare distanţa dintre zonele în care au fost văzute acele nave zburătoare. Fiindcă deşi e foarte posibil să ne imaginăm un prototip de dirijabil să se deplaseze din Germania în orice parte a Angliei, putem afirma cu absolută certitudine că tehnologia aviaţiei nu progresase până la nivelul în care să fi fost posibilă o călătorie din Europa nici în America de Nord şi nici în Noua Zeelandă. Oricât de greu le-ar fi să admită celor care neagă existenţa OZN-urilor, istoricii acelei perioade au recunoscut de mult că niciun mecanism conceput de om nu ar fi putut fi răspunzător pentru avalanşa de apariţii de nave aeriene care a cuprins lumea în cursul anului 1909, ceea ce ne pune în faţa unei alte întrebări. Dacă nu noi, atunci cine le-a trimis?

1910

Many happy returns![5]

Anul 1910 a fost o perioadă critică din viaţa Adelei Samoa, soţia unui medic din Palermo, în Italia. A început

5 Corespondentul în limba engleză al tradiţionalei urări „La mulţi ani!", „Many happy returns!”, ar însemna în traducere cuvânt cu cuvânt: „Multe reveniri fericite" (subânţelegând repetări ale fericitului eveniment) (n.t.)

cu tristeţe, când fiica ei Alexandrina, în vârstă de cinci ani, a murit în ziua de 15 martie de tuberculoză; avea să se încheie cu o bucurie în decembrie următor, când a dat naştere unor fetiţe gemene. Fiind o catolică pioasă, mama italiancă ar fi putut foarte bine să considere sarcina ei ca o binefacere cerească, un dar al binecuvântatei Fecioare Maria căreia i se ruga în tăcere în fiecare duminică, în catedrală. Însă pentru Adela Samoa legătura cu tragedia ei de mai înainte a fost nu întâmplătoare, ci absolut esenţială. La o lună după ce o pierduse pe Alexandrina, fetiţa îi apăruse în vis ţinând în braţe un bebeluş şi spunându-i mamei sale că avea să revină. Imediat, Adela a fost convinsă că trebuie să fi rămas gravidă, cu toate că în anul precedent suferise o operaţie la ovare în urma căreia după părerea experţilor medicali ar fi fost improbabil să mai poată concepe vreodată. Bineînţeles că mama a avut dreptate să se încreadă în propriile-i instincte, şi când, în decembrie, s-a născut cea dintâi dintre cele două fetiţe, purtând aceleaşi semne din naştere şi în aceleaşi locuri ca şi copila ei moartă, Adela i-a dat numele de Alexandrina, în amintirea primei fetiţe. La început, soţul Adelei a presupus că visul soţiei sale era produsul durerii, şi a insistat ca ea să lase deoparte orice gând de reîncarnare. Cu toate acestea, odată cu trecerea timpului, a fost nevoit să admită că întâmplarea avea ceva ciudat. Zi de zi, cea de-a doua Alexandrină semăna tot mai mult cu predecesoarea ei, plăcându-i aceleaşi jocuri şi manifestând aversiune faţă de aceleaşi mâncăruri, ba mai mult, ca şi prima Alexandrină, fetiţa era stângace, deşi sora ei geamănă era dreptace.

Chiar şi aşa, abia când copila a împlinit vârsta de unsprezece ani au ajuns soţii Samoa să creadă sincer că ea era o reîncarnare. Într-o zi din primăvara anului 1921, Adela le-a spus fiicelor ei că în săptămâna următoare aveau să viziteze oraşul Monreale. Imediat, Alexandrina a declarat că ea mai fusese acolo, şi a descris oraşul cu o

remarcabilă exactitate, adăugând că «era locul în care vedea „preoţi roşii”, aşa cum la Palermo nu exista niciunul». Când mama ei a întrebat-o cum de ştia toate aceste lucruri, Alexandrina s-a arătat mirată şi a replicat că Adela o dusese acolo când era mică, însoţită de o femeie pe care a descris-o ca pe „vecina cu cicatrice pe frunte” Adela ştia că niciuna din gemene nu vizitase vreodată oraşul Monreale. Singura dată când fusese acolo era cu mulţi ani în urmă, prilej în care o însoţise primul ei copil şi o prietenă care, la vremea respectivă, suferea de o izbucnire neplăcută de chisturi pe frunte. Concentrându-şi gândurile asupra zilei de atunci, Adela şi-a amintit că în piaţa principală a oraşului văzuse un şir de preoţi greci care purtau lungi veşminte de un roşu aprins, cu un aspect necunoscut în Italia. Aceştia o interesaseră în mod deosebit pe prima Alexandrină.

Începând din acea clipă, nimic n-a mai putut s-o convingă vreodată pe mamă că sufletul primei sale fetiţe nu revenise într-adevăr la ea, în trupul celei de-a doua.

Această întâmplare de la începutul secolului este unul dintre multele exemple în care copiii par să-şi reamintească evenimente din vieţi anterioare, şi care par a fi imposibil de explicat dacă respingi ideea de renaştere într-o formă sau alta.

Un exemplu mai recent din Marea Britanie prezintă o foarte mare asemănare cu experienţa trăită de familia Samoa. În mai 1957, două surori, Joanna şi Jacqueline Pollock, din Hexham, Northumberland, în vârstă de unsprezece şi respectiv şase ani, au fost ucise într-un accident rutier. La scurtă vreme după tragedie, tatăl fetelor, John Pollock, a căpătat convingerea – din motive pe care niciodată n-a fost în stare să le explice pe deplin – că sufletele lor aveau să revină în trupurile altor copii. Aşa că atunci când în 1958 soţia lui, Florence, l-a înştiinţat că rămăsese din nou gravidă, credinţa lui s-a transformat în

certitudinea că ea avea să nască două fetiţe gemene. Sentimentul lui John Pollock era atât de puternic încât chiar s-a certat cu ginecologul care i-a spus soţiei lui că purta în pântece un singur copil. Încă o dată instinctele părinteşti s-au dovedit a fi mai demne de crezare: în ziua de 4 octombrie, doamna Polock a adus pe lume două fetiţe gemene. Din nou, ca şi în cazul soţilor Samoa, un semn din naştere a întărit credinţa părinţilor. Cea mai în vârstă dintre gemene, pe nume Jennifer, avea pe frunte o dungă, în locul în care sora ei decedată, Jacqueline, se tăiase rău când căzuse de pe bicicletă; aceeaşi fetiţă avea pe cap un semn din naştere care corespundea cu o pată vânătă asemănătoare de pe pielea fiicei moarte. Cealaltă geamănă, Gian, nu avea niciun semn din naştere, deşi într-un fel chiar acest lucru era puţin straniu, deoarece gemenele erau monozigotice, adică formate din acelaşi ou.

În cazul familiei Pollock, ca şi în cel anterior cu o jumătate de secol al perechii italiene, amintirile au fost elementul care, finalmente, a înclinat balanţa către credinţa în reîncarnare. Când fetele au împlinit patru luni, familia s-a mutat la Whitley Bay, localitate situată la câteva mile depărtare de Hexham, şi nu au revenit în fostul lor district decât trei ani mai târziu, când John Pollock şi-a adus acolo familia într-o excursie de o zi. Cei doi soţi au fost uluiţi de modul în care copilele lor recunoşteau parcurile şi locurile de joacă frecventate de fiicele lor mai mari. Fetiţele au recunoscut strada pe care locuiseră şi şcoala surorilor lor mai vârstnice. Se pane că excursia aceea a contribuit la declanşarea unui mecanism în mintea fetiţelor, pentru că vreme de câteva săptămâni au avut coşmaruri înspăimântătoare. În asemenea ocazii, după ce se trezeau, îşi aminteau moartea subită care pusese capăt vieţilor lor anterioare, descriind scena accidentului cu amănunte exacte. Aceste visuri aveau să continue timp de câteva luni, până când, de la vârsta de cinci ani, Jennifer şi

Gillian au încetat să mai fie chinuite de teamă. Acum, devenite de mult adulte, surorile nu-şi amintesc nimic din vieţile lor anterioare, deşi John şi Florence Pollock rămân convinşi că fiicele lor moarte au revenit, întocmai aşa cum presimţise John că avea să se întâmple.

Prevestitorii morţii

1911

Miturile şi legendele multor civilizaţii străvechi consideră apariţia anumitor păsări ca prevestitori ai morţii. Potrivit *Scrierilor din Roma* ale lui Plutarh, asasinarea lui Iulius Cezar a fost precedată de semne şi prevestiri de rău augur, printre acestea numărându-se „cucuveaua cu ţipăt jalnic care s-a ivit în piaţa principală a oraşului, în preajma idelor lui martie". Mai târziu, la înmormântarea împăratului, se pare că o pasăre stranie şi nefirească ar fi zburat în sala lui Pompei purtând în cioc o ramură de laur, fiind imediat sfâşiată de un stol de „ciudăţenii de pradă" care s-au năpustit asupra ei din cer senin. În mod asemănător, în piesa *Machbeth* a lui Shakespeare, regicidul lui Duncan este anunţat de «ţipătul lung cât noaptea al „păsării întunericului"».

Astăzi, majoritatea oamenilor din occident ar râde auzind o asemenea idee. Cu toate acestea, în actualul secol au existat câteva întâmplări care vin în sprijinul ideii că păsările de rău augur sunt cu siguranţă ceva mai mult decât o superstiţie de modă veche.

Sumbre cobe penate au fost văzute cu regularitate marcând ultimele clipe ale membrilor episcopiei engleze See of Salisbury. Dacă se poate da crezare relatărilor din evul mediu, păsări albe uriaşe, de o specie deloc asemănătoare cu oricare alta dintre cele britanice indigene, au fost deseori văzute bântuind deasupra regiunii înainte de ultimele zile ale episcopului local. Prima apariţie a vestitorilor albi de la Salisbury a avut loc în

1414, când un stol de astfel de făpturi a coborât pe acoperişul catedralei pentru a marca trecerea spre veşnică odihnă a conducătorului bisericii locale. De atunci au fost văzute de multe ori, inclusiv în două ocazii din ultimul secol. Un observator victorian le-a descris ca asemănându-se cu albatroşii dar având aripi de un alb strălucitor, în timp ce un alt martor din secolul al nouăsprezecelea spunea că se mişcau greoi pe cer, ca nişte pescăruşi uriaşi, prea mari. Dar poate că relatarea cea mai convingătoare este cea a domnişoarei Edith Oliver, o celibatară în vârstă, care se înapoia acasă după repetiţia sa de la cor, în dimineaţa zilei de 15 august 1911, ziua în care episcopul de atunci, Harold Wordsworth, a murit pe neaşteptate. Ca şi majoritatea enoriaşilor locali, domnişoara Oliver cunoştea semnificaţia păsărilor, şi văzându-le, s-a întors la catedrala din Salisbury să-l avertizeze pe superiorul ei spiritual. A ajuns prea târziu, pentru că a sosit la destinaţie doar ca să afle că episcopul murise subit ba urmare a unui atac de cord.

Referindu-se ulterior la experienţa sa, Edith Oliver şi-a exprimat convingerea că făpturile pe care le văzuse aveau realmente o origine supranaturală şi a respins orice sugestie că ele ar fi aparţinut vreunei specii indigene din Anglia.

Deşi casele aristocraţiei sunt cele care par să fi atras cele mai celebre profeţii, aceste vizite supranaturale nu constituie câtuşi de puţin un atribut exclusiv al celor bogaţi şi puternici. Frank Podmore, un membru fondator al Societăţii Britanice pentru Cercetări Psihice, a scris despre fiica unui medic care văzuse în repetate rânduri o „pasăre ciudată, micuţă, cu înfăţişare graţioasă şi cu un cap foarte mic”, în fiecare zi, vreme de o săptămână, anterior unui deces din familia sa. În timpul vizitelor ei regulate, pasărea bătea în fereastra casei pentru a-şi anunţa sosirea, şi totuşi, în mod semnificativ, niciodată nu lua în seamă apa

şi firimiturile de pâine puse afară. După ce pierderile familiei au luat sfârşit, pasărea n-a mai fost văzută.

Ciudăţenia descrisă de Podmore este departe de a fi unică. Vreme de ani de zile, unii scriitori interesaţi de curiozităţi au consemnat cazuri în care stoluri de păsări au coborât pe acoperişurile caselor în care moartea era iminentă sau în care un deces a survenit, ulterior, pe neaşteptate. Eminentul psiholog C.G. Jung a întâlnit mai multe ciudăţenii de acest fel în timp ce făcea cercetări în vederea elaborării clasicului său studiu asupra coincidenţelor, intitulat *Synchronicity*.

Un exemplu deosebit se referea chiar la decesul unuia dintre pacienţii lui Jung. După ce omul plecase la lucru, soţia lui s-a speriat văzând că un stol de pescăruşi coboară pe acoperişul casei lor. Pentru femeie, sosirea păsărilor era de rău augur, deoarece un fenomen similar însoţise atât moartea mamei cât şi pe cea a bunicii sale. Deşi se temea mai ales pentru propria-i viaţă, s-a dovedit că era prevestit sfârşitul soţului. Câteva ore mai târziu, femeia a aflat că soţul ei, fiind la lucru, se prăbuşise şi murise ca urmare a unei hemoragii cerebrale.

Prevestirile de moarte nu apar întotdeauna purtate pe aripi. Vreme de mai bine de cinci secole, vulpile au fost mesagerii care au pândit paturile de moarte ale unei vechi familii irlandeze, pe nume Gormanston. Într-adevăr, fenomenul este atât de celebru încât în blazonul familiei este inclusă o vulpe. Potrivit unei vechi tradiţii, în apropierea momentului în care îşi dă duhul un membru de sex masculin al familiei Gormanston sunt văzute vulpi adunându-se în număr mare. Şi asta nu-i o simplă legendă populară: exemple ale fenomenului au fost constatate cu martori în trei ocazii în cursul acestui secol. Întâmplarea cea mai binecunoscută a avut loc în ziua de 8 octombrie 1907, când mai mult de o duzină de jivine s-au adunat să latre şi să-şi urle straniul lor vaiet sub zidurile castelului

locuit de familia Gormanston. În interiorul fortăreţei, cel de-al paisprezecelea viconte aluneca lent în moarte. Mai târziu, un grup şi mai mare de vulpi a fost văzut pândind vreme de câteva ore, la lumina zilei, în grădinile castelului, iar în ziua de dinaintea funeraliilor vicontelui, persoanele îndoliate care au sosit la capela în care zăcea trupul neînsufleţit al irlandezului au avut parte de o privelişte asemănătoare. Ciudata veghe a continuat chiar şi după încheierea slujbei religioase: o vulpoaică bătrână a fost văzută stând lângă mormântul vicontelui vreme de mai bine de o săptămână de la înmormântare. La vremea respectivă, un martor a comentat spunând că era ca şi cum făptura aceea ar fi păzit ultimul loc de odihnă al răposatului.

În mod evident, un astfel de comportament ar fi foarte nefiresc din partea unor vulpi obişnuite, deoarece aceste animale nu se adună în număr mare, şi nici nu obişnuiesc să vâneze în cete şi la lumina zilei. Este totuşi foarte posibil ca vulpile Gormanston să nu fi avut nimic comun cu făpturile naturale, deoarece pătrundeau pe domeniile castelului pe un drum necunoscut, apăreau şi dispăreau pe neaşteptate şi fără nicio explicaţie şi, potrivit relatării unui muncitor de la ferma locală, au fost văzute trecând pe lângă un cârd de gâşte fără a încerca să le atace, cu totul contrar comportamentului firesc al vulpilor.

Unii oameni cred că sosirea unor făpturi rău-prevestitoare ca acestea poate fi explicată ca fiind o coincidenţă şi ca rod al închipuirii înfierbântate a celor superstiţioşi. Alţii consideră că asemenea apariţii oferă dovezi suplimentare ale existenţei unui nivel de realitate diferit de al nostru. Văzute în această lumină, prevestirile de moarte apar doar trecător, deoarece, ca şi vedeniile, ele nu fac cu adevărat parte din această lume.

1912 Un dezastru previzibil

Unii parapsihologi au emis ipoteza că dezastrele atrag – sau poate ar trebui să spunem „proiectează” – influenţe premonitorii în proporţie directă cu dimensiunile lor. Cu cât tragedia este de un grad mai mare, cu atât sporeşte probabilitatea previziunilor… sau cel puţin aşa susţin experţii. Desigur, unele dezastre majore din secolul douăzeci, cum ar fi catastrofa ce a avut loc în 1975 la staţia de metrou Moorgate din Londra şi tragica alunecare de teren de la Aberfan, în 1966, au oferit multe dovezi în sprijinul acestei teorii. Un exemplu şi mai izbitor se leagă de scufundarea, în 1912, a transatlanticului *Titanic*. Sute de oameni au susţinut ulterior că prevăzuseră catastrofa şi astfel de relatări provenind din surse din întreaga lume au avut o răspândire atât de largă încât o întreagă carte a fost dedicată numai premoniţiilor care prevesteau evenimentele acelei cumplite nopţi în care mai mult de o mie trei sute de bărbaţi, femei şi copii au alunecat sub apele îngheţate ale Atlanticului de Nord. Şi totuşi, printre aceste viziuni psihice, a rămas nemenţionată o formă mult mai stranie de prezicere, care avusese loc nu cu zile, ci cu aproximativ paisprezece ani mai înainte.

În cazul respectiv, dezastrul maritim, de dimensiuni fără precedent în timp de pace, a fost nu numai prevăzut, ci şi descris cu amănunte foarte meticuloase. Omul căruia i s-a datorat această performanţă nu era un clar-văzător, ci un romancier britanic pe nume Morgan Robertson.

Versiunea lui Robertson asupra evenimentelor era inclusă într-o povestire intitulată *Futility* (*Inutilitatcă*), publicată în 1898. În carte, un mare transatlantic urmează să plece în America în prima sa călătorie şi, în ciuda reputaţiei potrivit căreia ar fi fost imposibil să se scufunde, se izbeşte de un iceberg şi se duce la fund cu o imensă pierdere de vieţi omeneşti. Autorul i-a dat vasului închipuit de el numele de *Titan*, şi asemănarea de nume este doar unul dintre multele detalii care prezintă o similitudine într-

adevăr stranie cu evenimentele reale. Ca şi predecesorul său imaginar, *Titanicul* era considerat a fi cea mai mare navă plutitoare, şi totuşi avea prea puţine bărci de salvare. De fapt, dimensiunile celor două vase prezentau o asemănare incredibilă, iar capacitatea sa de găzduire în cabine, numărul de coşuri, de turbine şi de elice erau absolut identice, încă şi mai important a fost faptul că identice le-au fost şi destinele sumbre, deoarece ambele s-au izbit de câte un iceberg în exact acelaşi loc din Atlanticul de Nord.

Futility n-a avut un mare succes publicistic, şi chiar dacă ar fi avut, este îndoielnic că incredibila prevestire a sorţii *Titanicului* ar fi putut contribui la evitarea catastrofei. Şi totuşi, este posibil ca o lectură a cărţii să fi salvat vieţile a cel puţin unui echipaj care, mulţi ani mai târziu, a străbătut aceeaşi întindere de apă.

În aprilie 1935, un tânăr marinar numit William Reeves, stătea de veghe la prova cargobotului *Titanian* plecat spre Canada din portul Tyneside, Anglia. Singur la postul său, pe la miezul nopţii, se pare că Reeves, care cu o lună în urmă citise *Futility*, frământa gânduri negre legate de asemănările dintre întâmplările reale şi cele imaginare. Niciuna din ele nu oferea prea multă linişte, deoarece propria lui navă străbătea aceeaşi întindere de ocean, ba chiar tot în luna aprilie, când atât vasul lui Morgan Robertson cât şi mândria companiei maritime „White Star Line” coborâseră în mormintele lor de ape. Când, deodată, Reeves şi-a dat seama că însăşi data scufundării *Titanicului* – 14 aprilie 1912 – era cea a propriei zile de naştere, coincidenţa s-a transformat într-un copleşitor sentiment de teamă că şi el avea să facă parte dintr-un înspăimântător joc al sorţii. Fără a putea oferi vreo explicaţie colegilor săi, a scos un strigăt înnebunit de avertizare a unei primejdii, şi motoarele cargobotului au fost virate complet spre tribord. Chiar în

clipa în care nava se oprea, un iceberg uriaş a putut fi văzut înălţându-se ameninţător din întunericul nopţii. Dacă avertismentul lui Reeves ar fi venit doar cu câteva secunde mai târziu, *Titanian* ar fi urmat în mod sigur pe fundul oceanului celelalte vase cu nume asemănătoare.

De necrezut, dar nici acesta nu este sfârşitul straniilor coincidente de întâmplări, ulterioare ficţiunii, legate de tragedia din 1912. În 1886, un ziarist englez numit E.W. Stead scrisese o altă povestire, despre un pachebot care s-a scufundat după ce se izbise de un iceberg în Atlanticul de Nord. Deşi în acest caz numele vasului era *Majestic*, cel al căpitanului navei, E.Y. Smith, era acelaşi cu al căpitanului real de pe *Titanic*. În mod destul de ciudat, ziaristul britanic, care mai târziu ajunsese să se intereseze de toate aspectele fenomenelor psihice, printre care se număra şi rolul previziunii în vieţile noastre, nu a remarcat prevestirea din propria-i povestire imaginară. Fapt este că E.W. Stead a devenit pasager pe *Titanic* şi, în acea tragedie, şi-a pierdut viaţa.

1U13 Fantome aruncătoare de pietre

Deşi lumea paranormalului este formată din ciudăţenii, există unele întâmplări care sunt şi mai stranii decât majoritatea celorlalte. Atacurile din partea unor aruncători de pietre invizibili sunt un prim exemplu din această a doua categorie.

De-a lungul a patru zile, începând cu dimineaţa zilei de 30 ianuarie 1913, o casă din Marcinelle, o zonă rezidenţială din apropierea oraşului belgian Charleroi, a devenit ţinta a tot felul de pietre şi bolovani aruncaţi cu îndemânare prin ferestre şi uşi. Când domnului Van Zanten, căruia îi aparţinea casă, i-a fost atrasă prima dată atenţia asupra zgomotului inconfundabil de geam spart, el a presupus mai întâi că era opera unor copii ce locuiau în vecinătate. Van Zanten a alertat poliţia şi a început să supravegheze casa. Cu toate acestea, în loc să înceteze,

bombardamentul a continuat, ba chiar s-a înteţit. Şi totuşi, nimeni n-a fost prins azvârlind proiectilele şi părea că nu există nicio explicaţie cu privire la originea lor. Înaintând un raport scris superiorului său, unul dintre poliţiştii belgieni a relatat cum a văzut o piatră nimerind drept printr-un ochi mare de geam, urmată de altele, descriind o mişcare parabolică destinată să sfarme restul de cioburi de sticlă în aşa fel încât întregul ochi de geam s-a spart în mod metodic. Într-o altă fereastră, un proiectil a rămas prins în fragmentele de geam ale găurii pe care o făcuse, doar pentru a fi ulterior azvârlit afară de o altă piatră ce a trecut exact prin acelaşi punct fără a produce stricăciuni suplimentare. În opinia ofiţerului, fie că pietrele erau aruncate printr-un fenomen supranatural, fie atacatorul invizibil avea o extraordinară îndemnânare la aruncare. Cum la momentul acela îşi pierduse toate geamurile, domnul Van Zanten ajunsese la aceeaşi concluzie. Totuşi, deşi stăpânul casei era foarte uluit de distrugerea proprietăţii sale, s-a consolat cu faptul că nimeni din familia lui nu fusese rănit. De fapt, cei doi copii, ambii mai mici de cinci ani, păreau netulburaţi de haosul din jurul lor şi când în cele din urmă o bucată de cărămidă a nimerit o ţintă umană – cumnatul domnului Van Zanten – lovitura n-a produs durere şi nu a lăsat niciun semn. O cercetare amănunţită efectuată de poliţie la faţa locului n-a reuşit să descopere nimic suspect şi, spre marea uşurare a familiei belgiene, în ziua de 2 februarie bombardamentul a încetat, tot atât de misterios pe cât începuse.

În mod uluitor, povestea istorisită mai sus este doar unul din zecile de cazuri cu aruncători de pietre invizibili care au fost culese de-a lungul secolului de către amatorii de mistere.

În octombrie 1901, au căzut pietre în număr uimitor de mare asupra localităţii Harrisonville, un orăşel din Ohio, provocând spaimă pe o zonă întinsă; patru ani mai

târziu, în oraşul Port of Spain, din Trinidad, ploi de pietre prin şi în afara uşilor au însoţit o întreagă gamă de fenomene supranaturale, concentrându-se asupra unei case ce se bucura de reputaţia de a fi bântuită de strigoi. În 1907, locuitorii oraşului irlandez Magilligan, din comitatul Derry, au văzut pietre izbind cu regularitate acoperişurile şi ferestrele unei vile ce aparţinea unui anume domn McLaughtin. Ca şi în cazul din 1913, relatările unor martori oculari tind să sprijine teoria că energia implicată în aceste incidente era condusă de o forţă inteligentă. În 1929, un cercetător numit Ivan T. Sanderson a trăit personal o astfel de experienţă, pe insula indoneziană Surrvatra, unde locuia la un prieten care, în fiecare dimineaţă, găsea pietricele pe veranda sa. Sanderson a bănuit că era posibil ca vina să fie a unui strigoi, aşa că în seara următoare, pentru a-şi verifica teoria, a însemnat câteva pietricele cu ruj de buze şi le-a aruncat în jungla tot mai întunecată care mărginea grădina gazdei sale. Peste câteva clipe, aceleaşi obiecte au aterizat la picioarele lui. Sanderson a considerat că asta constituia o dovadă certă că în spatele fenomenului se afla o forţă supranaturală, deoarece niciun ochi omenesc n-ar fi putut recunoaşte într-un timp atât de scurt pietrele care fuseseră azvârlite în frunzişul încâlcit, şi nimeni n-ar fi fost aşadar în stare să le arunce înapoi.

Uneori, distanţa extraordinară pe care o parcurg pietrele sfidează închipuirea. În ianuarie 1923, după un bombardament de patru luni a unei case din regiunea Ardeche, în Franţa, un politician local a scris: „Nicio mână de muritor n-ar fi putut să facă asta. Este imposibil ca un om să arunce stânci peste câmpuri lungi de patru sute patruzeci de metri, şi cu atât mai imposibil i-ar fi fost cuiva să se fi ascuns fără a fi descoperit”. În 1977, oficialităţile din Spokane, statul Washington, au fost intrigate de relatările insistente referitoare la căderi de bolovani peste

o casă al cărei proprietar era un domn numit Billy Timpton. În anul următor, Timpton s-a mutat în oraşul Hazlitt din New Jersey, unde locuinţa lui a devenit din nou ţinta unui violent atac venit din cer. 1

Din fericire pentru cei care s-au aflat în centrul unor astfel de evenimente, activităţile fantomaticilor aruncători de pietre sunt de obicei de scurtă durată. Chiar şi aşa, au existat câteva excepţii, şi tocmai aceste izbucniri insistente dovedesc fără urmă de îndoială că poveştie nu sunt pur şi simplu rodul imaginaţiei cuiva.

În Anglia, dovada cea mai elocventă a realităţii obiective a fenomenului, pus în seama unor duhuri, a fost atacul nocturn îndreptat asupra unui şir de cinci case de pe o stradă din Ward End, în districtul Birmingham. Pe la începutul anului 1982, după ce primise numeroase reclamaţii despre ferestre sparte prin aruncare de pietre în partea din spate a unor case de pe Thornton Road, jandarmeria din West Midilands a trimis o echipă să supravegheze locuinţele în cauză. Poliţia presupunea că răspunzători de atacurile nocturne erau nişte tineri localnici; cu toate acestea, în loc să găsească făptaşi umani, au descoperit o enigmă care până în ziua de azi sfidează orice explicaţie. Deşi poliţiştii vigilenţi auzeau trosnetul regulat al proiectilelor zburătoare ce cădeau pe ţiglele acoperişurilor şi pe cărămizile caselor aflate sub supraveghere, nu au putut găsi absolut nicio dovadă că obiectele ar fi fost aruncate de cineva. Echipamente complicate, ca de exemplu lunete no ctume şi amplificatoare de imagini, s-au dovedit a nu avea nicio valoare practică şi, pe la sfârşitul anului 1982, după trei mii cinci sute de ore/om de observare inutilă, poliţia nu se apropiase deloc de soluţionarea delictelor. Astăzi, inexplicabilele vizite au încetat să-i chinuiască pe locuitorii de pe Thornton Road, dar misterul a rămas nerezolvat.

Izbucniri ale unei activităţi inexplicabile, la scara

descrisă mai sus, închid gura scepticilor care insistă că aruncătorii de pietre invizibili nu sunt în realitate nimic mai mult decât copii care încearcă să atragă atenţia azvârlind obiecte în spatele anchetatorilor. Oare e posibil ca o întreagă forţă poliţienească să fie prostită vreme atât de îndelungată? Oricât de greu ar putea să pară de crezut multe din aceste poveşti, actualmente nu mai poate fi niciun dubiu raţional cu privire la existenţa aruncătorilor de pietre invizibili. Şi nici nu devin mai puţin activi: în decursul ultimilor zece ani au sosit semnalări din mai mult de o duzină de ţări, printre care Cehoslovacia, Italia, Africa de Sud, Kenya, Brazilia şi Australia de Vest.

Mercedesul blestemat

1914

Există o teorie larg susţinută de către cercetătorii paranormalului potrivit căreia ghinionul care marchează istoria anumitor obiecte neînsufleţite îşi poate avea rădăcinile într-o tragedie iniţială anterioară. Conform acestei ipoteze, nişte tipare de gândire negative pot, într-un mod deocamdată de neînţeles, să se imprime pâihic în lumea materială pe care o vedem, o atingem şi o simţim. Această idee rămâne neconfirmată şi totuşi, pentru punerea în evidenţă a unei astfel de forţe nu trebuie să căutăm mai djeparte de tragica poveste a limuzinei Mercedes-Benz.

Dubla ucidere a arhiducelui Franz Ferdinand şi a soţiei sale la Sarajevo, în timp ce călătoreau cu acea maşină, s-a dovedit a fi scânteia care a aprins fitilul primului război mondial. De asemenea, dublul omor a început o distinctă şi extrem de uimitoare moştenire de distrugere, strâns legată de acel vehicul.

Imediat după izbucnirea ostilităţilor în Europa, Mercedesul a trecut în mâinile unui distins ofiţer superior din cavaleria austriacă, generalul Potiovek. Folosit ca

maşină de stat major, Mercedesul s-a dovedit a fi un purtător de ghinion, şi norocul în lupte al proprietarului său s-a diminuat. După ce a înregistrat o înfrângere catastrofală la Valjevo, Potiovek a demisionat din post şi s-a retras în reşedinţa sa de la ţară, unde în curând a înnebunit. Între timp, maşina a fost încredinţată unui ofiţer subordonat din acelaşi regiment, pentru care avea să se dovedească o posesiune tot atât de nefericită. La începutul anului 1915, căpitanul care cumpărase maşina a intrat cu ea în spatele unui camion şi a murit împreună cu şoferul şi cu alţi doi ostaşi. După semnarea armistiţiului, Mercedesul a trecut din serviciile armatei în mâini civile. Primul său proprietar de după război a fost guvernatorul Iugoslaviei. Deşi era utilizată doar rareori, maşina tot a reuşit să se implice în câteva accidente, dintre care cel mai grav a avut loc în toamna anului 1919, când s-a răsturnat la o curbă ucigându-şi şoferul şi cauzându-i guvernatorului pierderea unui braţ. În 1923, după ce fusese scoasă la licitaţie de către autorităţi, maşina a devenit proprietatea unui medic prosper. După doi ani de aparentă circulaţie fără probleme, şi-a găsit şi acesta sfârşitul la volan, fiind rănit mortal într-un accident în care automobilul s-a răsturnat din nou. Şi-au pierdut viaţa şi doi ţărani care stăteau pe marginea drumului. Şi sângeroasa saga a continuat. Dintre ultimii patru proprietari civili ai maşinii, trei au murit printr-un accident fatal în timp ce o conduceau. Singura excepţie: un bijutier bogat care şi-a luat el însuşi zilele. Au suferit şi alţii, printre care un fermier sârb, care a căzut sub roţile ei, şi un proprietar de garaj care-a murit într-o coliziune, în timp ce proba maşina în urma unor lucrări de întreţinere. Ultimul proprietar al limuzinei, Tib. or Hirschfield, a murit împreună cu cei patru pasageri ai săi într-o coliziune frontală cu un autobuz ce venea din sens invers, când se înapoia de la o nuntă. În total, douăzeci şi două de persoane şi-au pierdut viaţa în accidente în care a

fost implicat acel Mercedes-Benz. Din fericire pentru automobiliştii lumii, maşina se află acum în siguranţă în muzeul din Viena.

Deşi povestea istorisită mai sus este, probabil, cel mai tragic caz de maşină blestemată înregistrat vreodată, în mod cert nu e singurul. Automobilul de curse Porsche în care şi-a pierdut viaţa starul de cinema James Dean, în 1955, şi-a câştigat o reputaţie semănătoare. Cumpărat de un proprietar de garaj pe nume George Barris, automobilul deteriorat a alunecat, în timp ce era tras de pe camionul zdrobit şi a fracturat piciorul mecanicului. Considerând că stricăciunile maşinii erau nereparabile, Barris s-a hotărât iniţial că trebuia demontată pentru a obţine pise de schimb, dar din nefericire această acţiune n-a micşorat cu nimic puterea ghinionului. Motorul a fost vândut unui medic care era totodată Un entuziast amator de curse, şi chiar în primul concurs la care a participat după reechiparea propriului său automobil a fost ucis. În acelaşi concurs a fost ucis şi şoferul altei maşini care conţinea piese din Porsche-ul distrugător de oameni al lui James Dean. Între timp, la garaj, cineva a avut strălucita idee de a repara carcasa maşinii originale, şi de a o expune în chip de car mortuar al Itii James Dean. Grotesca propunere a fost pusă curând în practică şi maşina a fost urcată în partea din spate a unui camion cu remorcă, fiind transportată prin statele sudice ale Americii, unde s-a dovedit a fi o mare atracţie. Cu toate acestea, ghinionul era departe de a înceta şi camionul care remorca exponatul s-a implicat în câteva accidente stranii. În Sacramento, maşina a căzut de pe vehiculul care o purta, fracturând şoldul unui adolescent; în drum „către o altă destinaţie, s-a rostogolit spre spate ucigând un pieton; în Oregon, un camion care transporta maşina a intrat într-un magazin făcându-se zob; în New Orleans, Prosche-ul a căzut de pe o schelă de sprijin şi s-a rupt în bucăţi. În cele

din urmă, în 1960, maşina s-a autodistrus definitiv, căzând de pe un tren în timp ce călătorea spre o expoziţie din Los Angeles.

19K) Batalionul care a dispărut în timp ce floarea tineretului Europei era crucificată pe sârma ghimpată a frontului de vest, un conflict mai mic dar nu mai puţin sângeros se desfăşura între turci şi englezi, în sudul Europei. Campania de la Gallipoli, din primul război mondial a fost pusă la cale de către aliaţi cu scopul de a ajuta armata rusă să lupte în Caucaz. Deşi a durat numai douăsprezece luni, ea i-a costat multe mii de vieţi omeneşti pe britanici şi ţările Commonwealth-ului şi a avut ca urmare demisia celui care o concepuse: Winston Churchill.

Cel mai extraordinar exemplu de mister al anului 1915 a fost dispariţia unui batalion de ostaşi britanici aparţinând regimentului Norfolk din primul corp de armată, divizia a cincea.

Dispariţia multiplă a unui total de o sută patruzeci şi cinci de oameni, ar putea părea o închipuire fantastică, şi totuşi incidentul a fost confirmat de martori, printre care un pluton de douăzeci şi doi de voluntari din corpul de armată trei, divizia întâi, compania[6] de teren NZEF care, la cincizeci de ani după aceea, şi-au întrerupt tăcerea semnând o depoziţie sub jurământ prin care îşi atestau amintirile.

Pe scurt, ceea ce susţin anzacii1 că ar fi văzut, poate fi descris precum urmează:

„În dimineaţa zile de 21 august, forţelor aliate li s-a ordonat de către comandantul lor suprem, sir Ian Hamilton, să înainteze peste câmpia Suvla şi să urce Colina 60, un punct fortificat al turcilor. În toată acea dimineaţă, pantele mai joase ale colinei au fost învăluite

---

6 Anzaci: Denumire dată în primul război mondial membrilor corpurilor de armată australiene şi neozeelandeze (Australian and New ZeelandAimy Corps) (n.t.)

într-un ciudat linţoliu de ceaţă, fenomen meteorologic care, pe lângă că era fără precedent în acea regiune, părea să sfideze legile naturii, deoarece a rămas neafectat de un vânt destul de puternic ce sufla dinspre sud-vest. În acei vălătuci de ceaţă a pătruns o companie de ostaşi din regimentul Norfolk 1.5, pentru a nu mai ieşi din ei niciodată. După aceea, ciudata ceaţă a părut să se învârtească şi mai rapid, în cercuri, până când a căpătat forma unui nor dens, cu aspect compact, semănând mai degrabă cu o franzelă, care s-a înălţat spre cer lăsând pantele Colinei 60 pustii de oameni. Apoi, norul cu formă ciudată s-a îndepărtat rapid, străbătând un cer de altfel senin şi înaintând împotriva vântului”.

La încetarea ostflăţlor, în 1918, forurile militare britanice au cerut înapoierea prizonierilor capturaţi din golful Suvla. Turcii au predat după cum se cuvine prizonierii lor de război, dar a reieşit dar că, deşi în cursul luptelor ce au avut be în ziua de 21 august 1915 au fost capturaţi mulţi ostaşi britanici, nu avusese loc niciun contact cu regimentul Norfolk 1.5. De fapt, niciun prizonier britanic nu a declarat ulterior să fi văzut sau să fi auzit ceva despre oamenii care alcătuiau batalionul ce dispăruse în acea fatală zi de august. Alte dovezi ce tind să coroboreze extraordinara relatare a veteranilor anzaci au apărut în 1967, când o declaraţie, ce depăşise termenul de păstrare secretă, a raportului final asupra. campaniei din Dardanele a fost în cele din urmă făcută publică. Deşi fusese masiv cenzurată de Ministerul Apărării, rămăseseră unele detalii care, în mod cert, conferă credibilitate poveştii despre o dispariţie nefirească. În raportul final al Ministerului Apărării se recunoaşte pierderea fără cauze aparente a unui mare grup de oameni pe pantele Colinei 60, iar descrierea oficială a condiţiilor meteorologice în golful Suvla în dimineaţa respectivă confirmă versiunea neozeelandezilor cu privire la acele evenimente. „Pantele

Colinei 60”, se spunea în raportul oficial, „erau învăluite într-o ceaţă ciudată şi nenaturală, care s-a înălţat într-un mod uimitor”.

Desigur, această poveste incredibilă e greu de înghiţit pentru mulţi oameni. Într-o campanie despre care se ştie că a costat zeci de mii de vieţi de ambele părţi, este bineînţeles mai uşor să declari că respectiva companie a fost pur şi simplu desfiinţată de mitralierele apărătorilor turci. Această explicaţie este totuşi neconvingătoare, deoarece nu lămureşte lipsa de cadavre pe câmpul de luptă şi nu ţine seama de mărturia a mai mult de douăzeci de martori supravieţuitori, care; cincizeci de ani mai târziu, au avut curajul să spună versiunea reală a evenimentelor, aşa cum le-au văzut ei, chiar dacă făcând asta s-au expus ridicolului.

Sindromul dispariţiei în masă, prin care sute sau chiar mii de oameni dispar pe neaşteptate şi fără nicio explicaţie, pare să fie un fenomen foarte rar. Dar incidentul din golful Suvla nu este unic în analele istoriei supranaturalului din secolul douăzeci.

În decembrie 1937, China era în război cu Japonia de mai bine de şase luni. Deoarece invadatorii presau spre nord pentru a înainta către Nanking, un corp de apărare constând din trupe alcătuite din aproximativ trei mii de chinezi a fost trimis să apere un pod vital situat în sudul oraşului. Ocupând poziţii întărite prin tranşee, trupele au aşteptat atacul japonez prevăzut. Acesta n-a avut loc niciodată. Cecă ce s-a întâmplat a fost mult mai îngrijorător, în dimineaţa ce a urmat tacticii de desfăşurare a forţelor, ofiţerul aflat la comanda trupelor chinezeşti, generalul Li Feu Stea, a fost trezit de un subaltern înnebunit care i-a adus la cunoştinţă că se pierduse legătura prin radio cu divizia care apăra podul. Temându-se că oamenii lui fuseseră învinşi, comandantul Feu Stea a. dat ordin să se efectueze imediat o recunoaştere a liniilor

de înaintare. Era pregătit pentru tot ce putea fi mai rău, totuşi povestea pe care i-au spus-o ofiţerii săi la înapoiere a fost atât de ciudată încât nu-i venea s-o creadă. Căci tot ce găsiseră aceştia erau doar şiruri de tranşee goale, în care nu se afla nici urmă de viaţă, dar nici morţi. Nu rămăsese niciun cadavru sau vreun alt semn al unei bătălii recente care să ofere cât de cât o explicaţie ou privire la ce se întâmplase cu oamenii. Li Feu Stea, era derutat, deoarece ştia că dacă soldaţii ar fi dezertat în masă ar fi trebuit să treacă înapoi podul, dar nu făcuseră asta. Spre sud se afla inamicul şi pieirea sigură.

Prin urmare, ce se întâmplase cu ei?

Enigma chinezească n-a fost soluţionată niciodată. La două zile după dispariţia diviziei, trupele japoneze au năvălit peste pod în oraş. Asaltul care a urmat a culminat cu măcelărirea Nankingului, un masacru fără egal în istoria sângeroasă a războaielor asiatice şi pierderea celor trei mii de oameni care apărau podul a fost uitată în măcelul general. Cu toate acestea, mulţi ani mai târziu, după sfârşitul celui de-al doilea război mondial, o anchetă oficială întreprinsă de guvernul chinez n-a reuşit să găsească nicio dovadă care să sugereze o explicaţie logică a straniilor întâmplări din ultimele zile dinainte de căderea Nanking: ului.

O anchetă ulterioară întreprinsă de regimul comunist al preşedintelui Mao Tse Tung a stabilit în mod categoric că niciunul dintre ostaşii chinezi care apărau podul în 1937 nu a mai fost văzut sau auzit vreodată.

Ca nu cumva să uităm

1916

Întâlnirile cu vedenii au fost relatate atât de frecvent de-a lungul istoriei încât numai cel mai încăpăţânat sceptic ar putea să ia cunoştinţă fără patimă de dovezile respective şi să ajungă la concluzia că ceea ce numim stafii

nu există. Cu toate acestea, în timp ce majoritatea parapsihologilor sunt gata să admită că forme fantomatice sunt văzute cu mare regularitate, există controverse în ceea ce priveşte natura exactă a fenomenului. Un parapsiholog american a încetăţenit expresia de „semisubstanţial” pentru a descrie realitatea ambiguă a vedeniilor sub formă de fantomă. Formularea pare a fi deosebit de adecvată, deoarece – deşi fantomele pot afecta mediul ambiant fizic caracterizat prin masă, în care locuiesc pentru scurt timp – ele sunt deseori văzute apărând şi dispărând brusc sau pierind din vedere treptat, mai degrabă plutind şi alunecând decât mergând. Acelaşi cercetător american afirmă că fantomele care prezintă un aspect mai puţin solid pot reveni printr-o altă metodă, eventual printr-o proiecţie mentală a propriilor lor minţi asupra minţii observatorului – un soi de halucinaţie indusă telepatic. Cu toate acestea, o altă varietate o constituie nu nişte fantome realmente adevărate, ci amintirile despre locuri sau evenimente rămase prinse ca într-o capcană în eterul psihic; cu alte cuvinte, amprente de energie.

Poate că nicio ipoteză unică nu este îndeajuns de cuprinzătoare pentru a explica, fiecare în parte, toate tipurile de manifestări fantomatice. Însă indiferent care ar fi presupunerea spre care înclinăm, realitatea este că nişte entităţi fantomatice par să revină cu o intenţie anume şi că, în aparenţă, sunt conduse de o formă de conştienţă autonomă, o parte din psihicul uman care a supravieţuit morţii creierului şi a cărei existenţă continuă este independentă de sângele, oasele şi ţesuturile care au fost distruse. În ştiinţa tradiţională despre stafii, multe dintre cele mai spectaculoase şi convingătoare întâlniri cu vedenii au avut loc în perioade de mari războaie, fantomele respective fiind duhurile celor care şi-au pierdut viaţa pe câmpul de luptă. Această concentrare de exemple din vremuri de război s-ar putea să fie ceva mai mult decât o

coincidenţă, deoarece o străveche credinţă răspândită printre culturile de pe întreaga planetă susţine că aceia care pier de moarte violentă au o mai mare posibilitate de a reveni sub formă de fantomă decât oamenii care-şi sfârşesc viaţa liniştit, datorită unor cauze naturale.

Întâlnirile cu stafii din propriul nostru secol tind să întărească această veche credinţă. Un exemplu clasic de duh, al unui soldat care revine în acest caz pentru a duce la îndeplinire o promisiune este amintit de scriitorul englez Robert Graves în romanul *Goodbye to All That*[7], *o* istorisire a experienţelor trăite de autor pe câmpurile de luptă franceze, în primul război mondial. În cazul respectiv, fantoma era cea a unui tânăr infanterist, soldatul Challouer, cu care Graves se împrietenise în timp ce făceau amândoi instrucţie în Lancaster. Batalionul lui Challouer a fost trimis ulterior în Franţa, în martie 1916, cu câteva săptămâni înaintea regimentului din care făcea parte Graves, şi în ziua în care trebuia să se îmbarce, tânărul soldat îi spusese voios viitorului scriitor că în mod cert aveau să se reîntâlnească în Franţa. De fapt, Chalouer a fost ucis în bătaia din apropierea oraşului Festubert, cu câteva zie înainte ca nava-transportoare de trupe pe care se afla Graves să traverseze Canalul. Cu toate acestea, la aproximativ o lună după aceea, Graves susţine că l-ar fi văzut limpede pe tânăr trecând pe lângă fereastra camerei în care era încartiruit, fumând o ţigară. Potrivit relatării sale din *Goodbye to All That*, Challouer şi-a recunoscut vechiul prieten, a salutat şi a plecat mai departe.

Când Graves, profund zguduit, a ajuns la fereastră, n-a văzut decât un chiştoc de ţigară fumegând, pe locul prin care fantoma lui Challouer trecuse doar cu câteva secunde înainte.

În mod caracteristic, scriitorul îşi încheie descrierea întâmplării printr-un clasic adevăr spus doar pe jumătate:

---

7 în traducere literală: „Adio tuturor acestora" (n.t.)

„Pe vremea aceea, stafiile erau numeroase în Franţa”.

Un exemplu izbitor prin asemănarea cu cel de mai sus este legat de ultimele clipe ale lui Wilfred Owen, poetul din primul război mondial care a apărut la Londra în clipa morţii sale în Franţa, în jurul amiezii, în ziua de 4 noiembrie 1918. Veteran din bătălia de pe Somme, Owen a supravieţuit marilor lupte din tranşee doar pentru a fi ucis cu câteva zile înainte ca armistiţiul să pună capăt conflictului armat. Ştiind că războiul se apropia de sfârşit, tatăl lui Owen sperase că fiul său avea să scape cu viaţă, dar când l-a văzut apărând pe neaşteptate, ca o siluetă strălucitoare, îmbrăcat în uniforma lui de ofiţer, a avut convingerea că tânărul soldat nu va mai veni acasă. Bineînţeles, la o săptămână după ce domnul Owen a văzut duhul fiului său, a primit o telegramă prin care i se aducea la cunoştinţă moartea căpitanului Wilfred Owen, în urma unor răni căpătate în luptă. Dacă cifrele sunt exacte, momentul morţii fiului său într-un spital de campanie francez pare să coincidă întocmai cu apariţia sa sub formă de spectru în Anglia. Şapte zile mai târziu, stafia poetului avea să revină iar, de astă dată apărându-i fratelui său Harold, care pe atunci se afla în calitate de ofiţer la bordul navei de război *Astraea*, un crucişător britanic ancorat în Table Bay, în largul coastei Africii de Sud. Fiind bolnav de malarie, Harold Owen zăcea pe patul din cabina sa când a văzut silueta fratelui său mai mare materializându-se în faţa lui, la o distanţă de numai câteva picioare. Potrivit relatării scrise prin care ofiţerul naval a descris întâmplarea, ochii fratelui săi erau „însufleţiţi de binecunoscuta expresie de a încerca să mă facă să înţeleg”, şi când Harold i-a vorbit, chipul fantomei s-a luminat de un zâmbet dulce şi plin de o iubire îndurerată. Spectrul lui Wilfred Owen a dispărut după câteva secunde, lăsându-l pe fratele său profund uluit de apariţia lui în cabina sa. Cu toate acestea, Harold a scris ulterior că în

timpul întâlnirii nu simţise nicio teamă, ci doar „o nespusă plăcere mentală de a-l privi astfel”. Copleşit de oboseală, Harold Owen s-a scufundat într-un somn adânc şi, când s-a trezit, ştia cu absolută certitudine că fratele lui murise. În săptămâna următoare, din Anglia a sosit o scrisoare ce-i confirma presimţirea.

Vedenii miraculoase la Fatima

1917

Miraculosul apare sub multiple forme şi niciodată lucrul acesta n-a fost mai adevărat decât în secolul douăzeci. Într-un timp în care bisericile şi-au văzut influenţa diminuându-se şi când oamenii obişnuiţi, în număr tot mai mare, ajung să pună sub semnul întrebării existenţa lui Dumnezeu, apariţia semnelor şi minunilor a continuat neabătut. Au fost văzute efigii sculptate mişcându-se, icoane ale Fecioarei plângând, reprezentări ale Crucificării sângerând. Imagini ale lui Iisus au apărut brusc şi în cele mai neaşteptate locuri, cruci imense au fost văzute plutind pe cer şi au fost vindecaţi bolnavi. Pentru necredincioşi, nimic din toate acestea nu are vreun înţeles iar fenomenele religioase sunt deseori etichetate drept închipuiri isterice ale credincioşilor căzuţi în extaz. Însă în realitate, s-a dovedit că multe din aceste miracole au avut într-adevăr loc, fără putinţă de tăgadă şi dincolo de orice dubiu raţional, neîngăduindu-ne să nu admitem că, în anumite circumstanţe deosebite şi pentru o scurtă perioadă de timp, credinţa în Dumnezeu poate avea ca urmare, o încălcare a legilor fizicii.

Cel mai celebru semn trimis din Cer din ultima sută de ani a fost, fără îndoială, aşa-numitul „miracol de la Fatima”. În ziua de 13 mai 1917, vedenia unei doamne frumoase le-a apărut unor copii-păstori sărmani, în număr de trei, care îşi mânau oile în afara micului sat Fatima din Portugalia. Se pare că păstorii au văzut silueta

strălucitoare a unei tinere femei, care stătea în picioare pe un nor luminos ce plutea deasupra unui stejar, şi care le-a spus că Dumnezeu i-a ales pe ei ca mesageri şi că trebuia s-o întâlnească în acelaşi loc în ziua de treisprezece a fiecărei luni, până în octombrie, când aveau să primească o comunicare foarte importantă. Crezând că silueta strălucitoare era cea a Sfintei Fecioare Maria, cei trei copii, Lucia dos Santos, în vârstă de zece ani, fratele şi sora ei, Francisco şi Jacinta, de nouă şi respectiv şapte ani, s-au înapoiat imediat acasă, pentru a le povesti părinţilor despre vedenie. Deşi uimiţi, membrii adulţi ai familiei au fost îndeajuns de impresionaţi de certitudinea copiilor încât să-i însoţească la locul cu pricina în cea de-a treisprezecea zi a lunii următoare. Nu erau singuri. În total, aproximativ cincizeci de localnici care auziseră povestea se adunaseră acolo când vedenia Fecioarei a reapărut în ziua de 13 iunie. Deşi copii au fost singurii care au văzut silueta femeii, se pare că toţi ceilalţi prezenţi au văzut o ciudată schimbare pe cer şi au auzit o muzică cerească. Veştile despre straniile întâmplări de la Fatima s-au răspândit în întreaga zonă sudică a Portugaliei şi luna următoare s-a adunat o mulţime mai mare, numărând câteva mii de persoane, să asiste la repetarea evenimentului. Din nou, mulţi dintre cei prezenţi au declarat că au fost martorii apariţiei unei lumini ciudate pe cer şi ai altor fenomene misterioase. Între timp, Biserica Catolică, deşi la început luase în derâdere povestirile despre vizitele cereşti, a început să se intereseze de modul în care atât de mulţi oameni ajunseseră să creadă în povestea unor copii. Drept urmare, când a sosit ziua de 13 august, arhiepiscopul local a pus să fie arestaţi Luda, Francisco şi Jacinta pentru a fi supuşi unui interogatoriu înainte de a ajunge la locul întâlnirii. În ciuda presiunilor considerabile şi a ironiilor, cei trei copii au refuzat să-şi modifice versiunea privind acele întâmplări şi, două zile

mai târziu, autorităţile i-au eliberat. În ziua de 25 iulie, doamna cea strălucitoare le-a apărut din nou, de astă dată pe coasta unui deal, în apropiere de Valinhos. Le-a spus că aveau s-o vadă pentru ultima oară la 13 octombrie, când urma să le împărtăşească făgăduitul mesaj de o mare importanţă. La vremea aceea, în jurul viziunilor copiilor se crease mare vâlvă şi se schimbau păreri controversate; o mulţime de cel puţin şaptezeci de mii de oameni i-a însoţit în după-amiaza umedă de 13 octombrie, în speranţa că vor putea vedea cu ochii lor apariţia şi că în fine, li se va dovedi existenţa lui Dumnezeu.

Dar credinţa celor adunaţi acolo avea să fie întărită într-un cu totul alt mod. Ca şi mai înainte, doamna cea luminoasă le-a rămas invizibilă tuturor cu excepţia copiilor, însă pe cerul de deasupra, norii întunecoşi s-au desfăcut, lăsând soarele să strălucească în toate culorile curcubeului.

A urmat bubuitul unui tunet asurzitor şi un fulger orbitor, mai luminos decât orice altceva văzut vreodată de cei prezenţi.

Şi totuşi, ceea ce avea să urmeze a fost şi mai neobişnuit. Căci atunci soarele însuşi a început să se deplaseze pe cer într-o mişcare de sfredel, răspândind fascicule rotitoare de lumini colorate. A plonjat spre pământ, apoi a revenit în sus ca o minge, oferind o privelişte înspăimântătoare şi totodată minunată. Câţiva oameni au leşinat, unii ţipau, cei mai mulţi au căzut în genunchi şi s-au rugat. Relatările martorilor arată că după câteva secunde soarele a revenit în poziţia lui normală, dar şi-a mai repetat de două ori fantastica manevră, în tot acest timp revărsând asupra mulţimii o lumină nepământeană, iar apoi spectacolul s-a încheiat. Ulterior, oamenii de pe coasta dealului au constatat că veşmintele lor, care fuseseră ude leoarcă în urma unei ploi torenţiale de mai înainte, erau absolut uscate.

Curând după scurtele lor momente de celebritate, doi dintre copiii implicaţi, Francisco şi Jancinta, au murit în epidemia de gripă din 1918. Lucia i-a împărtăşit Papei cele trei secrete pe care i le spusese doamna cea strălucitoare. Primul se referă clar la sfârşitul ororilor primului război mondial, în vreme ce cel de-al doilea pare să prezică izbucnirea celui de-al doilea război mondial, şi încheierea lui printr-o armă de o putere nemaiauzită care a creat o lumină nemaiîntâlnită. Relatarea referitoare la ultimul avertisment al vedeniei n-a fost nicicând dată publicităţii de către ierarhia Bisericii Catolice şi rămâne fără îndoială încuiată bine într-o pivniţă, îngropată în străfundurile Vaticanului. Doar Papa aflat în funcţie are acces la cumplita profeţie care se crede că ar conţine-o.

Evenimentele de la Fatima nu aveau să se repete niciodată şi în jurul întâmplării s-au iscat multe controverse. Deşi este inutil să se sublinieze că nu este posibil ca soarele să ss fi mişcat din locul său din galaxie şi nici ca pământul să se fi deplasat de pe axa sa, faptul că zeci de mii de oameni au afirmat după aceea că au văzut cum soarele dansa în acea zi de octombrie din 1917 rămâne. Mulţi dintre aceştia nu erau romano-catolici pioşi şi, chiar în cazul celor care se duseseră acolo cu speranţa sublimă de a fi martori la ceva minunat, nu este uşor de imaginat pentru ce ar fi trebuit să vadă cu toţii aceiaşi fenomene, dacă era o simplă halucinaţie.

Fără urmă

1918

Marea rămâne locul tainelor întunecate şi al enigmelor fără răspuns. Deşi în cursul actualului secol standardele de securitate maritimă s-au îmbunătăţit în mod spectaculos, fiecare an este marcat de dispariţia unui număr de cinci până la zece nave mari, a căror pierdere nu lasă nicio urmă şi nicio explicaţie. Nu putem spune cu

certitudine pentru ce aceste tragedii continuă să aibă loc la o asemenea scară, totuşi explicaţiile naturale simpliste par deseori insuficiente.

Dintre multele mistere ale mării, puţine au provocat atâtea controverse printre marinari, ca inexplicabila dispariţie a navei maritime americane *Cyclops*, un transportor de cărbuni de douăzeci de mii de tone, care a dispărut cu o încărcătură de minereu de mangan spre sfârşitul lunii martie 1918. Cu o pierdere de trei sute patru vieţi omeneşti, dispariţia navei *Cyclops* s-a dovedit a fi pentru Marina Statelor Unite cel mai mare dezastru din primul război mondial şi totuşi pare improbabil ca nava să fi căzut victimă minelor inamicului. Cu o lungime de peste cinci sute de picioare, cargoul ar fi trebuit să fie în stare să reziste celor mai puternice furtuni ale Atlanticului. În schimb, a dispărut pe vreme frumoasă.

Foarte puţine dintre faptele cunoscute cu privire la ultima călătorie a navei *Cyclops* par să aibă un sens. La douăzeci şi patru de ore după ce părăsise portul Barbados, unde livrase o cantitate de cărbune şi încărcase la bord aproximativ zece mii de tone de minereu de mangan ce urma să fie utilizat în fabricaţia de arme, nava a trecut pe lângă pachebotul *Vestris* care îşi parcurgea obişnuita rută de la Buenos Aires la New York. Mesajul primit de la cargobot arăta că la bord totul era în ordine. Însă niciun ochi omenesc n-a mai văzut vreodată nici nava, nici vreunul dintre cele trei sute de suflete pe care le purta. Când a fost dată dispărută, s-au trimis ordine să fie cercetată zona rutei cunoscute a navei. Nu s-a găsit nicio epavă şi forurile navale ale Statelor Unite păreau incapabile să sugereze un motiv plauzibil pentru care s-ar fi putut scufunda.

Se aprecia că în acea parte a Atlanticului de Sud nu era posibil ca minele să prezinte vreun pericol pentru navigaţie şi la vremea aceea se credea că activitatea

submarinelor se limita la ape mai nordice.

În numeroşii ani care au trecut de atunci, pentru dispariţia navei au fost propuse diverse scenarii: au fost sugerate un brusc uragan local, o bombă pusă de sabotori şi chiar o revoltă a echipajului. Nu există nicio dovadă care să sprijine vreuna din aceste ipoteze şi ancheta întreprinsă de Marina Statelor Unite în lunile de după armistiţiu a confirmat că nicio navă de suprafaţă şi niciun submarin inamic nu se aflase în apropierea Cyclops-ului în timpul ultimei sale călătorii. Ca o mare furtunoasă să fi putut sfărâma nava părea cel mai puţin probabil, deoarece acesta se dovedise a fi un vas robust, înfruntând cu succes nenumărate furtuni pe Atlantic în timpul celor opt ani de la lansarea sa, în 1910. În orice caz, aşa cum a arătat ancheta oficială, nu existau rapoarte care să semnaleze vreo furtună, nicăieri în largul coastelor Americii Centrale în perioada dintre sfârşitul lui martie şi începutul lui aprilie. Joseph Daniels, secretar în Ministerul Marinei, a scris, referitor ta dezastru, următoarele: „În analele marinei nu există mister mai deconcertant decât dispariţia navei *Cyclops*”. Preşedintele Woodrow Wilson, care a jucat un rol activ în încercarea de a descoperi dovezi ce-ar fi putut oferi o soluţie a misterului, a fost nevoit să admită în cele din urmă că: „Numai Dumnezeu şi marea ştiu ce i s-a întâmplat acelei mari nave”.

La aproape trei sferturi de veac mai târziu, cuvintele omului de stat încă mai au valoare de adevăr. Cu toate acestea, cargobotul *Cyclops* este doar una din multele nave care au dispărut în cursul secolului douăzeci în împrejurări ce nu pot fi descrise altfel decât stranii. La 17 iunie 1984, nava panameză *Arctic Carrier*, un cargobot de şaptesprezece mii de tone, a părăsit Brazilia cu o încărcătură completă de diverse bunuri. A fost auzită pentru ultima dată la trei sute de mile spre nord-est, la Tristan de Cunha, în Atlanticul de Sud. De ce soartă a avut

parte nu putem spune, deşi ştim cu certitudine că n-a fost transmis niciun mesaj de mayday[8] şi nici nu au fost recuperate cadavre sau resturi de epavă. A fost ca şi cum nava n-ar fi existat niciodată. Un paragraf din lista companiei „Lloyd” sintetizează perfect enigma: „Adevăratul motiv al dispariţiei sale, pe cât de neaşteptată pe atât de bruscă, va rămâne probabil un mister”. La sfârşitul lui octombrie 1979, o navă de patru ori mai mare decât *Arctic Carrier*, mineralierul norvegian *Berge Vanya*, a dispărut într-o poziţie apreciată ca fiind situată la aproximativ şase sute de mile la vest de Cape Town, în condiţii meteorogice aparent bune şi în timp ce străbătea unele dintre cele mai circulate rute de navigaţie din lume. Este greu de admis că marea ar fi putut înghiţi nava *Berge Vanya* înainte ca aceasta să poată lansa un semnal de *mayday* către vasele din apropiere sau fără măcar să tragă un singur semnal luminos de SOS spre cerul nopţii. Chiar şi aşa, nimeni n-a văzut imensul leviatan[9] ducându-se la fund, şi există puţine ipoteze cu privire la forţa care l-a distrus.

Dispariţia navei *Orient Treasury*, un transportor de mărfuri de douăzeci şi opt de mii de tone navigând sub pavilion panamez oferă o altă poveste stranie. Cu o încărcătură de crom în momentul când a plecat de la Masinloc, din Filipine, în ziua de 12 ianuarie 1982, *Orient Treasury* a ajuns cu bine la Port Said, după care a dispărut. În mod uimitor, un comitet de investigaţii a tras concluzia că era posibil ca nava să fi fost victima unor piraţi, deşi de mai bine de un secol nu se ştia că vreun pirat să fi operat în apele acelea. Pentru ce s-ar fi făcut o declaraţie atât de

---

8 *Mayday*: Cuvânt de cod utilizat în radiotelegrafie cu semnificaţia de apel de ajutor (n.t.)

9 Leviatan: Termen folosit aici cu sens figurat = creatură uriaşă menţionată
în Biblie (n.t.)

bifară fără a fi bazată pe vreo urmă de indiciu, depăşeşte orice înţelegere. După cum a comentat ulterior un jurnalist: „(Ei) par să se agaţe ca înecatul de firul de pai”.

Şi astfel, lista navelor dispărute continuă întruna, fiecare naţiune cu navigaţie maritimă plătind tributul său de dezastre. Una dintre cele mai spectaculoase nenorociri care au lovit flota comercială britanică se referă la ultima călătorie a cargobotului de construcţie americană *Derbyshire*, cu o capacitate de o sută şaptezeci de mii de tone, care în 1980 a părăsit portul american St. Laurent cu destinaţia Kawasaki, Japonia. Cu o masă de două ori mai mare decât cea a *Titanicului* şi cu o lungime de trei ori mai mare decât un teren de fotbal, nava *Derbyshire* se număra printre cele mai mari vapoare care navigaseră vreodată sub pavilionul flotei comerciale britanice. Construită pentru a transporta ţiţei, mărfuri în vrac sau minereu de fier, avea o încărcătură de o sută cincizeci şi şapte de mii de tone când a întreprins călătoria sa spre fundul mării. Uriaşa navă era manevrată de un echipaj de patruzeci şi doi de oameni şi comandată de un căpitan cu experienţă, Geoffrey Underhill, astfel încât călătoria nu ar fi trebui să constituie nicio problemă. Cu toate acestea a constituit şi noi nu vom şti niciodată de ce. Ultimul mesaj prin radio al

Derbyshire-ului, din 8 septembrie, specifica poziţia vasului la aproximativ şapte sute de mile spre sud-vest de Tokyo şi aprecia timpul sosirii la Kawasaki în jurul amiezii zilei de 11 septembrie. Acesta a fost ultimul lucru care a mai fost auzit despre ea. Oricare va fi fost soarta de care a avut parte, ceva trebuie să se fi întâmplat atât de rapid încât nu a avut nicio şansă să transmită un mesaj de *mayday*. Aşa cum a comentat la vremea respectivă un ziarist englez: „A existat un semnal radio de rutină… apoi uitarea”.

Şi totuşi, pentru ce să dispară nave atât de uriaşe pur şi simplu ca din senin, fără a transmite vreun semnal de

urgenţă şi fără a lăsa nicio urmă de epavă, constituie o întrebare mai presus de cunoştinţele celor mai mulţi experţi maritimi. Navele din zilele noastre sunt desigur mai bine construite decât predecesoarele lor din secolul al nouăsprezecelea şi deşi începuturile erei aburului au văzut multe vapoare sfărâmându-se ca urmare a unor metode de proiectare nesatisfăcătoare, puternicele carcase din oţel actuale sunt construite conform unor standarde de securitate riguroase şi supuse unor verificări stricte înainte de a li se da certificatul de navigabilitate maritimă necesar. Nu mai există bande de piraţi sau de jefuitori de epave care să le pună în primejdie, iar posibilitatea unor condiţii meteorologice neaşteptate a fost mult diminuată prin sistemele de avertizare din timp bazate pe sateliţi şi printr-un aparataj de radiotransmisie fiabil. Cu toate acestea, nave de toate dimensiunile, inclusiv cele mai masive vapoare, continuă să dispară fără vreo cauză aparentă. Pe măsură ce lista navelor dispărute devine tot mai lungă, unii specialişti în domeniul misterelor ajung la concluzia că marea ascunde primejdii care abia de-acu în încolo trebuie să fie recunoscute.

Oseminte ucigaşe în locuri îndepărtate

1919

De-a lungul întregii istorii omeneşti, în rândul raselor şi civilizaţiilor planetei noastre a existat o superstiţie universală. Potrivit acestei credinţe, grupuri anume alese de indivizi dintr-o societate dată sunt consideraţi a poseda rara putere de a le face rău altora, fie prin simpla forţă a voinţei lor, fie utilizând vreo artă magică secretă. În unele părţi ale lumii actuale, printre care se numără Haiti, Australia, Africa şi zona din estul Europei, credinţa în blesteme şi vrăji şi-a păstrat puterea dintotdeauna şi, deşi mulţi occidentali cu minţi luminate ar respinge fără ezitare o asemenea idee, declaraţiile unor martori oculari

sugerează că au existat cu adevărat prilejuri în care oameni sănătoşi s-au îmbolnăvit şi au murit fără niciun motiv aparent.

Printre cei mai bine cunoscute metode de ucidere supranaturală se află ritualul „înţepării cu osul” practicat de aborigenii australieni. Primii colonişti stabiliţi pe acel subcontinent au fost uluiţi de rapiditatea cu care era provocată moartea prin metodele tainice ale vrăjitorilor aborigeni numiţi „Mulunguwa”. Această neobişnuită formă de execuţie dăinuia de câteva mii de ani şi continuă să fie utilizată şi în zilele noastre. Armele folosite – „oasele ucigătoare” – pregătite conform ritualului şi denumite *kundela* sunt de obicei femururi de şopârle mari, de canguri sau de *emu*[10] dar există şi unele imitaţii făcute din lemn. Forma lor, ca şi materialul folosit, variază de la trib la trib. În mod obişnuit, *kundela* sunt foarte mici, cu lungimi între şase şi nouă inci[11], ascuţite la un capăt şi răzuite până căpătă o rotunjime şlefuită. Sunt întărite în foc de cărbuni şi capătul bont este înfăşurat cu un fir de păr de om şi apoi încărcat cu energia psihică a vrăjitorului Mulunguwa. Arma odată pregătită le este dată aşa-numiţilor *kurdaitcha*, ucigaşii rituali ai tribului. Aceste persoane înspăimântătoare se acoperă cu păr de cangur pe care şi-l lipesc pe piele cu sânge omenesc, iar după aceea îşi pun eventual măşti din pene de emu pentru a căpăta o înfăţişare şi mai stranie. Acţionând ca o echipă de ucigaşi plătiţi ai Mafiei, în grupuri de câte doi sau trei, *kurdaitcha* rareori abandonează vânătoarea unui om condamnat. Când în fine îşi încolţesc prada, se apropie de ea la o distanţă de aproximativ cincisprezece picioare[12], un membru al

---

10 *Emu* (zool): Mare pasăre nezburătoare australiană, care aleargă foarte repede (n.t.)

11 Inci: Unitate de măsură folosită în Anglia şi în SUA, egală cu 2,54 cm (n.t.)

12 Picior. Veche unitate de măsură, având lungimea de aproximativ o

grupului ţinând la vedere osul. Ţintind cu el ca şi cum ar fi un pistol, împinge *kundela* înainte, în timp ce ceilalţi *kurdaitcha* emit o succesiune de psalmodieri pe un ton strident. După ce suliţa gândului a străpuns victima, ei se retrag, ştiind că va urma moartea, tot atât de sigur ca şi cum omului i s-ar fi înfipt în inimă o suliţă adevărată.

Descrierile celor care suferă chinurile efectelor ulterioare ale *kundelei* nu constituie o lectură plăcută. Unul dintre primii antropologi ai Antipodului, doctorul Herbert Basedow, a relatat felul demn de milă în care şi-a sfârşit viaţa un om despre care ştia că fusese blestemat: „Obrajii i s-au albit şi ochii i-au devenit sticloşi, în timp ce expresia feţei i s-a deformat îngrozitor… când a încercat să ţipe, din gâtlej i-a ieşit un sunet înecat şi tot ce se vedea era spuma de la gura lui. Trupul a început să-i tremure şi muşchii îi tresăreau involuntar… curând după aceea a căzut pe pământ şi a început să se zvârcolească în chinurile morţii…” Pentru omul descris de Basedow, moartea a venit ca o uşurare.

Psihologii cred că explicaţia constă în consecinţele fricii în sine, care stimulează producţia naturală de adrenalină a corpului, reducând alimentarea cu sânge a muşchilor şi provocând totodată constricţia vaselor sangvine. Conform părerii acestor practicieni ai medicinii, această frică intensă începe un ciclu potenţial dezastruos de reducere a tensiunii arteriale şi de încetinire a circulaţiei, care, dacă nu este controlat, poate deveni fatal. Aşadar, cu condiţia ca însăşi victima să creadă că vraja ucigătoare este imbatabilă, şi asta atâta vreme cât propria sa comunitate închisă subscrie la aceeaşi credinţă, poate că nu e greu de înţeles pentru ce blestemele aborigenilor australieni îşi realizează efectul distrugător. Experţii occidentali declară că ritualul oaselor este de fapt mai

---

treime dintr-un metru, folosită şi astăzi, în special în Anglia şi SUA (n.t.)

degrabă o formă de sinucidere psihosomatică decât o adevărată crimă psihică.

Una sau două întâmplări înregistrate în timpul actualului secol sugerează că metoda de a omorî a ucigaşilor angajaţi aborigeni, nu este în mod necesar ireversibilă, în timp ce altele, dimpotrivă, întăresc pur şi simplu ideea teribilei puteri pe care o au oasele. În 1919, doctorul S.M. Lambert lucra în cadrul diviziei internaţionale de sănătate a Fundaţiei „Rockefeller", în îndepărtata misiune Mona Mona din nordul Queenslandului. Într-un raport publicat câţiva ani mai târziu, doctorul Lambert ajungea la concluzia că metoda de ucidere cu ajutorul oaselor nu lăsa urme de răni fizice şi nici vreo cauză de deces acceptabilă din punct de vedere medical. Iniţial, el respinsese fără ezitare orice referire la ucideri invizibile, dar în cursul toamnei anului 1919 după ce unul din ajutoarele sale din cadrul misiunii, „un băştinaş convertit, pe nume Rob”, a căzut victima unui blestem aruncat asupra lui de un vraci local numit Nebo, Lambert şi-a schimbat foarte rapid părerea. La scurtă vreme după ce osul a fost îndreptat spre el, Rob s-a îmbolnăvit grav şi a slăbit extrem de mult, deşi o examinare făcută de doctorul Lambert nu a descoperit niciun semn de febră şi niciun alt simptom al vreunei boli. Medicul a încercat fără succes să raţioneze cu bolnavul. Văzând că viaţa lui Rob se scurge ceas de ceas, s-a dus la vraci şi l-a ameninţat că va întrerupe alimentarea cu hrană a tribului. împotriva voinţei sale, Nebo a fost de acord să-l viziteze pe Rob şi i-a făcut o vrajă care l-a eliberat de efectele puterii osului. Până a doua zi dimineaţă, lucrătorul de la misiune îşi revenise complet şi era din nou în deplina posesie a forţei sale fizice.

Totuşi uneori, ritualul uciderii cu osul îşi atinge victima în ciuda ajutorului medicinii omului alb. În 1953, un aborigen bolnav pe nume Kinjia, care îşi mâniase tribul

şi drept pedeapsă fusese ţinta ritualului de ucidere cu osul, a fost transportat cu avionul din zona lui natală, Arnhem Land, în teritoriile nordice. Kinjia nu fusese nici rănit, nici otrăvit şi părea să nu sufere de niciuna din bolile cunoscute, dar medicii din oraşul Darwin şi-au dat imediat seama că era pe moarte şi au bănuit că vina o purta teama de blestem. Cu toate acestea, nimeni din acel spital modern nu părea în stare să-l ajute şi nimic din ce spuneau psihiatrii nu-l puteau convinge pe Kinjia că avea de trăit mai mult decât doar câteva zile. De fapt, băştinaşul a mai supravieţuit şaptezeci şi două de ore după care şi-a dat duhul într-o convulsie chinuitoare. O autopsie a cadavrului lui Kinjia nu a relevat nici răni, nici urme de otravă.

Trei ani mai târziu, pe la jumătatea lunii aprilie a anului 1956, acelaşi spital a primit – şi tot de la Arnhem Land – un alt pacient aborigen, pe nume Lya Wulumu, care se îmbolnăvise într-un mod asemănător. Examenele medicale, inclusiv radiografiile, analizele sângelui şi puncţiile în măduva spinării nu au depistat nimic anormal şi medicii care-l tratau pe om n-au putut găsi niciun indiciu care să explice starea lui în continuă înrăutăţire; nimic, în afară de ritualul de ucidere cu osul. În opinia unui specialist care-l trata, „era ca şi cum viaţa i s-ar fi scurs lent din trup, întocmai ca nisipul dintr-o clepsidră”. Psihiatrii au încercat să folosească hipnoza pentru a-i întări convingerea că putea să învingă blestemul, dar deoarece forţele îi slăbeau cu încetul, a fost instalat într-un plămân de oţel. Şi de astă dată eforturile medicilor au fost zadarnice. În cea de-a treia zi după ce a fost internat, Lya Wulumu a murit zvârcolindu-se, răsucindu-se, vomitând masiv – încă un tragic testament despre eficacitatea celebrelor oase aducătoare de moarte ale aborigenilor.

Ciudatul caz al elefanţilor amfibii

1920

Fiind cea mai mare făptură terestră din lume, nu-i de mirare că elefantul se numără printre principalele atracţii din grădinile zoologice şi din rezervaţiile de vânat de pe întreg globul. Dar dimensiunile nu constituie decât o parte din motivul permanentei popularităţi a elefantului. El este rareori agresiv, doar dacă nu se simte ameninţat, şi în firea acestui animal există multe trăsături demne de admirat. Atât copiii cât şi adulţii se minunează de deosebita delicateţe cu care chiar şi cel mai mătăhălos elefant îşi va utiliza trompa pentru a lua dintr-o mână omenească o prăjitură sau un fruct.

Deşi de mult se ştie că elefantul se numără printre cele mai inteligente specii mamifere, abia de curând s-a descoperit că posedă o însuşire unică printre mamiferele terestre: capacitatea de a emite semnale subsonice, sub pragul de audibilitate al urechii omeneşti, folosind o vibraţie a oaselor frunţii sale. Aceste semnale, spre deosebire de cele emise de balene, pot să străbată distanţe imense şi să transmită diverse mesaje. Astfel, un elefant-mamă poate să-şi cheme puiul sau să-i avertizeze pe alţi membri ai turmei sale de iminenţa unei primejdii, fără a arăta niciun semn exterior de îngrijorare.

Comparaţia dintre semnalele subsonice transmise de elefanţi şi cântecele complicate emise de balene este aproape cu siguranţă o coincidenţă, deoarece primii sunt mamifere terestre, şi niciun zoolog nu a avansat vreodată în mod serios o teorie conform căreia elefantul din zilele noastre ar fi evoluat dintr-o specie marină. Cu toate acestea, în mod uimitor, actualmente există dovezi puternice că elefanţii intră uneori în apă, nu numai pentru o scurtă bălăceală într-o baltă sau pentru a traversa un râu, ci efectiv ca să înoate chiar în largul mării, uneori călătorind astfel pe distanţe mari. Această posibilitate pâre atât de improbabilă încât experţii în animale sălbatice au izbucnit întotdeauna în râs la simpla menţionare a unor

elefanţi amfibii, însă pentru misterologul pregătit să ia lucrurile aşa cum se prezintă, problema este acum de o importanţă covârşitoare.

Prima dovadă reală pe care o avem despre un elefant plutitor pe ape, provine dintr-o relatare a unui martor ocular, şi anume un fermier sud-african care locuia pe coasta Natal, în apropiere de Margate. În dimineaţa zilei de 1 noiembrie 1920, Hugh Balance privea spre mare când a văzut o puternică agitaţie în apă, la o distanţă pe care a apreciat-o ca fiind de aproximativ o treime de milă de la mal. După ce a dat fuga să-şi ia binoclul, Balance a putut distinge ceea ce părea să fie lupta dintre două balene ucigaşe şi o a treia făptură care se înălţa din apă în repetate rânduri. Pe măsură ce bătălia continua, o mulţime tot mai mare de oameni i s-a alăturat fermierului, care în cele din urmă, şi spre propria-i uimire, a reuşit să identifice cu certitudine cel de-al treilea animal.

Cei prezenţi au rămas muţi de mirare când Balance a insistat că era vorba de un elefant, dar când s-au uitat ei înşişi prin binoclu, n-au avut încotro şi i-au confirmat opinia.

Potrivit unei relatări amănunţite a întâmplării, publicată ulterior într-un ziar sud-african provincial, lupta inegală din largul mării a continuat o vreme, până când balenele au înotat mai departe, lăsându-l pe cel de-al treilea animal să plutească neînsufleţit. În cursul nopţii, o carcasă cumplit mutilată a eşuat pe plaja de lângă Tragedy Hill, unde a fost cercetată, constatându-se că, în mod cert, avea aspect de elefant, cu trompa şi colţii caracteristici. Cadavrul a zăcut acolo, putrezind, vreme de câteva zile, până când, cu ajutorul a doi boi a fost târât înapoi în mare, unde a fost purtat în larg de un reflux.

Când relatarea completă a incidentului de la Natal a apărut în ziarul londonez *Daily Mail*, un expert de la grădina zoologică „Regent’s Park” a taxat povestea drept o

farsă. Cu toate acestea, câţiva cititori care reveniseră din colonii au scris în replică, descriind cum ei înşişi văzuseră elefanţi înotând în estuare sau în guri de fluvii largi, iar un neo-zeelandez expatriat a subliniat că o carcasă de elefant fusese lăsată de flux pe o plajă din Queensland, în Australia, în ultima jumătate a secolului trecut. Totuşi, ar trebui să spunem că foarte puţini oameni care cunoşteau obiceiurile elefanţilor erau pregătiţi să accepte posibilitatea ca nişte patrupede atât de grele să poată înota în ape adânci, pe durate de timp nelimitate. Însă de atunci, secolul nostru a dat la iveală multe alte exemple care indică exact această probabilitate.

În 1930, carcasa unui animal asemănător cu un elefant mic, cu trompă lungă, a fost lăsată de ape pe insula Glacier, în Alaska, iar în 1944 cadavrul fără cap a ceva ce părea să fie un elefant mascul adult a fost adus de ape pe malul golfului Machrihanish, la vest de Kintyre, în Scoţia. Deoarece niciuna din aceste localităţi nu se afla câtuşi de puţin în apropiere de habitaturile terestre fireşti ale elefanţilor, atât indieni cât şi africani, nu-i greu de imaginat uimirea oamenilor care le-au găsit.

În 1955, încă doi elefanţi au fost lăsaţi de valuri pe o plajă în apropiere de Wellington, Noua-Zeelandă, şi în acelaşi an, un altul a fost găsit eşuat în timpul fluxului maritim în apropiere de Sen Zu Mura, pe coasta japoneză de la Ōshima. Şaisprezece ani mai târziu, marea a cărat cadavrul altui elefant în Anglia. Acesta a eşuat în golful Widemouth, nu departe» de Bude, în Cornwall, în martie 1971. Doar la câteva luni după aceea, echipajul traulerului *Ampula*, care lucra în largul portului pescăresc Grimsby din Marea Nordului, a fost uluit găsind, alături de obişnuita captură de cod şi heringi, un tânăr elefant african de o tonă.

Este greu de închipuit cum au putut de fapt aceste imense şi exotice mamifere de uscat să-şi găsească drumul

prin ocean la mii de mile depărtare de habitatul lor natural, dar simpla constatare a fenomenului nu poate fi pusă sub semnul întrebării. Să fie oare posibil ca animalele să fi murit pe uscat şi, căzând în apropiere de mai, să fi fost luate de valuri? Să fi căzut în râuri şi, înecându-se, să fi fost ulterior cărate de curenţi puternici în largul mării? Oare au scăpat din captivitate şi au căzut de pe navele care-i transportau către grădini zoologice străine? Nu există absolut nicio dovadă în favoarea ultimei ipoteze şi extrem de puţine în legătură cu primele.

La drept vorbind, dovezile par să sugereze că acei elefanţi şi-au petrecut o mare parte din timpul cât au stat în mare ca fiinţe vii. Deşi pielea unui elefant este foarte dură, ar fi de aşteptat ca expunerea la apă sărată să aducă presupusul cadavru într-o stare de descompunere avansată, mai rapid decât ar dura dacă ar fi căraţi de pe malurile lor natale până în climatele nordice şi sudice extreme în care au fost găsite exemplarele enumerate. Totuşi, cu o singură excepţie, aceste carcase de elefanţi păreau să fie într-o stare aproape perfectă. Problema constă în faptul că soluţia alternativă – anume că elefanţii ar putea înota în largul mării – le pare multor experţi de sute de ori mai incredibilă. Cât despre zoologi, aceştia evită să discute problema.

Apoi, în 1976, pentru a adânci şi mai mult misterul, o englezoaică identificându-se doar prin simpla semnătură „Mary F”. a înaintat unui ziar local din Cornwall două fotografii remarcabile şi o scrisoare anexă explicativă. Declara că fotografiile reprezentau un „şarpe de mare” pe care îl văzuse în largul capului Trefusis Point, la gura fluviului Fal, însă în realitate păreau să prezinte foarte clar conturul capului şi trompa unui elefant, înălţându-se deasupra valurilor. De fapt, „Mary Fscria în epistola ei că „făptura păruse să aibă o înfăţişare foarte elefantină, atât ca formă cât şi ca mărime şi mişcări 1, dar, din nu se ştie

ce motiv, martora n-a tras concluzia evidentă. Oricât de incredibilă era povestea ei, mulţi localnici îşi aminteau cum, cu cinci ani în urmă, un elefant mort fusese adus de valuri pe maluri, în apropiere de Bude, şi astfel, spre deosebire de majoritatea britanicilor, erau mai înclinaţi să creadă povestea femeii şi să accepte fotografiile ca nefiind trucate.

Oare ar fi putut un elefant să înoate voios în jurul oceanelor lumii pentru ca la un moment dat să sfârşească în largul sudului Angliei? Părea improbabil, dar femeia ce semnase cu un pseudonim fusese absolut convinsă că acel ceva pe care-l văzuse în apă era în mod categoric viu.

Aşa cum au decurs lucrurile, un eveniment care a survenit doar la trei ani mai târziu avea să dovedească finalmente că elefanţii pot chiar înota cu succes în ape de mare adâncime, înaintând multe mile în largul mării. Numărul din august 1979 al revistei *New Scientist* cuprindea o fotografie făcută în luna precedentă de amiralul R. Kadirgama care reprezenta o specie locală de elefant înotând la douăzeci de mile depărtare de coasta statului Sri Lanka. Cu trompa fluturând în aer şi cu picioarele sub apă, într-o continuă mişcare, era clar că elefantul nu întâmpina nicio dificultate. Aşadar, confruntaţi în cele din urmă cu dovada de netăgăduit, zoologii sceptici din întreaga lume au fost nevoiţi să-şi înghită cuvintele şi să admită că, uneori, elefanţii înoată în mare. Când, în 1982, echipajul unei nave pescăreşti din Aberdeen a tras la bord un elefant mort la aproximativ treizeci şi două mile în largul portului lor din marea Nordului, zoologii n-a fost prea miraţi. Pe de altă parte însă, pentru cei şase pescari de la bordul traulerului scoţian cuvântul „mirare* este cu totul insuficient!

razi Urme de paşi în zăpadă în primele luni ale anului 1921, o expediţie de alpinişti englezi încerca o ascensiune pe înşelătoarea faţă nordică a muntelui Everest când,

ajungând la altitudinea de şaptesprezece mii de picioare, au fost miraţi să vadă trei siluete mari, umblând pe două picioare pe întinderea de zăpadă de deasupra lor. Deşi era evident că trupurile nu erau omeneşti, o identificare mai precisă s-a dovedit imposibilă şi până să ajungă exploratorii la faţa locului, singurul lucru lăsat de misterioasele făpturi erau câteva urme imense pe zăpadă, asemănătoare cu paşii unor maimuţe. Mai lungi şi apreciabil mai late decât cele făcute de bocancii de munte ai alpiniştilor, amprentele prezentau trei degete late şi un deget mare lateral. Una din urme a fost măsurată, constatându-se că avea o lăţime de treisprezece inci şi o lungime de optsprezece inci, deşi din cauza topirii rapide a zăpezii, dimensiunile amprentei originale n-au putut fi determinate cu deplină precizie. Uluit de apariţia vedeniilor şi de urmele lăsate de ele, conducătorul expediţiei, un ofiţer britanic, locotenent-colonelul Charles Kenneth Howard Bury, a fost uimit când a aflat de la ghizii săi şerpaşi că misterioasele făpturi le erau binecunoscute localnicilor, care le numeau „Yeh-Teh”, sau „Omul-Fiară”. Şerpaşii descriau animalele ca fiind în esenţă asemănătoare oamenilor, ca aspect facial cu capete mari, ascuţite, braţe lungi care le atârnau până sub genunchi şi cu trupul acoperit de păr brun-roşcat. Creaturile trăiau retrase în grupuri, în preajma lizierei arborilor, şi numai rareori se aventurau în sus, în domeniile zăpezilor veşnice. Făpturi fundamental timide, aşa-numiţii *Yeti* erau consideraţi de nepalezi ca fiind de obicei nedăunători, deşi existaseră poveşti în care se spunea că ar fi prădat alimente din sate, atacând turmele de iaci şi uneori, în ocazii foarte rare, atacând oameni. Ofiţerului britanic nu i-a trebuit mult timp ca să realizeze semnificaţia acestei descoperiri. Nu numai că respectivele făpturi erau în mod evident o specie necunoscută, dar, dacă descrierile ghizilor respectau realitatea, erau cu totul diferite de orice altă

formă de viaţă cunoscută de zoologi.

Când locontenent-colonelul Charles Howard Bury s-a înapoiat din munţii Himalaya pentru a le relata ziariştilor amănunte despre cele văzute de el, a trezit exact interesul la care se aşteptase. Într-un interval de câteva luni, veştile despre „îngrozitorul om al zăpezilor” se răspândiseră în întreaga lume şi legenda omului-fiară nepalez era pretutindeni pe buzele cititorilor de ziare. Zoologii şi-au exprimat rapid părerei contrare cu privire la problema dacă o rasă necunoscută de monştri asemănători oamenilor putea să trăiască neştiută de nimeni într-una din cele mai îndepărtate zone ale planetei. Însă cei mai mulţi erau în mod categoric împotriva unei asemenea posibilităţi. Deşi în teoria evoluţiei speciilor Charles Darwin acceptase posibilitatea ca „o verigă lipsă” să mai existe undeva în uriaşii munţi necartografiaţi ai Asiei Centrale sovietice, puţini îi luaseră în serios ipoteza. Şi deoarece se credea în general că toate animalele mai mari din lume fuseseră găsite şi catalogate, părea incredibil ca o creatură atât de remarcabilă să fi rămas nedescoperită vreme atât de îndelungată.

Cu toate acestea, dovezile despre existenţa lui Yeti continuau să se acumuleze pe măsură ce secolul înainta, în 1925, un fotograf grec, pe nume N.A. Tombasi a declarat că văzuse în munţii Sikkim un om-fiară uriaş şi păros care mergea în poziţie verticală şi din când în când se apleca să smulgă tufe de rhododendron. Când şi-a dat seama că era privită, făptura a dispărut rapid, dar Tombasi susţinea că ar fi găsit urme în zăpada ce nu semănau cu cele ale unei fiinţe omeneşti sau cu ale vreunei specii de animal cunoscute.

Deşi următorii douăzeci de ani s-au caracterizat prin absenţa sesizărilor referitoare la prezenţa vreunui Yeti, în 1951, o expediţie de recunoaştere întreprinsă de englezi pe muntele Everest cu scopul de a evalua traseele pentru o

încercare de ascensiune a muntelui în anul următor, a găsit, la o altitudine de optsprezece mii de picioare, alte urme care descriau o linie de-a lungul marginii gheţarului Mentung.

Potrivit conducătorului expediţiei, Eric Shipton, era evident că urmele – care se întindeau pe o distanţă de aproape o milă, nu fuseseră făcute de o fiinţă omenească. În schimb, răspunzătoare pentru ele părea să fie o făptură bipedă, cu o greutate mare şi cu o enormă lungime a pasului. Ca alpinist cu experienţă şi care escaladase munţi din întreaga lume, Shipton era un martor îndeajuns de credibil, iar fotografiile lui reprezentând urmele proaspăt făcute şi reprezentând în mod clar amprenta unui mamifer de talie mare, au reaprins controversa din jurul existenţei lui Yeti. În opinia alpinistului, urmele erau făcute probabil în noaptea dinaintea descoperirii lor sau mai devreme, în aceeaşi zi, deoarece marginile delimitabile erau netede, lăsând să se vadă amprentele bine conturate ale degetelor. Shipton era categoric în afirmaţia că făptura care le făcuse trebuia să fi fost un biped de talie foarte mare şi, dat fiind că forma urmei se deosebea considerabil de cea a unui urs, era aproape sigur că amprentele fuseseră lăsate de o fiinţă necunoscută.

Alţii n-au fost de acord. Scepticii s-au grăbit să sublinieze faptul că zăpada în curs de topire măreşte adesea urme bine conturate, transformându-le într-unele mai mari şi că, luând în considerare acest scenariu, ar fi de conceput ca urmele fotografiate de Shipton să fi fost făcute de o maimuţă langar – o specie despre care se ştie că uneori trăieşte la mari altitudini. Pentru a verifica această teorie, profesorul W. Tschernezsky de la Colegiul „Queen Mary” din Londra, a efectuat o analiză a urmelor de paşi ale lui Shpiton, folosind un mod reconstituit pe care l-a comparat cu urme făcute de urşi, de diverse maimuţe şi de omul primitiv. Niciuna dintre acestea nu era

asemănătoare.

Pentru scurtă vreme a făcut impresia că problema de a crede în existenţa lui Yeti nu mai putea fi pusă în discuţie; cu toate acestea, pe la începutul anilor 1960 balanţa înclina înapoi, către punctul de vedere al scepticilor. Câteva expediţii finanţate de ziarele londoneze şi conduse de echipe alcătuite din alpinişti britanici cu experienţă, n-au izbutit să găsească nici oameni ai zăpezii în carne şi oase, nici urme de-ale lor. Un scalp despre care se spunea că ar fi aparţinut unui Yeti s-a dovedit, în mod penibil, a nu fi altceva decât bucăţi de piele de capră montate pe o piele întărită. Sir Edmund Hillary, căruia îi fusese acordat ordinul de cavaler pentru cucerirea Everestului în 1953, a organizat în 1960 propria lui expediţie de găsire a unui Yeti, care s-a soldat printr-un eşec, şi s-a înapoiat convins că istorisirile despre acel animal nu erau decât poveşti fascinante adaptate la superstiţii locale şi întreţinute de mass-media occidentală.

Şi totuşi, tocmai când problema credibilităţii existenţei acelei făpturi începea să se destrame, numărul de împrejurări în care a fost văzută de occidentali a sporit. În 1970, un membru al unei echipe ce urca pe Annapurna, Don Whillans, a fost avertizat de şerpaşul său cu privire la apropierea unui Yeti. A apucat să vadă cum creatura cobora în spatele unei coame şi, după aceea, a descoperit o serie de urme proaspete în zăpada moale. Câteva ore mai târziu, Whillans a revăzut făptura, sau o alta din aceeaşi specie, ţopăind şi deplasându-se cu un umblet ca de maimuţă; a urmărit-o o vreme cu privirea, cât timp a parcurs o distanţă de o jumătate de milă, după care a dispărut în umbra unor stânci. Whillans, care mai înainte avea dubii în privinţa legendei Yeti, era acum ferm convins că animalul pe care-l văzuse nu era o maimuţă cunoscută sau un urs. În 1975, un călător polonez numit Janusz Tomaszczuk a avut o întâlnire mai dramatică, în timp ce

făcea o excursie pe colinele de la poalele Everestului. Spre deosebire de comportamentul timid al celorlalţi Yeti văzuţi anterior de occidentali, creatura pe care a văzut-o Tomaszczuk a înaintat spre el ameninţătoare, până când ţipetele de spaimă ale polonezului au gonit-o.

În plus, pe lângă apariţiile efective ale făpturii, ultimii douăzeci de ani au fost martorii descoperirii a mai multor amprente cu contururi clare, a căror existenţă a fost dovedită prin fotografii extrem de convingătoare. În 1978, lordul Hunt, un distins alpinist eniglez, conducătorul primei expediţii de escaladare a Everest-ului încununate de succes, a fotografiat urme uriaşe de paşi, lungi de paisprezece inci şi late de şapte mici, pe care le-a găsit într-o vale lăturalnică, sub cel mai înalt munte din lume. Hunt, care în câteva împrejurări anterioare văzuse urme asemănătoare şi care auzise cu urechile lui ţipetele schelălăite şi stridente ale acelor făpturi sfâşiind tăcerea munţilor Himalaya, crede cu tărie că nu poate exista nicio altă explicaţie, în afară de existenţa unei specii neidentificate.

În anul următor – 1979 – membrii altei expediţii britanice au găsit urme de paşi proaspete în valea Hinken şi câteva nopţi la rând au auzit chemări asemănătoare cu nişte ţipete. Conducătorul echipei, şeful de escadron John Edwards, a făcut o serie de fotografii foarte clare ale urmelor care, conform opiniei mai multor experţi, ofereau cea mai categorică dovadă de până acum cu privire la realitatea existenţei groaznicului om al zăpezii.

Cu toate acestea, semnul de întrebare privitor la existenţa legendarului om-monstru din Himalaya rămâne fără răspuns. Şerpaşii, care fac doar o mică deosebire între lumea metafizică şi realitatea obiectivă, cred că Yeti poate să se facă invizibil şi să reapară după-cum vrea el. Dacă luciul acesta ar fi adevărat, ar explica lesne pentru ce lumea încă mai aşteaptă o fotografie convingătoare a

făpturii, fără a mai vorbi de un exemplar viu, închis în cuşcă şi purtând o etichetă de identificare. Fără îndoială, scurta istorie a îngrozitorului om al zăpezii este învăluită într-o plasă încâlcită de închipuiri, legende şi, mai recent, comercialism. Expediţiile de căutare a făpturii au adus mult-necesarele venituri din străinătate, pentru una dintre cele mai sărace ţări din lume, iar în oraşele ce se află pe colinele de la poalele impunătorilor munţi Himalaya hotelurile nou-construite poartă denumiri inspirate de numele lui Yeti.

Scepticii pot râde batjocoritor, însă faptul rămâne; urmele de paşi au făcut obiectul unor semnalări şi – încă mai important – au fost fotografiate în multe ocazii; a fost analizat bălegarul, şi continuă să aibă loc apariţii confirmate de martori mai presus de orice bănuială, printre care mai mulţi alpinişti occidentali. Oricât de neconcludente ar fi aceste dovezi, e totuşi posibil să nu fie luate în seamă?

Îazz Atacatori invizibili în zona West-End a Londrei

Pentru mulţi oameni, eventualitatea de a fi atacat brusc de un inamic invizibil constituie unul dintre coşmarurile vieţii din zilele noastre şi, ţinând seama de amploarea pe care a căpătat-o crima violentă, această teamă ar părea să fie îndreptăţită. În ultima parte a secolului douăzeci, jafurile armate, atacurile de pe străzile întunecoase şi încăierările fără motiv apar în ziarele noastre cu o frecvenţă tot mai mare. Pe lângă voinţa crescând a criminalilor de a recurge la acte de barbarie, tensiunile rasiale, sărăcia socială şi lentul cancer al abuzului de droguri şi alcool erodează treptat cadrul social al oraşelor noastre, aducând cu ele dezordinea civilă, răscoalele şi o recrudescenţă a bandelor stradale nihiliste. Pe acest fundal de criză în creştere, ucigaşii în serie se deplasează ca nişte spori diabolici purtaţi de vântul tulburărilor sociale, ucigând şi mutilând indivizi aleşi la

întâmplare, cu scopul de a-şi satisface concepţia lor deformată despre o mulţumire personală.

Când atacuri lipsite de raţiune şi pline de răutate au loc fără niciun avertisment, poliţia, pentru a-i dovedi pe cei răspunzători, se confruntă cu o luptă anevoioasă. Singurul lucru care ar părea să fie cert este acela că, atunci când au loc atacuri violente, atât făptaşii cât şi victimele sunt fiinţe omeneşti. Şi totuşi, aşa cum vom vedea în acest scurt capitol „chiar şi o asemenea presupunere aparent evidentă ar putea fi câteodată greşită. Natura unor atacuri fizice este atât de stranie încât chiar şi cele mai recente şi mai rafinate metode de depistare a crimelor nu oferă nicio şansă pentru descoperirea autorilor lor.

În zorii zilei de 16 aprilie 1922, un bărbat a fost adus în stare de inconştienţă la spitalul londonez „Charing Cross”, sângerând intens dintr-o rană de la gât, provocată prin înjunghiere. Pe vremea aceea, înjunghierile în West-End-ul Londrei erau rare, mai ales în plină zi, şi medicii care-i tratau rănile au fost şocaţi. Dar întâmplarea s-a dovedit a fi o crimă de un soi şi mai ciudat decât bănuiseră doctorii la început, deoarece era un atac în care lipsea atacatorul. Când şi-a recăpătat cunoştinţa, bărbatul rănit – un funcţionar în drum spre serviciu – a declarat poliţiei că nimeni nu fusese îndeajuns de aproape de el pentru a-l fi lovit şi că nimeni nu se năpustise asupra lui. Era absolut sigur. Poliţiştii au presupus că omul trebuie să se fi înşelat până când un martor al incidentului, care se petrecuse la un colţ al Conventry Street, în zona West-End a Londrei, a confirmat ciudata declaraţie a victimei. Şi totuşi, dacă aceasta ar fi fost unica dovadă, poliţiştilor li s-ar fi iertat faptul de a fi respins natura aparent supranaturală a crimei. Cu toate acestea, n-a fost. La două ore după internarea funcţionarului, un alt bărbat cu răni de cuţit a intrat clătinându-se în „Charing Cross HospitaP, vorbind şi el tot despre un atacator invizibil. În aceeaşi seară, o a

treia victimă a cuţitarului-fantomă a fost tratată de medicii spitalului. S-a deschis o anchetă la scară mare, cu singurul rezultat de a se descoperi că toate atacurile se petrecuseră în exact acelaşi loc – colţul de pe Conventry Street. În afară de asta, poliţia a fost incapabilă să ofere o soluţie şi, când o relatare completă a ciudatelor crime a apărut în numărul din săptămâna următoare al ziarului *Daily Express*, un purtător de cuvânt al poliţiei a fost citat ca recunoscând că rănile victimelor sfidau orice explicaţie raţională. Lucru încă şi mai de neînţeles, reieşea că ultima dintre cele trei victime părea să fi fost înjunghiată în spate, sub omoplatul stâng… deşi haina sa nu prezenta niciun fel de urmă de pătrundere.

Misterioasele atacuri ce au avut loc în timpul zilei din 16 aprilie 1922 păreau un ecou al straniilor împrejurări legate de uciderea unei englezoaice, Lavinia Farrar, cu douăzeci şi unu de ani în urmă. Descoperită zăcând într-o baltă de sânge pe pardoseala bucătăriei din locuinţa sa din Cambrâdgeshire, în martie 1901, s-a constatat că Farrar fusese înjunghiată de mai multe ori, străpungându-i-se inima. Şi totuşi, în mod incredibil, rochia îi rămăsese intactă. „E oare posibil să fi avut forţa să se îmbrace după ce se înjunghiase ea însăşi?” s-au întrebat detectivii. Părea improbabil, deoarece femeia era în vârstă de şaptezeci şi doi de ani, oarbă şi infirmă. Atacatorul, om sau orice altceva, n-a fost identificat niciodată.

O altă victimă, ale cărei răni purtau semnele unei crime nenaturale, a fost muncitorul agricol englez Charles Walton. Ţăranul a fost găsit mort în după-amiaza zilei de 14 februarie 1945, pe un câmp de pe Meon Hill, în apropiere de Lower Quinton, în comitatul Warwickshire. Celor care l-au găsit le-a fost clar, fără niciun dubiu, că omul* fusese ucis cu o furcă: pe pieptul şi pe gâtul lui se vedeau tăieturi adânci alcătuind forma unei cruci. Totuşi, deoarece se credea că omul nu avea duşmani, fiindcă nu

fusese jefuit şi pentru că era improbabil să-şi fi luat el însuşi viaţa într-un mod atât de oribil, misterul morţii sale a rămas dincolo de puterea de înţelegere chiar şi a celor mai buni detectivi de la Scotland Yard. Câţiva localnici au sugerat că putea fi vorba de o putere vrăjitorească, iar alţii au evidenţiat faptul că locul în care a fost găsit cadavrul lui Walton avea reputaţia de a fi bântuit de apariţii fantomatice, una dintre acestea fiind văzută cu regularitate

— Conform folclorului local – purtând o furcă mare.

În mod public, detectivii londonezi au luat în râs asemenea vorbe şi superstiţii. În particular, după ce mai mulţi dintre oamenii lor văzuseră şi înşişi silueta fantomatică, au început să se întrebe dacă nu cumva avusese loc o crimă supranaturală.

Oricine căruia i se pare greu să înghită poveştile expuse mai sus se poate osteni să răsfoiască paginile lui

Charles Fort, acel veteran al cronicarilor evenimentelor neobişnuite. Acolo veţi găsi enumerate atacuri ale unor tăietori de breregăţi invizibili, ale unor strangulatori nevăzuţi, ba chiar, în China, ciudata epidemie de tăietorilor demonici de cozi de porci. Deoarece Fort scria în primii ani ai actualului secol, multe dintre exemplele sale sunt luate din epoca victoriană. Cu toate acestea, un studiu contemporan al unor extrase din ziare de prin întreaga lume, demonstrează că e probabil ca astfel de întâmplări să se petreacă tot atât de frecvent în zilele noastre ca şi în trecut. De fapt, corelările de timp şi spaţiu dintre unele decese a căror cauză rămâne necunoscută te fac să te întrebi dacă nu cumva aceste forţe invizibile maligne încep să utilizeze metode tot mai subtile de trimitere a oamenilor pe lumea cealaltă.

Într-un interval de o oră, în după-amiaza zilei de 7 iulie 1988, doi tineri indieni canadieni, Alexander Ealge şi Charles Brian Able, s-au prăbuşit dintr-odată morţi, în timp

ce mergeau pe lângă treptele principalei substaţii de alimentare cu apă de pe Cecil Street, din Toronto. Deşi cei doi bărbaţi păruseră a fi în perfectă stare de sănătate, amândoi suferiseră un atac cardio-vascular total.

Cu toate acestea, după trei luni de analize medico-legale pentru detectarea unor substanţe chimice otrăvitoare sau toxice, a unor urme de droguri sau alcool, experţii nu au reuşit să găsească nicio cauză a morţii pentru niciunul dintre cei doi tineri. În octombrie următor, ziarul *Toronto Star* descria nedumerirea poliţiei după descoperirea unui indian în vârstă de treizeci de ani, zăcând inconştient pe treptele aceleiaşi clădiri. Fiind dus la spital, omul a murit câteva ore mai târziu, şi medicii au fost incapabili să sugereze vreo cauză a morţii sale subite.

Oare decesele acelor oameni să fi fost legate doar printr-o glumă crudă a sorţii, sau acţionase o forţă mai sinistră? Şi dacă a doua posibilitate este adevărată, ce minte conduce această energie?

Blestemul regelui-copil

1923

Descoperirea mormântului lui Tutankamon a fost fără îndoială cea mai formidabilă realizare arheologică a secolului. Pentru prima dată în istorie, un mormânt al Egiptului antic a fost văzut în toată măreaţa lui splendoare, complet şi intact. Cu toate acestea, entuziasmul împărtăşit de întreaga lume faţă de bogăţiile mormântului avea să fie înlocuit în curând de poveşti referitoare la blestemul său.

Expediţia care a scos la lumină ultimul loc de odihnă al regelui-copil a fost condusă de doi englezi – lordul Carnarvon şi Howard Carter – care fuseseră pe urmele faraonului de mai bine de cincisprezece ani. Carnarvon era un arheolog amator care finanţa expediţia din propriul buzunar. Pe de altă parte, Carter era un pasionat şi foarte

respectat profesionist în domeniul egiptologiei. împreună căutaseră premiul cel mare; împreună aveau să-şi regrete succesul. Niciunul din ei nu putea pretinde că n-ar fi avut cunoştinţă de blestem: în august 1922, Carnarvon a primit un avertisment de la contele Louis Hamon, celebru mistic şi clar-văzător. Hamon descria cum el însuşi primise de la spiritul său îndrumător un mesaj criptic. Mesajul, transmis prin scriere automată în timp ce Hamon era în transă, avea următorul conţinut: „Lordul Carnarvon să nu intre în mormat. Neascultarea riscă primejdia. Dacă nu se ia în seamă, se va îmbolnăvi. Urmează moartea”. Nobilul englez, care în mod normal nu era înclinat spre credinţe superstiţioase, a fost totuşi îndeajuns de îngrijorat pentru a lua legătura cu asociatul său în respectiva aventură. Când i s-a cerut sfatul, *Carter* i-a spus că asemenea vorbe nu erau pentru oameni sănătoşi la cap. Aşadar, alungând orice gânduri despre primejdii supranaturale, Carnarvon a mers înainte potrivit planurilor sale. Cu toate acestea, povestea avertismentelor contelui Hamon a ajuns în curând pe paginile ziarelor, şi, la vremea la care arheologii au pornit spre destinaţia lor, istorisirile despre iminenta condamnare la moarte captivase imaginaţia publicului de pe întreg cuprinsul globului.

Vreme de mai bine de două luni nu s-a descoperit nimic în Valea Regilor, şi începuse să devină tot mai probabil că încă o expediţie avea să se sfârşească printr-un eşec. Apoi, într-o dimineaţă, o echipă de muncitori băştinaşi condusă de Carter a găsit câteva trepte ce se adânceau în nisip şi care, când au fost scoase la lumină, au dat la iveală intrarea mormântului. Fără ca la început să realizeze faptul, exploratorii găsiseră totodată încă un avertisment, deoarece deasupra intrării se afla o inscripţie în hieroglife care, când a fost descifrată de experţii de la muzeul din Cairo, spunea: „Moartea îi va ajunge pe aceia care tulbură somnul faraonilor. Se vor îmbolnăvi; le va fi

sete”. De îndată ce au luat cunoştinţă de semnificaţia inscripţiei, membrii egipteni ai echipei de lucru a lui Carter s-au speriat şi au refuzat să mai sape. A fost nevoie de câtva timp până să se angajeze un număr suficient de oameni care să vrea să continue excavaţiile, şi asta doar pentru salarii mult mărite. Între timp, Carter n-a ţinut seama de avertismente şi a expediat o telegramă, anunţându-i emoţionanta veste partenerului său, care se înapoiase pentru scurt timp la locuinţa sa din Hampshire pentru a se ocupa de nişte afaceri presante. Săpăturile s-au încheiat în sfârşit, la jumătatea lunii februarie 1923, şi mormântul a fost în cele din urmă deschis în dimineaţa zilei de 16 a aceleiaşi luni. Howard Carter şi lordul Carnarvon au fost primii care au intrat, urmaţi de distinşi arhelogi din întreaga lume, toţi atraşi ca de un magnet către acel far eveniment. S-a dovedit că nu aveau să fie dezamăgiţi. Mormântul tânărului rege consta din patru încăperi – două antecamere, camera mortuară şi o cameră a tezaurului, înţesată până în tavan cu bogăţii fabuloase. Ridicându-se capacul sarcofagului faraonului, a ieşit la iveală un compartiment interior, din aur masiv. Arheologii au fost uluiţi. În mod clar, aceasta era cea mai mare descoperire a tuturor timpurilor, valoarea sa istorică depăşind orice aşteptare. Pentru

Carnarvon şi Carter a fost cel mai important moment din vieţ Ne lor, încoronarea îndelungatelor căutări.

Învreme ce ştirile despre aurul şi bijuteriile ascunse erau telegrafiate în întreaga lume, menţionarea inscripţiei de la intrarea mormântului a trecut pe planul doi şi interesul pentru legenda blestemului a slăbit, pierzându-se în fundal. Totuşi, nu pentru mult timp.

La 6 aprilie 1923, la numai opt săptămâni după acele clipe de suprem triumf, al cincilea conte de Carnarvon a murit subit. Moartea sa a fost atribuită unei înţepături de ţânţar, care se infectase provocând un atac grav de

pneumonie. „Asta însemna că blestemul acţiona?” s-au întrebat ziarele. Părea foarte posibil, deoarece, printr-o coincidenţă, masca mortuară de aur a lui Tutankamon avea o pată pe obraji exact în acelaşi loc în care aristocratul englez fusese înţepat de fatala insectă. Ba mai mult, decesul contelui a fost însoţit de câteva întâmplări realmente stranii, nu numai în Egipt ci şi în Anglia. Mai întâi, în cursul primei săptămâni a lunii aprilie, o apariţie nenaturală, un aşa-numit „om sălbatic” a fost văzut de mai multe ori alergând în pielea goală în jurul domeniilor din Hampshire ale lui Carnarvon. Încă şi mai ciudat, ora morţii lui Carnarvon într-un hotel din Cairo a coincis cu o neaşteptată pană de energie electrică datorită căreia întregul oraş a rămas cufundat într-o beznă stranie. Între timp, în exact aceeaşi clipă, în Anglia, câinele preferat al contelui a scos un urlet jalnic şi a murit.

Neaşteptata moarte a lordului Carnarvon a constituit un început pentru blestemul regelui-copil, deoarece explica dispariţia unuia dintre cei doi oameni răspunzători în mod deosebit de profanarea mormântului. Următorul care a murit n-a fost totuşi Carter, ci unul dintre cei mai apropiaţi prieteni ai aristocratului, George Gould, care nu a putut asista la funeralii dar a venit la Cairo în luna următoare pentru a-şi prezenta ultimul salut la mormântul lui Carnarvon. Cât timp a rămas în Egipt, Gould a vizitat un alt sit funerar: mormântul lui Tutankamon. La şase ore după aceea a intrat în comă şi a doua zi, spre nedumerirea medicilor, a murit şi el. Nu s-a putut găsi niciun motiv pentru boala sa. Cel de-al doilea mister a făcut deliciile presei de senzaţie a vremii şi pe măsură ce alţi membri ai echipei de săpături începeau să moară unul câte unul, ziariştii îi contabilizau cu lăcomie. Într-un interval de şase ani, douăsprezece dintre cele douăzeci şi două de persoane prezente iniţial ia deschiderea mormântului fuseseră şi ele culcate spre veşnică odihnă. Printre acestea se numărau

soţia lui Carnarvon, şi ea victimă a unei înţepături otrăvitoare de insectă; fratele vitreg al contelui, care s-a sinucis; profesorul Newberry, cel care deschisese sarcofagul regesc şi care, ulterior, într-un interval de câteva luni, a murit în urma unui atac de cord şi profesorul Derry, care efectuase o autopsie a rămăşiţelor mumificate şi care trăsese concluzia că era probabil ca faraonul-copil să fi fost omorât. Când Arthur Weighall, care a scris o carte pe această temă, a căzut el însuşi victimă, în 1930, numai doi oameni din grupul ce fusese martor la deschiderea mormântului rămăseseră în viaţă. Unul dintre aceştia era Howard Carter, care a murit nouă ani mai târziu. Celălalt, un englez pe nume Richard Adamson, a trăit până la o vârstă respectabilă, deşi, în mod ciudat, viaţa lui n-a fost cu totul lipsită de tragedii. După ce prin anii 1930 declarase în cadrul unei emisiuni radiodifuzate că legendarul blestem al lui Tutankamon era o superstiţie, englezul se înapoiase şi aflase că soţia lui murise subit. Zece ani după aceea, Adamson a scris un articol în care îşi exprima acelaşi punct de vedere; în ziua în care a fost publicat, fiul său şi-a fracturat spinarea într-un accident de avion. În fine, când a fost de acord să apară la un post de televiziune britanic independent pentru a „distruge o dată pentru totdeauna mitul blestemului”, taxiul lui Adamson a fost implicat într-un accident aproape fatal, în Londra, la o oră de vârf.

Ca şi Adamson, mulţi experţi egipteni rămân sceptici în privinţa posibilităţii unui blestem real, preferând să dea vina ciudatului şir de decese pe coincidentă. Dar neîncrederea lor nu i-a salvat câtuşi de puţin. În cursul primilor ani de după 1960, Mohammed Ibrahim, director al Muzeului de Antichităţi din Cairo, şi omul însărcinat cu răspunderea personală pentru comorile lui Tutankamon, lua în derâdere blestemul, ca fiind o invenţie demnă de dispreţ. Cu toate acestea, în 1966, după ce guvernul său i-

a dat dispoziţie să organizeze la Paris o expoziţie a relicvelor, se pare că a avut o puternică presimţire. Ba chiar i-a povestit unui prieten cum, într-un vis, fusese avertizat să nu lase comorile să părăsească ţara. Mohammed Ibrahim şi-a făcut datora şi a sfidat ameninţarea. Expoziţia de la Paris a mers înainte conform planului; totuşi, la două săptămâni după ce a fost deschisă la Luvru, directorul muzeului a fost ucis într-un accident de automobil, în afara capitalei egiptene. S-ar părea că, o dată mai mult, blestemul ceruse răzbunare.

Succesorul lui Ibrahim a fost doctorul Gamal Mehrez, şi el o celebră autoritate în materie de istorie egipteană. Deoarece interesul faţă de blestem reînviase, Mehrez s-a decis să-şi sublinieze propria-i neîncredere. „La vârsta de cincizeci de ani, era el însuşi”, declara el *„p* dovadă a inexistenţei blestemului, dat fiind că şi el lucrase cu respectivele antichităţi pe toată durata vieţii lui de adult”. Dar, în mod tragic, istoria avea să se repete, în 1972, doctorul Mehrez a primit, ca şi predecesorul său, sarcina dea transfera comorile lui Tutankamon în străinătate, de astă dată la Londra, pentru o expoziţie la British Museum. S-a conformat dispoziţiilor, în ciuda faptului că primise un neobişnuit mesaj care-l avertiza că va muri în mod sigur dacă avea să continue pregătirile. În seara în care acestea se încheiau în vederea transportului relicvelor din mormânt, Gamal Mehrez a fost găsit mort în biroul său. O autopsie a arătat că suferise un grav accident cardiovascular.

Arheologii, în totalitatea lor, sunt o tagmă nu prea romantică, şi dacă menţionaţi blestemul lui Tutankamon veţi fi întâmpinaţi, probabil, cu o tiradă de zeflemele. Cu toate acestea, pentru puţinele celebrităţi care au păşit în camera funerară în acea fatală zi din februarie 1923, legenda a fost îndeajuns de reală.

Fantome pe peliculă

1924

Este trist – deşi poate nu chiar atât de surprinzător, de vreme ce fantomele sosesc de obicei pe neanunţate

— Că la o sută şaizeci de ani după punerea la punct a procedeului de fotografiere, cameramen-ii n-au reuşit decât rareori să prindă în ochii lentilelor lor dovezi concludente ale supravieţuirii oamenilor după moarte. Echipamente defecte, identificări eronate, expuneri prea scurte sau duble s-au dovedit a fi răspunzătoare pentru aşa-numitele „fotografii misterioase”. Ba mai mult, întocmai aşa cum mediile frauduloase au adus multă discreditare cauzei spiritismului, autorii poznaşi ai unor presupuse fotografii de fantome au făcut mult rău problemei generale a credinţei în spirite. În mâini pricepute, aparatul de fotografiat *poate* să mintă, şi multe fotografii considerate cândva ca inexplicabile, de cei care cred cu patimă în viaţa de după moarte, au fost cu vremea dovedite ca fiind falsuri ieftine.

Cu toate acestea, istoria fotografiei psihice nu este pe de-a-ntregul o înşiruire de „fraudă, nebunie şi contrafacere”, aşa cum a denumit-o un binecunoscut critic. Unele clişee par realmente să conţină dovezi de-a dreptul uluitoare ale supravieţuirii. Dintre acestea, de departe cele mai interesante exemple sunt cele în care personaje sau imaginea unor chipuri apar pe instantanee de familie, făcute în condiţii normale, în situaţii în care fotograful n-a observat nimic neobişnuit în momentul în care făcea poza. În cursul secolului douăzeci au existat numeroase astfel de exemple ale unor forme fantomatice, apărând spontan pe negativul developat.

În vara anului 1925, un portret de vacanţă făcut lui lady Palmer de către o însoţitoare în timpul unei vizite la Basilica din Domnesy, în Franţa, arăta clar doi preoţi conturându-se pe fundal. Personajele erau înveşmântate în

sutane neasemănătoare cu cele folosite de preoţii locali de mai bine de şaptezeci de ani; cu toate acestea, cele două femei au insistat ulterior că în capelă fuseseră absolut singure. Un alt exemplu de „fantomografie” l-a constituit o fotografie făcută în 1954 de reverendul Kenneth Lord, în propria-i biserică parohială din Nealy Hall, Ripon, unde un instantaneu simplu al interiorului bisericii a dat la iveală silueta distinctă a unui personaj ce purta o pelerină cu glugă. Lord a susţinut că nimeni nu se aflase în vizorul său în clipa în care apăsase declanşatorul, iar silueta era mult prea evident omenească pentru a putea fi considerată o umbră sau o iluzie optică.

Imagini bizare continuă să apară cu o regularitate tot mai mare. În toamna anului 1990, în timpul unei vacanţe petrecute în Tirolul austriac, englezul George Todd a făcut mai multe fotografii unui grup de prieteni cu care lua masa la hotelul lor. Când şi-a developat clişeele în oraşul său natal, Scunthorpe, a fost uluit văzând la masa lor un oaspete suplimentar. Silueta femeii misterioase, puţin nefocalizată dar neîndoielnic surâzătoare, părea să plutească chiar în faţa celor prezenţi, iar faptul că două pahare cu bere de pe masă erau perfect vizibile în faţa ei excludea posibilitatea ca fotografia să fie pur şi simplu o suprapunere a pozei lui Todd peste un alt instantaneu din timpul vacanţei.

O fotografie tot atât de stranie a fost publicată pentru prima oară în octombrie 1991, în suplimentul ziarului *British Sunday*. Făcută în precedentul ajun de An Nou la Londra, în zona de magazine Covert Garden, de către o familie numită Webb, era evident că aparatul fixase pe peliculă nu numai pe fiica în vârstă de trei ani a cuplului, ci o siluetă fantomatică, plutitoare, a unei şcolăriţe îmbrăcate în negru. Forma fetei, aparent, fără picioare, era parţial ascunsă de alte obiecte masive, ce indicau cu precizie poziţia şi realitatea ei fizică în cadrul tridimensional al

imaginii. Când a fost studiată cu atenţie de Vernon Harrison, fost preşedinte al Societăţii Regale de Fotografie şi renumit expert în falsuri, acesta a declarat-o autentică, mai presus de orice dubiu.

Însă poate cel mai celebru exemplu de fotografie a unei fantome a fost cel din 1924. El rămâne totodată cel mai convingător, nu numai datorită calităţii imaginii obţinute, ci şi pentru că vedeniile respective au fost văzute la momentul respectiv nu numai de fotograf ci şi de alte persoane, toate membre ale aceluiaşi echipaj marinăresc. În ziua de 2 decembrie 1924, un petrolier aparţinând unei companii americane, nava maritimă *Watertown*, înainta spre sud către canalul Panamá, venind de la San Pedro, California, în clipa în care a izbucnit tragedia. O scurgere de benzină a asfixiat doi marinari care lucrau în cală. Două zile mai târziu, victimele – James Courtney şi Michael Mechan – au fost înmormântate în mare, iar nava şi-a continuat călătoria, în dimineaţa următoare, primul ofiţer secund al vasului a observat ceva foarte ciudat. Privind prin binoclu, ofiţerul a qjesluşit clar feţele celor doi oameni, săltând în sus şi-n jos pe valurile de la tribordul *Watertown*-ului. Mai mari decât în realitate – cu o lăţime de aproximativ şase picioare – păreau să ţină pasul cu petrolierul. Alertat de această anomalie, căpitanul vasului, Keith Tracy, a ordonat ca nava să fie condusă mai aproape de acele vedenii. În curând a devenit evident că formele mişcătoare din apă erau, fără nicio îndoială, feţele celor doi marinari morţi încredinţaţi valurilor în ziua precedentă. Spre marea nelinişte a echipajului îngrozit, chipurile fantomatice au continuat să fie văzute pe lângă navă vreme de câteva zile; au dispărut abia când nava a intrat în zona Canalului, chiar în largul portului Balboa.

Dacă mărturiile tuturor celor aflaţi la bordul navei maritime *Watertown* ar fi fost singura dovadă referitoare la acea ciudată întâmplare, aceasta tot ar fi constituit un

foarte impresionant exemplu de apariţie a unor fantome vizibile. Totuşi nu asta a fost situaţia. Căpitanul Tracy luase cu el în călătorie un aparat de fotografiat, şi a făcut un întreg nolfilm cu poze ale apariţiilor din valuri. Câteva clişee arătau clar feţele lui James Courtney şi a lui Michael Mechan ridicându-se din mare. Toţi cei care au văzut ulterior fotografiile, atât funcţionari ai companiei în cadrul cărora lucraseră precum şi rudele ce le plângeau pierderea, au fost de acord că fotografiile reprezentau în mod neîndoielnic trăsăturile celor doi marinari morţi.

HJZil Cruda tortură a Eleonorei Zugun în urmă cu câteva sute de ani, toată lumea credea în diavol. În evul mediu era acceptat la scară universală că Lucifer era o fiinţă reală, Stăpânul împărăţiei de Jos, şi că era slujit de o armată de spirite al căror ţel era distrugerea creaţiei lui Dumnezeu, Iisus îi numise demoni şi îi curăţase pe – cei posedaţi de ei cu puterea Sfântului Duh. Sfântul Pavel îi avertiza pe primii creştini că bătălia finală dintre omenire şi vechiul ei duşman – „forţele supraomeneşti ale răului din Ceruri” – era pe cale să înceapă. Credinţa în existenţa unor forţe ale răului obiective nu se limita defel la lumea creştină. Aceeaşi bază pentru această superstiţie îşi are rădăcinile în majoritatea miturilor şi legendelor celor mai importante credinţe din lume. De exemplu, tradiţia islamică susţine că demonii sau *djinn*-ii au fost creaţi din materia primară, înainte ca omul să fi păşit pe pământ, şi că aceleaşi spirite vor exista şi după ce se va sfârşi omenirea. Credinţa ebraică în demoni, sau *D’Bukkien*, este cuprinsă în *Kabbala*. Textele hinduse şi budiste vorbesc despre entităţi asemănătoare, care îşi torturează victimele omeneşti şi acelaşi lucru se regăseşte în primele scrieri ale culturii eleniste şi ale celei mesopotamiene. Societatea modernă se consideră prea rafinată pentru a crede în asemenea aiureli, şi chiar astăzi, mulţi clerici preferă să-şi închipuie că sunt prea luminaţi ca să mai creadă în astfel

de superstiţii ridicole. Şi totuşi, în timp ce sistemele de credinţe ale lumii s-au deplasat spre alte zone de temeri, vechii duşmani ai omenirii nu par să fi dispărut cu totul. Oricât de incredibil li s-ar părea celor mai mulţi oameni, ultima sută de ani a oferit o serie de exemple de întâmplări stranii care în niciun caz nu pot fi explicate dacă nu se are în vedere posibilitatea existenţei unor forţe diabolice. În februarie 1925, se pare că Eleonora Zugun, o ţărăncuţă în vârstă de doisprezece ani ce locuia în satul Talpa din nordul României, a devenit posedată de o entitate pe care bătrâna ei bunică n-a îndrăznit identifice ca fiind diavolul. În prezenţa Eleonorei, obiecte mici începeau să sară în sus şi să se deplaseze prin aer, pietre cădeau în ploaie pe acoperişul casei lor, ferestrele se spărgeau fără niciun motiv aparent, iar atmosfera din încăperile în care se afla ea devenea rece ca gheaţa. Când părinţii ei au dus-o la un preot pentru exorcizare, ceremonia n-a contribuit cu nimic la potolirea acestor tulburări violente. Observatorii vedeau cu uimire cum piese de mobilă grele se mişcau rotindu-se ciudat şi mai mulţi martori oculari au simţit pe cap forţa unor lovituri puternice. Dar cea mai mare căutate i-a fost rezervată chiar Eleonorei.

Invizibilul torţionar o ataca pe copilă zilnic, şi pe faţa, gâtul şi braţele ei apăreau zgârieturi şi urme de bici. Într-una din împrejurări, braţele i s-au învineţit ca urmare a nu mai puţin de douăzeci şi cinci de aparente muşcături. Părinţii ei neavând nicio putere şi fiind înnebuniţi de îngrijorare, fetei i s-a dat adăpost în mănăstirea locală, dar, când neobişnuitele activităţi au continuat, i s-a pus diagnosticul de isterică şi a fost mutată într-un azil de nebuni. La început, medicii şi psihiatrii au presupus că ciudatele contuzii care apăreau cu regularitate pe pielea fetei erau rezultatul unor răniri făcute de ea însăşi; cu toate acestea, o supraveghere atentă a copilei şi examinările regulate au dovedit că nu asta era explicaţia.

Când dovezile că fenomenul era real au început să se acumuleze, povestea a devenit subiect de mare interes pentru ziare şi a atras atenţia cercetătorilor paranormalului din întreaga Europă. În toamna anului 1925, Harry Price, cercetător englez în domentul psihiatriei, a studiat cu seriozitate cazul tinerei românce. În urma primei sale întâlniri cu copila, la Viena, însemnările de studiu ale lui Price arată clar efectul pe care spiritul îl avea asupra victimei sale: „În timpul primelor minute ale perioadei mele de observaţie preliminară, Eleonora a scos un ţipăt de durere scurt şi ascuţit, după care, pe partea cărnoasă a antebraţului ei, ceva mai sus de încheietura mâinii, au apărut urme adânci de dinţi… alcătuind o figură eliptică. Dacă cititorul îşi va muşca partea cărnoasă a propriului său braţ, va obţine o reprezentare exactă a ceea ce am văzut noi”.

Un alt cercetător englez, care a vizitat-o pe Eleonora Zugun şi s-a convins de autenticitate fenomenului, a fost colonelul W.W. Hardwick. Relatarea observaţiilor lui Hardwick include următoarea declaraţie: „Eleonora lega o cutie în clipa în care a scos un icnet şi şi-a dus mâna dreaptă la încheietura mâinii stângi unde apăruseră urme clare de dinţi, apoi nişte dungi ca nişte zgârieturi i-au apărut pe antebraţul drept, pe obraji şi pe frunte. La scurt timp după aceea, o serie de semne asemănătoare cu un soi de inscripţie i-au apărut pe antebraţul stâng, toate transformându-se într-un răstimp de trei-patru minute în umflături albe şi apoi atenuându-se lent. Fata se afla sub strictă supraveghere şi nu şi le-ar fi putut produce singură prin niciun mijloc normal”.

Datorită activităţilor persecutorului ei nedorit, tânăra româncă a devenit un fel de *cause* eş*lâbre* printre cei care se interesau de lumea psihică şi, însoţită de o contesă vient: a numită Zo Wassilko-Serecki, care s-a împrietenit cu ea, a călătorit prin multe oraşe europene, printre care

Londra, Paris şi München, pentru a demonstra fenomenul în faţa oamenilor de ştiinţă, a ziariştilor şi a specialiştilor din domeniul medicinii. Deşi unii şi-au păstrat îndoielile cu privire la autenticitatea stării ei, Eleonora n-a fost niciodată văzută încercând să-şi producă ea însăşi acele semne, şi pare foarte improbabil ca, ţinând seama de numărul de martori sceptici care i-au cercetat cazul, ciudatele zgârieturi, muşcături şi umflături ce apăreau cu regularitate pe trupul ei să fi putut fi produse de orice altceva în afara unor mijloace nenaturale.

Unii au presupus că era posibil ca un duh să fi devenit ataşat de aura ei psihică, iar alţii credeau că numai un emisar al diavolului putea să se poarte cu atâta cruzime. Astăzi, mulţi parapsihologi ar fi de părere că tulburările emoţionale din mintea tinerei fete pubere erau vinovate pentru atacurile care o bântuiau, şi este interesant amănuntul că rănile de pe trupul ei au încetat să apară după primele luni din 1926, *când* Eleonora a început să aibă menstruaţie pentru prima dată. Oricare ar fi adevărul, cazul Eleonorei Zugun rămâne unul dintre cele mai convingătoare exemple de manifestări paranormale care au avut loc în timpul epocii moderne.

Semne stranii şi minuni

1926

Încă din primele zile ale copilăriei sale, în micuţa comunitate Konnersreuth din Bavaria, Therese Neumann a fost considerată un copil sfânt. Niciodată nu lipsea de la liturghie şi întotdeauna îşi spunea cu sârguinţă rugăciunile, îngenunchiind în faţa crucifixului de pe peretele dormitorului ei sau a icoanei Maddonei pe care mama sa o ţinea lângă patul ei. Vecinilor li s-a părut că Dumnezeu punea la încercare credinţa religioasă a familiei Neumann când, la vârsta de douăzeci de ani, Therese a fost doborâtă de o misterioasă boală istericăj, în urma

căreia a rămas ţintuită de pat, oarbă şi paralizată. În realitate, încercarea n-a făcut decât să-i întărească dragostea fată de Dumnezeu şi, şase ani mai târziu, în Vinerea Mare din 1926, puţini dintre cei care o cunoşteau pe Therese Neumann se puteau îndoi că ea n-ar fi fost cu adevărat atinsă de duhul Domnului. Se pare că după o apariţie a tizei sale – copila sfântă Therese din Lisieux – Neumann s-a vindecat brusc şi în mod miraculos de simptomele sale, putând să-şi reia viaţa normală de mai înainte. Adică, o viaţă normală cu excepţia unui singur efect secundar ciudat: începând din momentul acela, în fiecare zi de vineri din absolut toate săptămânile vieţii ei, Therese Neumann avea să prezinte miracolul stigmatelor – o reproducere a rănilor fizice suferite de Hristos în timpul crucificării Sale. Pe durata acestor perioade de douăzeci şi patru de ore, avea să intre în transă, retrăind întreaga scenă a Calvarului, urmând paşii Fiului lui Dumnezeu şi urmărind din interior desfăşurarea crucificării până la şi inclusiv momentul morţii lui Messia. Persoanele care fuseseră martore la extazul Theresei descriau cum îi curgeau lacrimi de sânge şi afirmau că văzuseră realmente cum răni adânci şi găuri i se deschideau involuntar pe mâini, picioare şi frunte. Cei care suspectau o înşelătorie s-au convins curând că nu putea fi vorba de răni produse de ea însăşi, într-atât de adânci erau găurile ce apăreau în carnea ei şi prea abundentă sângerarea ce urma. Până la moartea sa, din 1962, Therese Neumann fusese examinată de o gamă întreagă de părţi interesate, incluzând mistici, medici şi ziarişti. De-a lungul unei perioade de treizeci şi şase de ani, nici măcar o singură persoană n-a încercat vreodată în mod serios să pretindă, nicidecum să dovedească în vreun fel, că în spatele rănilor evident reale şi vizibile care apăreau pe trupul ei în fiecare vinere s-ar fi aflat altceva decât o forţă supranaturală, divină sau în alt fel paranormală.

Deşi Therese Neumann rămâne unul dintre cele mai celebre cazuri de stigmatizaţi înregistrate vreodată, viaţa ei nu este desigur singura dovadă concretă pe care o avem despre existenţa fenomenului. Când cel mai venerat stigmatist al Italiei, părintele Pio, a fost înmormântat la San Giovanni Rotunda, în sudul Italiei, în septembrie 1968, el sângerase continuu, la mâini şi la picioare, vreme de mai bine de cincizeci de ani. Rănile apăruseră pentru prima oară în după-amiaza zilei de 20 septembrie 1918, la trei zile după ce părintele Pio şi tovarăşii lui capucini oficiaseră slujba pentru sărbătoarea stigmatelor sfântului Francisc. Călugării l-au găsit pe Padre Pio zăcând inconştient pe pardoseala unei mici capele cu sângele curgându-i din cinci locuri: ambele palme, tălpile picioarele şi coasta stângă. De-a lungul următoarei jumătăţi de secol aceste răni nu s-au închis şi deşi niciodată n-au încetat să sângereze, nici nu s-au infectat vreodată.

Cei din congregaţia lui Padre Pio erau încredinţaţi că acesta purta amprenta, rănilor Salvatorului datorită iubirii lui fierbinţi faţă de Dumnezeu şi din cauza devotamentului său pentru oameni. În timp ce interpretarea acestui fenomen se bazează în mod evident pe fervoarea religioasă, nu-i mai puţin îndoielnic că atmosfera de imens respect şi adoraţie care marcau educaţia preotului a jucat un rol important în apariţia stigmatelor. De fapt, unii psihiatri au avansat teoria că o educaţie de intensă devoţiune religioasă adăugată unei copilării traumatizate constituie un factor comun al practic tuturor stigmaticilor apăruţi în secolul acesta.

Un exemplu care ar părea că se încadrează în această categorie – deşi de astă dată, în mod neobişnuit, este vorba de o baptistă – a fost cel al Clorettei Robinson, o şcolăriţă negresă din Oakland, California, care a început să prezinte stigmate spectaculoase cu câteva săptămâni înainte de Paştele din 1972, când avea zece ani. Semnele

au apărut prima dată în timpul unei lecţii de educaţie religioasă, la şcoală, şi inexplicabila sângerare a continuat din picioarele, pieptul şi fruntea fetei, precum şi din mâinile ei. O cercetare ulterioară întreprinsă de psihiatrul Joseph E. Lifschutz a confirmat că Cloretta avea o credinţă religioasă profundă, Bib Ha fiind practic singura ei lectură. Ba mai mult, deşi ea declara că, până a nu începe propria ei sângerare, niciodată nu auzise despre fenomenul stigmatelor, s-a dovedit că îşi petrecuse săptămânile premergătoare Paştelui citind o carte intitulată *Crossroads*\ de John Webster – o lucrare foarte controversată, despre crucificare. După opinia lui Lifischutz, era improbabil ca fata să se fi rănit singură într-un mod care îi indusese în eroare pe medicii care o tratau. „Era mult mai probabil”, trăgea el concluzia, „că simpla putere a forţei mentale şi emoţionale să fi produs, fie în mod conştient fie inconştient, acele modificări spectaculoase ale stării ei fizice. Nu mai era posibil să se pună sub semnul întrebării puterea forţelor mentale şi emoţionale de a controla materia fizică”.

Dar pentru ce atât de puţini credincioşi prezintă asemenea semne şi care este de fapt procesul prin care acestea se pot forma, uneori, în răstimp de numai câteva minute?

Există multe lucruri în fenomenele psihice ale misticismului care rămân neexplicate.

1 *Crossroads*: în traducere literală – „Răsuciri de drumuri” (n.t.)

Vederea viitorului în opinia multor oameni de ştiinţă înaintarea timpului este inexorabilă şi nu poate fi schimbată. Într-o lume în care atât de multe lucruri sunt incerte, putem fi siguri, cel puţin, că ziua va urma nopţii, că anii se vor succeda unul după altul. Prezentul devine trecut, viitorul devine prezent. Niciun om nu poate şti cu certitudine ce îl aşteaptă după colţ, deoarece nimeni nu

poate cunoaşte lucrurile care încă nu s-au întâmplat. Aproape întreaga experienţă omenească sprijină acest punct de vedere. Şi totuşi, în ocazii foarte rare, unii bărbaţi şi unele femei par să fi păşit înapoi, în vremuri anterioare, sau să fi aruncat scurte priviri asupra unor întâmplări ce aveau să urmeze. Aceste clipe de intuiţie nenaturală pun sub semnul îndoielii multe din certitudinile pe care le avem în legătură cu mişcarea lineară de înaintare a timpului. Din aceasta. cauză, şi datorită faptului că el este imposibil de verificat în condiţii de laborator, majoritatea oamenilor de ştiinţă tind să respingă fără ezitare poveştile şi să piardă prea puţin timp imaginând ipoteze referitoare la originea lor. Totuşi, câţiva au preferat calea opusă, încercând să creeze o nouă teorie a timpului care să cuprindă anomalii stranii şi misterioase.

John William Dunne şi-a făcut un nume ca pionier în domeniul proiectării avioanelor: el a fost omul care a construit primul aeroplan de război britanic. Dar cel mai bine este cunoscut astăzi ca scriitor şi teoretician al timpului, şi în acest domeniu a trezit interesul misterologilor de pretutindeni. Deşi pe Dunne îl interesaseră visurile prevestitoare şi ţinea un jurnal al propriilor sale „revelaţii nocturne asupra viitorului” încă de la începutul secolului, abia în 1927 şi-a publicat ideile într-o carte intitulată *An Experiment with Time*\ despre care se poate afirma că este prima încercare autentică de a considera la modul

1 *An Experiment with Time*: în traducere literală „Un experiment cu timpul” (n.t.)

serios tema prezicerii. Concepţia lui Dunne – pe care el a numit-o „timp în serie” – era complicată şi controversată, deşi în ochii multora nu pe de-a-ntregul neplauzibilă. În esenţă, scriitorul considera că o minte omenească este conştientă numai de ceea ce face şi gândeşte într-un anume moment dat; trecutul şi viitorul

devin irelevante. Totodată, potrivit ipotezelor lui Dunne, mintea unei persoane poate fi conştientă de ceea ce face persoana – fiind deci conştientă de ea însăşi – în orice moment dat. Dar trebuie să fie şi conştientă de faptul că este conştientă, şi tot aşa, la infinit. Astfel, pentru Dunne, mintea omenească devenea o sală a oglinzilor mentală. Dacă acceptai această ipoteză, nu era greu – susţinea scriitorul – să faci un pas mai departe şi să admiţi şi că percepţiile omenirii despre timp erau înşelătoare, ceea ce la rândul său deschidea posibilitatea ca simţul timpului pe care îl avem în timpul stării de veghe să fie cu totul diferit de cel experimentat în timpul somnului.

Deşi elementele propriilor sale visuri se adevereau deseori, ele erau în mare măsură lipsite de importanţă până când, spre sfârşitul anului 1916, în timp ce lucra în cadrul armatei britanice, Dunne s-a trezit cu o viziune de o claritate fără precedent, în care vedea o explozie într-o fabrică de armament. Două luni mai târziu, în inuarie 1917, o explozie uriaşă a avut loc într-o fabrică de bombe din Londra, ucigând şaptezeci de muncitori şi rănind mai mulţi de o mie. Curând după aceea, cel care pe atunci era proiectant de avioane a avut un alt vis, în care a văzut cu claritate un titlu de ziar încă nepublicat care anunţa numărul de patru mii de victime ucise de o erupţie a unui vulcan din Extremul Orient. O săptămână mai târziu citea acelaşi titlu la masa la care îşi lua micul dejun. Un singur detaliu era diferit: numărul de morţi estimat era patruzeci de mii, de zece ori mai mare decât cifra prevăzută de el.

Deşi J.W. Dunne a fost fără îndoială prima persoană care a visat viitorul, cartea *An Experiment with Time* a fost, în 1927, singura relatare publicată tratând acel subiect, scrisă de o persoană cu reputaţie de om de ştiinţă. Lucrarea a marcat începutul mai multor studii despre precunoaşterea care i-a condus pe parapsihologi către reevaluarea universului în care locuim şi a concepţiei

timpului linear în care mulţi dintre noi încă mai credem. Aceste studii tind să sugereze că premoniţii ale unui dezastru au loc mai frecvent decât se presupune în general şi că s-ar putea chiar ca previziunea subconştientă a unei primejdii iminente să fie un mecanism de apărare eficient, comun nouă, tuturor.

În 1966, doctorul J.C. Barker, un psihiatru englez din Shrewsbury, s-a hotărât să descopere dacă dezastrele la scară mare atrăgeau un număr disproporţionat de mare de premoniţii. Luându-şi ca obiect de studiu tragedia de la mina de cărbuni din Abertan, care în ziua de 21 octombrie a acelui an costase o sută patruzeci şi patru de vieţi omeneşti, Barker a apelat, prin intermediul unui articol ştiinţific în ziarul lodonez *Evening** *Standard*, la cei care avuseseră presimţiri, rugându-i să-l contacteze. Au fost primite peste o sută de scrisori, din care treizeci şi cinci au fost socotite demne de încredere, prin faptul că aceia care avuseseră o previziune le povestiseră altora despre visurile lor, anterior întâmplării efective. Visurile păreau diferite ca stil – o femeie văzuse aproximativ o sută de cai negri trăgând în josul dealului furgoane mortuare; alţii vorbeau despre o senzaţie de sufocare şi o ceaţă neagră ce le apăruse înaintea ochilor; unii auziseră ţipetele unor copii ce se băteau… totuşi, în esenţă, toate spuneau aceeaşi poveste. Analizând datele, doctorul Barker a ajuns să creadă că, într-o zi, premoniţiile ar putea fi utilizate pentru a atrage atenţia asupra unor dezastre iminente şi ar oferi o metodă practică de evitare a acestora.

Între timp, de cealaltă parte a Oceanului Atlantic, un parapsiholog american, profesorul William Cox, prezenta un grup de dovezi care sugerau că oamenii utilizau deja această remarcabilă facultate psihică, deşi foarte puţini erau conştienţi de asta. Efectuând o serie de studii statistice asupra numărului de călători pe căile ferate care foloseau trenurile supuse ulterior unor accidente, Cox a

constatat că proporţia celor care călătoreau cu trenurile blestemate era invariabil mai mică în ziua accidentului decât în mod obişnuit pe ruta respectivă. Datele referitoare la mai bine de o sută de accidente, culese pe o perioadă de şase ani au indicat diferenţe statistice şi variaţii mult mai mari decât ar fi putut fi explicate printr-o simplă întâmplare, într-adevăr, utilizând un calculator, Cox a apreciat că şansele ca aceste seturi de cifre să nu constituie o coincidenţă erau mult peste un milion la unu. Parapshilogul a tras concluzia că indiferent dacă oamenii îşi dădeau sau nu seama de asta, ei vedeau necazurile viitoare şi luau măsuri pentru a le evita.

Pentru cei mai mulţi oameni de ştiinţă, ideea că putem prevedea ziua de mâine rămâne un nonsens, ba chiar un nonsens primejdios. „Dacă previziunea este o realitate”, a declarat categoric un academician câştigător al premiului Nobel, „atunci ea subminează întregul cadru teoretic al universului”. Dar pe măsură ce se adună tot mai multe dovezi care arată că mintea omenească poate, în împrejurări deosebite, să acţioneze ca o antenă pentru evenimentele viitoare, tot astfel zidurile fortăreţei scepticismului categoric încep încet-încet să prezinte fisuri. Fără îndoială, procesul va continua până când, la un moment dat, poate pe la mijlocul secolului viitor, majoritatea oamenilor de ştiinţă vor fi de acord cu profeţia lui Albert Einstein potrivit căreia „separarea dintre trecut, prezent şi viitor nu are decât valoarea unei iluzii”.

Umbre diavoleşti

1928

Cele mai macabre manifestări ale paranormalului au furnizat un material bogat pentru scenariştii Hollywood-ului iar popularitatea genului „horror” nu dă semne de diminuare. Multe dintre cele mai mari succese ale ecranului s-au bazat direct sau indirect pe relatări ale unor

fenomene autentice, cel mai demn de remarcat fiind *The exorcist* („Exorcistul”), în care, în afară de sexul gazdei-copil din povestea imaginară a lui William Peter Blatly, puţine alte detalii au fost schimbate faţă de întâmplarea originală. Oare posedarea de către entităţi invizibile se află literalmente la baza unor fenomene declarate ca atare? Deşi majoritatea oamenilor de ştiinţă şi a psihiatrilor a rămas unită în refuzul lor de a accepta ideea de posedare de către un spirit, există actualmente un volum tot mai mare de dovezi ce vine în sprijinul teoriei că invadarea psihicului unei fiinţe omeneşti de către inteligenţe invizibile este foarte posibilă.

Unul dintre cele mai detaliate, şi prin urmare cel mai convingător caz de posedare demonică, s-a concentrat în jurul unei femei din vestul mijlociu american, al cărei nume, din motive cerute de însăşi protecţia ei, nu a fost făcut public niciodată. Fusese botezată în credinţa catolică, şi deşi în copilărie fusese remarcabil de pioasă, în ultimii ani ai adolescenţei, „Mary” a început să audă glasuri interioare ciudate, voci care o îndemnau să blesteme în timpul liturghiei şi să comită acte imorale. A fost văzută de mai mulţi medici care au pus diagnosticul de isterie, dar pe măsură ce înainta în vârstă, Mary a început să manifeste semne de posedare demonică şi părea că nimic din ce făceau medicii nu o putea ajuta. Aşadar, în 1928, când avea patruzeci de ani, femeia a fost de acord, deşi cu oarecare reţinere, să fie supusă unui exorcism, într-o mănăstire franciscană din Earling, statul Iowa. \ s-a spus că ceremonia avea să se desfăşoare sub conducerea părintelui Theophilus Reisinger, un călugăr de şaizeci de ani, şi a părintelui Joseph Steiger, un exorcist cu experienţă. Deşi amândoi bărbaţii mai văzuseră şi până atunci oameni posedaţi, niciunul nu era pregătit pentru ceea ce avea să urmeze.

Mai întâi, pentru sosirea lui Mary la mănăstire, a fost

aranjată o încăpere mare şi mai multe călugăriţe stăteau gata să-i ajute pe cei doi preoţi. Dar avea să se demonstreze că nici chiar forţa unită a unei duzini de perechi de mâini nu era de ajuns pentru a o stăpâni pe nefericita femeie. Încă din prima dimineaţă a ritualului, Mary a prezentat o serie de semne nenaturale pe care cei prezenţi le-au recunoscut a fi fără discuţie amprenta Celui Rău. Din gura ei ieşeau o serie de urlete asurzitoare, asemănătoare cu ale unei haite de lupi, în timp ce toate încheieturile trupului i s-au contorsionat în mod hidos. Pe măsură ce exorcismul continua, în următoarele câteva zile, mari cantităţi de excremente şi vomă aveau să umple încăperea, deşi, pentru a-şi menţine forţele, victima nu luase în toată ziua precedentă decât o lingură de lapte. Uneori, Mary vomita diverse alte materiale, inclusiv frunze de tutun zdrenţuite şi pene de păsări urât mirositoare. Unele dintre călugăriţe au fost atât de zguduite de ceea ce vedeau încât au fugit îngrozite, dar preoţii au muncit cu hotărâre douăzeci şi patru de ore pe zi până când, în cele din urmă, câţiva demoni s-au prezentat declarându-şi identitatea. Unul şi-a spus Beelzebub; un altul a spus că se numeşte Mina – „duhul unei femei care fusese blestemată”, zicea ea, „pentru că în viaţa pământească îşi ucisese patru dintre copiii”. Un alt demon, Iuda, a mărturisit că intenţionase s-o îndemne pe Mary să se sinucidă. Ceea ce i-a convins pe preoţi că aceste entităţi erau reale şi nu simple fragmente din subconştientul lui

Mary a fost modul în care fiecare dintre ele păreau să posede o incredibilă cantitate de informaţii necunoscute de gazda lor.

Într-o zi, demonul numit Beelzebub i-a spus cu voioşie părintelui Steiger că în vinerea următoare acesta avea să sufere un accident. Şi, într-adevăr, maşina preotului s-a izbit de o balustradă în timp ce trecea peste un pod, când se ducea să viziteze un enoriaş bolnav.

Steiger a fost doar uşor rănit, dar teama lui că demonul pusese la cale accidentul s-a întărit când, la înapoiere şi fără ca el să-i fi pomenit cuiva despre accidentul său, demonul a fost în stare să descrie cu exactitate scena întâmplării, râzând de ghinionul preotului.

Deşi identificate, spiritele prezente în trupul lui Mary se dovedeau mult mai greu de îndepărtat şi ceremonia solemnă a fost repetată zilnic timp de două săptămâni, fără vreun semn de succes. Totuşi, tocmai când preoţii ajunseseră la epuizare, starea femeii a intrat într-o fază favorabilă. În ziua de 23 d ecembrie, în jurul orei nouă seara, Mary a scăpat de sub stăpânirea locuitorilor ei şi a zburat spre tavan. Călugăriţele mănăstirii s-au tras înapoi înspăimântate de extraordinara levitaţie, dar preoţii Reisinger şi Steiger au prins momentul, profitând de avantajul lor şi peste câteva minute femeia a recăzut pe pat, eliberată în fine de torţionarii ei nevăzuţi. Ridicându-se în capul oaselor, a deschis ochii şi a zâmbit liniştit. „În numele lui Iisus, îndurare”, a spus ea. „Lăudat fie Iisus Christos!”

Poate fi explicată o poveste atât de uluitoare altfel decât prin nenatural?

Pentru mulţi medici şi psihiatri, posedarea rămâne un diagnostic care miroase a superstiţie medievală şi prin urmare n-ar trebui niciodată să fie luată în considerare. Astfel de sceptici s-ar grăbi să sublinieze că unele condiţii psihologice extreme, cum ar fi epilepsia, isteria şi schizofrenia pot produce exact aceleaşi crize de convulsii, rigiditatea musculară şi spuma de la gură care au caracterizat relatările unor cazuri de aparentă posesiune din secolul nostru şi de mai înainte. În timpul acestor atacuri, faţa pacientului se poate contorsiona, umflându-se şi învineţindu-se intens, şi pot fi produse sunete guturale printr-un spasm brusc al muşchilor gâtului. Pacienţii schizofrenci se pot comporta ca diverse personalităţi

diferite, acţionând independent şi cu o aparentă indiferenţă una faţă de alta, fiecare din ele caracterizându-se prin moduri de exprimare complet diferite şi prin amintiri individuale. „Aşadar”, spun scepticii, „când te uiţi la uimitoarea gamă de fenomene ce pot fi explicate în chip natural, nu prea mai trebuie să încerci să găseşti o soluţie supranaturală pentru enigma posedării”. Totuşi, aceasta este numai o jumătate a poveştii, deoarece există multe caracteristici care îi deosebesc pe cei posedaţi de cei care suferă de boli mentale.

În primul rând, halucinaţiile, spasmele musculare şi crizele evidente în cazul isteriei nu durează în mod obişnuit mai mult de cinci minute, în timp ce criza demonică poate continua neîntrerupt câteva zile sau chiar săptămâni. Şi mai importante sunt fenomenele secundare care nu pot fi explicate în termeni psihologici. Levitaţia, insensibilitatea la durere, manifestarea unei forţe fizice supraomeneşti şi contorsionarea membrelor în poziţii imposibile – toate acestea fiind prezente în exemplul american din 1928 – sunt numai câteva din manifestările unor puteri nenaturale pe care psihiatrii nu le pot explica. Apariţia uneori, în timpul exorcismelor, a unor fenomene de tip fantomă este tot atât de misterioasă.

Un alt exemplu de posedare din actualul secol este demn de luat în seamă deoarece, ca şi cel al lui Mary, demonstrează că explicaţiile pur psihologioce sunt uneori nepotrivite. Pe când avea şaisprezece ani, o fată catolică sud-africană pe nume Clara Germana Cele, care învăţa ca elevă internă la Şcoala Misiunii Ordinului „Marianhill” din Uzminto, un oraş aflat la aproximativ cincizeci de mile la sud de Durban, a început să aibă un comportament sălbatic, în ziua de 20 iulie 1906 a atacat alte eleve prezente, a rupt unul dintre stâlpii masivi ai patului slujindu-se doar de propriile-i mâini, mârâia şi gtohăia ca un animal şi părea să converseze cu fiinţe invizibile. A fost

mutată singură într-o cameră, dar în următoarele câteva zile purtarea i s-a înrăutăţit şi a început să dea semne neîndoielnice de posedare diavolească. O cupă cu apă sfinţită a început să fiarbă când a fost adusă aproape de ea, şi o cruce de lemn a izbucnit în flăcări când i-a fost introdusă în cameră. Alte manifestări fizice imposibile erau repetatele ei levitaţii. După cum a relatat un martor, „Clara plutea deseori la trei, patru şi până-la cinci picioare în aer, atârnând în spaţiu uneori vertical, alteori orizontal, într-o poziţie rigidă”. Câteva persoane au încercat s-o tragă cu forţa în jos, ţinând-o de picioare, dar era imposibil. O şi mai tulburătoare însuşire fizică, în stare să-i sperie pe preoţi şi pe călugăriţele care o îngrijeau, era ciudata capacitate a fetei de a se trasnfomna într-o făptură asemănătoare şarpelui, întregul trup devenindu-i flexibil precum cauciucul, zvârcolindu-se pe pardoseală şi şuierând. Cu aceste prilejuri, gâtul i se lungea de câteva ori mai mult decât dimensiunea lui normală, accentuând aspectul ei de şarpe şi, într-o dimineaţă, după ce intrase în această stare respingătoare, s-a repezit alunecând rapid către o călugăriţă, şi a muşcat-o de picior.

Exorcismele au început în ziua de 10 septembrie 1906, fiind efectuate de părintele Erasmus, chiar duhovnicul fetei, împreună cu părintele Mansuet, rectorul mişunii. Ca şi în cazul lui Mary, posedarea Clarei Germana Cele a încetat printr-o spectaculoasă demonstraţie de levitaţie care a avut loc în faţa a nu mai puţin de o sută şaptezeci de martori, în capela misiunii. Ieşirea diavolului a fost marcată de o duhoare de neînchipuit şi de percuţii ca de clopot care au zguduit construcţia capelei până în temelii.

După aceea au fost rostite rugăciuni de uşurare şi mulţumire pentru că fusese în fine eliberat sufletul fetei din ghearele diavolului.

Şoselele morţii

1929

În ianuarie 1929, în Germania s-a deschis o şosea între Bremen şi Bremerhaven. Cu două benzi de circulaţie în fiecare sens, noua şosea era mult mai lată decât predecesoarea ei, fiind în consecinţă mult mai sigură pentru automobilişti. Cu toate acestea, în cursul următoarelor luni, drumul a devenit locul de concentrare al unui extraordinar şir de măceluri pentru care nu pare să existe nicio explicaţie logică. Într-un răstimp de douăsprezece luni de la inaugurarea sa, mai mult de o sută de maşini s-au accidentat pe şoseaua Bremen-Bremerhaven

— În aproape toate cazurile pe un tronson drept al benzii de circulaţie, în apropierea pietrei de kilometraj numărul 239. Dacă aceasta ar fi fost singura ciudăţenie şi tot ar fi părut destul de straniu, dar n-a fost. Chestionaţi ulterior, automobiliştii supravieţuitori îşi aminteau cum, atunci când se apropiaseră de piatra de kilometraj 239, simţiseră cum maşinile le erau ghidate de o forţă invizibilă în afara drumului. Accidentele au continuat până când, într-o singură zi, 7 septembrie 1930, nouă maşini au părăsit carosabilul în dreptul pietrei blestemate. Fusese o zi de toamnă frumoasă, senină şi uscată, şi nu existau pericole naturale care să explice neobişnuita întorsătură pe care o luaseră lucrurile.

Luând în considerare misterul, unii oameni de ştiinţă germani credeau că sursa problemei consta într-un puternic flux electromagnetic subteran, dar teoria lor era lipsită de dovezi. Accidentele n-au încetat decât după ce piatra de kilometraj 239 a fost scoasă şi după ce pământul pe care stătuse a fost stropit cu apă sfinţită.

Ideea că anumite tronsoane de drum cu reputaţie de locuri infernale ar putea fi de fapt lăcaşuri în care puterea diavolească s-a constituit într-o regiune de localizare a

spiritului întunecat, le va părea ridicolă celor mai mulţi oameni, dar nu şi exorcistului englez Dr. Donald Owand. Spre sfârşitul anilor 1960, clericul anglican a declarat că dispune de dovezi ale unei legături între accidentele rutiere survenite în anumite locuri şi unele imbolduri nestăpânite din partea automobiliştilor. Teoria sa, expusă într-o carte – *Experiences of a Present-Day Exorcist*[13] susţinea că unele influenţe demoniace latente aveau puterea de a-i poseda pe şoferi, îndemnându-i să se sinucidă în mod deliberat, cotind în mod impulsiv volanul spre banda de circulaţie a vehiculelor venite din sens opus. Deşi ipoteza lui şi-a atras batjocura făţişă din partea multor colegi ai săi din cadrul Bisericii, a fost sprijinită, printre alţii, de un psihiatru de frunte austriac.

La început, atenţia lui Donald Owand a fost atrasă spre fenomenul infernal după ce o infirmieră a relatat strania poveste a victimei muribunde a unui accident de automobil. Potrivit mărturiei sale de pe patul de moarte, şoferul înainta pe un tronson de drum liber când începuse să vadă puncte albe venind spre el. Brusc şi fără motiv, a simţit nevoia irezistibilă să-şi îndrepte maşina direct către un camion ce venea din sens opus. Curiozitatea infirmierei a sporit când şoferul camionului, care se alesese doar cu răni uşoare, a declarat că simţise un imbold iraţional asemănător. Devenit curios, clericul britanic a efectuat un studiu al câtorva sute de cazuri de coleziuni frontale, vizitând spitale şi locuinţele unor convalescenţi, pentru a sta de vorbă cu supravieţuitorii unor accidente rutiere precum şi ca să verifice rapoartele poliţiei. Aceleaşi impulsuri stranii de sinucidere erau prezente într-un număr mic, dar semnificativ, de cazuri. Owand a atribuit aceste ciudăţenii unei forme de posedare şi observând că anumite tronsoane de drum erau menţionate în mod

13 Experiences of a Present-Day Exorcist: în traducere literală — „Experienţe ale unui exorcist din zilele noastre" (n.t.)

repetat, le-a vizitat e [însuşi şi a efectuat exorcisme în fiecare loc infernal.

În 1971, o echipă a postului de televiziune BBC a făcut un film documentar bazat pe teoria clericului, însoţindu-l la exorcisarea unui tronson de drum dintre Charmouth şi

Morcombelake, în comitatul Somerset din Anglia, care căpătase o reputaţie înspăimântătoare din punct de vedere al accidentelor, deşi nu exista niciun motiv aparent care să le fi atras. În cursul cercetărilor auxiliare pentru realizarea filmului, care a fost prezentat în anul următor, echipa BBC a descoperit că, deşi în perioada de şaisprezece luni dinainte de ceremonie avuseseră loc şaptesprezece accidente, în cele şase de după ea nu mai fusese niciunul.

Convingerile reverendului Donald Owand vor fi respinse de mulţi oameni ca fiind o superstiţie ridicolă. Însă în realitate, o cercetare a diverselor ciudăţenii şi poveşti stranii relatate în cursul actualului secol va arăta că fenomenul entităţilor poznaşe care-i influenţează pe şoferi să se ciocnească pe anumite tronsoane de drum este anterior activităţilor exorcistului anglican.

Tot în Anglia, de astă dată în ruralul Devon, un drum ce ducea spre liniştitul sat Postbridge şi-a câştigat reputaţia de loc primejdios după ce, în 1921 avuseseră loc acolo mai multe accidente grave şi în aparenţă fără cauză. În martie, un anume domn Helby, medic la închisoarea Dartmoor din apropiere, a fost azvârlit de pe motocicleta sa şi şi-a frânt gâtul; câteva săptămâni mai târziu, un autobuz pentru excursii virase brusc spre un dâmb ierbos, cu acest prilej azvâlind afară câţiva pasageri. Şoferul autobuzului a descris cum pierduse controlul, simţind nişte mâini invizibile care-i trăgeau volanul. În iulie, doi bărbaţi pe o motocicletă şi-au amintit că avuseseră o senzaţie asemănătoare în timp ce coborau aceeaşi colină din

Postbridge, iar la 26 august, un tânăr ofiţer, călătorind de asemenea cu o motocicletă, a fost grav rănit în cel mai ciudat accident posibil. Vorbind ulterior despre ceea ce i se întâmplase, ofiţerul insista că văzuse şi simţise foarte clar o pereche de mâini mari, păroase, închizându-se peste propriile lui mănuşi din piele neagră şi silindu-l să vireze în afara drumului. Se considera norocos că rămăsese în viaţă şi era convins că un soi de entitate supranaturală îl obligase să se autodistrugă.

S-ar putea să fi avut dreptate.

Satul care a dispărut

1930

Posibilitatea dispariţiei complete şi permanente a fiinţelor omeneşti este ceva la care cei mai mulţi dintre noi ar prefera să nu se gândească. Cu toate acestea, am văzut deja într-unele din misterele descrise până acum în prezenta carte, că au existat întâmplări în care fiinţe omeneşti din came şi oase au dispărut – nu metaforic – în spaţiu. Nimeni nu poate şti ce li se întâmplă acelor oameni după dispariţia lor, deoarece însăşi forţa care îi răpeşte pare să fie mai presus de înţelegerea noastră. Vârtejuri psihice, bulboane diavoleşti, distorsiuni ale timpului şi pasaje între dimensiuni au fost sugerate de către scriitorii care au tratat tema paranormalului, însă în realitate niciuna din aceste teorii nu pare satisfăcătoare.

Oamenii dispăruţi de la farul de pe insul Flannan, batalionul britanic pierdut în campania de la Gallipoli şi apărătorii dispăruţi de la Nanking sunt doar câteva exemple dintre miile pe care minţile noastre obişnuite să raţioneze nu le înţeleg. Dar poate cea mai stranie dintre toate dispariţiile din zilele noastre a fost migraţia spre neant a unui întreg sat de eschimoşi din tradiţionalul lor teren natal de pe malurile lacului Anjikuni, în anul 1930. Până în ziua de azi, autorităţile canadiene n-au fost

niciodată în stare să rezolve enigma sau să ia contact cu membrii acelui trib sau cu descendenţii lor. A fost într-adevăr literalmente ca şi cum n-ar fi existat niciodată.

Misterul a apărut în noiembrie 1930, când un vânător de blănuri pe nume Joe Labelle a păşit pe rachetele sale de zăpadă în satul de eschimoşi şi a găsit binecunoscutele colibe dărăpănate şi lipsite de populaţie. Doar cu două săptămâni înainte, când Labelle fusese ultima dată acolo, satul fusese o aşezare zgomotoasă, plină de viaţă. Acum, în locul obişnuitului salut prietenesc de bun-venit, l-a întâmpinat o tăcere nefirească. Neputând găsi nici măcar un suflet viu, vânătorul a căutat cu disperare indicii care să-i explice situaţia. Căutarea i-a fost zadarnică. Caiacele eschimoşilor stăteau legate la locurile lor obişnuite de amarare; în locuinţe se aflau obiectele esenţiale ale sătenilor, păturile şi puştile lor. În vetrele de tabără răcite stăteau obişnuitele oale cu tocană, acum congelată, care constituia principala hrană a tribului. Totul era exact aşa cum ar fi trebuit să fie, cu excepţia oamenilor. Era ca şi cum întreaga comunitate de peste două mii de suflete ar fi plecat brusc în mijlocul zilei de altfel obişnuite. Însă mai, exista încă un detaliu remarcabil prin lipsa sa: spre marea sa mirare, Labelle a constatat că nu exista nicio urmă care să lase să se înţeleagă că oamenii ar fi ieşit afară din tabără.

Cuprins de un ciudat sentiment de teamă ce-i strângea stomacul, încărunţitul vânător s-a îndreptat către cel mai apropiat oficiu telegrafic al districtului şi a anunţat poliţia călare a forţelor regale canadiene. Călăreţii nu auziseră niciodată ceva asemănător. Imediat s-a trimis o expediţie care să întreprindă o anchetă în sat şi a fost iniţiată o cercetare de-a lungul malurilor lacului Anjikuni. Ce de-a doua măsură luată n-a reuşit să localizeze tribul, în vreme ce prima n-a slujit decât să adâncească şi mai mult misterul. Sosind în tabăra pustie, poliţiştii canadieni călări

au găsit două dovezi ce te făceau să-ţi îngheţe sângele în vine, ambele dând serios de înţeles că se petrecuse un fenomen nenatural. În primul rând, s-a descoperit că eschimoşii nu-şi luăseseră cu ei câinij de sanie, aşa cum presupusese iniţial Joe Labelle. Carcasele îngheţate au fost găsite îngropate adânc într-un morman de zăpadă din perimetrul taberei. Muriseră de foame. În al doilea rând – şi în unele privinţe şi mai incredibil – s-a descoperit că mormintele strămoşilor tribului fuseseră deschise şi rămăşiţele pământeşti fuseseră luate.

Aceste ambe detalii au intrigat profund autorităţile, în mod clar, eschimoşii n-ar fi putut călători fără a utiliza unul sau altul din mijloacele lor de transport – săniile sau caiacele. Nici nu şi-ar fi lăsat credincioşii slujitori canini pradă unei morţi lente şi chinuitoare. Cu toate acestea plecaseră, iar câinii fuseseră abandonaţi. Ce de-a doua enigmă – mormintele deschise – avea să-i nedumerească total pe etnologii familiarizaţi cu comportamentul tribal, deoarece tulburarea mormintelor era un obicei necunoscut printre eschimoşi. În afară de aceasta, pământul era îngheţat ca fierul şi practic imposibil de săpat manual. După cum s-a exprimat la vremea respectivă un ofiţer de rang superior din poliţia călare: „Întreaga întâmplare este fizic improbabilă”.

La mai mult de o jumătate de secol mai târziu, acel verdict rămâne valabil.

Enigma lui Teleka Ventul

1931

Dintre toate facultăţile ascunse ale minţii omeneşti, una dintre cele mai ciudate este desigur manifestarea xenoglosiei, fenomenul prin care persoanele se pomenesc brusc, şi fără vreun avertisment prealabil, capabile, fie în mod conştient fie în transă, să comunice în limbi sau în dialecte ce pot fi recunoscute, pe care nu le-au învăţat

niciodată. Deşi psihiatrii care îi tratează pe schizofrenici au explicat încă de mult modul în care o singură minte omenească poate crea o serie întreagă de personalităţi ce alternează, părând a fi oameni diferiţi, este greu de înţeles cum cele mai formidabile cazuri de xenoglosie ar putea fi rezultatul unei scindări asemănătoare în conştiinţa normală a subiectului respectiv. În definitiv, pentru a ajunge să stăpâneşti o limbă străină este nevoie de o învăţare şi o practică trudnică şi faptul implică folosirea unui vocabular, a unei sintaxe şi a unui sistem de reguli gramaticale foarte diferite de cele proprii. Când o limbă străină se dovedeşte a fi una ce n-a mai fost utilizată de sute sau chiar de mii de ani, posibilitatea unei explicaţii naturale pare foarte puţin probabilă.

Exemplul cel mai straniu de xenoglosie constatat în ultimul secol este, probabil, cel al unei tinere englezoaice din Blackpool care, în 1931, a devenit eclipsată – posedată intermitent – de personalitatea lui Teleka Ventul, o. femeie babiloniană a cărei viaţă pământească avusese loc în timpul celei de-a optsprezecea dinastii a Egiptului antic – cu aproximaţie în anul 1400 î.e.n. Copila, cunoscută în dosarele Societăţii Britanice pentru Cercetări Psihice sub pseudonimul de „Rosemaiy1, era capabilă, în momentele sale de posedare, să vorbească într-un dialect cu rezonanţă stranie, şi această ciudăţenie l-a îndemnat pe psihiatrul care o trata, doctorul Frederick Wood, să noteze câteva din frazele ei şi să le trimită egiptologului Howard Hume. Spre mirarea lui Frederick Wood, Hume a gonfirmat că frazele nu erau nici pe departe aiureli. De fapt, egiptologul a răspuns în scris, declarând că expresiile demonstrau un înalt grad de corectitudine gramaticală şi conţineau multe arhaisme, termeni populari specifici, eliziuni[14] obişnuite şi

14 Eliziune: Suprimarea, în scris sau în pronunţare, a unei vocale la sfârşitul unui cuvânt atunci când cuvântul următor începe tot cu o vocală; aceasta este marcată, în limba română, printr-un apostrof (n.t.)

figuri de stil caracteristice Egiptului precreştin. „Era evident”, declara el, „că mintea care o stăpânea pe Rosemary trebuie să fi avut o remarcabilă cunoaştere a limbajului şi a obiceiurilor specifice Egiptului sub domnia faraonului Amenoop al III-lea”.

Pentru a studia mai profund enigma, Howard Hume s-a dus la Blackpool spre a o intervieva direct pe „Teleka Ventul”. Era înarmat cu un set de douăsprezece întrebări referitoare la viaţa babiloniană cotidiană care necesitau răspunsuri detaliate – genul de replici pe care numai el şi poate o duzină de alţi istorici din întreaga lume ar fi fost în măsură să le dea cu certitudine. În prezenţa lui, fetiţa din nordul Angliei a fost în stare să facă tocmai acest lucru, exprimându-se într-o limbă neauzită de mii de ani în cercurile universitare. Pe o durată de nouăzeci de minute, fata a scris pe hârtie şaiezeci şi şase de fraze corecte în ultimul limbaj al hieroglifelor. La sfârşitul şedinţei, Hume era convins că într-adevăr auzise vorbind un glas de peste nisipurile timpului.

Deşi cazul lui Rosemary rămâne cel mai celebru şi mai bine documentat, nu este câtuşi de puţin singurul exemplu din secolul douăzeci în care limbi moarte răsună în gurile unor vorbitori din timpurile moderne.

În 1930, Un medic englez, doctorul Marshall McDuffie, a descoperit că ambii săi copii gemeni, care abia învăţau să meargă, erau în stare să converseze într-un dialect necunoscut. Presupusese că era propriul tor limbaj special, până când un profesor de limbi vechi care i-a vizitat casa ca oaspete i-a auzit pe copiii McDuffie vorbind şi a declarat că se exprimau în aramaică, limba curentă din vremea lui Iisus.

Mai recent, hipnotizatorii ce folosesc regresia au descoperit pacienţi cu însuşiri xenoglosiace asemănătoare. Un american în vârstă de unsprezece ani studiat de doctorul Morris Netherton – un hipnotizator californian ce

recurgea la regresia în vieţi anterioare – era în stare să vorbească vreme îndelungată într-un dialect vechi din Orientul Mijlociu, în timp ce. la Toronto, un psiholog canadian în vârstă de treizeci de ani, a revenit în timp până în zilele în care era un războinic viking, amintindu-şi aventurile sale din Norsk, regiunea precursoare actualei Islande. Acelaşi subiect şi-a amintit şi de vremea când era un tânăr ce trăia în Mesopotamia în anul 650 e.n., şi a început să scrie în limbajul acelor vremuri. Mostrele au fost verificate de experţi din Washington specializaţi în Cultura Orientului Mijlociu, care au confirmat că era vorba de *bekamid pavlavi*, o formă de limbaj ce nu mai fusese folosită din anul 651 e.n. şi care nu avea nicio legătură cu persana modernă. În mod deloc surprinzător, acei învăţaţi n-au fost în măsură să ofere vreo explicaţie pentru modul în care vocabularul din Orientul Mijlociu, cu regulile sale gramaticale specifice, pătrunsese în mintea psihologului din zilele noastre.

Dacă astfel de cazuri precum cele descrise mai sus sunt rezultatul unor minţi lipsite de trup, care îşi canalizează gândurile prin creierele celor în viaţă, sau dacă indică o formă de transmigraţie mentală, rămâne un subiect deschis speculaţiilor.

Ceea ce putem spune totuşi cu o absolută certitudine este că niciun model curent de comportament uman conştient nu poate oferi pentru ele o explicaţie satisfăcătoare.

raaz Dinozaurul din Cherboury

Este uşor de văzut pentru ce ne oferă marea atât de multe mistere. Mai mult de şaptezeci la sută din suprafaţa pământului este acoperită de apă şi, în afară de trei la sută, întreg acest procentaj este mai adânc de două sute de metri. Deoarece lumina nu pătrunde mai jos de câteva sute de picioare, fundul oceanului rămâne în mare măsură ascuns, iar explorarea submarină în regiunile foarte adânci

nu este numai dificilă ci şi costisitoare. Imensitatea necunoscută a marilor adâncimi încă urmează să-şi dezvăluie tainele, aşadar nu este de mirare că mulţi criptozoologi îşi păstrează convingerea că e posibil să existe multe făpturi uriaşe neidentificate care trăiesc dincolo de ceea ce vedem noi. Cert este că de-a lungul întregului secol actual n-au lipsit oameni care să declare că ar fi văzut monştri marini, aşa cum va reieşi dintr-o scurtă privire prin lista de la sfârşitul cărţii. Aceste declaraţii includ descrieri de crocodili gigantici, supervidre, ţipari enormi, balauri chinezeşti, mormoloci înspăimântători, reptile cu multe cocoaşe şi diverse exemple de forme de viaţă preistorice cu gâturi lungi. În timp ce multe persoane obişnuite sunt fascinate de asemenea povestiri, majoritatea oamenilor de ştiinţă cu gândire serioasă le-au primit cu copioase râsete batjocoritoare. Tot aşa cum zoologii specializaţi în mamifere resping în general relatările neaşteptate despre „Picior Mare* şi Yeti, tot aşa replicile lor marine refuză categoric să ia în considerare posibilitatea ca specii necunoscute de mari fiinţe marine să fi rămas nedescoperite. Ţinând seama de enormitatea oceanelor lumii, această hotărâre încăpăţânată de a nu lua în seamă câteva mii de relatări ale unor martori oculari referitoare la forme de viaţă stranii îi şochează pe mulţi misterologi ca fiind profund neştiinţifică. Ba mai mult, această atitudine contrazice făţiş unele dovezi care nu sunt doar dificil, ci imposibil de negat. Deşi poţi oricând să manifeşti dubii în legătură cu declaraţiile martorilor oculari, este totuşi greu să argumentezi împotriva realităţii unei carcase neidentificate care cântăreşte câteva tone.

În ziua de 28 februarie 1932, locuitorii din zona de vest a Cherbourgului, pe coasta franceză a Canalului Mânecii, au descoperit o carcasă lungă şi grea depusă de ape pe plaja de la Quercueville. Cu un gât lung şi subţire,

un cap mic foarte asemănător cu cel al unei cămile şi cu două aripioare mari în partea din faţă a trupului său lung de treizeci de picioare, făptura nu semăna cu nimic din ce văzuseră vreodată localnicii. Multe persoane care au venit să privească acel cadavru au presupus imediat că era un dinozaur din zilele noastre. În săptămâna următoare, comandantul unei nave locale, *Tygboat 117*, a declarat presei, că abia cu câteva zile înainte de a fi lăsată de valuri pe plajă, văzuse creatu a, încă vie, înotând rapid în mare, nu departe de Querc, ueville. La vremea respectivă le-o descrisese unor prieteni ca având un cap de cămilă pe un gât lung.

Dacă aceasta ar fi fost singura relatare despre o carcasă neobişnuită găsită în timpurile moderne, ar fi fost posibil ca povestea să fie trecută cu vederea ca fiind o glumă reuşită. Realitatea este totuşi cu totul alta.

Cu şapte ani în urmă, în 1925, trupul în descompunere al unui animal enorm, cu un gât lung de treizeci de picioare, un cap uriaş şi un cioc ca de raţă, a fost găsit pe o plajă *de* la Santa Cruz, în California. Deşi unii biologi care i-au examinat craniul au tras concluzia că era probabil ceea ce rămăsese dintr-un exemplar extrem de rar de balenă cu cioc din Pacificul de Nord, identificarea lor este departe de a fi convingătoare. În perioada Crăciunului anului 1941, două carcase ciudate au fost lăsate de valuri pe malurile scoţiene şi au fost identificate în mod oficial de către oamenii de ştiinţă ca fiind rămăşiţele unor rechini enormi. Localnicii au rămas totuşi sceptici, şi le-au relatat ziariştilor că văzuseră nişte animale cu gâturi lungi, cozi ascuţite şi trupuri acoperite cu un păr ce. semăna cu ţesătura fibroasă a nucilor de cocos. În ianuarie 1945, un monstru corespunzând unei descrieri asemănătoare, lung de aproximativ douăzeci şi cinci de picioare şi cântărind o tonă a eşuat în golful Thurso, nu departe de Dounreay, pe coasta nordică

scoţiană. Relatarea dintr-un ziar contemporan istoriseşte cum niciun expert n-a fost în stare să identifice creatura, care avea un gât lung, tronconic, şi un cap relativ mic, asemănător cu cel al unei lebede.

Pe măsură ce secolul înainta în timp, carcasele unor făpturi neidentificabile au continuat să fie capturate pe diverse maluri, de pe întregul glob. Spre sfârşitul anului 1948, un animal asemănător cu o meduză, fără ochi şi cu o piele dură, a fost scos pe mai pe insula Dnuk, în regiunea Queensland din Australia. S-a spus că avea o greutate de câteva tone. În ianuarie 1950 o fiinţă chiar şi mai mare, cu colţi enormi, ca de morsă, a atras atenţia orăşenilor curioşi asupra unei plaje din apropiere de Attaca, în Egipt. Făptură fusese azvârlită pe mal de o furtună ce durase trei zile care se abătuse asupra Golfului de Suez. Biologii care au fost martori ai fenomenului şi-au recunoscut nedumerirea. Tot în apele sudice, o altă carcasă neobişnuită a sosit pe plaja de la Tema, pe coasta de vest a Tasmaniei, în august 1960. De-a lungul unei perioade îndelungate, un flux puternic a îngropat şi a scos la lumină de mai multe ori mormanul gigantic al unor ţesuturi animale cântărind câteva tone care, în felul acesta a putut fi examinat de numeroşi experţi; totuşi, nu s-a ajuns la nicio concluzie fermă cu privire la identitatea ei. Zece ani mai târziu, în 1970, un şarpe de mare lung de treizeci de picioare a fost găsit pe plaja de la Scitute, în Massachusetts, iar în aprilie 1977, nişte pescari ce pescuiau la bordul vasului japonez *Zniyo Maru* au tras la suprafaţă un monstru în descompunere în timp ce lucrau în largul coastei pacifice a insulei sudice a Noii Zeelande. În acest ultim caz s-au făcut numeroase fotografii ale trupului în descompunere al făpturii, lung de treizeci şi patru de picioare şi în mod evident asemănător cu cel al unei reptile. Deşi atât desenele cât şi fotografiile reprezentau un animal cu gât alungit, cu patru aripioare şi

o coadă subţire, unii experţi au tras concluzia că misterioasa făptură găsită nu era nimic altceva decât cadavrul intrat în putrefacţie al unui rechin. Alţii au continuat totuşi să creadă că trebuie să fi fost ceva mult mai puţin modern. Michihiko Yano, conducătorul unei companii de pescuit care se aflase la vremea respectivă la bordul navei *Zuiyo Maru*, a continuat să susţină că animalul prins în plasă de nava companiei sale era de fapt un plesiozaur – o reptilă marină dintr-o specie de mult dispărută, despre care se ştie că trăia în largul apelor australiene acum o sută de milioane de ani. Convingerea îi era sprijinită de profesorul Yoshinori lamizuni, director general al departamentului de cercetări animale al Muzeului Naţionşl al Ştiinţei din Japonia, care a declarat categoric că „rămăşiţele nu erau cele ale unui peşte, ale unei balene sau ale oricărui alt mamifer, ci în mod cert ale unei reptile uriaşe, de dimensiuni preistorice”.

Posibilitatea ca nişte saurieni marini să mai existe şi în zilele noastre a fost şi mai mult întărită în iunie 1983, când un şcolar englez, aflat în vacanţă într-o staţiune balneară marină din Gambia, a descoperit o altă carcasă neobişnuită, lăsată pe mal de valurile fluxului. Adolescentul Owen Burnham a făcut cu grijă câteva schiţe ale făpturii, care avea o lungime mai mare de cincisprezece picioare, înainte ca aceasta să fi fost ciopârţită de către localnici pentru recuperarea cărnii. Când experţii în zoologie marină de la Universitatea „Cambridge” au văzut acele schiţe, „Fiara-de-pe-plaja-bungalow-ului”, cum a fost cunoscută de atunci, a fost identificată ca semănând foarte bine cu un cronuzaur tânăr – o specie despre care se ştia că trăise în apele Atlanticului cu 136.000.000

— 65.000.000 deanţ în urmă. Deşi posibilitatea existenţei unei fosile vii le-a trezit interesul, mărturia unui adolescent constituia desigur o dovadă mai puţin decât

concludentă a unei descoperiri atât de importante. Nedispunând de nicio modalitate de coroborare obiectivă a poveştii istorisite de băiat, savanţii de la Cambridge au ridicat pur şi simplu din umeri şi s-au înapoiat la studiul meduzelor.

Şi astfel, realitatea şerpilor de mare rămâne o enigmă. Nu avem nicio certitudine că ei există, şi totuşi, faptul că ei sunt văzuţi pe întreg globul şi că – în mod şi mai semnificativ – uneori apar cadavre neobişnuite aduse de valurile mărilor pe plaje oferă dovezi incontestabile că există într-adevăr animale gigantice în mări.

Poate că, într-o bună zi, o făptură preistorică se va ridica din adâncimi şi va porni la plimbare pe Fifth Avenue, aşa cum a făcut monstrul de desene animate al lui Ray Harryhasen în filmul *The Creaturi from 20.000 Fathoms*[15]. Deşi, eu unul mă îndoiesc…

În căutarea lui Nessie

1933

Loch Ness este fără îndoială un loc care merită să aibă un mister. Adăpostit adânc în *highland-urile* scoţiene, înconjurat de munţi sălbatici ce se înalţă de jur-împrejurul său în pereţi râpoşi ce ating altitudini de două mii de picioare, Loch Ness este unul dintre cele mai mari lacuri răspândite pe întreaga întindere a Great Glen-ului, o mare falie geologică prin care nordul Scoţiei este aproape despărţit de restul Insulei Britanice. Cu o suprafaţă de aproximativ paisprezece mii de acri şi cu adâncimi întunecoase ce ajung în unele locuri la mai mult de nouă sute de picioare, Loch Ness poate fi considerat cu uşurinţă cel mai mare volum de apă dulce din Anglia şi al treilea ca mărime din Europa. Însă în timp ce lacul este realmente imens, misterul ce-l învăluie este şi mai mare. Sub apele

15 The Creature from 20.000 Fathoms: în traducere literală — "Făptura de ia adâncimea de 20.000 de stânjeni" (n.t.)

lui întunecoase, pe care turba provenită de pe uscat le fac să devină practic opace, mulţi cred că locuieşte o făptură imensă – o fiinţă a cărei specie ar fi trebuit să dispară în urmă cu o sută de milioane de ani.

Deşi monstrul de la Loch Ness constituie acum cel mai bine cunoscut animal-fantomă din lume, legenda creaturii scoţiene nu a atras apariţia unor titluri în presă decât abia în 1933. În ziua de 11 mai a acelui an, un domn pe nume Alexander Shaw şi fiul său stăteau pe pajiştea hanului „Whitfield” când au văzut o dâră pe suprafaţa apei, la o depărtare de aproximativ cinci sute de yarzi, urmată de ieşirea deasupra undelor, în apropiere de golful Urquhart, chiar vizavi de ei a ceva ce părea să fie spinarea unui animal. Ambii bărbaţi au avut impresia că o formă prelungă şi unduitoare se întindea în partea din faţă, în timp ce în spate apa era azvârlită în sus ca de o coadă lungă. În aceeaşi săptămână, alţi martori au fost membrii familiei Clement de la Temple Pier, din apropiere de Drumnadrochit.

Demnul Clement l-a descris ca pe un animal lung de aproximativ patruzeci de picioare, cu patru aripioare, un gât lung tronconic şi cocoaşe nu prea mari. În ziua de 27 mai, făptura a apărut din nou, de astă-dată la Cherry Island, unde doamna Nora Simpson a urmărit-o cu privirea de la o distanţă de aproximativ patruzeci şi cinci de yarzi vreme de circa zece minute, după care animalul s-a scufundat. Descrierea doamnei Simpson se potrivea cu cea făcută de familia Clement.

Următoarea relatare avea să fie întrucâtva şi mai spectaculoasă. În după-amiaza zilei de 22 iulie, domnul George Spicer, directorul unei societăţi londoneze, mergea cu maşina, împreună cu soţia sa, de-a lungul drumului de pe malul lacului, către localitatea Foyers. La scurtă vreme după ce trecuseră de Whitefield, un animal cu gât lung şi cu un trup mare s-a ivit din ferigile de pe coasta colinei din

stânga lor, a traversat drumul şi s-a scufundat în apă. Ambii, martori au refuzat cu încăpăţânare să accepte că ochii îi înşelaseră sau că animalul ar fi aparţinut de fapt unei specii cunoscute, ca de exemplu un cal. În curând s-au prezentat şi alte persoane, susţinând că văzuseră neobişnuita făptură pe uscat, şi aceste povestiri, împreună cu numeroase relatări despre apariţii chiar în lac, au avut ca urmare răspândirea în întreaga ţară a interesului faţă de respectivul subiect. Posibilitatea întreprinderii unei anchete a fost pusă în discuţie în Camera Comunelor de către parlamentul local, iar circul „Bertrand Mills" a oferit o recompensă de douăzeci de mii de lire sterline pentru capturarea animalului viu. Apoi, în noiembrie, misterul a luat o altă întorsătură după ce un turist, domul Hugh Gray, a reuşit să prindă pe peliculă imaginea făpturii, dintr-un punct de observaţie de pe malul lacului, în apropiere de Foyers. Gray însuşi a descris arătarea ca pe o fiinţă vie de dimensiuni considerabile, iar tehnicienii de la Kodak au studiat negativul şi au certificat că nu fusese contrafăcut.

Exact o lună mai târziu, în ziua de 12 decembrie, o echipă de realizatori de filme documentare a unei companii cinematografice scoţiene a filmat un animal ce străbătea apa puţin adâncă, nu departe de coasta de la Inverfarigaig. Înotând la o distanţă de aproximativ o sută de yarzi de cea mai apropiată cameră de filmare, monstrul putea fi văzut îndepărtându-se tot mai mult şi părând să plonjeze când aparatul l-a pierdut din vedere. Deşi în cea mai mare parte se afla sub apă părea să fie în mod clar o reptilă mare, a cărei formă prelungă a gâtului coincidea cu relatările clare şi categorice înregistrate în cursul întregului an.

Ca de obicei, majoritatea oamenilor de ştiinţă au rămas sceptici. Când i s-au arătat fotografiile lui Hugh Gray, profesorul zoolog Graham Kerr de la Universitatea din Glasgow a considerat că erau „neconvingătoare ca

reprezentare a unei fiinţe vii", în vreme ce un alt expert, J.R. Norman de la Muzeul Britanic, şi-a exprimat părerea că mai mult decât probabil, pozele arătau „o balenă cu bot-sticlă, o specie de rechin, sau o simplă epavă". Câţiva savanţi au sugerat că obiectele întunecate văzute pe suprafaţa lacului puteau fi trunchiuri putrede de arbori, ridicate la suprafaţă de gazelş de descompunere naturală, în timp ce ferma convingere a directorului acvariului de la grădina zoologică din Londra, E.G. Boulinger, era că „monstrul de la Loch Ness constituie un caz demn de atenţia noastră numai pentru că reprezintă un exemplu izbitor de halucinaţie în masă...

Însă, deşi majoritatea lumii ştiinţifice îl respingea pe „Nessie" ca fiind o păcăleală trasă publicului credul de către nişte şarlatani şi editorii de ziare lacomi de senzaţii, monstrul a continuat să fie văzut. La vremea când Rupert Gould, un ofiţer de marină ieşit la pensie şi-a publicat, în

1934, propria anchetă asupra misterului, avuseseră loc patruzeci şi şapte de apariţii distincte, raportate de şaizeci şi nouă de martori independenţi.

În cei câţiva zeci de ani care s-au scurs de la primul val de observaţii vizuale, interesul faţă de şarpele fantomă de ia Loch Ness mai degrabă a sporit în loc să se diminueze. Odată cu trecerea fiecărui an, muntele de dovezi certe oferite de martori oculari şi fotografi devine tot mai mare. Numărul total de observaţii vizuale este estimat actualmente de către unii scriitori ca depăşind trei mii. În plus, în ultima parte a secolului, încercările complicate pentru a dovedi existenţa monstrului au slujit la întărirea probabilităţii că sub acele ape întunecate să se afle într-adevăr ceva straniu.

În 1969, o echipă de documentare a unui post de televiziune britanic independent, folosind un dispozitiv de sonar la cel mai recent nivel al tehnicii de la vremea respectivă a captat vreme de două minute semnalele

reflectate de ceea ce s-a considerat a fi un animal de mari dimensiuni. În anul următor, în 1970, un instrument de explorare realizat de inginerul Martin Klein a detectat obiecte subacvatice în mişcare cu dimensiuni de până la cincizeci de ori mai mari decât cele ale celui mai mare peşte despre cre se ştia că ar fi locuit în apele lacului. În 1972, o cameră de filmare subacvatică şi un blitz foarte rapid, declanşate prin mişcări în raza de acţiune a sonarului au produs imaginea incitantă a membrului asemănător cu o aripioară al unei făpturi nevăzute de o lungime estimată la aproximativ opt picioare. Trei ani mai târziu, un dispozitiv asemănător, acţionat de sonar, pus la punct de un vânător de monştri originar din Boston, Robert Rhines, a realizat fotografii ce păreau să reprezinte gâtul lung, încovoiat, şi trunchiul burduhănos al unei reptile uriaşe. Anul 1987 a văzut cel mai cuprinzător sondaj efectuat vreodată în lac cu ajutorul sonarului. Vreme de trei zile, două duzini de ambarcaţiuni au lăsat să cadă în apă o perdea de semnale de sonar ce măturau o suprafaţă întinsă. Nu departe de castelul Urquhast, înregistratorul grafic al sonarului a indicat ceva mare ce se deplasa lent la mai bine de o sută optzeci de stânjeni[16] sub suprafaţa apei. Chiar şi tehnicienii sceptici ai sonarului care lucrau pentru echipa vânătorilor de monştri au recunoscut că era posibil ca răspunzătoare pentru neobişnuitul semnal să fi fost o specie necunoscută.

Dovezile continuă să se acumuleze. În iulie 1992, operaţiuni de cartografiere a fundului lacului cu ajutorul sonarului au captat o ţintă solidă, aparent imensă, ce se deplasa sub apă la o adâncime de aproximativ cincizeci de picioare. Potrivit declaraţiei căpitanului navei de supraveghere ce purta echipamentul, „acel semnal de

---

16 Stânjen: Unitate de măsură pentru lungime, folosită înaintea introducerii sistemului metric, care a variat, după epocă şi regiune, de la 1,96 m la 2,23 m (n.t.)

sonar nu putea, în mod raţional, să fie reflectat de un banc de peşti şi nu era vorba nici de citirea unui fals ecou”. Două săptămâni mai târziu, câteva ziare britanice au publicat o fotografie în culori a gâtului lung al unui saurian înălţându-se din apele lacului. Deşi instantaneul, făcut de un automobilist aflat pe un drum ce se întinde de-a lungul localităţii Fort Angustus, era prea neclar pentru a constitui o dovadă concludentă a existenţei unei făpturi însufleţite, experţii de la laboratorul Kodak şi cei de la laboratorul fotografic al Aviaţiei Militare din Scoţia au admis că clişeul nu fusese retuşat.

O casă englezească a groazei

1934

În mod tradiţional, Anglia este considerată ca fiind patria caselor bântuite de fantome; ea are de asemenea un număr respectabil de case blestemate.

O locuinţă care a adus în mod regulat nefericirea ocupanţilor săi este „Kelvedon Hall”, un conac din secolul al şaisprezecelea situat în regiunea Essex, la aproximativ treizeci de mile spre nord-est de Londra. Conacul, al cărui proprietar actual este un fost ministru britanic, onorabilul Rt[17] Paul Channon *MP*,[18] şi-a început moştenirea blestemului în 1934, când a fost transformată pentru scurt timp în şcoală de maici. Chiar în primul an în care călugăriţele ordinului „Sf. Michael” au preluat clădirea, au avut loc o serie de accidente şi incendii inexplicabile. Apoi, în perioada cursurilor de vară din acel an, un şir de morţi tragice a zguduit instituţia.

Prima care a murit a fost o copilă care s-a infectat cu tetanos după ce căzuse pe terenul de joacă. Peste câteva

---

17 Rt: prescurtare de la cuvântul englez retired: pensionat/ în retragere (n.t.)

18 MP: prescurtare de la Member of Parlament (lb. engleză): Membru al Parlamentului (n.t.)

săptămâni, o altă elevă a murit de hemoragie cerebrală. Suferinţa a continuat în următoarea etapă de cursuri; în septembrie, maica Premausei a fost găsită înecată în heleşteul conacului; două săptămâni mai târziu, un alt copil a murit după un acces de pneumonie de care se îmbolnăvise într-o perioadă de condiţii climatice blânde. Călugăriţele care conduceau şcoala s-au rugat intens pe-itru o schimbare a sorţii, dar şirul lor de necazuri nu se încheiase, deoarece, spre sfârşitul lui octombrie, un oaspete găzduit acolo contra plată, doamna Margaret Gallivan, şi-a găsit moartea căzând pe o fereastră de la al treilea etaj. O anchetă a dat verdictul de crimă comisă asupra nefericitei doamne Gallivan de către făptaşi necunoscuţi, dar călugăriţele ordinului „Sf. Michael" erau convinse că nenorocirea se datora acţiunii unor forţe sinistre. La o săptămână după accidentul femeii, maica superioară a închis şcoala şi a transferat în altă parte călugăriţele. A fost citată în ziarele locale afirmându-şi convingerea că locul avea ceva „diavolesc şi cumplit" adăugând că surorile sale întru Hristos erau de aceeaşi părere. În acelaşi timp s-a relatat cum un purtător de cuvânt al diocezei locale declarase că întreaga problemă era „absolut imposibilă", iar un exorcist romano-catolic a vizitat ulterior conacul, înainte ca acesta să fie vândut, în 1937, familiei Channnon. În mod clar, noul ocupant, sir Henry „Chips" Channon, a simţit imediat aceeaşi vagă nelinişte în legătură cu achiziţia sa, deoarece l-a rugat pe episcopul din localitatea învecinată, Brentwood, să-i binecuvânteze proprietatea. E posibil ca, măcar o bucată de vreme, binecuvântarea să-şi fi făcut efectul, deoarece sir Henry, membru al unei bogate dinastii de bancheri şi fabricanţi de bere, a trăit prosper, până la o vârstă înaintată. Totuşi, după ce Paul Channon a moştenit atât scaunul de la Westminster al tatălui său cât şi casa de la ţară a acestuia, blestemul conacului Kelvedon a reînceput

să se afirme.

În 1986, fiica lui Channon, Olivia, a fost găsită agonizând pe patul său de studentă de la Oxford. O autopsie a confirmat că înghiţise un amestec mortal de acolo ol şi heroină. În scandalul ce a urmat, Channon şi-a pierdut nu numai singurul copil, dar şi şansele de avansare pe linie ministerială. Evenimentele ulterioare au sugerat că efectul blestemului se întindea într-o zonă oarecum mai largă – cea a responsabilităţilor ministeriale ale lui Paul Channon. După ce a devenit secretar de stat cu problemele transportului, parlamentarul Essex-ului a fost urmărit de o serie de catastrofe de transport fără precedent survenite pe întregul teritoriu al Marii Britanii şi culminând în iarna 1988 – 1989 cu trei accidente de cale ferată majore. Deoarece reputaţia sa politică începea să fie pusă în discuţie, Channon s-a folosit la 6 martie 1989 de o dezbatere în parlament pentru a restabili încrederea în sistemul de transport public. Cu toate acestea, chiar în clipa în care ministrul se ridica în Camera Comunelor pentru a-şi începe discursul, alte două trenuri se ciocneau la Glasgow, omorând şi rănind mai mult de cincizeci de persoane. În iulie următor, nefericirea lui Channon a fost deplină când, după publicarea unui raport critic independent cu privire la rolul lui în urma atacului terorist cu bombe asupra avionului Boeing 747 de la Lockerbie, Margaret Thatcher l-a scos fără multe vorbe din funcţie.

Deşi „Kelvedon Hall” constituie neîndoielnic cel mai izbitor exemplu de casă blestemată, nu este câtuşi de puţin singurul. O altă locuinţă deosebit de nefericită a fost cumpărată de o văduvă, doamna Penelope Gallencaut, în primăvara anului 1972. Situată pe malurile Tamisei, în pitorescul sat Bray din Berkshier, locul părea la început prietenos; cu toate acestea prietenii ce rămâneau acolo pentru weekend constatau că nu puteau să doarmă în camerele lor, pe care le descriau ca având o atmosferă

fanotmatică şi nefiresc de rece. Sentimentele doamnei Gallencault s-au accentuat când a descoperit că locuinţa fusese folosită ca amplasament pentru turnarea unui film de groază englez făcut cu bani puţini. Aşa cum s-a dovedit, – adevărata groază abia urma să înceapă, deoarece în următorii doi ani tragedia avea să lovească în repetate rânduri viaţa Penelopei Gallencault. Mai întâi, un vecin a fost găsit mort în grădina ei, după ce cadavrul lui zăcuse nedescoperit o săptămână întreagă. În luna următoare, una din pisicile doamnei Gallencault a fost găsită moartă, cu gâtul frânt în mod inexplicabil. Apoi, în mod incredibil, ambii ei fii, de vărsă fragedă, s-au înecat în cursul unor accidente independente, în răstimpul aceleiaşi luni. Primul a fost Charles, găsit în baia casei, în vreme ce fratele său Richard, a fugit vrând să scape de prietenii lui de joacă şi a căzut în râul ce curgea prin spatele proprietăţii mamei sale. Pentru tânăra văduvă şocul a fost prea greu de suportat, totuşi ciclul de coincidenţe macabre era departe de a se fi încheiat. În exact acelaşi loc în care îşi găsise moartea căzând în râu copilul său mai mic, în săptămâna următoare, apele au adus la mal cadavrul unui băiat. Iar în anul următor, seria de întâmplări îngrozitoare s-a complicat şi mai mult când, în ziua de 30 septembrie 1973, o persoană venită în vizită în locuinţa doamnei Gallencault a căzut în chip inexplicabil în râu şi a murit în exact acelaşi mod. Nu-i de mirare că femeia a început să vorbească despre casa ei ca având o „aură” diavolească, şi preotul local, reverendul Sebastian James, paroh al bisericii „St. Michael” din Bray, s-a simţit îndemnat să emită ipoteza că era posibil ca, la un moment dat în trecut, locul să fi fost folosit pentru practicarea magiei negre. Poliţia a fost tot atât de intrigată, un ofiţer superior admiţând că proprii săi oameni remarcaseră că locul avea o atmosferă stranie, imposibil de definit. Se pare că unii detectivi au rămas convinşi că decesele n-au fost decât o bizară serie de

întâmplări fără vreo legătură între ele, chiar dacă nu exista nicio dovadă fizică în sprijinul acestei ipoteze. De fapt, probabil că forţele legii şi ale ordinii îşi pierdeau timpul, deoarece este îndoielnic că făptaşul – dacă existase un făptaş – ar fi putut să fie închis într-o celulă de închif oare.

1935

Dintre numeroasele izbânzi supraomeneşti ale minţii asupra materiei, una dintre cele mai greu de înţeles este cu siguranţă aceea a incombustibilităţii. Relatări străvechi arată că în jurul anului 500 î.e.n. practica mersului prin foc era bine încetăţenită în multe zone din centrul şi sudul Asiei. Odată cu trecerea secolelor, ea s-a răspândit către vest, în ţările mediteraneene, iar în alte regiuni, unele culturi tribale din America de Nord şi din întreaga zonă a Pacificului şi-au dezvoltat propriile lor ritualuri de mers prin foc. Oamenilor de ştiinţă occidentali, care auzeau pentru prima oară despre aceste ceremonii, li se părea o dovadă de credulitate să susţii că bărbaţi, femei şi uneori chiar şi copii ar putea să meargă pe pietre încinse şi cărbuni aprinşi şi să scape nevătămaţi, deşi poveştile istorisite de colonişti şi misionari albi din primele timpuri erau pur şi simplu prea numeroase pentru a fi trecute cu vederea. Şi tot astfel, în tot cursul actualului secol, savanţi şi personalităţi medicale au încercat cu disperare să găsească o explicaţie raţională a fenomenului.

În 1901, un profesor american – S.P. Langley de la Institutul „Smithsonian” – a fost martor când nişte preoţi băştinaşi din Tahiti au efectuat un mers prin foc. Când o piatră încinsă la roşu a fost scoasă din groapă pentru a i se verifica temperatura, ea a produs fierberea apei dintr-o găleată pe o durată mai mare de douăsprezece minute, făcându-l pe Langley să aprecieze că temperatura pietrei depăşea 1.200 de grade Fahrenheit.

În 1922, episcopul francez de la Mysore, în India,

monseniorul Despartures a asistat la un mers prin foc întreprins de un mistic musulman, în curtea palatului unui maharajah local. În mod cu totul neobişnuit – potrivit relatării episcopului – misticul a putut atunci transmite propria sa incombustibilitate membrilor orchestranţilor maharajahului, care, desculţi, au mărşăluit în rânduri de câte trei prin flăcările înălţate, fără niciun semn de vătămare.

Cu toate acestea, multe persoane care n-au fost chiar ele martore ale fenomenului au refuzat să creadă că astfel de lucruri ar fi posibile, considerând în schimb că la baza enigmei trahuie să se fi aflat halucinaţia în masă din partea martorilor prezenţi. Prin urmare, în toamna anului 1935, când cercetătorul britanic, specializat în fenomene psihice, Harry Price a anunţat că intenţiona să întreprindă o investigare cuprinzătoare asupra misterului, a stârnit un interes considerabil. Pe la începutul lui septembrie, o formidabilă vatră a fost pregătită în grădina lui Alex Dribell, membru al *SPR*[19], care locuia în Carshalton, comitatul Surrey. Construită din şapte tone de buşteni de stejar, o tonă de lemn de brad, o şarjă de cărbune, zece galoane de parafină şi cincizeci de exemplare ale ziarului *The Times*, era concepută anume pentru verificarea puterilor psihice ale celui mai pios mistic. Subiectul testelor lui Price era un tânăr indian din provincia Caşmir, Kuda Buk, care îşi căpătase reputaţia de a fi izbutit în numeroase rânduri astfel de fapte de vitejie în subcontinentul său natal. Înregistrat pentru posteritate pe peliculă de 16 milimetri şi urmărit cu privirea de o mulţime de profesori de vază de la Universitatea din Londra, Kuda Buk, desculţ, a străbătut de câteva ori lungimea vetrei încinse la roşu cu paşi apăsaţi şi hotărâţi. Un fizician

19 *SPR*: prescurtare de la „Society for Psychical Research* (lb. engl.) = „Societatea pentru cercetarea fenomenelor psihice” (n.t.)

prezent a confirmat că temperatura în mijlocul focului era de o mie patru sute de grade centigrade – mai ridicată decât punctul de topire al oţelului – şi totuşi o examinare atentă a picioarelor indianului, efectuată de trei medici, n-a evidenţiat nicio urmă de băşici. Când doi dintre investigatori au încercat să-şi pună picioarele desculţe în cel mai îndepărtat colţ al marginii gropii, au fost nevoiţi să se retragă, cu tălpile băşicate şi sângerânde.

Oamenii de ştiinţă britanici care au asistat la mersul prin foc de la Carshalton au fost intrigaţi şi uimiţi de contradicţiile pe care experimentul le opusese logicii. În mod cert, tânărul originar din Caşmir care trecuse prin acea încercare nu era un trişor, deoarece nu utilizase uleiuri sau loţiuni care să-i protejeze tălpile picioarelor. De fapt, picioarele îi fuseseră spălate şi şterse de către un medic chiar înainte de test. Cercetătorii au fost intrigaţi când au observat că, în ciuda numeroaselor prilejuri precedente în care Kuda Buk mersese prin foc, tălpile lui nu păreau să fie foarte bătătorite sau protejate de o piele întărită. De asemenea, în acest caz, subiectul nu păruse nici a fi în acel gen de stare mentală extatică sau exaltată care fusese observată îndeobşte în timpul unor ceremonii religioase desfăşurate în alte părţi ale lumii. După părerea lui Harry Price, singura concluzie posibilă era că tânărul Kuda Buk îşi dovedise în mod convingător capacitatea de a stăpâni focul printr-o încredere calmă şi un mers fără grabă prin lemnul şi cenuşa arzând la temperaturi inimaginabile.

După acea după-amiază de toamnă petrecută în Surrey acum mai bine de şaizeci de ani au fost avansate o serie de teorii bazate pe cauze naturale pentru a explica fenomenul de aparentă incombustibilitate. Unii savanţi erau convinşi că mersul prin foc este de fapt o performanţă care ţine mai curând de gimnastică decât de o realizare supranaturală, deoarece tălpile celor care trec peste

cărbuni nu vin niciodată în contact cu ei timp îndeajuns de îndelungat pentru producerea unei arsuri. Alţi oameni de ştiinţă cred că transpiraţia de pe picioarele celui ce merge prin foc produce ea însăşi un efect de călire, formând un strat protector între pielea subiectului şi suprafaţa jarului.

Aceste ipoteze, deşi bune în teorie, rămân totuşi departe de a fi dovedite în mod concludent în practică. Iar când membrii unui grup de savanţi germani de la Universitatea din Tubigan au încercat să li se jalăture unor greci ce mergeau prin foc la festivalul anual al sfântului Constantin, desfăşurat la Langadhâs, au fost nevoiţi să se retragă rapid cu arsuri de gradul trei.

Aşadar mersul prin foc rămâne cu încăpăţânare dincolo de puterea de înţelegere a ştiinţei secolului douăzeci. Deşi se opune categoric oricărei legi cunoscute a ştiinţei medicale şi ar părea să fie mai presus de pragul omenesc de suportabilitate a durerii, nu poate fi negat faptul că, în fiecare an, bărbaţi şi femei îşi pun cu credinţă şi încredere picioarele pe cărbuni aprinşi şi pe cenuşă încinsă la roşu. Astfel de demonstraţii de pură putere a voinţei omeneşti le pot apărea ca fiind obişnuite atât budiştilor şi hinduşilor, cât şi creştinilor şi musulmanilor, şi pot fi văzute în locuri despărţite prin foarte mari distanţe, cum sunt China, Tibetul, India, Japonia, Filipine, Insulele Fiji, Mauriţiu, Polinezia, America de Nord şi o serie de ţări europene.

Piaza rea nazistă

1936

Navele-piază rea au făcut parte din folclorul marinăresc încă de pe vremea vikingilor. Primii marinari erau obligaţi să se bazeze pe noroc şi un vânt prielnic, ca singurele lucruri la care se aşteptau, totuşi, multe persoane se miră aflând că şi în siguranţa relativă a călătoriilor maritime din zilele noastre, poveştile despre

nave blestemate, continuă să îngheţe spinările marinarilor cu mintea cea mai echilibrată şi cu cea mai bogată experienţă. Dacă sumbra poveste a unui vas din secolul douăzeci este ceva în care să te poţi încrede, eventual ar fi bine să ne gândim de două ori înainte de a râde de temerile lor.

Cariera nefericită a crucişătorului de război german *Scharnhorst*, lansat la apă în octombrie 1936, este fără îndoială cel mai izbitor exemplu recent de piază rea plutitoare. Ciudata listă de catastrofe a navei de război naziste a început chiar mai înainte de plecarea sa în larg, când, din motive ce n-au fost niciodată pe deplin explicate, s-a răsturnat în docul uscat în momentul în care era doar pe jumătate terminată, cu acest prilej zdrobind mortal şaizeci de muncitori ce lucrau la asamblarea ei şi rănind încă o sută zece oameni. La lansarea ei au avut loc alte decese, când, în timp ce era privită de însuşi Adolf Hitler, s-a desprins în mod inexplicabil din cablurile de oţel groase de şapte inci care o ţineau amarată şi s-a izbit de două baraje, avariindu-le grav pe amândouă. Fiind una dintre navele cele mai rapide şi mai bine înarmate din flota Führerului, *Scharnhorst* ar fi putut fi un element cheie în planurile dictatorului cu privire la dominaţia lumii. Realitatea a fost cu totul alta. Trei ani mai târziu, cu prilejul primului contact al vasului cu inamicul – bombardamentul de la Danzing

— Turela unui tun din faţă a explodat ucigând nouă oameni şi rănind alţi doisprezece; în ziua următoare, sistemul de alimentare cu aer din turela altui tun de la bordul navei *Scharnhorst* s-a defectat, asfixiind alte doisprezece victime. Astfel, deşi vasul de război avea să mai primească o lovitură din partea unui raid inaimic, ea costase deja aproape o sută de vieţi germane dintre cei care o construiseră şi o manevraseră. În cursul scurtei sale cariere, *Scharnhorst* a luat parte la câteva lupte cu unităţi

ale marinei militare britanice, şi totuşi, în mod surprinzător ţinând seama de marea ei putere de foc, de fapt n-a reuşit să scufunde niciun vas inamic. La un an după ce intrase pentru prima dată în luptă, nava a fost surprinsă în bombardamentul de la Oslo. Încă de la începutul bătăliei, *Scharnhorst* a fost lovit de un obuz norvegian care i-a deteriorat mecanismul de cârmă, obligând-o să se retragă. Târându-se departe de încăierare, a căutat refugiu în estuarul fluviului Elba, însă s-a ciocnit cu un pachebot de pasageri, nava *Bremen*, care a eşuat în nămol, unde curând după aceea a fost distrus de bombardierele britanice.

Cariera navei se dovedea nefavorabilă, ca să nu spunem mai mult şi, când vina pentru acest ultim accident a fost pusă în seama unei inexplicabile defecţiuni a radarului, echipajul lui *Scharnhorst* a început să vorbească deschis despre piaza rea. Însă ce era mai rău abia avea să survină.

Câteva luni mai târziu, la revenirea în serviciul activ al crucişătorului de război, marinarii aflaţi în posturile de veghe n-au observat o navă de patrulare britanică, hodorogită, care a alunecat pe lângă ea în timpul ceasurilor de întuneric. Comandantul vasului englezesc a sesizat la timp pericolul pe care-l constituia nava germană pentru convoaiele comerciale din Atlanticul de Nord şi a dat alarma. În curând, un escadron de vase de război britanice încercuia prada care încă nu bănuia nimic. Cu turbinele de curând reparate şi cu o putere de foc mult sporită, cuirasatul nazist ar fi putut vârî spaima în inimile urmăritorilor săi. În loc de asta, comandantul lui a decis să caute scăparea prin fugă. La lăsarea nopţii, *Sheamhorst* a primit o lovitură fatală sub linia de plutire şi s-a pomenit că pierde viteză. Acum stătea ca o ţintă plutitoare şi în curând au urmat o serie de torpile, care i-au nimerit centrul. Cala i-a luat foc şi imensa navă a izbucnit în flăcări. La ora opt

fără un sfert dimineaţa, mândria flotei lui Hitler a alunecat sub valuri într-un punct situat la nord-est de Capul Nord, în Norvegia. Din cei o mie patru sute şaizeci de oameni de la bordul vasului german, numai treizeci şi şase au supravieţuit, şi dintre aceştia, toţi, în afară de doi, au fost luaţi prizonieri. De necrezut pentru aceşti doi marinari, chiar şi atunci blestemul lui *Scharnhorst* nu a încetat cu totul, deoarece când au ajuns la malul norvegian cu o plută şi credeau că au scăpat de captivitate, îi aştepta o moarte stranie. În timp ce încercau să-şi prepare o băutură fierbinte folosind o lampă de campanie cu petrol, salvată de pe nava muribundă, mecanismul le-a explodat în faţă ucigându-i instantaneu pe amândoi. Abia atunci s-a sfârşit în fine povestea celei mai celebre nave-piază rea a secolului.

O întâlnire a minţilor

1937

În ziua de 12 august 1937, un aeroplan pilotat de unul dintre primii aviatori ruşi, Sigismund Levanevski, a decolat de pe aeroportul din Moscova cu un echipaj de cinci oameni, într-un zbor pe deasupra polului Nord, către Fairbanks, în Ălaska. Însă misiunea lui Levanevski – efectuarea unui test privind posibilitatea stabilirii unei rute internaţionale pe deasupra polului în vederea introducerii planificate a unor curse pentru pasageri – a fost blestemată. La câteva ore după plecarea din Moscova, pilotul a raportat prin radio că motorul de la tribord se defectase şi că avea o pierdere rapidă de altitudine. În timp ce cuvintele i-au fost acoperite de nişte pârâituri nedesluşite, a devenit evident aviatorii aveau să fie nevoiţi să aterizeze pe vastele întinderi polare şi o navă aeriană de întăriri a fost trimisă să patruleze în zigzag deasupra oceanului îngheţat fără a fi descoperit niciun semn al aeroplanului lor.

Însă ruşii n-au abandonat orice speranţă şi au angajat un cutezător explorator australian, pe nume sir Hubert Wilkins, care să continue căutarea lui Levanevski şi a echipajului său. Un aeroplan Lockheed 10E cu rezervoare de carburant suplimentare şi aparatură de navigaţie specială pentru zbor de noapte a fost pregătit la New York. În ajunul zilei în care sir Hubert Wilkins urma să-şi înceapă căutarea, a fost totuşi abordat de un scriitor în vârstă şi oarecum excentric, numit Harold Sherman, care i-a făcut o propunere ciudată. „Dacă oamenii mai erau în viaţă”, a spus Sherman, „nu era oare posibil ca ei să trimită informaţii cu privire la actuala lor latitudine şi longitudine prin intermediul unui soi de telepatie omenească, în aşa fel ca un aeroplan de salvare să poată fi trimis imediat să-i ia din acel loc?” Deşi nu respingea în întregime ideea existenţei telepatiei, Wilkins nu credea că o asemenea încercare ar avea mari şanse de succes. „Dar ce părere ai, după cincizeci sau o sută de ani?”, a sugerat Sherman, „nu ar fi oare posibil ca minţile omeneşti să se dezvolte până la un grad în care o asemenea salvare să poată fi realizată?” Wilkins a recunoscut că o astfel de eventualitate ar putea să apară într-o bună zi şi s-a lăsat convins de Sherman să întreprindă o serie de experimente în timpul misiunii sale arctice de salvare, pentru a vedea dacă propria sa minte putea să intre în contact cu cea a americanului, la momente anume stabilite în care aveau să se concentreze unul asupra celuilalt. Astfel, în trei nopţi pe săptămână

— Lunea, marţea şi joia – între orele unsprezece şi jumătate seara şi miezul nopţii conform orei standard estice, pilotul avea să retrăiască şi să treacă în revistă cu conştiinciozitate evenimentele mai importante care se întâmplaseră în expediţia sa din acea zi; între timp, Sherman, stând singur în camera sa de lucru, urma să-şi lase gândurile să alerge şi să înregistreze propriile-i

impresii despre experienţele trăite de Wilkins. O apreciere obiectivă a mărturiei lor avea să fie făcută de doctorul Gardner Murphy, un prieten al lui Sherman, şeful catedrei de psihologie de la Universitatea din Columbia. Murphy a strâns şi a adnotat însemnările lui Sherman, îndosariindu-le până când jurnalul de zi personal al lui sir Hubert avea să sosească pentru a fi comparat.

În realitate, îndelungata misiune de salvare a australianului s-a dovedit a fi plină de aventuri emoţionante şi uneori gata să se încheie printr-o catastrofă pe când zbura la mică altitudine pe deasupra suprafeţelor pline de gropi ale văilor îngheţate ale râurilor arctice, fiind deseori /îevoit să aterizeze pe ele. Pe distanţe de mii de mile a trebuit să zboare orbeşte în condiţii de întuneric aproape total, prin straturi nesfârşite de nori impenetrabili din care se iveau brusc vârfuri de munţi. Practic fiecare zi aducea odată cu ea noi primejdii şi de zeci de ori aviatorul a scăpat cu viaţă ca prin urechile acului. Cu toate acestea ţelul final al misiunii sale a rămas neîndeplinit: epava aeroplanului accidentat şi trupurile aviatorilor ruşi n-au fost găsite niciodată.

Între timp, în apartamentul său din New York, Harold Sherman primea o spectaculoasă serie de impresii mentale care la vremea cuvenită aveau să se dovedească a se afla într-o strânsă corelaţie cu activităţile reale ale exploratorului australian aflat la mii de mile spre nord. Unele erau de-a dreptul uluitoare pentru exactitatea lor. De exemplu, cu un prilej, însemnările lui Sherman descriau cum îl văzuse pe Wilkins îmbrăcat în smoching negru, înconjurat de alte persoane, bărbaţi şi femei ce purtau uniforme militare şi rochii de seară. Lui Sherman viziunea i se păruse imposibilă, totuşi se conformase disciplinei de a înregistra chiar şi cele mai ciudate impresii. La câteva luni după aceea, propria relatare consemnată de Wilkins la acea dată arăta că la Regina fusese întâmpinat de

guvernatorul provinciei, fiind invitat să ia parte la un bal al ofiţerilor, ocazie cu care, guvernatorul însuşi îi împrumutase lui Wilkins un smoching.

Aşa cum ar fi fost de aşteptat, unele dintre acele şedinţe au fost mai rodnice decât altele totuşi, numai cei mai convinşi sceptici s-au putut îndoi de faptul că răspunzătoare pentru straniul fenomen era o formă de transfer mental până acum necunoscută. Întreaga desfăşurare şi rezultatele experimentului de telepatie la mare distanţă au fost supravegheate cu grijă de doctorul Gardner Murphy şi confirmate ca fiind reale prin declaraţii depuse sub jurământ semnate de alţi savanţi de vază din New York. Influenţa experimentului a depăşit aşteptările persoanelor implicate. Deşi începuseră testele cu convingerea personală că transferul de informaţii între minţile omeneşti ar putea deveni posibil într-o bună zi, niciunul din cei doi bărbaţi nu bănuiseră că propriile lor legături mentale aveau să marcheze începutul unei schimbări fundamentale în gândirea ştiinţifică în legătură cu un nou gen de energie mentală.

În cursul următorilor zece ani, oamenii de ştiinţă ce lucrau în laboratoarele universităţilor din întreaga Americă, din Europa şi din Uniunea Sovietică au petrecut ceasuri nesfârşite colaborând cu savanţi, clarvăzători şi alte persoane care susţineau că posedă puteri psihice speciale pentru a descoperi dacă există într-adevăr vreo bază ştiinţifică în sprijinul ideii de telepatie. Încă de la început, multe dintre rezultatele lor au fost spectaculoase. De exemplu, profesorul american J.B. Rhine, lucrând la Universitatea „Duke” cu un voluntar economist numit Adam J. Linzmaya, a constatat că subiectul său putea să descrie cu exactitate, de nouă ori la rând, simbolurile de pe o carte de joc ascunsă – o performanţă ce avea o şansă de nereuşită de aproximativ 2000.000 la 1. În decursul unei serii de teste mult mai detaliate şi îndelungate,

acelaşi subiect a realizat un scor de aproape dublu decât ar fi fost de aşteptat prin simplul efect al întâmplării. Sutele de ore de muncă neroditoare petrecute de Rhine lucrând cu persoane fără însuşiri psihice speciale l-a convins că telepatia este un dar posedat sau cel puţin dezvoltat, numai de foarte puţini oameni; cu toate acestea, când s-a ivit un „star” psihic, acesta a părut să dovedească o dată pentru totdeauna existenţa transferului gândirii.

Un remarcabil cercetător, numit Hubert Pearce, a realizat nouă încercări reuşite de identificare corectă a unor cărţi de joc dintr-o serie-tip de douăzeci şi cinci; cu prilejul unui experiment, el a obţinut de fapt un scor total de răspunsuri corecte de sută la sută.

În ciuda rezultatelor sale impresionante, J.B. Rhine a întâmpinat o mare opoziţie din partea principalului curent de cercetători care refulau să accepte că percepţia extrasenzorială este o ramură – „hbi a a ştiinţei. Această ostilitate continuă s-a manifestat sub diverse forme. Unii spuneau că datele culese de Rhine erau confuze şi scrise într-un stil partizan. Alţii l-au acuzat că în laboratorul său nu aplica subiecţilor săi controale adecvate stricte şi severe. Ba chiar unul a făcut răutăcioasa aluzie că era posibil ca Rhine să se fi coalizat cu asociaţii şi cu cercetătorii săi pentru a realiza o fraudă pe scară mă-e. Inutil de spus, niciuna din aceste acuzaţii n-a fost dovedită vreodată şi prea puţine mărturii sau chiar niciuna n-a apărut în sprijinul lor. Însă răul se produsese. J.B. Rhine şi-a continuat cu încăpăţânare munca până în anul morţii sale, 1980, şi o analiză statistică generală a cercetărilor efectuate de el vreme de zeci de ani la Universitatea „Duke” a întărit, fără îndoială, convingerea că percepţia extrasenzorială există cu adevărat. Totuşi, în ochii celor mai mulţi dintre colegii săi, întregul volum de dovezi ale lui Rhine nu reuşeşte să aducă lumină asupra cazului, dincolo de orice îndoială raţională.

Fără îndoială, căutarea unor dovezi incontestabile va continua şi poate că într-o zi va reuşi să schimbe gândirea scepticilor. Cu toate acestea, ca şi mulţi cercetători care lucrează în domeniul paranormalului, nu mă pot opri să mă întreb dacă piesa concludentă finală pentru dovedirea existenţei percepţiei extrasenzoriale nu va fi tot atât de greu de găsit ca şi aviatorii ruşi pe care sir Hubert Wilkins i-a căutat atât de îndelung în anul 1937.

Trei degete de foc

1938

Aşa cum am scris într-un capitol anterior, fiecare an al secolului douăzeci a fost martorul mai multor cazuri de combustie umană spontană. Cu toate acestea, unele perioade de douăsprezece luni au văzut mai multe astfel de incidente şi nu este clar pentru ce s-a întâmplat aşa.

De exemplu, în cursul anului 1938 ziaristul american Frank Russel a descoperit nu mai puţin de treizeci şi nouă de exemple de decese prin foc ale căror împrejurări păreau să amintească de tipul clasic al combustiei umane spontane.

Recolta lui Russel cuprindea câteva din cazurile de ardere cele mai bine confirmate prin mărturii, din totalul de incidente înregistrate. Caracteristică a fost strania moarte a englezoaicei Phyllis Newcombe, care a izbucnit în flăcări în timpul unei serate dansante la Chelmsford's Shire Hall, în Essex, în ziua de 27 august. Domnişoara Newcombe, în vârstă de douăzeci şi doi de ani, dansase cu logodnicul ei, Henry McAusland, când în preajma miezului nopţii, rochia i-a izbucnit în flăcări. S-a stârnit o panică destul de mare şi, până să fie înăbuşit focul cu o faţă de masă, din nefericita tânără nu mai rămăsese decât un schelet carbonizat. Ulterior, magistratul local însărcinat cu ancheta, domnul L.F. Beccles, a descris incidentul ca fiind cel mai – misterios ştiut de el vreodată, însă era înclinat

mai degrabă să creadă că o ţigară aprinsese rochia de bal a fetei, decât să admită declaraţiile unor martori oculari care susţineau cu încăpăţânare că Phyllis Newcombe însăşi şi nu veşmintele ei se aprinseseră.

Un alt deces descoperit de Russel a fost combustia bruscă a doamnei Mary Carpenter, care a pierit în timp ce-şi petrecea vacanţa pe un vas de croazieră pentru pasageri, în largul Norfolk-ului, în ziua de 29 iulie. Sub ochii îngroziţi ai soţului şi ai copiilor ei, doamna Carpenter a fost învăluită de flăcări şi transformată într-un cadavru carbonizat în răstimp de numai două minute. Structura de lemn a ambarcaţiunii a rămas neatinsă iar investigatorii cei făceau parte din brigada de pompieri din Norfolk au recunoscut că nu puteau înţelege cum s-a întâmplat tragedia.

Totuşi, decesele cele mai ciudate descoperite de Frank Russel au avut loc cu câteva luni mai înainte, în ziua de 7 martie. Era o zi în care violenta persecuţie a părut să doboare trei oameni în tot atâtea minute, la depărtări de sute de mile unul de altul. Primul care a murit a fost Wi. llen Ten Bruik, un olandez în vârstă de optsprezece ani care îşi conducea maşina în micul oraş Ubbergen, în apropiere de Nijmegen. Cel de-al doilea, un englez de vârstă mijlocie numit George Turner, conducea un camion pe un drum de ocolire în afara Chesterului. Cea de-a treia victimă, un marinar numit John Greely, se afla la cârma navei maritime *Ulrich*, un vapor comercial ce se îndrepta spre Liverpool. Vasul *Ulrich* se afla la şapte sute de mile depărtare de destinaţia sa când nefireştile flăcări au început să-i mistuie cârmaciul şi cercetătorii au apreciat că poziţia vasului se situa într-un punct absolut echidistant faţă de celelalte victime. Cu alte cuvinte, Greely a început să ardă când nava lui a ajuns în vârful unui enorm triunghi echilateral, celelalte amplasamente reprezentând unghiurile de la bază.

Pentru ce factorul distanţă trebuia să aibă importanţă pentru forţa din spatele combustiei spontane rămâne o problemă obscură totuşi, faptul nu poate fi decât cu greu considerat ca fiind o coincidenţă. De asemenea este corect să spunem că, în momentul morţii, toţi cei trei bărbaţi se aflau angajaţi în activităţi sensibil similare – conducerea unui vehicul – deşi, din nou, e dificil de imaginat pentru ce acest amănunt ar trebui să conteze.

Deşi cercetările antebelice ale lui Frank Russel au constat în acumularea dovezilor pentru credibilitatea combustiei umane spontane, el nu a mers niciodată atât de departe încât să-şi analizeze datele pentru a sugera cauzele posibile din spatele fenomenului. Mult mai târziu, alţi scriitori vor umple acest gol.

În 1975, scriitorul de avangardă Livingstone Gearhart a desenat şase hărţi ce arătau modul în care o perioadă de activitate solară intensă din cursul anului 1938 se corela cu câteva dintre exemplele de ardere spontană cuprinse în articolul scris de Frank Russel. Gearhart a mers mai departe, subliniind faptul că media globală a variaţiilor câmpului magnetic poate prezenta minime şi maxime spectaculoase în astfel de perioade de activitate solară intensă şi a făcut unele speculaţii cu privire la posibilitatea ca acestea să coincidă cu distribuţia geografică a cazurilor de combustie umană spontană. Deşi n-a reuşit să-şi dovedească ipoteza, e posibil ca această analiz a a arderilor din 1938 să se apropie cel mai mult de o explicaţie raţională a unei grozăvii altminteri de neînţeles. Totuşi, nici chiar Livingstone Gearhart n-a fost în stare să ofere o explicaţie raţională pentru modul în care nişte oameni despărţiţi unul de celălalt prin distanţe de câteva sute de mile au suferit aceeaşi soartă în ziua de 7 martie.

După cum s-a exprimat ziaristul, care a descoperit cel dintâi misterul, era ca şi cum „o fiinţă galactică de

dimensiuni inimaginabile ar fi sondat pământul cu o furcă dotată cu trei dinţi… trei, degete de foc care nu au ars decât carnea”.

1939 Că, ni negrl

Una dintre făpturile cel mai des pomenite în domeniile fenomenelor psihice este „câinele negru” din regiunile rurale ale Angliei şi din Wales. Legendele despre câini negri îşi au rădăcinile înfipte adânc în inima folclorului britanic, iar în diverse părţi ale ţării animalele sunt cunoscute sub diverse nume, printre care *Black Shuck* („Carapacea Neagră”), *Shriker* („Prădătorul”), *Trash* („Gunoiul”) şi *Padfoot* („Labă Vătuită”). Poveştile în care intervin aceşti câini respectă un scenariu simplu: eroul, umblând de unul singur şi de obicei noaptea, devine conştient de prezenţa unui câine negru mare, cu ochi roşii sclipitori, care fie că-i barează calea, fie că vine pe drum către el. Uneori, observatorul este inconştient de realitatea nefirească a câinelui până în clipa în care acesta dispare sub ochii lui, fie destrămându-se ca o ceaţă pierind din vedere asemenea unei fantome, fie explodând brusc într-o izbucnire de lumină. Dar cel mai adesea făpturile sunt recunoscute imediat ca fiind nenaturale datorită mărimii lor, – uneori se spune că sunt cât un viţel – a ochilor imenşi şi arzători, sau pentru că pur şi simplu îi inspiră martorului înspăimântătorul sentiment de a se afla în prezenţa unui copleşitor duh rău suqranatural.

În secolele trecute, câinii negri erau consideraţi a fi spirite răuvoitoare apărute sub înfăţişare canină, manifestări ale iadului cu intenţia de a-i distruge pe oameni, şi în comitatele engleze foarte îndepărtate unele de altele cum sunt Lancashire, Yorkshire, Derbyshire, Suffolk şi Norfolk există numeroase legende despre câini negri ce au slujit drept semne prevestitoare de moarte. Astfel de poveşti ar fi fost etichetate ca fiind închipuiri sau alegorii din vremuri trecute dacă n-ar exista exemplele

mult prea frecvente şi bine susţinute prin mărturii care au continuat să apară în tot decursul secolului douăzeci.

Una dintre cele mai bine descrise întâlniri cu un câine negru a fost cea a muncitorului agricol Ernest Whiteland, cre a văzut unul în timp ce se înapoia spre casă într-o seară de august, din 1939. Whiteland se întorcea acasă după ce îşi vizitase un prieten în satul Bungway din comitatul Suffolk şi, după ce ajunsese cam pe la jumătatea drumului pe care-l avea de parans de-a lungul şoselei pustii dintre Matings şi gara Ditchingham, el a observat o siluetă apreciabil de mare ce venea spre el mergând în patru labe. Străduindu-se să vadă prin întunericul înserării, a crezut la început că era un mic ponei de Shetland, însă când făptura s-a apropiat el, şi-a dat seama că era un câine mare cu o blană neagră, lungă şi încâlcită. Neiubind câinii, Whiteland s-a deplasat către mijlocul drumului, în aşa fel încât să poată fi ocolit cu uşurinţă dar, când a ajuns în dreptul dihaniei, aceasta a dispărut-pur şi simplu. Întrebându-se dacă nu cumva îl înşelaseră simţurile, Whiteland a petrecut câteva minute privind în căutarea câinelui, până când, în cele din urmă te cuprins o senzaţie bruscă de teamă şi s-a decis să-şi continue calea spre casă, pornind la drum cu paşi repezi. În dimineaţa următoare a descoperit că în anii trecuţi se crezuse că zona respectivă era bântuită de o vedenie fantomatică, arătându-se sub înfăţişare canină, cunoscută de localnici sub denumirea de Black Shuck.

Petrecându-se atât de aproape de oraşul Bungway, experienţa lui Ernest Whiteland este deosebit de interesantă, fiind de departe cea mai spectaculoasă dintre toate apariţiile unor câini negri situate chiar în acea zonă.

Potrivit relatării consemnate de martorul ocular Abraham Felming, într-o duminică, în ziua de 4 august 1577, o vedenie înspăimântătoare a apărut în timp ce se desfăşura serviciul divin în biserica locală. Perfect vizibil

pentru toţi membrii adunării îngrozite, monstrul a scos un singur lătrat oribil, după care s-a năpustit cu capul înainte printre credincioşi, ucigându-i prin ardere pe doi bărbaţi ce se rugau, îngenuncheaţi. Când câinele a ajuns la capătul bisericii, se pare că a dispărut într-o străfulgerare intensă de lumină şi pardoseala de piatră a clădirii mai poartă şi azi urmele adânci de zgârieturi pe care se presupune că le-ar fi făcut ghearele animalului.

Celor mai mulţi oameni din vremurile moderne li se pare că o povestire atât de fantastică ar trebui să fie privită cu foarte mult scepticism. Ceea ce este de înţeles. Însă, înainte de a lăsa propriile noastre prejudecăţi să respingă din start povestea, ar trebui să nu uităm remarcabila consecinţă cu care făpturi asemănătoare par să bântuie prin Anglia secolului douăzeci. Şi, încă. şi mai demn de remarcat, împrejurările multora dintre aceste apariţii par mai degrabă să întărească decât să diminueze credibilitatea vechilor legende despre câini negri care prevestesc moartea.

În iulie 1950, scriitorul Stephen Jenkins a văzut un câine uriaş care lătra şi urla pe un drum din apropierea casei sale de ţară din Devon în ajunul zilei în care a murit fratele lui. O făptură asemănătoare a fost văzută în 1928 de un student de la „Trinity College”, în Dublin, care la vremea aceea făcea o vizită în Anglia. În acest caz, apariţia câinelui pare să fi indicat decesul tatălui irlandezului, care era grav bolnav. Alte exemple din secolul douăzeci în care câinii negri au fost văzuţi cu puţin timp înaintea unui deces, provin din Buxton Lamas, în Norfolk, şi din Isle of Man. În cel mai recent caz de întâlnire fatală, în 1978, un bărbat şi o femeie au văzut un spectru canin pe un drum din apropierea satului Exford, în Somerset, şi familia lor a fost ulterior urmărită vreme de luni de zile de decese şi alte nenorociri.

O citire atentă a detaliilor din relatările privitoare la

câteva apariţii vine în sprijinul naturii esenţialmente supranaturale a fenomenului. Un câine văzut de o fată în localitatea Brendon din Worcesteshire în timpul c. elui de-al doilea război mondial era descris ca având ochii ca nişte cărbuni ce se aprindeau din interior, iar în 1907 o femeie din Somerset a fost ameninţată de un câine pe care l-a văzut în apropiere de Budsley Hill – un animal de o mărime extraordinară şi cu „ochi ca nişte fârfurioare.

Este improbabil ca o persoană care vede un câine negru să poată uita acea experienţă. Se spune că în 1925, un asemenea exemplar văzut de un bărbat în apropiere de Leeds ar fi degajat vapori sulfuroşi în timp ce lătra „şi o făptură asemănătoare, care în acelaşi an a sărit asupra unei femei din Norfolk, avea „o respiraţie fierbinte cu un miros otrăvitor”. În 1972, un câine negru de mărimea unui ponei a vizitat o casă de ţară din Dartmoor, producând deteriorări structurale peretelui clădirii, acoperişului şi circuitelor electrice, pe lângă faptul că i-a îngrozit pe ocupanţi.

Exemplele enumerate mai sus sunt doar câteva din sutele de apariţii de câini negri britanici înregistrate în ultimii nouăzeci de ani… Ele nu par să se împuţineze, chiar dacă mulţi dintre noi nu mai credem în existenţa unor astfel de creaturi supranaturale. Din povestirile unor martori oculari ar trebui să-i fie foarte clar chiar şi celui mai sceptic cititor că asemenea relatări nu se pot baza doar pe identificarea eronată a unei specii caninie normale, şi ar fi extrem de greşit să-şi închipuie că singurii martori care au avut aceste vedenii sunt indivizi de la ţară, slabi de minte sau predispuşi să creadă în legende. Este corect să spunem că, în general, câinii negri sunt văzuţi în zone rurale liniştite, preferând poteci străvechi, drumuri de car, cimitire şi alte locuri izolate, iar faptul că apariţia lor survine de obicei în timpul ceasurilor de întuneric, în locuri singuratice şi neluminate, arătându-se de preferinţă

câte unei persoane singure şi nu grupurilor de oameni, ridică problema posibilităţii unei halucinaţii.

Cu toate acestea, dacă sunt iluzii, pentru ce astfel de viziuni neobişnuite rămân atât de concordante între ele? Şi pentru ce aceleaşi tronsoane de drum şi aceleaşi cimitire ar trebui să fie atât de persistent bântuite de aceste făpturi fenomenale, văzute deseori de către persoane care nu au nicio cunoştinţă prealabilă despre legenda referitoare la respectivul loc?

Adevărul este că, deşi aceste animale fantomatice nu-şi au niciun loc logic în modul nostru de viaţă modern, există motive serioase să presupunem că ele sunt tot atât de reale ca dumneavoastră şi ca mine.

Min-Min şi alte lumini fantomatice

1940

În cursul actualului secol, un fenomen luminos fantomatic a bântuit la intervale regulate Alexandria Station, o zonă de unsprezezce mii de mile pătrate din îndepărtatele zone slab populate din sud-vestul regiunii Queensland, în Australia. Straniile siluete de lumină dansante, cunoscute sub denumirea de „Min-Min” – dată după numele unui local din oraşul Boulia, aflat în apropiere – nu au fost niciodată explicate, însă comportamentul lor ciudat de conştient i-a îndemnat pe mulţi australieni să declare că au fost urmăriţi sau chiar hăituiţi.

Unii cred că ar fi văzut activităţile morţilor încătuşaţi de pământ. Alţii au impresia că luminile sunt forme de viaţă extraterestre, sau chiar obiecte zburătoare neidentificate. Ştiinţa, care ar trebui să ne ofere răspunsul, este incapabilă să le găsească o explicaţie…

Una dintre primele relatări scrise, referitoare la luminile Min-Min, deşi nu este defel prima apariţie relatată, a fost publicată în martie 1940. În cazul respectiv, martorul, \în angrosist care călătorea între Boulia şi

Warenda, a observat mai întâi o strălucire stranie ce emana din mijlocul unui cimitir. Oprindu-şi vehiculul, a urmărit cu privirea cum luminescenţa plutitoare a căpătat treptat forma unei mingi de mărimea unui pepene verde şi apoi s-a îndreptat spre el. Temându-se pentru viaţa lui, angrosistul a pornit în grabă înapoi, către Boulia, cel mai apropiat loc civilizat şi ulterior, a declarat că lumina l-a urmărit tot drumul până în oraş.

După publicarea acestei relatări în 1940, diverse sfere luminoase i-au speriat pe mulţi călători de-a lungul tronsoanelor de drum singuratice care străbat în toate direcţiile vastele întinderi din Alexandria Station, lăsând prea puţin loc îndoielilor că acolo s-ar petrece uneori ceva extrem de ciudat. Dar luminile Min-Min nu sunt nicidecum unice. Misterologii au descoperit multe locuri, răspândite pretutindeni în lume, în care sunt văzute cu regularitate mingi de lumină cărora li se dau diverse denumiri, ca de pildă *wilt-o-the-wisps* („voinţa mărunţeilor 1), „lumini-fantomă" sau „luminile spiriduşilor". Aceste lumini nocturne de mică intensitate nu au întotdeauna o formă rotundă; deseori apar ca nişte flăcări sau ca lumini de lumânare care pâlpâie aprinzându-se şi stingându-se, deplasându-se încoace şi încolo de parcă ar încerca să-l îndemne pe martorul ocular să le urmeze.

Cele mai binecunoscute exemple sunt probabil cele de tip american: luminile de la Saratoga şi Marfa, din Texas, luminile de pe muntele Brown şi luminile de la Maco, din Carolina de Nord, precum şi luminile de spiriduşi de la Hanet, din Missouri. Asemenea concentrări de apariţii în zone situate la mari altitudini tind să excludă posibilitatea ca fenomenele de tip fantomatic să fie mostre globulare, iar descrierile, cu fiecare prilej, sugerează că aceste globuri de lumină nu sunt pline de uriaşa energie electrică specifică trăsnetelor globulare. Mult mai puţin clar este modul în care *apar* aceste forme luminoase.

În Marea Britanie, apariţia întâmplătoare a unor lumini nocturne de slabă intensitate a fost consemnată încă dinaintea epocii lui Shakespeare, dându-i-se tot felul de denumiri pitoreşti, cum ar fi *Jack O'Lantern* („Jack cu lanterna"), *Corpse Light* („Lumina cadavrului") sau *Corpse Candle* („Lumânarea cadavrului"). Deşi cei superstiţioşi cred că acele apariţii erau lumini ţinute de către duhurile rătăcitoare ale răufăcătorilor care fuseseră ucişi sau executaţi, explicaţia ştiinţifică obişnuită era că ele ar fi produse de gazul metan degajat din pământul mocirlos, aprins în mod spontan.

Din nefericire pentru raţionalişti, încercările de a crea un teren mocirlos artificial şi de a aprinde metanul degajat n-au reuşit să repete caracteristicile specifice prezentate de „voinţa mărunţeilor. Nelăsându-se descurajaţi, unii naturalişti au sugerat că acea luminozitate ar putea fi de fapt rezultatul unor ciuperci sau bacterii fosforescente, existente pe penele aripilor bufniţelor! Alte explicaţii naturale emise mai recent se referă la lumini generate de depuneri minerale radioactive, la fenomene electrice înrudite cu focul sfântului Elmo[20] şi greşita identificare a farurilor unor maşini care se deplasează în cazul câtorva apariţii, dar deoarece acestea nu au loc întotdeauna deasupra unor terenuri mocirloase, în apropierea unor zone locuite de bufniţe sau în vecinătatea şoselelor, asemenea teorii nu reuşesc să ofere o soluţie atotcurpinzătoare a enigmei. Şi nu explică nici pe departe cazurile în care luminile fantomatice par să dovedească un scop emanat în mod inteligent.

În ziua de 16 iulie 1952, o patrulă alcătuită din doi

---

20 Sf. Elmo, popular, numele sfântului Petro Gonzales (m. 1246), predicator dominican spaniol care a devenit patronul marinarilor; focul sf. Elmo: mingi de foc văzute urieoii pe nave în vreme de furtuni (corpo santo), interpretate ca semn al protecţiei sale, şi, uneori, ca ameninţare a unui dezastru (Cf. The Concise Oxford Dictionary) (n.t.)

poliţişti americani circula, noaptea târziu, pe un drum pustiu din Maryland când au fost surprinşi de o lumină galbenă ce venea direct spre ei. În momentul în care s-au oprit, lumina a făcut acelaşi lucru, continuând să plutească la aproximativ douăzeci de picioare în faţa lor. Când au înaintat puţin cu maşina, lumina s-a retras, mărindu-şi viteza pe măsură ce ei accelerau. După ce o vreme şi-a tot adaptat viteza după a lor, a părut să renunţe şi s-a îndepărtat, luând-o peste câmp. O comportare asemănătoare a fost consemnată de automobilişti pe un tronson de drum cunoscut sub denumirea de „Drumul luminilor spiriduşilor*, aproape de Neosho, Missouri, iar cea mai cunoscută lumină fantomatică din Carolina de Nord, la Maco, este de cele mai multe ori văzută bântuind linia de coastă şi calea ferată, unde a fost văzută în repetate rânduri şi fantoma unui om decapitat de un tren în 1868. În Arkansas, lumina de la Girdon are şi ea o poveste cu stafii, victima fiind de astă dată un maistru omorât în bătaie într-un loc din apropierea şinelor de cale ferată, frecvent vizitat de lumini. Tot astfel, la Screven, în Georgia, o altă lumină ce pluteşte deasupra căii ferate este văzută de regulă într-un loc în care un cantonier a fost ucis într-un accident de tren.

Deşi rareori par să constituie o sursă de primejdie, luminile strălucitoare ce stau suspendate în aer în apropierea locurilor unor tragedii anterioare te fac să te gândeşti la tulburătoarea posibilitate ca unele forme de viaţă să existe fără a fi cunoscute de ştiinţa pământeană. Dacă această idee pare ispititoare sau sinistră, depinde de punctul dumneavoastră de vedere.

În mod cert, în Marea Britanie, „voinţe-ale-măruntţeilor” continuă să fie văzute cu regularitate în multe zone ale ţării, folclorul susţinând că ele încearcă să-i ademenească pe oameni în văgăuni şi în locurile primejdioase de pe terenurile mlăştinoase.

Un astfel de comportament este în mod clar antisocial, cu toate acestea, ca o contrazicere, în alte părţi din Europa au apărut unele poveşti interesante care dau de înţeles că, uneori/fenomenul se poate dovedi util. În noiembrie 1977, un cuplu care urca muntele Suezka – cel mai înalt vârf din Cehoslovacia – s-a rătăcit şi cei doi s-au pomenit în faţa unor dificultăţi serioase când a început să cadă o ninsoare deasă. Dându-şi seama că situaţia lor devenea dificilă, cei doi alpinişti s-au trezit deodată în faţa unui mare glob albastru care plutea la câteva picioare deasupra solului, strălucind cu o lumină limpede şi caldă. Deşi înspăimântaţi, ambii alpinişti păreau să ştie instinctiv că vedenia apăruse pentru a-i conduce în deplină siguranţă în josul muntelui şi, potrivit mărturiei lor ulterioare, chiar asta a şi făcut apariţia, rămânând la câţiva paşi în faţa lor tot drumul până la pantele de la poala muntelui. Numai când s-au zărit primele case ale celui mai apropiat oraş folositoarea formă luminoasă a dispărut.

Incendiatori fantomatici în Vestul Mijlociu

1941

Fiinţele umane nu sunt singurele care izbucnesc câteodată în flăcări fără niciun motiv aparent. Piromani sau spiriduşi incendiatori care provoacă uneori combustia spontană a obiectelor neînsufleţite s-au manifestat în mai multe ocazii în cursul secolului actual.

Pe la începutul lui iulie, William Hackler, proprietarul unei ferme din apropiere de Odon, Indiana, a fost trezit într-o noapte de un miros de ars. Hackler a verificat amănunţit întreaga casă, dar, negăsind nimic care să nu fie în ordine, a decis că probabil îşi imaginase şi s-a înapoiat în pat. Vreme de câteva zile nu s-a mai întâmplat nimic, până când, într-o dimineaţă, brusc şi inexplicabil, au izbucnit focuri pretutindeni prin casă. Deoarece în casă nu se făcuse niciodată vreo instalaţie de cablaj electric şi

fiindcă nu existau focuri deschise nici în bucătărie nici în cămin, domul Hackler a fost extrem de intrigat. Totuşi, când a alertat atât postul local de pompieri cât şi poliţia regională, funcţionarii ambelor departamente au fost martorii uluitoarei lui declaraţii. Un formular al societăţii de asigurări completat de înşişi reprezentanţii acesteia, care au vizitat ferma, consemna faptul că unele focuri erau atât de ciudate încât păreau incredibile chiar şi pentru cele mai credule persoane. De exemplu, un calendar obişnuit de pe perete s-a mistuit transformându-se în scrum. Un alt foc a izbucnit într-o salopetă atârnată pe o uşă. O carte luată dintr-un sertar a fost găsită arzând în interior, deşi coperta volumului era în stare perfectă. Deoarece straniile focuri au continuat să izbucnească şi în săptămânile următoare, problema a scăpat de sub control. William Hackler, pe care violentul vizitator îl adusese la disperare, s-a hotărât să demoleze clădirea.

O poveste asemănătoare cu ciudata întâmplare relatată mai sus s-a petrecut în luna decembrie a aceluiaşi an, la „Dominion Golf and Country Club”, în apropiere de Windsor, Ontario. În cazul canadian, focurile au fost mai mici şi mai localizate. Fragmente de hârtie, feţe de masă, perdele şi prosoape au fost descoperite izbucnind în flăcări. În timp ce administratorul încerca să obţină numărul brigăzii locale de pompieri, telefonul s-a transformat în cenuşă chiar în mâinile lui.

În total, au fost observate patruzeci şi trei de focuri distincte, care s-au stins după ce produseseră stricăciuni minore. Poate încă şi mai incredibil e faptul că mici flăcări albastre, ce păreau că dansează, care dispăreau fără a lăsa urme de arsură, au fost văzute ulterior alergând în sus şi-n jos pe materiale foarte combustibile, cum ar fi perdele şi feţe de masă, fără ca acestea să ia foc.

Fenomenul de combustie spontană a obiectelor a continuat să se manifeste în tot cursul secolului actual, în

ziua de 7 august 1948, la o altă fermă, de astă dată situată la sud de Macomb, în statul Illinois, misterioase urme cafenii de arsură au fost găsite fumegând pe pereţii şi plafoanele caselor, fenomenul repetându-se în fiecare noapte, vreme de şapte zile. Şeful brigăzii locale de pompieri, Fred Wilson, a confirmat că, în total, au izbucnit mai mult de două sute de focuri, care au fost stinse. Însă pe 14 august au fost prea numeroase pentru a mai putea fi controlate, şi casa a fost distrusă, împreună cu două magazii şi diverse alte anexe. O familie tot atât de chinuită a fost familia Van Rennan, din Plettenberg Bay, Africa de Sud, care a fost victima unui număr de focuri estimat la o sută, izbucnite de-a lungul unei perioade de trei luni începând cu 5 mai 1975. Printre obiectele afectate se aflau covoare, jucării, perdele, scaune şi cuverturi de pat, precum şi cele două Biblii ale familiei, deşi, în mod ciudat, structura de lemn a casei a rămas neafectată.

Unii spiriduşi incendiatori au mers chiar şi mai departe, terorizând nu numai un cămin, ci o întreagă comunitate. În vara anului 1983, oraşul carbonifer Wameliff din Virginia de Vest a fost victima mai multor incidente misterioase, în cadrul cărora casele ardeau până la temelie după ce se constatase că din prizele electrice izbucneau flăcări. Totuşi, nu era vorba de obişnuitele incendii datorate instalaţiilor electrice deoarece fenomenul continua chiar şi când reţeaua de alimentare era deconectată. Nicio soluţie naturală n-a fost propusă pentru incendiile izbucnite la Wameliff, iar acestea nici nu păreau a fi opera vreunui piroman. Şi mai recent, în 1990, satul de munte San Gottardo, situat mai sus de oraşul Vicenza, în nordul Italiei, a devenit ţinta unui piroman fantomatic. Televizoare, o maşină, un fotoliu şi un baldachin din material plastic s-au numărat printre obiectele care au izbucnit în flăcări în casele de pe aleea îngustă şi cotită, Via Calora. O serie de siguranţe au sărit, dar electricienii

care au venit în control n-au găsit nicio defecţiune. Observând fenomenul din afară, mulţi au crezut că satul trebuie să fi fost victima unei isterii în masă. Cu toate acestea, când incendiile au continuat, incluzând flăcări de mari proporţii în locuinţele ambilor primari din San Gottardo, alţii au bănuit că era posibil ca focurile să fie rezultatul activităţii unei forţe supranaturale. Totodată, zeci de persoane au început să se plângă de dureri de cap, greţuri, crampe la stomac şi iritaţii ale pielii, doctorii recunoscându-se incapabili să trateze vreuna din aceste afecţiuni.

Este cert că toate efectele – atât incendiile cât şi misterioasele îmbolnăviri – au încetat, la fel de rapid precum începuseră, în aprilie 1990, lăsându-i pe toţi complet nedumeriţi în privinţa originii lor.

lo4Z Marele raid de OZN-uri de la Los Angeles în noaptea de 25 februarie 1942, la mai puţin de trei luni după ce America a fost târâtă fără voia ei în cel de-al doilea război mondial, o mare formaţiune de obiecte neidentificate a apărut deasupra oraşului Los Angeles de pe coasta de vest. Bănuind că putea fi începutul unui atac-surpriză stil Pearl Harbor din partea japonezilor, forjele de apărare ale oraşului n-au pierdut timp şi au deschis focul. Vreme de mai bine de douăzeci de minute, asupra obiectelor au fost trase aproximativ o mie cinci sute de rafale de proiectile antiaeriene, care au lovit ţinta de mai multe ori. Totuşi, în mod incredibil, niciun obiect zburător n-a fost doborât, deşi multe case de locuit şi clădiri publice au fost grav avariate de obuzele neexplodate şi un total de şase civili şi-au pierdut viaţa ca urmare a proiectilelor antiaeriene căzute. Ziua următoare a fost o perioadă de confuzie totală. Către dimineaţă, devenise clar că în largul coastei nu se afla nicio flotă de invazie japoneză, iar relatări ale unor martori oculari locuind în California au dat de înţeles că în niciun caz ceea ce apăruse pe cer în

noaptea precedentă nu fuseseră avioane inamice convenţionale. Potrivit acelor martori, un obiect mare şi rotund staţionase la o altitudine de aproximativ o mie de picioare, în timp ce obuzele antiaeriene explodau în jurul şi pe suprafaţa lui. Un jurnalist care lucra pentru ziarul *Herald Expres* din Los Angeles era ferm convins că a văzut multe proiectile explodând chiar în mijlocul navei acnane fără niciun efect aparent. Ciudatul obiect, care după aceea îşi continuase drumul pe deasupra localităţilor de coastă dintre Santa Monica şi Long Beach, dispăruse la un moment dat din vedere, reîntorcându-se spre largul mării Deşi viteza sa fusese întotdeauna lentă, puţini dintre cei care-l văzuseră credeau că ar fi fost un dirijabil

— Care, oricum, ar fi fost spulberat de prima lovitură directă primită. Aşadar, ce era de fapt acel obiect mare, şi celelalte, mai mici, care îl însoţiseră? Pretutindeni în oraşul Los Angeles oamenii îşi puneau aceeaşi întrebare.

Cu totul de înţeles, ofiţerii de rang superior erau nedumeriţi de apariţia acelor obiecte şi de mai mult decât evidenta incapacitate a artileriştilor lor de a le doborî. După ce au reflectat asupra diverselor posibilităţi, negăsind niciun răspuns raţional, au înţeles că avea să le fie greu să ofere explicaţii liniştitoare poporului american. Aşa că au decis să muşamalizeze întâmplarea. În luna următoare, secretarul de stat al Marinei Statelor Unite, John Knox, a anunţat că de fapt, în ziua de 26 februarie, deasupra coastei de vest nu existase niciun avion neidentificat şi că barajul de foc antiaerian fusese decalnşat de o alarmă falsă. Fără îndoială, ţinând seama de interesul naţional în acele vremuri dificile, reprezentanţii presei din Washington au acceptat explicaţia fără a pune vreo întrebare.

Cu toate acestea, în California situaţia era cu totul alta. Printre locuitorii oraşului Los Angeles, anunţul n-a făcut decât să înfierbânte opinia publică iar mass-media

locală n-a întârziat să-l condamne ca pe un exemplu de pură şi neconvingătoare propagandă de război. Totuşi, aceiaşi jurnalişti au constatat că încercările lor de a sonda mai adânc originile misteriosului raid-aerian-care-nu-existaseniciodată rămâneau cu consecvenţă nefructuoase. Aşa cum a comentat la vremea respectivă un editorial din ziarul *Long Beach Independent*: „În jurul întregii afaceri există o misterioasă reticenţă şi se pare că un soi de cenzură încearcă să oprească discutarea problemei”. Acum putem spune cu certitudine că *independen*tul avea dreptate să facă o astfel de afirmaţie. Un memorandum care a rămas până de curând secret a fost dat publicităţii în 1974, ca urmare a prevederilor legii privind libertatea informării în Statele Unite. Scris de generalul George C. Marshall, şeful statului-major al Statelor Unite sub preşedinţia lui Franklin

D. Roosevelt şi datat 26 februarie 1942, memorandum-ul stabileşe clar că în noaptea precedentă obiecte neidentificate fuseseră în mod cert observate şi atacate de artileria antiaeriană, deşi Ministerul Apărării era incapabil să explice natura şi originea vehiculelor aeropurtate. Memorandum-ul generalului George C. Marshall avea să constituie un moment hotărâtor în istoria secretă a secolului douăzeci, deoarece marca începutul încercărilor oficiale de a ascunde dovezile privitoare la activitatea OZN-urilor pe cerul de deasupra planetei nostre.

Politica aceasta a continuat până în ziua de azi, guvernele din întreaga lume îngrădind în mod obişnuit scurgerea de informaţii către publicul larg şi negând constant faptul că ar proceda în felul acesta.

Neputrezirea şi alte fenomene mistice

1943

Problema dacă spiritul omenesc supravieţuieşte sau

nu după moarte lasă loc liber nesfârşitelor speculaţii, însă putem afirma cu deplină certitudine că trupul omenesc este pieritor. Dar chiar aşa să fie? Ştiinţa medicală a demonstrat în mod decisiv că după instalarea morţii fizice, corpul se deteriorează rapid când este expus agenţilor biologici din atmosferă. În funcţie de împrejurări, acest proces natural de descompunere necesită, pentru a transforma un cadavru omenesc într-un schelet, fie câteva luni, fie câţiva ani. Totuşi, nu toate trupurile se deteriorează în felul acesta. Deşi pare improbabil – şi depăşind total posibilităţile ştiinţei de a oferi o explicaţie – unele cadavre omeneşti, de obicei cele ale unor persoane credinc. oase şi venerate, rămân neputrezite multă vreme după îngroparea lor. Cu toate că fenomenul nu se limitează doar la bărbaţii şi femeile consideraţi sfinţi de către Biserica Catolică, aceştia ne furnizează cele mai convingătoare exemple cunoscute, probabil datorită obiceiului acestei religii de a-i exhuma pe sfinţi.

Unul dintre cele mai bine dovedite cazuri de neputrezire a trupului a fost cel al sfintei Catherine Laboure, o femeie de origine franceză care a murit la Paris în 1876. Înmormântat într-un sicriu triplu într-o criptă a capelei, cadavrul sfintei Catherine a zăcut netulburat vreme de şaizeci şi şapte de ani, până în ziua de 21 martie 1943, când a fost exhumat în vederea sfinţirii sale. Un chirurg uluit, care a asistat la exhumare, a relatat cum braţele şi picioarele femeii erau perfect suple, cu muşchii conservaţi atât de bine încât ai fi putut spune că a murit în ajun. Pielea îi era intactă, părul îi rămăsese prins de scalp. Ochii îi rămăseseră în orbite, culoarea lor a lbastru-cenuşie fiind încă evidentă, iar analiza medicală a organelor interne ale sfintei a arătat că acestea se aflau într-o stare aproape intactă. Sfânta franceză este numai una dintre numeroasele personaje evlavioase creştine care au fost exhumate în cursul unui secol şi au fost găsite în

stare nealterată.

Alte exemple îi includ pe binecuvântata Maria Assunta Paulota, pe sfântul Jean Vianney, pe binecuvântata Paula Frassinetti şi pe sfânta Bernadette Soubirous, vizionara de la Lourdes. Cazul sfântului Charbal Maklouf, ale cărui rămăşiţe sunt păstrate la mănăstirea Sf. Maro Annaya, din Liban, este poate cel mai remarcabil din toate. Când a murit Sf. Charbal, un fenomen miraculos, constând într-o lumină strălucitoare, a înconjurat mormântul său vreme de patruzeci şi opt de zile după înmormântarea lui, din 1899. Cu prilejul primei sale exhumări, în 1937, s-a constatat că sfântul se conservase perfect, în ciuda ploilor frecvente în urma cărora trupul plutise în noroi. Cadavrul a fost reînhumat şi a rămas ascuns vederii vreme de douăzeci şi trei de ani, până în 1950, când nişte pelerini sosiţi la altarul sfântului Charbal au observat că din mormat se scurgea un lichid. La o a doua exhumare, s-a constatat din nou că trupul sfântului nu era putrezit, fiind flexibil şi arătând ca în viaţă, deşi veşmintele îi erau foarte pătate de sânge. O altă ciudăţenie, care n-a fost niciodată explicată în mod satisfăcător, era aceea că trupul părea să exsudeze în cantităţi abundente o substranţă vâscoasă, uleioasă. Această stranie scurgere miraculoasă a continuat de atunci întruna şi, la fiecare exhumare anuală, acelaşi lichid misterios este găsit în sicriul sfântului, într-un strat adânc de trei inci. Unii cred că are însuşiri curative.

Pentru cei ce sunt atei – şi de fapt pentru toţi oamenii care gândesc raţional – poveşti de felul celor de mai sus sunt greu de crezut. Declarate de unii ca fiind o dovadă neechivocă a existenţei lui Dumnezeu şi ridiculizate de alţii care le consideră înşelătorii naive, fenomenele fizice ale misticismului ne oferă unele dintre cele mai incontestabile dovezi că în univers lucrează forţe foarte stranii, puteri despre care ştim foarte puţin. Fără discuţie, existenţa unor cadavre conservate perfect constituie acum un fapt bine

stabilit. Şi deoarece astfel de exemple nu se pot încadra în legile fizice acceptate ale universului cunoscut, suntem obligaţi să căutăm o explicaţie în afara acestor legi.

Există numeroase alte exemple de întâmplări miraculoase. În fiecare an, pe o durată de douăzeci şi patru de ore, sângele uscat dintr-un flacon păstrat în catedrala din Neapole se lic. L.sfiază devenind o substanţă de un roşu proaspăt, despre care catolicii cred că este sângele sfântului Janarius, episcop de Benevitto, care a fost decapitat de romani în anul 305 e.n. Transformarea din solid în lichid s-a petrecut sub ochii unor martori, fiind văzută şi confirmată de medici şi oameni de ştiinţă, precum şi de aderenţi la credinţa catolică. Tot atât de greu de explicat sunt şi (numeroasele cazuri în care imagini cu caracter religios

— Statui şi icoane, cum ar fi crucifixuri şi chipuri ale Fecioarei

— Plâng sau sângerează. Deşi unele dintre aceste exemple au fost învinuite de şarlatanie, s-a dovedit fără tăgadă că sunt autentice.

În ziua de 29 august 1953, o femeie gravidă pe nume Antonietta Januso locuind în oraşul Syracusa, în Sicilia, a observat că o statuie din ipsos reprezentând-o pe Fecioară cu copilul Iisus plângea. Vestea despre miracol s-a răspândit cu repeziciune şi a dus la izbucnirea unei isterii relligioase în întreaga insulă. Forurile bisericeşti locale, oarecum jenate de publicitatea făcută în jurul poveştii, au decis să-i verifice veridicitatea. Adevărul era că ei pur şi simplu nu credeau povestea femeii, însă când mostre prelevate din lacrimi au fost analizate, dovedindu-se că proveneau în mod neîndoielnic din lacrimi omeneşti reale, Biserica a recunoscut în mod oficial miracolul şi a înălţat un altar pe care statuia este venerată de pelerini până în ziua de azi.

Deoarece păpuşile de plastic care plâng sunt

fabricate actualmente în producţie de masă în multe ţări occidentale, este clar că posibilitatea contrafacerii unui astfel de „miracol” nu este mai preusus de isteţimea omenească. Totuşi, ar fi mult mai dificil să se realizeze o asemenea înşelătorie folosind lacrimi omeneşti adevărarte şi, în mod cert, teoria fraudei devine de neînchipuit când o icoană plânge de-a lungul unei perioade de mai mulţi ani, aşa cum e cazul deoseori. Ţi-ai putea închipui că imaginile care sângerează sunt şi mai greu de contrafăcut, însă nici acestea nu lipsesc. În ianuarie 1971, un avocat ce locuia în Manopati, Italia, a constatat că dintr-o pictură înrămată reprezentând-o pe Maddona, pe care o ţinea deasupra patului său, picura sânge. Lichidul roşu provenea în mod clar din spatele geamului ce acoperea tabloul şi curgea atât din ochii cât şi din mâinile şi picioarele celor doi sfinţi îngenuncheaţi lângă ea. Spre uimirea avocatului, lichidul nu curgea pur şi simplu pe perete şi pe pardoseală, ci forma pe tencuiala de deasupra patului cruci şi hemografii[21]. În cazul italianului, autenticitatea fenomenului a fost clar atestată; oameni de ştiinţă şi jurişti reprezentând poliţia, au putut confirma că substanţa roşie era într-adevăr sânge omenesc. În acest caz, posibilitatea unei escrocherii a fost exclusă deoarece pictura a continuat să sângereze chiar şi după ce a fost bine închisă într-un seif din sediul poliţiei.

Miracolele de acest tip sunt atât de numeroase încât s-ar putea scrie cu uşurinţă o întreagă carte numai despre acest subiect. Având în Vedere că, din câte se ştie, obiectele neînsufleţite nu pot să plângă sau să sângereze, e inutil de spus că originea fenomenului trebuie să fie supranaturală. Este posibil ca prin aceste mijloace simple Durtinezeu să-şi dovedească existenţa. Este evident că se întâmplă ceva foarte straniu, dar oare este cu adevărat o manifestare a Divinităţii?

---

21 Hemografii: imagini realizate cu sânge (n.t)

Dovadă certă?

1944

Deşi potrivit declaraţiilor înregistrate, milioane de fantome sunt văzute în fiecare deceniu, majoritatea relatărilor rămân extrem de suspecte. Deseori s-a dovedit că se puteau găsi cu uşurinţă explicaţii puerile. O vibraţie produsă de traficul din apropiere care închide o uşă; un curent de aer care agită filele unei cărţi deschise; o casă veche care pârâie când se contractă datorită scăderii temperaturii, seara. Fără îndoială, fantomele pe care unii martori susţin că le-ar fi văzut există – aşa cum se zice – „numai în închipuire” Indiscutabil, farsorii au inventat poveşti pentru diverse profituri sau pur şi simplu din răutate.

Cu toate acestea, multe poveşti nu pot fi explicate atât de lesne. Pentru fiecare întâmplare ce poate fi pusă în seama unei persoane care interpretează greşit o combinaţie de împrejurări normale, există o alta care pare să indice prezenţa autentică a unor forţe lipsite de trup. Chiar dacă excludem toate poveştile spuse de copii, de persoane cu o înclinare nervoasă sau isterică sau de către cei care doresc să pretindă că au puteri psihice, tot ne mai rămâne un miez solid de cazuri inexplicabile care nu se lasă înlăturate. Aşadar, să fie oare acestea sufletele unor oameni morţi care au revenit?

O categorie de spirite care contribuie mult la formarea unei convingeri privind realitatea supravieţuirii oamenilor după moarte este cea în care vedeniile au revenit pentru a le împărtăşi unor prieteni sau cunoştinţe o oarecare dovadă specifică referitor la existenţa continuă – dovadă despre care cel care o primeşte nu avea nicio ştire prealabilă.

Un astfel de exemplu a fost revenirea lui Owen Harrison, un tânăr britanic expatriat care locuia în Africa

de Sud şi care, în timpul celui de-al doilea război mondial a venit în Europa ca să lupte pentru fosta lui patrie, pierzându-şi viaţa în campania din Italia, în 1944. Deşi rudele sale apropiate se mutaseră de mult în Africa, într-o seară, în locuinţa doamnei Feakes – o mătuşă englezoaică

— A apărut spiritul lui Harrison, învăluit de-o ceaţă aurie. A vorbit o singură dată, rostind numai două cuvinte: „Spune-i mamei" după care a dispărut. Doamna Feakes a fost totuşi prea tulburată pentru a-i spune cuvia despre vedenia ei, ba chiar a început să se îndoiască de deplinătatea facultăţilor ei mentale. Însă duhul lui Owen a fost insistent, apărând din nou peste câteva zile pentru a face aceeaşi rugăminte, de astă dată menţionând şi numele unei fete

— „Helen". Înainte de a dispărea, el i-a arătat mătuşii sale o floare albastră exotică, dintr-o specie pe care ea nu o mai văzuse niciodată. „Floarea", a spus el, va fi un semn pe care mama îl va înţelege". După această a doua manifestare, doamna Feakes i-a scris în fine surorii sale din Africa de Sud, descriind amănunţit incredibila întâlnire. Răspunsul pe care l-a primit a convins-o că înfăţişarea în care îi apăruse nepotul ei nu fusese rodul imaginaţiei sale, deoarece din scrisoarea doamnei Harrison reieşea că floarea albastră era o orhidee rară, o specie protejată, pe care fiul ei Owen o culesese în mod ilegal din munţii Table în cursul ultimei lui perioade de permisie. Pentru a evita posibilitatea de a fi prins, el nu le-o arătase decât mamei şi surorii lui. În orice caz, numele „Helen" constituia o dovadă şi mai concludentă, căci deşi nimeni din familia lui nu ştiuse nimic la vremea respectivă, cercetările au arătat ulterior că tânărul o curtase în secret pe o fată ce purta acel nume, şi s-au găsit numeroase scrisori de dragoste şi poezii dedicate ei. Astfel, pentru rudele îndurerate ale soldatului mort, teoria împotriva morţii a fost dovedită fără niciun dubiu.

Acest tip de întâlniri cu duhuri sunt deosebit de interesante pentru cercetătorii din domeniul psihicului, deoarece informaţiile oferite sunt necunoscute de cei care au fost aleşi ca să le primească. Faptul că doamna Feakes nu avea cunoştinţă de sensul mesajului lui Owen Harrison şi că o parte din acesta îi fusese anterior necunoscut chiar şi doamnei Harrison îl face să fie de două ori mai convingător şi exclude posibilitatea ca apariţia să fi fost creată printr-o legătură telepatică între prima femeie şi sora ei.

Dovezi tot atât de impresionante pentru confirmarea existenţei vieţii de după moarte au reieşit din încăperile în care se făceau şedinţe de spiritism. Printre cei care se îndoiesc de posibilitatea unei astfel de comunicări se numără cercetătorii care susţin că aşa-zisele îndrumări sunt pur şi simplu fragmente din subconştientul mediului. Ca teorie psihologică, această opinie are aspectele ei atrăgătoare, deoarece s-a dovedit în mod definitiv că mintea omenească este capabilă să creeze identităţi noi. Totuşi, această explicaţie a unui fenomen spiritist nu lămureşte nici pe departe numeroasele cazuri în care mediile obţin acces la unele informaţii despre care ele însele n-ar fi putut avea cunoştinţă.

Caracteristică este comunicarea transmisă în 1921 unei englezoaice, doamna Elizabeth Dawson-Smith, prin intermediul însuşirii de mediu a lui Gladys Leonard. În cazul acesta, spiritul care a revenit a fost cel al fiului doamnei Dawson-Smith, care, încă tânăr, fusese ucis cu un an înainte. Mesajul se referea la o geantă veche pe care o ascunsese fiul ei şi care conţinea recipisa pentru o mare sumă de bani plătită anterior unei case de împrumut din Germania. Doamna Dawson-Smith avea cunoştinţă de acea tranzacţie însă căutase în zadar hârtia respectivă. Când a găsit-o în locul pe care-l indicase Gladys Leonard, nu i-a rămas decât să creadă cu toată convingerea că fiul ei

fusese cel care-i transmisese mesajul, deoarece el fusese singura persoană care ştiuse de existenţa chitanţei.

Un alt exemplu, dezvăluit de olandezul Nils Jacobsen şi inclus în cartea sa *Life Without Death*[22] serveşte pentru a dovedi cât de greu de explicat sunt astfel de enigme într-un cadru bazat pe raţiune... În 1928, unchiul lui Jacobsen a fost izbit de un camion. Capul i s-a sfărâmat de un zid de cărămidă şi omul a murit peste câteva zile într-un spital fără a-şi fi recăpătat cunoştinţa. Familia lui Jacobsen presupusese întotdeauna că moartea lui se datorase fracturii craniene, până când, mulţi ani mai târziu, a fost primit un mesaj transmis prin intermediul unui mediu care oferea o altă versiune a evenimentelor. După ce descrisese cu exactitate împrejurările accidentului rutier respectiv, sufletul revenit al unchiului autorului a explicat că în realitate murise ca urmare a unei cauze care „provenea din oase”. Ceea ce a părut improbabil, până când Nils Jacobsen, a verificat raportul încheiat post-mortem. Registrele spitalului arătau că unchiul său murise nu în urma rănirii creierului, ci datorită unei embolii ce-şi avusese originea într-un cheag de sânge din osul şoldului – o tromboză a oaselor membrelor inferioare.

După cum a scris Jacobsen, faptul constituia un element important de care nimeni din familia lui, şi cu atât mai puţin mediul, nu avusese cunoştinţă. Începând din momentul acela, el însuşi a devenit convins că personalitatea umană nu este anihilată de moartea fizică.

1945

Teroare în Triunghi

De când Charles Berlitz şi-a publicat pe la mijlocul

22 *Life Without Death*: în traducere literală – „Viaţă fără de moarte” (n.t.)

anilor 1970 senzaţionala sa carte *Triunghiul Bermudelor*[23], a apărut o avalanşă de volume, periodice, articole de revistă şi documentare de televiziune pe acea temă. Scepticii continuă să susţină că nu există absolut niciun mister, deoarece numărul de vapoare şi avioane dispărute în acea zonă nu este deloc mai mare decât ar fi de aşteptat, ţinând seama de primejdiile naturale ale zonei. Oricine are dreptul să aibă propriul său punct de vedere, totuşi, chiar şi cei mai îndârjiţi demitizatori nu pot nega că, în mod indiscutabil, în apele dintre Florida, Bermude şi Marea Sargaselor s-au petrecut lucruri ciudate. Mai întâi, mult prea multe dispariţii de vase şi avioane au avut loc în condiţii meteorologice bune şi după ce fuseseră recepţionate mesaje radio ce indicau că totul la bord era în ordine. În mod şi mai ciudat, dispariţiile tipice survenite în triunghi nu au lăsat deseori nicio urmă de epavă, bărci de salvare, veste de salvare sau măcar pete de petrol în vecinătatea ultimei poziţii cunoscute a vasului sau a avionului. Că vă place sau nu, aici există întrebări cărora încă nu li s-a răspuns.

Dintre toate misterele ce au avut loc în Triunghi, niciunul nu este mai straniu decât dispariţia *Zborului 19*, un grup de avioane de antrenament naval care s-au „volatilizat" în timpul unui exerciţiu de rutină, la foarte scurtă vreme după sfârşitul celui de-al doilea război mondial.

La ora două după-amiaza, în ziua de 5 decembrie 1945, cinci bombardiere torpiloare de tip Gruman Avenger au decolat din sectorul naval al Fortului Lauderdale din Florida. Toate avioanele, purtând câte un echipaj de trei oameni, fuseseră supuse obişnuitelor verificări preliminare

---

23 După cartea lui Charles Berlitz-a fost făcut şi un film de televiziune, cu acelaşi titlu, difuzat şi în România. În 197S tot Berlitz a scris, în colaborare cu cercetătorul american William Moore, Experimentul Philadelphia, de asemenea ecranizat, (n.t.)

zborului şi, înainte de plecare, fuseseră alimentate cu carburant pentru ceea ce se intenţiona să fie o misiune absolut neprimejdioasă[24], de exersare a unor lansări de torpile. În timp ce membrii echipei urmăreau cu privirea cum se înălţa formaţia, zburând deasupra Atlanticului, nimeni n-ar fi putut bănui că nu aveau să-şi mai revadă colegii niciodată. Mai întâi, *Zborul 19* şi-a urmat în mod normal ruta conform graficului, înaintând paralel cu linia de coastă a Floridei. O vreme totul a părut în ordine totuşi, la ora 3.45 p.m., operatorul din turnul de control de la Fort Lauderdale a început să primească o serie de mesaje uluitoare din partea capului de formaţie, locotenentul Charles Taylor. Cu un glas în care se simţea teama şi uimirea, comandantul grupului a transmis că instrumentele sale o luau razna – de fapt, nu numai ale sale, ci dispozitivele de comandă ale tuturor avioanelor începuseră simultan să funcţioneze prost.

„— Ce poziţie aveţi?”, a întrebat operatorul radio.

Taylor a fost incapabil să spună.

„— Totul pare anapoda", a strigat el. „Ne-am rătăcit: Chiar şi marea nu arată aşa cum trebuie”.

Îngrijoraţi de această întorsătură de neînţeles a lucrurilor, operatorii radio de la Fort Lauderdale au continuat să-i ceară ofiţerului lor să-şi verifice poziţia; cu toate acestea, pe măsură ce minutele se scurgeau, glasul lui Taylor devenea tot mai tulburat şi neclar, iar mesajele sale aveau şi mai puţin sens decât înainte. Potrivit unei versiuni a evenimentelor, ultimele cuvinte pe care le-a exprimat păreau un avertisment: „Nu veniţi după noi, pentru numele lui Dumnezeu...!” apoi, tăcere. Totuşi, s-au dus după el. În urma pierderii legăturii radio, un aparat Martin Mariner a fost trimis spre zona în care comandantul bazei aprecia că, indiferent de orice altceva li

24 Denumirea codificată a misiunii era *Flight 19* („Zborul 19”) (n.t.)

s-ar fi întâmplat acelor oameni, avioanele lor aveau oricum să rămână în curând fără carburant şi s-ar fi prăbuşit în mare. Cu toate acestea, salvatorii aveau să devină ei înşişi următoarele victime ale Triunghiului. Când nava aeriană a ajuns la întinderea de ocean specificată ca zonă de cercetare, a dispărut şi ea de pe ecranele radarelor, nemaiştiindu-se nimic nici despre ea, nici despre echipajul său alcătuit din treisprezece oameni.

Pentru Marina Statelor Unite pierderea a şase avioane într-un interval de tot atâtea ore reprezenta un dezastru fără precedent în timp de pace. Un raport asupra anchetei întreprinse cu privire la evenimentele din 5 decembrie se întindea pe aproximativ patru sute de pagini. Documentul oficial susţinea versiunea că *Zborul 19* căzuse în mare în urma unei nefericite coincidenţe a mai multor factori nefavorabili: o bruscă înrăutăţire a condiţiilor meteorologice, interferenţe electrice şi o eroare de pilotaj. Trăgea de asemenea concluzia că şeful formaţiei, locotenentul Charles Taylor, trebuie să fi intrat în panică, astfel complicând situaţia şi distrugând curajul oamenilor săi tineri şi relativ lipsiţi de experienţă.

Cât despre dispariţia navei zburătoare Mariner, se presupunea că se datorase unei explozii în aer, deşi niciodată n-a fost prezentată vreo dovadă în sprijinul acestei ipoteze.

Ancheta oficială a Marinei a satisfăcut doar puţini oameni, şi, în mod cert, n-a reuşit să-i convingă pe scriitorii care au studiat numeroasele rapoarte referitoare la unele anomalii electromagnetice deosebite din acea zonă.

Ca să spunem mai lămurit, existau multe întrebări despre care şefii de la Marină nu au discutat. De pildă, pentru ce n-ar fi putut locotenentul Taylor să urmărească pur şi simplu coasta Floridei, dacă aceasta ar fi oferit o vizibilitate bună? De ce nu s-a găsit nicio urmă de epavă

sau de cadavru, în ciuda căutărilor efectuate după catastrofă?

Ce se întâmplase pentru ca Taylor şi oamenii lui să-şi întrerupă atât de brusc legătura radio?

Din 1945, dispariţia *Zborului 19* şi a avionului de salvare trimis în căutarea lui a intrat în folclorul Triunghiului Bermudelor, şi o serie de autori şi-au expus propriile teorii preferate: ozn-uri, forţe răuvoitoare supranaturale, distorsiuni ale timpului şi vârtejuri-psihice, pentru a nu enumera decât câteva. Regizorul Steven Spielberg a adus chiar omagii subiectului, incluzând dispariţia *Zborului 19 în* filmul său *Close Encounters of the Third Kind* („întâlniri de gradul trei”). Totuşi, în ciuda interesului continuu, se pare că nimeni nu s-a apropiat de soluţionarea enigmei.

Apoi, în ziua de 17 mai 1991, părea că în cele din urmă fusese descoperit un indiciu spectaculos referitor la acel mister, când o echipă de salvare pornită în căutare de comori în largul Floridei a găsit epavele a cinci avioane, la o adâncime de şapte sute cincizeci de picioare sub apă, chiar la şaptezeci de mile de coastă. Deşi ultima poziţie a avioanelor Avengers nu fusese niciodată determinată, posibilitatea ca alte cinci epave să se afle atât de apropiate unele de altele părea foarte improbabilă. Imediat, poveştile despre „vârtejuri diabolice” şi alte orori paranormale au început să-şi piardă credibilitatea. Două săptămâni mai târziu, întregul adevăr a ieşit la iveală, când un grup de consultanţi în probleme de salvare, cu baza în Hawaii, au reuşit să identifice „avioanele” ca fiind rămăşiţele unei serii de ţinte plutitoare folosite pentru lansarea de torpile la joasă altitudine în timpul celui de-al doilea război mondial.

Astfel, ultimul loc de odihnă al *Zborului 19* rămâne şi astăzi necunoscut. Nu suntem cu nimic mai aproape de descoperirea adevăratei sorţi a aviatorilor americani care

au dispărut de pe cerul Atlanticului la 5 decembrie 1945 şi nici nu ştim mai multe despre strania forţă care le-a distrus.

1940

Vizitatori nepoftiţi

Spiriduşii – acele spirite neastâmpărate cu puteri paranormale – locuiesc de obicei într-o casă numai de-a lungul unei scurte perioade de timp şi produc relativ puţine daune sau nefericiri. În nouă cazuri din zece, poznele lor bizare au ca scop cert exasperarea locatarilor umani, fără însă să le facă rău. Dar din păcate, nu toţi spiriduşii au urmat acest model. În unele cazuri, activităţile acestor entităţi invizibile au fost cu adevărat răuvoitoare.

În iunie 1946, o familie de refugiaţi germani numită Schrey s-a instalat într-un mic apartament din satul bavarez Lauter. Soţii Schrey adoptaseră cu un an în urmă două fetiţe ai căror părinţi fuseseră ucişi în cursul campaniei de bombardamente ale aliaţilor ce caracterizase ultimele luni ale celui de-al doilea război mondial. Orfanele se adaptaseră bine până când, la scurtă vreme după reinstalarea lor la Lauter, soţii Schrey au remarcat că personalitatea fiicei lor vitrege mai mari, Edith, părea să se modifice în cel mai alarmant mod. Odinioară calmă şi timidă, Edith a devenit neascultătoare, ba chiar obraznică, având crize de furie atât de violente încât părinţii ei adoptivi au început să-şi facă probleme în legătură cu sănătatea ei mentală. Totuşi, în curând, s-a văzut clar că modificarea personalităţii fetei era de origine supranaturală. Pe măsură ce vara se preschimba în toamnă, copila era tot mai des cuprinsă de o stare ca o transă ce dura zi! e în şir, toanele ei ciudate coincizând cu apariţia anormală, în diverse locuri din casă, a unor cantităţi enorme de excremente umane şi a unor bălţi de urină ce păreau să se ivească din senin. Deşi la început

soţii Schrey au bănuit că răspunzătoare erau fiicele lor, continua apariţie şi neobişnuitul volum de lichide şi substanţe infecte au exclus o cauză naturală. Lucrurile au mers din rău în mai rău, când copila mai mică a soţilor Schrey, Irma, a început să cadă în aceeaşi letargie ca şi sora ei adoptivă. În vremea aceasta, diverse obiecte din casă, printre care creioane, lame de ras şi chiar pile masive din fier au fost găsite rupte în bucăţi fără niciun motiv aparent. Alimentele, inclusiv roşiile şi alte zarzavaturi ieşeau zburând din cămări închise, iar o maşină de scris, proprietate a mamei adoptive a fetelor, Maria Schrey, a început să scrie mesaje lungi al căror conţinut era fie indescifrabil fie obscen. Acest ultim fenomen a continuat şi după ce maşina a fost încuiată în cutia ei.

Dezordinea a căpătat caracter de violenţă când fetele s-au pomenit că sunt ciopârţite de un instrument invizibil ce părea să fie o pereche de foarfeci boante. Cozile lor lungi au căzut pe pardoseală, lăsându-le pielea capului sângerândă şi golaşă şi, după un atac deosebit de puternic, mica Irma a fost spitalizată. Când medicii au aflat întreaga poveste ciudată a familiei Schrey, cazul a fost încredinţat unui parapsiholog autentic, profesorului Hans Bender, fondatorul Universităţii din Freiburg pentru zonele limită ale psihologiei şi igienei mentale. Bender le-a vizitat locuinţa şi a discutat cu membrii familiei. A plecat convins că aceştia erau victimele unui spiriduş autentic şi, deşi nu avea nicio posibilitate de a ajuta direct nefericita familie, le-a spus că el credea că necazurile lor aveau să ia sfârşit când fetele vor ajunge la vârsta pubertăţii.

Bineînţeles, s-a dovedit că Bender avusese dreptate. Pe măsură ce fetele se apropiau de adolescenţă, tulburările din locuinţa lor s-au diminuat de-a lungul unei perioade de timp, pentru a înceta cu totul când cea mai mare a împlinit vârsta de şaisprezece ani.

Profesorul Bender a continuat să studieze fenomenul spiriduşilor vreme de peste patruzeci de ani. În aproape toate cazurile a constatat că, dintre manifestările înregistrate, cele două categorii mai obişnuite erau sunetele de percuţie – ciocănituri, răpăieli, buşituri, trosnete şi pocnete – clătinarea, deplasarea, levitaţia sau alt soi de mişcare a obiectelor materiale. De cele mai multe ori, aceste două categorii de evenimente coincideau. Când obiectele îşi schimbau poziţia, mişcarea lor putea fi sau prea rapidă pentru a fi urmărită de ochi, sau nefiresc de lentă. Uneori, într-o încăpere putea să aibă loc o foarte mare agitaţie fără ca aceasta să aibă ca urmare daunele la care te-ai fi aşteptat. Bender a constatat chiar cazuri în care obiecte fragile printre care sticlărie, porţelanuri fine sau cristaluri erau izbite cu mare forţă de pereţi, rămânând totuşi intacte. Totodată, s-a observat că zvârcolirea vaselor de lut sau de faianţă urmată de spargerea acestora era deosebit de frecventă, fapt ce i-a sugerat cercetătorului că era posibil ca inteligenţa din spatele acestor tulburări să se fi bucurat efectiv de haosul pe care-l producea.

Însă, deşi activităţile spiriduşilor provoacă deseori panică printre membrii gospodăriilor pe care le invadează, abia peste câteva zeci de ani s-a întâlnit profesorul Bender faţă-n faţă cu un alt spirit tot atât de rău ca acela care ameninţase familia Schrey din Lauter. În noiembrie 1980, medicilor de la Institutul din Freiburg li s-a atras atenţia asupra stării critice în care se afla o tânără gospodină de origine spaniolă pe nume Carla, ce locuia în oraşul Mulhouse din estul Franţei. Devenind ţinta unei activităţi tot mai înspăimântătoare din partea spiriduşilor, nefericita femeie se pomenise supusă unei serii de atacuri brutale culminând printr-o reţea de tăieturi adânci încrucişate care i-au apărut pe neaşteptate pe umeri şi pe coapse. Caria suferea de asemenea de senzaţia de a fi împunsă cu

sălbăticie în pântece. Deşi medicii francezi au crezut la început că rănile femeii erau produse de ea însăşi în cursul unor crize de isterie, profesorul Bender şi colegii săi s-au convins curând că fenomenul adus la cunoştinţa lor era real. În decembrie, membrii echipei de cercetare nu numai că au fost martorii apariţiei spontane a semnelor pe pielea Cariei, dar au văzut totodată cu ochii lor alte activităţi anormale. Ba mai mult, parapsihologii germani au descoperit că se umbla cu regularitate la echipamentul lor şi că filmele pe care le făceau erau distruse în mod misterios. Într-unele încăperi din casă, în mijlocul nopţii, când instalaţia de încălzire era întreruptă şi când temperatura din exterior scăzuse sub douăzeci de grade Fahrenheit, termometrele au înregistrat o temperatură de optzeci de grade. Altă dată, acelaşi echipament modern reglat să controleze temperatura pe o durată de şaptezeci şi două de ore a indicat nu numai fluctuaţii enorme, ci şi apariţia pe hârtia înregistratorului a unor linii orizontale întrerupte care erau imposibil de redat în mod tehnic.

Deşi mai înainte fusese un adept convins al teoriei psihokineziei spontane recurente care consideră că manifestările spiriduşilor sunt rezultatul unor eliberări de energie psihică din mintea factorului uman aflat în centrul tulburărilor, profesorul Bender a ajuns să creadă că în locuinţa Cariei se instalase o forţă autonomă invizibilă. Prin urmare, împreună cu colegii săi, Bender a lăsat deoparte ideile sale paraştiinţifice preconcepute şi a încercat să ia legătura cu spiritul prin intermediul „rostogolirii sticlei” – o variantă a tehnicii planşetei de spiritism. În curând s-a obţinut contactul cu entitatea, care s-a prezentat cu numele de „Henry”. Ulterior, aceasta s-a înfăţişat efectiv, de obicei sub forma unei apariţii ameninţătoare care când se vedea, când devenea invizibilă, intrând şi ieşind prin pereţi şi prin uşi închise. Din nefericire, identificarea fantomei n-a contribuit cu

nimic la convingerea ei să plece. În aprilie 1981, Caria şi soţul ei Thierry au abandonat lupta şi s-au mutat în altă parte, lăsându-şi casa goală. Adică goală, cu excepţia oaspetelui lor nepoftit.

1947

Cazul Roswell

Printre cele mai controversate aspecte ale enigmei OZN-urilor se numără afirmaţia că unele farfurii zburătoare s-ar fi prăbuşit fiind apoi recuperate în mare taină. Reclamaţiile au fost respinse cu regularitate de personalităţile militare, totuşi, în ultimii câţiva ani, a apărut un flux continuu de informaţii noi care sugerează că pentru câteva din aceste cazuri înconjurate de zvonuri e posibil să existe realmente o bază faptică. Actualmente, cel puţin o recuperare a unei astfel de nave prăbuşite pare să fie indiscutabilă.

În seara zilei de 2 iulie 1947, un obiect strălucitor în formă de disc a fost văzut zburând la joasă altitudine deasupra oraşului New Mexico. A doua zi, o mare cantitate de materiale provenind dintr-o epavă extrem de neobişnuită a fost găsită de către proprietarul unei ferme de animale numit William Brazel, în timp ce călărea împreună cu fiul său pe proprietatea lor de la Roswell. Ranch-ul era situat la aproximativ şaptezeci de mile la nord de locul în care OZN-ul fusese văzut iniţial, însă în general în direcţia aparentei rute de zbor a vechiului extraterestru. Având impresia că epava era altceva decât un avion convenţional, Brazel, fără a pierde timp, a informat autorităţile. Şeriful local a transmis veştile Forţelor Aeriene ale SUA şi, într-un răstimp de câteva ore, la faţa locului a sosit o echipă de cercetare de la Biroul de Informaţii al Grupului de Bombardiere 509. Imediat,

asupra descoperirii a fost tras un văl de discreţie, iar rămăşiţele au fost rapid strânse cu meticulozitate şi transferate la baza Aviaţiei Militare „Wright Field” de la Dayton, din Ohb. Nimeni din cei ce nu aparţineau personalului militar nu a fost admis în apropierea avionului B-29 cu care a fost transportată epava. Echipajelor de la sol ale Forţelor Aeriene care au apucat să întrezărească încărcătura specială a avionului li s-a ordonat să nu spună nimic presei şi s-a emis o declaraţie oficială, explicându-se că misterioasa epavă descoperită pe uscat în apropiere de Roswell fusese identificată ca fiind resturile uneia dintre noile tipuri de babane meteorologice ale aviaţiei militare, având ataşată propria sa ţintă radar din folie de cositor. William Brazel, fermierul care găsise obiectul sfărâmat, a fost interogat şi ţinut izolat, fără posibilitatea de comunicare, o săptămână, fiind apoi eliberat fără nicio explicaţie sau scuză. Când o poveste ce făcea aluzie la o farfurie zburătoare ce ar fi fost recuperată a fost strecurată printr-o telegramă a presei de la Albuquerque, Forţele Aeriene au intervenit pentru a împiedica difuzarea ei de către un post de radio.

Aproape la o jumătate de secol după confirmată prăbuşire de la Roswell, multe persoane consideră că este imposibil ca un eveniment de o importanţă aşa de zguduitoare pentru omenire să fi fost muşamalizat cu atâta succes. Totuşi, dovezile în acest sens continuă să se acumuleze, iar incidentul din iulie 1947 de la Roswell a devenit unul dintre cele mai bine documentate şi mai amănunţit cercetate din istoria OZN-urilor. În cursul ultimilor cincizeci de ani, doi scriitori americani – Stanton Friedman şi William Moore – au luat contact cu mai bine de o sută şaizeci de martori care au avut direct sau indirect legătură cu recuperarea epavei de la New Mexico, inclusiv cu membri ai echipamentului avionului care a transportat-o.

Din diversele mărturii primite, cea mai impresionantă a fost aceea a maiorului Jesse Marcel, ofiţerul de informaţii căruia i s-a încredinţat iniţial operaţiunea de recuperare. Respingând total explicaţia cu balonul, Marcel a declarat că materialul pe care-l manipulase „nu era asemănător cu nimic existent pe pământ”. Un fragment de folie metalică era atât de rezistent încât, în ciuda greutăţii sale remarcabil de mici, nu a putut fi deformat cu un ciocan de forjă de aproximativ opt kilograme. Mărturia lui Marcel nu poate fi lesne trecută cu vederea, deoarece el era un veteran din cel de-al doilea război mondial, al campaniei de bombardare strategică, şi ulterior a fost avansat la gradul de locotenent colonel, imediat după ce i s-a încredinţat programul special de înarmare al Forţelor Aeriene. Ba mai mult, descrierea epavei extraterestre făcută de el semăna îndeaproape nu numai cu cele ale altor martori, ca de exemplu William Brazel, ci se potrivea ca amănunte cu aceea care transpirase în legătură cu alte recuperări de farfurii zburătoare care, chipurile, ar fi avut loc ulterior. În Statele Unite, aceste incidente au fost semnalate în următoarele locuri: Paradise Valley, Arizona, 1947; Aztec, New Mexico, 1948; Kingham, Arizona, 1953 şi New Mexico, 1962. Cazuri suplimentare au fost raportate din ţări aflate la mari distanţe, cum ar fi Franţa, Germania, Puerto Rico, Africa de Sud, Australia, fosta Uniune Sovietică şi Insula Spitzberg din Oceanul Arctic. Dacă preferăm să respingem dovezile referitoare la incidentul de la Roswell şi la aceste numeroase alte exemple ca neavând o bază faptică, trebuie totodată să ne întrebăm pentru ce guvernele din întreaga lume şi-au dat atâta osteneală să le ascundă.

În martie 1975, senatorului Barry Goldwater i s-a refuzat aprobarea de a vizita baza aeriană Wright-Patterson – numită anterior Wright Field – unde intenţiona să examineze rămăşiţele sfărâmate de la incidentul

petrecut în iulie 1947 la Roswell. Întrebând pentru ce i-a fost respinsă cererea, se pare că senatorului Goldwater i s-a răspuns că problema nu putea fi discutată cu un membru al publicului civil, chiar dacă acea persoană era o oficialitate de rang superior. Incidentul de la Roswell, împreună cu toate dovezile referitoare la recuperări ale unei farfurii zburătoare, a fost o problemă care a rămas categorisită la un nivel mai sus de *top secret*.

De atunci, tot mai multe amănunte au transpirat treptat, toate scoţând în evidenţă un văl de discreţie maximă, în ultimii câţiva ani, înainte de decesul său în iulie 1986, profesorul Robert Saurbacher, un fizician american care în timpul anilor 1950 a ocupat un post însemnat la Ministerul Apărării, şi-a călcat jurământul de tăcere şi a descris în amănunt modul în care guvernul Statelor Unite recuperase şi încă mai poseda resturile mai multor nave aeriene extraterestre prăbuşite. Deşi neimplicat direct în proiectul de recuperare a OZN-urilor, Saurbacher văzuse el însuşi materialele recuperate. El a descris carcasa metalică a navei ca fiind foarte uşoară şi extrem de dură, în timp ce panourile instrumentelor şi alte sisteme de comandă din interior erau şi ele făcute dintr-o substanţă subţire, similară cu o folie. Cu toate acestea, studiile de laborator întreprinse de oamenii de ştiinţă ai Forţelor Aeriene ale Statelor Unite au dovedit că aceleaşi substanţe puteau rezista la formidabilele presiuni de frânare şi accelerare asociate cu zborul spaţial. Cunoaşterea existenţei acestor nave era – insista Saurbacher – limitată la un mic grup de persoane din cadrul instituţiei de securitate politico-militară. Aşa cum s-a exprimat el, subiectul era considerat de guvernul Statelor Unite ca fiind cel mai important, chiar mai important decât bomba cu hidrogen.

Declaraţiile profesorului Saurbacher au fost ridiculizate de către agenţiile guvernamentale şi există

dovezi care sugerează că fuseseră luate unele măsuri chiar lipsite de subtilitate pentru a reduce dezvăluirile lui publice. Majoritatea oamenilor simţeau că declaraţiile lui erau prea fantastice pentru a fi luate în serios, totuşi alţii, recunoscând că Saurbacher nu era genul de om înclinat spre exagerări nebuneşti sau închipuiri fanteziste, l-au crezut. „Pentru ce ar fi preferat un om care se bucura de o foarte reuşită carieră ştiinţifică, universitară şi în domeniul afacerilor să-şi păteze reputaţia inventând o poveste atât de bizară?", se întrebau aceşti oameni. Întrebarea nu avea răspuns, decât, bineînţeles, dacă povestea era adevărată.

Cum, desigur, era.

1948

Ultima misiune a locotenentului Mantell

După celebrul raport al pilotului civil Kenneth Arnold prin care declara că în iunie 1947 văzuse o farfurie zburătoare, mulţi ofiţeri de rang superior din Forţele Aeriene ale Statelor Unite au început să se întrebe dacă prezenţa extratereştrilor care apăreau atunci pe cerul american nu se va dovedi într-o bună zi ostilă. Nu aveau să fie nevoiţi să aştepte îndelung până să afle.

În jurul orei unu, în după-amiaza zilei de 4 ianuarie 1948, un ofiţer de serviciu la turnul de control de la baza aeriană Godman Field, în statul Kentucky, a primit un apel telefonic de la şeful patrulei de control al şoselelor statului. Ofiţerul de poliţie dorea să verifice veridicitatea anumitor rapoarte care sosiseră în tot cursul dimineţii, semnalând un obiect strălucitor, uriaş, de forma unei farfurii cu un diametru mai mare de cinci sute de picioare. Puteau confirma cei de la Godman că le aparţinea lor? Ofiţerul de serviciu n-a fost amuzat şi a subliniat pe un ton tăios că o navă de dimensiuni atât de formidabile era o imposibilitate fizică. A sugerat că ceea ce vedeau

automobiliştii era probabil soarele, sau cine ştie ce ciudată anomalie de refracţie a luminii şi s-a grăbit să pună receptorul în furcă. Totuşi, câteva minute mai târziu acelaşi om şi-a schimbat părerea când, de la personalul armatei ce păzea rezerva federală de aur de la Fort Knox, aflat în apropiere, s-a primit, un mesaj urgent care adeverea extraordinarul fenomen aerian. Un disc masiv, nesemănând cu nimic ce mai fusese văzut vreodată, plutea tocmai atunci deasupra zonei, afirmau cei de la Fort Knox. Ameninţarea a fost luată de astă dată în serios şi comandantul bazei Godman, colonelul Guy Fix, a ordonat să decoleze o flotilă de avioane de vânătoare Mustang P-51. Peste câteva minute acestea se aflau în aer şi intrau în contact vizual cu OZN-ul – un disc metalic de dimensiuni formidabile, din câte spunea comentariul radio al capului de formaţie Thomas Mantell, un veteran din cel de-al doilea război mondial.

Pe măsură ce avioanele de vânătoare se apropiau de obiect, care plutea la o altitudine apreciată la aproximativ douăzeci şi două de mii de picioare, alţi piloţi confirmau descrierea lui Mantell: „Pare să fie un obiect metalic... de dimensiuni formidabile... chiar în faţă şi puţin deasupra... Pot să disting şiruri de ferestre... are un inel şi o cupolă...” Ascultând în turnul de control, colonelului Fix şi colegilor săi ofiţeri nu le venea să creadă. Totuşi, uimirea li s-a transformat curând în groază. Când avioanele Mustang se aflau doar la o jumătate de milă de ţinta lor, monstruozitatea zburătoare a început să se înalţe, dând dovadă de o capacitate de manevrare greu de crezut. Locotenentul Mantell a virat strâns şi a dispărut din vedere în spatele unui nor; în aceeaşi clipă, radioemiţătorul lui a murit.

Operaţiunea de recuperare a avionului capului de formaţie a început în acea după-amiază. Fragmentele de epavă erau împrăştiate pe o suprafaţă de două mile,

sugerând serios probabilitatea unei explozii în aer. Conform surselor Forţelor Aeriene ale Statelor Unite, a fost găsit şi trupul lui Mantell, deşi niciun civil – nici măcar părinţii aviatorului mort – nu a primit încuviinţarea de a-l vedea. Ceilalţi trei piloţi au fost invitaţi să-şi prezinte raportul şi li s-au dat instrucţiuni să păstreze tăcere. În ziua următoare s-a dat publicităţii o declaraţie oficială prin care se spunea că locotenentul Thomas Mantell avusese nefericirea de a fi ucis „în timp ce încerca să urmărească planeta Venus”. Părea mai probabil că el ar fi zburat la prea mare altitudine şi ar fi leşinat din lipsă de oxigen. „Poveştile anterioare referitoare la o farfurie zburătoare”, afirma purtătorul de cuvânt al Forţelor Aeriene, „nu aveau absolut nicio bază şi erau probabil rezultatul unei identificări la fel de eronate a îndepărtatei planete”.

În opinia a numeroşi oameni, explicaţia oficială sfida logica. Prea mulţi civili fuseseră în acea dimineaţă martori ai trecerii lente a OZN-ului pe deasupra Kentucky-ului şi ştiau că obiectul pe care îl văzuseră nu era în mod categoric Venus. Altora li se părea greu să creadă că un pilot cu experienţă, un veteran al războiului din Pacific, ar fi putut face o greşeală atât de elementară. Şi ce era cu ceilalţi piloţi – pentru ce nu li se îngăduia să-şi exprime părerile? Datorită sporirii interesului public din întreaga Americă faţă de OZN-uri, Forţelor Aeriene le-a fost greu să dea vina morţii unuia dintre oamenii lor pe o poveste atât de puerilă. În consecinţă, o săptămână mai târziu au schimbat-o, anunţând că obiectul observat deasupra Fort Knox-ului, fusese acum „identificat în mod categoric" ca fiind un balon de recunoaştere *Skyhook*, a cărui suprafaţă argintie reflecta lumina solară.

Cu trecerea anilor, putem afirma acum cu certitudine că niciuna din aceste explicaţii nu era reală, şi ele n-au fost crezute la vremea respectivă nici de cei de la Forţele Aeriene. În memorandum-ul devenit actualmente public,

înaintat Centrului de Informaţii Tehnice Aeriene, generalul N.F. Twining de la Comanda Aeriană Strategică descria farfuriile zburătoare ca fiind „nave interplanetare” şi confirma recentul val de observaţii, socotindu-le „în mod neîndoielnic reale”. Raportul a fost scris în toamna anului 1948. O altă corespondenţă scrisă în acelaşi an, de astă dată adresată comandantului suprem al Forţelor Aeriene, generalul de brigadă George Shlugan prezintă cazul în mod şi mai categoric: „Opinia acestui for este că aşa-numitele fenomene de discuri zburătoare sunt ceva real şi nu o iluzie optică... unele caracteristici de funcţionare, cum ar fi viteze foarte mari de înălţare, manevrabilitatea şi măsurile de retragere luate când au fost contactate de navele omeneşti, lasă loc posibilităţii că obiectele sunt comandate...”

Generalul Twining sugera ca toate informaţiile referitoare la fenomenul OZN să fie făcute publice. Sfatul său n-a fost luat în seamă. În loc să-i spună poporului american adevărul, guvernul Statelor Unite şi instituţia sa militară aveau să categorisească observaţiile drept „secrete de gradul A 0147”, folosind atât FBI-ul cât şi serviciile CIA pentru a muşamaliza în mod sistematic dovezile ca să ofere în schimb explicaţii vădit artificiale pentru observaţii autentice. Gaze de mlaştină, avioane convenţionale, iluzii optice, fum de la coşuri de fabrică, reflexia luminii unor stele, paraşute, sateliţi, rachete, licurici, stele căzătoare, baloane meteorologice şi veşnica favorită – isteria de masă – au fost propuse pe rând, în efortul de a demitiza fenomenul. Între timp, lista piloţilor morţi şi a avioanelor dispărute devenea tot mai lungă. E posibil ca Thomas Mantell să fi fost primul aviator american care şi-a pierdut viaţa în urma unui contact cu un OZN, dar, cu siguranţă, nu avea să fie ultimul.

1949

La jumătatea drumului spre rai

Se spune uneori că nimeni nu poate şti cu adevărat cum va fi clipa morţii, deoarece nimeni nu se întoarce să istorisească povestea. De fapt, acest lucru nu este întru totul exact.

În noiembrie 1949, Edmund Wilbourne, un tânăr englez care suferea de pleurezie, a fost internat la spitalul „Crumpsall”, Manchester. Când a sosit era deja în stare critică, şi speranţele de însănătoşire a lui Wilbourne scădeau rapid. A decedat în aceeaşi noapte – sau aşa au crezut medicii care-l tratau. În realitate, fără ştirea personalului spitalului, Wilbourne era încă foarte viu: deşi funcţiunile lui trupeşti păreau să fi încetat, conştiinţa lui pur şi simplu i-a părăsit corpul. El avea să rămână câtăva vreme în această stare. Plutind liniştit deasupra formei sale fizice inerte, tânărul privea cu o curiozitate detaşată cum infirmierele pregăteau cadavrul pentru morgă, remarcând cu scârbă şi mirare cum faţa trupului său era bărbierită de către o infirmieră care folosea un brici, neştiind că aceasta era practica obişnuită în spitale. Deşi Wilbourne nu putea să-şi înţeleagă starea extra-corporală, nu simţea nicio teamă deosebită. Consemnările spitalului au arătat că englezul trebuie să fi rămas în această stare neobişnuită, între viaţă şi moarte, vreme de câteva ore. De fapt, numai după ce cadavrul i-a fost dus la morgă s-a pomenit el că, pe neaşteptate, revine la starea conştientă normală. În mod nesurprinzător, omul de serviciu de la morgă a leşinat când „decedatul” Wilbourne s-a ridicat brusc în capul oaselor şi a strigat să i se dea ajutor. În săptămânile care au urmat, englezul s-a însănătoşit pe deplin şi mai este şi astăzi în viaţă. îşi păstrează certificatul de deces înrămat pe perete, pentru a dovedi că toată păţania lui n-a fost un vis.

Multor oameni povestea relatată mai sus li se poate părea prea incredibilă pentru a fi luată în serios.

Totuşi, dacă nu preferăm să-l declarăm pe Wilbourne mincinos sau să-i învinuim de incompetenţă pe medicii care l-au tratat, ciudatul adevăr pare să fie că, în anul 1949, a fost realmente mort timp de mai bine de două ore.

Cu toate acestea, amintirile lui Edmund Wilbourne despre moartea lui sunt departe de a fi unice. Experienţele asemănătoare de moarte aparentă[25] le-au fost raportate unor medici din întreaga lume cu o insistenţă suficientă pentru a-i convinge pe cercetătorii fenomenelor paranormale că aceste istorisiri nu sunt nici vise nici iluzii. De fapt, bizara br consecvenţă pare să confirme probabilitatea ca noi toţi, fără deosebire, să trecem printr-o experienţă similară în clipele de ultimă încercare. Pe măsură ce ştiinţa medicală progresează, aducând cu ea tehnici avansate de reanimare, numărul de persoane care revin la viaţă este în creştere, şi unii medici s-au abătut de la preocupările br pentru a studia volumul tot mai mare de de vezi.

În 1976, un psihiatru californian pe nume Raymond Moody a publicat o carte intitulată *Life After Life*[26], care descria cu amănunte deosebit de impresionante amintirile a peste o sută de persoane care supravieţuiseră unei morţi temporare survenite în urma unor accidente sau în timp ce se aflau sub cuţitul chirurgului. Prin cercetările sale, Moody a descoperit că aproape toţi cei care trecuseră prin experienţe de moarte aparentă aveau amintiri foarte vii despre felul în care îşi părăsiseră trupul; şi deoarece acele descrieri aveau multe aspecte comune, el şi-a format părerea că experienţa morţii rămâne profund asemănătoare pentru toate fiinţele omeneşti. În

---

25 Termenul folosit în limba engleză pentru moarte clinică este near-death experiences, prescurtat NDEs (n.t.)

26 Life After Life: în traducere literală — „Viata de după viaţă" (n.t.)

introducerea sa la cartea *Life After Life*, psihiatrul a construit ce considera el a fi un arhetip al experienţei morţii, bazat pe cele cincisprezece elemente comune menţionate mai frecvent.

Conform opiniei lui Moody, experienţa morţii aparente ar începe când subiectul percepe un zumzet neplăcut în timp ce este transportat rapid de-a lungul unui tunel nesfârşit şi întunecos. După această senzaţie, conştiinţa subiectului constată că se află în exteriorul trupului fizic, totuşi în imediata lui vecinătate, aproape întotdeauna plutind deasupra propriului cadavru. Observatorului fără trup i se prezintă apoi vedenii ale unor spirite cunoscute de el, persoane care au plecat înaintea lui în împărăţia morţii. După aceea, cel ce trece prin acea experienţă simte de obicei o indescriptibilă senzaţie ce este urmată de o altă vedenie, de astă dată o Fiinţă de Lumină – descrisă în diverse feluri – care pare a fi cea mai înaltă entitate spirituală, trimisă să-l sau s-o îndrume – prin telepatie – către o reconsiderare a realizărilor şi eşecurilor sale din timpul existenţei pământeşti. O trecere în revistă instantanee şi panoramică a vieţii apare apoi în faţa ochilor persoanei aparent moarte. După revederea vieţii, au loc multe alte evenimente, însă subiecţii ajung întotdeauna la un punct în care li se cere să treacă peste un fel de barieră simbolică sau punct de dincolo de care nu mai există întoarcere. În mod instinctiv, călătorul astral devine conştient că momentul nu este corect şi îşi dă seama că trebuie să revină la viaţa pământească. Deseori dezamăgit că a fost nevoit să părăsească acea lume de frumuseţe, iubire şi fericire, cel ce experimentează moartea aparentă îşi va regăsi conştiinţa din nou în trupul său fizic.

Moddy subliniază în introducerea sa la *Life After Life* faptul că niciodată nu sunt identice două experienţe de moarte aparentă, precum şi că niciuna din cele descoperite

de el nu includea absolut toate elementele descrise mai sus. Ba mai mult, nu există niciun element care să pară a fi comun absolut tuturor experienţelor, deşi unii oameni – în general aceia care au fost declaraţi clinic morţi pe o durată de timp îndelungată – aveau amintiri deosebit de vii ce se apropiau foarte mult de modelul dat. Ca regulă generală, persoanele care pătrundeau mai adânc în lumea cealaltă erau întotdeauna cele care fuseseră „moarte” vreme mai îndelungată; cele care relatau doar că îşi părăsiseră trupul erau pacienţi ale căror funcţiuni vitale încetaseră pe perioade mai scurte de două minute.

Cercetările lui Moody au fost prea controversate pentru, a fi acceptate de majoritatea medicilor, însă în anii ulteriori, alţi experţi americani care i-au urmat paşii şi şi-au publicat propriile lor analize ale unor experienţe de moarte aparentă tindeau în general să sprijine concluzia californianului. În plus, aceşti psihologi au scos rapid în evidenţă faptul că amintirile din zilele noastre despre supravieţuiri la limită corespundeau îndeaproape cu descrierile experienţelor de moarte cuprinse în texte străvechi cum ar fi *Cartea tibetană a Morţilor*.

Astăzi, în ultimii zece ani ai ultimului deceniu ai actualului mileniu, mulţi oameni continuă să privească moartea ca pe o dispariţie finală, o terminare deplină, un sfârşit definitiv. Însă e posibil ca ei să se înşele. Dacă ar fi să dăm cât de cât crezare poveştilor unor persoane ca Edmund Wilbourne, atunci s-ar părea că în mod cert o oarecare parte din noi înşine – conştiinţa, mintea, sufletul sau ce o fi fiind aceea – nu se stinge când încetează funcţiunile vitale ale trupului.

1950

Legendarul Ogopogo

Retragerea ultimei ere glaciare a lăsat Canada

presărată cu aproape o sută de mii de lacuri, aşa că nu poţi *fi* surprins când *afli că ţara* care *ocupă* locul al *doilea din* lume ca mărime are mai multe legende despre monştri lacuştri decât oricare alta. În cursul secolului douăzeci au sosit relatări despre zeci şi zeci de lacuri şi râuri canadiene, toate indicând prezenţa probabilă a unor făpturi cu gât lung, de tip plesiozaur, în fauna indigenă din nordul continentului american.

Există, de exemplu, monstrul lacului Turtle, din Saskatchewan, văzut întâia oară în 1924, şi fiara lungă şi neagră din lacul Ponongamook, care a fost zărită pentru prima dată în anul precedent. Manipogo, o făptură care bântuie lacurile Manitoba şi Winnipegosis, unite prin Crane Narrows, a rămas sperioasă faţă de oameni până spre sfârşitul anilor 1930 şi a atras în mod serios atenţia abia când, în 1960, s-a ridicat drept în sus din apă în faţa unui grup de persoane ieşite pentru o gustare la iarbă verde în zona lacului, din parcul Manitoba. Descrisă ca având un cap plat, ca de şarpe, o piele neagră şi trei cocoaşe imense, imaginea dihaniei a fost surprinsă atât în fotografii statice cât şi pe film, în mişcare. „Champ”, care se spune că ar locui în lacul Champlain, ale cărui ape curg din Canada prin Vermont şi statul New York, a fost văzută atât de regulat în cursul ultimilor o sută de ani, încât unii oameni au încercat cu asiduitate să obţină închiderea ei în lista de specii de animale primejdioase din Statele Unite, în timp ce „Caddy”, şarpele de mare care, din câte se pare, locuieşte în largul coastei Columbiei Britanice, a fost văzut chiar mai des.

Totuşi, niciuna dintre aceste reptile nu este la fel de celebră ca cea care se bucură de reputaţia de a bântui lacul Okanagan din Columbia Britanică – o formidabilă întindere de apă care acoperă o suprafaţă de aproximativ o sută douăzeci şi şapte de mile pătrate.

Înainte de incursiunile primilor colonişti albi, acum o

sută de ani, triburile de indieni Shushwap care îşi instalau taberele pe malurile lacului îl adorau pe Naitaka, un spirit-monstru despre care credeau că locuia în adâncurile întunecoase şi neprimitoare. Din câte se spune într-o poveste transmisă din generaţie în generaţie, un şef venit în vizită n-a ţinut seama de avertismentele referitoare la monstru şi a fost mâncat, împreună cu familia lui, când a încercat să traverseze lacul într-o canoe. Alte povestiri despre Naitaka au fost reprezentate prin desene grosolane, pe pietre. Acestea arată un animal cu un gât lung, cu trup gros şi patru aripioare – trăsături ce amintesc de monstrul din Loch Ness şi de mulţi alţi şerpi de lac de pe întreg pământul. Superstiţiile indiene cu privire la monstrul din Okanagan par să fi trecut rapid la primii colonişti albi, deşi numele iniţial al animalului avea să fie înlocuit prin acela de „Ogopogo”, împrumutat dintr-un popular cântec de music-hall londonez, în secolele nouăsprezece şi douăzeci, n-au lipsit apariţiile monstrului şi, în 1914, pe una din plajele lacului s-a găsit stârvul intrat în putrefacţie al unui animal mort, adus pe mal de ape.

Cu toate acestea, abia când s-a pornit valul de apariţii din 1950 majoritatea canadienilor a început să ia în serios legenda. În ziua de 2 iulie, un „dinozaur înotător” a fost văzut de o anume doamnă Kray, precum şi de familia Watson din Montreal, împreună cu care făcea o plimbare pe lac, în dreptul localităţii Kelowna. Ulterior, doamna Kray a descris creatura ca având un „trup sinuos, lung de treizeci de picioare, alcătuit din cinci unduiri aparent despărţite între ele printr-un spaţiu de aproximativ două picioare, în care acea zonă inelată se afla probabil sub apă”. După ce s-a îndreptat vreme de câteva minute spre nord, animalul a străbătut rapid lacul în direcţia opusă, părând că vânează un banc de peşti şi lăsând în urma lui o dâră lată de spumă.

Aşa cum se întâmplă întotdeauna cu relatările despre monştri lacuştri, oamenii cu gândire convenţională s-au grăbit să sugereze explicaţii sigure, fireşti. Federaţia Naturaliştilor din Columbia Britanică şi-a exprimat propria convingere că o iluzie optică produsă de „o mişcare a unei unde anormale pe suprafaţa netedă a apei, apărută în condiţii deosebite de iluminare” îi făcuse pe martori să ia nişte umbre mari drept creaturi subacvatice în mişcare. Explicaţia aceasta întortocheată n-a convins mulţi canadieni, iar media scepticilor se simţeau mai înclinaţi să creadă într-un scenariu mai puţin blând: anume, că martorii respectivi inventaseră pur şi simplu întâlnirea cu monstrul. Totuşi, după cum a reieşit ulterior, acele prime apariţii aveau să fie doar începutul unui mister de lungă durată.

În aceeaşi lună, doamna E.A. Campbell a urmărit cu privirea o făptură asemănătoare, de pe peluza casei sale din Kelowa. Conform descrierii ei, dihania a ieşit la suprafaţă de trei ori, apoi s-a scufundat şi a dispărut. Peste câteva săptămâni, în ziua de 21 august, reverendul W.S. Bean, rector al Bisericii Anglicane de la Penticton, l-a văzut pe Ogopogo ieşind dintr-o agitaţie cumplită a apei şi lăsând în urmă o dâră mare, în timp ce se îndepărta. Această apariţie a avut loc în apele din dreptul localităţii Naramata şi, o lună mai târziu, tot în apropiere de Naramata, domnul Bruce Miller şi soţia lui au văzut monstrul în timp ce mergeau cu maşina pe drumul de pe malul lacului. Oprind vehiculul pentru a-i urmări mişcările, l-au descris după aceea ca având un gât neted şi sinuos şi o spinare ondulată. Deşi aceasta a fost ultima apariţie a făpturii semnalată în cursul anului 1950, proprietarul unui teren de camping de la Sunny. Beach a realimentat povestea când a declarat că găsise urma lui Ogopogo pe malul din apropiere. Cu toate că nu există nicio modalitate prin care să se facă o legătură certă între dihanie şi urme,

era foarte evident că acestea nu fuseseră făcute de niciun animal cunoscut.

Începând din acea vară extraordinară a anului 1950, Ogopogo-mania n-a dat semne că s-ar fi potolit. Cercetătoarea Arlene Gaal a înregistrat până acum două sute de relatări distincte. Şi mai important, pe durata aceleiaşi perioade, ea a contribuit făcând şi publicitate filmelor şi fotografiilor realizate de pe malul lacului, care par să arate siluete mari, însufleţite, mişcându-se ca un şarpe. De exemplu, în august 1968 turistul Art Folden a prins în teleobiectivul aparatului său de filmat o reptilă neobişnuită, în timp ce stătea pe şoseaua 97, într-o poziţie avantajoasă, care oferea o excelentă priveliște a suprafeţei apei. Filmul de 8 milimetri pentru amatori al lui Folden arată un obiect de mari dimensiuni, scufundat în apă la aproximativ trei sute de metri depărtare de mai. Un şir de pini din prim-plan serveşte ca punct de reper imaginii şi permite o apreciere corectă a lungimii făpturii de la cap la coadă – estimată a fi de şaizeci de picioare –, a grosimii mijlocului – îngustat la ambele capete – şi a considerabilei viteze de deplasare. Când Arlene Gaal a văzut ea însăşi filmul, a sugerat să fie analizat de experţi fotografi şi comparat cu schiţa de teren făcută de un topograf. Experţii au recunoscut că filmul era autentic şi bineînţeles, Gaal a declarat că pelicula dovedea o dată mai mult şi în mod definitiv că în lacul Okanagan există o formă de viaţă neobişnuită.

Dovezi suplimentare că monştrii din lacurile canadiene nu erau nici mistificări nici halucinaţii au apărut în 1977, când o echipă de trei oameni, folosind un echipament de sonar complicat, au pândit vreme de zece zile o urmă lungă de douăzeci şi cinci de picioare, în lacul Pohénégamook[27]. Camere de filmare automate au prins imaginea rapidă a siluetei întunecoase în timp ce trecea pe

---

27 https://en.wikipedia.org/wiki/Poh%C3%A9n%C3%A9gamook

sub ambarcaţiunea lor, însă din păcate niciuna din fotografiile statice făcute nu s-a dovedit îndeajuns de clară pentru a permite o identificare certă.

Totuşi, ca şi în cazul atâtor alte fenomene, ciudatul număr de relatări ale unor martori oculari este extraordinar de impresionant. Dacă nu ne îndoim de vederea şi de cinstea a sute de cetăţeni canadieni, trebuie desigur să admitem că în lacul Okanagam şi în multe alte întinderi de ape din Canada se află ceva foarte ciudat.

În fine, există o legătură geografică interesantă care n-ar trebui să fie trecută cu vederea, deoarece cu greu ar putea fi considerată drept o coincidenţă faptul că marea concentrare de apariţii de monştri cu gât lung din Canada – în preajma unor linii izoterme de zece grade centigrade – corespunde cu apariţii din alte părţi ale emisferei nordice. Fără îndoială, distribuirea acestor făpturi urmează un plan bine definit, şi se poate desena o linie care leagă Canada, Irlanda, Scoţia, Norvegia, Suedia, Finlanda şi unele zone din fosta URSS, în care se găsesc monştri lacuştri. Aşa cum a sugerat un criptolog, doctorul Bernard Heuvelmans: „Cu greu ai putea dori o mai bună dovadă circumstanţială a existenţei lor”.

1951

1951

Bătălii fantomatice în Marea Britanie şi Franţa

Istoria supranaturală a Insulelor Britanice s-a caracterizat prin apariţia ocazională a unor armate fantomatice care înaintează spre, se retrag din, sau sunt efectiv angajate în chiar aceleaşi bătălii în care au luptat cu secole înainte, pe vremea când ostaşii încă mai erau în viaţă. Dacă – aşa cum cred unii parapsihologi – unele emoţii puternice pot face ca o activitate spectrală să fie mai probabilă, atunci câmpurile de bătălie oferă câteva

dintre cele mai promiţătoare terenuri pentru vânarea de stafii.

Totuşi, în realitate foarte multe din aceste exemple par mai degrabă să reflecte amintirea anterioară a unui loc, o imagine vizual-sonoră creată ulterior, imprimată în substanţa eterului decât activităţile unor fantome adevărate care ar bântui locurile respective. În loc să fie martori la mişcările unor entităţi ultrafizice sau ale unor suflete înlănţuite de pământ, cei ce percep aceste stranii imagini s-ar părea că privesc evenimentele originale repetându-se. Dacă observatorii s-au înapoiat în timp sau dacă cei angajaţi în luptă au luat-o înainte este o problemă ce poate face obiectul unor speculaţii. Cel mai probabil e că niciunul dintre scenarii nu este corect – cel puţin nu în vreun fel pe care minţile actuale să-l înţeleagă. Singurul lucru de care putem fi cu adevărat siguri este că se pare că astfel de întâmplări au totuşi loc.

Mai înainte de începutul acestui secol, pe întreg cuprinsul Marii Britanii s-au semnalat cazuri ale unor armate fantomatice care apăreau pentru a relua desfăşurarea războaielor din vechime. Dintre acestea, cele mai celebre au fost manifestările ce au urmat bătăliei de la Edge Hill din războiul civil englez, care a fost purtat în ziua de 23 octombrie 1642 pe câmpiile din apropierea oraşului Kineton, în Warwickshire. În lunile de după acea confruntare s-au auzit atâtea poveşti despre repetarea unei bătălii-fantomă, încât regele Charles a trimis la faţa locului câţiva reprezentanţi ca să verifice straniile istorisiri. Ofiţerii regelui au fost ei înşişi martorii fenomenului şi şi-au recunoscut numeroşi prieteni pe care-i pierduseră cu acel prilej. Deşi mai puţin binecunoscute, alte câteva câmpuri de lupă ce marchează evenimente-cheie în sângeroasa istorie a Marii Britanii au fost vizitate de apariţii. Printre acestea se numără Sedgemoor, în Somerset; Culloden în *highland*-urile scoţiene şi Nasenby,

în Northamptonshire. În acest ultim caz, bătălia s-a desfăşurat an de an pe cerul de deasupra câmpului de luptă vreme de aproape un veac după evenimentele reale din 1645.

În secolele al optsprezecelea şi al nouăsprezecelea n-au lipsit şi alte relatări despre armate-fantomă care repetau desfăşurarea unor bătălii vechi de veacuri. Dintre cele mai frecvent observate de martorii numeroşi este menţionată o vastă armată de bărbaţi şi însoţitori care este văzută mărşăluind în apropiere de Inveraray, în regiunea Strathclyde din Scoţia, o trupă de cavalerie cu căruţe şi infanteria de sprijin, văzută de câteva ori pe Souther Fell, în districtul Welsh din Cumbria; şi o flotă de corăbii de vikingi care, sub formă de fantome, atacau şi măcelăreau un grup de călugări – stafii stând pe malul Insulei Iona. Deşi data reală a acestui ultim incident nu poate fi cunoscută cu certitudine, e probabil să reflecte reluarea unui masacru care se crede că ar fi avut loc cândva în preajma sfârşitului secolului zece.

Deşi credinţa în existenţa stafiilor era mai puternică în veacurile trecute, nu ar trebui să lăsăm ca prejudecăţile şi ideile preconcepute referitoare la strămoşii noştri să ne orbească faţă de faptul că aceste întâmplări cu caracter fantomatic au avut probabil loc într-un mod foarte asemănător cu cel descris în relatările contemporane. Astfel de relatări au fost făcute desigur cu multă persistenţă, în cursul actualului secol. În timp ce se îndrepta cu maşina la primele ore ale dimineţii, spre locuinţa sa din Letham, din Tayside, doamna Elizabeth Smith a scăpat ca prin urechile acului să nu facă un accident grav, când automobilul ei a alunecat pe drumul acoperit cu polei şi a ajuns într-un şanţ. Nevoită să-l părăsească şi să parcurgă pe jos restul de opt mile până acasă la ea, doamna Smith a rămas uluită văzând un grup de oameni ce înainta spre ea purtând torţe aprinse. Ei nu i-

au dat atenţie femeii, în schimb se uitau cu grijă în jur, din câte se părea în căutarea morţilor lor. În timp ce doamna Smith continua să i privească, a văzut cum cadavrele ce zăceau pe pământ erau întoarse cu faţa în sus şi cercetate. A apreciat că scena fantomatică a durat aproximativ douăsprezece minute, în care timp a fost în stare să distingă foarte bine înfăţişarea oamenilor. Ulterior, vorbind unor cercetători despre experienţa prin care trecuse, a descris veşmintele bărbaţilor ca fiind saxone sau chiar dintr-o epocă şi mai veche. De fapt, istoricii au stabilit pe baza descrierii ei că văzuse războinici *picţi*[28]. Savanţii bănuiau că scena la care fusese martoră era reluarea bătăliei de la Nachanesmere, desfăşurată în anul 685 e.n.

Vedenia doamnei Smith a apărut pe la începutul iernii anului 1951. Femeia din Tayside era pur şi simplu unul dintre numeroşii cetăţeni britanici din secolul douăzeci care s-au pomenit pe neaşteptate şi în mod inexplicabil martori ai retrăirii unui trecut violent al patriei lor. Printre locurile ce par să fi fost mai frecvent scena unor astfel de întâmplări se numără şi Offham Hill, în apropiere de Lewes, în East Sussex, unde în urmă cu mai bine de şapte sute de ani s-a desfăşurat o mare bătălie; Marston Moor, în North Yorkshire – scena unei alte bătălii din Războiul Civil, şi Otterbum, în Northumberland, unde s-au dat lupte în august 1388. Cel mai celebru caz de bătălie-fantomă din secolul douăzeci ne oferă un caz foarte diferit de oricare altul menţionat până acum. Două caracteristici principale îl deosebesc de celelalte. Mai întâi, în loc să fie reluarea unor evenimente care au avut loc cu sute sau mii de ani în urmă, el revoca evenimente care se desfăşuraseră doar cu zece ani mai înainte. În al doilea rând – amănuntul fiind şi mai ciudat de văzut nu s-a văzut de fapt nimic, martorii doar auzind zgomotele

---

28 *Picţi* (ist.): Unul dintre popoarele antice din nordul Britaniei (n.t.)

bătăliei. În primele ceasuri ale dimineţii zilei de

19 august 1942, o mare forţă de trupe aliate, constând în principal din comandouri canadiene şi britanice, a atacat portul francez Dieppe, din Normandia, aflat atunci în mâinile germanilor. Fără a urmări să realizeze ceva de o foarte mare importanţă strategică, raidul era mai degrabă gândit ca o repetiţie la scară reală în vederea eventualei invazii a Europei, care a avut loc efectiv doi ani mai târziu. În mod cert, aliaţii au învăţat mult din debarcările de la Dieppe, dar preţul plătit a fost cumplit. Din cei peste şase mii de oameni care au luat parte, aproape patru mii au fost ucişi sau răniţi într-o bătălie feroce care a durat numai patru ore şi jumătate.

Nouă ani mai târziu, două englezoaice care îşi petreceau vacanţa la Puys, un sat situat pe malul mării la câteva mile spre est de Dieppe, au fost trezite în mijlocul nopţii de inconfundabilul zgomot al focurilor de tun de mare calibru. În jurul orei patru dimineaţa, cele două femei au auzit desluşit bărbaţi scoţând strigăte de durere, precum şi bubuit îndepărtat de obuze şi zgomotul caracteristic al bombardierelor în picaj. Acest fenomen ciudat a durat cincizeci de minute. A fost înlocuit de o scurtă tăcere şi apoi o continuare a bombelor în picaj şi a exploziilor, cu o mult mai mare intensitate. Femeile au rămas treze, ascultând uluite zgomotele care – erau convinse – veneau dinspre linia de coastă, din direcţia portului francez. Vacarmul bătăliei a continuat neîntrerupt până la ora şase, când toată larma s-a potolit fiind înlocuită de zgomotele fireşti ale valurilor ce se spărgeau pe plaja de pietriş din faţa hotelului lor. În dimineaţa zilei următoare – 5 august 1951 – femeile au rămas uimite aflând că niciunul dintre ceilalţi oaspeţi ai hotelului şi nici proprietarii francezi ai acestuia nu auziseră nimic neobişnuit. Totuşi câteva persoane care locuiau în acelaşi sat au povestit că în cursul anilor precedenţi trecuseră, în

unele nopţi de vară, prin experienţe asemănătoare.

Când s-au înapoiat în Anglia, cele două femei au trimis o relatare completă a experienţei lor la Societatea pentru Cercetări Psihice cu sediul la Londra. După ce au verificat la Ministerul de Război rapoartele referitoare la dezastruoasa bătălie, cercetătorilor de la SPR le-a fost clar că momentul începerii fenomenului – aproximativ ora patru dimineaţa, din câte spuneau femeile – corespundea foarte bine cu primele schimburi de focuri între navele de asalt ale aliaţilor şi vasele germane amarate în largul coastei în ziua de 19 august 1942. Ba mai mult, spectaculoasa creştere a zgomotului, care a început în jurul orei cinci în noaptea de 4 august 1951 părea să fi marcat începutul bombardamentului oraşului Dieppe de către distrugătoarele aliaţilor şi primul val de bombardiere ale Forţelor Aeriene Britanice care se uşurau de încărcătura lor pe liniile de apărare germane. Deşi n-ar fi fost imposibil ca femeile să fi citit personal relatări privitoare la bătălie şi ulterior să fi născocit povestea, cercetătorii de la SPR s-au arătat convinşi că ele spuneau adevărul şi apreciau ca aproape sigur că ambele trecuseră printr-o experienţă psihică autentică.

Ca întotdeauna, scepticii au oferit o altă soluţie. Celor pentru care ideea de bătălii-fanotmă însemna doar multă vorbărie şi aiureli, le era îndeajuns de dar că de fapt femeile nu auziseră nimic altceva decât o combinaţie de zgomote fireşti. Spargerea valurilor ce se izbeau pe plaja de pietriş, avioane reale ce zburau pe ruta Londra-Paris şi o dragă care lucra în portul Dieppe erau propuse laolaltă ca fiind răspunzătoare. Femeile însă au negat că s-ar fi putut lăsa înşelate de aceste zgomote sau de o combinaţie a lor.

Privind din perspectiva timpului trecut al experienţei lor, este greu să-ţi formezi o părere sigură într-un sens sau altul. Nu ştim cum s-ar putea păstra evenimentele în timp

şi spaţiu pentru a fi reluate la o dată viitoare sub ochii şi în urechile celor îndeajuns de sensibili pentru a se acorda cu ele. Este interesant de remarcat că despre niciuna din cele două femei nu se ştia să fi manifestat anterior vreun interes faţă de fenomenele supranaturale, sau să fi declarat că ar mai fi avut vreodată o experienţă psihică. Constituiau martori absolut credibili. Totodată, nu este cu totul imposibil ca ele să se fi înşelat pur şi simplu cu privire la cele ce au auzit. Ceea ce putem spune cu certitudine este că nu-i îngăduit să desconsiderăm cu uşurinţă orice declaraţie prin care susţine cineva că ar fi văzut o bătălie-fantomă argumentând că vedenia trebuie să fi fost o halucinaţie vizuală sau auditivă. Bineînţeles, asta dacă nu suntem gata să respingem valoarea tuturor mărturiilor omeneşti.

1952

1952

În căutarea lui Bridey Murphy

A doua jumătate a secolului douăzeci a fost martora uimitorului avânt al credinţei declarate în reîncarnare, în rândul occidentalilor. Cifrele sondajelor de opinie extrase din cercetările efectuate în Marea Britanie între anii 1969 şi 1979 arată o creştere de optsprezece până la douăzeci şi opt la sută exprimând credinţa individuală, în timp ce o creştere asemănătoare a fost înregistrată în aceeaşi perioadă de zece ani în SUA. în rândurile celor sondaţi sub vârsta de douăzeci de ani, credinţa era substanţial mai mare, aşa că putem presupune în deplină siguranţă că dacă studiul ar fi efectuat astăzi, ar prezenta o continuare a curbei crescătoare, în anii 1990 este foarte probabil ca, de ambele părţi ale Atlanticului, o persoană din trei să fi ajuns să accepte ideea renaşterii. Ceea ce face ca aceste statistici să fie atât de uluitoare este faptul că studiile

asemănătoare întreprinse spre sfârşitul anilor 1940 arătau că mai puţin de trei la sută din occidentali luau în serios reîncarnarea. Aşadar, ce se ascunde în spatele enormei schimbări petrecute în conştiinţa oamenilor? Răspunsul poate fi rezumat în două cuvinte: hipnoza regresivă. Posibilităţile oferite de hipnoza regresivă cu retrăirea unei vieţi trecute a trezit pentru prima dată atenţia publicului larg în 1952, prin celebrul caz al lui Bridget – Bridey – Murphy. Sub hipnoza lui Morey Bernstein, Virginia Tighe, soţia în vârstă de douăzeci şi nouă de ani a unui om de afaceri, şi mamă a trei copii, locuind în Pueblo, Colorado, şi-a reamintit viaţa ei anterioară, petrecută în Irlanda secolului nouăsprezece. Hipnotizator amator cu experienţă şi o practică de mai mulţi ani, Bernstein condusese deja câteva regresii în vieţi trecute înainte de a o întâlni pe Tighe însă, după ce prima lor şedinţă a scos la lumină detalii cu o claritate pe care el n-o mai întâlnise până atunci, a recunoscut în ea un potenţial superstar al regresiei.

Conform practicii devenite standard printre toţi cercetătorii ce se ocupau cu hipnoza vieţii trecute, Bernstein a regresat-o pe Tighe mai întâi la copilărie şi apoi a încurajat-o să meargă înapoi, într-un alt loc şi alt timp dinainte de naşterea ei. Răspunzând întrebărilor într-un dialect irlandez grosolan şi folosind expresii de argou şi colocviale pe care Bernstein nu le-a recunoscut, gospodina în vârstă de douăzeci şi nouă de ani şi-a descris cu însufleţire copilăria anterioară. „Crescuse”, spunea ea, „ca fiica mai mică a unui avocat pledant care locuia în oraşul irlandez Cork. Născută în 1798, trăise şaizeci şi şase de ani, după care murise în urma unei căderi în care îşi fracturase şoldul”. Pe măsură ce şedinţele progresau, Bernstein afla treptat tot mai multe amănunte despre trecutul fetei, inclusiv tot felul de detalii care ar fi fost într-adevăr greu de născocit – nume, date, locuri, întâmplări,

magazine şi întreprinderi care spunea ea că ar fi existat în oraşul ei natal. Chiar şi cântece, poezii şi obiceiuri locale erau descrise, toate, într-un limbaj pitoresc. Bridey a spus că se măritase la vârsta de douăzeci de ani cu Sean Brian Joseph McCarthy, şi el fiul unui avocat de la tribunal. După aceea se mutaseră la Belfast, unde McCarthy preda cursuri la „Queen's University". Deşi se căsătoriseră într-o biserică protestantă din Cork, se pare că tânărul cuplu se decisese să se supună unei ceremonii catolice în biserica St. Teresa din Belfast, iar femeia regresată a fost în stare să specifice până şi numele preotului care oficiase slujba – părintele John Joseph Gorman.

În tot cursul anului 1952, Bernstein a înregistrat pe bandă fiecare şedinţă de hipnotism şi, doi ani mai târziu, aceste conversaţii extraordinare au fost publicate în ziare sub formă de serial. Au atins imediat o coardă a imaginaţiei publicului american şi au împins pentru prima dată subiectul reîncarnării pe prima pagină a ziarelor din lumea occidentală. Următoarea carte a lui Bernstein, *The Search for Bridey Murphy*[29] a devenit imediat un bestseller şi a fost în curând publicat în treizeci de ţări. Pentru majoritatea oamenilor care au citit-o, cele mai convingătoare aspecte ale poveştii lui Bridey constau în numeroasele detalii şi în însăşi ponderea faptelor şi întâmplărilor banale cuprinse în nesfârşitele ceasuri de regresiune. Cei ce credeau în reîncarnare simţeau că Bridey demonstra într-adevăr o cunoaştere a lucrurilor care n-ar fi putut fi ştiute decât în Irlanda şi totuşi, istoria personală a Virginiei Tighe arăta fără urmă de dubiu că, de la naşterea ei în Madison, Wisconsin, Virginia nu călătorise niciodată în străinătate şi nici nu părea să aibă vreo legătură specială cu irlandezii şi cultura lor.

Ca întotdeauna, nu toată lumea a fost atât de uşor

29 The Search for Bridey Murphy: în traducere literală — "în căutarea lui Bridey Murphy"

convinsă. Deoarece registrele oficiale irlandeze nu datează decât de după anul 1846 – ca o coincidenţă, chiar în anul presupusului deces al lui Bridey Murphy – a fost imposibil să se coroboreze pe bază de certificate naşterea, căsătoria sau moartea sa. În plus, unele din amintirile ei au fost găsite, în urma unei analize, ca fiind inexacte din punct de vedere faptic, iar scepticii au subliniat că transcrierile spuselor ei în timp ce se afla sub hipnoză conţineau exemple săritoare în ochi de argou american din secolul douăzeci amestecate cu irlandeza veche. Un ziar, *Chicago American*, a mers chiar atât de departe încât să acuze echipa Bernstein-Tighe că născocise în mod deliberat misterul. După ce, aşa cum afirmau, cercetaseră trecutul lui Tighe, ziariştii de la *Chicago American* au pretins că ea se împrietenise cu o bunică irlandeză, numită Bridey Corkell, care locuise la Chicago în acelaşi timp cu Tighe. O vreme, încercările de a discredita aşa-zisa reîncarnare au părut să aibă un efect, dar când s-a aflat că doamna Corkell era ea însăşi mama unuia dintre redactorii ziarului din Chicago, publicul a devenit mai puţin sigur. Obiectivitatea jurnaliştilor sceptici a fost şi mai mult pusă la îndoială după ce a transpirat că *Chicago American* pierduse în favoarea ziarului rival din acelaşi oraş, *Chicago Daily News*, licitaţia pentru drepturile de publicare în serial a cărţii lui Bernstein.

Privind înapoi spre afacerea Bridey Murphy din perspectiva avantajoasă a unei înţelegeri ulterioare, se vede lesne pentru ce a stârnit povestea o asemenea senzaţie şi de ce detractorii ei s-au simţit frustraţi în încercările lor de a discredita ipoteza renaşterii. Mai întâi, multe dintre amintirile în stare de transă ale femeii par să conţină un accent de adevăr de netăgăduit. O hartă a oraşului Cork datând din 1801 arată mica zonă de locuinţe cunoscută sub denumirea de *The Meadows* („Pajiştile”) în care se presupunea că crescuse Bridey, şi oricine care

auzise benzile cu propriile sale urechi nu se putea împiedica să nu fie surprins şi impresionat de accentul atrăgător şi de uşurinţa cu care reda ea culoarea locală şi viaţa de zi cu zi din Irlanda la începutul secolului al nouăsprezecelea. De fapt, când la sfârşitul fiecărei şedinţe revenea la starea conştientă, Tighe era întotdeauna uimită de ceea ce auzea pe bandă şi nu-şi putea explica sursa informaţiilor cuprinse în cele istorisite.

Lipsa de înregistrări de date personale ale populaţiei irlandeze anterior anului 1864 era enervantă, pentru a nu spune decât atât... Cu toate acestea, denumiri specifice ale unor locuri despre care cu greu ar fi fost de aşteptat să aibă cunoştinţă gospodina americană s-au dovedit a fi corecte şi verificabile, oferind în consecinţă dovezi convingătoare. Printre acestea se numărau amănunte referitoare la oraşele irlandeze din secolul al nouăsprezecelea pe care le descria ea, incluzând denumirile unor prăvălii obscure situate pe străzi dosnice. De exemplu, despre casa de pe Dooley Road, din Belfast, unde, din câte spunea ea, îşi sfârşise viaţa Bridey, se ştie că a existat, întocmai ca şi băcănia familiei la care îşi făcea ea cumpărăturile – „Farr & Carrigan".

La patruzeci de ani după ce Morey Bernstein şi-a regresat faimosul său subiect în mica încăpere din faţă a locuinţei doamnei Tighe din Pueblo, în Colorado, adevărul central al problemei – şi importanţa lui pentru înţelegerea naturii vieţii şi a morţii – rămâne o temă pentru mari dezbateri. Poate este un caz de reîncarnare, poate nu. Însă în decursul a patruzeci de ani de cercetări nimeni nu a avansat până acum o explicaţie modernă mai convingătoare pentru enigma lui Bridey Murphy.

1953

1953

Întâlniri ucigătoare

Pe la începutul anilor 1950, ameninţarea potenţială reprezentată de obiectele zburătoare neidentificate tindea să se transforme într-o dură realitate. Prin 1953, au început să sosească de la piloţi civili rapoarte ce sugerau că farfurii zburătoare hărţuiau avioanele de linie cu o frecvenţă tot mai mare. Pe cerul de deasupra Americii, unde Forţele Aeriene ale Statelor Unite erau foarte vigilente, astfel de activităţi păreau să fie deosebit de intense, însă zborul care s-a dovedit a constitui prima tragedie a avut loc foarte departe de malurile Americii.

În martie 1953, pilotul unui DC-6 în drum de la Wake Island, în Pacific, către Los Angeles a luat legătura prin radio cu aeroportul său de destinaţie pentru a raporta că era atacat de trei mingi strălucitoare. Peste câteva secunde, contactul cu avionul s-a pierdut şi acesta a dispărut, împreună cu cei douăzeci de pasageri ai săi şi cu echipajul alcătuit din cinci oameni. În aceeaşi primăvară, un alt DC-6, aflat de astă dată într-un zbor internaţional, s-a prăbuşit după ce raportase o interferenţă provenind de la nişe lumini neidentificate. Martori de la sol au confirmat implicarea în catastrofă a unor obiecte zburătoare neidentificate. Nici de această dată n-au fost supravieţuitori.

Pe la începutul verii nu putea exista nicio îndoială că situaţia farfuriilor zburătoare luase o întorsătură în mod clar sinistră. În ziua de 24 iunie, un avion de Vânătoare cu reacţie F-94C cu un echipaj de doi oameni a decolat de la baza Otis, la Cape Cod, cu misiunea de a investiga un semnal radar singular neidentificat, recepţionat de controlul de la sol. Când avionul de interceptare s-a apropiat de ţinta sa – o lumină intensă ce plutea la est, la o altitudine de o mie cinci sute de picioare – căpitanul James Suggs s-a pregătit de luptă. Însă bătălia s-a încheiat înainte de a începe. În momentul în care Suggs şi-a

amorsat tunul în vederea tragerii, întregul echipament al avionului de vânătoare s-a defectat pe loc. În câteva secunde, avionul a intrat într-un picaj abrupt şi Suggs abia a avut timp să se ejecteze. Copilotul său, locotenentul Robert Barcoff, a avut mai puţin noroc: a fost ucis instantaneu când avionul cu reacţie a explodat la impactul cu pământul ele dedesubt. Cauza defecţiunii din sistemul de zbor al avionului de luptă a rămas un mister.

Indiferent care ar fi fost cauza tragediei de la Cape Cod, ceva şi mai rău avea să urmeze. La 25 noiembrie, locotenentul Felix Monela şi ofiţerul operator de radar Robert Wilson au decolat de la baza aeriană Kincross cu avionul lor de vânătoare pentru a intercepta farfuria zburătoare detectată de Comandamentul Apărării Aeriene deasupra graniţei cu Canada. Obiectul care apăruse pe ecranele de radar ca o sclipire ce se mişca haotic, s-a dovedit a fi o navă extraterestră mare care plutea deasupra Lacului Superior la o altitudine de opt mii de picioare. Descrierea OZN-ului făcută de Monela şi înregistrată de colegii lui ofiţeri la Kincross a fost de fapt ultimele lui cuvinte. La câteva secunde după ce se făcuse contactul vizual, a făcut impresia că se întâmplă imposibilul. Operatorii radarului se holbau la ecranele lor în timp ce OZN-ul se îndrepta spre avionul cu reacţie cu o viteză de multe ori mai mare decât cea a sunetului. Peste câteva minute, cele două puncte luminoase s-au contopit într-unul singur şi sunetul vocilor echipajului de-aviatori a fost înlocuit de un straniu pârâit electromagnetic. Niciodată nu s-a descoperit ce s-a întâmplat cu ofiţerii Monela şi Wilson. O cercetare a Lacului Superior a fost efectuată de grupuri operative americane şi canadiene reunite, dar n-a scos la iveală nimic. Pe apele liniştite nu *s-a* găsit nicio epavă sau pată de petrol care să ofere vreun indiciu privitor la soarta lor.

Deşi o coliziune în aer părea să fie cea mai

acceptabilă probabilitate, controlorii radar de la Kincross nu reuşeau să-şi înlăture chinuitoarea bănuială că era posibil ca aviatorii americani să fi fost răpiţi în spaţiu – prinşi în capcană în cine ştie ce mod neimaginabil de nişte făpturi a căror tehnologie se ştia deja că era cu mult mai avansată decât cea a omenirii.

Oricare vor fi fost temerile intime ale gradelor inferioare, ofiţerii superiori au luat rapid măsuri pentru ca acestor incidente să nu li se facă multă publicitate. În timp ce vina pentru incidentul de la baza Otis a fost dată – cel puţin de către presă – pe o defecţiune normală a avionului, declaraţia Forţelor Aeriene cu privire la dispariţiile de la Lacul Superior a fost că „operatorii radar de la turnul de control confundaseră OZN-ul cu o navă aeriană C-47”; americanii şi-au schimbat povestea, dând vina pe „condiţii atmosferice nefavorabile”.

O vreme, ziarele au acceptat aceste explicaţii dar, când Forţele Aeriene ale Statelor Unite au continuat să piardă avioane în tot cursul următoarelor doisprezece luni, au început să fie puse întrebări incomode.

În ziua de 1 iulie 1954, un alt avion de interceptare F-94, de acelaşi tip cu cel pierdut în iunie 1953, s-a prăbuşit după ce se întâlnise cu o farfurie zburătoare deasupra bazei Griffith din statul New York. Deşi de astă dată aviatorii s-au ejectat şi au supravieţuit, patru civili de la sol au fost ucişi şi, în mod destul de firesc, acest ultim incident a îndemnat multe ziare să facă aluzii sumbre la muşamalizarea anumitor fapte referitoare la rapoartele despre prăbuşiri de avioane asociate cu farfurii zburătoare. Însă, în loc să fie sincer cu publicul american, guvernul Statelor Unite şi instituţia militară au decis să-şi dubleze eforturile pentru ascunderea adevărului. În februarie 1955, la Seattle s-a organizat o conferinţă la care ofiţeri ai secţiei de informaţii a Serviciilor Militare de Transport Aerian s-au întâlnit cu şefii principalelor linii

aeriene comerciale din America. Singurul punct de pe ordinea de zi erau OZN-urile – sau mai precis, nevoia de a controla fluxul de informaţii privitoare la ele.

Rezultatul acestei întâlniri secrete a fost extinderea restricţiilor de tip militar care obligau echipajele aviaţiei comerciale să păstreze o tăcere deplină cu privire la toate apariţiile de OZN-uri. Cel care nu respecta nivelul de discreţie necesar era pasibil de o pedeapsă de zece ani închisoare sau de o amendă de zece mii de dolari. Deşi au provocat împotrivire printre piloţii civili, aceste reguli draconice au rămas în statute şi, ca urmare, fluxul către presă al informaţiilor privitoare la OZN-uri a secat. Numai după ce, ca urmare a legii Statelor Unite privind libertatea de informare, documente anterior secrete au fost date publicităţii, a devenit clar că, pe la începutul anilor 1950, prezenţa extratereştrilor pe cerul de deasupra planetei noastre nu numai că era socotită ca fiind reală şi dovedită, dar se ştia şi că este foarte primejdioasă.

1954

1954

Viaţa de după viaţă

În 1954, Jasbir Lai Jat, un băieţel indian de trei ani dintr-un sat sărac din apropierea oraşului Vehedi, a făcut impresia că murise de variolă. După o boală care a durat câteva zile, a încetat să mai respire şi trupul i s-a răcit. Totuşi, în dimineaţa următoare, în ziua programată pentru desfăşurarea ceremoniei funerare, trupul lui Jasbir s-a mişcat. Însă acesta a fost doar primul miracol al unei poveşti cu adevărat uluitoare, deoarece curând a devenit clar că personalitatea băiatului se schimbase cu desăvârşire.

Vorbind cu un alt accent şi cu purtări mult în avans faţă de vârsta lui, copilul susţinea acum că se numea

Sobha Ram Tyagi şi că era fiul unei familii de brahmani care suferise o pierdere chiar în clipa în care Jasbir Lai Jat îşi dăduse duhul. Cel care locuia acum în trupul victimei variolei era sufletul lui Sobha Ram, şi nu cel al copilului dintr-o castă inferioară. În ciuda zeflemelei tuturor celor din jurul său, băiatul a rămas ferm convins de adevărul afirmaţiilor lui, refuzând să consume hrana unei caste inferioare, pe care o considera impură. Cei mai mulţi oameni credeau că băiatul înnebunise, până când într-o zi, din întâmplare, el a recunoscut o străină ce trecea pe-acolo ca fiind mătuşa lui Sobha Ram Tyagi. Bineînţeles, femeia a confirmat că aşa era, iar versiunea ei despre moartea nepotului său Sobha Ram ca urmare a unei răni coincidea cu cea a băiatului aflat în viaţă. Şi mai important a fost faptul că a reieşit că, într-adevăr, cei doi copii încetaseră să trăiască exact în acelaşi timp, din aceiaşi zi. Imediat, Jasbri a fost luat în satul în care susţinea că şi-ar fi trăit viaţa anterioară, şi a fost capabil să salute rudele lui Sobha Ram Tyagi adresându-li-se pe nume. Toţi au fost de acord că descrierea pe care o făcea copilul despre vechiul său district natal era prea amănunţită pentru a fi spusă pe ghicite.

Povestea din 1954 istorisită mai sus poate să pară o operă de ficţiune, dar nu este. Enigma indiană este extrasă din dosarele doctorului Ian Stevenson, un profesor american de psihologie, care şi-a petrecut ultimii patruzeci de ani ai vieţii adunând dovezi ale unor cazuri evidente de amintiri spontane dintr-o viaţă anterioară ale unor copii.

Într-un caz tipic întâlnit de Stevenson, un copil care abia învăţa să meargă începe să le spună părinţilor săi şi oricui vrea să-l asculte că el îşi poate aminti că este altcineva. Declaraţiile copilului cu privire la viaţa sa anterioară sunt însoţite aproape întotdeauna de un comportament care-i este străin mediului în care a crescut copilul dar care concordă cu unele elemente ale

presupusei sale existenţe trecute. În opinia lui Stevenson, este posibil ca aceste amintiri să crească în intensitate la o vârstă cuprinsă între doi şi patru ani, dar revin rareori în memorie după vârsta de cinci ani. Motivele acestei situaţii rămân neclare; este un tipar ce se repetă indiferent de mediul religios sau cultural al copilului.

În multe cazuri, copiii nu numai că au descris cu exactitate oameni, locuri şi obiceiuri despre care n-ar fi putut să aibă cunoştinţă dar unii au dat chiar semne ciudate şi alarmante în legătură cu personalitatea lor anterioară, ca de exemplu semne din naştere corespunzând cu răni suferite în momentul morţii. Alţii manifestau trăsături psihologice deosebite, incompatibile cu vârsta lor – o dorinţă pentru plăceri specifice adulţilor, cum ar fi alcoolul, tutunul sau relaţiile sexuale. Câtorva le vine greu să se aclimatizeze la noile lor identităţi sexuale şi continuă să se îmbrace şi să se poarte potrivit obiceiurilor sexului opus. În astfel de cazuri, tulburările lor de personalitate pot fi doar extrem de rar vindecate cu ajutorul psihiatriei convenţionale aplicate la copii.

Unul dintre cele mai spectaculoase exemple apărute în era modernă este cazul lui Reena Gupta, din New Delhi, care avea mai puţin de doi ani când, în 1966, i-a spus pentru prima dată bunicii ei că ea avusese un *gharada*, un soţ – un om rău care o ucisese şi care acum zăcea în închisoare pentru crima lui. Reena n-a fost crezută însă, odată cu trecerea anilor nu şi-a pierdut convingerea că mai trăise şi murise anterior. Ca urmare, o înfuria deseori pe mama ei atunci când se duceau la piaţă pentru cumpărături şi fetiţa căuta prin mulţime chipuri cunoscute din trecut, sperând că o astfel de recunoaştere ar putea fi primită cu o reacţie favorabilă. La un moment dat, din întâmplare, o profesoară prietenă cu mama Reenei – care se numea Vijendra – a auzit o poveste tragică despre o familie de indieni sikşi în care era vorba despre uciderea

unei tinere femei, Gurdeep Singh, de către soţul ei. Dându-şi seama că povestea familiei de sikşi reproducea întocmai evenimentele de care îşi amintea Reena, Vijendra a mers pe urmele acelei familii până la locuinţa sa, situată într-o altă suburbie a capitalei indiene. Acolo, aflând că *gharda* femeii moarte era condamnat la închisoare pentru acea omucidere, a stat de vorbă cu părinţii lui Gurdeep Singh cea ucisă. Deşi cu reţineri la început, soţii Singh au fost în cele din urmă de acord să o întâlnească pe Reena, care i-a recunoscut imediat şi fără a-i fi fost prezentaţi, ca fiind mama şi tatăl ei. De faţă cu cei doi oameni uluiţi, fetiţa şi-a amintit multe întâmplări din copilăria ei anterioară, printre care originea neobişnuitei porecle cu care fusese cunoscută sora mai mică a lui Gurdeep. Ulterior, când a fost dusă să-i întâlnească pe ceilalţi membri ai precedentei sale familii, copila a fost capabilă să-i recunoască şi pe ei, iar câţiva ani mai târziu, prin anii 1970, când devenise adolescentă, a fost chiar de acord să pozeze pentru o fotografie împreună cu dubiosul şi întrucâtva uluitul „ei” soţ-ucigaş.

Deşi multe exemple de amintiri dintr-o viaţă anterioară se ivesc în ţări orientale, ele nu constituie nicidecum majoritatea. În 1981, Romy Crees, o fetiţă ce abia făcea primii paşi, originară din localitatea Des Moines, statul Iowa, a început să le povestească părinţilor ei că fusese un bărbat căsătorit pe nume Joe Williams, care murise cu câţiva ani în urmă într-un accident de motocicletă, lăsându-şi soţia – Sheila – văduvă cu trei copii. Micuţa Romy se ruga să i se îngăduie să se ducă să-şi vadă familia care – spunea ea – locuia în Charles City, o comunitate aflată la o depărtare de aproximativ o sută patruzeci de mile de Des Moines. În calitatea lor de catolici pioşi şi ca atare necrezând în reîncarnare, părinţii lui Romy erau înclinaţi mai degrabă să-şi închipuie că fiica lor era posedată de diavol decât de spiritul revenit în viaţă

al altei persoane. Cu toate acestea, când un exorcism n-a reuşit să scoată acele idei din mintea fetiţei, soţii Crees au apelat la un psihiatru de copii, doctorul Hemendra Bannerjee.

Bannerjee şi-a dat repede seama că propriul său scepticism iniţial era nefondat. S-a organizat o expediţie la Charles City, în cursul căreia micuţa copilă a fost capabilă să identifice perfect multe locuri, găsind chiar şi locuinţa în care afirma că ar fi trăit anterior. Acolo, moartea lui Joe Williams într-un accident de motocicletă a fost confirmată de văduva lui, Sheila, care a adeverit şi câteva alte detalii-cheie referitoare la relaţiile lor, pe care cu greu le-ar fi putut ghici un copil de doi ani ce locuia la o depărtare de o sută patruzeci de mile.

Părinţilor lui Romy Crees nu prea le-a mai rămas decât să admită, deşi fără voie, că renaşterea era cea mai probabilă explicaţie. Ca şi doctorul Stevenson, începând de atunci şi doctorul Bannarjee şi-a revizuit propria-i practică psihiatrică în aşa fel încât să includă posibilitatea existenţei unor factori ce-şi au rădăcinile în vieţi anterioare.

Deşi sfidează multe dintre presupunerile fundamentale ce stau la baza concepţiilor religioase şi filosofice ale societăţii occidentale, cercetări contemporane privind reîncarnarea au rezistat atât testului timpului cât şi ostilei batjocuri de pe poziţii intelectuale din partea criticilor din sfera profesioniştilor. Indiferent dacă scepticilor le place sau nu, este clar că un număr considerabil de copii foarte mici, practic din toate ţările lumii, şi-au amintit vieţi anterioare şi au dat dovadă de cunoaşterea unor comportamente de adulţi cărora pare imposibil să li se găsească explicaţii naturale.

Unul dintre subiecţii lui Ian Stevenson, un băieţel libanez în vârstă de cinci ani, numit Imad Elawor, a făcut cincizeci şi şapte de afirmaţii verificabile în legătură cu

viaţa sa anterioară, trăită prin persoana lui Ibrahim Bonhanzy, o victimă a tuberculozei. Dintre aceste afirmaţii, cincizeci şi una s-au dovedit a fi – aşa cum s-a exprimat cercetătorul – „absolut corecte”.

Dacă nu admitem că psihologul american şi colegii lui şi-au falsificat cu consecvenţă şi conştiinciozitate însemnările referitoare la cazurile înregistrate, dovezile unor atât de complexe corelaţii cu confirmare reciprocă nu pot fi respinse ca fiind rodul unor închipuiri copilăreşti sau al unor coincidenţe. În mod logic, în urma oricărei analize obiective, trebuie să recunoaştem că fenomenul descoperit prima oară de Ian Stevenson oferă câteva posibilităţi cu totul extraordinare în ceea ce priveşte natura existenţei umane.

1955

Vizitele de la Kelly şi Hopkinsville

Cel dintâi care a remarcat ceva ciudat a fost Billy Ray Taylor, un fiu de agricultor în vârstă de douăzeci şi unu de ani, care, în jurul orei şapte seara a ieşit afară din locuinţa familiei sale din Kelly, statul Kentucky, ca să bea apă de la fântână. A văzut deasupra lui un uriaş OZN strălucitor, cu un eşapament luminând în toate culorile curcubeului, care cobora şi ateriza pe o albie de râu secată aflată la o depărtare de câteva sute de metri. Înapoindu-se în fugă în casă, Billy Ray, foarte surescitat, şi-a spus povestea dar a fost luat în râs. Însă veselia familiei a fost de scurtă durată, deoarece, peste aproximativ o oră, Taylor-ii au fost alarmaţi de lătrăturile furioase ale câinelui lor de pază şi, când au deschis uşa casei, animalul s-a repezit înăuntru, în mod evident îngrozit. Înarmaţi cu o puşcă de calibru 20 şi cu o carabină de calibru 22, doi dintre bărbaţii familiei au ieşit afară şi s-au pomenit în faţa cauzei alarmei: o făptură

înaltă de patru picioare, cu un cap rotund, disproporţionat de mare, cu ochi mari, galbeni şi luminoşi şi cu braţe lungi terminate prin gheare îşi croia drum prin curte. Deşi la început au rămas încremeniţi de spaimă şi neîncredere, cei doi şi-au revenit înainte ca extraterestrul să ajungă la ei şi au tras în el cu armele lor. Creatura a tresărit, făcând un salt în spate şi s-a strecurat la adăpostul copacilor, schelălăind de durere. Totuşi dihania nu era singură. Când cei doi bărbaţi s-au hazardat să înainteze, întorcând capul au văzut o făptură asemănătoare pe acoperiş, şi au tras cu puşca şi asupra acesteia. Un al treilea extraterestru, pe care l-au descoperit cocoţat într-un arţar, părea să fie şi el rănit şi l-au văzut luând-o la fugă, cu un mers strâmb şi chinuit. Când încă o creatură a dat colţul casei, Billy Ray a tras de aproape asupra ei cu ambele ţevi. Urlând oribil, arătarea s-a retras, dispărând în tufişuri împreună cu ceilalţi. Deoarece îşi terminaseră muniţiile, cei doi bărbaţi au intrat în casă pentru a-şi reîncărca armele, dar convinşi de familiile lor să nu-i înfrunte încă o dată pe ciudaţii vizitatori, au zăvorât uşile, au camuflat luminile şi s-au mulţumit să-i urmărească pe extratereştrii care se agitau pe afară. O vreme au fost lăsaţi în pace, însă când a devenit evident că făpturile încercau din nou să pătrundă în casă, membrii mai tineri ai familiei au devenit isterici. Aşa că, în cele din urmă, în jurul orei doisprezece, îngroziţii reprezentanţi masculini ai familiei Taylor au ieşit afară şi au tras iarăşi acoperind femeile şi copiii, care au alergat spre cele două maşini disponibile şi au pornit în goană spre cea mai apropiată staţie de poliţie, la Hopkinsville. Câteva clipe mai târziu, bărbaţii i-au urmat, într-o autofurgonetă. Deşi nu mai auzise nici.pe departe ceva asemănător, şeful poliţiei locale, Russell Greenwell, a văzut disperarea familiei şi ştiind că nu erau genul de oameni care să-şi părăsească locuinţa fără un motiv serios, s-a hotărât să cerceteze cazul mai îndeaproape.

Totuşi, când poliţia a examinat zona din jurul fermei familiei Taylor, n-au găsit decât găuri de gloanţe şi nicio urmă a presupusului OZN sau a ciudatelor făpturi. Nedumerit, Greenwell s-a înapoiat la Hopkinsville, să încredinţeze familia că părea probabil să nu-i mai ameninţe vreo primejdie. Însă şeriful se înşela. Către orele dimineţii, după ce Taylor-ii se întorseseră acasă, cea mai în vârstă dintre locatarii casei, Glennie Lankford, s-a ridicat din pat ţipând când a văzut una din făpturi uitându-se prin fereastra dormitorului ei. Alarmat de strigăte, fiul ei, Elmer, a tras apoi prin geam asupra creaturii, care, răsturnându-se spre spate, a căzut jos şi a luat-o la goană. După aceea, vreme de câteva ceasuri până s-a luminat de ziuă, dihăniile au tot reapărut din când în când, fiind de fiecare dată alungate de focurile de armă ale Taylor-ilor. La ora cinci şi un sfert dimineaţa, chiar înainte de ivirea zorilor, extratereştrii au dispărut definitiv.

Totuşi, pentru uluitul clan al Taylor-ilor acesta nu a fost câtuşi de puţin sfârşitul poveştii. În cursul următoarelor câteva săptămâni ferma lor a mişunat de reporteri veniţi din diverse state, care auziseră despre acea întâmplare. Adusă sub reflectorul atenţiei publice, familia aflată în centrul controversatului incident a fost fotografiată, intervievată şi apoi ridiculizată în articolele tipărite. Atât de chinuitoare au devenit umilirile încât în curând au început să se întrebe dacă felul în care îi trata presa nu era mai rău decât întâlnirea lor de mai înainte cu extratereştrii.

Jurnaliştii au respins din start povestea Taylor-ilor, iar atitudinea adoptată de regulă a fost aceea de a face presupuneri asupra motivelor care-i îndemnaseră să aibă îndrăzneala de a sili poliţia să-şi piardă vremea cu o născocire atât de evident incredibilă. Unii ziarişti au acuzat familia că încearcă să scoată bani de pe urma nebuniei farfuriilor zburătoare care, la vremea aceea,

pusese stăpânire pe publicul american. Alţi reporteri i-au descris ca „nişte provinciali analfabeţi, prea slabi de minte pentru a face diferenţa între un ghemotoc de scaieţi care se rostogoleşte şi un marţian”. Câteva editoriale au sugerat că întregul clan Taylor trebuie să se fi îmbătat la lumina lunii.

Declaraţiile lor n-au fost încurajate nici de cercetătorii cu experienţă în domeniul OZN-urilor şi convinşi de realitatea farfuriilor zburătoare care considerau amănuntele poveştii lor imposibil de acceptat. Să-ţi imaginezi că fiinţe dintr-o civilizaţie înaintată ar putea vizita pământul este una, dar posibilitatea e astfel de extratereştri supraevoluaţi să aleagă pentru a ateriza locuinţa unei familii de provinciali inculţi din Kentucky era cu totul altceva.

Aşadar, ce s-a întâmplat cu adevărat în noaptea de 21 august? Ipoteza unei mistificări nu poate fi complet neglijată, deşi ar trebui de fapt să se sublinieze că familia din Kelly n-a primit niciodată niciun ban pentru povestea lor şi că luni de-a rândul au fost hăituiţi de ziarişti şi diverşi gură-cască. Şi deşi este foarte corect să spunem că niciodată nu s-a găsit vreo dovadă fizică a unei aterizări – şi n-au rămas nici cadavre sau urme de sânge de extraterestru după plecarea făpturilor pentru a corobora declaraţiile cu privire la focurile trase asupra extratereştrilor cu puşca de vânătoare şi cu carabina – a fost semnalat totuşi că, în acea noapte, ceva trecuse pe deasupra vehiculului în care se aflau poliţiştii veniţi să investigheze.

Tot în sprijinul poveştii Taylor-ilor ar trebui amintit faptul că mai multe rapoarte privitoare la entităţi ne-umane aveau să se ivească în cursul aceluiaşi an din alte părţi ale Statelor Unite. În martie, un bărbat care trecea la volanul unui camion peste un pod din apropiere de Branch Hill, din Ohio, a văzut „trei siluete mici îngenuncheate

lângă drum”. A oprit vehiculul şi a ieşit să se lămurească în privinţa lor, pentru ca, imediat, un fulger izvorât dintr-o armă pe care o ţinea una din creaturi să-l aducă în stare de inconştienţă. Interesant este că amintirile lui despre aspectul fizic al extratereştrilor se potriveau foarte bine cu descrierile făcute de familia din Kentucky. În ziua de 3 iulie, un alt automobilist – doamna Margaret Simmonds – aproape că a dat cu maşina peste câteva siluete mici care traversau şoseaua în apropiere de Stockton, statul Georgia. În timp ce frâna ca să le evite, le-a privit îndeajuns de bine pentru a fi sigură că nu erau nici oameni nici vreo specie de sălbăticiune din zilele noastre. Şi de astă dată, portretele executate după descrierea doamnei Simmonds aveau o mare asemănare cu entităţile pe care susţineau Taylor-ii că le-ar fi văzut.

Întâlnirile semnalate de martorii din Ohio şi din Georgia pot să aibă sau nu vreo legătură cu asediul ce a avut loc la Kelly. Deoarece niciun OZN n-a fost văzut efectiv aterizând, nu se poate stabili nici măcar dacă vreunul din aceste incidente era de natură extraterestră.

Dar merită totuşi să se sublinieze faptul că Taylor-ii n-au fost singurii americani care au primit vizite stranii în cursul anului 1955.

Ba mai mult, când evaluăm credibilitatea generală a poveştii lor, n-ar trebui să uităm că au existat în total unsprezece martori între şapte şi şaptezeci de ani, printre care opt adulţi de peste douăzeci de ani, care au văzut cu toţii făpturile şi le-au descris, cu consecvenţă, ca pe nişte fiinţe ce nu aveau nicio asemănare cu vreo specie terestră. Să fie oare posibil ca atât de multe persoane să fi fost pradă simultan halucinaţiei? Pare improbabil, ca să nu spunem mai mult.

Aşa cum a comentat ulterior Russell Greenwell: „Ceva i-a speriat pe oamenii aceia, ceva ce le depăşea puterea de înţelegere. Şi în cei treizeci şi opt de ani de la

presupusa întâlnire de gradul trei, nici un singur membru al familiei din Kentucky nu şi-a retras versiunea iniţială cu privire la acele evenimente, chiar dacă procedând astfel ar fi micşorat batjocura publică de pe urma căreia au suferit cu toţii.

1956

1956

Ziua în care a plouat cu peşti

Într-o zi senină şi caldă de mai, din anul 1956, asupra unei ferme din Chilatchi, în apropiere de Uniontown, din statul Alabama în Statele Unite, au căzut din cer peşti vii. Martorii de faţă afirmă că aceştia cădeau dintr-un unic nor negru care s-a format printr-o mişcare rotitoare, ca un vârtej, apărând „ca din neant”. Când a început să plouă deasupra unei zone foarte mici, de aproximativ două sute de picioare pătrate, culoarea neobişnuitului nor s-a schimbat din negru aproape în alb şi trei specii de peşti – pisici-de-mare, bibani şi plătici – au căzut din cer. Deoarece peştii erau vii şi se zvârcoleau, în mod clar nu se aflaseră în înălţimi de prea multă vreme şi totuşi, nimeni din cei care i-au văzut nu putea să-şi explice ciudata ploaie care a durat în total aproximativ un sfert de oră. Deşi peştii erau specii locale şi un golf plin de ei avea să fie găsit la o depărtare de numai două mile, de mai multe săptămâni nu fusese niciun ciclon sau tornadă, aşa că era greu de imaginat cum ar fi putut să fie ridicaţi în cer şi transportaţi pe distanţa respectivă. Aşa cum a remarcat un martor: „Mi s-a părut că era cel mai straniu lucru din câte au existat vreodată”.

Straniu, desigur, dar ar fi greşit să-l descriem ca fiind cel mai straniu din câte au existat vreodată. Ploi cu peşti au fost observate cam în toate zonele globului. Relatări despre aceste căderi din cer umplu paginile revistelor

profilate pe ciudăţenii şi chiar şi unele buletine meteorologice serioase şi raţionale raportează cu regularitate răpăieli de heringi, vijelii cu calmari şi tornade cu păstrăvi.

În cursul actualului secol, în Statele Unite au existat multe alte exemple, printre care potopuri la Boston, în Massachusetts, Thomasviile din Alabama şi Withcita din Kansas. În dimineaţa zilei de 19 decembrie 1984 au căzut peşti în număr deosebit de mare pe autostrada Santa Monica, în apropiere de bulevardul Cranshaw din Los Angeles, provocând haos în circulaţie. În anul următor, în mai 1985, o altă mare cantitate de peşti a căzut în curtea din spatele casei spaniolului Louis Castorino din Fort Worth, Texas. Castorino a recunoscut ulterior că fusese foarte speriat de acea întâmplare despre care credea cu convingere că era de natură supranaturală.

Ploile cu peşti sunt ceva atât de obişnuit în unele ţări, cum ar fi India şi Australia, încât ziarele locale aproape că au renunţat să le mai menţioneze. Un naturalist australian, Gilbert Whitley, a publicat chiar o listă cronologică în care erau cuprinse nu mai puţin de cincizeci de ploi cu peşti ce au avut loc la Antipozi în anul 1972. Enumerarea lui Whitley includea plevuşcă de golf la Cressey, în Statul Victoria; creveţi în apropiere de Singleton, în New South Wales; o specie foarte mică de bibani la Hayfield, în Victoria; şi o specie de apă dulce, neidentificată, cu care a „plouat” la periferia oraşului Brisbane. Deşi asemenea ploi sunt mai puţin obişnuite în Marea Britanie, au existat totuşi multe relatări demne de crezare. În august 1914 au fost văzuţi ţipari de nisip aterizând în zona Hendon din Sunderland, în timp ce în aceiaşi lună a anului 1948, un oarecare domn Ian Patey din Hayling Island, comitatul Hampshire, a fost surprins de un potop cu heringi în timp ce parcurgea un teren de golf. Crabii şi o specie de melci a cărei denumire latinească este *vinca* se numără într-o serie

de varietăţi de crustacee care au căzut din cer asupra Marii Britanii în timpul unor ploi anormale.

Oare pot fi înţelese asemenea întâmplări în alt mod decât ca fenomene paranormale? Unii cred că da. Opinia însuşită de cei mai mulţi meteorologi este că, deşi ploile cu peşti nu mai pot fi considerate drept o închipuire, explicaţia lor nu trebuie neapărat să fie una bazată pe paranormal. Astfel de experţi cred că un vârtej de vânt sau o trombă de apă îi smulge din apă ca un aspirator, îi ridică spre cer, îi poartă pe o scurtă distanţă şi apoi îi lasă să cadă. Această versiune a desfăşurării întâmplării ar putea eventual să explice unele exemple, totuşi ar trebi să ne grăbim să evidenţiem faptul că nimeni n-a fost vreodată martor al unui vârtej care să fi ridicat fiinţe marine în felul acesta. Acolo unde cad specii de apă sărată nu s-a înregistrat nicio declaraţie din care să rezulte că apa ce însoţeşte ploaia cu peşti ar fi sărată şi, deşi teoria trombei de apă ar putea în principiu să explice un soi de peşte care de obicei mişună la suprafaţă în apele din apropiere, ea nu prea explică exemplele în care peştii sunt lăsaţi să cadă la depărtări de mai multe mile faţă de coastă, sau când specia respectivă este una de adâncime.

Poate că cea mai stranie dintre toate ploile cu peşti a fost darul ceresc care a căzut în ziua de 4 aprilie 1986 în barca lungă de şaisprezece picioare ai cărei proprietari erau trei pescari dintr-o mică insulă din grupul Kiribati aflat în Pacific. După ce naufragiaseră în timpul unei furtuni, cei trei ocupanţi ai ambarcaţiunii au supravieţuit în mod incredibil plutind la întâmplare vreme de o sută nouăsprezece zile, până când au fost găsiţi la mai bine de cinci sute de mile depărtare de locul în care se scufundase vasul lor. În tot acest timp trăiseră prinzând rechini, omorându-i prin lovituri de ciomege şi apoi mâncându-i cruzi, într-o noapte către sfârşitul chinurilor lor, disperaţi şi îngreţoşaţi de acelaşi gust al cărnii de rechin, cei trei se

rugau lui Dumnezeu să le dăruiască un alt soi de hrană, când, spre uimirea lor, a căzut brusc ceva în barcă. S-a dovedit că era un peşte negricios, foarte rar, însă delicios, dintr-o specie care niciodată nu se apropia de suprafaţă dar se ştia că trăieşte la adâncimi foarte mari. Ulterior, după ce au fost salvaţi, cei trei pescari şi-au istorisit neobişnuita poveste unor biologi specializaţi în animale marine, care, uluiţi, au confirmat că acea varietate deosebită de peşte avea tendinţa de a rămâne sub adâncimea de şase sute de picioare, ceea ce excludea categoric cea mai evidentă posibilitate – ca o pasăre zburând pe deasupra bărcii să fi lăsat să-i cadă peştele. Aşadar, un răspuns la o rugăciune? Majoritatea oamenilor s-ar gândi de două ori înainte de a evoca mâna lui Dumnezeu, dar oare există cu adevărat vreo explicaţie care să pară mai raţională?

Una peste alta, ploile cu peşti ar putea fi rezumate cel mai bine prin cuvintele lui Winston Churchill: „O ghicitoare învăluită într-o enigmă.

Sex pe o farfurie zburătoare în cele mai multe contacte între oameni şi extratereştri este vorba despre întâlniri de gradul unu: vederea pe cer a unor obiecte zburătoare neidentificate. Un tip mai puţin obişnuit este întâlnirea de gradul doi, în care farfurii zburătoare aterizate sunt văzute împreună cu ocupanţii lor. Întâlnirile de gradul trei – cazurile în care fiinţe umane susţin că au fost luate la bordul unei nave extraterestre – sunt cele mai puţin frecvente din toate. Totuşi, astfel de exemple, deşi reprezintă doar o mică proporţie din totalul semnalărilor, sunt şi cele mai greu de explicat prin speculaţii moderne. Datorită unor motive rămase neclare, numărul de persoane care susţin că au fost răpite de extratereştrii a sporit spectaculos în cursul ultimilor zece ani, însă asemenea poveşti ale celor ce au fost contactaţi de extratereştrii există de mai bine de treizeci de arii.

În seara zilei de 14 octombrie 1957, un fermier brazilian în vârstă de douăzeci şi trei de ani, pe nume Antonio Villas Boas, a văzut o ciudată lumină albă plutind la mică înălţime în capătul câmpului pe care-l ara cu tractorul. Când, parcurgând distanţa cu piciorul, s-a apropiat de lumină, aceasta a început să se depărteze şi, în ciuda câtorva încercări de a o ajunge, i-a scăpat. În seara următoare, lumina a apărut iar, însă de astă dată a aterizat chiar în faţa utilajului lui Villas Boas. Privind de aproape, Villas Boas şi-a dat seama că strălucirea aceea lumina o cupolă metalică rotitoare care stătea pe picioare telescopice şi îşi schimba culoarea din roşu în verde. Simţind pericolul, brazilianul a sărit jos din tractorul său şi a încercat s-o ia la fugă, însă s-a pomenit tras înapoi de trei entităţi mici care purtau costume cenuşii foarte ajustate pe trup şi căşti ce le ascundeau feţele. A fost dus în interiorul maşinii şi – odată înăuntru – dezbrăcat cu forţa şi acoperit cu un lichid limpede, după care a fost supus unui soi de examen medical.

Ceea ce s-a petrecut pe urmă, dacă este adevărat, a marcat o abatere de la toate celelalte întâlniri anterioare între fiinţe umane şi extratereştrii. Instalat într-o altă încăpere din interiorul navei, fermierului i-a fost adusă o extraterestră de sex feminin, fără veşminte, pe care el a descris-o ulterior ca fiind „frumoasă, deşi un tip diferit de femeile pe care le-am cunoscut”. Avea păr decolorat ce-i ajungea până la mijlocul spinării, pomeţi înalţi, trăsături oarecum ascuţite şi ochi mari, uşor oblici. Villas Boas i-a descris mai târziu trupul ca fiind superb, cu sâni ridicaţi şi bine despărţiţi, cu o talie fină şi cu un abdomen mic, şolduri largi şi coapse pline. Deşi în mod evident fiinţa aceea nu era om, fermierul s-a excitat şi peste câteva clipe s-a pomenit având o relaţie sexuală, momentele de pasiune interplanetară fiind doar puţin deranjate de mormăitul ca de animal care ieşea cu regularitate din gura ei.

Când îmbrăţişarea lor a luat sfârşit, femeia a arătat spre abdomenul ei şi apoi spre cer, lăsându-i pe ceilalţi umanoizi să-l escorteze pe uluitul ei amant afară din navă. Socotind pe bună dreptate că nimeni nu l-ar crede, Antonio Villas Boas n-a pomenit nimic despre incident, nici chiar rudelor sau prietenilor lui apropiaţi. Cu toate acestea, în următoarele câteva săptămâni, când a început să sufere de o serie de simptome fizice neplăcute, printre care dureri mari de cap, usturimi şi lăcrimare a ochilor, leşinuri şi apariţia pe trup a unor leziuni de tot felul, s-a răzgândit.

Istorisindu-le incredibila lui poveste medicilor de la un spital local, Villas Boas a sfârşit prin a fi trimis la Rio de Janeiro, unde a fost examinat şi chestionat.

Persoana însărcinată cu investigaţia, doctorul Alvaro Fontes, a tras concluzia că pacientul lui era pe deplin sincer în cele ce relata, la care se adăuga faptul că simptomele fizice pe care le prezenta sugerau o îmbolnăvire prin iradiere sau expunere la radiaţii, deşi propriile lor examene de specialitate n-au putut confirma o astfel de posibilitate.

Datorită ciudatului caracter al amintirilor lui, puţini oameni, inclusiv cei mai convinşi ufologi[30], au considerat că s-ar putea da crezare presupusei întâlniri a lui Antonio Villas Boas. Cu toate acestea, în ultimii treizeci de ani o serie de alţi „răpiţi" şi-au reamintit poveşti asemănătoare în timp ce se aflau în stare de hipnoză regresivă. Examenele medicale, mai ales operaţiile care implicau extrageri de sânge, ovule sau spermă, au devenit caracteristici deosebit de obişnuite ale unor astfel de întâlniri. Există acum câteva exemple în care persoane umane susţin că au fost obligate să aibă relaţii sexuale cu extratereştrii. Deşi aceste istorisiri par revoltătoare, unele

---

30 Uf olog: Om de ştiinţă specializat în cercetarea OZN-urilor. Termenul provine de la denumirea prescrutată a acestora în limba engleză: UFO derivând de la Unidentified Flying Objects (n.t.)

urme fizice de pe trupurile celor răpiţi par deseori să fie compatibile cu amintirile lor.

În alte cazuri, persoane răpite de sex feminin fie au suferit depresiuni nervoase, fie au trăit într-o continuă groază a repetării acelei experienţe. Profilurile psihologice ale unor astfel de femei, alcătuite de psihiatri cu practică, arată că întotdeauna comportamentul lor ulterior corespunde în mod izbitor cu acela al victimelor violului normal: un dispreţ faţă de sine, o neîncredere în trupurile lor, o oroare faţă de propria lor sexualitate fizică şi o ezitare în a se încrede în alţii sunt trăsături obişnuite. În America, sunt cunoscute cel puţin trei persoane care s-au sinucis după ce au declarat că au fost răpite.

Nu se poate decât ghici ce speră de fapt extratereştrii să afle despre civilizaţia noastră prin aceste brutale metode de însămânţare artificială forţată sau prin operaţii de scoatere a ovarelor, însă numeroşi ufologi sunt actualmente convinşi că ocupanţii OZN-urilor răpesc cu regularitate fiinţe umane pentru a efectua un gen de program de fertilizare încrucişată şi că persoanele răpite au fost fără voia lor cobai pentru experienţe extraterestre în domeniul manipulării genetice. Să aibă oare dreptate?

A fost o vreme când fenomenul răpirii era neluat în seamă practic de toţi cercetătorii serioşi. Însă acele zile au trecut de mult. După pretinsa răpire a fermierului brazilian, în urmă cu mai bine de treizeci şi cinci de ani, prea multe persoane au venit cu o poveste în esenţă identică încât experienţele lor să fie respinse ca fiind doar închipuiri subiective. Ca şi Antonio Villas Boas, nu au avut nicio altă posibilitate, decât să se supună voinţei răpitorilor. Ca şi el, n-au avut cum să protesteze sau să refuze să le facă pe plac. Dar ceea ce este cel mai important din punct de vedere al dovezilor este faptul că descrierile lor referitoare la fiinţele extraterestre care le-au violat trupurile se aseamănă foarte mult cu cea făcută

de brazilian în 1957.

De precizat că Antonio Villas Boas a murit recent, susţinând până în ultima clipă că extraordinara lui poveste era adevărată.

1958

Feline-fantomă în New South Wales

Deşi multe făpturi de pe suprafaţa de uscat a pământului au fost vânate, prinse, disecate şi cercetate cu mult înainte de începutul actualului secol, în anii de după 1900 au apărut din când în când surprize. Cea mai mare maimuţă din lume, gorila de munte, a rămas necunoscută până în 1901, şopârla cu cele mai mari dimensiuni din lume, „dragonul Komodo”, n-a fost descoperită decât în 1912. În mod incredibil, o specie de gazelă, „biltis”, şi-a făcut cunoscută prezenta în Katō abia în 1986. Este foarte posibil să mai apară şi altele. Vaste întinderi de pădure, munţi, deşerturi şi regiuni polare încă mai aşteaptă paşii omului, fiind cartografiate până acum după fotografii aeriene. În astfel de locuri, potenţialul unor descoperiri foarte importante rămâne ridicat.

Totuşi, deşi acceptă logica acestui argument, mulţi naturaliştilor sunt mai puţin gata să se confrunte cu posibilităţile reale şi, când făpturi ciudate apar în locuri neaşteptate, ei tind să ignore dovezile. De exemplu, în SUA, ţi-ar fi greu să găseşti vreun expert care să admită posibilitatea existenţei crocodililor şi aligatorilor în climatele mai reci ale celor mai nordice state ale Americii, în ciuda faptului că multe specimene adulte ale acestor reptile au fost găsite fie moarte, fie vii. În cursul secolului trecut, exact aceleaşi creaturi pe care în mod normal te-ai aştepta să le întâlneşti numai în râurile calde, mlaştinile şi mocirlele din regiunile foarte sudice au fost din când în

când văzute prinse în capcane sau împuşcate în locuri foarte depărtate, cum sunt California, Colorado, Connecticut, Delaware, Illinois, Indiana, Kansas, Massachusetts, New York, Ohio, Oklahoma şi statul Washington. Cum de au ajuns aceste creaturi să fie acolo şi să supravieţuiască la temperaturi mult sub cele oferite de habitatul lor natural este o întrebare rămasă fără răspuns.

Bineînţeles, deoarece statele despre care e vorba sunt înconjurate din toate părţile de uscat şi legate între ele prin nenumărate căi navigabile, eşti îndemnat să presupui că animalele au înotat pur şi simplu către nord. Însă, când făpturi nelalocul lor sunt găsite pe insule sau subcontinente nelegate cu zonele în care se găsesc în mod normal, acelaşi gen de explicaţie nu pare suficient. Felinele din Australia ne oferă chiar un exemplu de acest fel.

Neavând niciun soi de feline mari indigene, şi rămânând separată de alte mase de uscat continentale vreme de cel puţin cincizeci de milioane de ani, Australia pare unul dintre cele mai improbabile locuri din lume în care te-ai putea aştepta să găseşti feline de talie mare care se ascund de oameni. Cu toate acestea, în ultima parte a actualului secol au fost acumulate dovezi ce sugerează că pisici mari, dintr-o specie încă necunoscută, ar putea prea bine să locuiască pe acel subcontinent. Cum au ajuns să existe acolo şi pentru ce numeroasele vânători care le-au urmărit n-au avut până acum succes rămâne o problemă neclară. Totuşi, sesizările referitoare la prezenţa lor au devenit atât de frecvente încât e pur şi simplu ilogic să pui sub semnul întrebării probabilitatea ca vreo specie de pisică de talie mare să se afle acolo în libertate.

În anul 1958, oraşul Emmaville din New South Wales a devenit centrul unei ciudate serii de întâmplări şi întâlniri în care interveneau feline-fantomă de talie foarte mare sau negre ca tăciunele. Cunoscut apoi sub denumirea de „Pantera din Emmaville”, fenomenul a început să fie

foarte mediatizat după ce, în lună octombrie, un om de afaceri din Sydney, Wallace E. Lewis, a văzut animalul de aproape şi l-a descris ca fiind de câteva ori mai mare şi mai feroce decât cea mai mare felină indigenă de pe continent. Celebritatea panterei a sporit şi alte apariţii au coincis cu măcelărirea în masă a unor oi şi a altor animale de fermă, inclusiv vaci mari. Numai într-un singur caz, trei sute patruzeci din oile fermierului Clive Berry au fost masacrate de un ciudat animal carnivor pe proprietatea sa de patru mii şase sute de acri din Pretty Gully, la vest de Uralla. Respingând categoric posibilitatea ca făptaşul să fie un câine dingo sau domestic, Berry a evidenţiat amănuntul că maniera de a ucide purta amprenta unei feline excepţional de mari. Când John Godley, un fermier vecin care pierduse şi el la rândul său oi, a scos un tipar din ipsos al urmei dihaniei şi l-a trimis la „Taranoga Park Trust" pentru o identificare oficială, a primit un răspuns în care se spunea că urma corespundea cu cea a unui tigru. Comunitatea locală a oferit premii mari pentru capturarea fiarei; totuşi, acestea n-au fost niciodată revendicate. Între timp, apariţiile şi uciderile comise de presupusa pisică au continuat în New South Wales în tot cursul anilor 1960.

Multe relatări au lăsat puţine dubii cu privire la faptul că era într-adevăr vorba de o făptură foarte neobişnuită, în 1966, la o fermă, proprietate a lui Samuel Knight, situată la trei mile spre nord de Noura, un animal mare, negru, asemănător cu o panteră a fost încolţit de doi câini mari de pază. Apărându-se, fiara a reuşit practic să-şi sfâşie în bucăţi atacatorii canini, după care a dispărut în tufişurile înconjurătoare.

În 1969, mai multe atacuri asupra unor turişti, în apropiere de Emmaville, au avut ca urmare o cercetare sistematică la scară largă, întreprinsă de nu mai puţin de cincizeci de trăgători de elită înarmaţi cu carabine, dar nu a fost găsit nimic.

Pe la începutul următoarei decade, apariţii ale unor făpturi asemănătoare cu panterele au fost anunţate din alte părţi ale subcontinentului. În septembrie 1972, fermierul George Moir din Kulja, în Australia de Vest, a găsit câţiva din porcii lui morţi, cu inimile smulse din trup şi cu gâtlejurile sfâşiate; în ziua următoare, acelaşi om a fost uluit fiind martor când o turmă de oi cuprinse de panică a fost înconjurată, în stilul câinilor ciobăneşti, de două pisici negre de talie mare, care alergau cu mişcări ca de galop. Urmărite de Moir şi de paznicul faunei locale Don Noble în jeepurile lor, pisicile păreau să depăşească fără efort viteza vehiculelor motorizate şi la un moment dat au reuşit să scape. George Moir a aflat ulterior că doi fermieri din vecinătate pierduseră în cursul săptămânii precedente nu mai puţin de paisprezece porci, toţi ucişi în acelaşi mod caracteristic şi oribil. În tot acel an, se spune că locuitorii din zona respectivă au auzit ţipete ce-ţi îngheţau sângele în vene în nopţile în care ciudaţii şi nocturnii vizitatori felini soseau să le măcelărească animalele. Aceşti musafiri nepoftiţi au fost văzuţi de atât de mulţi localnici încât au început să se bucure de acelaşi gen de atenţie din partea presei ca şi atacurile de mai înainte din New South Wales. Consiliul de stat pentru protecţia agriculturii a susţinut că aşa-numitele „pantere Kulja” nu erau de fapt câtuşi de puţin feline, ci doar câini-canguri negri. Însă deşi a fost împuşcat un câine, apariţiile panterei au continuat, ca şi ravagiile produse în şeptel şi puţini localnici au dat crezare explicaţiei oficiale.

În perioada de la mijlocul până spre sfârşitul anilor 1970, relatările despre făpturile australiene de tip panteră s-au intensificat în mod spectaculos şi au fost publicate o serie de articole ce cuprindeau fotografii făcute de martorii oculari, care păreau să dovedească dincolo de orice îndoială că în regiunile sălbatice ale Australiei există cu adevărat feline mari cu blană neagră ca tăciunele.

Fermierii care continuau să sufere atacuri ucigaşe au ajuns să creadă că făpturile acelea puteau să apară şi să dispară după dorinţă şi au existat chiar unele relatări despre pantere care treceau prin ziduri cu o uşurinţă de fantomă, explodând într-o străfulgerare de lumină intensă şi dovedind imunitate faţă de gloanţe. Ca şi în urmă cu zeci de ani, vânători la scară mare organizate în repetate rânduri n-au dat niciun rezultat şi domul James MacKinnon, ministru în parlamentul australian pentru problemele legate de animalele sălbatice a fost înclinat să admită că numai o făptură fantomatică ar putea fi considerată răspunzătoare de măcelul ce se desfăşura într-unele localităţi din New South Wales şi Australia de Vest. Unii au pus sub semnul întrebării modul de exprimare al lui MacKinnon, însă nimeni nu se mai putea îndoi că ameninţarea exista – mult prea disponibilele mărturii ale şeptelului măcelărit dovedeau acest lucru.

Prin 1981, ziaristul David O'Reilly a fost în măsură să strângă datele unui caz incontestabil privind existenţa acelor făpturi, concentrându-se asupra unei mici zone din apropiere de Perth, din Australia de Vest. Cartea lui O'Reilly, *Savage Shadow*[31], conţinea numeroase expuneri ale relatărilor unor martori oculari, documentate cu grijă şi trudă, precum şi date suplimentare referitoare la dovezi fizice, printre care urme de paşi şi mostre de blană identificate ca fiind de provenienţă felină, excremente specifice ale unor animale carnivore feline de talie mare, precum şi descrieri şi fotografii ale unor animale ucise, care purtau semnele fără echivoc ale comportamentului unor feline. Cartea scriitorului demonstra foarte clar el zoologii mai înainte sceptici nu mai erau dispuşi să accepte teoria că apariţiile în diverse locuri în cursul celor douăzeci şi cinci de ani precedenţi ar fi fost pur şi simplu

31 *Savage Shadow*: *în traducere literală* – „Umbra sălbatică”.

rodul unui banal folclor. Totuşi, aceiaşi experţi nu puteau nici să declare că oferă o soluţie satisfăcătoare a misterului. Posibilitatea de a fi apărut o specie anormal de mare de pisici domestice sălbăticite nu prea părea să merite a fi luată în considerare, deoarece n-ar fi putut să ajungă la asemenea dimensiuni încât să ucidă oi şi canguri.

O altă posibilitate – aceea ca jivina să fie o specie de animal carnivor, indigen necunoscut – era şi mai improbabilă, deoarece începuseră să apară abia în a doua jumătate a secolului douăzeci. Dacă ar fi existat mai înainte, e de presupus că ar fi fost văzute mult mai devreme.

O a treia teorie, conform căreia creaturile erau de fapt pume care scăpaseră din captivitate sau descendenţe ale unor fiare care îşi căpătaseră libertatea în trecut, părea la prima vedere să ofere cea mai mare speranţă de veridicitate. Totuşi, nu era cunoscut ca un animal de acest gen să fi fost ţinut în captivitate, nemaivorbind de faptul de a fi declarate lipsă. Şi deoarece toate animalele vii care se deplasau între statele australiene erau în mod obligatoriu înregistrate la intrare şi verificate la plecare, posibilitatea unei evadări care să treacă neobservată de oficialităţi era foarte slabă.

În consecinţă, ţinând seama de multele contradicţii pe care le prezintă aceste enigme cu feline, probabil că nu este surprinzător că atât de mulţi australieni preferă totuşi să nu creadă în poveştile despre pisici mari care se plimbă prin ţara lor. Mulţi cercetători s-au hotărât acum să depisteze făpturile folosind echipament audio de înaltă tehnicitate, camere de luat vederi cu lentile transfocatoare puternice, lunete cu infraroşii, dispozitive specializate de prindere în capcană precum şi, în mod inevitabil, contribuţia unor vânători înarmaţi cu carabine de mare viteză. Cu toate acestea marea pisică australiană rămâne misterioasă şi niciuna n-a fost prinsă, vie sau moartă.

Totuşi, în ciuda tuturor improbabilităţilor, rămâne faptul că un soi de animal misterios pare să existe în Australia. Atâta doar că preferă să nu fie găsit.

1959
Voci din viaţa de după moarte

Într-o seară de la sfârşitul verii anului 1959, Freidrich Jurgenson, un realizator de film suedez, s-a hotărât să înregistreze pe bandă păsările care cântau în grădina vilei sale din Molvo, în apropiere de Stockholm. Pasionat amator în studierea păsărilor în timpul său liber, Jurgenson mai făcuse înregistrări de felul acesta şi cu alte prilejuri anterioare. Totuşi, de astă dată rezultatul muncii lui a fost foarte diferit, deoarece atunci când suedezul a ascultat banda a fost uimit constatând că peste sunetele fireşti se suprapusese un glas bărbătesc. Perfect audibil, bărbatul părea să ţină pe un ton ironic un curs pe tema ornitologiei; şi mai ciudat era faptul că limba în care vorbea nu era suedeza ci norvegiana.

Deoarece era sigur că nimeni nu se aflase în grădină în timp ce se făcuse înregistrarea, Freidrich Jurgenson a fost convins că glasul trebuie să se fi suprapus în mod supranatural. Odată ce i s-a stârnit imaginaţia, a început să experimenteze cu un radioreceptor, schimbând frecvenţele între lungimi de undă convenţionale. După o vreme, spre uimirea lui, a constatat că putea desluşi în mod regulat mesaje mixate peste muzica de fond ce provenea din transmisiile staţiilor de radio terestre.

Deşi trebuia să se concentreze serios pentru a distruge vocile sporadice din zgomotul general radio care le înconjura, răbdarea i-a fost răsplătită aproape, de fiecare dată prin rezultate concrete. Mai întâi, vocile anormale rosteau doar câte un singur cuvânt, dar în

curând Jurgenson a început să recepţioneze fraze întregi prin care glasurile vorbeau despre realitatea vieţii de apoi, referindu-se fie direct la el, fie la întrebări pe care le pusese el; iar uneori discutau chiar între ele despre el şi activitatea lui de înregistrator.

În cele din urmă, în decembrie, suedezul a recepţionat un mesaj despre care ştia că nu putea să vină decât de la cineva care murise. Certitudinea lui Jurgenson era foarte uşor de explicat: recunoscuse glasul ca fiind cel al mamei sale decedate. Interesul s-a transformat în obsesie şi vreme de câteva luni Jurgenson a înregistrat benzi cu aceste semnale provenite de la spirite. În cele din urmă adunase peste o sută de glasuri, dintre care multe se prezentau ca fiind oameni morţi. S-a convins că descoperise o taină de o importanţă fundamentală pentru rasa umană; totuşi, când în fine a făcut publice constatările cercetărilor sale, acestea au fost tratate cu ironie şi dispreţ de majoritatea oamenilor de ştiinţă.

De atunci „fenomenul vocilor electrice* – cum a devenit cunoscut – a rămas o sursă de controverse. Unii parapsihologi au făcut declaraţii fantastice în legătură cu el; alţii susţin că singurul lucru ciudat este că atât de mulţi oameni de altminteri raţionali îşi pierd timpul cu el.

Desigur, n-au lipsit nici personajele renumite care au declarat că au repetat înregistrările lui Jurgenson. În 1965, profesorul Hans Bender, director la Universitatea din Freiburg, a efectuat vreme de şase luni teste care „păreau să confirme că în diverse condiţii şi împrejurări, se va constata că o bandă neînregistrată, venită direct din fabrică, conţine – după ce a fost trecută printr-un cap de înregistrare magnetică într-un mediu ambiant silenţios – imprimarea uşor de recunoscut a unor mesaje care nu erau audibile pentru urechea omenească dar care pe osciloscop apăreau ca impulsuri vizibile.

Şase ani mai târziu, în martie 1971, un scriitor englez

specializat în tratarea paranormalului, pe nume Peter Bander, l-a convins pe editorul Colin Smythe să întreprindă la studiourile „Pye Records” din Londra o serie de teste privind fenomenul vocilor electrice. Folosind metoda cu diode a lui Jurgenson, Bander recepţiona mesaje de la propria lui mamă, care la o analiză a vocii s-au dovedit a fi autentice. Îndeajuns de intrigat de povestea lui Bander, Smythe a organizat o demonstraţie urmărită de doi din inginerii principali de sunet de la studiourile „Pye”, care au garantat că niciun semnal străin nu putea interveni în procesul de înregistrare.

În ziua de 24 martie 1971 a avut loc şedinţa, care a durat numai optsprezece minute. În tot cursul experimentului, dioda a pâlpâit în continuu dovedind intrarea unor semnale, chiar şi când inginerii de la „Pye” nu puteau auzi nimic în căştile lor. Redarea înregistrării a fost cu totul altceva. Se captaseră peste două sute de voci, dintre care douăzeci şi şapte erau inteligibile pentru toţi cei din studio. Un martor prezent, preşedintele editurii lui Smythe, sir Robert Mayer, chiar a recunoscut vocea unui vechi prieten, pianistul concertant Arthur Schnabel. Ulterior, Roy Prichet, inginerul de sunet principal de la „Pye”, a descris glasurile ca fiind „uluitoare. Cu un grup de patru magnetofoane sincronizate şi protejate prin instrumente complicate destinate să elimine captările întâmplătoare provenite de la emiţătoarele de înaltă sau joasă frecvenţă ale unor radioamatori, Prichet ştia că posibilitatea unor interferenţe normale era nulă. Aceste voci erau „voci de nicăieri.

Trei zile mai târziu, un al doilea experiment a fost efectuat de Smythe la laboratoarele „Belling & Lee” din Enfield, utilizând un laborator ecranat faţă de frecvenţele radio, care excludea orice tip de radiaţie electromagnetică. De astă dată procedura era supravegheată de Peter Hale, cel mai bun expert britanic în suprimarea radiaţiilor prin

ecranare electronică, asistat de profesorul Ralph Lovelock, un fizician de înaltă clasă. Vocile au fost auzite din nou clar. Hale a recunoscut că nu puteau fi produse decât într-un mod care „e imposibil de explicat prin termeni de fizică normali. Ralph Lovelock a intervenit adăugând: „Ele (vocile) sunt mai presus de orice explicaţie”.

Investigarea fenomenului a continuat. În 1980, un grup de cercetare american numit *Metascience* a redat benzi conţinând câteva ore de comunicări cu morţii cu ajutorul unui dispozitiv denumit „Spiricom”. Poate că atunci, în ianuarie 1983, a avut loc cea mai impresionantă demonstraţie dintre toate: un inginer german, Hans Otto König, a prezentat aşa-numitul său „generator” în faţa unei adunări a Asociaţiei Germane privind EVP[32], în Falder, o suburbie a Frankfurt-ului. Spre deosebire de alţi cercetători care lucrau în domeniul respectiv, König reuşise să construiască un aparat prin care oamenii în viaţă puteau să vorbească direct cu spiritele şi să primească răspunsuri audibile. Chiar şi cei mai sceptici ziarişti prezenţi la conferinţă au fost copleşiţi de dovada propriilor lor urechi. Spre marea lor mirare, câţiva dintre cei prezenţi au recunoscut vocile inconfundabile ale unor prieteni morţi şi rude decedate, şi s-au remarcat şi contribuţiile a cel puţin doi foşti cercetători specializaţi în studiul fenomenului vocilor electrice care trecuseră într-o altă viaţă. Numai Hans Otto König, care în prealabil auzise de mai multe ori glasurile în singurătatea laboratorului său, a rămas neimpresionat de acea extraordinară demonstraţie.

Impactul cercetării EVP mai are până să fie susţinut pe deplin. Marea majoritate a populaţiei nici nu bănuieşte existenţa unui astfel de fenomen, iar cei mai mulţi savanţi de vază evită total subiectul, ştiind prea bine că o dovadă

32 EVP: prescurtare de la Electric Voice Phenomenon (lb. engl.) = Fenomenul vocilor electrice (n.t.)

concludentă a existenţei EVP ar răsturna teoriile lor încetăţenite. Însă fenomenul nu va dispărea şi cercetarea este continuată de o parte şi de alta a Atlanticului de către persoane entuziaste. E posibil ca vocile recepţionate prima dată de Frederick Jurgenson în 1959 să ne convingă într-o zi că moartea în sine este mai curând un proces de tranziţie decât o anihilare.

Apariţii de monştri pe Emerald Isle

Irlandezilor le place o poveste frumoasă şi niciodată nu sunt mai fericiţi decât atunci când istorisesc întâmplări supranaturale. În definitiv, cine n-a auzit de acele făpturi preferate ale folclorului irlandez: spiriduşul şi zânele prevestitoare de moarte, cu vaietele lor? Şi totuşi, cele mai binecunoscute dintre toate fiinţele misterioase care străbat provinciile irlandeze par să nu fie niciuna dintre acestea, ci un grup de stranii creaturi acvatice cunoscute sub diverse denumiri ca *piast*, *peist* sau *olipheist*. Ca şi poveştile despre omuleţi, legendele despre monştri acvatici irlandezi sunt foarte vechi. Ciclul de saga irlandeze despre *Fenian*[33] istoriseşte cum Lough Berg („Lacul Roşu”) şi-a căpătat numele în urma unei întâmplări în care eroul Fenian a ucis un monstru care înghiţise câţiva din însoţitorii lui. Viaţa sfântului Mochua din Balla, din secolul al şaptelea descrie o fiară asemănătoare devorând un înotător care încercase să traverseze râul Shannon. Într-o altă poveste, se spune că Sfântul Colman din Dromore a salvat o fată ameninţată de un animal îngrozitor care a ieşit din Lough Ree.

În tot cursul evului mediu şi după aceea, n-au lipsit apariţiile misterioase în locuri cum ar fi Lough Mask, Lough Graney şi Lough Bran – un lac mic însă deosebit de frumos, la izvoarele râului Blackwater. Cu toate acestea, puţini oameni culţi din secolul douăzeci au privit cu seriozitate posibilitatea ca adâncimile celor mai mari

33 Fenian. legendar erou irlandez, luptător din secolul al nouăsprezecelea (n.t.)

cursuri de apă ale Irlandei să poată ascunde fiinţe dintr-o specie necunoscută. Chiar şi când, în anii imediat următori celui de-al doilea război mondial, mai multe persoane care locuiau pe malurile lacului Ree au susţinut că văzuseră o făptură lungă, asemănătoare cu un şarpe, majoritatea oamenilor au continuat să râdă batjocoritor de o asemenea naivitate superstiţioasă. Totuşi, când anul 1960 a fost martorul unei serii de apariţii anunţate de martori credibili, chiar şi scepticii au început să se gândească mai bine.

În seara zilei de 18 martie 1960, trei preoţi din Dublin pescuiau pe Lough Ree, în dreptul localităţii Holly Point. Părintele Mathew-Burke, părintele Daniel Murray şi părintele Richard Quigley mai vizitaseră zona de multe ori şi cunoşteau bine lacul. Până atunci nu crezuseră că poveştile despre monştri ar fi fost altceva decât tradiţii pitoreşti, aşa că au fost complet uluiţi când, în acea seară caldă de vară, apa liniştită a lacului a fost despicată de un animal care nu semăna cu nimic din ce mai văzuseră ei vreodată, înotând la o depărtare de aproximativ o sută de iarzi, trupul lui cocoşat amintea de cel al unui şarpe, zvârcolindu-se în formă de colac, iar capul lui părea să fie ca al unui piton, deşi neînchipuit de mare. Nu erau foarte siguri în privinţa mărimii exacte a dihaniei, deoarece n-o vedeau în întregime, totuşi bănuiau că lungimea totală a celor două tronsoane vizibile, dintre care a doua aducea cu un trup mare, rotunjit şi cocoşat, ce părea să se mişte cu ajutorul unor aripioare, depăşea probabil şaisprezece picioare. Scriind ulterior despre experienţa trăită, unul dintre preoţi, părintele Burke, a descris creatura ca „înotând foarte lent, în aparenţă nepăsându-i de prezenţa noastră. Am privit-o vreme de două sau trei minute cum se deplasa pe suprafaţa apei în direcţia nord-est. Se îndrepta spre mal, dar se scufunda treptat şi apoi a dispărut complet din vedere. În ziua următoare, cei trei clerici le-au

vorbit unor ziarişti despre întâlnirea lor şi, ulterior, au înaintat o relatare detaliată a ceea ce văzuseră Trustului Irlandez de Pescuit Interior. Spre deosebire de multe relatări anterioare provenite de la Lough Ree şi din alte părţi, apariţia din ziua de 18 mai era greu de luat în derâdere. Mai întâi, nu era raţional să se presupună că trei preoţi ar face în mod deliberat o farsă, şi părea tot atât de improbabil că întâlnirea lor cu animalul la o distanţă relativ mică să fi fost o iluzie optică. În săptămânile următoare, unii experţi sceptici au sugerat o serie de alternative fireşti: că făptura era un submarin rus foarte mic; un şir de vidre; ori trei sau patru ţipari mari, prinşi în aceeaşi bulă, a căror zvârcolire şi răsucire înnebunită dăduse impresia unor valuri provocate de o făptură de mari dimensiuni înotând prin apă. Totuşi, niciuna din aceste posibilităţi nu părea deosebit de plauzibilă şi când în cursul următarelor luni au sosit alte relatări despre apariţii asemănătoare, asta n-a slujit decât la a spori tot mai mult convingerea în rândul a numeroşi irlandezi, că în lac exista într-adevăr ceva misterios.

În august, doi pescari, Patrick Ganley şi Joseph Quingley din Inisthturk, au prins în plasa lor ceva neînchipuit de mare, care le-a scăpat înainte de a putea fi tras la bord. Ganley a remarcat ulterior că făptura pe care o prinseseră trebuie să fi avut puterea unui cal de vreme ce rupsese şi trecuse printr-o plasă atât de zdravănă. El susţinea de asemenea că, în timp ce se zbătuse ca să scape, dihania remorcase efectiv barca lor pe o distanţă de treizeci sau patruzeci de yarzi. Asta se întâmpla pe o apă adâncă de şaizeci de picioare, în mijlocul lacului Ree, la aproximativ o jumătate de milă de locul în care preoţii văzuseră jivina cu câteva luni în urmă. Ulterior publicării detaliilor incidentului din august, doi turişti englezi au scris unui ziar irlandez declarând că şi ei fuseseră remorcaţi în jurul lacului pe când pescuiau cu undiţa, în

timpul unei vacanţe petrecute în 1958, iar proprietarul unui iaht de croazieră a spus că nava lui se izbise de un obiect uriaş, mişcător, aflat în mijlocul canalului navigabil, într-un loc în care se credea că apa era foarte adâncă. Drept răspuns la această ultimă sesizare, lacul a fost dragat în locul în care aprecia comandantul iahtului că avusese loc incidentul, însă nu s-a găsit nimic.

Pe măsură ce se răspândeau veştile despre apariţiile de la Lough Ree, creştea şi interesul faţă de fenomenul monştrilor de apă irlandezi şi – desigur, în parte şi ca o consecinţă – au urmat multe sesizări din întreaga ţară în care se vorbea despre făpturi asemănătoare. Probabil că un mare procentaj din acestea erau rezultatul unor imaginaţii înfierbântate şi identificării eronate a unor buşteni sau a altor obiecte plutind adesea la suprafaţa râurilor şi a lacurilor; totuşi, altele nu pot avea explicaţii naturale decât dacă preferi să crezi că martorii erau mincinoşi. În ziua de 1 mai 1968, un antreprenor de construcţii numit James Cooney, împreună cu prietenul său Michael McNulty trecea cu maşina pe lângă Glendarry Loch, care e situat pe insula aflată în larg, în dreptul localităţii Achill. La lumina farurilor, cei doi au văzut un animal ciudat, amintind de un dinozaur, cu un gât lung ca de lebădă traversând drumul prin faţa camionetei lor şi dispărând în tufărişul des. După aproximativ şase săptămâni, Gay Denver, un ucenic dulgher în vârstă de şaisprezece ani se întorcea acasă cu bicicleta de la liturghie, când a văzut o făptură asemănătoare, care „urca anevoie” pe un dâmb de turbă de lângă o pădure din apropiere de Glendarry Loch. Apoi, în prima duminică a lunii iunie, un om de afaceri din Dundalk şi doi excursionişti s-au aflat în rândurile unei mulţimi de oameni care au văzut pe malul aceluiaşi *loch* o şopârlă cu gât lung, care măsura de la cap la coadă aproximativ douăzeci de picioare.

Scepticii susţin cu regularitate că poveştile irlandeze despre monştri sunt probabil inventate de localnici pentru a atrage turişti. În cazul de la Glendarry Loch, care este un loc destul de accesibil, afirmaţia ar putea conţine o doză de adevăr… Totuşi, cele mai multe din lacurile Irlandei presupuse a fi bântuite de monştri sunt extrem de retrase şi puţini turişti s-ar osteni să întreprindă o călătorie anevoioasă în acele depărtări sălbatice numai pentru a le găsi. Ba mai mult, chiar dacă ar face aşa ceva, ar descoperi că, în majoritate, sunt locuri neatrăgătoare, multe nefiind cu nimic mai mari decât nişte bălţi mocirloase. Acest ultim detaliu deschide drum unei obiecţii recente aduse credinţei în *piastul* – monstrul lacustru – irlandez, şi anume că lacurile despre care se spune că ar fi locuite de multe din aceste dihănii sunt prea mici pentru a-ţi închipui că ar putea să ascundă făpturi acvatice atât de mari sau să asigure hrana necesară pentru ele. Şi – poate şi mai important – acolo unde s-au făcut încercări de cercetare a acestor mici întinderi de ape, care pot fi efectuate în mod foarte evident, nu s-a găsit nimic.

În 1968 au fost utilizate diverse metode – printre care plase, substanţe care ameţesc peştii, scufundători şi chiar şarje explozive cu fulmicoton – pentru a captura o dihanie cu spinare cocoşată, lungă de doisprezece. picioare, văzută de multe persoane în Lough Fadda, în districtul Gonnaught – un lac ce măsoară doar o sută treizeci de yarzi lungime pe optzeci lăţime. Cercetările au arătat că populaţia de peşti din lac era normală şi niciun monstru nu şi-a făcut apariţia.

La scurt timp, aceeaşi echipă de cercetători, condusă de profesorul Roy McCall, a repetat încercarea la Lough Nachooin, în comitatul Galway, unde o făptură imensă, asemănătoare cu un ţipar; fusese văzută în ziua de 22 februarie a acelui an de către fermierul Stephen Coyne. De astă dată, în afară de tehnicile folosite la Lough Fadda, au

fost utilizate sonare şi echipamente de dragare, dar din nou căutarea n-a avut succes. Profesorul McCall a tras concluzia că animalul trebuie să fi fugit în mare printr-un râu puţin adânc, dar această ipoteză, ca şi însăşi existenţa dihaniei, a rămas sub un imens semn de îndoială.

Aşadar, ce adevăr se află realmente în spatele tradiţiei vechi de veacuri despre monstrul acvatic irlandez? Logica ne spune că asemenea făpturi nu există cu adevărat; unele relatări contemporane sugerează că ar fi posibil să existe. Pentru cei care cercetează analele fenomenelor neexplicate, problema constituie două alternative binecunoscute.

1961

1961
Zborul în uitare

De când pe cerul de deasupra planetei noastre au fost văzute pentru prima oară obiecte zburătoare neidentificate, au existat numeroase cazuri în care nave aeriene pământeşti, fie militare fie civile, au dispărut ori s-au prăbuşit după un presupus contact cu o navă extraterestră. Uneori, aceste incidente apar ca ştiri publicate cu titluri senzaţionale, însă cel mai adesea sunt ascunse publicului prin cenzurarea presei, iar vina pentru pierderea avionului este pusă în seama unor cauze banale. Totuşi, câteodată, efectele unei interferenţe extraterestre sunt mai stranii decât simpla distrugere a unor oameni şi maşini. Un astfel de exemplu îl constituie ultimul zbor al unui avion poştal sovietic – un Antonov AN-2P – care, în februarie 1961, a decolat de pe aeroportul Sverdlovsk cu destinaţia Kurgan, având la bord şapte oameni. Conform unui raport elaborat de Institutul de Aviaţie din Moscova şi confirmat de funcţionarii de la ambasada sovietică de la Londra care au fost intervievaţi în ianuarie 1965 de către

cercetătorul britanic specializat în OZN-uri Derek Mansell, extraordinarele amănunte ale întâlnirii au fost următoarele:

Avionul a dispărut de pe ecranele radarelor la o depărtare între optzeci şi o sută de mile de Sverdlovsk, imediat după ce pilotul luase legătura cu controlul de la sol pentru a spune că era urmărit de un obiect rotund. După încercări nereuşite de a restabili legătura s-a organizat o căutare în care au intervenit atât elicoptere cât şi trupe terestre şi, peste câteva ore, avionul a fost găsit într-un mic luminiş dintr-o pădure deasă. Spre uimirea căutătorilor, era complet intact, cu excepţia echipajului său. Nu exista nici urmă de oameni. Însă avionul nu aterizase pur şi simplu, deoarece era foarte evident că un Antonov AN-2P n-ar fi putut să se lase la sol într-un luminiş atât de mic fără a lovi arborii într-o parte sau alta. La faţa locului nu s-a găsit niciun semn, nicio urmă de roţi sau de paşi, însă la o sută de metri depărtare de aparat a fost descoperită o zonă circulară de iarbă pârjolită şi pământ adâncit, cu un diametru de treizeci de metri şi având un contur bine delimitat. Încheindu-şi raportul, investigatorii de la institutul de Aviaţie din Moscova au fost incapabili să ofere fie şi cea mai slabă ipoteză cu privire la ce se întâmplase cu cei şapte oameni care, mai devreme, în aceeaşi zi fatidică, decolaseră de pe aeroportul Sverdlovsk. Şi deoarece niciodată n-au mai apărut, lucrurile au rămas aşa.

În ciuda obişnuitelor negări oficiale, acum este limpede că echipajul avionului poştal rus se numără printre alţi mulţi aviatori care au avut de suferit de pe urma unor vizitatori extratereştri. Alţii au scăpat ca prin urechile acului.

În noiembrie 1979, un charter cu reacţie ce transporta o sută nouă turişti germani şi austrieci către insulele Canare a fost asaltat de două obiecte

neidentificate în timp ce străbătea spaţiul aerian spaniol. Ajutoarele au sosit sub forma a doua avioane de luptă Mirage de construcţie franceză şi discurile s-au îndepărtat în zbor după prima rafală a tunurilor. După ce a făcut o aterizare neprogramată la Valencia, pilotul – căpitanul Javier Lerdo-Tejeda, foarte zguduit, le-a descris întâlnirea unor funcţionari uluiţi. Sarchez Tehran, ministrul Spaniei pentru Comunicaţii şi Transport, a intrat în istorie ca recunoscând adevărul din spatele ciudatului incident. Pasagerii şi echipajul charterului spaniol scăpaseră uşor. Cu câtva timp înainte, în acelaşi an, cinci oameni de afaceri arabi care călătoreau la bordul unui avion cu reacţie particular, tip Lear, îndreptându-se de la Atena spre Jeddah au avut o soartă mai nefericită. Imediat după ce pilotul raportase prezenţa unei nave de formă stranie care zbura alături de el, avionul cu reacţie a dispărut de pe ecranele radarului deasupra deşertului

Sahara. Când a fost găsit, fuselajul avionului încă mai era intact şi nu exista nicio urmă de foc; totuşi, trupurile oamenilor fuseseră transformate în grămezi de pulbere fină. Examinând mostre ale acelor rămăşiţe la spitalul „St. Thomas” din Londra, profesorul osteolog Michael Day a fost convins că nicio împrejurare naturală – nici animalele sălbatice, nici temperaturile extreme ale deşertului – n-ar fi putut produce remarcabila modificare a structurii osoase pe care a constatat-o. În opinia lui Day, răspunzătoare era o forţă din afara legilor ştiinţei.

O altă victimă probabilă a intervenţiei extratereştrilor a fost Frederick Valentich, un pilot australian care a dispărut în noaptea de 27 octombrie 1978 în timp ce zbura cu avionul său monomotor Cessna 182 de la Melbourne către insula King din Pacific. Valentich se afla în aer abia de aproximativ un sfert de oră când a luat legătura prin radio cu turnul de control de la Melbourne ca să raporteze că era urmărit de patru lumini

portocalii strălucitoare. În următoarele două minute, ecranele radar de la Melbourne au arătat OZN-urile apropiindu-se şi în final contopindu-se cu Cessna. În clipa aceea legătura cu Valentich s-a pierdut. A doua zi dimineaţă, avioane de salvare au cercetat toată zona strâmtorii Bass, unde se presupunea că se prăbuşise Cessna, dar nu s-a găsit nimic. Şi când un redactor de ziar a încercat să obţină înregistrarea ultimelor cuvinte ale lui Valentich i s-a spus că banda fusese ştearsă. Ceea ce au descoperit ziariştii a fost că zona generală a poziţiei în care fusese raportat avionul Cessna cunoscuse în trecut un număr impresionant de enigme.

Încă din 1920, nişte lumini stranii de pe cer însoţiseră pierderea motonavei maritime de croazieră *Amelia* precum şi a navei de salvare trimisă s-o găsească. Rapoarte despre ciudate siluete zburătoare pe deasupra strâmtorii Bass continuaseră în următorii treizeci de ani – o perioadă de timp în care s-a înregistrat dispariţia a nu mai puţin de şaptesprezece avioane, în împrejurări ce aminteau incredibil de mult ultimul zbor al lui Frederick Valentich.

E posibil ca întâmplările descrise mai sus să reprezinte vârful unui iceberg mult mai mare. Zeci de avioane dispar sau se prăbuşesc în fiecare an şi deseori motivul pierderii lor rămâne misterios. Aceste tragedii pot avea sau nu vreo legătură cu activitatea OZN-urilor, însă putem afirma cu certitudine că toate dovezile referitoare la respectivul incident tind să fie înmormântate.

Pe la începutul anilor 1960, o echipă de distinşi oameni de ştiinţă, astronomi şi foşti ofiţeri denumită *NICAP* (*National Investigations Committee on Aerial Phenomena*[34]) a publicat o trecere în revistă de o sută optzeci şi patru de pagini intitulată *The UFO Evidence*

---

34 National Investigations Committee on Aerial Phenomena (lb. engl.) = Comitetul National de Investigaţii privind Fenomene Aeriene (n.t.)

(„Dovezi referitoare la OZN-uri”) care nu numai că declara fără echivoc că OZN-urile erau primejdioase, dar şi acuzau anumite agenţii oficiale din Statele Unite de falsificare deliberată a dovezilor. La scurtă vreme după aceea, un ofiţer de grad superior din cadrul aviaţiei militare americane, căpitanul Edward J. Ruppelt, fost şef al Centrului de Informaţii Tehnice Aeriene al Statelor Unite, a recunoscut că CIA ordonase Forţelor Aeriene americane ca, în urma unor prăbuşiri suspecte ale avioanelor, să demitizeze apariţiile de OZN-uri şi să-i discrediteze pe martori.

O declaraţie şi mai revelatoare a venit din partea generalului Benjamin Chidlaw, ex-şef al Comandamentului Apărării Aeriene, care a fost citat astfel: „Aviaţia militară americană a pierdut mulţi oameni şi avioane încercând să le intercepteze (OZN-urile)”. Chidlaw a dezvăluit şi faptul că ascunderea acestor incidente era practica obişnuită a serviciilor de informaţii.

Odată cu accesul la peste patruzeci de mii de pagini de dovezi concrete privind existenţa ameninţării reprezentate de OZN-uri, adunate de către organizaţii cum ar fi USAF[35], CIA[36] şi FBI[37], nu mai poate fi nicio îndoială că guvernul Statelor Unite a fost doar unul dintre multele guverne occidentale care au muşamalizat dovezi referitoare la farfurii zburătoare, hărţuindu-i pe martori şi, în general, recurgând la metode incompatibile cu o societate liberă, cu scopul de a menţine un anumit grad de discreţie. Politica oficială de negare a realităţii OZN-urilor

---

35 *USAF*: Prescurtare de la *United States Air Forces* (lb. engl.) = Forţele Aeriene / Aviaţia militară a Statelor Unite ale Americii (n.t.)

36 CIA: Prescurtare de la Central Inteligence Agency (lb. engl.) = Agenţia Centrală de informaţii (n.t.)

37 FBI: Prescurtare de la Federal Bureau of Investigations (lb. engl.) = Biroul Federal de Investigaţii (n.t.)

rămâne neclintită şi astăzi şi e foarte posibil ca un cetăţean respectabil care se pomeneşte în imediata apropiere a unei prezente extraterestre să sfârşească prin a fi imediat acuzat de înşelătorie, nebunie, halucinaţii sau incompetenţă. Aceste situaţii pot continua destrămând căsătorii, ruinând cariere şi distrugând reputaţii.

Se pare că metodele folosite pentru intimidare merg de la ameninţarea cu darea în judecată până la violenţe fizice directe, în funcţie de strategia oficială folosită. Până acum, aceste tactici au avut de obicei efect şi marea majoritate a oamenilor continuă să presupună că OZN-urile sunt fie identificarea eronată a unor obiecte banale ca de exemplu stele, baloane meteorologice şi avioane terestre, fie închipuiri bizare ale unor debili mentali doritori să li se dea atenţie.

Până una alta, măcelul de pe cerul nostru continuă netulburat.

1962

1962

Pumele din Surrey şi fiarele de la Exmoor

Într-o ţară de mărimea Angliei, care este una din zonele cele mai dens populate din lume, nu e numai greu ci practic imposibil să-ţi imaginezi cum ar putea să umble încoace şi încolo nişte făpturi sălbatice mari, fără să li se dea de urmă.

Însă doar dacă nu desconsiderăm valoarea mărturiei omeneşti, s-ar părea că tocmai despre aşa ceva este vorba în această uimitoare presupunere.

În timpul epocii moderne, şi îndeosebi cu începere din anii ’60, un surprinzător număr de apariţii au fost semnalate din multe părţi ale Marii Britanii – apariţii ce sugerează existenţa în natură a câtorva specii de pisici mari care nu seamănă cu niciuna din speciile indigene de

feline britanice. În aceste relatări oarecum neconcordante, animale misterioase sunt descrise în diverse moduri, ca pume, gheparzi, leoaice, lincşi şi aşa mai departe, şi trebuie să subliniem că pentru fiecare raport demn de încredere există alte zeci care depăşesc orice limită de credibilitate chiar şi pentru cel mai devotat misterolog. Cu toate acestea, chiar dacă aruncăm o privire neglijentă asupra acestor poveşti, este clar că un oarecare sâmbure de adevăr trebuie să se afle la baza enigmei. Şi acel adevăr este uluitor.

Primul val de apariţii în Marea Britanie a unor feline mari care a trezit interesul general al mass-mediei s-a concentrat asupra unui animal asemănător cu un ghepard, cu membre lungi şi cu o coadă încovrigată ridicată în sus, care a fost văzut stând pe marginea drumului, în apropiere de Shooters Hill, Woolwich – suburbie din sudul Londrei, în noaptea de 18 iulie 1962. Când cineva s-a apropiat de ea, făptura a dispărut în pădurea învecinată şi, în ciuda altor câteva apariţii şi a unei cercetări poliţieneşti organizate cu multe forţe umane întreprinsă a doua zi în zonă, a scăpat din toate încercările făcute pentru a o captura – la un moment dat sărind peste capota unei maşini de poliţie ce participa la urmărire. În mod inexplicabil, ghepardul de la Shooters Hill n-a mai fost văzut după 19 iulie, însă patru zile mai târziu, în dimineaţa de 23 iulie, funcţionari ai Consiliului Apelor din Mid-Wessex au raportat că văzuseră o pisică mare sfâşiind un iepure în apropiere de bazinul Heathy Park din Surrey. Era prima apariţie a unui animal care avea să devină tot atât de ticălos ca şi puma din Surrey.

În lunile următoare, în tot cursul iernii neobişnuit de aspre din 1962 – 1963, un soi de animal straniu, asemănător cu o pisică, a făcut vizite nocturne fermelor dintre Crondall şi Ewshort, la graniţa cu comitatul Hampshire, ucigând puii de găină şi îngrozind câinii

fermelor. Optsprezece luni mai târziu, la 30 august 1964, un bou de rasă Friesland, cu o greutate de patru sute de pfunzi, a fost găsit în apropiere de Cranleigh, cu muşcături grave, iar în săptămâna următoare a fost descoperită carcasa unui viţel care, din câte se părea, fusese târât peste câteva ţarine. Urmele de labe din preajma cadavrelor animalelor sugerau prezenţa unei feline de tip puma, deşi amprentele, de paşi erau de fapt de trei ori mai mari decât cele ale unei pume adulte. Dihania a fost poreclită „Monstrul Munstead", după denumirea unui sat din apropiere, şi apariţiile acestei creaturi formidabile, care au continuat în tot cursul toamnei anului 1964, i-au confirmat dimensiunile uriaşe. Faima pumei a atins culmea când a fost găsită o căprioară cu gâtul frânt şi cu răni de acelaşi tip cu cele ale victimei anterioare de la Cranleigh. Poliţia a rămas sceptică, până când, la 12 decembrie, doi din ofiţerii săi au văzut ei înşişi fiara lângă monumentul ridicat în cinstea lui Thomas Grey la Stone Poges. Din nou, locuitorii comitatelor din centrul Angliei erau îngroziţi, la lăsarea nopţii, de răgetele şi mârâiturile ce-ţi îngheţau sângele în vine care însoţeau activităţile nocturne ale acelui nedorit animal de pradă.

În 1965 apariţiile s-au înmulţit în mod spectaculos până în vara anului 1966. Într-una din cele mai convingătoare întâlniri, poliţia şi câţiva săteni au privit vreme de douăzeci de minute cum o pisică mare a ucis un iepure pe un câmp din apropiere de Worplesdon. Apoi, pe la începutul lui august, un fost fotograf din cadrul poliţiei, pe nume Ian, a reuşit să surprindă o imagine a fiarei, stând ghemuită pe ogoarele din aceeaşi zonă. Pentru multe persoane, dovada certă a existenţei pisicii a fost obţinută fără urmă de îndoială când Victor Manton, custode la grădina zoologică din Whipsnads, a cules de pe un gard de sârmă ghimpată fire de păr care au fost analizate, constatându-se că semănau foarte bine cu cele din vârful

cozii unei pume. Totuşi, în ciuda mai multor vânători, niciun animal n-a fost găsit vreodată şi, când pe la jumătatea lunii august 1967, jandarmeria din Surrey şi-a încheiat în fine investigaţiile după ce înregistrase nu mai puţin de trei sute şaizeci şi două de apariţii, multe persoane din afara regiunii continuau să refuze să creadă că o creatură de felul „pumei din Surrey” existase vreodată cu adevărat.

În cursul anilor 1970 n-au lipsit sesizările din alte părţi ale Marii Britanii referitoare la câte o pisică misterioasă deşi, în toate cazurile, astfel de rapoarte erau mai puţin concentrate şi ca atare mai puţin convingătoare. Însă pe urmă, în anii 1980, s-a ivit un nou caz extrem de semnificativ, care se centra de astă dată pe terenul descoperit dintre Dartmoor şi Exmoor, în zona vestică a Angliei.

„Fiara de la Emoor” – cum a fost denumită – a atras pentru prima dată atenţia mass-mediei după ce dispariţia inexplicabilă, în primăvara anului 1982, a câtorva miei de la ferma Drewstone, din South Molton, a coincis cu zvonurile despre o făptură asemănătoare cu o panteră care părea că fusese văzută în zonă. Căutările n-au scos nimic la iveală şi vâlva s-a potolit. Însă în anul următor, când a început iar sezonul mieilor, unii fermieri din partea locului au constatat din nou dispariţia cu o viteză alarmantă a mieilor, dintre care nu mai puţin de treizeci pieriseră de la ferma Drewstone. Câţiva câini bănuiţi că i-ar fi ucis au fost împuşcaţi, dar măcelul a continuat. Fermierii îngroziţi au remarcat că fiara îşi ucidea victimele într-un mod neobişnuit şi oribil, sfărâmând craniul mielului şi apoi eviscerând trupul de la gât în jos, lăsând scheletul practic neatins. Ştiau că niciun câine nu s-ar comporta în felul acesta. La rândul ei, poliţia era nedumerită, iar prin mai, pierderile deveniseră atât de serioase încât trupe ale Marinei staţionate la Lympstone au fost aduse la faţa

locului împreună cu echipamentul lor de explorare cu infraroşii. La ora cinci şi jumătate, în dimineaţa zilei de 4 mai, un ţintaş de elită al marinei – John Holden – a văzut un patruped negru, foarte mare şi puternic, traversând linia ferată aflată la oarecare distanţă, dar făptura a scăpat de gloanţele lui. Fiara n-a mai fost văzută şi, pe la începutul lunii iulie armata s-a retras, recunoscându-se învinsă şi uimită de comportamentul aproape supranatural al dihaniei prădalnice.

În următorii ani, numărul de sesizări referitoare la activitatea felinei-fantomă de pe terenurile ierboase de la Dartmoor şi Exmoor s-a diminuat simţitor. Totodată, descoperirea câtorva ucideri în stil canin a unor oi şi cerbi pe întinsul întregii regiuni i-a îndemnat pe sceptici să susţină că răspunzătoare pentru măcelurile iniţiale nu fusese decât o haită de câini mari. Totuşi fiara avea să revină. În ianuarie 1987, nouă amprente de labe enorme au fost descoperite de cercetătorul Trevor Beer în apropiere de Bideford. Această zonă a devenit două luni mai târziu focarul unor apariţii şi, în ziua sărbătorii bancare din august[38], o pisică neagră, mare, dintr-o specie în mod evident ne-britanică, a fost fotografiată de Beer şi de alţi trei martori. Unul din instantanee a fost prezentat ulterior într-un reportaj BBC referitor la viaţa sălbăticiunilor, şi pentru multe persoane, această dovadă recentă părea să demonstreze în mod concludent că o felină misterioasă exista cu adevărat. Dar dacă era aşa, de unde venise?

Printre cei care iau în serios poveştile despre existenţa în Anglia a unor pisici misterioase au circulat multe teorii bazate pe explicaţii naturale. Unii zoologi sunt de părere că fiarele trebuie să fie specii hibride neobişnuit

---

38 Sărbătoarea bancară: Denumită în Anglia şi Lunea Paştelui sau Sf.Treime, este prima luni din august precum şi ziua de 26 decembrie (n.t.)

de mari născute dintr-o încrucişare între animale domestice sălbăticite şi pisica sălbatică indigenă englezească. Alţii preferă să creadă că în apariţii au fost implicate specimene ale unei specii străine diverse, care au scăpat în vreun fel de captivitatea grădinilor zoologice, din colecţii particulare, circuri şi aşa mai departe. Deşi la prima vedere această a doua teorie ar părea să ofere răspunsul cel mai logic, cazurile concentrate de apariţii nu au urmat unor sesizări referitoare la pierderea unor astfel de animale. Mulţi experţi continuă să susţină că uciderea aparent inexplicabilă a numeroşi miei primăvara este de fapt mai degrabă, isprava unor câini mari decât a unor feline-fantomă; totuşi, această explicaţie nu lămureşte nicidecum numărul mare de animale asemănătoare cu panterele a căror apariţie a coincis într-o măsură remarcabilă cu morţile mieilor. Considerând în ansamblu fenomenul, se poate aprecia la adevărata valoare importanţa acestui ultim punct.

În Surrey, sutele de sesizări referitoare la pume făcute pe la mijlocul anilor 1960 au fost până la urmă considerate de poliţie ca fiind rezultatul unei halucinaţii, isterii sau al unei greşite identificări, în ciuda credibilităţii martorilor şi a frecventei prezenţe a unor dovezi fizice cum ar fi excrementele, urmele paşilor şi carcasele măcelărite şi mâncate pe jumătate ale animalelor de fermă şi a căprioarelor sălbatice. Chiar mulţi dintre cei care acceptă dovezile continuă să prefere explicaţia tradiţională dată relatărilor despre pisici mari – aceea conform căreia puma sau pantera a scăpat din activitate – în pofida absenţei de reclamaţii privind astfel de pierderi din partea unor surse de acest gen. Însă adevărul crud este că nicio explicaţie naturală nu se potriveşte cu faptele, nici în Surrey şi nici în Devon. Nu e posibil ca nişte câini turbaţi să fi produs genul de mutilări constatate pe carcase în comitatele din centrul Angliei – de fapt, niciun animal cunoscut nu le-ar fi putut

face. Şi nu este raţional nici să crezi că o singură fiară ar reuşi să străbată distanţele considerabile dintre locurile în care au fost făptuite atacurile în aceeaşi noapte din Devon şi atacurile care s-au petrecut simultan pe o zonă întinsă din Exmoor şi Dartmoor. În timp ce este totuşi posibil, deşi improbabil, ca nişte pisici mari, din specia văzută cu regularitate în întreaga Anglie, să fi scăpat fără a li se înregistra dispariţia din colecţiile particulare de vânat, este pur şi simplu inimaginabil ca ele să fi reuşit să trăiască multă vreme în provinciile britanice trecând cu totul neobservate. În orice caz, masivele expediţii înarmate de căutare n-au scos niciodată la iveală nici măcar un singur animal de pradă, viu sau mort. Una peste alta, rămâne faptul că însăşi ciudăţenia atacurilor raportate a fi fost făptuite asupra şeptelului şi incredibila capacitate a acelor făpturi feline de a apărea şi dispărea după dorinţă îndeamnă serios spre concluzia că existenţa lor provine dintr-o dimensiune din afara universului nostru fizic.

1963
Istoria se repetă

Puţine persoane nu vor fi de acord că, întotdeauna, coincidenţa oferă un subiect fascinant de discuţie. Fiecare om a avut propria sa experienţă pe care o poate relata, şi chiar şi cele mai banale exemple pot uneori să ne îndemne să stăm şi să ne întrebăm dacă nu cumva în spatele întâmplărilor din viaţa noastră cotidiană se află o forţă necunoscută. Chiar şi aşa, dacă li s-ar cere părerea asupra problemei, occidentalii cu gândirea cea mai modernă ar râde de ideea că şansa însăşi ar putea avea vreo influenţă directă asupra vieţilor omeneşti. Trăim într-o lume de certitudini ştiinţifice şi valori materiale în care forţele supranaturale invizibile ale iraţionalului nu-şi au loc.

Totuşi, aşa cum am văzut limpede, unele coincidenţe, îndeosebi cele din categoria sinistră, implică o serie de legături întâmplătoare atât de remarcabile încât nu prea ni se oferă altă alternativă decât aceea de a accepta uimitoarea probabilitate că universul fizic, aşa cum îl cunoaştem, este supus unui plan sau cadru ascuns care e mai presus de înţelegerea noastră.

De obicei, o asemenea succesiune de evenimente se situează în jurul morţilor accidentale. Însă în mod ciudat, chiar şi unele crime par să aibă cele mai stranii legături între ele. Cel mai celebru asasinat politic din secolul douăzeci oferă poate cel mai izbitor exemplu pe care am putea spera să-l găsim. Asemănările ce leagă vieţile şi morţile victimelor de ale pistolarilor implicaţi în uciderea preşedinţilor americani Lincoln şi Kennedy constituie o mărturie concludentă cu privire la măsura în care coincidenţa se poate repeta la nesfârşit. Pentru istorie, cele ce fac ca decesele acestor doi oameni de stat americani să fie importante sunt realizările lor cât timp au fost la putere; pentru omul de ştiinţă care studiază inexplicabilul, amănuntele relevante se referă la ultimele lor clipe pe acest pământ.

Abraham Lincoln, iniţiator al emancipării sclavilor şi lider al unificării, a fost împuşcat în ceafă, de la mică distanţă, în timp ce urmărea o piesă la „Ford's Theatre", în Washington DC. Ucigaşul lui, John Wilkes Booth, a folosit un pistol pentru crima lui care a avut loc în 1865, la câteva zile după sfârşitul războiului civil american. John F. Kennedy, preşedinte democrat şi campion al legislaţiei drepturilor civile, a fost împuşcat în cap în timp ce călătorea cu o coloană de maşini pe artera principală din Dallas. Ucigaşul lui, Lee Harvey Oswald, a ales ca armă o carabină cu lunetă de calibru mare. Dată a fost noiembrie 1963. Aşadar, care sunt coincidenţele ciudate dintre cele două crime? Ambele au avut loc într-o zi de vineri, însă

asta e o coincidenţă minoră, ca şi faptul că ambii asasini erau originari din sud. Mult mai interesantă este ziua de naştere a celor doi ucigaşi, deoarece Lee Harvey Oswald s-a născut exact la o sută de ani după asasinul lui Lincoln. Acest interval de ani, puţin important în sine, se repetă cu o fatidică regularitate în povestea vieţii celorlalţi bărbaţi implicaţi în dramă. Merită să fie remarcat, de exemplu, că John Kennedy a fost ales în funcţia de congresman exact la o sută de ani după ilustrul său predecesor, iar alegerile lor în funcţia de preşedinte au avut loc la acelaşi interval de un veac. Atât Lincoln cât şi Kennedy au fost urmaţi în funcţie de oameni originari din sud numiţi Johnson, iar datele naşterii celor doi vicepreşedinţi sunt despărţite prin exact un secol: Andrew Johnson s-a născut în 1808; Lyndon Johnson – în 1908.

În cele două crime au fost evidente şi alte coincidenţe. Prenumele secretarului personal al lui John. F. Kennedy era Lincoln; secretarul lui Abe Lincoln avea numele de botez John. Lincoln a murit în „Ford's Theatre" din Washington, în timp ce în ziua morţii sale, Kennedy călătorea într-un automobil de fabricaţie Ford. Ca o ironie a sorţii, limuzina în care călătorea preşedintele împreună cu soţia sa Jackie era un Lincoln Continental. Poate că am putea fi iertaţi că nu ne revizuim vederile asupra universului numai pe baza acestei dovezi, dar nu aici se încheie straniile asemănări dintre cele două evenimente. Se ştie bine că nici Booth nici Oswald n-au trăit cât să ia parte la propriile lor procese; ceea ce se cunoaşte mai puţin este similitudinea dintre modurile în care fiecare din ei a încercat să scape de justiţie. Booth, după ce săvârşise la teatru cumplita lui faptă, a fugit pentru ca în cele din urmă să-şi găsească moartea într-un depozit. Pe de altă parte, Oswald, după ce îşi trăsese ucigătoarea salvă de la fereastra unui depozit, a fugit către un teatru înainte de a fi prins.

Poate că, dintre toate numeroasele asemănări prezidenţiale, cea care te pune cel mai mult pe gânduri se referă la primele propuneri publice pentru numirea lui Lincoln, într-o scrisoare publicată în *Cincinnati Gazette* în ziua de 6 octombrie 1858 a apărut un apel pentru ca Lincoln să candideze pentru funcţia de preşedinte împreună cu un de mult uitat coleg de candidatură la vicepreşedinţie, pe atunci secretar la marină. Numele secretarului? John Kennedy.

Pe la începutul anilor 1950, două dintre cele mai respectate minţi ale secolului nostru, câştigătorul premiului Nobel Wolfgang Pauli şi distinsul psiholog Carl Gustav Jung şi-au unit forţele pentru a oferi o concepţie atotcuprinzătoare a coincidenţei, pe care au numit-o *sincronism*. În opinia acestor oameni, corelaţiile stranii de timp, loc sau împrejurări constituiau o dovadă a unui câmp de forţe unic care există, mereu prezent, dedesubtul substraturilor vieţilor noastre cotidiene, încercând să-şi impună propriul său tip de disciplină asupra haosului general al evenimentelor de fiecare zi. O astfel de forţă, dacă ar exista, ar putea foarte bine să meargă mai departe, către explicarea ciudatelor legături dintre asasinatul lui Lincoln şi cel al lui Kennedy. Ar putea de asemenea să situeze în perspectivă blestemul care pare să urmărească cea mai de vază familie politică a Americii.

Când vorbeşti despre blestemul Kennedy, te gândeşti desigur la împuşcarea lui Jack şi a lui Bobby. Însă şi mai ciudată este evidenta legătură dintre modurile de a călători. Fratele mai mare şi sora preşedintelui au murit amândoi în explozii de avion survenite în aer în anii 1940, şi însuşi J.F.K. a murit în timp ce călătorea. Fratele lui mai mic, Edward, a fost cât pe ce să moară într-un alt accident, în care au fost ucişi câţiva membri ai partidului democrat; tot Edward a trecut pe lângă moarte când automobilul său a plonjat de pe podul Chappaquiddick, înecând-o pe

însoţitoarea lui, Mary-Jo Kopechne şi pătând totodată grav reputaţia lui. În anul 1969, când candida la preşedinţie din partea partidului democrat, Bobby Kennedy vorbea despre nenorocirile familiei sale ca fiind o realitate tangibilă: „Norocul este ceva pe care-l faci tu, iar ghinionul este ceva pe care-l suporţi”, a spus el. Peste două săptămâni, Bobby era împuşcat. Deşi în cazul lui omorul nu a implicat o deplasare motorizată, blestemul familiei legat de călătorie s-a răzbunat numai la câteva zile după aceea, când trenul care transporta sicriul omului de stat a lovit câteva dintre persoanele îndoliate, tăind în două un bărbat.

În cursul anilor 1970, următoarea generaţie a familiei Kennedy a fost năpăstuită de dependenţa faţă de droguri, scandaluri sau îmbolnăviri grave; au fost de asemenea o serie de accidente de automobil. În urma unuia din acestea, Pam Kelly, o nepoată a patriarhului familiei Joseph Kennedy, a rămas paralizată pe viaţă. Într-un altul, o maşină condusă de Bobby Kennedy Jr., care făcea o excursie în America Centrală, a răsturnat şi ucis un tânăr ţăran brazilian. În 1976, David – un alt fiu al decedatului Bobby Kennedy Sr., a fost înjunghiat de un negru traficant de droguri în toaleta publică a unei gări de cale ferată. A supravieţuit, dar doi ani mai târziu a fost găsit mort într-o cameră de motel din Palm Beach, în timpul unei vacanţe turistice în Florida.

Piaza rea – unii oameni preferă s-o numească blestem – care a urmărit cu încăpăţânare clanul Kennedy în ultima jumătate de secol nu dă niciun semn că ar slăbi, şi nu poţi decât să simţi milă pentru cei care poartă acest nume. Deoarece actualmente rolul lui Lee Harvey Oswald în asasinarea preşedintelui Kennedy este înconjurat de multe dubii, s-ar putea prea bine ca între cele două omucideri să nu existe un sincronism real. Totuşi, chiar dacă Oswald n-a jucat niciun rol în tragedia din 1963, cât de extraordinar este faptul că soarta a trebuit să aleagă ca ţap ispăşitor

pentru acea crimă un om atât de perfect potrivit pentru rolul lui istoric!

1964

1964

Apă, apă pretutindeni

Uneori, o întâmplare paranormală poate fi atât de bizară încât cei prinşi într-o dramă aparent imposibilă aproape că-şi ies din minţi încercând să desluşească un înţeles din ceva ce nu poate fi explicat. Când un astfel de eveniment are loc în propriul tău cămin este şi mai greu să te împaci cu el.

Într-o zi de la sfârşitul lui octombrie, din 1964, familia Martin din Methuen, Massachusetts, a observat că pe peretele holului lor apărea o pată umedă. Soţii Martin erau intrigaţi, deoarece condiţiile meteorologice erau în mod evident prea blânde pentru ca ţevile de apă să îngheţe şi să se spargă. Abia a doua zi, când umezeala s-a transformat într-o adevărată inundaţie, şi-au dat seama că se petrece ceva realmente straniu. Dl Martin urmărea la televizor un meci de fotbal american, când deodată, a auzit un pocnet. Zgomotul a fost urmat de un jet brusc de apă care ţâşnea din zona umedă a peretelui. După aceea multe alte ciudate izvoare de apă au pornit să curgă din numeroase părţi ale pereţilor şi plafonului încăperii. Bizarele duşuri durau douăzeci de secunde şi se repetau din douăzeci în douăzeci de minute. În cele din urmă, cantitatea de apă care băltea pe podele a devenit atât de mare încât familia a fost nevoită să se mute în locuinţa mamei doamnei Martin, la o distanţă de câteva mile. Această idee avea totuşi să se dovedească a nu fi o soluţie şi, în foarte scurt timp, toate camerele din noul lor refugiu erau tot atât de ude. Când celor de la departamentul local al apelor li s-a cerut să întreprindă investigaţii, ambele

case au fost verificate amănunţit, căutând eventualele scurgeri. Nu s-a găsit niciuna.

Soţilor Martin le era foarte clar că unii oameni pur şi simplu nu le-ar fi crezut povestea, decât să-şi bată capul cu ea. Însă după ce funcţionarii de la departamentul apelor au văzut ei înşişi jeturile uriaşe şi puhoiul de apă ţâşnind în continuu din pereţii cu tencuiala uscată, nimeni dintre cei împuterniciţi nu avea să spună că erau nişte mincinoşi.

Chiar şi atunci când alimentarea cu apă de la o sursă exterioară a fost întreruptă şi după ce ţevile interioare au fost golite de apă, nu s-a constatat nicio diminuare a şuvoaielor şi inundaţiilor care asaltau nefericita familie Martin.

Familia Martin s-a reîntors la casa lor din Methuen.

Vârcolacul apei i-a urmărit din nou, deşi activităţile sale erau mai puţin pronunţate şi, după câteva săptămâni, anormalele apariţii au încetat definitiv.

Deşi spiritul acvatic care în 1964 a invadat locuinţa unei familii din New England nu a ameninţat niciodată cu vreun pericol fizic, e uşor de imaginat cât de zguduită trebuie să fi fost familia Martin. Neplăcerea de a se pomeni în mijlocul unei succesiuni de întâmplări stranii a fost accentuată de eşecul aşa-zişilor experţi de a găsi o explicaţie a misterului. Însă, desigur, aşa ceva era de aşteptat pur şi simplu era imposibil ca dintr-o sursă naturală să ţâşnească continuu o asemenea cantitate de apă, prin nişte pereţi cu tencuiala uscată. Evident, fenomenul acvatic era de origine nenaturală şi în consecinţă, mai presus de capacitatea de investigare a departamentului local al apelor.

Deşi nu există încă o explicaţie pentru asemenea scurgeri lente sau şuvoaie stranii, o trecere în revistă din diversele întâmplări paranormale petrecute în secolul douăzeci va scoate la lumină multe ale exemple în care au interveni o mare varietate de lichide.

În august 1985, Jean Marc Belmer, şofer de camion în vârstă de 30 ani şi soţia lui Lucy îşi zugrăveau locuinţa din St. Quentin, situată în regiunea Picardia din Franţa. În ianuarie următor, pretutindeni, pe pereţii şi covoarele din camera de zi au început să apară mici picături roşii. Fenomenul a încetat după o zi, dar pe la începutul lui februarie petele au reapărut în număr mai mare. Cei doi s-au speriat şi, când într-o dimineaţă, s-au trezit şi şi-au găsit propriile lor perne şi cuverturi acoperite cu aceleaşi pete roşii, şi-au părăsit casa şi s-au dus la părinţii lui Jean Marc. În săptămâna următoare, experţi juridici ai poliţiei au fost chemaţi să ancheteze ce se-ntâmplă şi au fost uimiţi constatând că întreaga casă era literalmente îmbibată într-o substanţă coagulată pe care au recunoscut-o ca fiind sânge. O analiză ulterioară a dovedit că era sânge uman, însă, deoarece nu s-a descoperit nicio victimă care să fi oferit o sursă uşor disponibilă, investigaţiile poliţiei nu au ajuns niciodată la vreo concluzie.

Doi ani mai târziu, în septembrie 1987, o altă casă a sângelui a oferit subiect ziarelor, de data asta în America. Minnie Clyde Winston, o localnică în vârstă de şaptezeci de ani din Fountain Drive, Atlanta, statul Georgia, a fost trezită la ora unsprezece şi jumătate noaptea de un zgomot care, la început, a crezut că provine de la un robinet care curge. De fapt, a descoperit că din pereţii şi plafonul întregii case ţâşnea sânge ca dintr-un aspersor. Împreună cu soţul său, William, d-na Winston locuise mai bine de douăzeci de ani în casa lor de cărămidă, înainte de a începe aceste ciudate întâmplări şi putea afirma că locul nu avea de fel reputaţia de a fi bântuit de fantome. Nici foştii proprietari nu pomeniseră de vreun incident de acest fel.

Poate că din toate curgerile anormale, cel mai straniu exemplu datează din primele decenii ale secolului. În august 1919, din pereţii şi tavanele casei parohiale din

Swanson Novers din Norfolk, Anglia, a început să mustească ţiţei. La început s-a presupus că amplasamentul casei se afla pe un puţ natural de petrol însă când lichidul negru şi gros a sfârşit prin a fi înlocuit de o substanţă mai puţin vâscoasă care a fost identificată rapid ca fiind benzină rafinată, căutarea unei explicaţii naturale a fost abandonată. Jeturi puternice de diverse lichide printre care apă sărată, alcool metilic şi ulei de lemn de santal au continuat să curgă în următoarele câteva săptămâni şi, pe măsură ce se lărgea gama de varietăţi, sporea şi debitul curgerii.

Un funcţionar care s-a ocupat de investigaţii, a susţinut că în patru ore adunase două galoane de lichid, lăsând o căldare sub unul dintre numeroasele puncte de curgere. Când situaţia a scăpat de sub control, locatarul casei parohiale, reverendul Hugh Guy, a fost nevoit să se mute în altă casă. O vreme, casa parohială a rămas pustie însă, pe la începutul anului următor ciudatele izvoare au secat, nemairepetându-se niciodată.

Omul care făcea instantanee cu mintea sa

1965

În tot cursul ultimilor patruzeci de ani au existat multe demonstraţii de psihokinezie – capacitatea minţii omeneşti de a avea efect asupra materiei fizice. Linguri, chei, monede şi numeroase alte obiecte metalice au fost îndoite, sfărâmate sau despicate în două prin influenţa fenomenului numit pe scurt PK. Ceasuri, cutii muzicale sparte şi tot felul de aparate mecanice defecte au fost reparate prin folosirea energiei psihice. Obiecte materiale, incluzând uneori piese grele de mobilier au fost văzute mişcându-se şi chiar ridicându-se-n aer, sub privirea atentă a telekineticului.

Totuşi, cea mai bizară dintre toate puterile minţii omeneşti a fost desigur demonstrată cu multe prilejuri de

către „fotograful mental”, americanul Ted Serios, pe o perioadă de patru ani, începând cu 1965. Fost marinar ăl Statelor Unite şi lucrând cu jumătate de normă în calitate de curier la hotelul „Hilton” din Chicago, Serios părea să fie un candidat improbabil pentru puteri supranaturale. De fapt, aşa cum recunoştea el însuşi, era mai mult interesat să-şi ia porţia regulată de bere şi ţigări decât să dovedească sau să dezaprobe existenţa puterii psihicului asupra materiei, exersându-şi remarcabilele însuşiri numai ca amuzament la petreceri. Însă după câteva insistenţe a renunţat la intermezzo-urile lui şi a acceptat să fie supravegheat în mod ştiinţific când îşi prezenta numărul paranormal cu totul deosebit: producerea de imagini, cu ajutorul gândului, pe pelicula fotografică virgină. În laboratorul doctorului Jule Eisenbud din Denver, Colorado, Serios îndrepta spre faţa lui un aparat de fotografiat şi realiza, prin simplă gândire, poze după poze, ale unor obiecte aflate departe şi pe care el le păstra în minte. Multe dintre acestea se dovedeau a fi – mai mult pentru a putea fi recunoscute uşor decât pentru vreun alt motiv – privelişti binecunoscute sau clădiri celebre din Europa. În practică, tehnica era copilăros de simplă însă energia mentală pe care o folosea Serios îi intrigă pe oamenii de ştiinţă până în ziua de astăzi.

Chiar şi cei care au început prin a fi sceptici au fost în curând nevoiţi să admită că fusese scos la iveală un autentic mister. Deoarece experienţele erau efectuate cu ajutorul unui aparat Polaroid Instamatic care nu numai că realiza fotografii prin atingerea unui buton, dar şi excludea orice bănuială a vreunei şmecherii în etapa camerei obscure, veridicitatea apariţiei imaginilor anormale cu greu ar fi putut fi pusă în discuţie. Fotografiile obţinute erau, uneori, reproduceri ale unor locuri foarte bine cunoscute cum ar fi: Piaţa San Marco din Veneţia sau Westminster Abbey de la Londra. Alteori, când Serios nu

reuşea să-şi realizeze subiectul mental, fotografiile ieşeau complet negre sau albe, ca şi cum aparatul ar fi fost îndreptat către o încăpere total neluminată sau spre o lumină strălucitoare. Numai rareori se obţinea o imagine naturală – prim-planuri ale chipului lui Ted Serios, contorsionat într-o grimasă grotescă de intensă concentrare.

Nu toate şedinţele aveau loc în laboratorul doctorului Eisenbud. Capacitatea de fotografiere prin puterea gândului au fost demonstrate şi pe viu, în săli de spectacol cu public, amfitreate cu auditoriu şi studiouri de televiziune. În aceste cazuri, aparatele de fotografiat puse la dispoziţie chiar de către spectatori erau gata pregătite şi încărcate cu film, apoi sigilate şi însemnate pentru a fi eliminată orice posibilitate de fraudă. Cercetătorii alegeau apoi un subiect anume pentru Serios, de obicei un reper geografic bine cunoscut. În nouă din zece cazuri produsul finit era uimitor de corect, deşi unele fotografii reprezentau decoruri ce nu aveau absolut nicio legătură cu subiectul dar care conţineau totuşi un element comun incredibil. De exemplu, „fotograful mental” a realizat odată o serie întreagă de poze care reprezentau un magazin pe care nu-l văzuse niciodată. Cercetările ulterioare l-au descoperit în Central City din Colorado, deşi denumirea din fotografia lui Serios – „The Old Gold Store” – fusese de multă vreme înlocuită prin aceea de „The Old Wells Fargo Express Office”. În mod extraordinar, fotografiile aceluiaşi subiect realizate ulterior de Serios cu puterea gândului, conţineau o înşiruire de litere care cuprindea ambele denumiri. Cu un alt prilej, în acelaşi an, Serios a fotografiat prin puterea gândului o parte dintr-o clădire pe care n-a recunoscut-o, dar care, mai târziu, a fost identificată ca fiind un hangar aparţinând diviziei de aviaţie a poliţiei călare din Canada britanică. În acea fotografie, cuvântul „Canada” era scris greşit, deşi firma

respectivă de pe clădirea reală era scrisă corect.

Pentru cei care preferau să nu creadă în uluitoarele isprăvi ale „fotografului mental”, cea mai uşoară explicaţie era că Serios trişa, făcând fotografice mai curând-printr-o scamatorie decât prin puteri paranormale. În 1966, după ce Serios apăruse la televiziune uimind milioane de telespectatori din întreaga Americă, o echipă de investigatori de la revista *Popular Photography* a susţinut că ar fi obţinut rezultate asemănătoare folosind un minuscul dispozitiv optic, care, prevăzut cu o fotografie pe microfilm şi ţinut în faţa aparatului de fotografiat, realiza o imitaţie acceptabilă a unei fotografii produse de Serios cu puterea gândului.

Totuşi, până şi scepticii au fost nevoiţi să admită că o astfel de tehnică nu putea să dea roade decât atunci când avea direct disponibilă o sursă oarecare a imaginii – o vedere, o fotografie statică sau o carte cu poze. În mod evident nu acesta era cazul în majoritatea exemplelor ca efect al gândirii lui Serios. Ba mai mult, Serios acceptase întotdeauna de bunăvoie să fie percheziţionat înainte de începerea fiecărei şedinţe şi nici măcar o singură dată nu s-a constatat că a utilizat vreo scamatorie.

Dacă Ted Serios şi-ar fi putut continua foarte multă vreme strania lui carieră de fotografiat prin puterea gândului, mai mult ca sigur că realizările sale psihice ar fi sfârşit prin a fi considerate o mărturie concludentă a inexplicabilelor puteri ale minţii omeneşti. Totuşi, din nefericire, faima sa crescândă nu s-a dovedit a fi o compensaţie pentru lipsa lui de libertate şi el a început să consume cantităţi tot mai mari de alcool. De-a lungul anului 1967, comportamentul lui Serios a devenit din ce în ce mai capricios şi dominator, ajungând să atace verbal pe oricine se îndoia de rarele lui însuşiri. Nici măcar doctorul Jule Eisenbud care îi devenise prieten intim, nu era în stare să-şi stăpânească năbădăiosul subiect şi

experimentele de fotografiere prin puterea gândului erau întrerupte cu regularitate ca urmare a supărătorului obicei al lui Serios de a pleca fără să anunţe. Cea care a pierdut cu adevărat a fost ştiinţa paranormalului, deoarece consumul de alcool al omului cu însuşiri psihice atât de deosebite a sporit şi drept urmare, capacitatea lui de a fotografia prin puterea minţii s-a diminuat. Tot ce poate realiza astăzi Ted Serios este un instantaneu al propriului chip, iar ultima imagine obţinută de el cu succes, în urmă cu mai bine de douăzeci de ani, a fost perfect adecvată: fotografia reprezenta două perdele închise.

OZN-urile şi defecţiunile electrice

1966

Unul dintre efectele cele mai frecvent semnalate ale zborurilor OZN-urilor la mică altitudine este coincidenţa cu defectarea în mod regulat a instalaţiilor electrice de la sol. În apropierea unei nave extraterestre plutitoare, vehiculele motorizate au tendinţa de a se opri, iar iluminarea stradală se stinge întotdeauna; uneori, cvartale întregi de clădiri pot rămâne în beznă.

Anul 1966 a fost martorul unuia dintre cele mai semnificative cazuri, când, în acea primăvară, un centru de control subteran al aviaţiei militare americane de la o bază de rachete balistice intercontinentale din Great Falls, statul Montana, s-a pomenit victima unei căderi totale a energiei electrice, imediat după ce personalul de la suprafaţa solului raportase că văzuse trei OZN-uri aterizând în apropiere de perimetrul bazei. Membrii echipajelor rachetelor, aflaţi în turnul de control al bazei, s-au uitat uluiţi unul la altul când panourile lor de instrumente au indicat o defecţiune ce afecta simultan zece rachete. De fapt, sistemele de comandă şi ghidare fuseseră complet dezalimentate. Asta însemna că, în consecinţă, rachetele nu puteau fi lansate şi că o mare

parte din arsenalul nuclear al Statelor Unite devenise temporar inutilizabil datorită unei intervenţii extraterestre. Situaţia de la baza de lansare Montana a revenit la normal numai după plecarea OZN-urilor.

În mod destul de firesc, Pentagonul nu prea era dispus să dea publicităţii o întâmplare atât de deconcertantă şi a ordonat oamenilor săi să nu vorbească niciodată despre ea. Numai odată cu liberul acces la documentele considerate secrete a devenit cunoscută întreaga întâmplare din 1966 de la Great Falls. Scoaterea din regimul *top secret* a altor documente, pare să indice că povestea relatată mai sus a fost doar prima dintr-o serie de incursiuni asemănătoare, efectuate în anii 1960 de către nave extraterestre asupra unor baze de comandă ale aviaţiei strategice instalate la sol, în vestul mijlociu. De exemplu, mai mult ca sigur, un incident aproape identic a avut loc în săptămâna care a început la 20 martie 1967, când un radar de la baza aviaţiei militare de la Maelstrom, Montana, a confirmat prezenţa unui OZN ce plutea în apropiere, în acelaşi timp în care întregul sistem de rachete al bazei a devenit inoperabil. Mai recent, o serie de incursiuni la mică altitudine efectuate de obiecte zburătoare neidentificate în zonele de depozitare a armelor nucleare din cadrul bazei aeriene militare de la Kirkland, New Mexico, în vara anului 1980, a coincis atât cu defectarea radarelor cât şi cu întreruperea energiei electrice, făcând imposibilă utilizarea radarului explorator.

Potrivit informaţiilor scurse dintr-un raport de anchetă specială al unui birou al aviaţiei militare, nişte monitoare moderne, lucrând pe frecvenţe radio, au stabilit printr-o analiză vectorială că interferenţele perturbatoare proveneau dintr-o zonă din jurul depozitelor de arme de la Manzano, din apropiere de Coyote Canyon. Chiar în clipa aceea, în ziua de 13 august 1980, trei poliţişti, însărcinaţi de aviaţia militară SUA cu problemele de securitate în

zona de depozitare a armamentului, au raportat că au văzut o lumină neidentificată ce se deplasa peste Coyote Canyon, după care a coborât pe pământ. Paznicii securităţii s-au apropiat de nava aterizată, pe care au descris-o ca pe un disc metalic. Totuşi, înainte ca ei să poată ajunge la el, vehiculul a decolat pe verticală cu o viteză formidabilă.

Oricât de îngrijorătoare ar fi fost aceste incursiuni pentru serviciile militare ale Statelor Unite, e posibil ca ofiţerii superiori ai Pentagonului să se fi consolat cu faptul că propriile lor sisteme de apărare continentală nu fuseseră necăjite în mod special de prezenţa unor forţe extraterestre.

În zorii zilei de 1 iulie 1977, uriaşa bază NATO de la Aviano, situată în nord-estul Italiei, a fost alarmată de o lumină strălucitoare, de dimensiuni foarte mari, care în cele din urmă s-a oprit în aer, plutind la aproximativ o sută de metri deasupra taberei. Observată de multe persoane din efectivul militar, obiectul luminos a fost descris ulterior ca semănând cu un sfredel ce se rotea în jurul propriei sale axe şi a cărui parte superioară avea forma unei cupole. Schimbându-şi pe rând culoarea – alb, verde, roşu – obiectul a rămas deasupra bazei vreme de circa o oră, timp în care, pe o rază de aproximativ cinci mile a fost o pană generală de electricitate.

În ziua de 12 septembrie 1979, a fost rândul unei baze militare chineze situate între Xuginglong şi Huaihua, din provincia Hunan, să sufere o întrerupere a energiei electrice. Discul luminos a apărut deasupra ei şi a emis timp de mai puţin de şaizeci de secunde un fascicul vertical de raze albe, însă abia după o perioadă de încă un sfert de oră baza militară şi o mare zonă înconjurătoare, ocupată de locuinţe civile, şi-au recăpătat alimentarea normală cu energie electrică.

Ziua de 1 iulie 1982 a văzut apariţia a doua OZN-uri

cu forme asemănătoare plutind deasupra unui cosmodrom aflat la Baikonur, în Uniunea Sovietică. În cazul acestui incident, nu numai că s-a întrerupt întreaga alimentare cu energie electrică a instalaţiilor, dar s-au produs şi serioase avarii ale echipamentelor mecanice ale bazei. Tehnicienii care au investigat a doua zi situaţia la faţa locului, au constatat că turnurile de susţinere ale rachetelor fuseseră încovoiate, iar unele tronsoane sudate de pe fuselajele rachetelor se desprinseseră cu totul, în timp ce în complexul de locuinţe din apropiere, mii de geamuri se spărseseră, producând răni prin tăiere unui mare număr de locatari. Se pare că, drept urmare a acestei incursiuni extraterestre, întregul cosmodrom sovietic a fost scos din funcţiune vreme de două săptămâni.

Odată cu înmulţirea dovezilor despre faptul că OZN-urile au capacitatea fie să producă scurgeri de energie fie să defecteze sursele de alimentare electrică, prin nu se ştie ce mijloc necunoscut, – nu este clar dacă e vorba de o acţiune deliberată sau de un efect accidental – numeroşi ufologi, printre care câţiva dintre cei mai eminenţi foşti reprezentanţi ai unor agenţii guvernamentale, au presupus că s-ar putea ca unele dintre penele de electricitate de amploare care au avut loc în alte părţi să se fi produs în mod asemănător. În timpul audierilor în cadrul Congresului desfăşurat în iulie 1968 în faţa Comitetului pentru Ştiinţă şi Astronautică al Camerei Deputaţilor, doctorul James MacDonald – un fizician specializat în probleme legate de atmosferă, cu un bine stabilit palmares de colaborări cu NASA, şi-a exprimat o intuiţie personală potrivit căreia era posibil ca marea pană de electricitate din nord-estul Americii, din ziua de 9 noiembrie 1965, să fi avut legătură cu numărul extraordinar de mare de rapoarte ce semnalau prezenţa unor OZN-uri care au sosit din New England în tot timpul defecţiunii electrice. După părerea lui MacDonald, tulburătoarea serie de coincidenţe

„merită mult mai multă atenţie decât i s-a acordat până acum”.

Anul 1965 a fost o perioadă-reoord în ceea ce priveşte numărul de OZN-uri observate în America de Nord. În Anglia, un an asemănător a fost 1961. Aşadar, faptul că ziua de 5 august 1981 a marcat cea mai gravă pană de electricitate din Marea Britanie, dintr-o perioadă de peste douăzeci de ani, care a provocat un adevărat haos în cea mai mare parte a sudului Angliei şi în Wales, poate fi sau nu o corodată. Printr-o întâmplare fără precedent, două reţele energetice s-au defectat la un interval de câteva minute una după cealaltă, în mod oficial în urma unor incidente fără nicio legătură comună. Electricienii de la English Central Electridty Generating Board (Consiliul Central Britanic pentru

Producerea Energiei Electrice) au rămas nedumeriţi, şi un purtător de cuvânt oficial a fost nevoit să admită a doua zi în faţa poporului englez, în cadrul unei conferinţe de presă, că CEGB nu se mai întâi nişe niciodată cu aşa ceva. Aşa cum s-a exprimat reprezentantul consiliului, şansa ca două cabluri de reţea să cadă într-un interval de timp atât de scurt era „imposibilă”. Ba mai mult, chiar şi după acea întâmplare, compania n-a avut nicio idee despre ce anume cauzase pana. Deoarece reţelele lor lucrau mult sub capacitate, dat fiind că multe fabrici erau închise pentru vacanţa de vară iar consumul casnic era mult sub medie datorită vremii călduroase şi a serilor luminoase, n-ar fi fost posibil ca un vârf al cererii de energie să fi supraîncărcat sistemul. Cu toate acestea, ceva interferase cu alimentarea electrică şi, ca o consecinţă, locuitorii din comitatele din centrul Angliei – Kent, Surrey, Berkshire, Hampshire, părţi din Gloucestershire, întregul ţinut vestic şi o mare zonă din sudul Wales-ului au rămas fără energie electrică vreme de două ore. Deşi nu se poate afirma cu deplină certitudine că pentru acele căderi de energie ar fi

fost răspunzătoare nişte OZN-uri, este de reamintit faptul semnificativ că majoritatea cazurilor de observare a unor farfurii zburătoare raportate într-un interval de şapte zile înainte de 5 august, proveneau chiar din zonele afectate, şi că în noaptea premergătoare zilei de 4 august s-au semnalat, ca printr-o coincidenţă, mai multe OZN-uri în Olanda, unde două reţele energetice s-au defectat simultan, cufundând într-o beznă neaşteptată o mare parte a acestei ţări.

Deşi încă nu ştim pentru ce sau cum afectează OZN-urile principalele surse de alimentare cu electricitate, legătura între incidente este stabilită acum dincolo de orice dubiu raţional. Acest fapt este semnificativ deoarece în mod practic dovedeşte realitatea obiectivă a fenomenului. Isteria în masă, farsele sau halucinaţiile, cu greu pot fi considerate răspunzătoare de penele totale de electricitate.

no/ O recoltă înspăimântătoare în ziua de 9 septembrie 1967, situaţia OZN-urilor în America a luat o întorsătură neaşteptată şi oarecum înspăimântătoare. Proprietarul unei ferme de animale care locuia în apropiere de Alamosa, în valea San Luis din nordul statului Colorado, s-a îngrozit când, într-o dimineaţă, şi-a găsit mânzul preferat – Lady, în vârstă de trei ani – într-o stare înspăimântătoare. Animalul nu numai că fusese ucis, dar tot capul îi fusese jupuit de piele şi curăţat de came, iar creierul, organele şi măduva spinării îi dispăruseră, în mod incredibil, la faţa locului existau foarte puţine urme de sânge, şi nicăieri în apropiere nu se vedeau urme de paşi sau amprente proaspete ale unor cauciucuri. Ceea ce s-a *găsit* totuşi, era ceva mult mai tulburător. Făcea impresia că în pământul de lângă cadavrul lui Lady se imprimaseră urmele suflului a cincisprezece ţevi de eşapament circulare, precum şi şase găuri, cu diametrul şi adâncimea de circa patru inci, dispuse pe circumferinţa unui cerc cu

diametrul de trei picioare. Când paznicul pădurar a fost chemat să ancheteze, el a avut inteligenţa de a verifica zona cu un contor Geiger şi a înregistrat dovezi incontestabile de iradiere, atât în jurul urmelor de eşapament cât şi pe carcasa calului mutilat.

Cu toate că moartea unui animal nu putea fi considerată ca fiind de o importanţă zguduitoare, natura stranie a decesului său a provocat apariţia în presă a unor ştiri cu titluri mari, iar autorităţile s-au grăbit să investigheze cazul. La zece zile după descoperirea lor, rămăşiţele lui Lady au fost examinate de doctorul John Altshuler, profesor de medicină şi patologie la Universitatea „Health Science Centre" din Colorado. Altshuler a fost profund şocat de rănile animalului, nu numai datorită ferocităţii lor, dar şi pentru că păreau să fi fost făcute într-un mod pe care nu şi-l putea explica. Toate tăieturile de pe trupul calului fuseseră produse prin incizii nete şi exista o zonă de culoare întunecată ce sugera că pielea fusese despicată şi cauterizată printr-o tehnică chirurgicală de specialitate, bazată pe un fascicul de căldură. (Deşi actualmente există o astfel de tehnologie chirurgicală care foloseşte laserul, în 1967 nu era disponibil nimic asemănător). Pentru Altshuler, cel mai tufourător element era inexplicabila absenţă a sângelui. Aşa cum avea să scrie ulterior, „cel care a efectuat tăierea a reuşit să scoată inima, plămânii şi tiroida calului lăsând complet uscată întreaga zonă a sternului". Cum se putuse realiza asta era ceva mai presus de închipuirea medicului patolog.

Deşi cazul de la Alamosa a fost primul care a atras, la nivel naţional, atenţia mass-mediei din Statele Unite, au ieşit la iveală multe dovezi care sugerează că moartea lui Lady a fost precedată, în America, de un număr considerabil de cazuri de mutilare. Ceea ce rămâne în afara oricărei îndoieli este faptul că de atunci au fost

semnalate câteva mii de incidente asemănătoare. În aproape nouăzeci la sută din aceste împrejurări a fost vorba despre vite. În majoritatea cazurilor, din cadavre fuseseră scoase organele genitale cu o precizie extraordinară, fără a fi lăsate urme de sânge.

Deşi pentru aceste nelegiuiri au existat o serie de explicaţii care n-au recurs la cauze extraterestre, ca de exemplu activităţi ale unor animale de pradă şi sacrificiile rituale ale unor culte satanice, legătura cu OZN-urile este acum practic indiscutabilă.

În februarie 1968, câţiva funcţionari de la *Project Blue Book* – organul de culegere a informaţiilor referitoare la OZN-uri din cadrul aviaţiei militare a Statelor Unite – au întreprins o anchetă privitoare la declaraţiile unui fermier care locuia la aproximativ treizeci de mile la nord de Kansas City, Missouri. Se pare că omul, al cărui nume nu este precizat în dosarele păstrate la *Project Blue Book*, ar fi văzut un obiect luminos, pe care l-a apreciat ca având un diametru de cel puţin o sută de picioare, plutind la circa douăzeci-douăzeci şi cinci de picioare deasupra solului. Apariţia obiectului, care a avut loc în jurul orei trei şi douăzeci noaptea, a fost urmată de descoperirea, a doua zi, a dispariţiei inexplicabile a mai multor vite din cireada fermierului.

Şapte ani mai târziu, pe la începutul lui 1975, ajutorul de şerif din comitatul Coryell a anchetat cazul mutilării unui viţel în apropiere de Copperas Cove, în Texas, în urma unei avalanşe de semnalări ale unor OZN-uri în zona respectivă. Cercetătorii au constatat că de la un număr de vaci fuseseră extirpate fără urme de sânge organele sexuale şi că în toate cazurile, în apropierea carcaselor se găsiseră urme ciudate, constând din cercuri concentrice imprimate adânc în solul dur.

În anul următor, Gabriel Valdez din cadrul poliţiei statului New Mexico a observat urme asemănătoare pe

pământ, la ferma de vite a lui Manuel Gomez, situată în apropiere de Dulce, New Mexico. În acest caz, fusese mutilată o vacă de trei ani, cu tot trupul negru şi cu capul alb, căreia i se îndepărtaseră urechea stângă, limba, ugerul şi rectul cu ajutorul a ceea ce părea să fi fost un instrument de mare precizie, ascuţit. Urmele anormale găsite lângă animal includeau câteva amprente triunghiulare de trepied şi o zonă circulară de iarbă pârjolită, în apropiere de locul în care zăcea cadavrul. Testele au confirmat că nivelele de radiaţie în jurul acelei suprafeţe erau mai mult decât duble faţă de cele din împrejurimi. Într-o altă mutilare stranie, petrecută la aceiaşi fermă doi ani mai târziu, era vorba de cadavrul unui taur din rasa Hereford Charolais, din ziua de 24 aprilie 1978. O anchetă a acestui incident a arătat că rectul şi organele genitale ale animalului fuseseră scoase cu ajutorul unor instrumente ascuţite de mare precizie, şi că în mod aproape sigur, cauza morţii animalului fusese aplicarea unei doze mari de iradiere.

Aşa cum este uşor de înţeles, fermierii din întreaga Americă au devenit din ce în ce mai mânioşi pe aceste atacuri împotriva vitelor lor. Dar ei nu au nicio putere, şi în cursul ultimelor douăzeci şi cinci de ani fenomenul s-a extins pe scară tot mai largă, exemple recente fiind semnalate din statele Nebraska, Arkansas, Montana, Wyoming, Idaho şi New Mexico. Actualmente este foarte evident faptul că vizitatorii extratereştri sunt angajaţi într-un program de experimente genetice întreprinse asupra anumitor specii de mamifere de pe pământ. Scopul anume al acestei activităţi este mult mai puţin clar.

Submarine care n-au mai ieşit la suprafaţă

1968

În cursul primei jumătăţi a actualului secol, călătoria cu submarinul era în mod cert o treabă riscantă. Înainte de

izbucnirea ostilităţilor din 1939, în fiecare an de după inventarea lor, nave submarine se pierduseră fie printr-un accident, fie ca urmare a unei proaste funcţionări, şi chiar fără a le socoti pe cele despre care se ştie că s-au scufundat datorită unei intervenţii inamice, în timpul celui de-al doilea război mondial au dispărut peste o sută de astfel de vase. Totuşi, de-a lungul ultimilor cincizeci de ani, tehnologia submersibilelor s-a îmbunătăţit mult, şi ca urmare, în anii de după 1945 au fost pierdute mai puţin de două duzini de nave subacvatice. Ceea ce constituie o veste bună. Vestea rea este că unele din aceste dezastre submarine mai recente s-au petrecut prin întrevenţia unor forţe ce depăşesc înţelegerea omenească – forţe extraterestre care pândesc din adâncurile oceanelor.

Anul 1968 ne pune la dispoziţie trei dintre exemplele cele mai clare cu putinţă. Lansată în decembrie 1959, nava oceanică americană *Scorpion* era un leviatan submersibil de trei mii de tone acţionat printr-un reactor nuclear cu răcire cu apă. Sursă de mândrie pentru Marina Statelor Unite, vasul funcţionase impecabil în timpul exerciţiilor sale navale şi era socotit ca fiind unul dintre cele mai perfecţionate dintre toate vasele subacvatice ale marinei. În februarie 1967, după opt ani de funcţionare, *Scorpion* a fost reechipat într-un şantier naval din Norfolk şi, după ce a trecut cu succes printr-o serie de probe pe mare, ulterioare reparaţiei generale, s-a alăturat, în martie 1968, flotei SUA din Mediterana. A rămas în serviciu activ până în mai, când, împreună cu echipajul său de nouăzeci şi nouă de oameni, a pornit înapoi spre Norfolk. Călătoria ar fi trebuit să fie una obişnuită, însă, în ziua de 25 mai, în timp ce trecea pe lângă o poziţie situată la două sute cincizeci de mile la vest de insulele Azore, *Scorpion* a transmis un mesaj privitor la modul în care decurgea drumul. S-a dovedit că acest semnal a fost ultima legătură radio pe care a stabilit-o. În următoarele zile, toate

eforturile depuse pentru a restabili contactul radio cu submarinul au rămas fără rezultat.

La început s-a presupus că vina trebuia dată mai degrabă pe o defecţiune tehnică decât pe o catastrofă, dar când în cele din urmă, *Scorpion* nu s-a arătat la Norfolk, a fost declarat întârziat şi s-a început o căutare intensivă. Speranţele s-au diminuat când, în săptămânile următoare, nu a fost găsită nicio urmă a submarinului. Spre sfârşitul lunii iunie a fost declarat în mod oficial dispărut împreună cu întregul echipaj.

În urma anunţului oficial privitor la pierderea navei, speculaţiile făcute în presa americană se concentrau asupra zvonurilor potrivit cărora Marina Statelor Unite ar fi deţinut benzi înregistrate care conţineau mesajele verbale transmise de pe *Scorpion* – comunicări în sensul că, cu foarte puţin timp înainte de dispariţia lui, submarinul urmărise o ţintă neobişnuită care se deplasa cu o viteză mult deasupra posibilităţilor oricărei nave terestre.

Marina a refuzat să comenteze zvonurile, încercând totodată să înăbuşe zvonurile despre o implicare a ruşilor în acea tragedie. Când în august 1966, nava de cercetare *Mizar* a anunţat că ar fi fotografiat şi identificat cu certitudine carcasa sfărâmată a *Scorpion*-ului zăcând pe fundul mării la o adâncime de zece mii de picioare, într-o poziţie situată la patru sute de mile la vest de Azore, Marina a refuzat să comenteze ştirea, să confirme sau să nege că ar fi descoperit anterior ultimul loc de odihnă al vasului. Speculaţiilor presei li s-a dat şi mai mult apa la moară când, la următoarea şedinţă a anchetei în faţa tribunalului, câteva capitole ale raportului privind constatările marinei au fost considerate strict secrete, nemaifiind niciodată date publicităţii, ceea ce indica în mod clar că dezbaterile publice asupra problemei nu erau primite cu plăcere de Pentagon. La sfârşitul audierilor nu

s-a ajuns la nicio concluzie fermă cu privire la motivul dispariţiei înainte de vreme a navei, deşi Marina însăşi a făcut cunoscut faptul că se mulţumea să conchidă că răspunderea tragediei revenea probabil unei combinaţii de eroare umană şi defecţiuni tehnice. Orice sugestie la o interferenţă extraterestră şi la straniul semnal al sonarului care, din câte se spune, fusese înregistrat într-un ultim mesaj din partea submarinului a fost muşamalizată.

Chiar dacă ultima călătorie a submarinului *Scorpion* ar fi fost singura poveste bizară apărută după anul 1968, şi tot ar fi meritat să fie inclusă într-o carte despre marile mistere ale secolului. Însă în realitate, vasul american a fost al treilea submarin care a dispărut în împrejurări aproape identice – celelalte două se pierduseră într-un interval de patruzeci şi opt de ore, mai spre începutul aceluiaşi an.

În după-amiaza zilei de 26 ianuarie 1968, submarinul israelian *Dakkar*, cu un echipaj de şaizeci şi cinci de oameni, a luat legătura prin radio cu baza şi totodată şi cu portul său de destinaţie, Haifa, pentru a raporta că se încadra în graficul de timp pentru o sosire apropiată şi în condiţii bune. Nava fusese supusă cu succes unor lucrări de reparaţii capitale şi de modificări în portul englezesc Portsmouth şi se înapoia în Israel via Mediterana. În cele din urmă, *Dakkar* n-a mai ajuns niciodată şi mesajul acela s-a dovedit a fi fost ultimul ei contact. O căutare la care au luat parte treizeci de vapoare şi zeci de avioane puse la dispoziţie de cinci ţări nu a găsit nimic şi tribunalul naval israelian care s-a ocupat de anchetă n-a reuşit să ajungă la nicio concluzie cu privire la cauza dispariţiei submarinului. Totuşi, în jurul orei doisprezece în noaptea de 26 ianuarie, o navă de pescuit cipriotă care lucra la aproximativ patruzeci de mile spre nord-est de ultima poziţie raportată a Da/r/rar-ului, a anunţat că văzuse un obiect oval, strălucitor şi de mari dimensiuni, alunecând silenţios pe

sub apă în larg, la tribordul lor. Siguri că acela nu era nici vreun submarin obişnuit şi nici vreo făptură marină enormă, pescarii au devenit ferm convinşi că apariţia pe care o văzuseră era în vreun fel legată de dispariţia submarinului israelian, despre a cărui soartă au aflat abia ulterior.

Dispariţia lui *Dakkar* cu echipaj cu tot a fost doar prima jumătate a unei remarcabile tragedii duble care – dacă nu este acceptată probabilitatea unei intervenţii extraterestre

— Nu poate fi înţeleasă nici chiar astăzi. Deoarece aproape exact în acelaşi timp, în altă parte a Mediteranei, la o mie de mile spre vest, era pe cale să dispară submarinul francez *Minerva*, care lua parte la un exerciţiu de luptă.

Nava era exact la patruzeci de picioare sub suprafaţa apei când, la ora opt dimineaţa, în ziua de 27 ianuarie, a luat legătura prin radio cu un aparat al aviaţiei militare franceze care se rotea deasupra pentru a spune că avea să se cufunde mai adânc ca să verifice un semnal de sonar ciudat care părea s-o urmărească de câteva minute. Nu a mai fost auzit nimic altceva de pe submersibilul francez de categoria Daphrie, lung de o sută nouăzeci de picioare. Împreună cu echipajul său de cincizeci şi nouă de oameni a fost inclusă pe lista de pierderi, presupunându-se că s-ar fi scufundat la o adâncime de opt mii de picioare. Despre ciudatul semnal de sonar pe care-l cerceta nu prea s-a mai vorbit.

Dispariţia fără motiv aparent a doua submarine într-un interval de timp mai mic de patruzeci şi opt de ore, depăşeşte limitele posibilităţii unei coincidenţe. Gândul că putea să existe o legătură cauzală între cele două catastrofe şi scufundarea submarinului american *Scorpion* a trecut prin mintea multora din cei ce făceau parte din conferia nautică. Date fiind dovezile circumstanţiale, ideea

unei legături era perfect logică – singura problemă o constituia faptul că legătura părea să implice ceva extrem de neliniştitor: intervenţia unor forţe necunoscute; forţe pe care guvernele şi organizaţiile militare din întreagă lume preferă încă – cel puţin oficial – să nu le recunoască.

Apeluri telefonice de la decedaţi

1969

La prima vedere, ideea că spiritele pot şi uneori chiar fac apeluri telefonice pare să fie într-adevăr cel mai aiurit lucru pe care e probabil să-l auziţi vreodată. Cu toate acestea, doar dacă nu cumva un număr îngrozitor de mare de persoane ne spun minciuni, sau dacă ele însele nu sunt victimele unor farse extraordinare, această stranie posibilitate ar trebui să fie luată în serios.

În 1969, cântăreţul de muzică rock Karl Uphoff a primit un astfel de apel telefonic-fantomă de la bunica lui, care decedase cu două zile înainte. Uphoff avea optsprezece ani la vremea când a murit bunica lui şi în tot cursul copilăriei sale, întotdeauna existase între ei o legătură deosebită când, în timpul anilor adolescenţei băiatului, bunica lui surzise, ea luase obiceiul de a-l chema de pe la locuinţele prietenilor lui formând numerele acestora pe rând şi repetând cu glas tare aceleaşi fraze: „Karl este acolo? Spuneţi-i să vină acasă chiar acum”. Ca o ciudăţenie, obişnuia să repete mesajul de câteva ori fără să aştepte vreun răspuns – pe care oricum nu-l putea auzi –, după care trecea la următorul număr de pe lista ei. La început, incomodaţi de comportarea neaşteptată, părinţii prietenilor lui Karl îi făceau acestuia observaţii, însă când le-a fost explicată situaţia, au înclinat să ia toată treaba ca pe o glumă. Deşi rămăseseră apropiaţi până la sfârşitul vieţii ei, Karl Uphoff nu şi-a imaginat niciodată că bunica lui ar încerca să ia legătura cu el după moartea ei. Pe tânăr nu-l interesa în mod deosebit spiritismul şi niciun membru

din familia lui nu participase vreodată la o asemenea şedinţă. Cu toate acestea, pare clar că femeia decedată era hotărâtă să-i facă nepotului ei preferat cunoscută supravieţuirea ei după moarte şi că a ales ca mod de transmitere a mesajului o reţea telefonică, preferând-o unei clar-văzătoare. Exact la două zile după moartea rudei lui, Karl s-a decis să facă o vizită neanunţată unui prieten numit Peter D'Aleşio, care locuia împreună cu părinţii săi la Montclair, în New Jersey. Ziua era pe sfârşite şi băieţii stăteau de vorbă la subsol când, la etaj, a început să sune telefonul. Amândoi au auzit glasul doamnei D'Aleşio devenind oarecum agasat. Peste câteva clipe l-a chemat pe Karl să vină sus. „La telefon este o femeie bătrână", i-a strigat ea, „care zice că este bunica ta şi că are nevoie de tine. Repetă asta întruna. Poţi să vorbeşti cu ea? Se pare că pe mine nu mă înţelege". Tremurând, pradă unor sentimente contradictorii de teamă şi emoţie, Karl Uphoff a urcat în grabă la etaj să preia receptorul, dar până să ajungă acolo, cel care chemase dispăruse.

În aceeaşi noapte, după ce se înapoiase acasă, Karl a primit o serie întreagă de apeluri telefonice. Într-unul din cazuri apelul s-a întrerupt în clipa în care a ridicat receptorul. Deşi nici părinţii lui, nici familia D'Aleşio nu reuşeau să creadă că femeia moartă stabilise într-adevăr legătura printr-un mijloc atât de banal cum este un telefon convenţional, Uphoff însuşi a rămas convins în sinea lui că apelurile nu erau totuşi o farsă.

Dacă povestea viitorului cântăreţ de muzică rock ar fi fost un caz izolat, ar fi extrem de greu s-o iei în serios. Totuşi, secolul douăzeci a cunoscut mult prea multe exemple asemănătoare pentru ca ideea unor apeluri telefonice-fantomă să fie respinsă ca rod al imaginaţiei unei persoane îndurerate.

De pildă, în anul 1971, două surori numite MacConnel, din Trésor, Arizona, au vorbit mai bine de o

jumătate de oră cu o veche prietenă, doamna Enid Johnson, la câteva ore după ce aceasta murise în spitalul „Handmaker” din New York. Abia ulterior au realizat cele două femei că stătuseră de vorbă cu cineva care decedase. Şase ani mai târziu, în 1977, o fată pe nume Mary Meredith a primit în locuinţa ei din

Oklahoma un apel din partea verişoarei sale Shirley, care locuia în Kentucky. Această întâmplare în sine, nu era surprinzătoare, deoarece fetele comunicau deseori prin telefon. Situaţia de acum era diferită fiindcă Mary Meredith deschisese doar cu câteva minute înainte o scrisoare în care i se relata moartea subită şi neaşteptată a verişoarei sale.

Totuşi, un alt exemplu al unui spirit care îşi demonstra supravieţuirea prin intermediul unui telefon, a fost ciudatul caz al lui Christopher Evans. În octombrie 1987, Evans a fost ucis instantaneu când un avion cu reacţie fără pilot s-a prăbuşit peste hotelul „Ramada inn” din Indianapolis, statul Indiana, în care lucra ca recepţioner. Locuitorii din întregul oraş au luat rapid cunoştinţă de catastrofă, atât datorită zgomotului prăbuşirii cât şi al vălătucilor. groşi de fum care s-au înălţat spre cer. Când părinţii lui Evans au auzit la postul de radio local ştirea-fulger care anunţa că hotelul „Ramada inn” fusese cel lovit, s-au temut în mod firesc pentru securitatea fiului lor. Aproape imediat temerile le-au fost alungate când a sunat telefonul şi ei au auzit la celălalt capăt al firului binecunoscutul glas al lui Christopher spunându-le să nu se îngrijoreze. Dar când fiul lor nu s-a înapoiat acasă, îngrijorarea soţilor Evans a crescut din nou şi, bineînţeles, când au ajuns la hotel – devenit acum scena unui dezastru-total – au găsit cadavrul lui Cristopher întins afară şi acoperit cu un cearşaf alb. Fusese descoperit zdrobit şi ars, aproape de nerecunoscut, şi salvatorii confirmau că în mod aproape cert fusesee ucis

instantaneu, fiind îngropat sub sfărâmăturile în flăcări chiar în clipa impactului avionului.

Nu exista nicio posibilitate practică prin care Cristopher Evans să fi putut telefona şi transmite mesajul auzit atât de clar de părinţii lui. Oare se simţea bine? Poate, dar nu în trupul său pământesc.

Yetl în Washington

1970

Spre sfârşitul zilei de 19 august 1970, doamna Louise Baxter din Skamania, statul Washington, îşi conducea maşina în apropiere de campingul de la Beacon Rock când automobilul ei a avut o pană de cauciuc. Doamna Baxter tocmai terminase schimbarea roţii când, fără a şti bine de ce, a fost copleşită brusc de ciudata senzaţie că era privită. Intuiţia sa a fost corectă, deşi cel care o urmărea era diferit de ceea ce s-ar fi aşteptat ea. Privind către zona de pădure de lângă drum a rămas uluită văzând faţa masivă a unei făpturi păroase, de culoarea cafenie a nucii de cocos şi cu înfăţişare murdară, cu un şir de dinţi albi, pătrăţoşi, şi cu nări mari, ca de maimuţă. După cum este lesne de înţeles, femeia a scos un ţipăt de groază, a sărit în maşină şi a demarat cuprinsă de panică. A mai aruncat o privire în oglinda retrovizoare şi a văzut că dihania ieşise în drum şi stătea în poziţie verticală, femeia apreciindu-i ulterior înălţimea ca fiind în jur de zece picioare. „Era pur şi simplu enormă”, îşi amintea ea mai târziu. „O arătare uriaşă, asemănătoare cu o maimuţă”. În mod cert un *picior-mare*!

Oricât de înspăimântătoare trebuie să fi fost pentru doamna Baxter, întâlnirea pe care a descris-o nu era cu totul neobişnuită pentru locuitorii Washington-ului, deoarece în tot cursul acestui secol şi mai înainte au existat nenumărate semnalări ale unei făpturi care pare să fie cel mai misterios primat, sau animal asemănător cu

Yeti, aşa-numitul „picior-mare”, un om-bestie despre care mulţi criptozoologi cred că ar locui în pădurile dese ale zonei nord-vestice de pe coasta Pacificului. Aceste siluete uriaşe, păroase şi cu înfăţişare de maimuţă, mult mai înalte decât un om când stau în picioare, cântărind mai bine de patru sute de pfunzi[39], ar putea fi, ca şi îngrozitorul om al zăpezilor din Himalaya, o rămăşiţă din vremurile preistorice. Sau, ar putea fi cu totul altceva. Eventual spirite sau creaturi extraterestre. Antropologii tradiţionalişti au tendinţa de a desconsidera importanţa apariţiilor ca fiind rodul folclorului local; totuşi, semnalarea lor cu regularitate în vremurile moderne, în diverse locuri şi în peste o duzină de state din America de Nord şi în Canada, te face lesne să crezi că astfel de fiinţe, ce par a proveni din timpuri de mult trecute, ar fi putut într-adevăr să supravieţuiască în vastele şi îndepărtatele regiuni împădurite care constituie habitatul lor.

Dovezi convingătoare pot fi găsite în numeroasele amprente de paşi care au fost descoperite, fotografiate şi turnate în ipsos în cursul secolului trecut. Deşi despre unele dintre aceste urme de paşi se spune că ar fi în mod neîndoielnic opera unor farsori, frauda nu poate fi reţinută ca o interpretare generală pentru toate urmele anormale. Un argument în acest sens îl constituie faptul că până acum au fost descoperite pistele a mai mylt de trei mii de amprente de paşi înşiruite uneori pe distanţe de câteva mile şi găsite în cele mai îndepărtate locuri. Este de necrezut să fi existat cineva care să-şi dea osteneala de a se apuca să creeze în mod fals asemenea piste – activitate ce ar presupune o mare risipă de timp.

În cursul ultimilor douăzeci de ani, diverse amprente de paşi, ale unor animale asemănătoare cu Yeti aq fost supuse unei examinări atente în câteva din cele mai

---

39 Termenul folosit în limba engleză este de „big-foot“ (n.t.)
Unitate de măsură a greutăţii, egală cu circca 0,5 kg (n.t.)

celebre universităţi de stat ale Americii, precum şi în laboratoarele din Canada. S-a constatat că urmele tipice de adult par să fie lungi de şaisprezece inci şi late de şapte inci şi că indică absenţa unei bolţi cât de cât accentuate a tălpii piciorului, în acelaşi timp, dubla adâncitură ascuţită, perfect distinctă la toate urmele găsite, indică o adaptare evolutivă destinată să suporte o greutate considerabilă. În mod corespunzător, adâncimea amprentelor labelor sugerează un animal biped ci) o masă de peste trei sute de pfunzi şi într-unele cazuri cu mult mai mare. Lipsa unor urme care să arate prezenţa probabilă a unor gheare exclude posibilitatea ca amprentele *picioarelor-mari* să fie făcute de urşi, în timp ce alte detalii anatomice – cum ar fi dovada unor creste dermale pe tălpile picioarelor precum şi a unor pori de transpiraţie şi a unor rosături de uzură – ar fi aproape imposibil de imitat, reducând din nou probabilitatea unor farse.

Vreme de zeci de ani, întâlnirile cu *picioare-mari* de felul celei descrise de doamna Baxter au fost tratate cu neîncredere de majoritatea zoologilor americani, în ciuda dovezilor oferite de urme. Totuşi, atitudinea batjocoritoare a scepticilor a fost întrucâtva clătinată în 1967, când un vânător pe nume Roger Patterson a făcut un film scurt, dar din câte se părea concludent, al unei femele adulte de *picior-mare*, care mergea agale pe lângă albia unui râu puţin adânc din Bluff Creek, din nordul Californiei. Datorită poziţiei în prim-planul filmului a unor buşteni prăbuşiţi, s-a putut aprecia cu precizie înălţimea şi dimensiunile fizice ale făpturii. O analiză atentă a filmului, întreprinsă de catedrele de biofizică ale unor universităţi din Londra, New York şi Moscova a sugerat că fiinţa imortalizată pe peliculă era înaltă de circa şase picioare şi cinci inci, cu umeri şi şolduri apreciabil mai mari decât cele omeneşti şi că lungimea pasului depăşea un metru – mult prea lung pentru un om. Deşi nu era total imposibil ca

făptura din film să fie în realitate un bărbat înalt, cu o constituţie masivă, îmbrăcat gros şi costumat în maimuţă, experţii au acceptat lesne că unui farsor uman – dacă ar fi fost astfel încotoşmănat – i-ar fi fost foarte greu să imite mersul cu paşi largi şi mişcările basculante ale braţelor văzute în film. Într-adevăr, conform părerii a trei oameni de ştiinţă ruşi care au studiat filmul la Moscova, mersul făpturii denota „mişcări fireşti, fără semnele de constrângere la care te-ai aştepta în cazul unei imitaţii”. Caracteristicile distinctive ale înfăţişării sale

— Faţa turtită, fruntea teşită şi arcada proemimnentă a frunţii, absenţa practic totală a unui gât şi un mers cu picioarele uşor încovoiate – sugerau că fiinţa cunoscută ca fiind cea mai apropiată rudă a dihaniei nord-americane asemănătoare cu un Yeti, era un „pitecantropus erectus”, o făptură cu aspect de maimuţă despre care se credea că dispăruse ca specie cu câteva milioane de ani în urmă.

Indiferent ce altceva ar fi putut fi creatura surprinsă pe peliculă în apropiere de Bluff Creek, e clar că filmul nu reprezenta un animal nici pe departe asemănător cu un urs. Acesta e un element important în favoarea lui, deoarece tinde să slăbească obiecţia exprimată cel mai adesea de sceptici, şi anume că aceia care au avut parte să vadă un *picior-mare* identifică de fapt în mod eronat una dintre cele mai banale specii naturale din America de Nord: urşii grizli. În realitate, această explicaţie dată apariţiilor cu caracter de regularitate ale unor animale asemănătoare cu Yeti, nu este altceva decât o insultă adusă vederii şi inteligenţei martorului american de rând.

Pe măsură ce secolul douăzeci se apropie de sfârşit, cei care cred în faptul că America ar avea propriul său om sălbatic băştinaş, locuitor al pădurilor, atrag atenţia asupra dovezilor crescute şi a numărului tot mai mare de astfel de apariţii în state foarte îndepărtate unele de altele precum Florida, Tenessee, Michigan, Alabama, Carolina de Nord,

Iowa, Washington şi urişa întindere a marelui nord-vest, unde, printre indieni, a luat naştere legenda despre fiinţa asemănătoare omului zăpezii. Scepticii subliniază – nu fără raţiune – faptul că de vreme ce nu s-au găsit deloc oase, piei sau cadavre, dovada rămâne foarte fragilă.

Este indiscutabil că juriul încă nu s-a pronunţat cu privire la acest mister, însă dat fiind faptul că semnalările de *picioare-mari* se numără acum cu miile şi că amprente de paşi realmente ciudate au fost găsite în număr tot atât de formidabil, eu unul mă mulţumesc să cred că un primat biped gigantic locuieşte cu adevărat în pădurile de pe coasta nord-vestică a Pacificului.

n/i Chipurile de la Belmez într-un celebru interyiu acordat în 1920 revistei *Scientific American*, inventatorul Thomas Alva Edison a exprimat în următorii termeni argumentarea logică în sprijinul credinţei că legătura cu morţii este posibilă: „Dacă posibilitatea noastră supravieţuieşte, atunci este strict logic şi ştiinţific să presupunem că ea reţine memoria, intelectul, precum şi alte facultăţi şi cunoştinţe… aşadar, dacă personalitatea există şi după ceea ce noi numim moarte, este raţional să tragem concluzia că acelora care părăsesc pământul şi nu supravieţuiesc le-ar plăcea să comunice acest fapt celor pe care i-au lăsat aici”.

Unul dintre cele mai de vază genii ştiinţifice ale epocii moderne, Edison, nu şi-a împlinit niciodată ambiţia de a crea un mecanism îndeajuns de sensibil pentru a capta vibraţiile din împărăţia spiritelor; totuşi avea cu siguranţă dreptate când spunea că morţii doresc să demonstreze că rămân vii. De-a lungul secolului trecut ei au ales diverse moduri pentru a face acest lucru, cele mai multe la nivel mental, prin intermediul unor medii şi prin incursiuni spectrale, iar alteori printr-o intervenţie directă în lumea fizică. Aceste exemple din urmă sunt cele mai uluitoare.

Într-o dimineaţă caldă şi toridă din august 1971, Maria Gomez Pereira, o locuitoare din Belmez, un sat în apropiere de Córdoba, din nordul Spaniei, a constatat la trezire că pe dalele pardoselii din bucătăria ei apăruse peste noapte portretul unui chip omenesc. Deşi vederea acelui chip n-a înspăimântat-o prea mult, doamna Pereira s-a alarmat când au început să vină vizitatori în număr mare, dornici să vadă manifestarea. Aşa că s-a hotărât să scape de că După ce frecatul cu detergent n-a reuşit să îndepărteze imaginea, femeia l-a pus pe fiului ei, Miguel, să spargă pardoseala cu un târnăcop şi să o înlocuiască cu una nouă. Renovarea a fost efectuată cum trebuie, dar viaţa membrilor familiei Pereira abia revenise la normal când chipuri noi şi chiar şi mai bine conturate au început să apară spontan în cimentul proaspăt. Printre acestea se desluşea acela al unui bărbat de vârstă mijlocie, care a fost recunoscut de către locatarii mai vârstnici din Belmez ca fiind un sătean care murise cu mulţi ani în urmă. Erau siguri că trupul lui fusese depus spre veşnică odihnă într-un cimitir de multă vreme dezafectat pe terenul căruia se înălţa acum casa doamnei Pereira.

În mod inevitabil, fenomenul „Belmez” a atras atenţia comunităţii paraştiinţifice. Un expert, German de Argumosa, a analizat terenul şi a confirmat absenţa oricărui pigment sau agent de vopsire cunoscut şi a tras concluzia că numai o explicaţie bazată pe paranormal părea posibilă. În noiembrie 1971, chipurile au fost decupate cu grijă din pardoseală, fiind apoi montate în sticlă. După scoaterea lor, pardoseala a fost excavată şi, la o adâncime de câţiva metri, au fost găsite oseminte omeneşti, ceea ce a întărit posibilitatea ca locuinţa să fi fost clădită pe amplasamentul unui cimitir. Ba mai mult, nişte fotografii vechi păreau să dea credibilitate convingerii localnicilor că figurile imprimate acum pe pardoseala din bucătăria familiei Pereira erau cele ale

morţilor înmormântaţi în cimitir. Începând din momentul acela, nimeni din Belmez nu s-a mai îndoit de existenţa vieţii de după moarte.

Când imagini neobişnuite ale unor chipuri omeneşti apar brusc în locuri neaşteptate, nu este de loc surprinzător că sunt considerate ca fiind miraculoase sau ca dovedind supravieţuirea spiritului după deces. Anul 1897 a fost cel al morţii în Wales a lui John Vaughan, vicarul catedralei din Llandaff. La două săptămâni după ce trupul lui Vaughan a fost înmormântat, pe peretele apusean al catedralei în care se oficiase slujba funerară, s-a făcut o pată umedă care semăna cu portretul vicarului, iar sub ea se vedeau limpede iniţialele J.V.

Potrivit unor amintiri din vremea aceea, ciudăţenia a rămas vizibilă doar pe parcursul câtorva zile, dar un fenomen mult mai durabil a apărut în catedrala Christchurch din Oxford, Anglia, numai la douăzeci de ani după aceea, în vara anului 1923, profilul desluşit al unui binecunoscut cleric victorian din Oxford, vicarul Henry Liddell, a devenit vizibil pe peretele cu tencuiala albă, lângă o placă memorială ce fusese instalată spre cinstirea lui, în urma morţii sale în 1898. Conform mărturiei unui bărbat care-l cunoscuse, portretul prezenta o „asemănare izbitoare şi neîndoielnică 1 arătând întocmai de parcă „ar fi fost desenat de mâna unui maestru al picturii”. Se pare că prin 1926, un cercetător ar fi găsit alte chipuri alături de cel al răposatului vicar şi a fost informat că alte câteva apăruseră de-a lungul secolului precedent în diverse părţi ale clădirii. Nu este clar pentru ce trebuia tocmai catedrala Christchurch să fie binecuvântată cu însuşirea de a crea astfel de chipuri pe pereţi; totuşi, unele rude ale vicarului păreau să facă legătura între apariţia portretului acestuia şi o căsătorie din familia lor care se oficiase în catedrală chiar cu puţin înainte şi care se sfârşise printr-o dezbinare de lungă durată în clanul Liddell. Indiferent de

ceea ce cauzase manifestarea de la Oxford, aceasta s-a dovedit. a fi o apariţie mult mai rezistentă în timp decât anterioara imagine a vicarului. În 1931, faţa vicarului Liddell mai era încă „minunat de distinctă”, după cum declara doamna Hewat McKenzie, preşedinta Societăţii Britanice pentru Cercetări Psihice. Mai exista şi în anul următor când peste perete a fost construit un altar nou care l-a ascuns în întregime.

Nimeni nu poate spune dacă portretul se mai află acolo şi astăzi.

W/Z Aviatorii care au refuzat să moară

Când un singur martor susţine că vede un spirit, e posibil ca el să aibă halucinaţii. Când acelaşi spirit e văzut de mai mulţi martori, şansa acestei posibilităţi este mult redusă. Când zeci de martori văd acelaşi spirit, posibilitatea dispare cu totul.

În noaptea de 29 decembrie 1972, un avion cu reacţie de tip L-1011, ce făcea curse regulate pentru compania „Easton Airliness Triston”, se îndrepta spre Miami când s-a prăbuşit în ţinuturile mocirloase de la Florida Everglades[40] ucigând o sută de persoane, pasageri şi echipaj. Cu două săptămâni în urmă, o stewardesă care lucra pe ruta de navetă New York – Miami, le povestise colegelor ei cum, în cursul perioadei sale de vacanţă din noiembrie trecut, se trezise într-o noapte cu o bruscă impresie vizuală a unui avion L-1011 care apropiindu-se de Miami, survolând Everglades pe timp de noapte, se prăbuşise în apele întunecate de dedesubt. Pe toată perioada acestei viziuni – care nu a depăşit câteva secunde – putuse auzi foarte clar ţipetele pasagerilor răniţi ce se înecau.

Fireşte, stewardesa era profund tulburată şi a ajuns să creadă că, foarte curând, un zbor pe ruta de navetă avea să se dovedească a fi ultimul pentru ea. De fapt, când

---

40 Everglades (lb. engleză) = mlaştină, ţinut mocirlos (n.t.)

le-a vorbit colegelor sale despre coşmar, a declarat că era convinsă că groaznicul eveniment avea să aibă loc în preajma Anului Nou – până la care mai era o lună.

Deşi echipajele avioanelor au tendinţa de a se obişnui cu riscurile zilnice ale zborului, în străfundurile minţii lor rămâne teama nedesluşită că într-o bună zi se va întâmpla ceva rău. Ştiind acest lucru, personalul însoţitor era înclinat să atribuie reacţia colegei lor mai degrabă obsesiei nervoase decât unei reale premoniţii. Au încercat toate s-o liniştească, subliniindu-i faptul că deşi unele vise se pot adeveri, nu aşa se întâmplă cu marea lor majoritate. Şi astfel, cea care îşi aştepta condamnarea la moarte, şi a cărei identitate nu a fost niciodată dezvăluită, s-a întors la slujba ei obişnuită, sperând din tot sufletul că nu se va întâmpla nimic. Câteva călătorii au decurs fără niciun incident până în ziua de 29 decembrie, când stewardesei, atribuindu-i-se postul de pe zborul 401, a simţit o reînnoită senzaţie rău-prevestitoare. Spre uşurarea ei, a fost scoasă din graficul de zbor printr-o schimbare de personal de ultimă clipă. Şi astfel, când în noaptea aceea avionul s-a prăbuşit în mlaştinile Floridei, în zborul său spre Miami, singura persoană care prevăzuse catastrofa, nu s-a aflat printre victime.

Dacă acesta ar fi singurul mister ce înconjoară prăbuşirea avionului american, tot ar fi meritat să fie inclus într-o carte de felul celei prezente. Totuşi, oricât ar fi de formidabil, avea să urmeze un şir de evenimente şi mai stranii. În primăvara anului 1993, printre echipajele avioanelor de linie au început să se răspândească povestiri ciudate. După câte se spunea, în carlingele Tristar-urilor care lucrau pe aceeaşi rută cu avionul blestemat, se materializau vedenii spectrale care purtau uniformele inconfundabile ale unor ofiţeri de aviaţie. Conducerea companiei „Eastern Airliness” temându-se de publicitatea nefavorabilă ce ar fi putut decurge din aceste zvonuri

despre fantome, a dat membrilor echipajelor instrucţiuni să păstreze pentru ei propriile experienţe. Cu toate acestea, în urma ordinelor date în sala de consiliu, zvonurile s-au împrăştiat din ce în ce mai mult.

La un moment dat s-a atras atenţia presei şi funcţionarii superiori ai companiei neavând încotro, au luat fenomenul în serios. Au început să-i chestioneze pe angajaţii care susţineau că erau martori oculari. Cei care observaseră vedeniile le-au descris ca siluete dense, tridimensionale, cu o perfectă aparenţă de viaţă, care nu vorbeau niciodată, dar stăteau cu chipuri împietrite pe scaunul pilotului. În toate cazurile, fantomele au fost identificate ca fiind căpitanul Robert Loft şi inginerul de aviaţie Don Repo, doi oameni care îşi pierduseră viaţa în accidentul zborului 401. Identificările au fost confirmate chiar şi de unii pasageri care au declarat vedeniile lor asemănătoare cu fotografii ale celor doi bărbaţi puse la dispoziţie de companie. Niciunul dintre aceşti martori n-a putut fi convins în niciun fel că ar fi avut halucinaţii. Din punctul lor de vedere, fantomele existau, indiferent cine i-ar fi acuzat de minciună.

Este lesne de înţeles că atitudinea celor de la sol era oarecum diferită. Sunt îndeajuns de greu de crezut poveştile despre stafii care bântuie prin castele şi cimitire singuratice, dar a accepta că e posibil ca spiritele să apară la altitudini de şase mile, în interiorul confortabil al unei cabine de pilotaj dintr-un avion modern, părea ceva ce depăşea limita raţională. Totuşi, o persoană care s-a lăsat convinsă de adevărul poveştii a fost scriitorul John G. Fuller, ale cărui investigaţii referitoare la acel fenomen au fost în cele din urmă publicate într-un bestseller intitulat *The Ghosts of Flight 40 f* Deşi era perfect conştient că miturile au obiceiul de a se transforma în fapte acceptate ca atare, pe Fuller l-a intrigat consecvenţa relatărilor prin care erau semnalate apariţiile de stafii. Niciodată nu se

abăteau de la „Eastern Airliness” sau de la avionul de linie Tristar L-1011, frecvent utilizat de companie. Cercetând mai în profunzime manifestările semnalate, Fuller şi-a dat apoi seama de ceva ce le scăpase neobservat altor investigatori: vedeniile nu apăreau numai pe un avion care parcurgea aceeaşi rută de zbor ca şi aparatul prăbuşit; se manifestau mai des pe acele Tristar-uri la ale căror lucrări de reparaţie sau întreţinere se folosiseră piese de rezervă salvate de pe epava zborului 401. Scriitorul a tras concluzia că odată cu ele fuseseră transferate şi unele elemente de energie psihică – forţa vitală a doua fiinţe omeneşti.

Asistat de cei trei piloţi ai companiei „Eastern Airliness[41] care erau ei înşişi spiritişti convinşi şi medii înzestrate cu har, cărora li s-a alăturat un funcţionar din serviciile tehnice ale agenţiei de aviaţie federale care îi cunoscuse atât pe Loft cât şi pe Repo, cât fuseseră în viaţă, Fuller a organizat o şedinţă destinată să ia legătura cu cei doi decedaţi. În cartea lui, el explică modul în care i-a ajutat şedinţa pe amândoi, care erau atei, să-şi înţeleagă starea de moarte şi să-şi continue călătoria către niveluri superioare de existenţă spre acele lumi în care spiritiştii cred că sunt destinate să ajungă toate făpturile omeneşti după moartea lor fizică. Din relatarea lui Fuller, rezultă că stafiile lui Loft şi Repo au încetat să fie văzute la bordul avioanelor Tristar de îndată ce au priceput că există un alt loc mai bun în care erau aşteptaţi.

Cât despre compania „Eastern Airliness”, cei din conducerea acesteia au dat dispoziţii să se demonteze şi să se distrugă toate piesele care fuseseră recuperate de pe avionul prăbuşit. Din rapoartele companiei reiese că, după ce din flota lor de avioane Tristar a fost înlăturată ultima piesă reciclată, nu s-au mai semnalat alte manifestări

41 The Ghosts of Flight 401: în traducere literală = „Fantomele Zborului 401“ (n.t.)

fantomatice.

w/a Satul terorizat

Aşa cum am văzut deja în cadrul trecerii în revistă pe care am făcut-o cu privire la anul 1919, au existat multe împrejurări în care o ură concentrată, la care s-a adăugat practicarea unui ritual magic, a acţionat ca o săgeată psihică mortală. Deşi puţini medici vor declara că recunosc puterea vrăjitor sau a vrăjitoarelor, numeroşi psihologi cred că însăşi teama de un blestem poate, ea singură, să aibă ca urmare o înrăutăţire a stării de sănătate, ajungând până la moarte. Şansele ca o persoană să moară literalmente de frică sunt, desigur, foarte mult sporite în comunităţi închise, în care credinţa în blestem este larg răspândită. Dacă locuieşti în regiunile periferice ale Australiei, în insula Haiti, în care predomină cultul vrăjitoriei *voodoo*, sau dacă trăieşti printre comunităţile rătăcitoare ale ţiganilor de pe întinsul Europei şi Asiei, atunci este mult mai probabil să suferi efectul malign al unui blestem decât, să zicem, occidentalul de rând, care s-ar putea să trateze cu dispreţ subiectul practicilor malefice. Fără îndoială, această teorie psihologică i-a convins pe mulţi occidentali că blestemele supranaturale sunt un mit. Dar oare tuturor exemplelor li se potriveşte această explicaţie?

S-a dovedit că există boli psihosomatice şi oricine care a studiat puterile anumitor persoane astfel dotate n-ar trebui să se îndoiască de capacitatea minţii omeneşti de a controla într-o măsură remarcabilă funcţiunile fizice trupeşti. Însă această ipoteză nu reuşeşte să constituie o explicaţie atotcuprinzătoare pentru aparentul succes al blestemelor. Unele persoane care au fost blestemate nu cred în fenomene supranaturale şi cu toate astea mor. Altele le-au căzut victimă chiar dacă nici măcar n-au ştiut că au devenit obiectul unui blestem. Cel mai grav efect al acestei teorii este totuşi acela că nu toate blestemele îşi

ucid victimele prin boală. În cazurile în care s-a pus capăt unor vieţi prin accident sau o altă formă de moarte violentă, nu se mai poate susţine că explicaţia bazată pe „teama de moarte11 ar fi jucat vreun rol.

Două exemple deosebit de spectaculoase de blestem încadrat în această categorie au fost oferite, într-o criză de mânie, de către doi dintre cei mai puţin îndrăgiţi specialişti în magie neagră ai acestui secol. Binecunoscut în Marea Britanie, Aleister Crowley, supranumit *the Great Beast* („Fiara cea Mare”), declara că la vârsta de paisprezece ani îşi vânduse sufletul diavolului. Ocărit de ziarele ce se bucurau de popularitate în perioada anilor 1920 – 1940 ca fiind cel mai ticălos om în viaţă, Crowley era în realitate un personaj ridicol, care se lăuda cu mârşăvii de obicei prea incredibile pentru a fi luate în serios. Însă chiar şi aşa, Crowley poseda unele puteri autentice, blestemând o serie de oameni cu un aparent succes. Una dintre victimele sale a fost un tânăr medic generalist, William Brown Thompson, care îl mâniase pe bătrânul vraci prin refuzul de a-i prescrie morfina de care acesta avea nevoie pentru a-şi întreţine dependenţa la drog. Drept răspuns, Crowley l-a blestemat pe doctor, făgăduindu-i că în ziua în care avea să moară îl va lua cu el. Astfel, când Aleister Crowley a coborât în infern în ziua de 1 decembrie 1947, Thompson a fost victima unei răni mortale la cap.

Un alt satanist din secolul douăzeci, care era înzestrat cu întunecatul har al profeţiei, a fost americanul Anton Le Vay. Le Vay, angajat în calitate de consilier tehnic pentru realizarea filmului *Rosemary’s Baby*[42] şi-a înfiinţat spre mijlocul anilor ’60 o bizară sectă religioasă dedicată adorării Antihristului. La scurtă vreme după organizarea grupului, actriţa Jayne Mansfield şi-a manifestat interesul faţă de acel cult. La început, Le Vay a fost încântat de

42 Rosemary’s Baby: în traducere literală = „Copilul lui Rosemary“ (n.t.)

publicitatea pe care i-o făcea Mansfield, însă în curând lucrurile au luat o întorsătură neplăcută. După ce s-au certat violent, Le Vay şi-a blestemat discipola-star, desenând, din câte se spune, o linie roşie de-a curmezişul gâtului portretului ei. Două săptămâni mai târziu, actriţa a fost ucisă într-un accident pe o arteră principală din Los Angeles. Când cadavrul i-a fost scos dintre sfărâmături, s-a constatat că fusese decapitată.

De obicei, fenomenele malefice implică o relaţie de la om la om, între emiţător şi receptor. Cu toate acestea, în cea mai stranie poveste despre blesteme, apărută în ultimii ani, a fost implicată o întreagă comunitate şi a fost stârnită ura unei întregi naţiuni. Vraja diabolică pogorâtă asupra satului de vânători de foci din Lincolnshire pe o durată de un an, între 1973 – 1974, a fost răspunzătoare de moartea a aproximativ cincisprezece persoane şi s-ar părea că a fost activată mai degrabă de un fel de ură colectivă îndreptată împotriva locuitorilor satului decât de o anumită sursă individuală.

Blestemul a fost declanşat de un film de televiziune făcut despre neînsemnata comunitate şi difuzat prin reţeala de televiziune britanică în aprilie 1973. În film – un documentar despre vânătoarea de foci – interviurile cu localnicii erau împletite cu unele imagini deosebit de neplăcute prin care se arătau cum erau ucise focile cu lovituri de ciomege. Un sătean din Fosdyke, Len Lincham, descria cu detalii foarte sugestive cum, împreună cu alţi pescari locali, prinsese şi „ciomăgise” în anul precedent trei sute de pui de focă. Englezii sunt o naţiune de iubitori de animale şi, aşa cum era de aşteptat, prezentarea acestui program pe micile ecrane a fost urmată de o furtună de proteste. În timp ce mii de oameni au trimis societăţii de televiziune scrisori de protest, alte zeci de persoane au scris epistole veninoase unor membrii ai comunităţii pescăreşti Fosdyke. În mod semnificativ,

printre acestea se aflau câteva ameninţări cu moartea şi blesteme. Într-atât de susţinut era valul de mânie suscitat de documente, încât sătenii din Lincolnshire au început să aibă impresia că deveniseră ţinta colectivă a unui blestem naţional. Pentru Len Lincham, în vârstă de şaizeci de ani, stresul a devenit în curând insuportabil. La nouă zile după difuzarea filmului s-a împuşcat în cap.

Oacă localnicii din Fosdyke sperau că blestemul avea să fie ridicat de pe capetelor lor odată cu moartea lui Lincham, s-au înşelat amarnic. Dimpotrivă, sinuciderea lui avea să fie începutul unei macabre serii de evenimente petrecute în localitate. La trei săptămâni după ce Lincham şi-a pus capăt zilelor, nepotul lui a fost ucis într-un accident rutier, iar în ziua următoare, nepoata lui a murit înecându-se cu o înghiţitură de mâncare. Într-un interval de câteva luni, în comitat au avut loc alte decese. Încă doi bărbaţi şi-au găsit moartea în accidente de circulaţie şi alţi şapte au decedat în tot atâtea săptămâni ca urmare a unor presupuse cauze naturale. Cea mai ciudată dintre toate a fost moartea prin înecare a lui Colin Runnels, un vânător de foci din Fosdyke în vârstă de treizeci de ani, al cărui corp a fost găsit cu faţa în jos într-un canal de scurgere puţin adânc.

Runnels era cunoscut ca foarte bun înotător.

Când în micul sat din ţinutul mlăştinos a început să ia amploare o atmosferă de isterie, s-a apelat la ajutorul religios pentru îndepărtarea blestemului. Canonicul Henry Cooper, pe vremea aceea capelan al arhiepiscopului de Canterburry, a vizitat satul pentru a-i linişti pe locuitori, încredinţându-i că, în cele din urmă, puterile diavoleşti nu vor putea izbândi împotriva puterii mai mari a lui Dumnezeu. Chiar şi aşa, alte decese au continuat să-i hăituiască pe nefericiţii pescari de foci, pluia când blestemul a ajuns la final, fix la un an şi o zi după prezentarea acelui documentar. Astăzi, localnicii din

Fosdyke dorm din nou liniştiţi în paturile lor. Însă nimeni din cei care au trăit acele cumplite trei sute şaizeci şi şase de zile, în care au fost ţinta mâniei unei întregi naţiuni, nu le vor uita.

O profetă a televiziunii şi alţi prevestitori

1974

Pentru doamna Lesley Brennan, o gospodină engleză din Grimsby, comitatul Lincolnshire, ziua de 1 iunie 1974 a început ca orice altă sâmbătă obişnuită. După ce s-a înapoiat de la cumpărături, şi-a pregătit o gustare uşoară şi s-a instalat în faţa televizorului ca să urmărească sportul ei preferat

— Luptele greco-romane. Totuşi, în locul programului normal, pe ecran se vedeau imagini ale unor dezastre cumplite, în timp ce vocea crainicului relata cu amănunte sugestive cum o fabrică de chimicale din Flixborough explodase în dimineaţa aceea, ucigând şi rănind zeci de muncitori. Deoarece Flixborough se afla doar la douăzeci de mile depărtare de oraşul ei, a fost firesc ca doamna Brennan să le vorbească despre catastrofă celor doi prieteni ai săi, Jamice şi Peter East, care i-au făcut o vizită pe la începutul acelei după-amiezi. Niciunul din ei nu văzuse scurta ştire difuzată şi, lesne de înţeles, erau dezamăgiţi. Prietenii doamnei Brennan au rămas să ia ceaiul cu ea şi în seara aceea au privit din nou, toţi trei, scenele cumplitului incendiu în care muriseră douăzeci şi patru de persoane şi în zona înconjurătoare fuseseră avariate peste o sută de clădiri. Totuşi, spre marea lor uimire, crainicul care citea ştirile a spus că dezastrul de la Flixborough avusese loc spre sfârşitul acelei după-amiezi, la câteva ore *după ce* doamna Brennan le vorbise prietenilor ei despre tragedie. Un telefon dat la societatea de televiziune a confirmat că seria de explozii de la fabrică începuse la ora cinci fără zece şi că pe post nu se difuzase

niciun buletin de ştiri special la orele amiezii.

Natura prezicerii englezoaicei – prin intermediul televiziunii – este extrem de neobişnuită, deoarecce darul previziunii se manifestă în general, prin visuri sau viziuni în stare de veghe. Însă însemnătatea sa pentru cercetătorul avid de mistere rezidă în faptul că ea le-a vorbit altor persoane despre premoniţia ei înainte ca tragedia să fi avut efectiv loc.

Fără îndoială, unele pretinse premonp tocmai asta sunt: poveşti bazate pe închipuiri, scornite de cei dornici să fie consideraţi medii. Nu trebuie totuşi să se sugereze că toate declaraţiile prevestitorilor n-ar fi decât minciuni. Cei mai mulţi sunt în mod sincer observatori fără voia lor ai unor evenimente ce le depăşesc înţelegerea şi puterea de control, spectatori îngroziţi care nu numai că văd, dar şi împărtăşesc efectiv suferinţa, spaima şi durerea victimei surprinse în momentele imaginare ale unor dezastre şi catastrofe de mari proporţii. Indiferent dacă survin într-un vis sau în stare de veghe, astfel de premoniţii referitoare la dezastre sunt fenomene psihice vizuale spontane şi de scurtă durată, care au loc pe neaşteptate şi fără niciun motiv aparent.

Pentru cei care s-ar putea să nu aibă absolut nicio legătură cu evenimentul real respectiv, aceste premoniţii sunt aproape întotdeauna nedorite. Teama de ridicol este obişnuită printre prevestitori şi, întocmai cum mulţi oameni care văd stafii sau OZN-uri, preferă să tacă pentru a nu fi consideraţi nebuni, tot astfel numeroşi martori ale unor premoniţii preferă să-şi păstreze pentru ei experienţele sau să vorbească despre ele numai celor în care au deplină încredere.

Această regulă are desigur şi excepţii. În 1979, David Booth din Cincinnati, a visat şapte nopţi la rând că un avion de linie DC-10 se prăbuşise pe un aeroport american. Booth şi-a luat atât de în serios previziunea încât a agasat

diverse linii aeriene ale Statelor Unite, până când a reuşit să găsească pe cineva dispus să-l asculte. A discutat cu Paul Williams, un funcţionar de la Asociaţia Federală de Aviaţie. Deşi la început prudent, Williams a fost impresionat de claritatea detaliilor din imaginile întipărite în mintea lui Booth. De asemenea, s-a convins şi de integritatea psihică a acestuia. Totuşi, deoarece lui Williams şi nici superiorilor lui nu le-a venit în minte nicio modalitate practică prin care să evite nenorocirea prezisă – în afară de aceea de a obliga toate avioanele DC-10 din bazele americane să rămână la sol – pur şi simplu n-au făcut nimic şi s-au rugat ca nenorocirea să nu se întâmple. Booth a plecat nemulţumit şi a continuat să-şi viseze coşmarurile. La trei zile după discuţia lui cu Williams, viziunea s-a împlinit în mod tragic când un avion cu reacţie al companiei „Pan Am” s-a prăbuşit în flăcări pe aeroportul din Chicago. În total au fost două sute de morţi, accidentul devenind astfel cel mai dur bir de vieţi omeneşti din istoria aviaţiei Statelor Unite. Când a văzut imagini ale avionului prăbuşit – Zborul 191 al companiei „American Airliness” – David Booth a ştiut cu certitudine că era acelaşi care apărea în viziunea lui. Oricât de îngrozit era, chinurile i-au luat sfârşit şi visul nu i-a mai revenit niciodată.

Deşi cei mai mulţi prevestitori trec doar o singură dată prin experienţa unei previziuni, unii s-au dovedit a fi atât de prolifici încât şi-au făcut din asta chiar un mijloc de trai. Până a nu-şi exploata darul de prezicere, frizerul american Joseph Delouise nu se deosebea prin nimic de oricare alt membru al societăţii civile. Însă prin anii ’60, a dovedit în câteva împrejurări că mintea lui era o antenă psihică fiabilă pentru sesizarea unor tragedii viitoare. În ziua de 25 noiembrie 1967, Delouise a apărut la televiziune povestind cum visase prăbuşirea unui pod. Trei săptămâni mai târziu, la 16 decembrie, Silver Bridge de peste râul Ohio, de la Point Pleasent, din statul Virginia de Vest, s-a

prăbuşit din cauza unor defecţiuni de construcţie nedescoperite la timp. Au murit patruzeci şi şase de oameni. La mai puţin de două luni după aceea, în ziua de 8 ianuarie 1968, Delouise a prezis că în primăvara următoare vor avea loc mari tulburări sociale în oraşul său natal, Chicago. La 7 aprilie, guvernatorul de Illinois a fost nevoit să ordone ca cinci mii de ostaşi federali să potolească dezordinea civilă care cuprinsese capitala statului. La 15 decembrie, Delouise a prezis că în cursul următoarelor doisprezece luni, un politician important va fi implicat într-un accident ce va avea ca urmare moartea prin înecare a unei femei. La 18 iulie 1969, Mary-Jo Kopechne a murit după ce automobilul senatorului Edward Kennedy căzuse de pe un pod, la Chappaquiddick. Dar cea mai uluitoare a fost declaraţia făcută de Delouise la televiziunea Statelor Unite în ziua de 21 mai 1969, potrivit căreia, înainte de sfârşitul anului, o catastrofă aviatică avea să se soldeze cu moartea a şaptezeci şi nouă de persoane şi că numărul 330 avea să fie implicat într-un mod oarecare. La ora 3.30 P.M., în după-amiaza zilei de 9 septembrie, un avion DC-9 al companiei „Alegheny Airliness” s-a ciocnit cu un avion particular în apropiere de Indianapolis. Şaptezeci şi opt de pasageri şi membrii echipajului aflaţi la bord au fost ucişi instantaneu, iar încetarea din viaţă a pilotului avionului a ridicat numărul victimelor accidentului la şaptezeci şi nouă, exact cât prezisese Delouise cu patru luni în urmă.

u/d Nefast pentru unii?

Mulţi oameni cred că omenirii i s-a dat libertate de voinţă şi că, din ziua în care ne naştem, noi toţi pornim în viaţă de la o pagină albă. Alţii, îndeosebi cei care aderă la concepţiile despre soartă şi destin, sunt convinşi că viitorul fiecăruia din noi este deja trasat în nu se ştie ce mod tainic şi că trecerea noastră prin viaţă – şi întâlnirea, în cele din urmă, cu moartea – este cumva predestinată de către o

autoritate superioară.

Unele legături de sincronism referitoare la întâmplări celebre, cum ar fi asasinatele preşedinţilor americani Lincoln şi Kennedy, conferă credibilitate celei de-a doua posibilităţi. Poate că astfel de împrejurări au o răspândire mai mare decât ne închipuim: numeroasele exemple pe care le-am descoperit în cursul cercetărilor mele par să arate că unele coincidenţe realmente înspăimântătoare se petrec mult mai frecvent decât se presupune în general şi rămân neobservate pur şi simplu pentru că persoanele implicate sunt mai puţin cunoscute. De fapt, uneori s-ar părea că soarta pătrunde în vieţile noastre înveşmântată ca un macabru joker cosmic urmărind să-şi transforme victimele umane în bieţi nebuni trişti.

Câteva incidente produse în 1975 vin să dovedească acest lucru. La 21 iulie 1975, un ziar englezesc local, *Liverpool Echo*, a relatat cum doi fraţi din Merseyside fuseseră ucişi în accidente distincte survenite la un interval de un an. Intitulat *Cea mai crudă glumă a sorţii*, articolul începea descriind cum cei doi bărbaţi, ambii între douăzeci şi treizeci de ani, fuseseră ucişi în timp ce mergeau cu motoreta pe aceiaşi stradă; în amândouă cazurile, celălalt vehicul implicat în fatala coliziune era unul şi acelaşi taxi condus de acelaşi şofer şi – cel mai uluitor amănunt dintre toate – în ambele împrejurări, purta acelaşi pasager.

Acest ultim amănunt părea cu precădere straniu deoarece respectivul pasager nu era un utilizator obişnuit de taxiuri şi, în intervalul dintre cele două accidente nu mâi călătorise pe strada aceea. În sfârşit, pentru a completa ciudăţenia, ziarul *Echo* relata că amândoi fraţii se întâlniseră cu moartea la aproximativ aceiaşi oră din zi, şi exact la aceiaşi dată, la un interval de exact doisprezece luni.

O altă poveste stranie, în care intervin decesele a doi

fraţi englezi, şi care a avut loc în acelaşi an, a fost cea în care au fost implicaţi fraţii gemeni, John şi Arthur Mowforth. Este binecunoscut faptul că perechile de gemeni, mai ales cei identici, născuţi din acelaşi ou, prezintă deseori remarcabile asemănări fizice şi psihice. S-a demonstrat chiar că gemenii pot uneori, dacă sunt despărţiţi încă de la naştere, să continue să trăiască vieţi aproape identice. Medicii şi psihologii se vor încrunta totuşi la sugestia că gemenii ar fi sortiţi să se îmbolnăvească în acelaşi timp, şi eu unul n-am citit niciodată despre vreun specialist în medicină care să creadă că gemenii sunt predestinaţi să moară amândoi în acelaşi moment. Totuşi, în cazul lui John şi Arthur Mowforth, care au încetat din viaţă, amândoi, în seara zilei de 22 mai 1975, în vârstă de cincizeci şi şase de ani, chiar aşa s-a întâmplat.

Cam pe la ora şapte seara, John Mowforth a început să se plângă de dureri mari în piept şi a fost dus în grabă la spitalul local, în apropiere de locuinţa sa din Bristol, între timp, la o depărtare de aproximativ optzeci de mile, la Windsor, Arthur Mowforth, care habar nu avea de starea sănătăţii fratelui său, s-a prăbuşit brusc, fără a spune un cuvânt. Ambii bărbaţi au murit în noaptea aceea la spital, la un interval de câteva minute unul faţă de celălalt, neştiind unul de soarta celuilalt.

Deoarece ambele exemple prezentate mai sus implică legătura doar dintre două incidente, este de înţeles că spectaculoasele coincidenţe pot fi explicate prin vechiul instrument auxiliar al statisticianului – legea probabilităţii, însă când aceste sinistre urzeli ale sorţii se extind mult mai mult, probabilitatea ca şansa să fie singura răspunzătoare scade dramatic.

Filmul *The Omen*, al cărui subiect era venirea Antihristului, a fost făcut tot în 1975. Deşi avea să devină un succes de casă când a fost dat pe piaţă în anul următor,

The Omen a fost efectiv năpăstuit de accidente, îmbolnăviri şi decese ciudate. Autorul scenariului original, David Seltzer, a scăpat cu viaţă ca prin minune, când avionul de pasageri cu care călătorea a fost lovit de trăsnet. În aceiaşi noapte, Gregory Peck, starul filmului, trecea printr-o experienţă asemănătoare, la bordul altui avion. Regizorul Dick Donner a fost răsturnat şi rănit grav într-un accident de automobil survenit la faţa locului, iar John Richardson, însărcinat cu efecte speciale, a fost rănit într-un alt accident în care pasagerul lui a fost ucis. În cel mai grav incident dintre toate, doi cascadori au fost sfâşiaţi şi un paznic a fost omorât, când pe câţiva lei i-a apucat turbarea în timpul filmării dintr-un parc de animale sălbatice. Din câte se spune, până la terminarea turnării, cei mai mulţi dintre actorii şi membrii echipei de filmare erau convinşi că seria lor de ghinioane putea fi pusă în seama subiectului filmului. John Richardson, expertul în efecte speciale care supravieţuise ca prin minune unui accident de maşină, avea în mod deosebit această certitudine, deoarece accidentul său avusese loc la periferia unui orăşel olandez numit Ommen.

Dovezi ale unei forţe active ascunse în spatele unor întâmplări cotidiene ale existenţei omeneşti? Sau pur şi simplu ghinion?

Îl las pe cititor să decidă.

w/b Pterodactili deasupra Texasului

Se presupune că ultimii dinozauri s-ar fi stins în urmă cu şaizeci şi cinci de milioane de ani; totuşi, din când în când, din câte un colţ îndepărtat al globului apare câte o poveste care oferă posibilitatea supravieţuirii unora dintre ei. Imensa majoritate a cestor apariţii se referă la monştri lacuştri sau reptile marine. Se crede că monstrul de la Loch Ness, Ogopogo şi faimosul Issie al Japoniei seamănă mult cu pleistozaurul, un animal marin cu gâtul lung, presupus a se fi stins ca specie de şaptezeci de milioane de

ani, în vreme ce Champ, monstrul care bântuie prin lacul Champlain din Canada şi SUA a fost „identificat” de criptozoologi ca fiind un zooglodon – o balenă primitivă care aduce cu un şarpe şi despre a cărei specie se crede că ar fi dispărut doar de douăzeci de milioane de ani. Deoarece fiecare dintre aceste făpturi şi-au făcut cu regularitate apariţia în tot decursul acestui secol în faţa unui mare număr de martori, ar trebui să fii un sceptic extrem de înrăit ca să excluzi cu totul ideea supravieţuirii unui dinozaur.

Apariţia unor specii ne-marine este mult mai puţin obişnuită şi supravieţuirea unor astfel de făpturi pare incredibilă. Nicole Mbembe, fiinţa asemănătoare cu un brontozaur, despre care se spune că ar fi un locuitor al mlaştinilor Likouala din Republica Populară Congo, este unul dintre numeroşii dinozauri legendari din Africa Centrală, a căror existenţă concretă rămâne nedovedită. Vânat de căpitanul Freiherr von Stein du Lausnitz, care în 1913 a condus o expediţie în districtul Likouala, şi multe zeci de ani mai târziu de o echipă americană condusă de doctorii Roy Mackal şi James Powell, Nicole Mbembe s-a dovedit mereu capabil să scape în mod misterios; cu toate acestea, zona de junglă a habitatului său natural este atât de deasă încât existenţa unei făpturi necunoscute acolo rămâne un pariu cu şanse egale.

Dintre toate ipotezele, cea mai controversată este aceea că ar fi posibil ca în America de Nord să trăiască actualmente familia de reptile zburătoare a pterodactililor. Această teorie pare atât de ridicolă încât e de presupus că orice persoană cu mintea întreagă s-o respingă din start. Totuşi, semnalările de astfel de creaturi au fost atât de numeroase şi declaraţiile martorilor oculari ale apariţiilor sunt atât de convingătoare, încât o dată mai mult ne confruntăm cu o situaţie în care realitatea pare să fi depăşit literalmente imposibilul.

În primele două luni ale anului 1976, ceva straniu şi oribil a invadat valea lui Rio Grande. Primul care a observat ciudăţenia a fost Joe Suarez, un fermier care şi-a găsit mai multe capre sfâşiate în bucăţi, într-un ţarc aflat în spatele casei sale din Raymondville. În jurul cadavrelor nu exista nicio urmă de paşi, şi poliţia care a întreprins cercetări la faţa locului n-a putut oferi explicaţii privitoare la modul în care fuseseră ucise animalele. Ba mai mult, singurul indiciu de care dispuneau nu avea niciun înţeles. În noaptea în care avusese loc atacul, Joe Suarez fusese trezit de un straniu fâlfâit de aripi ce se înălţa deasupra casei sale. Era absolut sigur că acel ceva care făcuse zgomotul era mai mare decât orice specie de uliu. De fapt, din descrierea fermierului, poliţia a avut impresia că făptura trebuie să fi fost, realmente, de dimensiuni gigantice. Aşa cum e lesne de înţeles, reprezentanţii legii au considerat că misterul caprelor moarte le ajungea pentru o zi şi s-au mulţumit să-l asigure pe domnul Suarez că era improbabil ca fiinţa care făcuse acel zgomot să mai revină. În realitate ea a revenit, ba chiar cu dorinţă de răzbunare. Câteva zile mai târziu, la 14 ianuarie, Armahdo Grimaldo fuma o ţigară stând în curtea îiin spatele casei, în zona nordică a oraşului Raymondville, când o dihanie pe care el a descris-o ca pe „ceva apărut din iad” s-a năpustit din cer asupra lui. Cu o deschidere a aripilor de aproximativ zece – doisprezece picioare, cu tegument pielos cafeniu-negricios, un cioc cu dinţi lungi şi cu doi ochi roşii, înspăimântători, imenşi, făptura zburătoare s-a repezit asupra lui Grimaldo, sfâşiindu-l şi trăgând de el cu ghearele în încercarea de a-l ridica în aer. Alte persoane din interiorul casei, alertate de ţipetele isterice ale lui Grimaldo, s-au repezit afară tocmai la timp pentru a vedea cum făptura aceea îşi lua zborul dispărând în noapte. Purtând zgârieturi adânci şi fiind în stare de şoc, rănitul a fost dus la spitalul local din districtul Wallacey.

Asemenea foarte multor oameni care se întâlnesc cu inexplicabilul, Armando Grimaldo şi familia lui s-au pomenit că devin obiectul ostilităţii şi ironiei majorităţii texanilor, care pur şi simplu nu dădeau crezare poveştii lor. Însă odatu cu trecerea săptămânilor aveau să urmeze şi alte apariţii de acelaşi fel. În ziua de 31 ianuarie, ceva uriaş s-a izbit de camionul-remorcă al lui Alverico Guajardo, în apropiere de Brownsville. Când domnul Guajardo a ieşit să vadă ce se întâmplase, s-a pomenit faţă în faţă cu ceva ce, ulterior, l-a descris ca părând să provină de pe o altă planetă. O făptură cu cioc lung şi aripi ca de liliac, lipsite de pene, ţopăia spre el, scoţând un croncănit oribil din gâtlej. Guajardo a luat-o la fugă, înapoi în remorca lui şi printr-o fereastră a urmărit cu privirea cum dihania îşi lua zborul şi dispărea în întuneric.

În luna următoare, nu s-au mai semnalat astfel de apariţii până când, la 24 februarie, trei învăţătoare care se îndreptau cu maşina spre locul de muncă, în apropiere de San Antonio au fost martorele zborului lent, pe deasupra capetelor (or, al unei reptile uriaşe, cu o deschidere a aripilor de cincisprezece – douăzeci de picioare. Referindu-se ulterior la această înrâmplare, una dintre aceste învăţătoare.

Patricia Bryant, a povestit cum creatura părea să-şi folosească aripile mai degrabă pentru a plana decât să bată din ele în modul obişnuit. Cele trei învăţătoare au studiat mai târziu, într-o enciclopedie, câteva ilustraţii reprezentând dinozauri şi, în făptura pe care o văzuseră, au recunoscut un pteranodionozaur, un soi de şopârlă zburătoare care nu mai trăieşte de o sută cincizeci de milioane de ani.

Învăţătoarele nu au fost singurii locuitori ai Texasului cane au văzut acea creatură în data de 24 februarie. Alţi automobilişti au făcut semnalări asemănătoare, declarând că dinozaurul zbura atât de jos, încât atunci când se

năpustea asupra maşinilor, umbra lui acoperea drumul în întregime. În alte părţi, câţiva drumeţi au menţionat că văzuseră o grozăvie asemănătoare dând ocol unei cirezi de vite, aflate la o oarecare depărtare. Totuşi, în mod enigmatic, tocmai când povestea începea să capete credibilitate, spaima de reptile înaripate din 1976 a luat sfârşit. Făptura n-a mai fost văzută decât şase ani mai târziu când, în după-amiaza zilei de 14 septembrie 1982, şoferul de ambulanţă, James Thompson, a văzut-o de aproape, în timp ce dihania zbura pe deasupra şoselei 100, în apropiere de Los Fremos, nu departe de graniţa dintre Texas şi Mexic. Descriindu-le arătarea unor reporteri de la ziarul local *Valley Morning Star*, Thompson a spus că animalul avea un înveliş cu aspect rugos, cenuşiu, total lipsit de pene. Cu un trup lung de aproximativ zece picioare şi o deschidere a aripilor între cincisprezece şi şaisprezece picioare, prezenta o cocoaşă în partea din spate a capului, şi o pungă sub gâtul aproape inexistent. În acel interviu, Thompson s-a referit la făptură ca fiind în mod cert asemănătoare cu un pterodactil.

Oare ar fi indicat ca astfel de poveşti să fie luate în serios? Răspunsul logic ar trebui să fie *nu*, dar în felul acesta nu ne apropiem deloc de explicaţia motivului pentru care ele continuă să apară. Ţinând seama de amănuntele cuprinse în descrierile făcute de James Thompson sau Patricia Bryant, cu greu poţi acuza faptul că aceste relatări ar fi rezultatul identificării eronate a unor aparate de zbor de dimensiuni foarte mici sau al unor păsări dintr-o specie mai mare. Nu-i uşor de imaginat nici pentru ce astfel de oameni ar născoci aşa ceva. Totuşi, dacă pe continentul nord-american există într-adevăr dinozauri zburători, de ce nu sunt văzuţi mai frecvent? Cel mai enervant aspect al acestui gen de mister este că, oricum l-ai aborda, te confrunţi cu o nouă serie de contradicţii aparent insurmontabile.

În 1977, după primul val de semnalări ale unor pterodactili asupra Texasului, Societatea Ihtemaţională de Criptozoologie – o organizaţie ce cercetează rapoartele prin care se menţionează animale necunoscute sau aparţinând unei specii presupus dispărute – şi-a declarat cu tărie convingerea că este posibil ca astfel de creaturi să fi supravieţuit fără a fi descoperite, în regiunile cele mai înalte ale munţilor Siena Madre Oriental ai Mexicului, o zonă muntoasă situată la două sute de mile la est de valea lui Rio Grande şi una dintre cele mai puţin explorate întinderi din America de Nord. În mod cert, făpturi uriaşe de tipul şopâiiei zburătoare au existat odinioară în ceea ce este actualmente statul Lone Star. În 1972, din rodie din parcul naţional Big Bend, au fost dezgropate rămăşiţele osoase ale unui pterodactil enorm, cu o deschidere a aripilor de cincizeci de picioare. Dar chiar după ce a fost dovedit acest fapt, încrederea ar trebui să facă un salt mult mai mare pentru a admite că este posibil ca aceste animale să fi rămas în viaţă până în zilele noastre fără a fi descoperite, cu excepţia a vreo două duzini dintre ele, care au fost zărite în ultimii douăzeci de ani.

Fără îndoială, aceasta constituie o enigmă în legătură cu care scepticii pot susţine că dreptatea este de partea lor. Şi până când va veni ziua în care o şopârlă zburătoare să fie doborâtă prin împuşcare, sau prinsă de vie, am convingerea că lucrurile vor rămâne aşa cum sunt.

Misteriosul Morgawr

1977

Trăind aşa cum trăiesc, pe o insulă, poate că nu este de mirare că atât de mulţi britanici par să semnaleze apariţii ale unor monştri marini. Cercetătorul Bernard Heuvelmans, care a înregistrat amănunte referitoare la apariţiile unor şerpi de mare extrase din articolele publicate în ziare şi reviste dip întreaga lume, a descoperit

că două treimi din cele semnalate înainte de 1900 provin din surse britanice. În decursul secolului douăzeci, ştiri despre apariţii asemănătoare au continuat să sosească din zona apelor de coastă din preajma tuturor malurilor insulelor britanice. Însă deşi e posibil ca fiecare regiune să aibă de istorisit propria sa poveste, concentraţia cea mai mare de astfel de informaţii provine din peninsula nord-vestică a Angliei şi în mod deosebit, din cel mai îndepărtat comitat al ţării, Cornwall. Vreme de zeci de ani, astfel de poveşti au fost puse pe seama unor închipuiri fanteziste ale localnicilor, ale căror mituri şi legende despre mare reprezentau încă de mult amănunte pitoreşti. Totuşi, în decursul ultimilor douăzeci de ani, apariţiile consecvente ale unei anumite făpturi cunoscute sub numele de Morgawr, un nume derivat din vechiul limbaj din Cornwall şi care înseamnă „Uriaş al mării”, i-au obligat pe unii cercetători să ia în considerare posibilitatea ca o făptură ciudată să locuiască în apele din largul coastei apusene a Angliei. Neaşteptata avalanşă de relatări referitoare la Morgawr pare să fi început în septembrie 1975, când două femei din Falmouth, d-na Scott şi d-na Riley au urmărit cu privirea o dihanie cu gât lung şi spinare cocoşată, care se lupta, dincolo de promontoriul Pendennis cu un ţipar de mare de dimensiuni apreciabile pe care îl ţinea între maxilare. Însă abia peste doi ani, în 1977, apariţiile au luat un real avânt. În ianuarie, un dentist pe nume Duncan Viner a văzut o făptură cu gât lung, care, estima el, avea o lungime totală de patruzeci de picioare, înotând în apele din largul Capului Rosemullion. În aceiaşi după-amiază, o creatură asemănătoare a fost văzută de nişte pescari la gura fluviului Helford. Patru luni mai târziu, pe la mijlocul lui mai, doi bancheri din Londra care pescuiau pe stâncile din apropiere de Parsons Beach au privit cum un animal cu spinare cocoşată, de dimensiuni similare, s-a ivit la suprafaţa mării, la o depărtare de circa o sută de yarzi faţă

de ei. Potrivit declaraţiilor martorilor, făptura a rămas vizibilă vreme de zece secunde şi, înainte de a se scufunda, s-a uitat ţintă la ei. Apoi, în iunie 1977, capul şi gâtul lui Morgawr au speriat echipajul unei mici ambarcaţiuni pescăreşti aflată în apele din jurul Capului Lizard – cel mai sudic punct al principalei insule Britanice. Unul dintre martori, George Vinnecombe, care pescuise în apele Cornwall-ului vreme de patruzeci de ani şi cunoştea bine toate categoriile mai mari de animale marine ce sălăşluiau în ele, inclusiv balena, nu cunoştea din ce specie făcea parte acel animal. Pielea neagră şi lucitoare a spinării lui cu trei cocoaşe, lungă de aproximativ douăzeci de picioare, se vedea foarte bine deasupra apei, fapt ce l-a îndemnat să presupună că trupul lui mătăhălos trebuie să fi cântărit câteva tone. Totuşi, când s-a ridicat cam un metru din apă, gâtul dihaniei era subţire şi susţinea un cap nu prea deosebit de cel al unei foci, deşi cu ochi mai mari. Întâlniri de felul acestora, ce includ descrieri amănunţite făcute de persoane cu experienţă, sunt mult mai convingătoare decât poveştile vagi, neconsecvente şi deseori exagerate din perioadele anterioare. Pe la mijlocul verii, când toate discuţiile de pe cheiurile Cornwall-ului se concentrau asupra aceluiaşi subiect, şi când zeci de semnalări noi soseau în fiecare săptămână de la turişti, redactorul revistei *Comish Life*, un anume Dave Clarke, s-a hotărât să întreprindă o anchetă personală asupra misterului. Unul dintre cei mai ciudaţi martori oculari cu care stătuse de vorbă, era un personaj local numit Anthony „Doc” Sheils, un vraci autodidact care pretindea că îl poate chema pe Morgawr din adâncuri, cu ajutorul unei vrăji străvechi. Clarke, deşi sceptic cu privire la ceea ce susţinea Sheils, a fost îndeajuns de intrigat, încât să-l însoţească pe vraci la plaja Parsons, scena unei recente apariţii a monstrului. Acolo Sheils a făcut câteva incantaţii şi şi-a agitat braţele în timp ce jurnalistul îl fotografia. Pe toată durata

ceremoniei nu s-a petrecut nimic dar, tocmai când se pregăteau să plece, cei doi bărbaţi au remarcat un cap mic ce se ivea din apă la o depărtare de circa nouăzeci de metri de mal. La început Clarke a crezut că era o focă, totuşi, când făptura s-a apropiat, şi-a dat seama că gâtul era mult mai lung decât îşi închipuia iniţial şi că se continua cu un trup de dimensiuni considerabile, a cărui lungime era de aproximativ optsprezece metri. Ambii bărbaţi au făcut o serie de fotografii ale animalului înainte ca acesta să se scilfunde. Clişeele developate au arătat imaginea clară a capului şi gâtului lui Morgawr. Acestea n-au fost singurele fo': ografii reprezentând animalul, apărute în cursul anunţui 1977 Pe la începutul toamnei, un alt ziar loost a realizat instantanee excelente ale unui artt exemplar de „uriaş al mării" care urmărise un vas pescăresc local, pe râul Penryn. Din nefericire pentru martorii care doreau cu tot dinadinsul să fie crezuţi, apariţia avusese loc cu câteva luni înainte, în ziua de întâi aprilie. Dar în apă făcea impresia că exista ceva neobişnuit, deoarece un animal cu cocoaşă asemănătoare a fost zărit în aceeaşi zi de echipajul unui petrolier amarat la câteva mile depărtare de chei.

Pe măsură ce se înmulţeau apariţiile, se avansau şi explicaţii fireşti ale misterului, printre care trunchiuri de arbori plutitori, bărci răsturnate, balene de talie mică, delfini, meduze uriaşe, etc. Ca în toate cazurile similare, ipoteza preferată era totuşi, cea a unor farse puse la cale de persoane lipsite de scrupule şi înghiţite cu lăcomie de către oamenii creduli. Cu toate acestea, descrierile din 1977 ale lui Morgawr sunt ecoul altor apariţii interesante deşi sporadice, semnalate în apele Cornwall-ului. De exemplu, în 1876, un şarpe de mare a fost realmente prins viu în apele golfului Gerrans, la est de Falmouth, şi scos pe mal pentru a fi văzut înainte de a fi aruncat înapoi în mare. Cincizeci.de ani mai târziu, doi pescari ieşiţi în larg cu

plasele, la trei mile sud de Falmouth, au prins în năvoadele lor un animal tot atât de neobişnuit care le-a scăpat, apoi, în 1933, se pare că o carcasă neidentificată a apărut pentru scurt timp pe plaja Prea Sands din golful Mount.

În anii 1980, au fost semnalate cel puţin două apariţii ale lui Morgawr. La 20 februarie 1980, un student londonez pe nume Geoff Watson, a văzut la oarecare distanţă de mai, în apropiere de Helford Passage, un obiect pe care a reuşit să-l fotografieze. Watson a fost convins că obiectul văzut de el era o fiinţă însufleţită, lungă şi cocoşată, însă după ce s-au developat filmele s-a constatat că erau prea neclare pentru a fi folosite ca dovadă.

Cinci ani mai târziu, Morgawr a fost văzut din nou, de astă dată de către Sheila Bird, o scriitoare şi totodată istoric local, împreună cu fratele ei, Eric Bird, om de ştiinţă care la vremea aceea se afla acolo venit din Australia. În ziua de 10 iulie 1985, cei doi se odihneau pe un colţ de stâncă, la vest de Porthscatho, când deodată, în apa de sub ei şi foarte aproape de mal, s-a ivit o făptură cenuşie şi mare, cu un gât lung şi o cocoaşă imensă. Apreciind că lungimea totală a animalului depăşea cu puţin douăzeci de picioare, ambii martori au privit-o cu groază, înainte de a se scufunda din nou. Pentru Sheila Bird, în calitatea ei de scriitoare despre probleme locale, care fusese sceptică în privinţa poveştilor despre Morgawr, întâmplarea s-a dovedit a fi o experienţă revoluţionară. Niciodată nu s-a mai îndoit de străvechile legende despre „uriaşul mării” din Cornwall.

19/O Coşmar în Caucaz

O perioadă îndelungată din actualul secol, trăsnetul globular a constituit un subiect pe care majoritatea oamenilor de ştiinţă preferau să-l evite. Deoarece nu exista nicio modalitate imaginabilă prin care energia electromagnetică să poată să se concentreze într-o formă sferică şi să se poată deplasa nestingherită, fizicienii

respingeau relatările despre asemenea fenomene ca fiind nedemne de crezare. Însă acum, după ce în ultimii treizeci de ani au fost făcute în întreaga lume sute de semnalări – dintre care foarte multe provenind chiar de la oameni de ştiinţă – este imposibil să mai negi existenţa acestui fenomen misterios şi uneori înspăimântător. Văzut de obicei sub forma unor sfere luminoase cu diametrul de aproximativ cincisprezece inci, aceste mingi de lumină încărcate cu mari cantităţi de energie pot fi colorate în galben, roşu, alb-albăstrui sau verde. Câteodată emit un zgomot şuierător sau un zbârnâit şi, în momentul dispariţiei sau exploziei lor, tind să lase în urmă inconfundabilul miros de sulf. Deşi în imaginaţia populară apariţia lor este de obicei asociată cu furtunile cu descărcări electrice, neclaritatea în legătură cu originea lor este complicată prin faptul că se ştie că s-au manifestat şi în perioade în care era vreme frumoasă, cu cer senin.

Totuşi, cel mai straniu fapt – şi totodată cel mai tulburător pentru minţile oamenilor de ştiinţă tradiţionalişti

— Este acela că aceste neobişnuite forme luminoase s-au comportat uneori într-un mod care sugerează e ar fi produse de o oarecare inteligenţă. În opinia cercetătorului de fenomene paranormale Vincent H. Gaddis, exprimată în cartea sa *Mysterious Fires and Lights*[43] „ele manifestă o voinţă independentă şi curiozitate, dând ocol obiectelor şi fiinţelor umane, intrând în case şi explorându-le… se comportă fie ca fiind dotate cu inteligentă, fie ca fiind conduse de o inteligentă… după scurte vizite sunt obligate să se înapoieze în invizibilul lor habitat natural şi atunci vehiculele lor temporare explodează sau se pierd în depărtări” Gaddis are perfectă dreptate când descrie trăsnetele globulare ca având probabil o voinţă proprie.

---

43 *Mysterious Fires and Lights*: în traducere literală = „Focuri şi lumini misterioase” (n.t.)

Ceea ce totuşi n-a menţionat, a fost amănuntul că voinţa lor este uneori malignă.

Dintre toate apariţiile de trăsnete globulare din cursul secolului douăzeci, puţine puteau fi la fel de înspăimântătoare ca atacul semnalat asupra unei echipe de alpinişti, undeva în munţii Caucaz din fostar Uniune Sovietică, în noaptea de 17 august 1978. După ce îşi fixaseră tabăra la o altitudine de doisprezece mii de picioare, cei cinci membri ai echipei au fost treziţi de brusca apariţie în cortul lor a unui obiect strălucitor. Unul dintre ei, Victor Kavunenko, a descris astfel cumplita încercare prin care a trecut: „M-am trezit cu senzaţia că în cort pătrunsese un străin. Ridicându-mi privirile, am văzut cum un mic glob galben-strălucitor dispare în sacul de dormit al lui Oleg. Acesta a scos un ţipăt de durere. Mingea a sărit afară şi a început să dea ocol pe deasupra celorlalţi saci, ascunzându-se când într-unul, când într-altul. În clipa în care a făcut o gaură în al meu, am simţit o durere insuportabilă, de parcă aş fi fost ars cu un aparat de sudură şi am leşinat” Peste câteva clipe, când Kavunenko şi-a recăpătat cunoştinţa, globul încă se mai afla în cort, continuând să-i ardă pe rând pe ocupanţii lui, „respectând un traseu cunoscut numai de el” – după cum s-a exprimat alpinistul rus. Când pătrundea în sacii de dormit ai oamenilor se auzeau gemete de durere, dar sfera de lumină nu ţinea seama de suferinţele lor, repetând mereu schema de atac. Când în fine a dispărut acolo de unde venise, unul din membrii echipei, Oleg Karovin, murise iar ceilalţi erau cu toţii grav răniţi. Supravieţuitorii au fost transportaţi cu un elicopter la spital, unde s-a constatat că rănile lor erau mult mai grave decât nişte arsuri obişnuite, porţiuni de muşchi fiind arse până la os. Medicii sovietici nu mai văzuseră niciodată ceva asemănător.

Mărturia celor patru alpinişti ruşi este pe cât de

uimitoare pe atât de tulburătoare. Deşi până acum nimeni nu ştie cum şi pentru ce apare trăsnetul globular, cei mai mulţi experţi înclină să susţină că este un fenomen terestru cauzat de o anomalie atmosferică şi că în consecinţă, nu posedă însuşirea de a acţiona în mod inteligent.

Totuşi, comportamentul ucigaş demonstrat de obiectul luminos menţionat mai sus, nu este singura împrejurare din vremurile noastre care să fi cauzât moarte şi distrugeri cu o aparentă voinţă deliberată.

În 1953, o minge de foc a poposit lângă un rezervor de apă înalt de treizeci de picioare din Tucumari, New Mexico, făcându-l să se prăbuşească; numeroase case s-au dărâmat şi patru persoane au fost ucise. În iulie 1958, câteva mingi de foc au căzut de pe bolta cerească asupra îndepărtatei comunităţi Parajaevarra din Laponia, arzând mortal un om şi rănind grav mulţi alţii. Mai recent, în ziua de 7 iulie 1977, două globuri lumminoase mari, au coborât peste spectatorii dintr-un cinematograf în aer liber din provincia Fujian din China, omorând doi copii şi provocând o panică în care mai mult de două sute de oameni au fost răniţi călcându-se în picioare. Şi în fine, în cursul unui incident ce a avut loc în 1980 în localitatea Kuala Lumpur din Malaezia, un şir de case din districtul Port Kuang au fost distruse prin foc în urma apariţiei unui obiect luminos cu străluciri roşii care i-a făcut pe ocupanţi s-o ia la goană, cu hainele arzând.

Niciunul dintre incidentele descrise mai sus nu s-a petrecut în timpul unei furtuni cu descărcări electrice.

m/u Autostopişti-fantomă

Persistenta bântuire a unor tronsoane de drumuri de către duhurile celor care au avut parte de o moarte timpurie cauzată de accidente rutiere ar părea să ofere una dintre cele mai convingătoare dovezi ale supravieţuirii dincolo de moarte a spiritului omenesc. Astfel de

împrejurări par să se înscrie în două categorii: mai întâi există tipul de accident-fantomă, în care un automobil real loveşte o siluetă şi sărmanul şofer, care în mod invariabil crede că a lovit o persoană reală, coboară din maşină şi nu găseşte nici urmă de cadavru; cel de-al doilea tip include poveşti care au ajuns să fie numite „sindromul autostopistului-fantomă”, în care stafia face efectiv semn maşinii, eventual întreţine chiar o conversaţie amicală, după care dispare brusc. Deşi în general se consideră că asemenea poveşti sunt pur şi simplu imaginare, celor care au studiat îndeaproape aceste cazuri le este clar că mulţi dintre martori au trecut prin experienţe autentice.

Povestea automobilistului englez Roy Fulton este tipică. Pe când se înapoia, în ziua de 12 octombrie 1979, de la un meci de aruncare cu săgeţi, Fulton, care băuse toată seara numai două halbe de bere, l-a luat în maşina lui pe un bărbat tânăr care făcea autostopul pe o şosea pustie din apropiere de Dunstable, din Bedfordshire. Era în jurul orei nouă, se întunecase şi ceaţa devenea tot mai densă când şoferul l-a observat pe tânăr, la o jumătate de milă după ce trecuse prin micul sat Stanbridge. La lumina farurilor, necunoscutul din drum părea destul de real; ulterior, a fost descris de Fulton ca fiind de aproximativ nouăsprezece ani, cu păr negru, destul de lung. Şoferul şi-a amintit chiar că purta „un pulover bleumarin pe gât, peste o cămaşă albă”. De îndată ce s-a instalat pe scaunul de lângă şofer, Fulton l-a întrebat încotro se ducea. El n-a spus nimic, a zâmbit vag şi s-a mulţumit să arate drept înainte. Cei doi şi-au continuat drumul în tăcere vreme de câteva mile, până când aproape ajunseseră la oraşul următor, Tottemhoe. În momentul acela Fulton i-a oferit pasagerului său taciturn o ţigară. Aceasta n-a fost acceptată: tânărul dispăruse. Peste câteva minute, şoferul, profund zguduit, îşi istorisea povestea clienţilor uluiţi ai unui bar din apropiere.

Deşi n-au existat mai multe semnalări potrivit cărora alţi automobilişti care au trecut pe acelaşi drum din Bedfordshire să fi trăit experienţe asemănătoare cu cea a lui Roy Fulton, renumele de persoană serioasă al acestuia i-a impresionat pe numeroşi cercetători ai fenomenelor paranormale care i-au studiat ciudatul caz. Ba mai mult, când îşi istorisise neobişnuita poveste, Fulton nu făcuse decât să trezească ecoul poveştilor altor automobilişti care, în timp ce conduceau singuri pe vreme de noapte de-a lungul altor şosele singuratice şi neluminate, luaseră în maşină personaje fantomatice. Mulţi dintre aceşti aşa-numiţi autostopişti-fantomă au fost văzuţi de-a lungul anilor de numeroşi martori, sporind probabilitatea realităţii lor obiective. În astfel de cazuri, şoferul uluit descoperă în mod invariabil că o persoană care corespunde semnalmentelor pasagerului său, a fost ucisă cu câţiva ani în urmă într-un accident rutier mortal.

Un caz de „repetare” a iscat mare vâlvă în Africa de Sud, în vara anului 1978. În noaptea de 10 aprilie a acelui an, automobilistul sud-african Dawie Van Jaarsveld a luat în maşină o fată care făcea autostopul pe o şosea din apropierea oraşului Uniondale. După câteva mile, când s-a oprit să facă plinul de benzină, şoferul a constatat că pasagera lui plecase. Când s-a dus la poliţie, i s-a confirmat că un raport identic le fusese prezentat cu doi ani înainte de către un alt şofer pe nume Anton Le Grange. Investigaţiile ulterioare întreprinse de către cercetătoarea de fenomene paranormale Cynthia Hind au identificat fantoma ca fiind o anume Maria Roux, ucisă într-un accident pe 12 aprilie 1968, în locul în care o întâlniseră cei doi şoferi. Ea a fost recunoscută de ambii bărbaţi într-o fotografie. Relatări din ultimul deceniu arată că stafia a continuat să apară întotdeauna în acelaşi loc, în preajma zilei morţii ei şi, în mod invariabil, înfăţişându-se unor bărbaţi tineri care călătoreau singuri.

Deseori un anumit tronson de drum devine locul în care se concentrează atât de multe întâmplări de acest fel, încât capătă reputaţia de a fi bântuit de stafii. Un astfel de loc este Bluebell Hill, situat pe şoseaua naţională A229, la sud de Chatham, în comitatul Kent din Anglia. Semnalări ale unor întâmplări paranormale au început să apară din 1968, prezentând ambele variante ale temei principale: accidentul-fantomă şi sindromul autostopistului-fantomă.

Aceste întâmplări par să fi fost declanşate de moartea unei fetiţe, într-un accident ce a avut loc în 1965, la poalele colinei. De atunci, copilul a fost văzut în numeroase rânduri făcând semne maşinilor să o ia. Un martor al unei astfel de ocazii, Maurice Goodenough, conducea maşina în susul colinei, după ora douăsprezece, în noaptea de 13 iulie 1974, când fetiţa a apărut în lumina farurilor lui şi a dispărut în secunda următoare sub roţile maşinii. Îngrozit, domnul Goodenough a coborât şi a găsit copila, a cărei frunte sângera din abundenţă, zăcând pe şosea, cu trupul ghemuit. A acoperit-o cu o pătură şi a transportat-o pe trotuar, ducându-se apoi la cel mai apropiat post de poliţie, în Rochester, ca să înştiinţeze autorităţile. Însă când poliţia a ajuns la faţa locului, victima dispăruse lăsând în urmă doar pătura dar nicio urmă de sânge sau altceva care să sugereze că s-ar fi petrecut un accident. Misterul n-a fost rezolvat niciodată.

Un alt loc din Anglia preferat de o fantomă deosebit de insistentă este tronsonul şoselei naţionale A38 care trece prin apropiere de Wellington, în Somerset. Deşi a fost văzut de numeroşi martori, mai bine cunoscut este cazul în care autostopistul-fantomă a fost luat în maşină de un şofer de camion pe nume Harold Unsworth, în repetate rânduri în cursul anului 1958, înainte ca martorul uman să bănuiască măcar că era ceva ciudat în legătură cu pasagerul lui. Prima întâlnire a avut loc într-o dimineaţă ploioasă de pe la sfârşitul lui aprilie. Domnul Unsworth a

oprit ca să ia în maşină un bărbat între două vârste, îmbrăcat într-o pelerină de ploaie uşoară, care făcea autostopul în apropiere de hanul „Blackbird”, la o milă distantă de Hetherton Grange. Spre deosebire de pasagerul fantomatic al lui Roy Fulton, pasagerul lui Unsworth vorbea fără reţinere şi, la locul pe care-l indicase ca destinaţie a coborât salutând şi mulţumind. Când domnul Unsworth l-a reîntâlnit, în acelaşi loc ca şi prima dată, l-a luat din nou în maşină. Abia la a patra întâlnire, care a avut loc în noiembrie, a realizat în fine, straniul adevăr. De astă dată, în loc să urce în maşină ca de obicei, bărbatul l-a rugat să aştepte câteva clipe, până-şi aduce câteva bagaje. Domnul Unsworth a stat nemişcat vreme de douăzeci de minute, însă cel ce urma să-i fie pasager n-a mai venit, aşa că a pornit mai departe. Totuşi, după ce a parcurs câteva mile, şoferul de camion a fost uluit văzându-l pe acelaşi om că-i face semne cu o lanternă, încercând în mod evident să-l oprească. Deoarece de când îl văzuse ultima oară pe şoseaua A38, nu trecuse în aceeaşi direcţie niciun vehicul, domnul Unsworth nu putea pricepe cum de reuşise individul să ajungă în acest nou loc. A.început de asemenea să aibă impresia – deşi nu putea să explice bine cum – că fostul lui pasager avea într-adevăr ceva foarte ciudat. Astfel că, abandonându-şi obişnuita milostenie, domnul Unsworth s-a hotărât să nu se oprească. Văzând asta, personajul de pe marginea drumului s-a aruncat în faţa camionului. Unsworth a frânat brusc şi a coborât de la volan, doar pentru a constata că nu se petrecuse niciun accident. În schimb, la aproximativ treizeci de yarzi în urma lui, binecunoscuta siluetă stătea în drum ameninţând cu pumnul şi protestând cu strigăte mânioase împotriva refuzului şoferului de a-l lua în camion. Peste câteva clipe, individul a dispărut… topindu-se literalmente în aer.

E lesne de înţeles pentru ce aceste poveşti li se par

greu de crezut atât de multor adepţi ai gândirii raţionale. Este desigur mai uşor şi mai liniştitor să crezi că acei şoferi şi-au închipuit întreaga întâmplare în perioade de foarte mare oboseală sau fiind sub influenţa alcoolului. Totuşi acestea nu sunt nişte cazuri izolate. Poveştile sunt acum prea numeroase pentru a fi ignorate şi cu greu se poate admite că doar printr-o coincidenţă se desfăşoară astfel de întâlniri conform unui tipic caracteristic. Evident, este posibil ca multe dintre poveşti să nu fie altceva decât legende, iar altele ş-ar putea să fi fost înfrumuseţate într-o asemenea măsură încât să nu mai aibă decât o mică legătură cu incidentul real. Însă faptul că majoritatea autostopiştilor-fantomă sunt văzuţi de-a lungul mai multor ani de numeroşi martori, rămâne cea mai puternică dovadă în sprijinul realităţii lor obiective. Să fie oare halucinaţii create prin autosugestie, sau experienţe posibile autentice? Deocamdată nu suntem în măsură să judecăm. Însă un lucru rezultă clar: relatările despre fantome care bântuie rămân şi astăzi tot atât de frecvente ca oricând în trecut.

O relaţie cu extratereştrii?

1980

Printre persoanele care au studiat OZN-urile există multe care cred că guvernele de pretutindeni de pe această planetă au limitat cu grijă accesul publicului la dovezile faptice capabile să susţină realitatea obiectivă a acestui fenomen. O a doua teorie a conspiraţiei este aceea că unele guverne, dintre care se remarcă cel al Statelor Unite, au ascuns dovezi palpabile ale unor OZN-uri, existente sub forma unor farfurii zburătoare prăbuşite şi a unor extratereştri morţi. Există însă unii ufologi care au ajuns să creadă în mod serios într-o posibilitate încă şi mai stranie, şi anume că omenirea a luat deja contact cu fiinţe din afara Terrei şi că a beneficiat deja de cunoştinţele

obişnuite din tehnologia lor înaintată. Până acum, această idee extraordinară s-a bucurat de foarte puţină credibilitate în cercurile celor care se ocupă cu studiul OZN-urilor, iar în afara acestora este ignorată cu desăvârşire. Când foşti membri ai instituţiilor politice şi militare – printre care oameni de ştiinţă de la NASA, agenţi CIA pensionaţi, personal ex-militar şi alte persoane care, prin însăşi natura ocupaţiilor respective anterioare au avut acces la informaţii considerate strict secrete – s-au prezentat pentru a confirma această presupunere uluitoare, au fost făcuţ [de două parale, rapid şi eficient, de către mass-media. Însă deşi cei ce cred zvonurile sunt puţini, au existat mai multe semnalări despre OZN-uri care zburau la mică altitudine şi în formaţie, cu o măiestrie evidentă; semnalări care tind să vină în sprijinul acestei teorii a conspiraţiei – cea mai uluitoare dintre toate. O astfel de întâlnire a avut loc în America în 1980, şi pentru cei implicaţi a constituit o experienţă pe care o vor regreta cât vor trăi.

În jurul orei nouă, în seara zilei de 29 decembrie, două femei între două vârste mergeau cu maşina pe un drum singuratic în apropiere de Huffman, o suburbie a Houston-ului din Texas. Betty Cash, de cincizeci şi unu de ani, şi prietena ei Vickie Landrum, se îndreptau spre Dayton, unde urmau să se întâlnească pentru cină cu nişte prieteni. În maşină se mai afla şi nepotul doamnei Landrum, în vârstă de şapte ani, şi el a fost cel care a observat primul o lumină ce aluneca la mică înălţime deasupra privirilor, venind către vehiculul lor. Când s-a apropiat, lumina a putut fi văzută mai bine, desluşindu-se un obiect romboidal, de sub care izbucneau flăcări. Doamna Cash care era la volan a oprit maşina şi a coborât să privească, în timp ce doamna Landrum, foarte sperioasă, a rămas înăuntru să-şi liniştească nepotul care acum plângea isteric. Din mărturia ulterioară a doamnei

Cash reiese că obiectul emitea un zgome? t în impulsuri şi că radia o căldură intensă. După ce a plutit deasupra lor vreme de câteva minute, obiectul a început să se îndepărteze printr-o alunecare lentă; totuşi, în loc să se îndepărteze, a continuat să urmărească traseul drumului pe care călătoreau martorii. Ceea ce se pare că s-a petrecut după aceea constituie partea din poveste care deosebeşte întâlnirea lor de gradul trei de practic toate celelalte şi care i-a nedumerit pe cei mai muiti ufobgi. Deoarece, aşa cum au declarat ambele femei şi băiatul, obiectului strălucitor i s-au alăturat curând după aceea un mare număr de elicoptere care au fost identificate ulterior de doamna Cash ca fiind aparate Chinook cu dublu rotor, tip CH-47 – care au înconjurat OZN-ul părând să-l însoţească în călătoria sa în chip protector. Această formaţie uluitoare a rămas vizibilă câtva timp, într-atât de lentă era înaintarea obiectului şi a escortei sale de elicoptere militare. De fapt, femeile au susţinut că s-ar fi oprit în trei rânduri ca să coboare şi să privească nava aeriană, în timp ce aceasta dispărea treptat la orizont. Cei trei au ajuns la destinaţie la ora 9.50 P.M. şi fără a pierde vremea, le-au istorisit prietenilor şi familiilor acestora ciudatele întâmplări ale serii.

Totuşi, acesta nu a fost câtuşi de puţin sfârşitul poveştii lor. La câteva ore după strania întâlnire de gradul trei, Betty Cash a început să simtă o senzaţie de greaţă, stare care a coincis cu instalarea unei migrene înnebunitoare. Până la ivirea zorilor, celelalte două persoane care o însoţiseră în călătorie prezentau simptome asemănătoare şi medicii chemaţi să-i trateze au remarcat că pe trupurile martorilor se vedeau băşici ca de arsură, iar pe capete le apăruseră noduli ciudaţi care plesneau, lăsând să curgă din ei un lichid limpede. Betty Cash, care stătuse afară un timp mai îndelungat atunci când obiectul fusese cel mai aproape de ei, era cea mai grav afectată.

Ochii i s-au umflat, a rămas temporar oarbă, şi câteva săptămâni a suferit de intense crize de vomă şi diaree. A fost internată ca victimă a unor arsuri la „Parkway General Hospital” din Houston, unde s-a dovedit că starea ei depăşea posibilităţile de diagnosticare ale unui dermatolog şi, la externarea ei, pe la începutul lui februarie, starea ei nu se ameliorase absolut deloc. Odată cu trecerea timpului, lucrurile s-au înrăutăţit pentru ambele femei implicate şi fiecare a pierdut o mare cantitate de păr, care pur şi simplu se desprindea de pe cap. Şi mai grav a fost că, în primăvară, lui Betty Cash i-a apărut un cancer al sânului, care a necesitat o mastectomie.

Înspăimântătoarele efecte ulterioare ale întâlnirii lor erau

— Potrivit opiniei femeilor implicate – în mod evident rezultatul unei primejdioase doze de iradiere şi, deşi este improbabil ca adevărul în această problemă să fie dovedit vreodată, declaraţiile lor par să se încadreze în limitele posibilului. Este interesant de remarcat că atât doamna Cash cât şi doamna Landrum erau ferm convinse că nava fie că era de origine americană, fie că survola spaţiul aerian american cu acordul forurilor militare americane, şi doamna Cash a mers până la a da în judecată guvernul SUA cerând douăzeci de milioane de dolari ca despăgubire pentru rănile ei îngrozitoare. Procesul a fost pierdut pe motivul că niciun obiect corespunzând descrierii martorei nu aparţinea vreunei ramuri a forţelor militare ale Statelor Unite şi nici nu era exploatat sau aflat în curs de construire de vreuna din ele. Este posibil ca aceste precizări făcute în faţa tribunalului să fi fost reale totuşi, dată fiind certitudinea femeilor care au văzut uluitorul spectacol desfăşurat pe cerul de deasupra Texasului şi cântărind lucrurile prin prisma suferinţelor lor de netăgăduit, multe persoane continuă să creadă că ciudata legătură a avut într-adevăr loc în acea noapte de

decembrie din 1980.

Grindină gigantică

1981

În prima săptămână a lunii iunie din 1981, o englezoaică în vârstă de nouăzeci şi cinci de ani, pe nume Mary Nickson, din Wirral, comitatul Cheshire, îşi mătura covorul din dormitor când a auzit un trosnet înspăimântător şi s-a pomenit sub o ploaie de tencuială. După ce şi-a revenit, a văzut care era cauza acelui haos: pe pardoseală se afla o bucată de gheaţă de mărimea unei mingi de fotbal, înconjurată de câteva fragmente mai mici. În mod evident, bolovanul de gheaţă căzuse de la mare înălţime, trecând prin acoperiş şi plafon. Dacă femeia s-ar fi aflat cu câţiva centimetri mai la stânga, fără îndoială că ar fi fost ucisă. Aproape la trei săptămâni după aceea, în ziua de 24 iunie, un bulgăre de gheaţă aproximativ de aceiaşi mărime a căzut pe o casă situată pe strada Stembridge din Anerley, în comitatul Kent, făcând o gaură în acoperiş cu un diametru de două picioare. Proiectilul a trecut razant pe lângă copilul Joe Wells, în vârstă de cinci ani, care dormea în dormitorul lui. Deşi s-a sfărâmat în fragmente mai mici, cel mai mare dintre acestea a fost recuperat de proprietarul casei, constatându-se că avea o greutate de aproximativ cinci kilograme. Au mai trecut trei săptămâni şi a fost rândul englezului Stephen Puckering să scape ca prin urechile acului de un bolovan de gheaţă căzut din cer. În timp ce făcea surf, aflându-se în vacanţă în sudul Franţei, la lacul Saint Cassien, în apropiere de Cannes, a rămas ameţit rău, după ce a fost izbit în cap de o bucată de gheaţă de mărimea unei mingi de tenis care a căzut din cer senin, pe o vreme călduroasă. Deşi a fost temporar orbit, lucrurile ar fi putut fi şi mai rele. În ziua de 28 septembrie, un bloc de gheaţă mult mai mare s-a prăvălit peste locuinţa familiei Pearce din localitatea

Yateley, comitatul Hampshire, provocând stricăciuni considerabile. Şi peste unsprezece zile, o altă ploaie de gheaţă anormală a avut loc în districtul Fleet al aceluiaşi comitat. În fine, cea mai mare dintre toate bucăţile de gheaţă a căzut la 15 octombrie, pe clădirea anexă a unei case ţărăneşti, proprietatea lui Michael Mogridge, din Dorşet. Această imensă bucată – apreciată ulterior ca având o greutate de câteva chintale – nu numai că a distrus practic acoperişul de ardezie al anexei, dar în cădere, a rupt câteva grinzi masive de lemn.

E greu de explicat de ce tocmai în anul 1981 trebuia să fie o asemenea concentrare de căderi de gheaţă anormale în Anglia şi Franţa, însă fenomenul în sine nu este deosebit de rar. Ba mai mult, explicaţiile obişnuite oferite pentru aceste întâmplări – şi anume că bucăţile de gheaţă ar fi căzut de pe un avion – ar fi trebuit să fie tratate cu precauţie de misterologi. Desigur că la mari altitudini, apa poate forma gheaţă pe fuselajul avionului pentru ca ulterior să se desprindă şi să cadă, atunci când avionul pătrunde într-un strat de aer mai cald. Au existat de asemenea cazuri în care, substanţe dezinfectante şi alte materiale s-au scurs din toaletele unor avioane şi au îngheţat imediat. Totuşi, nu toate bucăţile de gheaţă sunt alcătuite din ape de scurgere şi multe au căzut pe pământ în locuri foarte îndepărtate de rutele avioanelor. De fapt, unele dintre cele mai mari bucăţi de gheaţă semnalate vreodată au provenit dintr-o epocă anterioară apariţiei aparatelor de zbor. De exemplu, la 14 august 1849, ziartil londonez *Times* a descris căderea unei mari mase de gheaţă, cântărind mai mult de o jumătate de tonă, pe o pajişte în apropiere de Ord, pe insula Skye din Scoţia. Un bloc a cărui circumferinţă a fost estimată la mai bine de douăzeci de picioare şi care avea o grosime pe măsură, a căzut după un înspăimântător tunet. Din examinările făcute a reieşit că era perfect transparent şi afcătuit din

cristale romboidale cu lungimi între unu şi trei inci.

O altă teorie care susţine că blocurile uriaşe de gheaţă care apar din senin ar putea fi de origine extrapământeană – atfei spus meteoriţi de gheaţă – este mai cnsdbră. Ţinând seama de dificultăţile întâmpinate în explicarea unor astfel de căderi, nu este de mirare că mai multe zeci de ani, în prima parte a secolului douăzeci, meteorologii au respins din start asemenea relatări. Totuşi, la 2 aprilie 1973, existenţa lor ca fapt real a fost în cele din urmă dovedită când o bucată de gheaţă, cântărind peste două kilograme, era să-l nimerească pe doctorul Richard Griffiths, în timp ce acesta mergea pe un drum mărginit de arbori, la periferia oraşului Marchester din Anglia. În calitatea sa de om de ştiinţă şi meteorolog, Griffiths a fost un martor credibil şi a avut prezenţa de spirit de a lua acasă o mostră pe care a congelat-o. Ulterior a studiat-o în laboratorul Institutului de Ştiinţă şi Tehnologie din Manchester şi, printr-o analiză atentă a structurii cristalelor de gheaţă, a stabilit că obiectul era alcătuit din cincizeci şi unu de straturi de gheaţă, despărţite prin straturi de bule de aer captive. Nu părea să semene cu niciun tip cunoscut de grindină, iar analiza chimică a exclus practic posibilitatea căderii lui dintr-un avion. O altă serie de teste au sugerat că era posibil ca gheaţa să se fi format din apa norilor, însă diverse experienţe prin care s-a încercat reproducerea efectului în laborator n-au reuşit să creeze nimic asemănător cu ciudata structură cristalină a bucăţii de gheaţă.

În cele din urmă Griffiths şi oamenii de ştiinţă au fost nevoiţi să abandoneze orice speranţă de rezolvare a enigmei. Un om de ştiinţă a rezumat astfel frustrarea lor: „Toate sunt negaţii”.

O mulţime de constatări despre ceea ce nu este şi niciun cuvânt despre ceea ce este de fapt. Nu vă pot da niciun răspuns; nici măcar o jumătate de răspuns.

Aruncătorul de flăcări uman

1982

Romanul *Firestarter*[44] al lui Stephan. King prezintă povestea unei fete a cărei putere mentală de a da foc obiectelor devine propria ei distrugere când CIA decide s-o folosească ca pe o armă. E lesne de înţeles că majoritatea oamenilor consideră povestirea ca pe un exemplu de pură ficţiune, aşa cum şi este de fapt; totuşi, ciudatul caz descris de autorul cărţii era foarte real.

Pe la începutul anului 1982, un copil italian în vârstă de zece ani, Benedetto Sepino, originar din localitatea balneară Forina, nu departe de Roma, a descoperit că putea să dea foc obiectelor doar uitându-se la ele şi concentrându-se intens. Primele care au ars au fost nişte reviste pe care Benedetto le citea în sala de aşteptare a unui dentist. Chiar a doua zi dimineaţă, mama lui a găsit aşternuturile fiului ei cuprinse de flăcări şi nefericitul băiat a suferit arsuri înainte de a putea fi smuls din somn. În următorul incident a ars un obiect din material plastic pe care îl ţinea în mână unchiul lui. Pretutindeni unde se ducea, micul Benedetto era sigur că îl însoţea şi căldura pe care o genera cu mintea lui. Mobilele şi diverse alte obiecte le transforma în scrum, când le atingea cu vârful degetelor. Unii martori susţin că în asemenea momente mâinile băiatului începeau să capete o strălucire anormală. Înspăimântaţi, părinţii lui Benedetto l-au dus la doctor şi, după ce scepticismul conferiei medicale a fost complet înlăturat prin demonstraţii concludente, băiatul a fost supus atenţiei unuia dintre cei mai de seamă savanţi ai Italiei. Unul a sugerat că sursa puterii sale era electricitatea statică, deşi doctorul Giovanni Ballerion, decanul facultăţii de medicină fizică de la Universitatea din Roma avea reţineri. Între timp, profesorul Mario Scunio de

44 Firestarter: în traducere literală = „lncendiatoarea“ (n.t.)

la Centrul Socio-medical din Tivoli a declarat că testele indicau că din punct de vedrere fizic băiatul era perfect normal. După părerea sa, băiatul se simţea stânjenit de atenţia ce i se acorda pentru ceva ce el ştia că, în general, erau doar accidente involuntare. „Eu nu vreau ca obiectele să ia foc. Dar ce pot să fac?”, i-a spus el reporterului unui ziar din Roma. „Le, privesc, ele se aprind şi ard cu flacără”.

E posibil ca „aruncătoarele umane de flăcări să fie rare dar secolul douăzeci nu duce lipsă de alte exemple.

În 1921, un băiat de unsprezece ani care locuia în Budapesta, Ungaria, făcea să izbucnească incendii în încăperi atunci când se mânia, şi în timp ce dormea era lins de flăcări care îi pârjoleau perna. În 1934, altă adolescentă, Anna Monara din Trieste, Italia, producea lumini albastre care fulgerau pe deasupra trupului ei când dormea. În niciunul din aceste cazuri, ca şi în cazul lui Benedetto, copiii aflaţi în centrul enigmei nu puteau susţine că aveau un control conştient asupra straniei combustii pe care o generau. Totuşi, e posibil ca aceasta să nu fie o caracteristică universală a incendiatorului, cel puţin nu şi în opinia unor tribunale.

În acelaşi an în care Benedetto şi-a descoperit îndoielnicul har, o doică scoţiană în vârstă de nouăsprezece ani, pe nume Carole Compton, care lucra tot în Italia, s-a pomenit în închisoarea din Neapole, suspectă de tentativa de a-i arde de vii pe copilaşii lăsaţi în seama ei. Cu câteva prilejuri, pătuţurile bebeluşilor au fost cuprinse de flăcări. Localnicii au etichetat-o pe Compton drept „vrăjitoare”; în sistemul de justiţie italian a fost socotită incendiatoare cu premeditare. Totuşi, dacă ar fi să dăm crezare unor martori oculari, pare lucru cert că fata nu stârnea focul în mod deliberat – cel puţin nu în mod natural – şi n-au fost găsite nici urme de substanţe inflamabile de către experţii juridici. La proces, profesorul

Vitolo de la Universitatea din Pisa, a admis că: „În toţi cei patruzeci şi cinci de ani în care am făcut astfel de cercetări, n-am mai văzut niciodată acest gen de flăcări” Compton însăşi a complicat misterul refuzând să respingă acuzaţiile şi declarând chiar că inteligenţele invizibile erau de fapt răspunzătoare de incendii. Deşi la următoarea înfăţişare a fost găsită vinovată; puţine persoane din sistemul juridic italian credeau că era posibil ca tânăra scoţiană să fie realmente vinovată de ciudata serie de incidente, şi în curând a fost pusă în libertate.

Enigma italiană s-a repetat şi în alte părţi, adesea cu urmări tragice. În 1921, Samantha Piper, o infirmieră de douăzeci de ani, care lucra într-un azil de bătrâni din Bentwood, în Exess, a fost condamnată pentru uciderea unei bătrâne aflate în grija ei. Într-o dimineaţă, alţi membri ai personalului o găsiseră pe bătrână în flăcări. Remarcând că izbucneau multe incendii fără vreun motiv aparent şi în alte clădiri unde fusese prezentă Samantha, şi ţinând seama de fosta boală mentală a ei, tribunalul a tras concluzia că ea trebuie să-i fi dat foc cu bună ştiinţă pacientei sale, din răutate. Totuşi, Samantha nu şi-a recunoscut vina şi când instanţa a dat verdictul n-a luat în considerare faptul că în cursul ultimelor luni, în complexul Bentwood, se constataseră mai mult de opt incendii, dintre care câteva

— Aşa cum a recunoscut chiar şi personalul – nu puteau fi opera acuzatei. Samantha Piper se mai află şi acum după gratii, deşi în privinţa vinovăţiei sale persistă un semn de întrebare.

Sindromul incendiatorului pare să urmeze un model al unor spiriduşi, prin aceea că tulburările tind să emane de la copii, adolescenţi sau adulţi tineri. Rămâne de văzut dacă există vreo legătură între cele două fenomene. Tot ce putem spune cu certitudine este că ele sunt pe deplin reale.

Experimente privind reîncarnarea

1983

De când cu controversatul caz din 1952 al lui Bridey Murphy, părerile experţilor medicalf au fost împărţite cu privire la relevanţa aparentelor amintiri din vieţi anterioare readuse în minte sub influenţa hipnozei. Cei care neagă cu fermitate credinţa în reînviere, sugerează că aceste aşa-zise amintiri din vieţi anterioare, se formează sub îndrumarea hipnotizatorului însuşi. Subliniind faptul că hipnotizatorii care dau spectacole pe scenă îi pot face pe oameni să se poarte în mod ciudat, deseori realizând imitaţii plauzibile deşi stilizate ale aproape oricărei persoane şi al oricărui animal sau obiect, aceşti sceptici susţin că în starea mult mai profundă a hipnozei regresive, în mintea omenească pot avea loc schimbări mai importante, care deschid eventual canale de gândire creatoare şi de retrăire a unor amintiri care depăşesc posibilităţile subiectului în stare conştientă. După ce în decursul vieţii lor actuale au absorbit foarte multe informaţii, e posibil ca adulţii hipnotizaţi în felul acesta să se inspire din materialul însuşit în timpul acestei existenţe. Ba mai mult, creierul omenesc este capabil să înmagazineze, în cele mai întunecoase ascunzişuri, toate impresiile senzoriale care au pătruns vreodată în el. Această memorie ascunsă, cunoscută sub denumirea de criptomnezie, a fost oferită de scepticii reîncarnării drept explicaţie pentru exemplele de regresie în vieţi trecute care stârnesc mare nedumerire.

Susţinătorii tehnicii regresiunii n-au întârziat totuşi să evidenţieze faptul că regresiile cele mai impresionante au implicat transformări faciale şi variaţii ale timbrului vocii în concordanţă cu prezenţa unei alte personalităţi. Deseori, spre uimirea celor care au fost martorii unor astfel de întâmplări, oamenii care îşi amintesc perioade

dintr-o vârstă înaintată anterioară au căpătat o expresie rătăcită sau un chip tras, în timp ce ridurile de pe feţele unor subiecţi bătrâni aproape au dispărut atunci când îşi aminteau despre o tinereţe precedentă. Schimbările fizice pot fi chiar şi mai spectaculoase: unii cercetători au consemnat situaţii în care persoanele regresate prezentau aspectul unor stări maladive ca de exemplu spasme musculare pe chipurile victimelor congestiei cerebrale. Unui subiect de origine britanică i-a apărut în jurul gâtului urma purpurie lăsată de o funie atunci când şi-a amintit cum s-a spânzurat, iar un altul, care a murit din cauza unei bătăi, a prezentat vânătăi mari pe tot trupul. Totuşi, în mod invariabil, amănuntele specifice ale amintirilor din vieţi anterioare ale persoanelor regresate sunt cele care s-au arătat a fi cele mai convingătoare dovezi ale realităţii fenomenului.

În martie 1983, un documentar al televiziunii australiene care trata tema reîncarnării i-a captivat pe telespectatorii de pe întreg cuprinsul subcontinentului şi I-a impresionat pe mulţi care, până atunci, fuseseră sceptici în privinţa posibilităţii migraţiei sufletului. În documentarul intitulat *Experimente privind reîncarnarea*, patru gospodine obişnuite din Sidney păreau să fi fost transportate cu secole în urmă sub influenţa hipnoterapeutului Peter Rouser. Una dintre ele, Cynthia Henderson, şi-a reamintit viaţa ei ca aristocrată franceză, folosind expresii colocviale nemaiauzite în Franţa de veacuri. Deşi femeia nu călătorise niciodată în Europa, a fost în stare, să conducă fără nicio dificultate o echipă de filmare la faţa locului, unde se mai înălţau încă ruinele unei clădiri. Cea de-a doua, Helen Pickering, şi-a amintit viaţa ei anterioară ca fiind James Burns, născut în oraşul scoţian Dunbar în anul 1801 – un bărbat despre care se ştie că a existat. Ca dovadă a vieţii sale, doamna Pickering a desenat planuri ale Colegiului „Marshall” din Aberdeen,

unde declara – r în mod corect – că studiase

Burns; planuri care, deşi foarte diferite faţă de clădirea care ocupă actualmente terenul, prezentau o incredibilă asemănare cu un set de planuri descoperite ulterior, în arhivele colegiului scoţian. Aşa cum sublinia documentarul, ar fi fost imposibil ca doamna Pickering să fi văzut arhivele şi să fi corectat antecedentele scoţianului din secolul al optsprezecelea.

Ca o coincidenţă, acelaşi an 1983 avea să scoată la iveală unul dintre cele mai convingătoare cazuri de regresie dintr-o viaţă anterioară, constatate în Anglia. Medicul hipnotizator, Joe Keeton, efectuase deja câteva mii de regresii, înainte de a-l fi întâlnit, în ianuarie 1983, pe ziaristul londonez, Roy Bryant. Ziarul local la care lucra, *Evening Post*, îi ceruse acestuia să scrie o serie de articole despre probleme paranormale, iar el intenţiona ca pe unul dintre acestea să îl dedice dovezilor privitoare la reîncarnare. Pentru a da articolului său o notă personală, a propus ca Keeton să-l hipnotizeze astfel încât să le poată descrie cititorilor senzaţiile efective pe care le trăieşti când eşti regresat. Deşi până atunci Bryant nu fusese niciodată hipnotizat, Keeton era de acord să-i fie puse la încercare afirmaţiile. S-a dovedit că ziaristul avea să-l ofere lui Keeton unul dintre cele mai. interesante cazuri studiate de el vreodată. Sub hipnoză, Bryant şi-a amintit câteva identităţi anterioare printre care şi cea a unui soldat numit Reuben Staffond care. a luptat în războiul din Crimeea, după care s-a înapoiat în Anglia, unde şi-a petrecut restul zilelor ca barcagiu pe Tamisa. Din câte şi-a amintit Bryant, viaţa lui Stafford a început în 1822, când s-a născut la Brighthelmuston şi s-a încheiat în 1879, când a murit înecat. Retrăindu-şi *eul* anterior, ziaristul şi-a recăpătat accentul greoi, specific comitatului Lancashire. Impresionaţi de experiment, doi martori, membri ai echipei de cercetători ai lui Keeton, Andrew şi Margaret Shelby, au

încercat să găsească documente doveditoare ale existenţei acelui om.

La biblioteca „Guildhall” din Londra, cei doi au avut norocul să găsească o listă nominală a soldaţilor participanţi în războiul din Crimeea. Pe listă figura şi sergentul Reuben Stafford. Documentul cuprindea şi detalii referitoare la cariera ulterioară a sergentului Stafford. Cu următorul prilej de regresie, toate aceste date găsite de cei doi cercetători s-au dovedit a fi reale. Acesta n-a fost însă sfârşitul cercetărilor întreprinse de cei doi Shelby. Ei au descoperit certificatul de deces al fostului sergent Stafford, din care reieşea că a fost îngropat la East Ham, în groapa săracilor, fapt relatat şi de către Bryant în starea de hipnoză regresivă.

Există oare vreun mijloc prin care aceste fapte ar fi putut fi cunoscute fără intervenţia unor asemenea experimente? în cazul de regresie al ziaristului, cu greu se poate pune problema posibilităţii criptomneziei, deoarece amănuntele din fişa militară a defunctului soldat au rămas bine ferite de privirile publicului. Dacă Keeton şi colaboratorii săi nu au săvârşit o înşelătorie bine pusă la punct, atunci revenirea la viaţă a veteranului din Crimeea în trupul unui ziarist din secolul douăzeci ar părea să fie un pariu cu mari şanse de câştig.

Povestea gropilor

1984

Când apar brusc gropi mari în sol, mintea îţi prezintă imediat şi un răspuns firesc. În nouăzeci şi nouă la sută din cazuri, subita mişcare a pământului este rezultatul unei prăbuşiri naturale sau create de om. Totuşi, se pare că uneori găuri stranii apar fără niciun motiv aparent.

În ziua de 18 octombrie 1984, fraţii Rich şi Peter Timm, păşteau vitele în apropiere de Grand Coulee, în statul american Washington, când au dat peste o

depresiune de formă neregulată, cu dimensiuni aproximativ de zece pe şapte picioare şi o adâncime de circa zece picioare, pe un teren învecinat cu un lan de grâu. Cei doi Timm strânseseră recolta de pe acel teren în luna precedentă şi erau siguri că groapa fusese făcută după aceea. Pentru ce şi de către cine le era mai puţin clar. Uimirea fraţilor a sporit când au găsit pământul lipsă la o distanţă de şaptezeci de picioare mai spre nord-vest. Bucăţi mici de pământ erau presărate într-un semicerc ce legau cele două locuri. Faptul era straniu şi lipsit de o explicaţie logică. În săptămâna următoare fermierii nedumeriţi au făcut apel la Don Aubertin, director de mină care lucra pentru indienii Colville, a căror rezervaţie se învecina cu proprietatea lor. La început, Aubertin a considerat că posibilitatea căderii unui meteorit era răspunsul cel mai potrivit, dar şi-a schimbat părerea după ce geologul Bill Utterbach a afirmat că era cu neputinţă ca groapa să fie un crater. Raţionamentul geologului era simplu: pereţii verticali şi fundul plat al gropii nu păreau să fi fost făcuţi printr-un impact vertical, ci mai degrabă printr-o ridicare, deoarece rădăcinile plantelor existente în pământul mutat erau intacte. Acest amănunt i-a intrigat şi mai mult pe cercetători. Părea imposibil ca fără folosirea unui mecanism, blocul de pământ să poată fi deplasat. Dar cum s-ar fi putut crea un asemenea efect? Ipoteza unui ciclon a fost abandonată deoarece acesta ar fi lăsat unele urme ale acţiunii sale de smulgere. Aşa ceva n-ar fi explicat acurateţea operaţiunii şi nici absenţa oricărei deteriorări a gardului din apropiere. Şi astfel, cauza fenomenului de la Grand Colee a rămas un mister. Când a fost contactat un purtător de cuvânt al Reţelei Evenimentelor Ştiinţifice din cadrul Institutului „Srwthsonian”, acesta a recunoscut că nu mai cunoscuseră niciun fenomen asemănător şi că nu aveau „nicio ipoteză” cu privire la forţa care ridicase cele trei tone de pământ şi

le depusese intacte la o distanţă de şaptzci de picioare. Oricât de bizară pare această poveste ea nu este lipsită de precedente. În 1954, ziarele franceze descriau o stranie gaură ovoidală care apăruse peste noapte, pe un câmp din apropiere de Poncey-sur-l'Lgnon. Geologii care au vizitat zona au rămas nedumeriţi iar reporterii care au fotografiat locul au relatat cititorilor că pământul din groapă dădea impresia că ar fi fost supt de un aspirator uriaş. În februarie 1979, din nou în America, cercetătorii din cadrul Grupului de Studii Geologice şi Minerale din Utah au descoperit o stranie gaură în formă de cruce, cu o deschidere de circa paisprezece picioare, care prezenta multe dintre caracteristicile care aveau să fie evidente cinci ani mai târziu la fenomenul din statul Washington. Un raport referitor la descoperire definea originea găurii printr-un singur cuvânt: „Misterioasă" Totuşi, dintre toate, povestea cea mai bizară se referă la trei cratere identice, cu diametru de optsprezece picioare şi adânci de cincisprezece picioare, care au apărut una lângă cealaltă în Venice Center, statul New York, exact la aceeaşi dată – 12 noiembrie – în trei ani consecutivi: 1966, 1967 şi 1968. Gropile au fost găsite după o puternică explozie, care a putut fi auzită la o depărtare de câteva mile, cu toate că în niciunul din cazuri nu a ieşit la lumină nicio dovadă a vreunei explozii şi nici vreun motiv pentru utilizarea ei. Aşa cum a remarcat un scriitor: „Va trece probabil mult timp până vom ajunge să pricepem povestea gropilor".

1985

Portrete care au adus nefericire

Dintre toate coincidenţele misterioase, incendiile „Băiatului care plânge", din vara şi toamna anului 1985, au umplut cu titluri mari ziarele din întreaga Anglie. Pe scurt,

povestea poate fi rezumată astfel: după o serie de incendii izbucnite în locuinţe particulare – cazuri fără nicio legătură între ele – s-a descoperit că acelaşi tablou, o reproducere ieftină a unui băieţel care plânge, fusese prezent în fiecare din încăperile în care izbucniseră incendiile. Acest amănunt ar fi putut fi trecut cu vederea ca o împrejurare nesemnificativă deşi puţin cam ciudată, dacă nu s-ar fi întâmplat ca în toate cazurile, fără excepţie, tabloul să scape intact în timp ce materialele din jurul lui fuseseră distruse aproape în întregime.

Incredibilul fenomen a devenit de domeniu public pe la începutul lui septembrie, după ce un pompier din Yorkshire, Prefer Hall, a fost citat într-un ziar naţional ca declarând că brigăzile de pompieri de pe întreaga zonă de nord a Angliei găsiseră nenumărate exemple ale aceluiaşi tablou, rămase neatinse în urma unor incendii ale căror cauze nu putuseră fi descoperite. Hali îşi exprimase opinia după ce propriul său frate, Ron, care nu voise să ia în serios povestea, ba chiar cumpărase în mod deliberat o copie a „Băiatului care plânge” pentru a dovedi inexistenţa piezei rele, şi-a găsit la scurtă vreme după aceea locuinţa din Swallownest, o localitate situată în sudul Yorkshire-ului, arsă până în temelii. Văzând că tabloul fusese scos intact din ruinele carbonizate, Ron Hall s-a grăbit s-o calce în picioare.

În urma publicării poveştii iniţiale, un cotidian naţional a declarat că primise un potop de apeluri de la deţinători de „TCB”[45]-uri care trecuseră prin experienţe asemănătoare. Dora Brand din Mitcham, comitatul Surrey, şi-a văzut casa transformată în rug la şase săptămâni după ce cumpărase tabloul. Sandra Craska din Kilburn spunea că ea, sora ei, mama ei şi o prietenă fuseseră toate victimele unor incendii după ce cumpăraseră copii ale

---

45 TCB: Prescurtare de la denumirea în limba engleză a tabloului „The Crying Boy" (n.t.)

tabloului. Alte relatări au sosit din Leeds, Nottingham, Oxfordshire şi din insula Wight. În ziua de 21 octombrie, hotelul „Parillo Pizza Palace” din Great Yarmouth, Norfolk, a fost distrus de foc deşi tabloul său rămăsese, bineînţeles, intact. Trei zile mai târziu, familia Godber din Herringthorpe, în sudul Yorkshire-ului, şi-a pierdut locuinţa în urma unui incendiu inexplicabil; „TCB”-ul agăţat pe peretele camerei de zi a rămas neatins în vreme ce tablourile aflate în jurul lui se transformaseră în scrum.

În ziua următoare, la Heswall, în Merseyside, două tablouri din camera de zi şi respectiv sufrageria unei case aparţinând familiei Amos au fost găsite intacte după ce o explozie de gaze a făcut să sară în aer clădirea. Într-un interval de douăzeci şi patru de ore, semnalarea unui alt incendiu „TCB”, de astă dată în locuinţa fostului pompier Fred Tower din Telford, Shropshire, a provocat renaşterea interesului faţă de piaza rea, şi un ziar a mers până la a sugera ca posesorii de „TCB”-uri să asiste la arderea în public a tablourilor.

Deşi majoritatea oamenilor din Marea Britanie considerau că povestea era un amuzament dintr-un „sezon aiurit”, alţii erau mai circumspecţi. Până în noiembrie se părea că numeroase persoane suferiseră prăbuşiri nervoase cauzate – din câte se bănuia – de convingerea că erau bântuiţi de „TCB”-ul pe care-l distruseseră. O femeie din Leeds a rămas încredinţată că tabloul era vinovat de moartea soţului şi a celor trei fii ai ei, în urma unui incendiu, în vreme ce doamna Woodward din Forest Hill, Londra, avea de asemenea impresia că era răspunzătoare de pierderea fiului, a fiicei, a soţului şi a mamei sale, în accidente distincte, toate asociate cu focul. Când au fost solicitate să-şi spună părerea cu privire la isteria tot mai mare iscată de tablouri, câteva brigăzi de pompieri au refuzat să discute despre acel subiect sau să participe la diversele arderi în public care aveau loc în întreaga ţară.

Totuşi, ciudatele poveşti n-au vrut să moară.

În ziua de 12 noiembrie, Malcolm Vaughan din Church Down, Gloucestershire, a ajutat la distrugerea „TCB”-ului unui vecin. Când s-a înapoiat acasă, şi-a găsit propria cameră de zi în flăcări, din cauze pe care, ulterior, pompierii au fost incapabili să le explice. Câteva săptămâni mai târziu, un incendiu misterios care a făcut ravagii într-o casă din Weston-super-Mare, în Avon, ucigându-l pe cel care locuia în ea – William Armitage, în vârstă de şaizeci şi şapte de ani – a apărut în presă, mai ales că lângă cadavrul carbonizat fusese găsit un „TCB” intact. Unul dintre pompierii care s-au ocupat de stingerea incendiului a fost citat ulterior ca spunând: „Până acum n-am crezut niciodată în piaza rea. Dar când într-o cameră complet distrusă dai peste un tablou şi vezi că este literalmente intact, treaba e foarte ciudată”.

Asta ca să nu spunem direct că este de-a dreptul înspăimântătoare.

1986

1986

Animale apărute în locuri nefireşti

@În dimineaţa zilei de 17 iunie 1986, un automobilist care trecea prin zona Morange-Silvange din regiunea Moselle din Franţa s-a mirat văzând un cangur mare care traversa drumul în faţa lui, la aproximativ o sută de metri depărtare de vehiculul său. Când şoferul a semnalat incidentul poliţiei, s-au făcut cercetări la o grădină zoologică nou înfiinţată în apropiere de Hagodange, care urma să se deschidă peste câteva săptămâni. Funcţionarii de la grădina zoologică au exclus posibilitatea ca făptura să fie unul dintre „pensionarii” lor, subliniind că lotul lor de marsupiale ce le fusese expediat din Australia încă nu sosise. Deşi sceptici cu privire la semnalarea cangurului au

ajutat totuşi poliţia să cerceteze zona şi, spre marea lor uimire, au zărit o făptură ce părea să semene cu un cangur. Având o înălţime de aproximativ un metru şi jumătate, a fost văzută ţopăind pe picioarele din spate. Apariţia avut loc în aceeaşi după-amiază în care mai mulţi localnici au declarat că văzuseră doi canguri pândind pe după tufişurile din apropierea unui sat. În mod deloc surprinzător, cangurii-fantomă din Morange-Silvange s-au bucurat de o atenţie considerabilă din partea mediilor de informare în masă, mai ales după ce jandarmii uluiţi au recunoscut că nu primiseră nicio plângere referitoare la canguri dispăruţi din circuri sau din colecţii particulare. Însă când nu s-au mai semnalat alte apariţii, povestea şi-a pierdut treptat interesul în ochii publicului şi, în anul următor, puţini francezi erau gata să admită că crezuseră vreodată în existenţa unor canguri sălbatici ţopăind liberi prin patria lor.

Povestea relatată mai sus nu este decât un exemplar al unui fenomen surprinzător de des întâlnit: apariţia unor animale nepotrivite cu mediul, în locuri situate la mari depărtări de habitatul lor natural şi în situaţii care desfid orice explicaţie logică. De fapt, fiecare ţară din Europa occidentală a avut partea ei de exemple ciudate în care fiinţe exotice – insecte, peşti, şerpi, reptile şi chiar şi unele mamifere mari – au apărut brusc în cele mai bizare împrejurări. Deşi Europa este legată prin uscat de alte continente are totodată şi o populaţie densă. Aşadar este greu să-ţi închipui că nişte animale ar putea să se deplaseze de capul lor pe distanţe mari fără a fi văzute, iar explicaţiile obişnuite pentru aceste sosiri neaşteptate par în mod cert nesatisfăcătoare. Pe de altă parte, cele mai elaborate scenarii paranormale – că ar fi fost teleportate peste mii de mile printr-un mecanism sofisticat; că sunt vedenii; că reprezintă o repetare spontană a unor făpturi care cândva, în vremuri străvechi, au ocupat aceeaşi

regiune – sunt imposibil de dovedit.

Însă, indiferent dacă înclinăm spre interpretarea naturală sau spre cea supranaturală a acestor apariţii, este clar că nu le putem respinge în bloc ca fiind halucinaţii, poveşti imaginare sau plăsmuiri ale mass-mediei. În decursul actualului secol, printre speciile mai mari de mamifere neindigene fie văzute de aproape, fie fotografiate, fie capturate sau împuşcate au fost nenumăraţi lupi, porci spinoşi, şacali, maimuţe, hiene, antilope africane şi iaci tibetani. În Anglia au fost văzuţi chiar crocodili, ratoni şi canguri dintr-o specie de talie mică, în număr atât de mare încât este imposibil să fie trecuţi cu vederea, ca fiind halucinaţii.

Există în mod cert o colonie destul de mare de canguri de talie mică ce se găseşte în pădurea Ashdown din East Sussex cel puţin încă de pe la începutul anilor 1940 şi unele exemplare sunt prinse câteodată de poliţie şi predate grădinilor zoologice iar alteori sunt găsite călcate de automobile pe şoselele comitatelor din, centrul Angliei. Rămâne neclar modul în care au ajuns acolo aceste specii mici de canguri, însă existenţa lor în carne şi oase nu este pusă în discuţie, nici măcar de cei mai sceptici zoologi.

Porcii spinoşi, deşi odinioară des întâlniţi în Anglia evului mediu, au fost – după cum s-a presupus – vânaţi până la dispariţia speciei către sfârşitul secolului al şaptesprezecelea. Totuşi, pe la începutul anilor 1970, au existat prea multe semnalări ale prezenţei lor pentru a fi ignorate, iar în vara anului 1972 un mascul de nouăzeci de kilograme a fost prins viu într-o grădină din Odiham, în Hampshire. De atunci s-au mai găsit doar două exemplare moarte, unul împuşcat de un fermier din Hampshire şi un altul ucis într-un accident rutier în apropiere de Nairn, în ţinuturile muntoase scoţiene.

Se consideră de asemenea că urşii bruni ar fi dispărut ca specie din Anglia, totuşi au existat câteva

semnalări recente ale unor urşi care au fost văzuţi alergând în libertate In Yorkshire, Bedfordshire, Norfolk şi alte zone periferice din jurul Londrei. Poliţia a luat în serios toate aceste rapoarte şi a efectuat cercetări, înarmată cu carabine cu repetiţie. Cu toate acestea nu s-a descoperit nimic concret.

Posibilitatea ca reptile subtropicale mari, cum sunt aligatorii şi crocodilii, să hoinărească prin regiunile rurale britanice pare la prima vedere o sugestie absurdă. Cu toate acestea, ca şi mamiferele apărute în locuri nefireşti, continuă şi ele să fie descoperite arareori. În august 1966, un aligator lung de şase picioare a fost găsit dormitând paşnic într-o grădină de pe o alee liniştită din Leicester. Poliţiştii chemaţi să se ocupe de creatură au presupus că era o farsă până când au văzut-o cu ochii lor. În iunie 1970 au fost semnalate şapte apariţii ale unei făpturi asemănătoare cu un crocodil, care se lăfăia la soare pe malurile râului Ouse, în localitatea Little Barfield, din Bedfordshire, în vreme ce un alt crocodil a fost văzut, cinci ani mai târziu, pe malurile râului Stour, la Sandwich, în Kent. Un pui de aligator a fost prins viu în timp ce se plimba pe o stradă din Stevenage, în Hertfordshire, în luna august a aceluiaşi an 1975. În martie 1978, o şcolăriţă a găsit un crocodil mort, lung de cinci picioare, în spatele casei, o locuinţă izolată din Caierphilly, în Mid-Glamorgan, iar spre sfârşitul dimineţii zilei de 16 mai 1980, poliţia din apropiere de Preston, Lancashire, alerga înnebunită după un crocodil lung de şase picioare despre care mai mulţi automobilişti raportaseră că ar fi traversat autostrada M55. Vânătoarea s-a încheiat fără niciun rezultat.

Ultimii douăzeci de ani au fost martorii – numai în Anglia – descoperirii unor făpturi ce fac parte din fauna indigenă a unor ţări foarte îndepărtate şi situate în zone foarte diferite ale globului cum sunt Japonia, Noua Zeelandă şi Noua Guinee. Pe lângă o considerabilă

varietate de imigranţi mai mici ca de pildă arahnide, fluturi, moluşte, crustacee şi reptile mărunte, afluxul a inclus specii foarte diverse precum purici de plante, vulpi polare, lincşi, ratoni şi hiene. În niciunul din aceste cazuri nu s-a putut dovedi că animalele ar fi scăpat din captivitate în interiorul graniţelor Marii Britanii.

1987

Ploi cu broaşte în Marea Britanie

Căderea din cer a unor ploi cu materiale diverse este o caracteristică obişnuită a istoriei fenomenelor paranormale din secolul douăzeci, şi s-ar părea că s-a petrecut aproape în fiecare ţară de pe glob. Printre feluritele obiecte care au „plouat" în timpul ultimilor nouăzeci şi ceva de ani se numără semnalări de mere, ouă de găină atât crude cât şi fierte, sânge, funingine, mazăre, roşii, degete omeneşti, diverşi crustacei, mamifere de talie mijlocie, granule de metal topit, etc. Cele cu peşti însă, par să ocupe un loc de frunte ca fiind specia cea mai frecvent semnalată. Totuşi, în mod indiscutabil – şi afirmaţia este valabilă pentru toate ţările – primele pe listă sunt broaştele.

În ziua de 24 octombrie 1987, ziarele *Daily Mirror* şi *Daily Star*, au publicat un reportaj în care era descris cum o doamnă în vârstă, al cărui nume nu era publicat, semnalase la Institutul „Gloucestershire Trust for Nature Conservancy" căderea unui mare număr de broaşte de culoare roz. Din povestea femeii reieşea că broscuţele ricoşau pe umbrele şi trotuare, ţopăind cu miile către adăpostul canalelor sau grădinilor din apropiere. *Mirror* cita opinia naturalistului Ian Darling care a studiat câteva broaşte. Darling credea că făceau parte dintr-o specie de albinoşi, a căror culoare trandafirie se datora vaselor de sânge fine care se întrezăreau prin pielea lor palidă. Remarcând că în acea perioadă Marea Britanie fusese prăfuită de nisipul roşu din Sahara, el personal credea că

era posibil ca broaştele să fi fost ridicate de vârtejuri de vânt şi purtate pe distanţe de mii de mile în interiorul unor globule de apă atmosferice. Alţii n-au fost de acord cu această ipoteză şi majoritatea ziarelor care au preluat povestea au preferat să accepte o soluţie mai raţională şi anume că orice broască văzută, ţâşnise pur şi simplu din iarbă sau din tufişuri – un comportament normal pe timp de ploaie intensă – şi că bătrâna doamnă care susţinea că le-ar fi văzut căzând efectiv din cer era o persoană excentrică şi ca atare un martor nedemn de încredere.

Nu este de mirare că majoritatea oamenilor, mai ales cei înclinaţi către soluţii raţionale ale misterelor, nu cred astfel de poveşti.

În lucrarea sa intitulată *Book of the Damned*, Charles Hoy Fort a strâns laolaltă zeci de exemple de cazuri petrecute în ultima jumătate a secolului precedent şi în primele zeci de ani ale celui actual. Dintre acestea, poate cel mai uluitor a fost cel care s-a întâmplat în timpul unei ploi foarte intense, în după-amiaza zilei de 2 iulie 1901 în Minneapolis, statul Minnesota, SUA. în cursul furtunii, multe sute de martori au declarat că au asistat la căderea unei „imense mase verzi” de brotăcei şi broaşte râioase, atât de multe încât au format un strat gros de trei inci, făcând imposibilă circulaţia, în ziua de 12 iulie 1954, o englezoaică, doamna Sylvia Mowday, se afla la un târg ce se ţinea în parcul Sutton Coldfield din Birmingham, asupra căruia s-a abătut un potop de broaşte de culoare kaki, care au căzut din cer în timpul unei ploi uşoare.

În 1969, Veronica Papworth, o binecunoscută ziaristă, se afla printre mai multe persoane ce au văzut mii de broaşte căzând din cer peste localitatea Penn din comitatul Buckinghamshire. Zece zile mai târziu, pe 27 iulie 1979, doamna Vida McWilliam din Bedford, a găsit cantităţi imense de broaşte mici, verzi şi negre, acoperindu-i grădina în urma unei ploi straşnice.

Mulţi oameni vor râde ironic la citirea acestor poveşti şi nimic nu-i face pe oamenii de ştiinţă să se agite mai mult decât o ploaie cu broaşte. Fenomenul n-a fost niciodată cercetat în mod ştiinţific şi mă îndoiesc foarte serios că

Book of the Damned: în traducere literală = „Cartea blestemaţilor” (n.t.) va fi vreodată. Dintre oamenii raţionali care recunosc totuşi că asemenea apariţii nu pot fi desconsiderate, marea majoritate preferă explicaţia oferită de naturalistul Ian Darling. Însă cu ce rămânem dacă respingem această ipoteză? Evident, cu nimic care să fie cât de cât raţional.

Oricum, este interesant de remarcat faptul că în primele săptămâni ale lunii octombrie a anului 1987, când în oraşele Stroud, Cirencester şi Cheltenham din Gloucestershire au fost semnalate ploile cu broaşte roz, dintr-o specie nicicând identificată, în cinematografele locale rula un film intitulat *The Love Chilef* Afişul de reclamă reprezenta broaşte trandafirii rostogolindu-se din spaţiul atmosferic, iar subiectul filmului se referea la o orchestră care se numea *The Pink Frogă*-Simplă coincidenţă? Ei, bine… ce altceva ar fi putut fi?

The Love Child: în traducere literală = „Copilul iubirii” (n.t.) 2 *The Pink Frogs*: *în traducere literală = „Broaştele roz”* (*n.t.*)

1988

1988

Afacerea de pe câmpia Nullarbor

În întreaga Australie, luna ianuarie a anului 1988 a fost scena mult popularizatelor pregătiri în vederea bicentenarului ţării. Totuşi, în concurenţă strânsă cu festivităţile naţionale pentru spaţiul alocat în ziare, se afla povestea unei familii de australieni care susţinea că, în timp ce călătoreau prin ţară cu maşina, trecuseră printr-o

experienţă îngrozitoare, îngrozitoare şi inexplicabilă.

În ziua de 19 ianuarie, membrii familiei Knowles au pornit cu maşina, de la locuinţa lor din Perth, într-o călătorie de două mii de mile până la Melbourne, unde urmau să sărbătorească împreună cu câţiva prieteni. Doamna Knowles era însoţită de cei trei fii adulţi ai săi. Deoarece îşi luaseră şi cei doi câini, maşina era aglomerată şi înăbuşitoare. Aşadar, familia din Perth a decis să călătorească mai mult noaptea când aerul din deşert era mai răcoros. Zorii zilei de 20 ianuarie au găsit familia Knowles pe traseul ce mărginea vasta întindere a câmpiei Nullabor. Deşi drumul era neluminat, frumoasa noapte înstelată şi strălucirea lunii ofereau condiţii de drum foarte bune şi în orice caz traficul era rarefiat. Însă din cerul întunecat o ameninţare neaşteptată avea să se abată asupra lor. Cu şapte sau opt mile înainte de a ajunge la următorul popas pe care şi-l planificaseră, micuţa aşezare Mundrabilla, a început „întâlnirea” lor. Mai întâi, Sean Knowles, care conducea, a remarcat un obiect ciudat, de forma unui uliu, de un alb strălucitor şi cu nuanţe galbene pe margini care după câteva clipe a dispărut. Cu toate acestea, după aproximativ încă o milă, obiectul a reapărut părând că se îndreaptă spre ei. Se deplasa la o altitudine foarte mică, doar la câteva picioare deasupra drumului, ceea ce-l plasa pe traseul unei eventuale coliziuni cu vehiculul lor. Scoţând un strigăt, şoferul i-a trezit pe ceilalţi şi a virat ca să evite obiectul. Făcând această mişcare, aproape că s-a ciocnit cu o maşină ce remorca o rulotă, din sens opus. După o scurtă discuţie, membrii familiei Knowles au decis că cel mai înţelept era să se întoarcă de unde veniseră. Totuşi, în timp ce Sean Knowles accelera, o strălucire stranie venind de sus a învăluit maşina, fiind însoţită de un zumzet ca de motor de o asemenea intensitate încât caroseria maşinii părea să danseze, din cauza vibraţiilor întreaga familie a realizat că

acelaşi lucru pe care îl evitaseră cu câteva clipe înainte, aterizase acum chiar pe vehiculul lor. Deodată, un strat fin de praf negru a pătruns prin fereastra deschisă şi, vreme de câteva secunde îngrozitoare, toţi au fost convinşi că maşina era ridicată realmente în aer, fiind atrasă ca de un magnet. Praful a adus odată cu el un miros dulceag şi greţos, ca de carne putredă, care le-a umplut nările şi i-a făcut pe doi dintre ei să vomite. Apoi, fără niciun avertisment, maşina a recăzut pe pământ zdrobindu-se violent de suprafaţa drumului. În aceeaşi clipă, un cauciuc a explodat şi maşina a derapat oprindu-se într-o dună de nisip. Când membrii familiei au ieşit plini de teamă din vehicul ca, să cerceteze cerul, pe boltă nu se vedeau decât stelele şi luna.

Ciudata poveste istorisită de familia din Perth nu este unica de acest fel iar declaraţiile numeroşilor martori vin să sprijine veridicitatea acestor evenimente. John de Jong, un şofer de camion care mergea spre Adelaide împreună cu prietena lui Ann, a văzut o lumină strălucitoare înălţându-se deasupra orizontului în apropiere de trecătoarea Madura, în jurul orei două şi un sfert noaptea – moment care corespunde perfect cu incidentul în care au fost implicaţi membrii familiei Knowles. Graham Henley, un alt şofer de camion, a declarat că a văzut un obiect asemănător cu cel descris de Sean Knowles. Henley era sigur că obiectul văzut de el nu era un aparat de zbor terestru şi nici reflexia unei stele. Ofiţerul Trebilcock de la departamentul de investigare a crimelor pe teren din Port Lincoln, le-a confirmat ziariştilor că toţi membrii familiei Knowles fuseseră în mod vizibil zguduiţi de încercarea prin care trecuseră, iar doamna Knowles, care stătuse cel mai aproape de fereastra deschisă, prezenta urmele unei iritaţii neobişnuit de grave a pielii. Ofiţerul Trebilcock examinase personal maşina şi constatase adâncituri stranii în capotă care evident nu erau urmele unui accident rutier.

În plus, atât interiorul vehiculului cât şi capota erau acoperite cu o pulbere cenuşie groasă, a cărei origine nu o putea explica – o substanţă ce emana un miros deosebit de neplăcut. Ulterior, câteva mostre din acea cenuşă au fost supuse unor probe de laborator. În mod ciudat, s-a constatat că substanţa avea o compoziţie asemănătoare cu aceea a frânelor uzate, cu excepţia că avea şi un conţinut extrem de bogat în clor. Şi în consecinţă, elementul „praf" a rămas o caracteristică neelucidată a cazului. Pentru unele persoane însă, cea mai elocventă dovadă a fost aceea că vitezometrul vehiculului a fost găsit blocat la capătul scalei de două sute de kilometri pe oră, o viteză mult deasupra posibilităţilor unui Ford Telstar din 1984.

Larga publicitate ce a urmat evenimentelor din 20 ianuarie a făcut ca, pentru o scurtă perioadă de timp, familia Knowles să fie tratată de mass-media australiană asemenea celebrităţilor. Jalnicul eşec al scepticilor în încercarea lor de a găsi o altă explicaţie plauzibilă a „întâlnirii", n-a contribuit decât la intensificarea interesului manifestat faţă de acel caz. O sugestie iniţială – cum că văzuseră apusul soarelui – a fost rapid respinsă, deoarece la vremea când obiectul a fost zărit pentru prima da; soarele asfinţise deja. Posibilitatea ca luminile să provină de la o furtună electrică s-a dovedit la fel de imposibil de susţinut după ce proprietarul unei benzinării din apropiere şi alţi automobilişti au confirmat că la ora aceea în zonă nu fusese nicio furtună. O a treia explicaţie, care presupunea că răspunzătoare puteau fi unele teste militare făcute cu rachete moderne, a fost de asemenea spulberată.

Australienii care au urmărit relatarea evenimentului la televizor s-au convins că familia Knowles nu înscenase nicidecum întâmplarea. Iar când un reputat meteorolog de la Universitatea „Flinder" din Adelaide, profesorul Peter Schwerdtfegger, a avansat o explicaţie naturală ce părea

să corespundă măcar cu unele fapte, puţini au putut fi convinşi. Ipoteza profesorului Schwerdtfegger era că familia Knowles pătrunsese în mijlocul unui tip rar de sistem meteorologic, cunoscut sub denumirea de „furtună electrică” iscată din cer senin, caracterizat prin vânturi tumultuoase şi extrem de localizate. Eventualele efecte secundare ale unor astfel de furtuni ar fi putut introduce în atmosferă efecte fizice anormale care ar produce, prin atracţie electrostatică, particule de cenuşă de tipul celor care au acoperit maşina familiei Knowles.

Teoretic, ipoteza furtunii electrice din cer senin era demnă de luat în considerare, însă impactul asupra opiniei publice a fost întrucâtva micşorat de faptul că nimeni nu văzuse vreuna acţionând. Şi astfel, prima şi cea mai evidentă probabilitate a contactului cu un OZN, a rămas o explicaţie larg acceptată în conştiinţa celor mai mulţi australieni.

1989

Hangarul bântuit de stafii

Când declari că auzi voci, rişti să fi bănuit de nebunie. Totuşi, în mod cert au existat mulţi oameni care au auzit glasuri venind de nicăieri şi care nu erau câtuşi de puţin nebuni. În unele cazuri, sunetele sunt auzite pe o lungă perioadă de timp şi de către mulţi martori; în altele au fost efectiv înregistrate. Oricât s-ar vorbi despre farse, autosugestii şi altele asemenea, nu poate fi schimbat faptul că astfel de sunete anormale apar din timp în timp şi din motive care rămân în mare parte de neînţeles.

În toamna anului 1989, cercetătorul britanic Peter Thorneycroft a efectuat un studiu asupra ciudatelor întâmplări ce aveau loc noaptea într-un hangar de avioane – acum transformat în muzeu – ce adăpostea un

bombardier Avro Lincoln din cel de-al doilea război mondial, al aviaţiei militare britanice. Manifestările auditive înregistrau diferite zgomote şi glasuri de fete. Cercetând straniile întâmplări împreună cu tehnicienii de la Radio BBC, Thorneycroft a auzit el însuşi şi a înregistrat sunete anormale în interiorul avionului fiind martorul apariţiei unor puncte foarte mici, strălucitoare şi care nu puteau fi explicate. Custodele muzeului, Len Wardgate, a confirmat că zgomotele nu puteau fi produse de „avionul mort" care nu avea presiune hidraulică, nici energie electrică. În opinia lui Wardgate, ceea ce se petrecea în hangar în timpul nopţii nu avea nicio explicaţie logică. Câteva persoane care auziseră benzile lui Thorneycroft au remarcat că zgomotele se succedau şi au fost de părere că erau mai degrabă ceva înrudit cu o înregistrare de tip flashback[46] decât vreun soi de activitate invizibilă a unor stafii ce s-ar fi desfăşurat pe viu.

Muzeul aviaţiei de la aeroportul Cosford este numai unul dintre numeroasele exemple similare care au ieşit la lumină în ultimii nouăzeci de ani. În noiembrie 1986, în câteva nopţi la rând, în încăperile unei modeste case din comitatul Somerset, în Anglia, se auzeau glasurile foştilor locatari. Martorii care ascultaseră acele ciudate glasuri au declarat că acestea începeau şi se sfârşeau printr-un ţăcănit.

Este interesant de remarcat că un ţăcănit metalic asemănător preceda toate manifestările sonore ce puteau fi auzite în Point Lookout, un far dezafectat din comitatul St. Mary, Maryland, în ianuarie 1973. Proprietarul clădirii, Gerald Sword, se trezea din cauza unui vacarm nocturn de zgomote, uşi trântite, paşi, deşi dimineaţa nu găsea niciodată dezordine. Îngrijorat de sănătatea sa mentală, Sword s-a hotărât să înregistreze sunetele. Banda obţinută

---

46 Inserţie care înfăţişează o scurtă acţiune secundară plasată în trecut. Secvenţă retrosperctivâ intercalată într-o operă literară.

reda multe zgomote bizare, fraze din care unele păreau să aibă legătură cu tratarea răniţilor. Spre mirarea lui Sword, un bibliotecar local care a cercetat istoria locuinţei, a confirmat că acea clădire fusese utilizată în timpul războiului civil american, ca spital militar de campanie. Sunetele care sunt înregistrate în mod deliberat sunt fascinante; cele care apar cu de la sine putere pot fi foarte înspăimântătoare. În 1978, o tânără numită Joyce McCarthy, originară din Whiteheath, Birminhgham, a constatat că banda ei de magnetofon înregistrată acasă după un album al Donnei Summer, fusese în mod inexplicabil ştearsă şi înlocuită cu gemete de bărbaţi, zgomote de lemne sparte şi de apă. McCarthy ascultase banda în mod normal de zeci de ori înainte de a se fi suprapus zgomotele bizare. Analizată de secţia de fizică a universităţii locale, aceasta n-a putut oferi misterului nicio explicaţie bazată pe cauze normale. S-a constatat că locuinţa lui McCarthy se afla deasupra unei mine de cărbuni dezafectate, cunoscută sub fatidica denumire de „Groapa liliacului negru”. Un istoric, care practica spiritismul, a sugerat că era posibilă o legătură între înregistrarea ciudată şi o catastrofă ce se produsese cu o sută de ani înainte, în 1878. Când vocile au fost amplificate s-au putut desluşi numele câtorva mineri, care după cum arătau documentele vremii – îşi pierduseră viaţa în inundaţia ce avusese loc în mină, în epoca victoriană.

Modul în care anumite locuri par să aibă însuşirea de a înmagazina astfel de întâmplări şi de a le elibera după mulţi ani i-a îndemnat pe cercetători să întreprindă experimente legate de fenomenele auditive anormale. În majoritate, aceste teste nu s-au dovedit a fi deloc concludente, însă unele rezultate interesante, au fost obţinute recent din lucrările a doi cercetători britanici, John Marke, un inginer electrician şi Alan Jenkins, un chimist specializat în chimie industrială. Auzind despre

manifestările semnalate la localul public, numit „The Prince of Wales” din Kenfig, Mid-Glamorgan, Marke şi Jenkins au hotărât să-şi verifice teoria conform căreia anumite substanţe banale folosite în materialul de construcţie al pereţilor focalului captează sunete într-un mod asemănător cu o bandă audio. Principalul lor experiment a constat în introducerea unor electrozi puternici în interiorul pereţilor şi în trecerea prin clădire a unui curent de mare intensitate, depăşind douăzeci de mii de volţi, în speranţa de a face ca electronii din siliciu să elibereze energia sonoră captată. A fost o reuşită. Pe o durată de douăzeci şi patru de ore cât au fost electrozii străbătuţi de curent, aparatele de înregistrare au captat multe zgomote stranii, inclusiv sunete slabe de orgă, lătrat de câine şi glasuri care vorbeau într-un vechi dialect.

În urma experimentelor lui Marke şi Jenkins, unii cercetători au ajuns la concluzia că sunetele care indică memoria unui loc nu au nimic de-a face cu tradiţionalele bântuiri ale fantomelor Este foarte posibil să aibă dreptate. Nu se ştie de ce unele imprimări sunt ţinute captive şi altele nu; de ce numai anumiţi oameni le pot auzi şi cum de sunetele se eliberează spre a se manifesta după trecerea mai multor ani. Când vom răspunde în sfârşit la aceste întrebări înseamnă că am făcut un pas înainte către înţelegerea fenomenelor paranormale.

1990

Dovezi circulare?

În vara anului 1990, apariţia pe câmpuri cultivate a mai mult de şapte sute de cercuri de origine în aparenţă anormală au azvârlit mediile de informare în masă britanice într-un val de emoţie isterică. Cercurile nu erau desigur primul lot de semne care apăreau în acest mod.

Într-adevăr, în urmă cu zece ani, în august 1980, o serie de culturi aplatizate apăruseră în mod inexplicabil pe câmpurile din Wiltshire, şi au început de atunci acelaşi gen de „cercuri de recolte” cum au fost denumite în lunile premergătoare culesului. În locul obişnuitelor cercuri individuale şi a formării câteodată a unor grupuri de trei sau cinci inele, existau combinaţii spectaculoase de inele şi cercuri, ba chiar şi pictograme extrem de complicate utilizând bare, dreptunghiuri şi linii, care văzute de sus îţi tăiau respiraţia.

Dintr-odată, fenomenul cercurilor de recolte, considerat ca reprezentând un interes minor n-a mai putut fi ignorat. Confruntaţi cu indiscutabila dovadă a zecilor fotografii din ziare, oameni din toate colţurile ţării au început să dezbată posibilele cauze ale existenţei cercurilor de recolte şi a forţelor care le creează. Cei care până acum ignoraseră fenomenul n-au mai putut să-l ignore şi au fost nevoiţi să ofere o explicaţie nedumeritei populaţii britanice. Când au oferit câteva răspunsuri, misterologii au sesizat imediat defectele acestora. Astăzi încă nu dispunem de absolut niciun indiciu cu privire la forţa ascunsă în spatele cercurilor de recolte, deşi este imposibil ca originea lor să fie naturală.

Încă din anii ’60, Wessex-ul a devenit un loc preferat de către grupurile oculte precum şi de cercetătorii OZN-urilor, care ţineau mult la convingerea că monumente ca acelea de la Stonehenge[47], liniile trasate pe sol şi alte locuri „mistice” ofereau amplasamente ideale pentru contactul dintre pământeni şi vizitatorii de pe alte planete. Astfel că apariţia tot mai frecventă a cercurilor de recolte, între 1980 – 1990, părea să vină în sprijinul acestei idei. La rândul lor, ziarele de scandal erau foarte încântate să promoveze această versiune a întâmplărilor şi o vreme,

---

47 Stonehenge: monument preistoric din piatră, din sudul Angliei (Wilshire) (n.t.)

navele spaţiale plutitoare deasupra pământului au constituit explicaţia acceptată de publicul larg. Totuşi, publicitatea făcută corelaţiei dintre farfuriile zburătoare şi cercuri nu a provocat nici o singură semnalare de OZN care să pară să aibă realmente vreo legătură cu formarea cercurilor, aşa că teoria a pierdut treptat teren.

În vreme ce ufologii avansau propria lor ipoteză preferată, personaje din lumea ştiinţei ofereau o serie de speculaţii doar cu foarte puţin mai plauzibile. Obiceiurile de împerechere ale şoarecilor de câmp şi ale iepurilor au fost analizate cu seriozitate la un moment sau altUI. Unii biologi considerau că cercurile erau rezultatul unor dezvoltări neobişnuite de ciuperci, în timp ce un expert în proiectarea armamentului a sugerat că era posibil ca acele urme să fi fost făcute de avioane teleghidate pilotate de la distanţă, zburând la mică altitudine, lansate de bazele militare din apropiere, pe când ecologiştii susţineau că răspunzătoare ar fi fost găurile din stratul de ozon.

În cele din urmă un meteorolog, doctorul Terence Meaden, a propus ideea existenţei unui curent de aer neobişnuit, pe care l-a numit „vârtej staţionar de vreme bună” Comparând ideea sa cu aceea a „diavolului prafului”, despre care se ştie că ridică în aer diverse resturi sau nisipul din deşerturi, Meaden a conceput o combinaţie de factori meteorologici şi geografici care ar fi putut crea un astfel de fenomen. Iar când câţiva fermieri au adăugat că ei îşi şi văzuseră mici vârtejuri de vânt ce ridicau de pe terenul lor fire de fân şi boabe de porumb, ziarele precum şi publicul larg au acceptat ideea că misterul fusese în sfârşit elucidat.

Însă formarea unor alte cercuri şi mai complicate, printre care un caz deosebit de spectaculos apărut la Bratton, în Wilshire, a subminat întrucâtva teoria lui Meaden. Ca răspuns, meteorologul englez şi-a modificat uşor teoria, sugerând că vârtejurile staţionare ar putea

genera un ciclon-miniatural care, în condiţii atmosferice adecvate, ar avea ca urmare acumularea de energie electrostatică în interiorul coloanei de aer. Era de conceput ca o astfel de mişcare turbionară să se înalţe şi să recadă, lăsând pe câmp amprenta mai multor cercuri. Deşi asemenea efecte s-ar forma şi pe suprafaţa drumurilor sau a apei, desigur că în aceste locuri nu ar lăsa urme. Şi de astă dată experţii au fost convinşi de cea de-a doua teorie, şi deşi mulţi oameni aveau impresia că gradul de complexitate cu care erau făcute cercurile părea să indice conducerea executării lor de către o inteligenţă, oamenii de ştiinţă n-au întârziat să sublinieze că multe fenomene naturale, ca de exemplu fulgii de zăpadă, erau tot atât de uimitoare şi de perfecte ca realizare.

Cu toate acestea, chiar şi teoria îmbunătăţită a lui Meaden nu oferă nicio explicaţie pentru extrem de straniile pictograme apărute în sudul Angliei în cursul anului 1990. Grupuri de cercuri în formaţie triunghiulară, figuri geometrice cu laturi drepte, aranjamente întâmplătoare şi lineare, desene asimetrice şi chiar capete de săgeată s-au numărat printre diversele „gravuri” care au apărut pe peisajul de şes al Angliei. „Operele de artă la scară mare” au stârnit imediat un nou val de interes în rândurile mass-mediei iar oamenii din toată ţara puneau aceeaşi întrebare: „De unde vin afurisitele astea de lucruri?”

Unii cercetători ai paranormalului au avansat o nouă teorie – aceea că nu se ştie ce formă invizibilă de inteligenţă extraterestră presăra mesaje – iar unii bigoţi religioşi vedeau în ele un semn ce anunţa apropiatul sfârşit al lumii. Oamenii de ştiinţă, obosiţi de a mai născoci teorii pe care nimeni nu le lua în seamă şi-au îndreptat atenţia către o altă ipoteză, şi anume că straniile cercuri erau produsul unei farse. Necazul şi cu această teorie era că unele pictograme erau atât de complexe şi de imense încât

n-ar fi putut fi realizate decât de o echipă de aviaţie militară de precizie.

Oricum, dezbaterile privitoare la cercurile de recolte nu se apropie nici astăzi de o concluzie; semnele au continuat să apară, cu aspecte din ce în ce mai elaborate şi cu o regularitate sporită. În acest timp s-au prezentat diverse persoane care susţineau că ele sunt autorii cercurilor şi şi-au demonstrat meşteşugul în faţa reporterilor şi la televiziune. Acum nu mai există nicio îndoială că unele dintre aceste desene au fost nişte farse, dar ar fi complet eronat ca întregul fenomen să fie etichetat astfel deoarece apariţia unor cruci de Malta şi a unor imagini-cheie ca figuri geometrice fundamentale au exclus total posibilitatea unei origini naturale.

Gândul că suntem contactaţi de inteligenţe invizibile este emoţionant, dar tristul adevăr este că, dacă aceasta este realitatea, mesajele lor nu pot fi înţelese.

1991

1991

Hoţul-fantomă

Există unii oameni care continuă să creadă că apariţiile de fantome semnalate provin din imaginaţii înfierbântate şi că nu sunt altceva decât iluzii optice sau alt gen de anomalii de percepere. Pentru cei care nu cred în viaţa de după moarte, apariţiile există doar în mintea persoanei ce percepe fenomenul, iar aparenta lor realitate este pur şi simplu o dovadă a extraordinarei puteri a imaginaţiei omeneşti. Este interesant totuşi, că şi mulţi cercetători convinşi de realitatea vieţii de după moarte au ajuns să creadă că apariţiile nu au nici. O realitate cu adevărat obiectivă. O teorie mult vehiculată în rândurile parapsihologilor şcolii moderne susţine că spiritele invizibile îşi pot face cunoscută prezenţa numai inducând

gânduri în procesele mentale ale celor aflaţi încă în viaţă. În modul acesta, sufletele lipsite de trup crează în mintea „receptorului” o imagine, o viziune care este atât de puternică încât persoana vie crede realmente că a văzut o fantomă când, de fapt, în încăpere n-a existat nicio prezenţă tridimensională.

Deşi cele două modele diferă radical prin interpretarea a ceea ce cauzează apariţiile, fiecare din ele admite că duhurile nu se pot materializa decât cu ajutorul minţii unui om viu. Atât cei care nu cred în viaţa de după moarte cât şi cei care cred în ea şi aparţin acestei şcoli de gândire par a fi foarte siguri că fantomele nu au absolut deloc puterea de a se manifesta într-un loc în care nu există ochi ai unor făpturi vii care să le vadă. Aşadar, din câte se pare, cel puţin în privinţa acestui punct toată lumea este de acord. Recent au ieşit totuşi la iveală dovezi proaspete care par să desfidă chiar şi această certitudine. Odată cu instalarea în diverse localuri destinate afacerilor a sistemelor de televiziune în circuit cu comandă de la distanţă şi a unor echipamente video cu sisteme de supraveghere a devenit inutilă prezenţa unui martor uman când se manifestă astfel de apariţii. Şi deşi pentru mulţi cercetători rezultatele obţinute cu astfel de instalaţii au constituit un şoc sunt cunoscute numeroase cazuri în care au fost captate imagini indicând prezenţe fantomatice. Tocmai acest tip de vizitator nocturn pare să-şi fi făcut o apariţie de scurtă durată şi totuşi semnificativă într-un club de noapte englez, în 1991. În primele ore ale zilei de 27 octombrie, Cameron Walsh-Balshaw, administratorul clubului de noapte „Butterflies” din Oldham, comitatul Lancashire, a încuiat localul împreună cu adjunctul său John Reid. Era o sâmbătă, şi localul fusese, ca de obicei, plin. Ambii bărbaţi erau obosiţi dar bine dispuşi, aşa că după ce, ca întotdeauna, au pus în funcţiune sistemele de alarmă contra hoţilor şi camerele video de supraveghere

au rămas să bea un ceai în locuinţa lui Reid, care se afla chiar după colţ. Niciunul dintre ei nu se băgase în pat când, cu puţin după ora patru şi jumătate, au telefonat cei de la poliţia locală să le spună că la „Butterflies" începuseră să sune alarmele. Cei doi s-au înapoiat rapid la local unde au găsit câţiva jandarmi sosiţi deja la faţa locului. Bineînţeles că sistemul de alarmă fusese activat; totuşi, când au intrat în clădire administratorul şi adjunctul său n-au găsit niciun semn de efracţie; de fapt, toate păreau să fie la Jocul lor, exact aşa cum le lăsaseră cu două ore mai devreme. În urma unei verificări a sistemului a fost evident că alarmele fuseseră declanşate din interiorul casieriei clubului, însă cum acesta fusese încuiat şi deoarece nu se descoperiseră urmele vreunui intrus, nu era clar cine le declanşase.

Şi atunci unul dintre poliţişti a propus să se pună în funcţiune instalaţia video. Ceea ce au văzut pe banda aceea avea să ofere mai multe întrebări decât răspunsuri, deoarece când a fost verificată videocamera de supraveghere au descoperit că aceasta filmase într-adevăr pe cineva – o siluetă masculină îmbrăcată cu o cămaşă cu mâneci scurte şi pantaloni negri. Totuşi, personajul nu era un hoţ obişnuit, deoarece când a ajuns la capătul coridorului, pur şi simplu a trecut prin uşa închisă a acesteia. Uluiţi, spectatorii au revăzut banda de mai multe ori, convinşi că ochii le jucau feste. Însă nu exista nicio îndoială. Ora la care se petrecuse evenimentul era indicată pe ceasul videocamerei ca fiind: 04: 32: 22 – momentul precis în care alarmele porniseră să sune la postul de poliţie. Rarisimul film care prezenta un hoţ dintr-o altă lume a provocat, cum e lesne de înţeles, multe discuţii în cercurile celor interesaţi de fenomenele paranormale. Respinsă de către unii ca fiind o farsă, toate dovezile disponibile sugerează că întâmplarea este autentică. În noiembrie 1991, Asociaţia Britanică pentru Studiul

Ştiinţific al Fenomenelor Anormale – ASSAP[48] – a întreprins o primă investigaţie, Cercetătorii au descoperit curând că localul clubului „Butterflies”, o clădire din epoca victoriană, fusese scena câtorva întâmplări cu stafii.

Mai multe persoane dintre angajaţii localului fuseseră de-a lungul anilor martorii unor incidente de natură fantomatică şi cel puţin doi bărbaţi îşi pierduseră viaţa cât timp lucraseră acolo. Deoarece chipul stafiei nu se vedea desluşit pe banda video, n-a fost posibil să se facă o legătură cu niciuna dintre tragediile anterioare. Totuşi, în urma vâlvei stârnite de acel incident şi a publicării unei fotografii în *Oldham Evening Chronicle*, un localnic, Derek Lloyd, s-a prezentat cu presupunerea că fantoma ar fi tatăl său, care murise în clădirea respectivă în 1936, în timp ce efectua unele lucrări de renovare. Cercetătorii de la ASSAP au fost impresionaţi atât de dovezile filmate cât şi de mărturiile lui Balshaw şi Reid. Jurnaliştii de la ziarele locale şi naţionale care le luau interviuri celor doi, ajungeau întotdeauna la concluzia că aceştia erau cât se poate de sinceri.

„Dar nu se putea să existe şi o altă explicaţie, perfect naturală, a enigmei?", întrebau unii. „Nu era posibil ca pe bandă să fi fost o dublă-expunere?” Cameron Balshaw şi-a păstrat îndoielile: „Toate benzile noastre sunt demagnetizate înainte de a fi reutilizate, însă, în principiu, în fiecare seară utilizăm o bandă nou-nouţă”.

Cercetătorii de la ASSAP au acceptat argumentul, dar au propus totuşi ca banda să fie supusă unui examen tehnic. Testul ce trebuia făcut era foarte simplu: dacă pe o bandă video există mai multe imagini, se presupune a fi şi mai multe semnale sonore. Când banda a fost verificată de tehnicienii de la BBC cu ajutorul unui oscilocop, experţii corporaţiei au fost în măsură să certifice că pe bandă

48 ASSAP: prescurtarea denumirii în limba engleză = Association for the Scientific Study of Anomalous Phenomena (n.t.)

exista un singur semnal. În acest fel s-a dovedit fără posibilitate de tăgadă că în noaptea respectivă a fost filmată o imagine autentică a unei siluete spectrale.

Aşadar, ce anume a pătruns de fapt în clubul de noapte, în primele ore ale zilei de 27 octombrie 1991? Răspunsul simplu este că nu ştim, dar, indiferent de ce ar fi fost, trebuie să fi avut cel puţin un element de realitate parţial. În definitiv, personajul nu a fost numai înregistrat pe peliculă dar a şi declanşat sistemele de alarmă. Instalaţia folosită funcţiona prin emiterea unui fascicul de raze infraroşii iar semnalul de avertizare începea când două raze erau blocate succesiv. Un astfel de mecanism este delicat şi pentru întreruperea razelor nu este nevoie de ceva deosebit de masiv – într-adevăr, sunt cunoscute cazuri în care chiar şi particulele de fum au avut acest efect. Însă este îndoielnic că o iluzie creată prin telepatie ar putea acţiona în acelaşi fel.

Oricum am privi lucrurile, singura presupunere logică pe care o putem face cu privire la datele cunoscute ale acestui caz este că acolo a existat o formă oarecare de prezenţă obiectivă – o prezenţă care nu şi-a datorat existenţa proceselor de gândire subconştiente ale celor care, în final, au văzut-o pe film. A fost chiar o fantomă.

1992

1992
Zumzetul de la Hueytown

În ianuarie 1992, locuitorii micii comunităţi miniere Hueytown, din statul Alabama, au început să semnaleze că în miez de noapte auzeau ceva straniu. În mod ciudat, sunetul era descris ca un fel de zgomot de fond care părea să fie perceput numai de unul din zece membri ai populaţiei şi, deşi nu era deosebit de intens, era îndeajuns de supărător pentru a le produce unor persoane migrene

sau pur şi simplu o stare de enervare. Deoarece Hueytown se transforma rapid într-un centru al suferinţelor de insomnie, curând a început să fie exercitată o enormă-presiune publică asupra autorităţilor locale cărora li se cerea să descopere sursa supărătorului zgomot şi s-o facă să înceteze.

Au început să fie avansate tot felul de ipoteze. Mai întâi s-a luat în considerare zgomotul datorat traficului rutier şi maşinilor industriale – exclus apoi, deoarece deplasarea vehiculelor în zonă era relativ redusă iar pe durata orelor de noapte activitatea industrială era aproape inexistentă. Presupunerea căreia bâzâitul provenea de la staţiile de transformare şi generatoarele de energie electrică, ca şi cea care „ataca" ventilatoarele imense instalate în puţurile adânci de mină au trecut de testele experţilor cu uşurinţă.

Indiferent care i-ar fi fost cauza, zumzetul a continuat să le facă oamenilor nopţi albe până când, pe la începutul anului 1993, a încetat brusc şi fără nicio explicaţie.

În Anglia, zgomote asemănătoare au deranjat persoane de pe întinsul Gloucestershire-ului, cel mai mare număr de plângeri venind din jurul zonelor comerciale din suburbiile Cheltenham şi Stroud. Verificările efectuate la staţiile de energie electrică şi la puţurile de mină n-au dat niciun rezultat. Unii localnici bănuiau că zgomotul avea o legătură cu complexul de spionaj şi comunicaţii electronice strict secrete al guvernului britanic, situat în apropiere de Stroud. Cum era de aşteptat, autorităţile au negat că ar avea vreo legătură şi, deoarece centrul funcţionase vreme de mai mulţi ani fără să producă nicio supărare, s-ar putea ca în această împrejurare să fi spus adevărul. Ca şi în cazul anterior, enigma din Gloucestershire a luat sfârşit pe la începutul anului 1993.

Explicaţiile oficiale iniţiale tindeau să se concentreze

asupra auzului victimelor şi o vreme, *acufena*[49] a fost acceptată la scară largă ca răspuns la acel mister. Totuşi, deoarece devenea tot mai răspândit, zumzetul sfida această prognoză medicală şi oamenii s-au îndreptat către explicaţii bazate pe cauze externe, spargerea zidului sonic şi larga răspândire a televizoarelor numărându-se printre cele preferate iniţial.

În 1992, guvernul britanic a pus la dispoziţia ministerului cincizeci de mii de lire pentru a se putea începe un nou studiu. Prima direcţie de cercetare a ministerului s-a axat pe un tip de conducte de gaze naturale, de înaltă presiune, situate în multe dintre zonele aglomerate din Marea Britanie şi montate subteran, la aproximativ zece picioare sub nivelul solului. Cei de la Societatea Britanică de Gaze au respins orice presupunere că ţevile lor ar fi putut fi de vină şi deoarece plasarea conductelor de gaze naturale se făcuse după cel puţin cincisprezece ani de la primele sesizări referitoare la zumzet, probabil că aveau dreptate.

Următoarea posibilitate, care a fost înlăturată într-un târziu, a fost cea a sindromului unui defect al auzului. Douăzeci şi cinci de persoane. care sufereau cu regularitate din cauza zumzetului au fost examinate cu meticulozitate de către medicii specialişti, constatându-se că aveau urechi sănătoase. Când acest aspect al problemei a fost în sfârşit rezolvat, explicaţia cu acufena a fost înlăturată. Dar asta a însemnat revenirea la punctul de plecare. La vremea când s-au terminat banii, cei de la Ministerul Mediului nu se apropiaseră nici pe departe de înţelegerea acestei ciudăţenii – una dintre cele mai persistente şi mai enervante.

---

49 *Acufena* (med.): o stare a timpanului care poate uneori să genereze sunete în urechea internă (n.t.)

1993

1993

Salvaţi de către morţi

Aşa cum am văzut, duhurile revin pentru o mulţime de motive: pentru a transmite mesaje, pentru a onora promisiuni făcute cu limbă de moarte, spre a face dreptate şi – cel mai obişnuit scop dintre toate – ca să-i asigure pe cei dragi în privinţa continuării existenţei lor. Cei care manifestă scepticism faţă de întâlnirile cu fantome se grăbesc să sublinieze că iluziile optice şi dorinţele exprimate în gând pot explica multe cazuri, şi chiar mulţi dintre cei ce cred în viaţa de după moarte vor fi gata să admită că o parte din viziunile cu fantome ar trebui să fie considerate cu precauţie înainte de a fi acceptate ca dovezi valabile ale supravieţuirii după moarte. Cu toate acestea, cazurile în care duhurile revin cu o intenţie precisă, pentru a împărtăşi unele informaţii despre care „cel care le percepe” nu ştia nimic, sunt greu de respins ca fiind halucinaţii sau imagini produse prin hipnoză. Dintre toate, cele mai interesante fantome sunt cele care intervin inteligent în treburile oamenilor.

Semnalări ale unor astfel de cazuri au sosit din întreaga lume însă cel mai recent caz s-a petrecut la începutul anului 1993, în Anglia. Cu puţin înainte de ora şase dimineaţa, în ziua de Anul Nou, la parterul unei case din Basildon, Essex, a izbucnit un incendiu. Sheila şi Larry Anggin au reuşit să iasă prin fumul care invada scara împreună cu trei dintre copii lor însă, cuprinşi de panică îl uitaseră pe cel de-al patrulea, Michelle, de opt ani, care încă mai dormea. Până să-şi revină din şoc, focul se întinsese şi era imposibil să salveze copilul. Între timp, micuţa se trezise şi izbea cu pumnii în geamul camerei încercând să atragă atenţia. Cu toate că părinţii fetiţei încercau să ajungă la ea şi chemaseră pompierii, îşi

dădeau seama că până la venirea acestora Michelle ar fi fost învinsă de fum şi flăcări. Fără îndoială că numai un miracol o putea salva. Şi atunci, pe neaşteptate, acesta s-a produs. Fetiţa a fost azvârlită afară printr-o gaură făcută în geam cu doar câteva secunde înainte, de un bibelou. Deoarece nimeni nu se aştepta la aşa ceva, fetiţa nu a fost întreruptă din cădere şi s-a izbit de pământ cu o forţă considerabilă, ridicându-se totuşi fără nicio zgârietură. Deşi în acel incendiu aveau să-şi piardă toată averea, soţii Anggin erau fericiţi că au rămas totuşi în viaţă. Fetiţa a relatat că bibeloul fusese aruncat de un personaj – pe care îl văzuse sub forma unei siluete strălucitoare – recunoscut ca fiind străbunicul ei, mort cu câţiva ani în urmă, când ea abia învăţa să meargă. Potrivit mărturiei ei, fantoma o ridicase de pe podea şi o aruncase efectiv cu capul prin geam. Următorul lucru pe care şi-l amintea era că se afla ghemuită în braţele mamei sale. Era greu de crezut relatarea fetiţei – mai ales implicarea unui duh – dar faptul că gaura din fereastră era prea mică pentru a putea trece prin ea, fereastra prea înaltă pentru a se putea urca singură pe pervaz şi, în final, căderea de la cincisprezece picioare din care nu se alesese cu niciun semn erau amănunte ce nu puteau fi ignorate cu uşurinţă. Discutând cu ziariştii câteva zile mai târziu, Sheila Anggin a recunoscut că era dispusă să creadă relatarea fiicei sale. În sprijinul declaraţiilor fetiţei au existat şi dovezi incontestabile. Deşi casa a fost distrusă aproape în întregime, dormitorul ei era foarte puţin afectat. Pompierii au declarat că sub fereastră nu se afla niciun obiect pe care s-ar fi putut urca. Un reprezentant al brigăzii de pompieri a recunoscut că întâmplarea avea cu siguranţă ceva misterios.

Oare pot duhurile celor morţi să revină pentru a salva vieţi? O încercare de răspuns ar putea fi relatarea unui alt caz asemănător petrecut în Florida. Fermierul

Henry Sims a fost şi el salvat dintr-o casă cuprinsă de flăcări de către stafia unei rude decedate, într-o seară din noiembrie 1978. Referindu-se ulterior la acea întâmplare, inspectorul formaţiei locale de pompieri din Florida a spus că era o minciună şi că nimeni nu murise. În opinia lui Sims numai Dumnezeu trimisese duhul nepotului său să intervină ca un înger păzitor. „Domnul nu era pregătit pentru moartea mea", a tras el concluzia.

Există cel puţin încă un alt caz în care o stafie a intervenit fizic în lumea materială. Acest incident – în mod cert una dintre cele mai ciudate vizite ale unor vedenii – s-a petrecut în 1964, când un muncitor dintr-o fabrică de asamblare de automobile din Detroit a scăpat de moarte ca prin urechile acului, după ce pusese în funcţiune în mod accidental un utilaj mare de deasupra lui. Muncitorul a declarat – şi mărturia lui a fost confirmată de alte persoane prezente în hala fabricii – că o siluetă înaltă şi neagră apăruse în momentul crucial pentru a-l împinge fizic la o parte din calea ameninţării. Supravieţuitorul nu l-a recunoscut pe omul care l-a salvat însă bărbaţii mai vârstnici care lucrau pe linia de ansamblu au spus că avea în mod cert, înfăţişarea unui muncitor care, cu mai bine de douăzeci de ani în urmă, fusese decapitat într-un accident de muncă similar.

Cele trei poveşti relatate mai sus demonstrează că stafiile pot acţiona în mod inteligent; comportamentul lor indică probabilitatea că atât conştiinţa cât şi cunoaşterea unor lucruri, memoria şi personalitatea pot fi conservate dincolo de dispariţia trupească. Printr-un proces ce ne depăşeşte înţelegerea, acele suflete au fost capabile, cel puţin temporar, să adune laolaltă o combinaţie de materie şi energie care le-a îngăduit să-şi îmbrace eurile eterice în ceva care, vreme de câteva secunde, a căpătat vizibilitate. Cu alte cuvinte, au fost aproape tot atât de reale ca dumneavoastră şi ca mine.

POST-SCRIPTUM

După cum se spune „misterioase sunt căile Domnului” Tot aşa este şi paranormalul, deşi manifestările acestuia par deseori să aibă ceva în comun mai curând cu Stăpânul Infernului decât cu binevoitorul Creator. Este uşor de înţeles pentru ce mulţi oameni se cutremură la gândul existenţei unor forţe necunoscute. Unele întâmplări anormale, cum ar fi combustia umană spontană, sunt într-adevăr înspăimântătoare şi prezintă un ridicat grad de pericol personal. Altele, ca de pildă OZN-urile, par să aibă implicaţii mai serioase pentru însăşi supravieţuirea rasei. Dar există mult mai multe fenomene care nu constituie nimic mai mult decât un motiv de neplăcere pentru cei implicaţi direct, în vreme ce dovezile privitoare la apariţii, experienţele de moarte aparentă şi reîncarnările deschid perspectiva ca noi toţi să ne putem bucura de o viaţă mai îndelungată decât timpul pe care-l petrecem pe pământ.

Celor care manifestă un ataşament faţă de principiile consacrate ale ştiinţei moderne, paranormalul le pare totuşi asemănător cu un nor de furtună care acoperă întregul orizont, deoarece practic toate misterele asupra cărora ne-am îndreptat atenţia în această carte ne obligă să punem sub semnul întrebării actuala noastră concepţie asupra universului, a legilor fizice care se presupune că-l conduc şi a propriului nostru loc ca fiinţe gânditoare ce fac parte din el.

Percepţiile subiective şi obiective se întrepătrund şi noţiunile realităţii sunt văzute ca nefiind un adevăr permanent şi absolut. Fundamentul solid al zecilor de ani de experimente de laborator se transformă în nisipuri mişcătoare, iar principiile stabilite de cele mai luminate minţi cunoscute nu mai pot fi crezute. „Dacă previziunea ar fi o realitate”, scria un cunoscut cercetător pe la începuturile acestui secol, „atunci întregul cadru teoretic al universului ar fi subminat” Dar previziunea *este* o

realitate, aşa cum mulţi oameni au ajuns să-şi dea seama. Comunicaţia prin telepatie este o realitate, aşa cum reale sunt şi deplasarea telekinetică a materiei, levitaţia personală, vindecarea cu ajutorul spiritului şi întregul noian de anomalii legate de puterea minţii asupra materiei pe care ştiinţa le declară imposibile. Concepţia potrivit căreia conştiinţa umană individuală poate acţiona în afara limitelor trupului omenesc pentru a influenţa direct substanţa fizică a lumii înconjurătoare răstoarnă complet imaginea jocului de puzzle alcătuit cu grijă de scepticii raţionali. Este cazul experienţelor de moarte aparentă, a distorsiunilor de timp şi a altor fenomene care sugerează că sufletul omenesc poate călători prin spaţiul temporal, independent de învelişul său de oase, sânge şi ţesuturi, ba chiar supravieţuind procesului presupus final al morţii biologice şi al descompunerii chimice.

Oare ar trebui să vorbim despre viaţa de după moarte sau despre viaţa de după viaţă? Interesul faţă de reîncarnare este astăzi tot mai mare printre occidentali iar faptul acesta n-ar trebui să surprindă pe nimeni. Scepticii însă, susţin că adevărata sursă a amintirilor regresive semnalate este infinita capacitate a minţii de a înmagazina cunoştinţe în vistieriile subconştientului său; cu toate acestea ei nu pot găsi răspunsuri pentru aceste cazuri prezentate în această carte. Tot ce oferă ei sunt presupuneri, teorii pe care le putem încadra în trei categorii, după cum urmează:

Cea dintâi este cunoscută sub denumirea oarecum pitorească de „teoria universului spiriduşilor” Cercetătorii care preferă această ipoteză consideră că, pe lângă lumea materială vizibilă pe care o vedem în jurul nostru, există un univers paralel care fiinţează pe un cu totul alt nivel de realitate; o dimensiune distinctă, în care legile naturale nu joacă niciun rol şi în care poate exista practic orice – şi probabil chiar există. Dintr-un astfel de loc, unele făpturi

nenaturale pot trece, pentru un timp, în lumea noastră materială, să devină temporar vizibile şi apoi să revină în propria lor dimensiune, lăsând în urmă dovada prezenţei lor sub forma unor relatări făcute de martori, a unei imagini neclare pe o fotografie, sau a unei urme anormale pe sol. În opinia celor care avansează această ipoteză, „universul spiriduşilor” nu este cu totul separat de al nostru, ci se interfaţează la un nivel mental. Astfel, în orice moment, acţiunea legilor naturale din sfera noastră poate fi suspendată, acelaşi lucru putându-se întâmpla şi în cealaltă sferă.

O altă teorie, oferită ca răspuns pentru experienţele paranormale, face o corelaţie între puterile mentale telepatice ale omului şi unele energii pământeşti de esenţă naturală dar deocamdată nerecunoscute. Cei care propun această teorie susţin că există o legătură clară ce se poate stabili între fenomenele paranormale semnalate şi activitatea seismică rezultată din solicitările rocilor... Astfel de solicitări”, argumentează ei, „pot da naştere unor câmpuri de energie electromagnetică puternice care, la rândul lor, se deplasează sub înfăţişarea unor forme sferice strălucitoare. Când aceste lumini pământeşti vin în contact cu oamenii, alterează funcţiunile undelor cerebrale ale unei persoane şi produc halucinaţii într-un mod asemănător cu felul în care luminile stroboscopice îi pot declanşa o criză unui epileptic”. Oamenii aflaţi sub astfel de influenţe pot fabula poveşti despre întâlnirea cu făpturi supranaturale sau despre răpirea lor de către extratereştri. Devin convinşi ei înşişi, deşi în realitate nu s-a întâmplat nimic asemănător. Deşi ideea „luminilor pământeşti” pare demodată, ufologul englez Paul Dereux a scris câteva cărţi impresionante care conţin dovezi în aparenţă indiscutabile ce demonstrează felul în care corelaţiile dintre apariţiile unor OZN-uri şi ale trăsnetului globular coincid cu unele fluctuaţii ale activităţii seismice

cunoscute pe teritoriul Marii Britanii. Cei care urmează şcoala de gândire Dereux n-au întârziat să arate faptul că oriunde în lume; fenomenele de felul viziunilor religioase par şi ele să aibă loc cu precădere în zona în care tensiunile din roci ating valori mari datorită unor defecte geologice. De exemplu, în timpul manifestărilor din 1969 de la Zeitun, s-a constatat că pe o rază de cinci sute de mile în jurul oraşului Cairo activitatea seismică era de zece ori mai mare decât în zonele învecinate. „Aşadar, ceea ce s-a întâmplat atunci”, spune gruparea Dereux, „a fost eliberarea sub formă luminoasă a unei energii generate de activitatea seismică, pe care martorii au confundat-o ulterior cu nişte imagini miraculoase deoarece simţul lor de percepere fusese afectat. Minţile lor au reconstruit pur şi simplu ceea ce vedeau, în aşa fel încât să se adapteze la propriile lor prejudecăţi religioase. În tot acest proces, Dumnezeu n-a jucat niciun rol”.

O a treia teorie susţine că incursiunile nenaturale sunt de fapt monştri mentali, făpturi dintr-un spaţiu interior, holograme care îşi au originea în rezervorul subconştientului uman colectiv. Deşi acestea pot fi solicitate de către şamani[50], ocultişti şi vrăjitori, cei cu puteri psihice nedezvoltate sunt mai susceptibili de a experimenta viziuni paranormale în anumite condiţii mentale sau în locuri în care a fost lăsat în urmă un mai mare nivel de fond de energie psihică. Cei care acceptă această concepţie a „spaţiului ulterior” atrag atenţia asupra faptului că mintea omenească interacţionează cu lumea naturală într-un mod mult mai direct decât recunoaşte de obicei ştiinţa. Astfel, minţile omeneşti sunt capabile să producă halucinaţii create telepatic, care par să aibă un element de realitate obiectivă nu numai pentru

---

50 Şamani (rel.) preoţi şi vraci care lucrează cu supranaturalul, practicând şamanismul — religie primitivă din nordul Asiei, care crede în spirite puternice ce pot fi influenţate doar de şamani (n. t.)

cei care le-au dat naştere ci şi pentru alţi observatori. Este chiar posibil ca astfel de lucruri să manifeste pentru o scurtă perioadă de timp o existenţă concretă sau cel puţin semimaterială. Aderenţii filosofiei „creaturilor dintr-un spaţiu interior” resping existenţa forţelor lipsite de trup din manifestările spiritelor rele şi sunt sceptici faţă de ipoteza unei origini extraterestre a OZN-urilor.

Niciuna dintre aceste teorii nu este pe placul oamenilor de ştiinţă care formează curentul general de opinie şi asta din motive evidente. Este oare vreuna din ele suficientă pentru a explica numeroasele mistere prezentate în această carte? Mă tem că răspunsul este un „nu” răspicat şi fără echivoc. Poate că fiecare are o oarecare valabilitate şi ar putea explica unele enigme totuşi, niciuna nu este capabilă să lămurească absolut toate manifestările ciudate. Să le luăm pe fiecare pe rând şi să le analizăm meritele. Ipoteza „universului spiriduşilor” ar putea explica foarte bine apariţiile stranii ale unor făpturi necunoscute care par să aibă o deosebită realitate ca fenomen, cum ar fi „câinii negri” şi speciile necunoscute care s-au dovedit imposibil de capturat, cum ar fi Yeti, alte fiinţe asemănătoare cu omul zăpezii şi, eventual chiar monştrii lacuştri. Însă deoarece câteva dintre aceste ultime exemple au fost de asemenea fotografiate, amprentele de paşi ale omului zăpezii au fost turnate în ipsos, iar în cazul dinozaurilor maritimi au fost recuperate câteva cadavre, există dovezi conflictuale care par să indice o existenţă oarecum mai materială. Teoria „universului spiriduşilor” ne ajută să înţelegem acţiunea unor entităţi invizibile însă în mod cert nu toate apariţiile, iar numeroase fenomene spectrale ar trebui să fie tratate separat. Acestea ar include acele stafii ale unor personalităţi umane care în aparenţă sunt exact ceea ce par să fie – vehicule ultrafizice ale minţilor unor oameni decedaţi.

Pe de altă parte, „teoria spaţiului interior 1, care susţine că subconştientul uman este capabil să obiectiveze fenomene în exteriorul lumii materiale, pare cea mai promiţătoare. În definitiv, formidabila capacitate a minţii omeneşti de a controla materia a fost demonstrată cu nenumărate prilejuri şi în diverse moduri de vindecătorii prin credinţă, persoane care prin forţa minţii sunt capabile să îndoaie metale sau să facă fotografii, oameni în stare să meargă prin foc şi mulţi spiritişti. Totuşi, deşi este posibil ca multe întâmplări stranii să-şi aibă originea în capacităţile ascunse ale minţii omeneşti, în mod cert altele par să nu poată fi explicate în acest fel. Oare ni s-ar putea cere să credem că ar fi posibil ca o persoană să izbucnească brusc în flăcări din cauza unei dorinţe inconştiente de a se autodistruge, sau că o comunitate care dispare deodată în eter face asta pentru că toţi membrii colectivităţii îşi închipuie că au încetat să existe? Unele făpturi nefireşti ar putea fi invitate temporar dintr-un rezervor al subconştientului colectiv al omenirii într-o existenţă semimaterială însă, aşa cum am văzut, altele par – pe baza unor dovezi – să fie cât se poate de reale, cum este cazul vehiculelor extraterestre. O dată mai mult ni se prezintă o teorie care pare să ofere numai o parte a soluţiei, nu una întreagă. Totul este departe de a fi satisfăcător.

Actualmente, când rasa omenească se află în pragul următorului mileniu – despre care unii cred că va constitui intrarea într-o eră de limpeziri spirituale – ciudatele forţe ale lumii paranormale rămân puţin înţelese de misterologii care şi-au petrecut viaţa încercând să le dea un înţeles raţional. Totuşi, pentru a fi corect cu mine însămi şi cu colegii mei, recunosc că n-ar trebui să fie subestimate dificultăţile întâmpinate în această ramură a cercetării. Pentru cei mai mulţi dintre noi, dovezile pe care le obţinem ne parvin din relatările făcute la a doua sau chiar la a treia

mână. Asta ar fi perfect dacă s-ar dori să se cerceteze fondul unei poveşti de groază sau al unui roman ştiinţifico-fantastic, dar e departe de a fi metodologia ideală pentru un studiu serios. Cititorul va înţelege pentru ce considerăm frustrant acest aspect al muncii noastre şi, când oamenii de ştiinţă care formează curentul principal de opinie folosesc cu cinism practicile noastre de cercetare presupus neştiinţifice pentru a crea dubii în legătură cu toate întâmplările paranormale, senzaţia că suntem jigniţi devine cu atât mai intensă. Faţă de o incorectitudine atât de plină de aroganţă şi o ostilitate atât de făţişă unii cercetători renunţă total. Cei mai mulţi însă, vor continua să culeagă date, să compare fenomene şi să tragă propriile lor concluzii orientative, atâta timp cât din întreaga lume le vor parveni semnalări stranii.

E posibil ca secolul douăzeci să fi oferit unele dintre cele mai ciudate întâmplări cu care s-a confruntat vreodată omenirea şi acestea n-au fost niciodată atât de bine documentate ca acum. Totuşi, majoritatea oamenilor de ştiinţă rămân consecvenţi concepţiei mecaniciste a universului, cu certitudinile şi regulile lui fixe, cu cadrul său rigid şi cu legile lui fizice inflexibile. Ceea ce nu poate fi încadrat în acest cadru este etichetat ca fiind imposibil însă, aşa cum am văzut, aşa-zisul imposibil este tot atât de real ca orice altceva. Tot ce trebuie să facem acum este să privim în spatele acestei realităţii şi să trecem în mod inteligent dincolo de limitele propriilor noastre prejudecăţi. Ceea ce vom găsi acolo se va dovedi – sunt sigur – la fel de interesant ca tot ce a descoperit omenirea până acum.

Dicţionar geografic

Ar fi imposibil ca o carte de acest fel să includă exemple ale fiecărui tip de mister paranormal dacă nu s-ar extinde pe mai multe volume. De fapt, câteva din cele preferate de mine au fost omise din necesitate. Aşadar, pentru a cuprinde întreaga atmosferă a ciudăţeniilor secolului am inclus scurte prescurtări de câteva rânduri, toate sub forma unui dicţionar geografic. Din acest ultim capitol, reiese evident că secolul douăzeci a fost martorul unor fenomene bizare semnalate la scară realmente mondială. Exemplele au fost alese datorită ciudăţeniei lor generale sau din cauza semnificaţiei lor în raport cu misterele asupra cărora ne-am concentrat atenţia în partea principală a cărţii. Dar chiar şi aici a fost greu să se menţioneze mai mult decât un infim procent din cele mai interesante fenomene. Ga atare, în listă nu sunt incluse apariţii individuale de fantome, OZN-uri, relatări banale despre contacte cu spiritele stabilite prin intermediul decedaţilor, vindecări miraculoase şi experimente efectuate în privinţa îndoirii metalelor sau a telepatiei, pentru că pur şi simplu sunt prea numeroase.

1900

SUA, în apropiere de Jophin, statul Missouri.

Un fenomen luminos cunoscut sub denumirea de „lumina fantomatică Ozark” a fost văzut cu regularitate de localnici; în mod caracteristic luminilor fantomatice, această lumină se îndepărta sau dispărea când se apropia cineva de ea. Tot în Missouri, în apropiere de Wellsville, într-o biserică episcopală lovită de trăsnet în luna august, a apărut ulterior, pe tavan, portretul unui paracliser al bisericii. Când căzuse trăsnetul, omul se afla la o depărtare de câteva mile.

SUA, Buffalo, statul New York.

În ziua de 29 septembrie câţiva băieţi au văzut, în timpul unei averse, o ploaie cu peşti; zona avea să mai

înregistreze o ploaie cu peşti asemănătoare şi la 29 septembrie 1939.

1901

SUA, Tillers Ferry, statul Carolina de Sud.

Sute de peşti, printre care bibani, păstrăvi şi draci de mare, au căzut în timpul unei ploi torenţiale locale, pe nişte câmpuri de bumbac în ziua de 27 iunie.

Australia, Quensland.

O substanţială ploaie cu peştişori a căzut în august. Avea să fie prima dintre cele zece ploi anormale înregistrate în acest stat în cursul actualului deceniu.

1902

SUA, Chesterfield, statul Idaho.

În ziua de 14 ianuarie, un grup de patinatori au fost fugăriţi de un antropoid păros, înalt de opt picioare, care ţinea în mână o măciucă; a fost cea dintâi dintre cele nouăsprezece apariţii ale unei asemenea făpturi.

SUA, în largul City Islandului, oraşul New York.

Pe 10 august, nava-pilot comandată de căpitanul Alexander S. Banta a fost atacată de două ori de o fiinţă marină necunoscută, neagră şi mult mai mare decât o balenă, care a împins-o înapoi spre mal.

1903

SUA, Bronx, statul New York.

În mai, o mare cantitate de bani lichizi, bijuterii şi obiecte personale au dispărut dintr-un apartament, proprietatea unei doamne numită Koch. Vreme de câteva zile după aceea, în apartament au fost văzute deplasându-se lumini şi siluete întunecate. Totuşi, de fiecare dată când poliţia înconjura clădirea, nu se găsea niciun intrus la faţa locului.

SUA, Iola, statul Kansas.

Apariţia unei ciudate fiinţe parţial umanoide, cu coarne, păr lung şi ochi roşii imenşi a produs panică printre minerii schimbului de noapte.

Africa de Sud, în largul localităţii Hermanus.

Un monstru marin gigantic, asemănător cu un şarpe, cu ochi mai mari decât farfuria, s-a apropiat de un grup de pescari care lucrau la o depărtare de patru mile faţă de linia coastei.

1904

Irlanda, Lough Erne, comitatul Fermanagh.

Lumini rotunde şi mari au fost văzute alunecând pe suprafaţa lacului noapte de noapte vreme de câteva luni, începând cu luna martie.

Anglia, Wimbledon, Londra.

În ziua de 2 aprilie, peste suburbia londoneză s-a lăsat timp de zece minute un întuneric nefiresc, provocând mare panică şi confuzie. Fără să fie nici urmă de nori groşi sau de fum.

SUA, în apropiere de Philadelphia.

La 31 iulie, nava maritimă *Mohican* a fost învăluită de un ciudat nor fosforescent care a făcut punţile să strălucească de parcă ar fi fost în flăcări şi busola navei s-o ia razna până a ieşit în larg. În ziua de 2 decembrie, tot în SUA, Memphis, statul Tennessee, un întuneric nefiresc a coborât asupra oraşului, producând panică.

1905

Wales, Froncysyltte, comitatul Clwyd.

Pe la începutul lunii mai, a fost văzută o uriaşă pasăre neagră zburând deasupra acoperişurilor caselor. Câteva luni mai târziu, în octombrie, un patruped negru neidentificat a fost văzut ucigând animale de fermă în Anglia, în apropiere de Great Badminton, comitatul Gloucester.

SUA, Kiterry Point, statul Maine.

În ziua de 1 septembrie, flăcări electrice stranii au fost văzute înălţându-se de pe plajă, iar suprafaţa mării producea trosnete, degajând un puternic miros de sulf.

1906

Anglia, comitatul Suffolk.

În ziua de 8 februarie, un imens cerc de lumină a fost văzut formându-se în timpul unei furtuni cu descărcări electrice şi plutind la mică altitudine deasupra unui sat. Au suferit stricăciuni câţiva arbori precum şi o biserică din apropiere.

Anglia, comitatul Gloucester.

Pe la mijlocul lui august s-a constatat dispariţia a trei copii din aceeaşi familie, în timp ce se jucau pe un câmp învecinat cu casa părinţilor lor. S-a dat alarma, dar căutarea de trei zile, efectuată de jandarmeria locală şi de ajutoarele din sat nu a dat niciun rezultat. Totuşi, în cea de-a patra zi, copiii dispăruţi au fost găsiţi dormind liniştiţi într-un şanţ nu mai departe de cincizeci de yarzi de locuinţa lor. În mod ciudat, nu puteau să-şi explice absenţa şi nici nu aveau vreo amintire despre perioada de timp în care fuseseră dispăruţi.

1907

SUA, Pittsburg, statul Pennsylvania.

La 27 ianuarie, Albert Houck şi-a găsit tânăra soţie zăcând pe masă, complet carbonizată – probabil un caz de combustie umană spontană.

SUA, Britte, statul Montana.

O broască râioasă vie a fost găsită prinsă în straturile de rocă la o adâncime de două sute de picioare, în timpul prăbuşirii puţului unei mine de argint, în ziua de 15 mai.

1908

Anglia, Whitley Bay, comitatul Northumberland.

În noaptea de 22 martie, o celibatară în vârstă, Wilhelmina Dewar, a fost găsită transformată în cenuşă, arzând probabil în timp ce dormea în patul ei.

Franţa, munţii Vosgi.

În duminica Sfintei Treimi, o uriaşă grindină purtând imaginea Fecioarei Maria a căzut pe o suprafaţă localizată, spărgând o mie patru sute de geamuri.

Mexic, golful Mexic.

Pasagerii şi echipajul de la bordul navei maritime *Livingstone* au văzut în ziua de 21 iunie un monstru marin cu o lungime aproximativă de două sute de picioare.

1909

SUA, Trenton, statul New Jersey.

Un monstru formidabil, cu aripi pieloase negre şi un cap de o formă înspăimântătoare – poreclit „Diavolul din Jersey” – a fost văzut zburând deasupra oraşului şi urcându-se pe clădiri. Au mai fost făcute şi alte semnalări, în cursul lunii ianuarie, provenind din Camden, Woodbury, Burlington, Gloucester şi alte localităţi din apropierea graniţei cu Pennsylvania.

1910

Guyana, râul Konawamk.

Spre sfârşitul lui februarie, câţiva căutători de aur au fost surprinşi de legendarii „oameni sălbatici” înalţi de cinci picioare, acoperiţi cu blănuri brun-roşcate.

Wales, Ennerdale, districtul Columbia.

În cursul lunii februarie, aproape cincizeci de oi au fost măcelărite noapte de noapte de către un animal de pradă necunoscut. De fiecare dată, trupurile fuseseră golite de sânge prin mici incizii făcute pe venele jugulare ale animalelor şi le fusese mâncată carnea.

1911

Anglia, Bradford, comitatul Yorkshire.

În dimineaţa zilei de 23 februarie, o fetiţă în vârstă de nouă ani a fost smulsă de pe terenul de joacă al şcolii de către o forţă necunoscută care a ridicat-o în aer la o înălţime de douăzeci de picioare, după care a lăsat-o să cadă pe pământ, ucigând-o.

SUA, Louisville, statul Kentucky.

La 7 martie, un întuneric nefiresc care a durat o oră a învăluit oraşul pe timp de zi, îngrozindu-i pe locuitori.

Franţa, Mirebeau.

În cursul zilelor de Paşti, a început să curgă sânge din mâinile, inima şi capul lui Hristos reprezentat pe o icoană dintr-o biserică. Analizele au dovedit că sângele era omenesc.

1912

Australia, New South Wales.

În ziua de 12 noiembrie, o mare cantitate de peşti a căzut dintr-un nor asemănător celor de uragan peste oraşul Quirindi. Alte ploi stranii care au căzut în New South Wales în cursul acestui secol au inclus şi viermi de mătase lungi, creveţi, melci de mare şi crabi.

1913

Franţa, în apropiere de Charleroi.

30 ianuarie a marcat începutul unui bombardament cu pietre asupra locuinţei unui fermier, care a durat patru zile. Din câte se părea, nu era răspunzătoare nicio intervenţie de origine umană.

SUA, Farmersfield, statul Texas.

La 15 mai, un grup de copii au văzut un omuleţ verde, nu mai înalt de un picior care, potrivit relatărilor acestora, a fost apoi atacat şi ucis de câini.

1914

Belgia, Mons.

În ziua de 26 august, forţe militare britanice aflate în retragere au fost ajutate – din câte se afirmă – de către arcaşi-fantomă, cunoscuţi ulterior sub denumirea de „îngerii de la Mons”.

1915

SUA, la sud-est de Wann, statul Oklahoma.

Un umanoid păros şi mare, cu ochi roşii strălucitori, a fost văzut dând târcoale porţii unei case, pe la mijlocul lunii iulie; a fost unul dintre specimenele de "picior-mare” văzute în acea zonă în cursul secolului douăzeci.

1916

Atlanticul de Nord.

Un animal marin enorm a fost văzut de căpitanul şi echipajul submarinului german U28, în urma scufundării vaporului britanic *Iberian*. La câteva secunde după ce a explodat vasul comercial englez, făptura având formă de crocodil, lungă de aproximativ şaizeci de picioare, a fost azvârlită afară din apă printre sfărâmăturile epavei.

1917

Islanda, la şaptezeci de mile sud-est de coastă.

În mai, ofiţerii şi oamenii aflaţi la bordul vasului de război britanic *Hillary* au văzut un monstru marin cu un gât a cărui lungime a fost estimată la treizeci de picioare şi cu o aripioară dorsală mare şi triunghiulară.

Canalul Mânecii.

Iahtul *Zebrina* a plecat în octombrie din portul Falmouth îndreptându-se către 4 micul port Brieux din Franţa, călătoria netrebuind să dureze mai mult de patruzeci şi opt de ore. Nu s-a semnalat nicio furtună dar, după patru zile, *Zebrina* a fost găsită părăsită, în stare foarte bună, însă fără a da vreun indiciu cu privire la soarta echipajului ei dispărut.

1918

Australia, Lismore, statul New South Wales.

O cruce de piatră dintr-un cimitir a început să lumineze strălucitor pe timp de noapte. Fenomenul a continuat vreme de şaizeci de ani şi în cele din urmă monumentul a fost distrus de nişte vandali. În acelaşi stat, fermierii au declarat că au văzut în munţii Warragan şopârle lungi de treizeci de picioare.

1919

SUA, Barron, statul Wisconsin.

În luna august, un băiat de treisprezece ani, Harry Anderson, a observat în timp ce se ducea să cumpere nişte ulei, douăzeci de omuleţi care veneau către el mergând în şir indian. A apreciat că înălţimea fiecăruia din ei nu era mai mare de optsprezece inci.

Canalul Mânecii.

Goeleta *Lucienne* plecată din Saint-Malo a fost găsită eşuată pe plaja Goodwin Sands, în comitatul Kent. Pe masă se aflau alimente consumate pe jumătate, totuşi, cei care se aşezaseră să prânzească au rămas dispăruţi pentru totdeauna.

1920

Africa de Sud, Johannesburg, Transvaal.

Un obiect luminos, mare şi rotund, presupus a fi un trăsnet globular a fost văzut în iunie rostogolindu-se pe o pantă şi emanând fascicole de lumină. A explodat când s-a izbit de un zid, provocând stricăciuni şi degajând vapori sulfuroşi. În acelaşi an, dinspre râul Orange şi afluenţii râului Vaal au sosit mai multe semnalări privitoare la monştrii acvatici.

1921

SUA, oraşul New York.

În seara zilei de 9 martie, poliţia a găsit cadavrul Isadorei Fink, în vârstă de treizeci şi şase de ani, în încăperea din spate a unei spălătorii de pe East 132nd Street. În cameră nu s-au găsit nici gloanţe nici pistol, totuşi, în pieptul Isadorei erau două răni prin împuşcare. Comisarul de poliţie, Edwand Mulmooey, a definit ulterior uciderea ca pe un „mister insolubil”.

Ungaria, în apropiere de Budapesta.

În tot cursul anului, un băiat în vârstă de treisprezece ani a constatat că putea să ridice în aer obiecte doar uitându-se la ele. Noaptea, deasupra trupului său se vedeau pâlpâind flăcări albastre, iar cei care îl atingeau simţeau deseori descărcări electrice.

1922

Canada, în apropiere de Antigonish, Noua Scoţie.

În ianuarie, într-o locuinţă de fermier au izbucnit în repetate rânduri incendii – provocate din câte se presupune de spirite rele – ajungând până la treizeci şi opt

într-o singură noapte.

Anglia, Londra.

În ziua de 22 iunie, mareşalul sir Henry Wilson a fost împuşcat într-un parc de către naţionalişti irlandezi, la zece zile după ce o prietenă a sa, lady Londonderry, o bogată membră a înaltei societăţi, îl avertizase că văzuse în vis asasinarea lui.

1923

SUA, Echo Lake, statul Nebraska.

În iulie, doi automobilişti, care îşi instalaseră cortul în apropiere de malul lacului, au fost treziţi de un plescăit formidabil şi au văzut ivindu-se din apă un animal cu un gât mai lung decât cel de girafă şi cu un corn în mijlocul frunţii. După acea apariţie, fermierii localnici au dat vina asupra monstrului pentru o mulţime de animale dispărute din fermele lor.

1924

SUA, în apropiere de Kelso, statul Washington.

Câţiva prospectori care locuiau într-o cabană în canionul Ape au fost terorizaţi în luna iulie de o hoardă de "diavoli ai munţilor" – presupuşi a fi specimene de picior-mare" – care aruncau în ei cu pietre. Prospectorii au alungat făpturile cu focuri de puşcă, rănind una dintre ele.

1925

SUA, în largul coastelor statului Massachusetts.

În ziua de 24 mai, membrii echipajului unui vas pescăresc au văzut un monstru marin pe care l-au descris ca semănând cu un ţipar uriaş, mai lung decât ambarcaţiunea lor de o sută treizeci de picioare.

1926

SUA, Evansville, statul Indiana.

În ziua de 30 iulie, mii de broaşte de mărimea unor monede de când cenţi au căzut în timpul unei furtuni, pe un teren de golf. A fost una dintre cele şaptesprezece obi cu broaşte semnalate în acel an, în SUA.

1927

Africa Centrală.

Au fost făcute numeroase semnalări ale unui „elefant de apă”, văzut ivindu-se din valuri şi devorând hipopotami în lacul Bongweolo.

1928

SUA, Elizabeth, statul Illinois.

Un antropoid înalt de nouă picioare a ameninţat o familie în ziua de 25 iulie. A fost prima dintre cele treisprezece apariţii constatate de numeroşi martori.

Canada, Ontario

Pe tot parcursul anului au fost primite din diverse zone, printre care lacul Erie, lacul Huron, lacul Superior şi râul Saint Laurent, numeroase semnalări referitoare la monştrii cu gât lung.

1929

Indiile de Vest, insula Leeward, Antigua.

Vreme de câteva săptămâni la rând, în aprilie şi mai, îmbrăcămintea purtată de o fată de la ţară a ars dar i-a lăsat pielea neatinsă. Când dormea, aşternuturile şi saltelele izbucneau în flăcări.

China, Vientiane.

În cursul lunilor de vară, un animal de tipul plesiozaurului a fost văzut de mai multe ori în râurile din apropiere.

1930

SUA, Kingston, statul New York.

În ianuarie, cadavrul doamnei Stanley Lake a fost găsit ars dar cu îmbrăcămintea neatinsă. Ancheta s-a încheiat printr-un verdict de crimă făptuită de o persoană necunoscută. Pe la începutul lunii februarie, câţiva vânători au urmărit şi rănit un patruped necunoscut, după ce acesta ucisese mai mulţi porci pe terenul unei ferme din comitatul Prince George, în statul Maryland, însă făptura le-a scăpat.

1931

Irlanda, comitatul Derry.

În ziua de 4 aprilie, un student din Anglia a văzut o făptură asemănătoare cu un câine negru uriaş, cu colţi înspăimântători şi cu ochi arzând ca tăciunii aprinşi, înotând într-un râu. Posibil să fi fost un „pooka” – un câine fantomatic legendar în Irlanda.

Spania, Ezquioga.

Mai mult de o sută cincizeci de persoane au fost martorii unei viziuni a Fecioarei Maria, care a apărut pe cer în ziua de 30 iunie, împreună cu un grup de îngeri şi sfinţi.

1932

SUA, Bladenboro, statul Carolina de Nord.

În ianuarie, un duh incendiator a pătruns într-o casă producând stricăciuni perdelelor, aşternuturilor şi feţelor de masă, care izbucneau în flăcări fără niciun motiv.

Camerun, munţii Assumbo.

În mai, zoologul Ivan T Sanderson a fost atacat de un liliac uriaş, cu o deschidere a aripilor de douăsprezece picioare.

1933

SUA, Cascada Niagara, statul New York.

În ziua de 24 mai, a căzut o mare cantitate de peşti în urma unei ploi torenţiale. A fost prima dintre cele zece ploi cu peşti care au avut loc în statul New York în cursul secolului douăzeci.

Africa de Sud, Natal.

În ziua de 7 iulie, în lacul St. Lucia a fost văzut un monstru lung de nouăzeci de picioare. În noaptea următoare, o făptură asemănătoare a fost văzută înotând în mare, la o distanţă de o milă de mai.

1934

SUA, statul Pennsylvania.

În cursul lunii ianuarie, în pădurile din apropiere de

Langhorne au fost văzute lumini ciudate şi s-au auzit zgomote stranii, printre care gemete, vaiete şi ţipete. Când oamenii au intrat în pădure să cerceteze cauzele, zgomotele s-au îndepărtat. Câteva luni mai târziu, în mai, un fermier din statul Dakota de Sud a găsit urme bizare şi a urmărit cu privirea un monstru „de tip balaur" care intra în lacul Campbell a doua zi după ce din ferma lui şi din cele învecinate dispăruseră multe animale.

1935

Grenada, districtul Lowther's Lane.

În ziua de 14 ianuarie, o vilă părăsită, care în anul precedent devenise centrul unor manifestări fantomatice şi a unor ploi cu pietre a fost rasă de pe pământ de un foc persistent.

Canada, Saskatchewan.

În ziua de 18 iunie, trei persoane au văzut un OZN aterizat în pădurea de lângă Nipawin şi au urmărit cu privirea cum nişte umanoizi în costume argintii au intrat în navă urcând pe o scară. În ziua următoare, la faţa locului au fost cercetate şi fotografiate urme de arsură.

1936

Kazahstan, Marea Neagră, în largul coastei Crimeei.

În cursul lunii ianuarie, un fioros monstru marin negru, cu un cap ca de cal, s-a încurcat în nişte plase de pescuit pe care pescarii le-au tăiat, eliberându-l, după care au fugit la mal. Câteva luni mai târziu, o femeie din regiunea Pavoldar a declarat că văzuse zburând o siluetă feminină înaripată, îmbrăcată în negru.

1937

Mongolia, deşertul Gobi.

În februarie, o unitate de recunoaştere a armatei japoneze a împuşcat doi antropoizi mari, cu blană roşie, dintr-o specie necunoscută.

SUA, râul Saginaw, statul Michigan.

Un pescar a avut o criză nervoasă după ce fusese

atacat de o „dihanie mare, păroasă” care umbla în două picioare. Alte apariţii de picior-mare” au fost semnalate în acel an din multe locuri ale aceluiaşi stat.

1938

Japonia, Hokkaidō.

O păpuşă de lemn a fost pusă într-un templu sacru când, după moartea proprietarei sale, a început să-i crească părul. Creşterea continuă şi în ziua de astăzi, iar analizele ştiinţifice dovedesc că este păr omenesc.

Suedia, Parajaevarra, ţinutul lapon.

În iulie, mai multe mingi mari de foc au apărut din nişte nori de mică altitudine, ucigând o persoană şi provocând arsuri grave multor altora cât timp au trecut rapid prin cinci case, după care s-au înălţat la cer.

1939

SUA, Loudenville, statul Ohio.

Pe la începutul verii, deasupra câmpurilor au fost văzute trecând repede forme luminoase, care şi-au continuat activitatea de-a lungul următorilor treisprezece ani. Mai târziu, în aceeaşi vară, o forţă necunoscută pare să se fi manifestat în interiorul unui avion de transport aparţinând aviaţiei militare americane în drum de la San Diego spre Honolulu, ucigând cinci dintre membrii echipajului.

Anglia, Start, comitatul Devon.

În cursul lunii noiembrie, două femei ieşite la plimbare au văzut un conac-fantomă al cărui istoric au încercat ulterior să-l afle. Spre uimirea lor, s-a constatat că nu existase niciodată o asemenea clădire în acel loc.

1940

URSS, regiunea Gorki.

Monede în valoare totală de câteva mii de copeici au căzut peste capetele locuitorilor în timpul unei furtuni din ziua de 17 iunie.

1941

Australia, râul Wearyan, Teritoriul de Nord.

În februarie, după ce călătorise într-o zonă îndepărtată pentru a-i acorda ajutor unui bărbat care fusese împuşcat, o infirmieră cu experienţă a fost ajutată de doi bărbaţi îmbrăcaţi în halate albe chirurgicale, care au apărut ca din senin ca după aceea să dispară.

Atlanticul de Nord, golful Leilor

În iulie, vasul charter al Crucii Roşii Iceland, a fost găsit rătăcind în largul mării, fără echipaj şi totuşi în perfectă stare de navigare.

1942

SUA, Bloomington, statul Illinois.

În ziua de 15 martie, funcţionara de bancă Aura Troyer a fost găsită parţial arsă într-un subsol şi a fost incapabilă să explice ce i se întâmplase.

Anglia, Newbiggin-by-the-Sea, comitatul Northumberland.

Un bărbat a declarat că în ziua de 18 decembrie fusese răpit de extratereştri şi silit să se supună unui examen medical. Probabil prima răpire efectuată de OZN-uri semnalată în acest secol.

1943

SUA, Deer Isle, statul Maine.

În ziua de 13 ianuarie, cadavrul complet ars al lui Allan Small, în vârstă de cincizeci şi doi de ani, a fost găsit zăcând pe pardoseala salonului său. Deşi fusese afectată şi o zonă circulară a covorului, nu se observa nicio altă stricăciune datorată vreunui incendiu şi n-a fost găsită nicio sursă care să fi generat focul.

1944

Germania, Hagenan.

Piloţii unor avioane de vânătoare ale forţelor aliate care zburau în ziua de 22 decembrie într-o misiune deasupra Europei au întâlnit lumini mari portocalii care au însoţit avioanele lor chiar când încercau să se îndepărteze

de ele.

1945

SUA, Pittsburgh.

Un bust de bronz, vechi de o sută de ani, reprezentând o gheişă japoneză şi aflat în proprietatea colecţionarului de artă Allan Demetrius a început să plângă cu lacrimi de sare în seara zilei de 6 august – ziua atacului cu bomba atomică asupra Hiroshimei.

1946

Austria, Eisenberg.

Pe la începutul primăverii, Alosia Lex, o bolnavă aflată în comă, s-a trezit şi a declarat că o văzuse de mai multe ori pe Fecioara Maria, care îi încredinţase mesaje ce conţineau informaţii pe care fata nu le-ar fi putut cunoaşte.

Iugoslavia, Dalmaţia.

O altă apariţie a Fecioarei Maria, de astă dată încununată cu stele, s-a arătat într-un nor fiind văzută de numeroşi martori în ziua de 11 iunie.

1947

Africa de Sud, Tiger Rocks, statul Natal.

Un monstru marin lung de şaizeci de picioare a fost văzut de mai multe ori în cursul verii de pescari ieşiţi la pescuit, iar după aceea, în septembrie, de un bărbat care se plimba pe plaja de la Isipingo.

1948

Filipine, Lipa.

În urma unor apariţii ale Sfintei Fecioare Maria, care s-au înfăţişat călugăriţelor unei mănăstiri, numeroase ploi miraculoase cu petale de trandafiri au căzut peste oraş toată perioada dintre octombrie şi decembrie.

1949

Brazilia, Rio, regiunea Araguaya.

Un şarpe monstruos, lung de o sută cincizeci de picioare, şi cu ochi verzi luminoşi, cunoscut sub denumirea de *Sucuriju gigante*, a fost văzut şi fotografiat.

1950

Anglia, Exmoor, comitatul Devon.

Trezindu-se într-o dimineaţă de februarie, un fermier şi-a găsit câmpurile presărate cu bucăţi de gheaţă de mărimea unor farfurii de supă, dintre care una, cântărind paisprezece pfunzi, era înfiptă în ceafa unui berbec.

SUA, Benson Harbor, Michigan.

În ziua de 23 iunie, martorii aflaţi la sol au văzut cum un avion DC4 a fost distrus după coliziunea cu un obiect luminos care îl urmărise.

1951

SUA, St. Petersburg, statul Florida.

În ziua de 1 iulie, doamna Mary Reeser, în vârstă de şaizeci şi şapte de ani, a fost găsită transformată într-un morman de cenuşă pe pardoseala apartamentului ei, craniul fiindu-i redus la dimensiunile unei mingi de baseball.

1952

SUA, Nashville, statul Tennessee.

În Ziua Recunoştinţei, domnul H. Cantrell a fost lovit de trăsnet şi ulterior s-a constatat că i se vindecase cancerul cerebral care îi ameninţa viaţa.

1953

SUA, Greenville, statul Carolina de Sud.

În ziua de 3 martie, automobilistul Waymon Wood a fost găsit „carbonizat” în interiorul maşinii sale rămase intacte.

1954

Italia, Boaria Ruigo.

În ziua de 15 octombrie, un OZN ovoidal a zburat la mică altitudine deasupra unor terenuri agricole, emanând un suflu fierbinte care a rănit un fermier şi a ars clădirile, vitele şi căpiţele de fân.

1955

SUA, Cincinnati, statul Ohio.

În ziua de 22 iulie, dintr-un nor de formă ciudată a curs sânge asupra mai multor grădini, distrugând arborii şi iarba şi arzând pielea unui martor.

Filipine, insulele Tokelau.

În ziua de 10 noiembrie, vasul de croazieră *Joyita* a fost găsit abandonat la câteva mile de coasta Fakofo.

Cele douăzeci şi cinci de persoane dispărute – pasageri şi membri ai echipajului – n-au mai fost văzute niciodată.

1956

SUA, Dry Harbour, Alaska.

Spre sfârşitul toamnei, apele au adus la mal o carcasă lungă de o sută de picioare aparţinând unui animal necunoscut, acoperit cu păr brun-roşcat.

1957

URSS, munţii Caucaz.

În iulie, profesorul V.K. Leontiev a schiţat un om de Neanderthal înalt de şapte picioare pe care îl întâlnise în apropierea zonei râului Jermut: una dintre numeroasele semnalări de oameni-bestie care aveau să vină din acea regiune în cursul verii şi al toamnei.

1958

SUA, Riverside, statul California.

Automobilistul Charles Wetzel a declarat că fusese atacat de o entitate cu cap rotund şi ochi luminoşi, cu gheare lungi şi tegument pielos, în timp ce trecea, în ziua de 8 noiembrie, cu maşina peste râul Santa Ana.

1959

Noua Guinee papuaşă, Boianai.

Şeful unei misiuni creştine, părintele W.B. Gill, şi mulţi alţi martori papuaşi au văzut OZN-uri precum şi pe ocupanţii lor, în trei nopţi succesive, cu începere din 26 iunie.

1960

SUA, lacul Whitney, statul Texas.

În seara senină şi aparent normală a zilei de 15 iunie, termometrele au înregistrat vreme de zece minute o creştere a temperaturii de şaptezeci de grade Fahrenheit, într-o zonă a statului Lone Star. Căldura intensă i-a îngrozit pe localnicii care, ieşind din case, au văzut cerul luminat de o puternică strălucire portocalie. În dimineaţa următoare, când s-au trezit, fermierii şi-au găsit culturile de pe câmp înnegrite de pârjol. Mai târziu în aceeaşi lună, pe terenurile de vânătoare Chief Contralk din Virginia de Vest a fost văzută o siluetă asemănătoare cu un bărbat înaripat, stând în picioare pe partea carosabilă a şoselei interstatale 2, care decolând apoi vertical, a dispărut în cerul nopţii.

1961

SUA, statul California.

În ziua de 18 august, mii de păsări oceanice migratoare din specia puffinus[51] au căzut pe o întindere de şase mile a coastei californiene, de-a lungul golfului Monterey. La autopsia lor nu s-au găsit urme de boală sau de otrăvire, iar brusca lor sosire din cerul nocturn a rămas neexplicată.

1962

Brazilia, Rio de Janeiro.

În ziua de 20 august, ţăranul Rivalino da Silva a fost văzut pe când era răpit de extratereştri şi luat la bordul navei lor, care a plecat rapid lăsând urme pe sol.

Da Silva n-a mai fost văzut niciodată.

1963

SUA, Porterville, statul California.

O fată de şaptesprezece ani, care înotase într-o piscină, a ieşit afară cu o expresie uluită pe chip, a scos un ţipăt şi, sub ochii celor de faţă, s-a prăbuşit moartă fără

---

51 *Puffinus* (zool.) Denumirea latină a unei specii de păsări marine cu aripi lungi, înrudite cu albatroşii, care zboară aproape de suprafaţa apei (n.t.)

niciun motiv aparent. Autopsia n-a reuşit să identifice cauza morţii. Cinci ani mai târziu, la exact aceeaşi dată, sora ei a murit în împrejurări identice, cauza rămânând iarăşi necunoscută.

1964

*Anglia, Gateshead, comitatul Tyne-a*nd-*Wear*.

Un grup de copii care în ziua de 2 iunie se jucau pe terenul unei ferme au declarat că au văzut făpturi pe care le-au descris ca pe nişte „spiriduşi mici” zbenguindu-se pe clăile de fân.

1965

SUA.

Mai mult de zece mii de semnalări distincte au venit dintr-o duzină de state, după ce, în ziua de 24 iulie, a început un val de activitate frenetică a OZN-urilor.

1966

Anglia, Walthamstow, comitatul Greater London.

Vreme de zece săptămâni, între mai şi iulie, dintr-un crucifix aflat într-o biserică au curs lacrimi.

SUA, Miami, statul Florida.

Cu începere din decembrie, un spirit rău a provocat într-un depozit de mărfuri peste două sute douăzeci de incidente constând în căderea de pe rafturi a diverselor bunuri.

1967

Brazilia.

Fermierul Inacio Da Souza a dispărut şi, când a fost văzut din nou, a povestit că fusese luat şi examinat la bordul unei nave extraterestre. S-a constatat că suferea de vărsături şi prezenta simptome ale iradiaţiei, murind de altfel o lună mai târziu, de leucemie.

1968

Irlanda, Sraheen’s Loch, insula Achill.

În ziua de 1 mai, doi bărbaţi au văzut un monstru lacustru deplasându-se pe uscat şi traversând un drum. O

săptămână mai târziu, un băiat care mergea cu bicicleta pe malul lacului a văzut o făptură mare şi neagră care ieşea târâş din apă.

Argentina, Correa, în apropiere de Rosario.

În ziua de 14 octombrie, proprietarul unei ferme a găsit vaci mutilate în apropierea unui petic circular de iarbă pârjolită, iar a doua zi a găsit crescute acolo ciuperci de mărimea unor mingi de baschet.

1969

Vietnam, în apropiere de Da Nang.

În cursul lunii august, o făptură descrisă ca „o femeie-pasăre”, cu aripi negre pieloase, a fost văzută de câţiva ostaşi din marina militară.

1970

Finlanda, Imjarvi.

În ziua de 7 ianuarie, doi schiori au văzut un OZN aterizat şi o entitate înaltă de trei picioare a îndreptat spre ei un fascicol de lumină pulsatorie, lovindu-i şi trântindu-i la pământ. Cei doi au avut nevoie de spitalizare, prezentând arsuri grave.

1971

Italia, Maropati.

Începând cu 3 ianuarie, din ochii, inima, mâinile şi picioarele Fecioarei Maria reprezentată într-o icoană, au curs lacrimi de sânge ce au format pe peretele de sub ea desene cruciforme.

1972

Mexic, Monterrey.

O statuie reprezentându-l pe copilul Iisus a respirat, a transpirat şi a plâns zilnic în faţa unei mulţimi de până la cincisprezece mii de oameni, în tot cursul lunii ianuarie.

1973

Franţa, Brignoles.

Mii de broaşte râioase mici şi brotăcei au căzut din cer în timpul unei furtuni trecătoare, în ziua de 23

septembrie.

1974

Anglia, insula Wight.

Pe toată durata verii, un stejar bătrân situat în apropiere de East Lowes a fost văzut emanând fuioare de fum, determinându-i pe pompieri să întreprindă mai multe investigaţii. Cu toate acestea, nu s-a găsit nicio urmă de foc sau vreo sursă de căldură care să explice acea enigmă.

1975

Puerto Rico, zona Moca.

În perioada februarie-iulie, morţile misterioase ale unor animale printre care se numărau câini, pisici, gâşte, iepuri şi capre au urmat imediat după apariţiile unor OZN-uri în aceeaşi zonă.

1976

SUA, Carolina de Sud.

Au fost semnalate multe apariţii ale unor fiinţe cu pielea verde, de mărimea omului, care bântuiau prin mlaştini. „Omul-şopârlă din Carolina" – cum a fost denumit, este până astăzi doar unul din cel puţin şaisprezece făpturi oribile de mlaştină care au fost văzute de numeroşi martori.

1977

SUA, districtul County, statul Illinois.

În cursul lunilor iulie şi august au fost semnalate mai multe apariţii ale unor păsări uriaşe asemănătoare cu nişte vulturi supradezvoltaţi. În seara zilei de 25 iulie, se pare că două din acele creaturi s-au năpustit în jos şi au încercat să-l ia cu ele pe Martin Lowe, în vârstă de zece ani, pe care l-au cărat o distanţă de aproximativ douăzeci de picioare, după care l-au lăsat să cadă pe pământ.

SUA, Chicago, statul Illinois.

La sfârşitul verii, apariţii confirmate de mulţi martori ale unei stafii feminine cunoscută sub denumirea de „Maria Reînviata” au fost urmate de descoperirea unor

amprente de mâini întipărite pe balustradele metalice care înconjurau cimitirul unde fusese înmormântată.

1978

Noua Zeelandă, South Island.

Ţinte neidentificate apărute pe radar au indicat o activitate OZN în largul coastei nord-estice, în apropiere de aeroportul Wellington, iar piloţii au raportat vreme de câteva nopţi că au văzut lumini anormale. Fenomenul a fost filmat în ziua de 30 decembrie şi prezentat la televiziune în întreaga lume.

1979

India, Behar.

Un OZN ce plutea în ziua de 12 iulie deasupra unei şcoli din oraşul Islampur a smuls – din câte s-a relatat – bucăţi mari din acoperişul clădirii principale.

Franţa, Seron, Hautes Pyrenées.

O multitudine de incendii bizare izbucnite în locuinţa unui fermier – aproximativ nouăzeci în decursul unei luni – au început la 6 august şi au luat sfârşit numai după ce un preot a binecuvântat locul şi a stropit pământul cu apă sfinţită.

1980

Anglia, Ashfield, comitatul Nottinghamshire.

În ziua de 13 iulie, două sute de oameni au leşinat în timpul unui spectacol ce implica defilarea unor orchestre tinere de alămuri, pe nişte terenuri din apropiere de Kirby. Au fost transportaţi la patru spitale cu simptome incluzând lăcrimarea ochilor, dureri de gât, ameţeli şi vărsături, însă medicii n-au putut identifica vreo cauză a acestor cazuri.

1981

Wales, Dyfed.

În trei nopţi succesive din iunie, zeci de oi au fost ucise cu sălbăticie în ferme din jurul satului Ysbyty Ystwyth. În cursul următoarelor şase săptămâni au fost semnalate apariţii ale unor feline enorme, dintre care una

a ucis puii dintr-un coteţ de găini şi câinele de pază.

1982

Noua Zeelandă, Auckland.

Câţiva muncitori care lucrau la construirea unui tunel pe North Island, au găsit broaşte vii încastrate în stratul de nămol pietrificat, la adâncimi de aproximativ patru metri. A fost unul dintre numeroasele cazuri din cursul secolului douăzeci în care amfibieni sau peşti vii au fost găsiţi întemniţaţi în situaţii. aparent imposibile.

1983

Anglia.

În cursul lunii iunie, ploi de mare amploare cu obiecte ciudate au căzut din cer deasupra regiunilor sudice ale Angliei, incluzând o largă gamă, de la crabi în Sussex la monede de un cent în Norfolk şi bucăţi de cocs în Dorset.

Pentru acest fenomen straniu s-a dat vina pe condiţiile meteorologice capricioase.

1984

Islanda, lacul Kleifarvatn.

În noiembrie, un grup de vânători de păsări au urmărit cu privirea două făpturi necunoscute – care „se mişcau ca nişte câini dar înotau ca focile” – ieşind din lac. Ulterior au fost găsite urme ciudate de paşi.

1985

Australia, Concord, Sydney.

În februarie, atât dintr-o statuie cât şi dintr-o pictură a sfântului libanez Charbal s-a prelins ulei. Când în ziua de 15 martie, lichidul a fost atins cu un crucifix, din acesta a început să picure sânge.

1986

Grecia, munţii Asterussia, Creta.

Pe la începutul verii, un pterodactil uriaş a fost văzut zburând la mică altitudine de către câţiva vânători.

1987

Germania, între Baden-Baden şi Frankfurt.

În ziua de 14 octombrie, şoferii de pe o autostradă au fost martorii dispariţiei unui automobil, într-o explozie de flăcări şi fum. Totuşi, ulterior nu s-a găsit nicio epavă.

1988

Anglia…

În luna iulie, în localitatea Cheadle din Cheshire, un grup de practicanţi ai artelor marţiale care exersau pe terenurile de la Asney Hall au văzut o siluetă asemănătoare cu un pitic, cu o conformaţie hidoasă, pândind din tufişuri.

Ulterior, câţiva membri ai clubului au fost victimele unor atacuri fizice şi au fost posedate de o forţă necunoscută.

1989

Marea Mediterană, la nord-vest de Creta.

În zorii zilei de 7 august, echipajul navei de pescuit siciliene *Francesco* a lansat rachete de SOS. După ce au fost salvaţi şi remorcaţi până în portul Kastelion, membrii echipajului au relatat că toată noaptea fuseseră atacaţi de spectre, iar duhuri diavoleşti au aruncat peste bord echipamentul mecanic şi au distrus aparatajul radio şi de navigaţie. Chiar şi după ce ambarcaţiunea a fost exorcizată de trei preoţi, echipajul a refuzat să se întoarcă la bord şi a fost expediat la Atena cu avionul.

1990

Iran, Ispahan.

În ziua de 24 martie, o familie ieşită la iarbă verde a fost atacată de o pasăre uriaşă neidentificată, mai mare decât un vultur, care le-a luat în gheare copilul de doi ani. O căutare intensivă n-a reuşit să găsească nici copilul, nici cuibul păsării.

Anglia.

Imigranţi musulmani din întreaga ţară, tăind vinete în felii au găsit seminţe care formau, în arabă, numele

sfânt al lui Allah.

În comitatul Sussex, un bărbat de treizeci de ani, a fost găsit, pe la începutul lui septembrie, zăcând mort în dormitorul lui, cu arsuri pe braţe, picioare şi pe partea superioară a trunchiului.

China, provincia Hunan.

În aprilie, Tang Tangiyang, în vârstă de patru ani, s-a aprins instantaneu, parţial, în câteva rânduri. Jeturi mici dar intense de flăcări albastre izbucneau prin găuri circulare din pielea lui.

1991

Iordania, Zarka, în apropiere de Amman.

Un preot care, în ziua de 21 aprilie, făcea pregătiri în vederea sfintei împărtăşanii, găsind sânge proaspăt ce curgea din pâine, i-a îndemnat pe credincioşi să se ungă cu el pe trup, în speranţa unor miracole.

Anglia, Manchester.

În ziua de 9 septembrie, înapoindu-se acasă, un om de afaceri a constatat că o voce demonică lăsase un mesaj indescifrabil pe robotul său telefonic. O analiză complicată a benzii magnetice a scos la iveală că mesajul începea cu cuvintele: „Te urăsc”.

1992

Japonia, Kyūshū.

În ziua de 4 ianuarie, un monstru acvatic cu cocoaşă, lung de treizeci şi cinci de picioare şi cunoscut sub numele de „Issie” a fost surprins pe pelicula unei camere de filmat de către un automobilist care îşi conducea maşina pe lângă lacul Ikeda.

Suedia, lacul Storjon.

Muncitorii care lucrau la construirea unui pod şi un grup de treisprezece studenţi au văzut pe insula Froson o reptilă marină de mari dimensiuni.

Scoţia, regiunea Lothian.

În tot cursul anului, globuri de foc verzi, deplasându-

se la joasă altitudine, au fost văzute cu regularitate ţâşnind cu mare viteză pe deasupra mlaştinilor.

Mongolia, în apropiere de graniţa cu China.

În ziua de 12 iunie, un grup de alpinişti, condus de experimentatul englez Julian Freeman-Atwood, au întâlnit câţiva oameni-ai-zăpezilor cu păr lung, cunoscuţi local sub denumirea de *alma*. A doua zi au fost găsite urme proaspete.

1993

Anglia.

În octombrie, un grup de porci mistreţi, despre care până atunci se crezuse că ar fi dispărut ca specie din Marea Britanie, au fost filmaţi cu o videocameră de către un turist în văile Derbyshire-ului.

Irlanda.

În tot cursul toamnei, pe întreaga întindere a ţării au existat numeroase semnalări de statui şi altare care se mişcau.